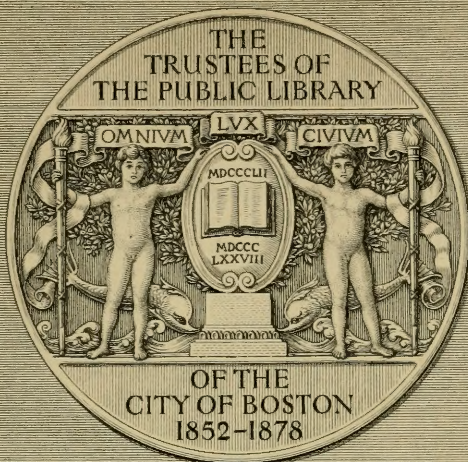
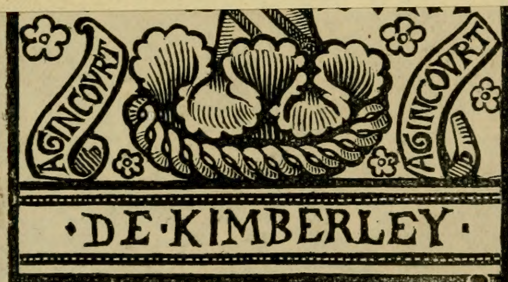

THE
TRUSTEES OF
THE PUBLIC LIBRARY
OMNIVM
LVX
CIVIVM
MDCCCLII
MDCCC
LXXVIII
OF THE
CITY OF BOSTON
1852-1878

AGINCOVRT
AGINCOVRT
·DE·KIMBERLEY·

a good edition

see Brunet

ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΟΙ

FABVLAE AESOPICAE

ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΟΙ

FABVLAE AESOPICAE

QVALES ANTE PLANVDEM FEREBANTVR

EX VETVSTO COD. ABBATIAE FLORENTINAE

NVNC PRIMVM ERVTAE

LATINA VERSIONE NOTISQVE EXORNATAE

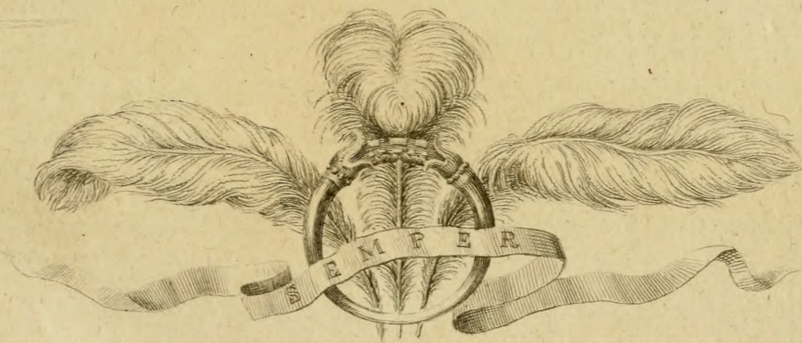
CVRA AC STVDIO

FRANCISCI DE FVRIA

BIBLIOTH. LAVRENTIANAE AC MARVCELLIANAE PRAEFECTI

ET GRAECARVM LITTERARVM PVBL. PROF.

PARS I.

FLORENTIAE

TYPIS CARLIANIS

M. DCCC. IX.

AMPLISSIMO DOCTISSIMOQVE VIRO

IOANNI IAC. TRIVVLTIO

FRANCISCVS DE FVRIA

FELICITATEM.

Quod dudum votis omnibus exoptaveram, ut si quando opus aliquod meis curis laboribusque confectum prodiret, illi sane dedicaretur, qui liberalia studia non solum coleret et aestimaret, verum etiam suo foveret praesidio, munificentia iuvaret, doctosque viros ad praeclara quaeque capessenda suo incitaret exemplo, id mihi feliciter contigisse gratulari merito possum, dum in Te unum, Trivulti optime atque doctissime, oculos mentemque converti, cui primos mearum lucubrationum fructus consecrarem. Nil profecto iucundum magis, nil magis optatum et opportunum mihi unquam poterat evenire, quo melius ac plenius eximias animi tui dotes, egregiasque virtutes, apud omnes possem praedicare: quae quidem tales ac tantae sunt, ut nulla unquam aetas de tuis laudibus conticescat. Quantum enim semper de litteris sis optime meritus, non patria solum, sed et Italia

tota, exteraeque regiones agnoscunt; quae quidem omnes uno ore Te celebrant, tuamque doctrinam summa cum honestate atque magnanimitate coniunctam admirantur. Et merito quidem: urbem enim tuam, quae semper magnorum virorum parens ac altrix fuit, novis semper ornamentis illustras, magnisque praepositis praemiis, iuventutem omnem ad ingenium praeclaris artibus excolendum impellis. Tu enim ille es, qui Maiorum tuorum vestigia premens, magnificis tuis in aedibus novum Musarum et Minervae domicilium locasti, doctisque omnibus patere voluisti. Tu Bibliothecam omni genere et copia librorum instructissimam immensis sumptibus condidisti, Tu Museum preciosis antiquitatis reliquiis refertissimum publicae utilitati dicasti, ita ut Regum splendorem atque magnificentiam quodammodo aequare videaris. Quis enim permultos Codices atque eximios, summo studio a Te undique conquisitos, quis pretiosa volumina, quis picturas, quis signa, scalptasque caelatasque gemmas, ac cetera erudita monumenta, quibus aedes tuas exornasti, digne poterit enumerare? O terque, quaterque beatus, quod sacris in his adytis, una cum caro amico tuo Rosminio, viro egregio atque doctissimo, Phoebi Musarumque Sacerdos continuo immoraris, tuumque generosum pectus magis atque magis virtutibus auges! Et o utinam ingenii tui opes aliquando prodirent, et elegantissima illa carmina, quae,

non prius audita, tanta cum venustate duxisti, optata tamdem frui luce permitteres! Tunc mehercle exterae gentes in hoc etiam haberent aliquid, quod Italiae inviderent. Quid cessas ergo? Quid diutius differs? Macte animis, precor, modestiaque tua publicis votis cedat, atque patriae communis splendori.

Quae quum ita sint, mirari profecto non debes, si tuo nomini meas hasce lucubrationes inscribere ausus sim: bene enim sapienterque Aristides ille, summus Orator, aiebat, Deos templis, doctos viros libris esse honorandos. Praeterea, quid aptum magis, quid magis idoneum Tibi offerre poteram, hoc praesertim tempore, quo cum incomparabili suavissimaque Coniuge, in liberorum institutione totus incumbis? Haud ignoras, Vir doctissime, Aesopicas Fabulas ad sapientiam, virtutesque universas comparandas, prodiisse; scis enim quantum ex hoc leni docendi simul et delectandi instituto, adolescentium animi alantur, atque regantur. Huiusmodi autem Fabellarum nomen tanti apud veteres etiam fuit, ut celebratissimi quoque viri hoc studium tractare, et Apologos concinnare non indignum reputaverint. Socrates enim, ut alios plures tum veteris, tum nostrae aetatis omittam, Socrates, inquam, qui merito hominum sapientissimus semper est habitus, Aesopi Fabulas tanti fecit, ut ipsas etiam versibus includere non sit adspernatus. Veteres praeterea puerilem institutionem a legendis scribendisque huiusmodi Fa-

bulis auspicabantur, ita ut qui non eas evolvisset, indoctum omnino atque rudem iudicarent; persuasum quippe illis erat, per has adolescentium animos strenue informari, atque iam a teneris ad virtutem mirifice posse perduci.

Haud igitur indignum ac futile iudicabis, si Aesopicas hasce Fabulas tuo nomini sim ausus nuncupare: dum enim dulces nati, spes alta patriae atque parentum, domesticis exemplis atque praeceptis ad magna excitantur, in hisce, Te docente, tamquam in speculo, totius vitae cursum inspicere poterunt, atque ad iustitiam, prudentiam, ceterasque sorores virtutes inflammari, ut patriae tandem vestrisque votis respondeant. Quod sane eventurum confido: bonis enim et fortibus fortes creantur, probique mores nulla unquam vi possunt removeri.

Accipe igitur primos hosce studiorum meorum fructus, tenues quidem, sed fortasse meliores aliquando futuros, si aequis haec oculis adspicere non dedignaberis. Ita Deus Optimus Maximus Te tuaque diutissime servet, et auctet, ad maiorem urbis tuae, atque Italiae totius ornamentum. Vale.

Dabam Florentiae ex Bibliotheca Medicea X. Kal. Iulias. Anno M. DCCC. VIIII.

PROLEGOMENA

Tandem aliquando, benevole atque erudite lector, Aesopicae Fabulae, quales ante Planudem ferebantur, et in celebratissimo ac vetustissimo Florentino Codice Biblioth. Monachorum Casinensium, alio stilo conscriptas, atque ab editis longe diversas, adservari Bernardus de Montfaucon elapso iam saeculo litterarum cultoribus nuntiaverat, Phoebo Musisque faventibus evulgantur. Has autem doctissimus ille vir tanto in precio habuisse perhibetur, ut simul ac inspexit, iam tum edere statuerit, et a Salvinio, cuius familiaritate maxima utebatur, earum (1) ἀπόγραφον datis litteris expostulaverit. Sed ipse gravioribus curis, studiisque distractus, quod animo conceperat explere non potuit, et intactum hunc agrum, ut ita dicam, seris nepotibus exercendum reliquit.

Nunc vero quamplurimi fortasse mirabuntur, quid sit, quod ego, qui neque aetate, neque ingenio sim cum Cl. Montfaucon, totque aliis nostra aetate viris clarissimis comparandus, huic operi manum admoverim, tantamque materiam sumere non dubitaverim. Sed profecto mirari desinent, si tantum animadverterint, ius suum unicuique esse ingenium exercendi, atque ani-

(1) Vid. eius Epist. ad A. M. Salvinium in *Symbolis Litterar.* a Gorio editis, Vol. II. pag. 198.

mum huiusmodi studiis recreandi. Nemo autem tam inurbanus, aut tam rudis atque ἄμουσος esse poterit, ut haec vitio vertere, atque indecora audeat iudicare. Quisquis est enim bene a natura comparatus, quae a ceteris ad rei litterariae splendorem praecipue augendum curantur, aequo semper animo accipere debet, et si quid in illis inconditum, si quid inornatum offenderit, id humani ingenii levitati potius referre, quam insectando, atque acriter vituperando, omnium miserrima perfrui voluptate.

Quum autem, candide lector, te ab istiusmodi moribus abhorrere perspectum habeam, tecum proinde liberius agam, atque in ipso huiusce operis limine, nonnulla pro re atque opportunitate praefabor. Antequam vero de huiusce Editionis consilio atque ratione loquar, haud absonum erit de Aesopo, ac Fabulis, quae eius nomine circumferuntur, nonnulla disserere: turpe enim esset de re aliqua pertractare, nisi prius quid ea sit exponeremus.

I. Aesopum inter praecipuos antiquitatis Sapientes merito esse recensendum, omnes quidem uno ore fatentur; is enim a laudatissimis Graecis scriptoribus summis laudibus frequenter exornatur, nempe ab Herodoto, Platone, Aristotele, Plutarcho, ceterisque, de quorum auctoritate nemo sanae mentis unquam poterit dubitare. Si tamen patriam, si aetatem quaeras, dubia omnia atque incerta reperies. Sunt enim qui ex Cotyaeo (1), sunt qui ex Armorio (2), vel Amorrhaeo,

(1) Const. Porphyrog. de Them. lib. I. et Suidas in voce Αἴσωπος.

(2) Auctor Vitae Aesopi, perperam Planudi Monacho tributae.

Phrygiae oppidis, ortum dicant, nec desunt qui Thracem (1), aut Samium, aut Sardianum, aut Mesembrianum, aut Lydum fuisse contendant (2): quod facile dictum fortasse fuit, quia nimirum diu in illis regionibus est commoratus. Ceterum Phrygia natum pluribus constat, ignotis quidem obscurisque parentibus, sed facile servis, nam et Aesopus, ut Menippo, Phaedoni, Epicteto, aliisque Philosophis clarissimis contigit, ipso ab ortu servus fuit, ac primo quidem Xantho (3) cuidam Lydo Philosopho, dein vero Iadmoni, civi Samio, a quo demum manumissus libertatem obtinuit (4). Nonnulli autem Athenis quoque serviisse Aesopum tradiderunt, nempe Demarcho, cognomento Charasiae (5). Quisquis autem ille fuerit, satis tamen constat, Aesopum ob praecipuas animi sui dotes libertatem consequutum, multa discendi docendique caussa loca peragrasse, eiusque famam adeo in Graecia percrebuisse, ut Corinthi Convivio Septem Sapientum interfuerit (6), et cum Solone (7) consuetudine ac familiaritate maxima sit iunctus. Croesus eo tempore, beatissimus ille atque ditissimus Rex Lydiae florebat, qui viros philosophos summis honoribus prosequebatur, suaque in regia, tum ex finitimis, tum e longinquis regionibus convocabat. Apud hunc

(1) Scholiastes Aristoph. in Vesp.
(2) Suidas in voce Αἴσωπος.
(3) Scholiast. Aristoph. in Vesp.
(4) Idem ibidem.
(5) Aphthonius in Aesopi Vita, quam in calce Progymn. retulit. Sed Cod. Casinensis in quo eadem Vita occurrit, habet Τιμάρχῳ τῷ καλουμένῳ Κουρσίᾳ.
(6) Plutarch. in Conv. Septem Sapientum.
(7) Idem in Vita Solonis.

Aesopus quoque (1) maximo in pretio habitus fuit, tantaque ingenii et sapientiae suae praebuit argumenta, ut merito scitissimus sit iudicatus, et a Rege plurimis atque gravissimis in rebus suis de consiliis interrogatus. Quum autem Delphos a Croeso missus esset, ut Apollini ingentem pecuniae summam, victimasque suo nomine offerret, a civibus sacrilegii fraudulenter accusatus fuit (2), et de rupe Hyampia, vel Phaedriade (3) praeceps datus, ignobili, atque omnium iniquissima morte miserrime periit: quo scelere Apollo vehementer iratus, pestilentiam in Delphos immisisse dicitur, nec prius illos ab ea calamitate liberasse, quam summum scelus indictis supplicationibus expiassent. Verum multa aeque fabulosa atque incerta sunt.

II. Quanta autem fides habenda sit iis, quae in vulgata Aesopi Vita enarrantur, per se quisque, dum eam tantum inspexerit, dignoscere poterit. Tot enim, ac tantis scatet erroribus, tot anachronismis absurdisque commentis referta est, ut apocrypha, ac proinde fide prorsus indigna, vel a leviter eruditis haberi debeat. Quis enim emunctae naris esse poterit, qui monstrosam illam Aesopi deformitatem (4) legens non stomachetur? Quis

(1) Suidas in voce.

(2) Plutarch de sera numinis vindicta, Suidas in voce, et Scholiast. Aristoph. in Vesp.

(3) Suidas in voce φαιδριάς.

(4) Id facile derivatum ex eo, quod de Aesopo narrat Stobaeus in Sermon. Ὁ αὐτὸς ὀνειδιζόμενος, ὅτι χαλεπὴν ἔχει τὴν ὄψιν, ἔφη· μὴ μου τὸ εἶδος, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦν πρόσεχε. Sed ab hac deformitatis iniuria eum liberat Richardus Bentleius, in *Dissert. de Fabb. Aesop.* gravissimis veterum scriptorum testimoniis adductis, quae heic referre longum esset.

putidas fabulas, quibus tota adspersa est (1), turpesque illas narratiunculas, atque ineptissima inter Xanthum, Aesopum, atque Discipulos colloquia non repudiabit? Praeterea contraria sunt, ac inter se maxime pugnant, quae ibidem enarrantur, Aesopum ex. gr. Croeso regnante vixisse, et simul aequalem Lycero, ignoto Babylonis, et Nectenabo Aegypti Regi fuisse, quem nemo ignorat fere CLXXX. ann. post Croesum exstitisse. Esuriens ac stultus Graeculus aliquis libellum hunc, quem Aesopi Vitam inscripsit, facile concinnavit: qui quidem nonnullas veras narrationes ex antiquis scriptoribus de Aesopo collegit, nempe Xantho cuidam philosopho serviisse, peram gestasse, ex Eustath. in X. Odyss pag. 785. consuetudinem cum Croeso habuisse, ac Delphis interfectum; at cetera omnia ab ipso inventa sunt. Xanthum inducit, Lydum quemdam aut Samium civem obscurissimum, quem philosophum vocat, licet nomen istud Aesopi aetate nondum cognitum fuerit. Fingit praeterea, Xanthum hunc, quemadmodum Plato et Aristoteles solebant, iuvenum coetus habuisse, quos σχολαστικὰς vocat, ignoto etiam Aristotelis tempore vocabulo. Et quoniam mos erat veterum philosophorum, inter conviviorum pocula nonnullas quaestiones proponere, idem fingit stupidus iste Aesopi Vitae consarcinator, et quae a Plutarcho in Convivio Septem Sapientum narrantur, aesopici graculi ad instar, sibi sumpsit, atque in suam historiam transtulit, ut ex. gr. quaestionem ab Aethiopiae Re-

(1) Quales sunt ex. gr. de aedificatione turris, quae neque coelum, neque terram attingeret, de equabus, et aliae; quas taedium esset referre.

ge Amasidae Aegypti Regi propositam, *quomodo ebiberet mare*; et illud, quod Amasias Aegypti Rex fecit, qui victimam ad Biantem miserat, iubens, *exemptam ex ea optimam ac pessimam carnem sibi mittere*; et ille linguam exsectam ad Regem deferri curavit: quae omnia in Convivio Septem Sapientum apud Plutarchum leguntur, et monstrose ab Aesopicae vitae auctore foedata sunt.

III. Falso itaque huiusmodi Vitae auctor Planudes (1) hucusque habitus est; qui quidem si eam scripsisset, non ludicrarum fabularum more, sed probatissimam, vel saltem castissimam concinnasset. Maxima erat enim eius viri doctrina, summa cum honestate coniuncta; quod aperte quoque colligi ex Gesneri testimonio potest, qui de insigni Epigrammatum collectione ab eo adornata disserens, eum tradit ex illorum numero plura omisisse, quod impura essent, atque castis auribus non convenirent (2). Praeterea illud quo-

(1) Maximus Planudes, Monachus Constantinopolitanus, clarus Andronici Palaeologi senioris tempore fuit, a quo ad Venetos ablegatus est cum Leone Orphanotropho anno 1327. ut ex Pachymeris Histor lib. IX. Allatius de Consensu pag. 841. adnotavit, vivebatque adhuc anno 1353. Quae ad eius vitam, et opera pertinent, vide apud Fabricium. In eadem vero Biblioth. Casinensium Monachor. Florentiae exstat Codex chartaceus Saeculi XIV. in quo varia continentur, inter quae τοῦ σοφωτάτου Μαξίμου τοῦ Πλανούδου διάλογος περὶ γραμματικῆς. Τὰ πρόσωπα Νεόφρων, καὶ Παλαίτιμος, qui ineditus est, teste Fabricio.

(2) Gesnerus Biblioth. Vnivers. His adde, quod in pluribus Codicibus, ut Laurentian XXX. Plut. LVII. et XXII. Plut. LVIII. et Ambrosian. A. 59. in quibus illa Vita exstat, quam Planudi vulgo asserunt, nullum auctoris nomen apparet.

que mecum animadverte. Florentini Codicis aetas, tum characteris figura, tum ceteris literarum ductibus, quibus vetera scripta dignosci solent, ad initium Saec. XIII. procul dubio est referenda. In eo vero Graeca Aesopi vita Fabulis praemittitur, quae (1) licet aliquanto longior sit edita, ab eaque, verbis praecipue, maxime differat, easdem tamen fabulas, easdemque narratiunculas continet, quae in vulgata leguntur. Planudes autem quum Saec. XIV. ineunte floruerit, quis non videt illius auctorem minime esse potuisse? Quisquis itaque ineptissimae huiuscemodi Vitae auctor fuerit, is certe videtur sequioribus saeculis vixisse, quando nimirum Graeci homines, sine nugis et ineptiis vix quidquam scribere adgrediebantur. Quae quum ita sint, eam hinc omnino reiiciendam putavi; in nova hac enim Fabularum Aesopiarum collectione adornanda, non infantulis aut aniculis, sed doctis atque eruditis Graecarum litterarum cultoribus praesertim consulere voluimus.

IV. Quae nobis autem veteres scriptores, iique probatissimi, suis in libris de Aesopo nostro tradiderunt, tam pauca sunt, ut vix ex illis aliquid certi de eo affirmare possimus. Hinc qui de Aesopo scripserunt in diversa abiere: nonnulli enim eum unquam exstitisse omnino negarunt, affirmantes, Aesopum eumdem esse ac Locmanum, sapientem illum Fabellarum auctorem, cuius in

(1) Ita inscribitur ac incipit. Βίος τοῦ πανθαυμάστου Αἰσώπου. Οὐ κατὰ πάντα τὸν βίον βιωφελέστατος ἦν Αἴσωπος, τῇ μὲν τύχῃ γέγονε δοῦλος. κ. τ. λ. Sed glossa marginalis antiqua habet melius, Ὁ κατὰ πάντα τὸν βίον γενόμενος βιωφελέστατος Αἴσωπος, οὗτος τῇ μὲν τύχῃ κ. τ. λ.

Corano suo mentionem fecit Mohammedes (1). Et sane plura quidem, quae de Locmano feruntur, cum iis, quae de Aesopo vulgo narrantur, apprime conveniunt. Fuit enim Aesopus, ut scurrilis eius Vitae auctor tradit, acuminato capite, pressis naribus, prominentibus labris, nigro vultu, collo depresso, ventrosus, distortis cruribus, varicus, et incurvus. Nec multo absimilis Locmanus iste fuisse perhibetur, cuius (2) historiam

(1) Sura, seu Cap. XXXI.

(2) Ea est huiusmodi: *Fuit Locman filius Bauri filii sororis Iob, vel filius materterae eius, et dicitur fuisse ex filiis Azar, (hic fuit pater Abrahae) et vixisse mille annos, et attigisse aetatem David faustae memoriae, et accepisse ab eo scientiam. Exercebat autem, ut fertur, Iurisprudentiam, antequam mitteretur David, sed postquam missus est, destitit ab ea exercenda. Cum vero huius rei ratio ab eo quaereretur, respondit: Nonne contentus esse debeo, quando iam mihi satis est? Quidam dicunt fuisse Iudicem filiorum Israel. Plerique vero conveniunt, eum fuisse sapientem, non tamen Prophetam. Auctore autem Ebnabas, Locman non fuit Propheta, neque Rex, sed fuit pastor nigri coloris. Contulerat autem ei Deus vim, et gratiam in verbis, et praeceptis eius: propterea Alcoranus meminit illius, ut retinerentur praecepta eius. Acrama, et Sciabiensis dicunt, eum fuisse Prophetam. Addunt alii, cum data fuisset illi optio, sive Prophetiae, sive Sapientiae, eum elegisse Sapientiam. Et habetur ex Ebnolmosaieb, eum fuisse nigrum ex nigris Aegypti, et Sartorem, seu Sutorem. Mogiahed asserit, illum fuisse mancipium nigri coloris, crassis labiis, pedibus fissis. Alii volunt fuisse fabrum lignarium, alii pastorem. Fertur, eum consuevisse quotidie portare fascem lignorum domino suo. Ex eodem auctore habetur, illum dixisse cuidam, qui eum fixis oculis intuebatur, Si vides me habere labia crassa, scito tamen ex illis egredi sermonem subtilem; et si vides me esse facie nigrum, scito tamen me habere cor album. Ferunt hominem quemdam assedisse iuxta eum, eique dixisse: An non es tu, qui pascebas mecum oves in tali loco? Respondit: Ego ille sum. At ille, quid pervenire fecit te ad id, quod video? Re-*

Zamchascerius, celeberrimus Corani interpres, enarrat, ex qua Marraccius Corani editor et confutator, Locmanum hunc eumdem ac Aesopum esse contendit, ut Casirius (1) etiam arbitratur.

V. Verum ego Cl Marraccii pace dicam, non ea tanti videntur, ut Locmanum eumdem esse ac Aesopum convincant. Quae enim de eo ab Arabicis Corani Commentatoribus, Zamchascerio, Gelalio, quae ab Ismael Ebn-Aly, atque a Bedavio, aliisque traduntur, adeo puerilia, adeo absona ac stulta sunt, ut nec minimam sibi fidem vindicare posse videantur (2). Quis vero tam ine-

spondit Locman: vera dicere, et tacere ea, quae mihi prodesse non poterant. Dicitur illum venisse ad David, dum occupatus esset in texenda lorica: iamque Deus molle fecerat ei ferrum, sicut lutum. Voluit ergo Locman interrogare eum: et ingressa est in eum Sapientia, et tacuit Cum autem David loricam absolvisset, induit se illa, et dixit: Quam pulcrum indumentum ad praelium! Quid tibi videtur? Respondit Locman: Silentium est Sapientia: et pauci sunt, qui observent illud. Tum dixit illi David: iuste nominatus es sapiens. Fertur etiam praecepisse ei dominum ipsius, ut mactata ove extraheret ab ea duas optimas partes eius. Ille vero extraxit linguam, et cor. Deinde praecepit ei post aliquot dies, ut iterum mactaret ovem, et extraheret ab ea duas pessimas partes eius. At ille extraxit similiter linguam, et cor. Interrogatus vero de hac re, respondit: Haec duo optima sunt, cum bona sunt: sed sunt pessima, cum mala sunt, inter partes ovis. Refert Said filius Mosaieb, illum dixisse cuidam nigro, qui de sua nigredine tristabatur: Ne tristeris, quia tertia pars hominum meliorum est ex nigris. Ferunt nomen filii eius fuisse Anaam: sed Calebius vocat illum Ascam. Habetur etiam tam filium, quam uxorem eius fuisse infideles. Sed ipse non cessavit commonere, et hortari eos, donec religionem Eslamiticam amplexi sunt etc. Confer haec cum iis, quae in graeca Aesopi vita narrantur.

(1) Catalog. Biblioth. Escurial.

(2) Hos vid. apud Marracc. in Corani Not. ad Sur. 31.

ruditus, aut tam rationis expers esse poterit, ut eorum auctoritatem, cum Herodoti, Platonis, Plutarchi, ceterorumque gravissimorum Scriptorum, qui de Aesopo mentionem fecere, auctoritate conferre audeat? Satis quidem omnibus compertum est, quanta non solum in patriis, sed etiam in Graecis Latinisque historiis enarrandis Orientales ineptiant, quorum ingenium est omnia pervertere, ac veris falsa remiscentes, non historias, sed ex iis ioculares fabulas concinnare (1).

VI. Non negaverim tamen, Aesopi nomen, quod Lydiam, Phrygiam, Aegyptum pervaserat, apud illos quoque pervenisse, ipsosque proinde, ob singularem eius doctrinam atque sapientiam, Locmanum Alchakìm, idest *Sapientem* κατ᾽ ἐξοχὴν appellasse. Locmani autem Fabellarum liber, quem omnium primus Cl. Th. Erpenius edidit, licet eosdem fere Apologos contineat, qui in Aesopo leguntur, nil tamen facit, ut Locmani antiquitati credamus, quam quidem remotissimam fuisse Arabes auctores tradunt. Nam et Erpenius de Locmani sui proprietate plurimum dubitavit, ipsumque libellum potius neoterici alicuius esse credidit, qui illum ex Aesopo, aliis-

(1) Testis Alexandri Magni Historia a Narzamo Samarckandaeo conscripta, cui titulus *Escander namah*, in qua omnia ficta, ac miraculo propriora narrantur, quorum materia cum ex Pseudocallisthene, tum ex portentosis Graecorum recentiorum Commentariis desumpta sunt. Idem dicendum de alio eiusdem auctoris Opere *Haft Beicar*, idest *septem fontes* inscripto, quod continet vetustiorum Persiae Regum historias, sed ita, ut nequidem nomina, multo minus fabulosae narrationes ullam habeant cum Graecis Latinisve historicis monumentis similitudinem.

ve compilaverit, quando Arabes Graecis scriptoribus vertendis operam dabant, regnante nimirum Al-mamone, qui adeo litteras ac praeclara studia fovit, ut penes illos eo tempore ad summum fastigium pervenerint.

VII. Ceterum adeo invaluit opinio Aesopum ab Oriente petendi, ut alii quoque cum Marraccio et Casirio eamdem sententiam defenderint, quos inter Hirtius atque Boullangerus sunt praecipue recensendi, quorum alter Ienae primum, mox Wittembergae Theologicae facultatis Professor, Dissertationem in Actis Academ. Elector. Moguntinae Tom. I. pag. 583. edidit, in qua enixis argumentis probare conatus est, Locmanum omnium primum Fabularum moralium inventorem esse, Fabulasque, quae nunc Aesopi nomine circumferuntur, a Graeco quodam homine e Locmani Apologis versas fuisse. Alter vero, nempe Boullangerus, non eamdem tantum sententiam gessit, sed et alias quoque in Dissertatione (1), quam de Aesopo Mythographo edidit, suo ex ingenio proposuit: quarum quidem haud absonum nec iniucundum erit heic specimen aliquod proferre, ut, quale sit hominis ingenium, qualis in iudicando sollertia, dignoscatur.

VIII. Is itaque Marraccii nostri, nec non Hirtii vestigia sequutus, Aesopum eumdem ac Locmanum fuisse contendit, eo vel maxime fretus, quod Aesopi atque Locmani nomen idem significare videatur. Vox enim Locman, ait ille, apud Arabes, *Sapientem* (2) sonat, et idem prorsus

(1) *Esope Fabuliste.*

(2) Falso id asserit Boullangerus: nam Locman est a verbo *lacàm*, quod significat *viam obstruxit*, et alia,

Aesopi nomen significat, si pro Αἴσωπος scribamus Ἄθσωφος, quod sane a voce σοφὸς, cum *α* epitatico, ut vocant, derivatur, idemque est ac, *sapientissimus*. His brevi expeditus, perpendit deinde, quanam de caussa factum sit, ut Graeci pro Ἄθσωφος, Αἴσωπος scripserint, et quamobrem huic voci, τȣ Aethiopis, idest, *faciem perusti*, significationem tribuerint. Nec mora rationem reddit, id ex eo derivatum fuisse aiens, quod nomen illud originem ducens ab *αἴθω*, *ardeo*, et ὢψ, *facies*, primitus quidem scribebatur et pronunciabatur (1), Αἴσωφος, vel Ἄθσωπος, ac postea, unius et alterius literulae amissione, Αἴσωπος dictum fuit. Hinc Graeci Aesopum modo Aethiopem, modo Phrygem fecerunt, quia nimirum dictiones Αἰθίοψ, Φρυγὸς, et Φρύγιος, apud illos non modo gentium nomina sunt, sed etiam, *facie perustum*, atque, *torrefactum solibus*, significant. Nec hisce contentus, aliam quoque Aesopi nominis Etymologiam ab Oriente deducit, nimirum a voce Ha-Tsopheh (2), quae vetustis-

sed numquam notionem verbi *sapere* praesefert. De Locmano autem fuse tractant Gol. Gramm. Arab. 1. et 185. Pocock. Spec. hist. Arab. 36. 58. Abulphar. Hist. Dynast. 33. 51. et alii.

(1) Plurimum Etymologiis nititur Boullangerus, et saepe saepius ad ridicula quoque descendit. Exempli gr. in Dissertatione de *Elia* et *Enoch*, qua probare conatur septem primos Patres ante Diluvium nihil aliud esse ac septem coeli Planetas, ita de Adamo loquitur „ Adam, *ruber* significat; Sol eiusdem est coloris; ergo Adam est idem ac Sol. Dii boni!

Quis tam ferreus ut teneat se?

(2) Et heic graviter lapsum Boullangerum puto: hac enim voce *Ha-Tsopheh*, celeberrimam illam, quae in sacris Bibliis occurrit, designare fortasse voluit, nempe *Tsaphnat Phanech*, qua Pharao Iosephum κατ᾽ ἐξοχὴν

sima orientis lingua eum significat, qui ea quae videt secum attente meditatur. Ita et Graeci huiusmodi viros σοφοὺς appellabant, quae denominatio deinde a Pythagora, quod vana nimis ac superba videretur, immutata fuit, et ex illo, qui σοφοὶ dicebantur, φιλόσοφοι appellati sunt. Hoc pacto Boullangerus a voce Ha-Tsopheh, σοφὸς deducit, eademque ab origine Aesopi nomen derivatum affirmat (1). Lycerum praeterea Babylonis Regem, apud quem Aesopum maxima cum fama commoratum fuisse narrant, eumdem esse ac Cyrum illum celeberrimum Persarum Regem, arbitratur, ac Cyri nomen in Lycerum commutatum ab imperito quodam Locmani vitae Graeco Metaphraste, qui quoties in arabicis scriptis invenit, *le Cores*, hoc est τῷ Κύρῳ, *Cyro*, ipse imprudens, *Lycerum*, fecerit (2).

IX. Deinde vero Locmani genealogiam, qualem scriptores Arabes ferunt, serio perpendens,

appellavit. At hoc vocabulum, Aegyptiacum certe aut Coptum, *Vatem*, vel *Augurem* significat, aut eum, qui futura, et abscondita aperit. Vide Kircher. Prodrom. Copt. Cap. V.

(1) Nec monstra hisce minora in ceteris Boullangeri operibus inveniuntur. Videndus est Gabriel Fabricy *Des Titres primitifs de la Revelation*, Romae 1772. Vol. I. in Praef. pag. CLXXVII. qui praecipuos eius errores egregie confutat.

(2) Iam observavimus quantum ἀναλφαβήτως haec Aesopi Vita scripta sit. Proinde nil mirum si inter Babylonios Reges Lyceri nomen non inveniatur. Constat autem aliunde Babyloniorum Regum nomina varie a variis appellari, ut ex. gr. Rex *Laborosoardach*, qui est *Darius Medus* Danieli, Megastheni est *Nabonidochus*, qui quidem Cyri, Croesi, et Aesopi tempore floruit; (Vid. Helvic. Theatr Histor. pag. 60.) unde forsan stolidus illius Vitae auctor in errorem lapsus est, *Nabonidochum*, pro *Nectenabo* sumens.

eam usque ad Iosephi tempora deducit, et quadam nominum similitudine captus, Locmanum eumdem esse contendit ac Iosephum illum, apud Hebraeos adeo sapientia celebratum. Quod postquam enixis argumentis probare conatus est, non tamen Boullangerus adquiescit, sed comparatione inter Locmanum et Salomonem constituta, ipsum Salomonem esse confirmat: quam sententiam mordicus tenet, eo praesertim, quod nonnulla, quae de Locmano scriptores Arabes narrant, cum iis quae de Salomone praedicantur, apprime convenire videntur. Ferunt illi Angelum Locmano, dum adhuc in servitute erat, in somnis missum fuisse, eique nunciasse, quod Deus universae terrae imperium ei donare decreverat; sed ipsum, solo sapientiae munere contentum, id recusasse: quapropter Deus singularem illius modestiam admiratus, hominum sapientissimum reddidit. Atque haec profecto cum vulgatissimo (1) Salomonis somnio egregie conveniunt. Arabes praeterea tradunt, Locmanum hunc librum quemdam de Sapientia scripsisse: eiusdemque argumenti opus Salomon etiam edidit. Denique, ut omnes Boullangeri sententias uno verbo comprehendam, quum maxima inter Aesopi, Iosephi, Locmani, et Salomonis res gestas similitudo esse videatur, hinc ille affirmare non dubitat, Aesopum, ut eius verbis utar, nullum alium esse, nisi Hebraeorum Iosephum apud Xanthum, Samios, Lycerum, et Nectenabo; ac Iosephum contra pro nullo alio esse habendum, nisi pro Aesopo apud Pharaonem Regem Aegypti.

(1) III. Reg. 3. 5.

X. Verum ego, Boullangeri venia dicam, quidnam ille in tanta sententiarum farragine sibi voluerit, nullo modo intelligere possum. Qui enim fieri potest, ut Locmanus, quem primo eumdem ac Aesopum esse contenderat, deinde omnibus susque deque conversis, atque remixtis, modo Iosephus sit, modo Salomon fiat (1)?

Credite, Pisones, isti tabulae fore librum
Persimilem, cuius velut aegri somnia, vanae
Fingentur species: ut nec pes, nec caput uni
Reddatur formae.

XI Ex his itaque plane colligitur, Aesopi nomen tanta ac tam obscura vetustatis caligine esse circumvolutum, ut quidquid de eo recentiores senserint, ad rem abstrusissimam atque intricatissimam evolvendam, parum profecto profuerit. Quapropter omnis quidem sanae mentis ea tantum de Aesopo tenere debet, quae ab antiquis, iisque probatissimis, scriptoribus, quales sunt

(2) Nec desunt, qui Aesopi fabellas cum Fabulis Baidbae, seu Bidpai confundant, vel ab iis derivatas existiment. Sed falso: Bidpai enim Opus, *Colaila et Damna* inscriptum, quod Indico sermone primum compositum, deinde in Arabicum, Persicum, Syriacum, Turcicum, Graecum, Hebraeum, Latinum, Italicum, Gallicum, Germanicum, et Hispanicum translatum est, Liber est Ethicus et Politicus, quo per Fabulas atque Apologos miro artificio contextos, et a bestiis et volucribus, quas auctor loquentes inducit, enarratos, humani mores instituuntur, et malitia, fraudes, hominumque in vita communi, atque in aulis principum potissimum stultitia describuntur. Ceterum hae fabulae nil commune aut simile cum Aesopicis habent. Exactissimum autem huiusce Operis iudicium, aetatem, Auctores, Interpretes, versiones, editiones, vide apud Cl. Assemanum *Biblioth. Medic. Orient. Catalog:*, p. 140. et apud Freytag. *Apparat. Litterar.* Lipsiae 1755. T. III. pag. 106.

Herodotus, Plato, aliique permulti (1), tradita sunt, quorum quidem testimonia quanto Arabum narratiunculis, et recentiorum coniecturis anteferenda? Et quidem egregio consilio eorum monumenta colligens Cl. Meziriacus, omnium primus elegantissimam Aesopi Vitam (2) Gallico idiomate contexuit, quae sane, utpote a viri κριτικωτάτȣ ingenio profecta, maximo in pretio habenda est.

XII. Quod autem Fabulas spectat, quae nunc Aesopi nomine circumferuntur, illas quidem non scripsit, sed voce, sive ore tenus solum Aesopus tradidit, ut doctorum hominum plerique putarunt. Omnes autem huiusmodi Fabulae Aesopiae vocantur, non quod Aesopus omnium prior fabularum inventor fuerit, (Homerus (3) enim, Hesiodus (4), et Archilochus (5), aliique nonnulli qui

(1) Memoratur etiam Aesopi nomen in celebri illa ac pervetusta Inscriptione Sigea, de qua vide Chishul, Placentinium, et Lantium in laudatissimo opere, cui titulus: *Saggio di Lingua Etrusca*. T. I. Par. I. pag. 105.

(2) Edita est Bourg en Bresse 1632. 16. sed inserta etiam exstat in *Memoires de Litterature de Mr. Sallengre*, gallice conscripta, et latine reddita ab Ioh. Godofred. Hauptmanno praemittitur Aesopi Fabb. Lipsiae editis 1741. 8.

(3) Theon. *Progymn.* περὶ μύθου.

(4) Ita recte legit Colomesius in Opusc. pag. 222. et pag. 223. ad Gyraldum, non *Aeolus*, ut est in prima Theonis editione. Neque vero Fabularum, quae Aesopo tribuuntur auctor fuit, aut singulari quodam opere Apologos scripsit Hesiodus, ut recte Fabricius observavit, licet apud Plutarchum in *Convivio Septem Sapientum* legas, Aesopum se se Hesiodi discipulum iure profiteri posse, propter fabulam de *Accipitre et Luscinia* apud Hesiodum in Ἔργοις v. 202. et seqq. et Quinctilianus lib. V. cap. 2. neget Fabulas originem accepisse ab Aesopo, sed videri primum auctorem earum Hesiodum.

(5) Hermog. in *Progymn.*

ante ipsum floruere, eas tractasse videntur, et Connis (1) Cilix, et Thurus Sybarita, et Cybissus ex Libya, a nonnullis tamquam Fabularum auctores memorantur), sed quia Aesopus illis praecipue usus sit. Qui autem de vero puroque Graecae linguae nitore optime poterant iudicare, illum in hisce Apologis ut plurimum deesse monuerunt. Et sane quotquot ad hanc usque diem prodiere, licet fere omnes festivissimi sint argumenti, omnes tamen χυδαίῳ sermone, stiloque non satis eleganti conscripti sunt, ita ut omnino eam aetatem praeseferant, qua graecus sermo in peius ruere coeperat. His adde, quod plurima quoque in hisce enarrantur, quae nullo modo ad Aesopi tempora referri possunt. Ad Epimythia vero quod attinet, eorum quidem plurima non solum nullam vetustatis notam praeseferunt, sed etiam saepe saepius a Fabularum sensu quam maxime discrepant: nonnulla a veterum Philosophorum effatis, nonnulla etiam ex sacris litteris desumpta sunt; ex quo plane colligitur, huiusmodi Epimythia a Graecis hominibus sequioris aevi, Monachis praecipue, pro suo arbitrio iis adiecta fuisse. Si quis itaque de Aesopicarum Fabularum, quae nunc exstant, origine recte vellet pronunciare, fateatur oportet, earum nonnullas ab ipso tantum ore traditas, nonnullas ab aliis in Aesopi morem fuisse concinnatas. Genuinae tamen, sive ore traditae, sive iam ab aliquo in unum collectae, exstasse videntur, Alcaei, Aristophanis, Platonis, Aristotelis, aliorumque veterum scriptorum aetate, qui nonnullas suis in scriptis inseruerunt. Sed quae in editis hucusque Collectionibus habentur, illae

(1) Theon loc. cit.

quidem genuinam vetustatem atque integritatem amiserunt; eas enim partim temporum iniuria abolevit, partim aliorum imitatio atque interpolatio immutavit, et saepe saepius foedissime quoque corrupit. Sed et Sophistarum in artis Rhetoricae praeceptis tradendis consuetudo plurimum impedimento fuit, quo minus integrae atque emendatae ad nos usque pervenirent. Ipsi enim, ut adolescentes proposita argumenta variis sententiis et verbis referre assuefacerent (1), iis Aesopicas Fabulas, in quibus se exercerent, proponebant. Ita Plutarchum (2), ita Nicostratum (3), Aphthonium, Theonem, ita ceteros fecisse constat, qui suis in Praeexercitationibus nonnullos Aesopi Apologos ideo retulerunt, ut dicendi artis studiosis specimen aliquod variatae orationis ac stili mediocris exhiberent. Omnium autem primus, quantum scire potuimus, Socrates Philosophus fuit (4), qui Aesopeas Fabb. versibus comprehendere conatus est. Deinde Demetrius Phalereus, teste Laertio in *Demetrio*, fecit λόγων Αἰσωπείων Συναγωγάς, quae forte in suo genere primae fuerunt, quae scripto mandarentur, et bene conscriptae cum venustate et sale; sed hae ad nostram aetatem non pervenere, et quae nunc

(1) Id manifeste liquet etiam ex Prisciano, qui Aphthonii *Praeexercitamenta Rhetorica* excerpens, ubi ille de Fabula loquens eam refert, quae in graeco textu est de *Cicada et Formicis*, Priscianus aliam affert huiusmodi. *Nunc* (fabulae) *narratione simplici proferantur, nunc etiam sermo inductis fingatur personis*, ex. caussa; *Simiae convenerunt, et consilium habuerunt de urbe condenda* etc.

(2) Suidas voc. Λάμπριας.

(3) Hermogenes Edit. Genev. 1614 pag. 506.

(4) Vide Plat. in *Phaedone*, Plutarch. *de audiendis Poetis*, Laert. in *Socrate*.

exstant, forte ab illis, et a Babrii opere processerunt. Nec defuere apud Graecos, qui Aesopeas Fabulas elegis versibus, nec non hexametris scriptas ederent, ut ex Suida passim colligitur, qui earum fragmenta retulit in voc. Δύη, Αἰπεινὴ, Ἄδην, Ἀηδὴς, Στυφελή Hinc factum, ut amplissima Aesopicarum Fabularum Collectio, quam Babrias, seu potius Babrius, qui ante Augusti tempora vixisse videtur, versibus choliambis sive scazontibus concinnaverat, sensim obsolesceret, ac denique omnino periret. Fuit is enim qui omnium primus, graecis choliambis, ut Suidas (1), Avienus (2), et Tzetzes testantur, Aesopi Fabulas, quotquot ad suam usque aetatem pervenerant, in duo volumina redegit (3). Hunc autem apud Latinos subsequuti sunt Melissus (4) et Phaedrus, qui etiam earum partem aliquam in quinque libros retulit, nec non Iul. Titianus (5), ac demum Theodosio imperante Festus Avienus, qui de earum numero quadraginta et duas tantum elegiacis versibus explicavit. Deinde et alii plures post renatas litteras exstitere, qui elegantes Apologos, vel ex communi Aesopico fonte, vel suo ex ingenio, in Aesopi morem composuerunt, quales sunt Abstemius, Faernus, Barptolemaeus Scala(6),

(1) Voc. Βάβριος.

(2) Epistol. ad Theodosium suis Fabb. praemissa.

(3) Longe hic est diversus a Gabria, qui singulas Fabb. quatuor pravis iambis comprehendit. Longe melior Babrius, quem egregium Poetam fuisse satis testantur eius duae Fabulae integrae servatae, nonnullaque eius fragmenta, a Suida allata.

(4) Vide Heinsium ad Ovid. IV. *ex Ponto* El. ult. v. 30.

(5) De hoc vide Ausonium *Epist.* XVI.

(6) Huius centum Apologi hactenus inediti in Bibliotheca Laurentiana servantur, Plut. LIV. Cod. 3. quorum

Leo Bapt. Albertus (1), Camerarius, aliique, quos heic referre longum esset. Illud tamen est observandum, quod Itali homines non solum omnium primi latino sermone Apologos concinnarunt, sed etiam (2) patria lingua ac versibus incluserunt, ita ut merito de hoc quoque Itala tellus se iactare possit. Iam enim ab anno 1479. Accius Zuccus Veronensis, nonnullas Aesopi Fabulas, totidem italis carminibus, quae nos vulgo

specimen heic exhibeo. *XIV. CONIVGIVM. Hymenaeus, quem graeci nuptiis praefecerunt Deum, quum et ipse tandem ad coniugium animum appulisset, Voluptatem duxit uxorem. Ea mulier fuit elegantissima forma, et toto fere orbe admodum nobilitata. Quum dies iam adesset nuptiarum, inter omnes ferme, qui advenerant cum Iove, Deosque et Deas, Curae quoque cum sua pompa atque ornatu comparuerant. Eas Rex convivii Bacchus admissis ceteris exclusit foribus. Ex eo ergo die acerbiores inter se Curae cum Hymenaeo gerunt inimicitias: quae etiam vindictae avidae quum conspirassent, atque armassent Lites secum et Iurgia, Levitatem item atque Incontinentiam et Egestatem, facto globo tandem irruperunt. Victus autem ad postremum Hymenaeus accepit leges, ut eodem etiam secum lecto cubent.*

(1) Huius quoque centum Apologi inediti exstant in selectissima ac preciosissima Riccardiorum Bibliotheca, Cod. 717. quorum specimen heic affero. *Aegre ferebat pila caedi alapis pervolvique luto, et nullo posse loco consistere. Incudi contra, subsidere continuo ictibus acerbum erat. Cum homine idcirco egere, ut posteaquam esset huiusmodi rebus veluti deus, qui posset varias elargiri formas, incudem in pilam, pilamque in incudem verteret. Hae res, inquit homo, vobis non conveniunt: sed si iuvat, ex incude ligones, rastros, atque bidentes efficiam. Malo, inquit illa, pristinam amplitudinem et gravitatem servare; ac tibi quidem, pila, consulo, malis pervolando atque persiliendo homines in ludo et admiratione tui detinere, et esse quod sis.*

(2) Aesopi Fabulae prosa oratione ab Italis, ac praecipue ab Etruscis Saec. XIV. saepe versae sunt.

Sonetti vocamus, expresserat, et antequam Phaedri Fabulae vulgarentur (1), centum et quinquaginta Caesar Pavesius octonis carminibus ediderat, quem subsequutus est Marius Verdizzottus, qui vario carminum genere centum Fabulas et ipse publici iuris fecit; qui quidem non solum Aesopicas nonnullas imitati sunt, verum etiam plurimas, easque elegantissimas, suo ex ingenio invenerunt (2).

XIII. Quod autem ad memoratam Babrii Collectionem spectat, illa quidem Saeculo XII. integra adhuc fortasse servabatur; Ioannes enim Tzetzes, qui tum temporis floruit, unam Fabulam de Gallis ex fatali illo naufragio servavit, et a Tzetze eamdem retulit quoque Natalis Comes, ac altera de Hirundine et Luscinia in fine Gabriae tetrastichorum servatur (3). Ex hoc autem Babrii opere Tyrwhittus existimavit (4), Collectiones omnes Aesopiarum Fabularum, quas

(1) Editae sunt primum a Pithoeo an. 1596.

(2) Galli, Angli, Germani quoque suos Μυθογράφους habuere; sed omnes ab Aesopico fonte aliquid hauserunt, ipso nec celeberrimo Fontainio excepto, qui non solum plurimas Aesopi Fabulas ex Collectione Planudea gallicis versibus expressit, sed alias etiam nonnullas a veteribus, nec valde notis Interpretibus latine tantum redditas, est imitatus. At vero fatendum, Italos homines ceteras gentes in hoc quoque scribendi genere superasse. Non solum enim plurimi post renatas litteras festivissimas Fabulas, et Apologos leporis plenos edidere, uti Scala, Albertus, Faernus, Abstemius, Poggius, sed et recentiores quoque in eo summa cum laude se exercuerunt, quos inter praecipue recensendi, Robertus, Bertola, Passeronius, de Rossi, Pignottus, Clasius.

(3) Alia Babrii fragmenta refert Suidas in voc. Ἀτθμα Εχθορς, et alibi.

(4) Vid. Dissertationem de Babrio, Lond. 1776.

hodie habemus, ceu communi e fonte defluxisse, atque sequioribus Graeciae temporibus, a diversis, nec satis eruditis, varie versas, et saepe in prosam resolutas fuisse, pro suo lubitu varia adiungentibus, atque ut plurimum depravantibus. Et sane Babrii choliambos earum plurimae adhuc redolent, praesertim nonnullae quae in Neveletana Collectione (1) leguntur, quod etiam ante Tyrwhittum Richardus Bentleius viderat, qui non pauca choliamborum Babrii fragmenta in Fabulis Aesopeis iam tum editis mixta deprehendit, ut videre est in eius Dissertatione Londini edita (2), in qua de hac re amplissime pertractavit. Nec minora huiusmodi carminum vestigia in hisce quae a nobis nunc evulgantur Fabulis passim occurrunt, in iisque praesertim, quas Vaticani Codd. suppeditarunt, ut legens per se quisque facile videre poterit.

XIV. His animadversis monendum quoque est, quod omnes Fabulae, quae Aesopi nomine hactenus vulgatae sunt, ex tribus potissimum MSS. exemplaribus processere: unde triplex Collectio facta est, Accursiana scilicet, Stephaniana, Neveletana. Prima nomen obtinuit a Bono Accursio Pisano, qui omnium primus, ut Cl. Harlesius refert (3), Aesopicas Fabulas quasdam ante annum 1479. vel aliorum iudicio 1480. circiter Mediolani edidit, et Io. Francisco Turriano Quaestori Ducali inscripsit, cum versione latina Ri-

(1) Fabb. 165. 166. 243. 261. 293.

(2) Hanc Dissertat. cum nonnullis aliis in Latinum ex Anglico sermone vertit Io. Daniel a Lennep, et Groningae edidit an. 1777.

(3) Vid. eius *Introduct. in Histor. Ling. Graec.* Tom. I. Sect. II. Altemburgi 1792. 8.

nutii, seu Ranutii Aretini, eaque princeps editio Graeca fuit, ex qua Aldina, et Basileenses plurimae emanarunt. Antea enim latine tantum apud Italos Aesopus circumferebatur, a plurimis eius aetatis doctissimis viris e graeco sermone conversus, Valla nimirum, Omnibono Leonicensi, Guarino (1), Bartholomaeo Iustinopolitano, Ranutio (2), Aenea Sylvio, aliisque (3), quorum versiones a doctis memorantur. Anno vero 1546. Lutetiae Parisiorum ex officina Roberti Stephani alia Collectio prodiit, continens Aesopi Vitam, et Fabulas plures et emendatiores, graece tantum, atque ex vetustissimo Codice Bibliothecae Regiae depromptas; in qua quidem Collectione, ut laudatissimus Harlesius testatur, mihi enim hanc Editionem videre nondum contigit, quum Fabularum ordo a prioribus editionibus omnino discrepat, tum etiam novae Fabulae

(1) Testis est Angelus December in *Politia Litterarum*. De ceteris vide Mittarellum in Catal. Bibl. S. Michaelis prope Murianum.

(2) Dictus est etiam Rynucius Thettalus, et Remicius, unus enim idemque homo est, eiusque nomen in lucem extulit Card. Quirinus in sua ad Francisci Barbari Epistolas *Diatriba*, nec non in *Epist.* ad Schelhornium missa, quam videre est in Freytagii *Apparatu Litterario* Vol. III. pag. 785.

(3) Exstabat etiam multo ante hoc tempus, et frequens in scholis erat versio quaedam latina versibus elegis expressa, incerto auctore; a nonnullis enim Lucio cuidam Accio, a nonnullis Romulo, vel Romalio tribuitur, nec desunt qui Gualtero, qui Bernardo, nec non qui Saloni Parmensi tribuant. De hac veteri, sed valde inepta ac barbara Aesopi interpretatione, vide quae habet Lilius Gregor. Gyraldus Dialog. V. de *Poetar. Historia*, Tom. II. *Oper. Basil.* 1580. pag. 223. nec non Frideric. Gotthilf Freytagius, *Apparat. Litterar.* Tom. I. Lipsiae 1752. pag. 63.

circiter viginti, non omnes simul adiectae, sed sparsim diversis locis insertae sunt(1). Tertia demum Fabularum Collectio, eaque omnium anteactarum uberrima, Neveletana dicta est, ab Isaacio Nicolao Neveleto, qui prioribus illis Fabulis 149. quae ex Accursiana Editione propagatae fuerant, novas addidit 148. ex quinque Codd. MSS. Bibliothecae Palatinae a se primum erutas, et latine redditas, brevibusque notis ad calcem illustratas, parenti suo Petro Neveleto Doschio, amplissimo viro, nuncupavit, semet ceteris studiosi obsequii exemplum praebens luculentissimum. Haec autem Collectio, licet saepius recusa fuerit, tot tamen ac tantis vitiis scatet, ut nihil vel magis foedum, vel magis turpe videri possit. Non solum enim innumeris typographicis mendis referta est, sed et plurima in ea corrupta atque adeo mutila inveniuntur, ut frustra Neveletus ipse emendare, atque in meliorem formam redigere conatus sit. Post hunc vero Tyrwhittus, quem superius commemoravimus, in Bibliotheca Bodleiana Codicem a nemine antea visum reperit, ex quo plures Fabulas evulgavit, quarum argumenta in nullo alio Codice inveniri praesumit; sed fallitur; earum enim argumenta saepe saepius cum iis conveniunt, quae in Stephaniana ac Neveletana Collectione inseruntur. Antea vero Michael Hausingerus in Bibliotheca Augustana alium Aesopicarum Fabu-

(1) Vberrimam quoque Fabularum Aesopiarum Collectionem edidit Ioachimus Camerarius Pabergensis, Tubingae 1538. 8. cum Aesopi Vita, ac Fabulis nonnullis ex Livio, Gellio, nec non Politiano, Gerbelio, et Erasmo depromptis. De qua vide Fabricium Biblioth. Graec. Vol. XIII. pag. 510.

larum Codicem multo antiquiorem, et Planudis aetatem superantem, exstare vidit, quem licet, ut ipse (1) fatetur, non totum evolverit, quod tum in Iuliani Caesares recensendos totus incumberet, id tamen vidit, non ordinem tantum et verba ibi alia, sed et numerum Fabularum longe maiorem esse, ut non tam quid Planudes scripserit, qui multo post natus est, quam quo sermonis genere ante eum easdem Fabulas narraverint, inde constare possit.

XV. Anno vero 1781. Christianus Fridericus Matthaei, litterarum humaniorum in Vniversitate Caesarea Mosquensi Professor Publicus ordinarius, duas ac sexaginta Fabulas, Syntipae Philosopho Persae adscriptas, graece et latine Lipsiae edidit, quas primus ex duobus Codd. Mosquensibus eruisse testatur. Quid autem de hisce Fabulis, deque earum auctore sentiendum, alio loco exponetur.

XVI. Inter eos vero, qui in Graecorum Apologis colligendis praeclaram operam navarunt, non est silentio praetereundus Cl. Rochefortius, qui ex Codice quodam Bibliothecae Regiae Parisiens. octo et viginti graecas Fabulas evulgavit (2), quarum nonnullae in anteactis Collectionibus omnino desiderantur, omnes vero elegantiorem atque puriorem graecitatem praeseferunt.

XVII. Ex memoratis itaque Editionibus frequenter Aesopicae Fabulae recusae sunt, modo partim, modo totae, semper tamen mendosissimae, atque

(1) In Praef. ad Fabb. Aesopias Graecas, Lipsiae 1741. et 1756, et cum Praef. Klotzii 1770. et 1776. Plura de hoc codice agit in Proleg. ad Iuliani Caesares, Gothae 736.
(2) Vid. Notices des MSS. Tom. II. p. 687. Paris. 1789

typographorum erratis foedatae, licet famigeratissima praela exercuerint, et doctissimorum hominum curas meruerint, Hudsoni, Heusingeri, Ernesti, aliorumque, quorum lucubrationes diligentissime perpendit, ut solet, Cl. Harles (1), apud quem exactissimam de Aesopo, eiusque Fabulis, editionibusque disquisitionem reperies, quemadmodum apud Fabricium (2), Baylium (3), Vavassorem (4), Freytag (5), Hirtium (6), Blankenburgium (7), aliosque, qui de hac materia funditus pertractarunt.

XVIII. Doctissimorum itaque virorum exempla in Aesopo adornando sequutus, operae pretium facturum putavi, si famigeratissimi Codicis Casinensis Florentinae Bibliothecae Fabulas Aesopeas, quae licet a multis iamdiu promissae, hactenus tamen delituerant, in lucem evulgarem. Hic est celebris ille ac quantivis pretii Codex, ex quo primum, eoque unico, Xenophontis Ephesii, et Charitonis Aphrodisiensis Amatoriae Narrationes anteacto saeculo prodiere, quod quidem ad eius praestantiam declarandam sufficere poterit. In hoc itaque Codice, inter Aesopicos quotquot innotuere vetustissimo, Aesopi quoque Vita, et Fabulae continentur, maiori numero, ac

(1) In *Introduct. in Hist. etc.* Tom. I. Sect. II. §. Aesopus, pag. 206.

(2) Biblioth. Gr. L. II. 9. seu Vol. I. pag 618. 661. Edit. Harlesianae.

(3) In voce *Locman*.

(4) Vid. eius Tract. *De Ludicra Dictione*.

(5) Vid. *Apparat. Litterar.* Tom. I. pag. 64.

(6) Acta Acad. Elect. Mogunt Tom. I. pag. 383.

(7) In Suppl. ad Sulzeri Theor. etc. Tom. I. pag. 34. 142. et 550. Lipsiae 1796.

oratione ab iis longe diversa conscriptae, quae a Planude vulgatae sunt; ex quo plane colligitur, Planudem non primum fuisse qui Aesopicas Fabulas in unum redegerit, sed ante ipsum alios idem egisse, quandoquidem Codicis huius scriptura uno saltem saeculo quin eo vetustior sit, nullus est, qui, licet leviter palaeographicis studiis imbutus, in dubium possit revocare. Codicem hunc autem Cl. Montfauconius olim inspexerat (1), et easdem has Fabulas, quoniam Erotica Monachum non decebant, in lucem edere constituerat, sed maioribus, iisque gravissimis, curis praepeditus, quod animo conceperat, numquam perficere potuit. Idem quoque de Salvinio nostro τῷ μακαρίτῃ, idem de Cocchio, Lamio, atque Maffeio Veronensi, nec non de Cobero Saxone dicendum est, qui omnes de hoc Aesopico Codice exscribendo, atque evulgando consilium suscepere, sed nescio quo infelici litterariae Reip. fato, nunquam ad exitum perducere potuere. Nostra autem tempestate Franciscus Raynalius, qui adhuc superest de Maurinorum relliquiis, quique ex Gallia in Etruriam secedens, atque inter Vallisumbrosae Monachos cooptatus, apud eos summa cum laude atque doctrina floret, manum operi admovit, sed in Hebraicis, Graecisque litteris docendis continuo occupatus, infectum reliquit. Quae quum ita res essent, amicis hortantibus, ipsisque Casinensibus Patribus summopere faventibus, Bonamicio praecipue, Coenobii Praeside optimo atque doctissimo, cuius obsequium in me meaque studia nulla umquam oblivio delebit, in arenam et ipse descendi, impar quidem viribus, sed

(1) Diar. Italic. pag. 365.

bona spe fretus, ac maxima alacritate excitatus. Multa, fatebor enim, in re bene gerenda suberat difficultas: namque Codex vetustate longoque usu passim attritus, scripturam adeo evanidam, adeo exiguam atque minutulam ubique praefert, ut pene omnem oculorum aciem effugiat. Quod verum quam sit, ex subiecto specimine patet.

...cimen characteris Codicis Saec. XIII excunt. Biblioth. Casinens. Floren...

XIX. Non leve autem mihi auxilium in hoc opere adornando, meus in Laurentiana Bibliotheca Collega Gaspar Bencinius praestitit, Graecarum litterarum cultor ardentissimus, atque optimis quibusque studiis eruditus, qui quidem ex Aesopico Codice fere inextricabili permulta descripsit, nonnullas Fabulas vertit, ac mihi se socium in hac editione curanda castigandaque addidit.

XX. In hoc autem Codice quum praeter Aesopicas Fabulas, et Graecorum Erotica, plurima quoque alia reperiantur, quarum cognitio litteraturae studiosis quam maxime utilis esse potest, haud ingratum fore puto, si exactissimam eius recensionem heic apponam.

XXI. Codex est bombycinus in octavo, ut vocant, minutissimo charactere, et modo singula,

modo binis columnis, circa finem Saec. XIII. (1) ut ex allato specimine patet, exaratus; forma vero, si librum spectes, pene quadrata, quod etiam non leve est vetustatis argumentum. In eo autem haec continentur.

I. Pag. 1. *Ἐπιστολαὶ αὐτοκράτορος κύρου Θεοδώρου Δούκα τοῦ Λασκάρεως πρὸς τὸν αὐτάδελφον.* Epistolae Imperatoris Domini Theodori Duca Lascaris ad Fratrem. Sunt numero sexaginta, quarum 43. scriptae sunt antequam ad Imperium eveheretur, 17. vero post eius assumptionem Imperator fuit ab anno 1255. ad annum usque 1259.

II. Pag. 10. habetur eiusdem Theodori Epistola ad celebres Nicaenos, Magistros Rhetoricae et Poesis, Michaelem Sennacherib, et Andronicum.

III. Pag. 11. Epistola magni Logothetae ad Ioannem venerabilem Imperatorem.

IV. Pag. 12. Epistola Nicephori Blemmidae ad Manuelem Patriarcham. Designatus fuit Nicephorus iste Patriarcha CP. circa annum 1255. a Theodoro Lascari Imperatore, sed Presbyteri dignitate, et Monastico habitu contentus vixit. Plura scripsit, quae mss. in Bibliothecis adhuc latent.

V. Doctissimi Manassis Monodia, pag. 13. Constantinus Manasses scripsit circa annum Christi 1150. sub Manuele Comneno. Nihil apud Fabricium de opusculo hoc Manassis invenies.

VI. Pag. 15. Prodromi in Alexium Comnenum *Κοντοστέφανον.* Theodorus Prodromus inter Monachos Hilarionis nomen adeptus, claruit circa Saeculi XII. initia. Plura scripsit, quae a Fabricio Vol. VI. pag. 815. recensentur. Inter haec vero nulla prorsus de hoc opusculo mentio.

(1) Catalogo inscriptus num. 94.

VII. Holobori monosticha, pag. 17. Sunt fortasse Manuelis Holoboli, magni Rhetoris, sive Rhetoris Rhetorum, cuius politicos versus in Michaelem Palaeologum citat Cangius in Glossario.

VIII. Pselli Epitaphium in Augustam, pag. 17. Est fortasse Michaelis Pselli, qui Praeceptor fuit Michaelis Ducae Imperatoris circa annum Christi 1050. Vide, si lubet, doctissimam Leonis Allatii de Psellis, et eorum scriptis, Diatribam.

IX. Versus Magni Logariasti in Imperatricem Comnenam Irenem, pag. 79.

X. Nicolai Irenici Chartophylacis Tetrasticha in Annulum Augustorum Ioannis Lascaris, et Augustae, pag. 20. Non meminit Fabricius huius auctoris.

XI. Eadem pagina habentur versus cuiusdam Τρέτζου.

XII. Breves quaedam morales admonitiones, pag. 21. Quae hucusque recensui maxima parte a Montfauconio, Diario Italico pag. 365. ubi de Codice hoc loquitur, praetermissa sunt. Meminit tantum Epistolarum Lascaris, et Manassis, aitque Xenophontis Epistolas heic contineri, quod falsum est.

XIII. Λόγου ποιμενικῶν περὶ Δάφνιν, καὶ Χλόην. Logi Pastoralium de Daphnide, et Chloe libri quatuor. Longus, Logus heic appellatus, incertae aetatis scriptor est. Prodiere primum graece Florentiae apud Philippum Iunctam 1598. in 4. cura Raphaelis Columbanii. Editi sunt etiam Hanoviae 1605. in 8. graece, et latine, cum versione Gothofredi Iungermanni.

XIV. Achillis Tatii Alexandrini de Amoribus Clitophontis, et Leucippes Libri quatuor, p. 36. Editi primum sunt, Annibale Cruceio Mediolanensi Interprete, Basileae 1554. in 8. apud Hervagium.

Incertae aetatis scriptor est. Ethnicus fuit, deinde Christianus, sique Suidae fides est, Episcopus quoque. Notant viri docti, Achillem antequam Christianus fieret, opus hoc Eroticum, et aliud περὶ σφαῖραν elucubrasse.

XV. Charitonis Aphrodisiensis de Chaerea, et Callirrhoë Amatoriarum Narrationum libri 8. Publici iuris fecit Iacobus Philippus d'Orville, exemplar huius codicis nactus ab Antonio Cocchio Mucellano, Medico doctissimo, adiectis prolixis animadversionibus, cumque interpretatione Ioannis Iacobi Reiskii, Amstelodami apud Petrum Mortier 1750. Tom. II. Vol. I. in 4. De Charitone hoc nulla apud veteres mentio, putatque idem d'Orville post Heliodorum, Achillem Tatium, Longum, et Xenophontem Ephesium, sub Christianis Imperatoribus floruisse.

XVI. Ξενοφῶντος Ἐφεσίου τῶν κατὰ Ἀνθίαν, καὶ Ἀβροκόμην Ἐφεσιακῶν λόγοι πέντε. Xenophontis Ephesii Ephesiacorum libri quinque, de Amoribus Anthiae, et Habrocomae, pag. 70. Prodiere primum Londini Typis Gulielmi Bowyer 1726. in 8. ex hoc nostro Codice, cum latina interpretatione eiusdem clarissimi Antonii Cocchii. Xenophon Ephesius scriptor est aetatis incertae, de quo tamen meminit Suidas.

XVII. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα, περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς ἐμφερομένων, καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γινώσκεσθαι ὀφειλομένων. Sancti Patris nostri Athanasii, Archiepiscopi Alexandriae, ad Antiochum Praefectum de pluribus necessariisque quaestionibus in Sacras Scripturas, quas nemo Christianus ignorare debet, pag. 80. Tractatus iste

editus est inter spuria Athanasii opera Tom. III. pag. 268. Ed Parisiens. 1698.

XVIII. Διδασκαλία τῦ ὁσίȣ πατρὸς ἡμῶν Δωροθέου. Doctrina Sancti Patris nostri Dorothei, pag. 92. Pars est pii et egregii operis huius S. viri, quod inscribitur Διδασκαλίαι διάφοροι πρὸς ἑαυτῦ μαθητὰς, Doctrinae variae ad suos discipulos. Dividitur in 25. didascalias, quae editae sunt cum versione Hilarionis Veronensis Monachi Casinensis, in posteriori Edit. Orthodoxographorum Basil. 1569. in fol. In Auctario Duceano Paris. 1624. Tom. I. pag. 742. et in Biblioth Patrum, Editionis Paris. Morellianae 1644. 1654. Tom. XI.

XIX. Psellus de Psalmorum inscriptionibus, eorumque argumentis, pag. 93. Meminit huius operis Allatius in Diatriba de Psellis, et Michaeli Psello iuniori tribuit, recensetque inter inedita eius scripta.

XX. Διάλογος τῦ Ἁγίου Βασιλείȣ, καὶ τῦ Γρηγορίου Θεολόγου. Dialogus inter S. Basilium, et Gregorium Theologum, pag. 95.

XXI. Pag. 106. Habentur Aesopi Fabulae, ordine alphabetico, ut ante Maximum Planudem exstabant, stilo χυδαίῳ, quae nunc evulgantur.

XXII. Tandem postremo loco leguntur Epistolae numero CCLXXVII. omnes Gregorii Theologi, praeter nonnullas Basilii.

ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΟΙ

FABVLAE AESOPICAE

ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΟΙ

Μῦθος α΄. Ἀετὸς καὶ Ἀλώπηξ.

Ἀετὸς καὶ Ἀλώπηξ [1] φιλίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι, πλησίον ἑαυτῶν οἰκεῖν διέγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας, τὸ ἐν ταὐτῷ εἶναι, ἡγούμενοι. καὶ δὴ ὁ μὲν ἀναβὰς ἐπί τι περίμηκες δένδρον ἐνεοττοποίησεν, ἡ δὲ εἰσελθοῦσα εἰς τὸν ὑποκείμενον θάμνον ἔτεκεν. Μετ' οὐ πολλὰς δὲ ἡμέρας ἐξελθούσης αὐτῆς ποτε ἐπὶ νομὴν, [2] ἀπορῶν ὁ ἀετὸς τροφῆς, καταπτὰς εἰς τὸν θάμνον, καὶ τὰ γεννήματα ἁρπάσας, μετὰ τῶν ἑαυτοῦ νεοττῶν κατεθοινήσατο. ἡ δὲ ἀλώπηξ ἐπανιοῦσα, ὡς ἔγνω τὸ πραχθὲν, οὐ μᾶλλον ἐπὶ τῷ [3] τῶν νεοττῶν θανάτῳ ἐλυπήθη,

1. Ab Aesopo fabulam hanc processisse, tum ex Phaedro, qui eamdem senariis versibus retulit lib. I. 28. tum ex Aristoph. aperte colligitur. Hic enim, ut Cl. Hudson animadvertit, ad hanc fabulam respexisse videtur *in Avibus* v. 652. dum ait:

. . . . ὅρα νῦν ὡς ἐν Αἰσώπου λόγοις
Ἐστὶν λεγόμενον δή τι. Τὼ ἀλώπεχ' ὡς
Φλαύρως ἐκοινώνησεν αἰετῷ ποτε.

Quibus Scholiastes addit: ὅτι σαφῶς ἀνετίθεσαν Αἰσώπῳ τοὺς λόγους, καὶ τοῦτον παρὰ τῷ Ἀρχιλόχῳ λεγόμενον, καίτοι πρεσβυτέρῳ ὄντι.

2. ἀπορῶν ὁ ἀετὸς τροφῆς. Aquilam, dum pullos exclu-

FABVLAE AESOPICAE

Fab. I. Aquila et Vulpes.

Aquila et Vulpes quum amicitiam simul iniissent, in proximo habitare statuerunt, ratae nimirum, si eodem in loco degerent, firmiorem amicitiam quoque futuram. In altissimam igitur arborem Aquila volans, in ea nidificavit, ac Vulpes in subiectos dumos ingressa peperit. Nonnullis autem transactis diebus, quum forte Vulpes ad pabulum exiisset, Aquila cibi indigens, in dumos illapsa, recens natos abripuit catulos, eosque una cum suis pullis devoravit. Reversa deinde Vulpes, ubi factum agnovit, non tam de

dit, et educat, adeo enervari tradunt, ut ad venandum prope sit inepta, et tantum non inedia consumatur. Quare, quum alias in proximo non praedetur, hic e vicinia, fame coacta, vulpinos catulos rapuisse fingitur. *Heusingerus*. Vide Aristot. lib. IV. *Histor. Anim.* c. 6. Plin. *Nat. Hist.* lib. X. c. 3.

3. *τῶν νεοττῶν θανάτῳ*. Dictio *νεοττὸς* a Graecis omnibus, quod sciam, melioris aevi scriptoribus, ad avium pullos significandos tantummodo usurpatur. Hic vero de Vulpis catulis sermo est. Verum haud temere quidem factum, si vim huiusce vocis ab ipsamet rei natura depromptam spectemus. Νεοττὸς enim, quod est Attice pro

ὅσον ἐπὶ τῇ ἀμύνῃ· χερσαία γὰρ οὖσα, πετεινὸν διώκειν ἠδυνάτει. διόπερ πόῤῥωθεν στᾶσα, ὃ τοῖς ἀσθενέσι, καὶ ἀδυνάτοις ὑπάρχει ἔργον, τὸν ἐχθρὸν κατηρᾶτο. Συνέβη οὖν αὐτοῖς ἀντὶ τῆς πολλῆς ἀγάπης, μεγίστην ἔχθραν ἐσχηκέναι μεταξὺ ἀλλήλων. Ὁ δὲ θεὸς, τῆς εἰς τὴν φιλίαν γενομένης ἀσεβείας, οὐκ εἰς μακρὰν δίκην περιέσχε· θυόντων γάρ τινων αἶγα ἐπ᾽ ἀγρῷ, ὁ ἀετὸς καταπτὰς, ἀπὸ τοῦ βωμοῦ σπλάγχνον ἔμπυρον [1] ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὴν καλιάν· οὗ [2] κωλυθέντος ἐπὶ τῇ καλιᾷ, σφοδρὸς ἐμπεσὼν ἄνεμος, [3] ὑπάρχουσα δὲ ἡ καλιὰ ἐκ λεπτοῦ καὶ παλαιοῦ χόρτου, λαμπρὰν φλόγα ἀνῆψε. Καὶ διὰ τοῦτο καταφλεχθέντες οἱ νεοττοὶ, καὶ γὰρ ἦσαν ἔτι πτῆναι ἀτελεῖς, ἐπὶ τὴν γῆν κατέπεσον· ἡ δὲ ἀλώπηξ προσδραμοῦσα, ἐν

νεοσσός, derivatur, παρὰ τοῦ νεωστὶ ὄσσεσθαι, h. e. *a recenter videndo*, eoque in sensu, tum ad volucres, tum ad quadrupedes, ceteraque animalia recens nata referri iure potest. Hinc Epicrates apud Athen. lib. XIII. de Laide quoque dicere non dubitavit:

Αὕτη γὰρ ὁπότ᾽ ἦν νεοττὸς καὶ νέα,
Ὑπὸ τῶν στατήρων ἦν ἀπηγριωμένη.

De hoc itaque mediae vel maxime Graecitatis Lexicographos admone.

1 ἀνήνεγκεν. Mos est tum aquilae, tum ceterarum avium, quae ex rapto vivunt, captam praedam in sublime statim ferre, quod egregie expressit Virg. *Aeneid.* lib. IV.

Qualis ubi aut leporem, aut candenti corpore cycnum
Sustulit, alta petens, pedibus Iovis armiger uncis.

2. κωλυθέντος. Ita in Codice: subiecta tamen est huic

illorum morte, quam de poena male sumenda est contristata: terrestris enim, volucrem persequi ullo modo nequibat. Stans itaque procul, quod unum miseris atque impotentibus superest, diris inimicam Aquilam insectabatur. Quo factum est, ut ingentem amorem maximae utrinque inimicitiae subsequerentur. At Deus, de illata amicitiae iniuria, non diutius poenas distulit. Nonnulli enim quum in agro capram sacrificarent, devolans Aquila, eius viscerum frustum, cui ignis adhuc haerebat, ex ara in nidum sustulit. Quod quum ibi implicitum retineretur, vehemens repente ventus exortus, in nido, qui levibus, aridisque paleis constructus fuerat, ardentes statim flammas excitavit. Combusti proinde Aquilae

voci lineola, vel a librario, vel ab alio, quod eam fortasse emendandam duxerit, eiusque loco reponendum καλυφθέντος, aut κυλισθέντος. Nil tamen obstat quominus primigenia lectio retineatur, quam etiam in vertendo sequuti sumus. Frustra enim ab huius aevi scriptoribus elegantiam atque concinnitatem postulas.

3. ὑπάρχουσα δὲ ἡ καλιά. Corrigendum ὑπάρχουσα δὲ ἦν ἡ καλιά. Hic tamen animadvertendum, quod passim Aesopicarum fabellarum noster hic metaphrastes, absoluti, ut vocant, genitivi loco, rectum ponit; quae consuetudo apud sequioris aevi Scriptores Graecos frequenter obtinuit. Nec desunt exempla, in quibus non semper idem, ut initio coepit, sermonis ordo servatur, ut illud *Apocalyps.* Cap. II. v. 26. Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν.

ὄψει τοῦ ἀετοῦ, [1] πάντας αὐτοὺς κατέφαγεν.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες, κἂν τὴν ἐκ τῶν ἠδικημένων ἐκφύγωσιν κόλασιν δι' ἀσθένειαν, ἀλλά γε τὴν ἐκ [2] τοῦ θεοῦ τιμωρίαν οὐ [3] διακρούσονται.

Μῦθος β'. Ἀηδὼν καὶ Ἱέραξ.

[4] Ἀηδὼν ἐπί τινος δρυὸς ὑψηλῆς καθημένη, ᾖδε κατὰ τὸ σύνηθες. Ἱέραξ δὲ αὐτὴν θεασάμενος, ἀπορῶν τροφῆς, ἐπιπτὰς ἀνελάβετο αὐτήν. Ἡ δὲ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, ἐδέετο αὐτοῦ, λέγουσα μὴ βρωθῆναι αὐτὴν, ἐπειδὴ οὐχ ἱκανή ἐστιν ἱέρακος πληρῶσαι γαστέρα· δεῖ δὲ αὐτὸν, εἰ τροφῆς ἀπορεῖ,

1. πάντας αὐτούς. Duo plerumque, raro tres, aquilae pulli esse solent, ut celebratissimi naturalium rerum Scriptores, Gesnerus, Aldrovandus, Willughbeius, tradunt, omnes nimirum, duce Aristotele, qui *Hist. Anim.* lib. VI. c. 6. Musaei carmen refert huiusmodi de Aquila:

ὃς τρία μὲν τίκτει, δύο δ' ἐκλέπει, ἓν δ' ἀλεγίζει.

2. τοῦ θεοῦ τιμωρίαν. Ac merito quidem; est enim

Ἄδικον τὸ λυπεῖν τοὺς φίλους ἑκουσίως.

3. διακρούσονται. In Cod. legitur supraſcriptum, tenuiori quidem atramento, sed tamen eadem vetusta manu, φεύξονται.

4. Ἀηδών. Haud absimilem ab hac fabulam finxit Hesiodus, quem propterea nonnulli, Quintil. duce, lib. I. *Instit.* ante Aesopi tempora Apologos scripsisse existi-

pulli, erant enim adhuc ad volandum inepti, in terram protinus decidere; ac Vulpes accurrens, omnes in Aquilae conspectu devoravit.

Fabula significat, quod amicitiae violatores, licet eorum, quos iniuria affecerunt, ob ipsorum impotentiam, ultionem effugiant, non tamen divinum supplicium effugere possunt.

Fab. II. Luscinia et Accipiter.

Luscinia in quercu quadam procera sedens, pro more canebat. Hanc autem quum Accipiter vidisset, cibique penuria laborāret, supervolans abripuit. Illa vero iam moritura, Accipitrem, ne voraretur, obsecrabat, quoniam ad eius ventrem implendum satis esse non poterat. Oportere ita-

marunt. Illa autem huiusmodi est in Ἔργ. καὶ Ἡμέρ. v. 202. et seqq.

Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦσ' ἐρέω, φρονέουσι καὶ αὐτοῖς.
Ὧδ' ἴρηξ προσέειπεν ἀηδόνα ποικιλόδειρον,
Ὕψι μάλ' ἐν νεφέεσσι φέρων, ὀνύχεσσι μεμαρπώς.
Ἡ δ' ἐλεόν, γναμπτοῖσι πεπαρμένη ἀμφ' ὀνύχεσσι,
Μύρετο· τὴν δ' ὄγ' ἐπικρατέως πρὸς μῦθον ἔειπε.
Δαιμονίη, τί λέλακας; ἔχει νύ σε πολλὸν ἀρείων.
Τῇδ' εἶς, ᾗ σ' ἂν ἐγώ περ ἄγω, καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν.
Δεῖπνον δ' αἴκ' ἐθέλω ποιήσομαι, ἠὲ μεθήσω.
Ἄφρων δ' ὅς κ' ἐθέλοι πρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν.
Νίκης τε στέρεται, πρός τ' αἴσχεσιν ἄλγεα πάσχει.
Ὣς ἔφατ' ὠκυπέτης ἴρηξ, τανυσίπτερος ὄρνις.

ἐπὶ τὰ μείζονα τῶν ὀρνέων τρέπεσθαι. Ὑπολαβὼν δὲ ὁ ἱέραξ ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην βορὰν παρείς, [1] τὰ μηδέπω φαινόμενα διώκοιμι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀλόγιστοί εἰσιν, οἵτινες δι' ἐλπίδα μειζόνων τὰ ἐν χερσὶν οὐ προσίενται.

Μῦθος γ'. Ἀετὸς καὶ Κολοιός.

Ἀετὸς καταπτὰς ἀπό τινος ὑψηλῆς πέτρας, ἥρπασεν ἄρνα. [2] Κολοιὸς δὲ τοῦτον θεασάμενος, διὰ ζῆλον μιμησάμενος, καθεὶς ἑαυτὸν μετὰ πολλοῦ τοῦ ῥοίζου, ἐπὶ κριὸν ἠνέχθη. Ἐμπαρέντων δὲ αὐτοῦ τῶν ὀνύχων ἐν τοῖς ἐκείνου μαλλοῖς, ἐξαρθῆναι μὴ δυνάμενος ἐπτερύσσετο, ἕως οὗ ὁ ποιμὴν τὸ γεγονὸς αἰσθόμενος, προσδραμὼν ἀνελάβετο αὐτόν, καὶ περικόψας αὐτοῦ τὰ ὠκύπτερα, ὡς ἑσπέρα κατέλαβε, τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν ἐκόμισε. Τῶν δὲ πυνθανομένων τί εἴη τὸ ὄρνεον, ἔφη· ὡς μὲν ἐγὼ σαφῶς οἶδα, κολοιός, [3] ὡς δὲ αὐτὸς βούλεται, ἀετός.

1. τὰ μηδέπω φαινόμενα. Huc referendum est egregium illud in *Poetarum Monostichis* consilium:

Ἀφεὶς τὰ φανερά, μὴ δίωκε τ' ἀφανῆ.

2. Κολοιός. Avis est versicolor, parvae cornicis genus, pennarum colore columbis non dissimile. Monedulam quoque latini vocant. Vid. Aegid. Menagii *Amoenitates iuris* cap. 38.

que, aiebat, ut quando cibi egeret, ad maiores aves se converteret. Ad haec autem respondens Accipiter: at ego, inquit, profecto imprudens essem, si paratam in manibus escam relinquens, incerta sequerer.

Fabula significat, pari modo stultos eos esse homines, qui rerum maiorum spe, quas iam manu tenent consequi nolunt.

Fab. III. Aquila et Graculus.

Aquila ex celso quodam scopulo devolans, agnum rapuit. Id Graculus quum vidisset, invidiae stimulis actus, ac aemulatione permotus, ingenti cum stridore in Arietem irruit. At eius ungues quum in Arietis vellere fixae adhaesissent, nec inde Graculus, licet alarum vi conaretur, expedire se posset, Pastor, re cognita, accurrens eum cepit, et extremis alarum pennis recisis, ubi vesper adfuit, suis filiis detulit. Quibus, quaenam volucris esset, interrogantibus, ut probe quidem scio, Graculus est, pater inquit, sed ut ipse vult, Aquila est.

3. ὡς δὲ αὐτὸς βούλεται, ἀετός. Ita Graculi vanitatem Pastor deridet, quod, Aquilae vires se gerere existimans, eam imitari voluerat, seque Aquilam esse in animum induxerat. Ceterum haec Fabula, quae in Planudea Collectione desideratur, exstat inter *Tetrasticha*, quae Gabriae vulgo tribuuntur num. 25. Quo quidem satis comprobatur eam ab Aesopico ingenio processisse.

[1] Ὁ μῦθος δηλοῖ, πρὸς τὲς ὑπερέχοντας ἅμιλλαν μηδὲν ἀνύειν, καὶ ἐπὶ συμφοραῖς προσκτῶνται γέλωτα.

Μῦθος δ΄. Ἀλώπηξ καὶ Τράγος.

Ἀλώπηξ [2] πεσῦσα εἰς φρέαρ βαθὺ, ἔμενε πρὸς τὴν ἀνάβασιν ἀμηχανῦσα. Τράγος δὲ δίψει συνεχόμενος, ὡς ἐγένετο κατὰ τὸ αὐτὸ φρέαρ, θεασάμενος αὐτὴν, ἐπυνθάνετο εἰ καλὸν εἴη τὸ ὕδωρ. Ἡ δὲ τὴν [3] δυςυχίαν ἀσμενισαμένη, πολὺν ἔπαινον τῦ ὕδατος κατέτεινε, λέγουσα, ὡς χρησὸν εἴη, καὶ διειδὲς πάνυ, καταβῆναί τε παρῄνει. Τῦ δὲ ἀμε-

1. Ὁ μῦθος δηλοῖ. Corruptus manifeste exscriptoris oscitantia locus, ac ita quodammodo restituendus, Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πρὸς τοὺς ὑπερέχοντας ἁμιλλώμενοι μηδὲν ἀνύϐσι, καὶ ἐπὶ συμφοραῖς προσκτῶνται γέλωτα. Ita et in vertendo legimus.

2. πεσῦσα εἰς φρέαρ. Putei apud veteres haud crepidinibus e terra prominentibus, ut nunc fieri solet, inclusi erant, ita ut lapsum adeuntibus prohiberent, sed ut lacus, stagna, et foveae, omnino iis carebant. Id aperte colligitur etiam ex *Fab.* XIX. et ex Virg. *Georg.* lib. III. v. 329. dum ait:

Ad puteos, aut alta greges ad stagna iubeto
Currentem ilignis potare canalibus undam.

Quandoque vero, praecipue in urbibus, putei operculo quodam operiebantur, quod Rhodigino teste lib. X. cap. 17. *Puteal* appellabatur.

3. δυςυχίαν ἀσμενισαμένη. Dolosa semper ac subdola vulpes effingitur. Hinc Scholiastes Aristophanis τὸ πα-

Fabula significat, quod qui contra potentiores contendunt, non modo nihil proficiunt, sed risum quoque praeter calamitates movent.

Fab. IV. Vulpes et Hircus.

Vulpes in profundum puteum delapsa, quonam pacto inde exiret ignorabat. Hircus interim siti compulsus, quum forte ad eumdem puteum pervenisset, eam in imo videns, an bona aqua esset, interrogavit. Illa malum dissimulans, aquam summopere laudabat, aiens ibi optimam esse atque pellucidam, simulque ut descenderet adhor-

νουργεῖν, quod est, *callide et astute scelus quoddam perpetrare*, ἀλωπεκίζειν explicat. Ceterum in hoc ipso fere Aesopicarum fabellarum limine est observandum, quod Fabulatores, ad hominum mores notandos, personis plerumque ferarum uti solent. Ac recte quidem excogitatum; in iis namque virtutes, et vitia quaedam inesse aperte liquet. Quis enim neget rapacem lupum, ovem simplicem, innocentem columbam, callidam vulpem, leonem violentum, et generosum, sexcentaque id genus alia? Id quoque Adamantius lib. II. his verbis notavit, aiens: Ἕκαστα γὰρ ἤδη τῶν θηρίων ἑκάστου καταφανῆ ἐστι τοῖς εἴδεσιν, ἤθεσι τοῖς ἐκείνοις ἕκαστα ἐοικότα· οἷον λέοντος ἦθος, θυμικὸν καὶ ἄλκιμον, καὶ τὸ εἶδος τοιοῦτον· παρδάλεως δὲ, ἁβρὸν, καὶ ὀργίλον, καὶ λοχητικὸν, καὶ ἐπίβουλον, δειλὸν ἅμα καὶ θρασύ. κ. τ. λ. His adde Philostratum *in Imaginibus* lib. I. Nemesium lib. *de Hominis natur.* Cap. 2. ac Pisidem *in Cosmurgia* v. 753. et seqq.

ταμελήτως καθαλλομένου, διὰ τὸ εἰς μόνην ὁρᾷν τότε τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ τὸ τὴν δίψαν σβέσαι, ἅμα τῷ κορεσθῆναι τοῦ ὕδατος, σκοπουμένου τὴν ἄνοδον, χρήσιμόν τι ἡ ἀλώπηξ ἔφη ἐπινενοηκέναι εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν. Ὁ τράγος ἔφη, πῶς; ἡ ἀλώπηξ εἶπε· τοὺς ἐμπροσθείους σου πόδας τῷ τοίχῳ προσέρεισον, καὶ στῆθι ὀρθὸς, ἔγκλινον δὲ καὶ τὰ κέρατα. Ἀναδραμοῦσα τοίνυν ἐγὼ διὰ τοῦ σοῦ νώτου, καὶ ἀρθεῖσα ἄνωθεν, εὐθέως παραχρῆμα καί σε ἀνελκύσω ἔξω. Τοῦ δὲ πρὸς ταῦτα ἑτοίμως τὴν παραίνεσιν ὑπηρετήσαντος, ἡ ἀλώπηξ ἀλλομένη διὰ τῶν σκελῶν αὐτοῦ, ἐπὶ τὰ νῶτα ἀνέβη, καὶ ἀπ' ἐκείνου ἐπὶ τὰ κέρατα διερεισαμένη, καὶ γενναίως ἐκτινάξασα, ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος εὑρέθη, καὶ ἀνελθοῦσα ἀπηλλάττετο. [1] Ὀρχουμένης δὲ αὐτῆς, καὶ παιζούσης, ὁ τράγος [2] μυκτηρίζων αὐτὴν, καὶ [3] ὀνειδίζων, ὡς τὰς ὁμολογίας, καὶ ὑποσχέσεις παραβαίνουσαν, ἐπιστραφεῖσα εἶπεν· ὦ οὗτος· ἀλλ' εἰ τοσαύτας φρένας εἶχες, ὁπόσας [4] ἐν τῷ

1. ὀρχουμένης .... καὶ παιζούσης. Vulpes nimirum de suo egressu exsultabat, et capro relicto illudebat.

2. μυκτηρίζων. Lexicographi reddunt μυκτηρίζω, *irrideo, naso suspendo* etc. quae quidem significationes minime huic loco conveniunt. Hic tamen est obiter observandum, verbum illud derivari a μυκτὴρ quod est *nasus*, qui ita, Eustathio teste appellatus est, a μύζω, hoc est, eodem interprete, τὴν φωνὴν τοῦ μῦ στοιχείου ἐκφωνῶ, *vocem litterae μῦ emitto*, vel μεμυκόσι χείλεσι ποιὸν ἦχον διὰ τῆς ῥινὸς ἀποτελῶ, *clausis labris quemdam ex naribus sonum emitto*, qualis est gementium. Hinc itaque significatio-

tabatur. Is itaque in puteum quum inconsulte desiluisset, tunc enim nil aliud mente volvebat, nisi sitim restinguere, ac aqua satiari, Vulpes, dum ille postea adscensum quaeritaret, utile ait se consilium pro utriusque salute excogitasse. Sed quonam modo, Hircus inquit, hinc egrediemur? Anteriores pedes ad parietem admove, Vulpes ait, stansque erectus, cornua simul inclina: ita ego per tuos humeros exsiliens, desuperque sublata, facile hinc te quoque statim educam. Hirco itaque se promptum ad Vulpis consilia praebente, illa per eius pedes insiliens, in humeros adscendit, cornibusque innixa, vique ingenti concussa, ad os putei se se recepit, atque ita incolumis inde evasit. Eam vero exsultantem, atque illudentem, quum Hircus reprehenderet atque accusaret, quod pacta atque promissa violasset, conversa Vulpes, heus tu, inquit, si quot pilos in barba geris, tantum etiam mentis

ne petita, μυκτηρίζω reddi etiam potest *ingemo*, *suspiro*, ac proprie *gemitum edo*, qualis boum, et pecudum esse solet.

3. ὀνειδίζων. Ita reposuimus; perperam enim scriptum est in Cod. ὀνείζων.

4. ἐν τῷ πώγωνί σου τρίχας. Hinc de stultis insipientibusque Philosophis, qui praeter barbam et pallium nihil habebant, adagium illud usurpabatur: Ἐκ πώγωνος σοφοί, *sapientes barba tenus*. In huiuscemodi Pseudosophos Lucianus quoque hoc Epigrammate elegantissime est iocatus, *Antholog.* lib. II.

πώγωνί σου τρίχας, οὐ πρότερον καταβέβηκας, πρὶν ἂν τὴν ἄνοδον διεσκέψω.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνθρωπον δεῖ πρότερον τὰ τέλη τῶν πραγμάτων σκοπεῖν, εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

Μῦθος ε'. Ἀλώπηξ καὶ Βότρυες.

Ἀλώπηξ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο ἐπί τινα ἀναδενδράδα βότρυας κρεμαμένους, [1] ἠβουλήθη αὐτῶν περιγενέσθαι, καὶ οὐκ ἐδύνατο· ἀπαλλαττομένη δὲ πρὸς ἑαυτὴν εἶπεν· [2] ὄμφακές εἰσιν.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι, τῶν πραγμάτων ἐφικέσθαι μὴ δυνάμενοι δι' ἀσθένειαν, τοὺς καιροὺς αἰτιῶνται.

Εἰ τὸ τρέφειν πώγωνα δοκεῖ σοφίαν περιποιεῖν,
Καὶ τράγος εὐπώγων εὔστολός ἐστι Πλάτων.
Si promissa potest sapientem reddere barba,
Barbatus poterit iam caper esse Plato.

Ceterum hanc fabellam elegantissime quoque suo pro ingenio Phaedrus expressit, estque apud ipsum lib. IV. 8 quam vide, si libet.

1. *ἠβουλήθη αὐτῶν περιγενέσθαι*. Vulpes non solum carnibus, sed et fructibus, maturisque potissimum uvis, vescuntur. Habemus enim apud Theocritum *Idyll.* I. v. 48. duas Vulpes puero vitem custodienti insidiatas fuisse, et alteram maturescentes uvas esse depopulatam, alteram ei pulmentum abstulisse. Hinc Aristoph. *In Pace* v. 1189. milites Vulpibus assimilavit, qui per agros uvarum racemos depraedantur et foecundas vites dissipant:

haberes, non utique prius descendisses, quam adscensum considerasses.

Fabula declarat, pari quoque modo prudentem virum rerum finem considerare, ac deinde eas aggredi, oportere.

Fab. V. Vulpes et Racemi.

Vulpes esuriens, quum in vinea quadam alte pendentes racemos conspexisset, eos arripere desideravit; at quum frustra conata esset, recedens intra se aiebat, acerbi sunt.

Ita quoque hominum nonnulli, quum ob impotentiam nil gerere possint, temporum acerbitatem incusant.

Ὄντες οἴκοι μὲν λέοντες,
Ἐν μάχῃ δ' ἀλώπεκες.

Sacrae etiam litterae Vulpes uvis pasci testantur, ut videre est *in Cantic.* II. 15. quem locum egregie illustravit Bochartus *in Hierozoici* lib. III. c. 13. Ceterum hanc fabulam, quae in Planud. Collect. non exstat, Phaedrus etiam lib. IV. num. 3. et Gabrias *in Tetrastich.* 18. retulerunt.

2. ὄμφακές εἰσιν. Ita apud Eustathium Philosophum *Amor.* lib. V. Ismene ambitiosius lascivientem Ismeniam alloquitur: φεῖσαι παρθενίας ἐμῆς, μὴ πρὸ τοῦ θέρους ἐκτίλλῃς τοὺς στάχυας, μὴ τὸ ῥόδον ξυγήσῃς πρὸ τοῦ κύψαι τῆς κάλυκος, μὴ τὴν σαφυλὴν ὀμφακίζουσαν, μὴ πῶς ἀντὶ νέκταρος ὄξος ἐκθλίψῃς.

Μῦθος ϛʹ. Ἀλώπηξ κόλουρος.

Ἀλώπηξ [1] ὑπό τινος παγίδος τὴν οὐρὰν ἀποκοπεῖσα, ὑπ᾽ αἰσχύνης ἀβίωτον τὸν βίον ἡγεῖτο. Ἔγνω δὲ καὶ τὰς ἄλλας ἀλώπεκας εἰς τὸ αὐτὸ περιαγαγεῖν, ἵνα τῷ κοινῷ πάθει, τὸ ἴδιον ἐλάττωμα συγκρύψῃ. Καὶ δὴ ἁπάσας ἀθροίσασα, παρῄνει αὐταῖς τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν, λέγουσα, ὡς οὐκ ἀπρεπὲς τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ περισσὸν αὐταῖς προσήρτηται βάρος. Τούτων δέ τις ὑπολαβοῦσα, ἔφη· [2] ὦ φίλη, ἀλλ᾽ εἴ σοι μὴ τοῦτο συνέφερε, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὗτος ὁ λόγος ἁρμόζει ἐκείνοις, οἳ τὰς συμβουλίας ποιοῦνται πρὸς τοὺς πέλας, οὐ δι᾽ εὔνοιαν, ἀλλὰ διὰ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Μῦθος ζʹ. Ἀλώπηξ καὶ Λέων.

Ἀλώπηξ μηδέποτε θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην ὑπήντησεν αὐτῷ, τὸ μὲν πρῶτον ἰδοῦσα αὐτὸν, οὕτως ἐφοβήθη, ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν. Ἐκ δευτέρου δὲ αὐτῷ περιτυχοῦσα, ἐφοβήθη μὲν,

1. ὑπό τινος παγίδος. Proprie παγίς vinculi genus est ab ἔμβροχος longe diversum, ex ferreis circulis compactum, atque ita nexum, ut si forte fera, cibi in medio haerentis fraude capta, eo accedat, pondere depressum, repente claudatur. Illud autem pedicam Latini vocant, nostrates vero *tagliola*, ex eo quod fera plerumque per pedes ibi illigetur; quae tamen si uno tan-

Fab. VI. Vulpes cauda mutila.

Vulpes, quum in laqueo caudam amisisset, prae pudore non amplius se vivere posse existimabat. Statuit igitur alias quoque Vulpes ad idem inducere, ut vitium suum communi malo celaret. Vniversis itaque congregatis, ut sibi caudas abscinderent suadebat, aiens, non modo eas dedecori, sed oneri esse etiam inepto, nimisque gravi. Ad haec autem quaedam respondens, Amica, dixit, nisi consilium huiusmodi tibi utile esset, haud nobis profecto communicares.

Fabula significat, haec de iis praecipue dici posse, qui amicis, non propter benevolentiam, sed propria ob commoda consilia praebent.

Fab. VII. Vulpes et Leo.

Vulpes quum nunquam Leonem vidisset, postquam olim forte in eum incidit, primo quidem intuitu ita perterrefacta est, ut parum abfuerit quin periret. Rursus autem eodem obviam re-

tum pede, aut cauda comprehendatur, et venatores diutius remorentur, dentibus eam rescindit, atque diffugit, ut Aesopicae Vulpi contigit.

2. *ὦ φίλη*. Ad Aesopicum hunc Apologum respexisse videtur Timocreon, dum de Themistocle, quod Medorum partes sequutus esset, inquit. *Οὐκ ἐγὼ μόνα κόλουρις, ἐντί καὶ ἄλλαι ἀλώπεκες*. Plutarch. *in Vita*.

ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ πρότερον. Ἐκ τρίτου δὲ θεασαμένη αὐτὸν, οὕτως κατεθάρσησεν, ὡς προσελθοῦσα αὐτῷ διαλεχθῆναι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων [1] ἡ συνήθεια καταπραΰνει.

Μῦθος η'. Ἀλώπηξ καὶ Βάτος.

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπειδὴ ὀλισθαίνειν ἤμελλεν, βάτου ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν. Ξυθεῖσα δὲ τὸ πέλμα, καὶ δεινῶς πληγωθεῖσα, εἶπε πρὸς αὐτήν· αἲ ἐμέ. καταφυγοῦσα γὰρ ἐπὶ σὲ, [2] ὡς ἐπὶ βοήθειαν, χεῖρόν μοι ἐχρήσω. Ἀλλ' ἐσφάλης, ὦ φίλη, φησὶν ἡ βάτος, ἐμοῦ ἐπιλαβέσθαι βουληθεῖσα, ἥτις πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοί εἰσιν, ὅσοι βοηθοῖς προστρέχουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

Μῦθος θ'. Ἀλώπηξ καὶ Κροκόδειλος.

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος περὶ εὐγενείας ἤριζον. Πολλὰ δὲ τοῦ κροκοδείλου διεξιόντος, καὶ ὑπερηφανευομένου περὶ τῆς τῶν προγόνων λαμπρότητος, ἡ ἀλώπηξ ὑπολαβοῦσα ἔφη· ὦ οὗτος, ἀλλὰ κἂν

1. ἡ συνήθεια καταπραΰνει. Ita quoque Faernus *Fabulae suae* XVIII. quam ab Aesopica elegantissime expressit, idem hoc Epimythion apposuit, aiens:

Quae terribilia sunt ab insolentia,

perto, tunc etiam, sed non ut antea, timuit. Tertio demum ipsum conspicata, audax ita fuit, ut accedens cum eo colloqueretur.

Fabula significat, quod quae terribilia sunt, consuetudo blandiora reddit.

Fab. VIII. Vulpes et Rubus.

Vulpes quum sepem transiliret, ac iam in praeceps casura esset, rubum, ut sibi auxilium ferret, apprehendit. At eius pedes quum spinae transfigerent, ipsaque graviter sauciaretur, ad eum conversa exclamavit: Vae mihi miserae, quae, ut opem ferres, ad te confugi; tu vero me peius perdidisti. Cui Rubus, Errasti, amica, inquit, me apprehendere volens, qui omnes apprehendere soleo.

Fabula demonstrat, ita quoque stultos eos esse homines, qui ad eorum auxilium confugiunt, quibus potius nocere natura insitum est.

Fab. IX. Vulpes et Crocodilus.

Vulpes et Crocodilus de generis nobilitate contendebant. Ac sane Crocodilus quum multa enarrasset, seque ob maiorum splendorem superbe extulisset, Amice, Vulpes ait, etiamsi nihil es-

Ea reddit assuetudo blanda et mollia.

2. ὡς ἐπὶ βοήθειαν. Rectius habet Planudea lectio ὡς ἐπὶ βοηθόν. Nostra asperior est, ni fallor.

σὺ μὴ εἴπῃς, τὸ γοῦν δέρμα σου δείκνυσιν, ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἶ [1] γεγυμνασμένος.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ψευδωνύμων ἀνδρῶν ἔλεγχός ἐστι τὰ πράγματα.

Μῦθος ί. Ἀλώπηξ καὶ Δρυοτόμος.

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρήμῳ πολλῇ τὸν δρόμον ἀνύουσα, αὐτίκα ἄνδρα εὑρίσκει δρυοτόμον ἐνταῦθα, ὃν καὶ καθικέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν. Ὁ δὲ ὑπέδειξεν αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην. Ἡ δὲ εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο ἐν γωνίᾳ. Τῶν δὲ κυνηγῶν ἐλθόντων, καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι, τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυεν. Αὐτοὶ δὲ μὴ προσέχοντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. Ὡς οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ ἀλώπηξ ἀπελθόντας, [2] ἐξῆλθε προσφωνοῦσα. Ἐμέμφετο δὲ αὐτὴν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, λέγων· δι' ἐμοῦ πάντως ἐσώθης, καὶ χάριν μοι οὐκ ἔχεις; Ἡ δὲ ἀλώπηξ ἐπαναστραφεῖσα, εἶπε πρὸς αὐτόν· ὦ οὗτος, ἀλλ' ἔ-

1. *γεγυμνασμένος*. Hac in voce ambigua inest significatio, in eaque totus Vulpis iocus consistit. Quum enim Crocodilus pellem habeat asperam, squamis rugisque horridam, adspectuque plane deformem, stulte parentes nobiles iactat, atque praeclaros, in cuius toto corpore nullum exstat liberalioris cultus vestigium. Tua itaque apparet ex pelle, Vulpes ait, non te ingenuorum more, sed ut servum nequissimum aerumnis, laboribus, poenis, verberibusque esse *exercitatum*. Ceterum, quod Cl. Heusingerus observavit, ut latina vox

ses eloquutus, pellis tamen tua manifeste declarat, te multis iam ab annis egregie ac splendide educatum fuisse.

Fabula declarat, quod mendaces viros facta convincunt.

Fab. X. Vulpes et Lignator.

Vulpes venatores effugiens, ac longo cursu per deserta loca pererrans, Lignatorem demum invenit, eumque, ut ipsam absconderet, exoravit. Ille suum ei tugurium ostendit; eoque Vulpes ingressa, quodam in angulo se recepit. Venatoribus deinde supervenientibus, Lignatoremque de Vulpe rogantibus, ille verbis quidem, nihil se scire dicebat, manu vero, locum, ubi latebat ipsa, indicabat. Attamen ipsi, quum id minime animadvertissent, haud mora abiere. Vulpes interim, ubi profectos eos esse cognovit, inde tacite discessit. Quapropter ille eam obiurgare coepit, aiens: Ergo ne, te postquam omnino servavi,

exercitus, ac *exercitatus* saepe de eo dicitur, qui plurimis malis conflictatur, idem de Graeca γυμνάζεσθαι fieri docet H. Stephanus voc. ἀγύμναστος, et ἐγγυμνάζω. Convenit autem haec fabula cum Planudea IX. licet verbis nonnihil discrepet.

2. ἐξῆλθε προσφωνοῦσα. Error est in Codice manifestus; verborum enim et sensus ratio negativam postulat. Quare legendum ἐξῆλθε οὐ προσφωνοῦσα, ut habet vulgata a Planude CXXVII. vel ἀπροσφωνοῦσα, aut quid simile.

γωγε ηὐχαρίστησα ἄν σοι, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, [1] τὰς τρόπους εἶχεν.

Ὁ λόγος πρὸς ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς χρηστὰ μὲν ἐπαγγελλομένους διὰ λόγων, δι' ἔργων δὲ φαῦλα ποιοῦντας.

Μῦθος ιά. Ἀλώπηξ πρὸς Μορμολύκειον.

Ἀλώπηξ εἰσελθοῦσα εἰς οἰκίαν [2] κιθαρῳδοῦ, καὶ ἕκαστον τῶν αὐτοῦ σκευῶν ἐρευνησαμένη, εὗρε κεφαλὴν [3] μορμολυκείου εὐφυῶς κατεσκευασμένην. Ἀνα-

1. τὰς τρόπους ἄχων. Hic quoque vitium est in Casinensi Codice, qui tamen perraro vitiosus esse solet. Reponendum itaque, quemadmodum Planudes quoque habet, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, καὶ τὰς τρόπους ἄχες.
Ceterum hanc fabulam Aesopicam esse minime est dubitandum, quum a Maximo etiam Tyrio *Dissert.* XXXIII. iuxta vero Davisii ordinem III. ei tribuatur. Quod autem in hac nostra de Venatore, et Vulpecula dicitur, apud Tyrium de Leone, et Cerva narratur; ex quo coniici potest, quantum Aesopicae Fabulae varie a variis relatae, atque enarratae, a pristina forma recesserint.

2. Κιθαρῳδοῦ. *Citharoedus*, qui proprie a Latinis *fidicen* dicitur, is est, qui citharam pulsat, et vocem addit; *citharista* contra, qui citharam tantummodo pulsat.

3. μορμολύκειον, vel μορμολύκιον est non modo terriculamentum, aut spectrum, sed etiam *persona comica*, fa-

mihi gratiam nullam agis? Cui statim conversa Vulpes, Amice, inquit, ego quidem tibi gratias egissem, si tamen verbis, manus quoque gestus, et mores similes habuisses.

Fabula in eos est homines, qui verbis quidem utilia promittunt, re vero improba faciunt.

Fab. XI. Vulpes ad Personam.

Vulpes in citharoedi domum ingressa, omnemque eius supellectilem perscrutata, scenicae larvae caput ingeniosissime fabrefactum invenit:

cies nempe histrionis ficta, quae non os tantum, sed totum quoque caput obtegebat. De hac vide Gellium lib. V. cap. 7. nec non Rigalt. et Burmann. ad Phaedri *Fab.* 7. lib. VII. quae cum nostra convenit. Omnium tamen doctissime de personis et larvis disseruere, Agesilaus Mariscottus, Bergerus, et Ficoronius suo in opere *de Larvis Scenicis*.

Quum autem Personarum inventor, teste quoque Horatio *de Arte Poet.* v. 278. Aeschylus fuerit, qui fere saeculo post Aesopum floruit, hinc luce clarius apparet, fabulam hanc minime ab Aesopo processisse, sed posterioribus temporibus ab alio ad eius imitationem fuisse compositam, aut saltem, si eam Aesopus protulit, depravatam valde fuisse. His adde, quod citharoedorum habitus, tunica talaris erat et chlamys, (*Polluc.* VII. 13.) persona numquam. Id quoque Planudes sensit *Fab.* XI. ac pro κιθαρῳδȣ posuit ὑποκριτȣ͂.

λαβοῦσα δὲ αὐτὴν ταῖς οἰκείαις χερσὶν, ἔφη· ὦ οἵα κεφαλὴ, [1] ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

Ὁ λόγος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τὸ σῶμα, ἀλογίστους δὲ τὴν ψυχήν.

Μῦθος ιβʹ. Ἀλώπηξ ἐξογκωθεῖσα τὴν γαστέρα.

Ἀλώπηξ λιμώττουσα ἐν πείνῃ, ἐθεάσατο ἐπί τινα καλύβην [2] βοσκοῦ κρέη, καὶ ἄρτον ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθέντα· [3] καὶ εἰσελθοῦσα, ἔφαγεν αὐτὰ ἡδέως. Ἐξογκωθείσης δὲ αὐτῆς τῆς γαστρὸς, καὶ διὰ τοῦτο μὴ δυναμένης ἐξελθεῖν τῆς καλύβης, ἔστενε, καὶ ἐπωδύρετο. Ἑτέρα δὲ ἀλώπηξ διερχομένη, ἤκουσεν αὐτῆς τῶν στεναγμῶν, καὶ προσελθοῦσα ἐπυνθάνετο, δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο ποιεῖς; Μαθοῦσα δὲ τὸ

1. ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει. Hinc tritum illud *in Gnomis Poetarum*:

Μὴ κρῖν' ὁρῶν τὸ κάλλος, ἀλλὰ τὸν τρόπον.
Ὡς ἡδὺ κάλλος, ὅταν ἔχῃ νοῦν σώφρονα.

Cui non absimilis est Faerni sententia *Fab.* LXVI. quam ab Aesopica expressit, aiens:

Sordet honos formae, nisi cui sapientia iuncta est.

2. βοσκοῦ. Licet in Cod. sub hac voce linea ducta sit, qua librarius ut plurimum uti solet ad eas voces designandas, quae inter scribendum temere irrepsere, eam tamen hic retinendam duximus, quod nihil Fabulae sensui obsit: βοσκὸς enim idem est ac νομεὺς, et βοτὴρ;

quod suis manibus quum cepisset, Oh quale caput, ait, cerebrum non habet!

Haec de iis fabula narratur, qui corpore quidem, specie praecellunt, mente vero communi prorsus sensu carent.

Fab. XII. Vulpes ventre tumefacto.

Vulpes esuriens, quum in tugurio quodam relictas a Pastore carnes panemque vidisset, eo ingressa, quam suavissime devoravit. Tumefacto proinde ventre, quum inde exire non posset, suspirabat graviter, atque lamentabatur. Alia autem Vulpes quum illac forte transiret, eiusque fletus audiisset, eo accedens, quam ob rem ita lugeret, interrogavit. Cuius rei caussam ubi intellexit,

ut exponit Moschopulus a Cl. Du-Cange allatus *in Glossario mediae et infimae graecitatis*.

3. καὶ εἰσελθοῦσα. Subintelligendum, per rimam aliquam, aut arctum foramen, ut in pastorum tectoriis esse solet. Tunc manifeste patet, qua Vulpes de caussa exire deinde non poterat. Hanc autem fabellam his versibus Horatius retulit *Epist.* 7. lib. I.

Forte per angustam tenuis vulpecula rimam
Repserat in cumeram frumenti, pastaque rursus
Ire foras pleno tendebat corpore frustra.
Cui mustela procul, si vis, ait, effugere isthinc,
Macra cavum repetes arctum, quem macra subisti.

γεγονὸς ἡ ἀλώπηξ, ἔφη· ἀλλὰ μένε τέως ἐνταῦθα σὺ, ἕως ἂν τοιαύτη γένῃ, ὁποία ὖσα εἰσῆλθες.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι [1] τὰ λεπτὰ τῶν πραγμάτων ὁ χρόνος διαλύει.

Μῦθος ιγ'. Ἀλώπηξ καὶ Πάρδαλις.

Ἀλώπηξ καὶ πάρδαλις περὶ κάλλυς ἤριζον. Τῆς δὲ παρδάλεως παρ᾽ ἕκαςα [2] τὴν τῦ σώματος ποικιλίαν προβαλλομένης, ἡ ἀλώπηξ [3] ὑποτυχῦσα εἶπε· καὶ πόσον ἐγὼ καλλίων ὑπάρχω, ἥτις ὖ τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν πεποικιλμένη τυγχάνω.

Ὀ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῦ σωματικοῦ κάλλους, ἀμείνων ἐςὶν ὁ τῆς διανοίας κόσμος.

1. τὰ λεπτὰ τῶν πραγμάτων. Neveletus, qui primus ex Palatinis Codd. hanc Fabulam edidit, num. 164. pro λεπτὰ magis apposite habet χαλεπά. Puto tamen in vetustiori etiam Codice, a quo noster descriptus fuit, χαλεπά scriptum fuisse, eaque ex voce, haud insolita librariorum incuria, τὰ λεπτὰ processisse. Ceterum aliae membranae ab eodem Nevelcto inspectae, Epimythion hoc varie habent, nempe: Ὁ μ. δ. ὅτι ὖ δεῖ τινα δολίως, ἢ ἀπλήςως πλεονεκτεῖν· ἐν ὑςέρῳ γὰρ, κἂν μὴ θέλῃ, πάντα ἀποδώσει.

2. τὴν τῦ σώματος ποικιλίαν. Pardus, quem non modo Gesnerus, sed et ceteri qui de animalium natura scripserunt, unum et idem animal esse fatentur, ac Leo-

Mane istic ergo tantisper, inquit, donec talis fias, qualis es ingressa. .

Fabula significat, quod tempus vel difficillima solvit.

Fab. XIII. Vulpes et Pardus.

Vulpes et Pardus de pulcritudine contendebant. Pardus itaque corporis sui varietatem quum continuo praedicaret, Quanto te pulcrior, Vulpes tandem ait, ego sum iudicanda, quae non corpus, sed mentem varie ornatam gero!

Fabula significat, quod mentis decor, pulcritudine corporis praestantior est.

pardus, Pardalis, Pordalis, et Panthera, pellem maculis distinctam habet. Hinc proverbium exortum *πάρδαλις οὐκ ἀποτίθεται τὸ κατάστικτον*, quo significantur illi, qui frustra inolitos mores deponere conantur; quem in sensum ita usurpatur a Greg. Nazianz. in invectiva prima adversus Iulianum, dum ait: *οὐδὲ γὰρ εἶχε φύσιν, ἢ πάρδαλιν ἀποθέσθαι τὸ κατάστικτον, ἢ Αἰθίοπα τὸ μέλαν.*

3. *ὑποτυχοῦσα*. Perperam scriptum est in Codice *ἀποτυχοῦσα*. Ceterum huiusce Apologi mentionem fecit etiam Plutarch. *in Convivio septem sapientum*, ubi Anacharsim cum Aesopo ita loquentem inducit: *Σὺ δὲ ἔοικας οὐδὲ τῆς ἑαυτοῦ μνημονεύειν ἀλώπεκος, κ. τ. λ.*

Μῦθος ιδ΄. Ἄιλουρος καὶ Ὄρνιθες.

Αἴλουρος[1] ἀκούσας ὅτι ἔν τινι τόπῳ ἐπ' αὐλῇ[2] ὄρνιθες νοσοῦσιν, εἰς ἰατρὸν ἑαυτὸν σχηματίσας, καὶ τὰ τῆς ἐπιστήμης[3] πρόσφορα ἀναλαβὼν ἐργαλεῖα, παρεγένετο· καὶ στὰς πρὸ τῆς ἐπαύλεως, ἐπυνθάνετο αὐτὰς, πῶς ἔχοιεν. Αἱ δὲ ἀποκριθεῖσαι, καλῶς, ἔφασαν, ἐὰν σὺ ἐντεῦθεν ἀπαλλαγῇς.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ τοὺς φρονίμους οὐ λανθάνουσι, κἂν μάλιστα χρηστότητα ὑποκρίνωνται.

Μῦθος ιέ. Ἄιλουρος καὶ Ἀλεκτρυών.

Αἴλουρος συλλαβὼν ἀλεκτρυόνα, τοῦτον ἐβούλετο μετ' εὐλόγου αἰτίας καταθοινήσασθαι. Καὶ δὴ ἤρξατο κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγων· ὀχληρὸν αὐτὸν

1. Αἴλουρος. Ex Etymologi sententia ita appellatur hoc animal παρὰ τὸ αἰόλλειν, καὶ κινεῖν τὴν οὐρὰν, nimirum a *vertendo*, et *movendo caudam*. Quamobrem Latini aliquando *torquicaudam* et *trahicaudam* appellarunt. Celebratissimi erant apud veteres Feles *Tartessii*, ita dicti ab huius nominis urbe in Iberia, ubi maximi nascebantur.

Ceterum ἄιλουρος a nonnullis cum γαλῆ confunditur, quos inter Columella et Varro sunt recensendi; sed falso: ἄιλουρος enim proprie *felis* est, animal domesticum, quod in aedibus nutritur ad arcendos mures tam a supellectili quam a frugibus; γαλῆ vero *mustela* est. Horum autem error inde facile derivatus, quoniam tam

Fab. XIV. Felis et Gallinae.

Felis quum audisset, gallinario quodam in stabulo gallinas aegrotare, se medicum fingens, propriisque artis medicae instrumentis arreptis, ad eas confestim accessit, et ante stabulum adstans, quomodo se haberent, interrogavit. Illae respondentes, Optime quidem, dixerunt, si tu tamen hinc procul secesseris.

Ita scelesti homines, etsi probitatem quam maxime vultu simulent, non tamen prudentes latent.

Fab. XV. Felis et Gallus.

Felis, correptum Gallum iure aliquo devorare volebat. Eum itaque accusare coepit, aiens, quod hominibus permolestus esset nocturno clamore,

feles, quam *mustelae*, muribus insidiantur. Γαλῆ tamen pro γαλέη priscis scriptoribus est etiam *felis*. Vid. Perizon. ad Aelian. *Variar. Histor.* lib. XIII. c. 4. et Kuhnium ibid.

2. ὄρνιθες. Non recte est in vulgata a Neveleto 155. quae cum nostra concordat, ὄρνεες. Haec vox enim, generatim de quibuslibet volucribus intelligitur; hic vero de gallinis tantum, ceterisque cortis incolis avibus sermo est.

3. πρόστροφα ἀναλαβὼν ἐργαλεῖα. Mancus est atque corruptus hic locus in Neveleti vulgata. Hinc vide Florentini Codicis praestantiam.

εἶναι τοῖς ἀνθρώποις [1] νύκτωρ κεκραγότα, μηδὲ ὕπνων τυχεῖν ἐόντα. Τοῦ δὲ εἰπόντος ἐπ' ὠφελείᾳ αὐτῶν τοῦτο ποιεῖν, [2] ἐπὶ γὰρ τὰ συνήθη τῶν ἔργων διεγείρει, [3] ἐκ δευτέρου ὁ αἴλουρος ἔλεγεν· ἀλλὰ ἀσεβὴς εἰς τὴν φύσιν τυγχάνεις, ἀδελφαῖς, καὶ μητρὶ ἐπεμβαίνων. Τοῦ δὲ καὶ τοῦτο εἰς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν φήσαντος, πολλὰ γὰρ ὠὰ αὐτοῖς τίκτεσθαι παρασκευάζει, ἀποκλεισθεὶς ἐκεῖνος, ἔφη· ἐὰν σὺ ἀφορμῶν πολλῶν εὐπορήσῃς, ἐγὼ τέως ἄδειπνος οὐ μενῶ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν προαιρουμένη, κἂν μετ' εὐλόγου προυσχήματος οὐ δυνηθῇ, ἀλλά γε ἀπαρακαλύπτως πονηρεύεται.

1. νύκτωρ κεκραγότα. Elegantissimus inter Luciani *Dialogos*, is est, qui Ὄνειρος, ἢ Ἀλεκτρυὼν *Somnium*, sive *Gallus* inscribitur, in quo fingit Mycillum sutorem, noctu Galli cantu expergefactum, ad eum ita loqui: Ἀλλά σε, ὦ κάκιστε Ἀλεκτρυὼν, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ἐπιτρίψειε, φθονηρὸν οὕτω καὶ ὀξύφωνον ὄντα, ὅς με πλουτοῦντα, καὶ ἡδίστῳ ὀνείρῳ ξυνόντα, καὶ θαυμαστὴν εὐδαιμονίαν εὐδαιμονοῦντα, διάτορόν τι καὶ γεγωνὸς ἀναβοήσας ἐπήγειρας, ὡς μηδὲ νύκτωρ γοῦν τὴν πολύ σου μιαρωτέραν πενίαν διαφύγοιμι. „At te scelestissime Galle, Iupiter ipse obterat, qui invidus es adeo atque clamosus, quique me divitem factum, et suavissimo in somnio versantem, et admirabili quadam felicitate perbeatum, penetrabili tuo illo acutoque clamore excitasti, ut nimirum ne nocte quidem paupertatem te longe peiorem effugere possim „ Haec vero, si Cl. Berglero fides ha-

atque frui somno negaret. At Gallus, id se se ad eorum utilitatem facere, respondebat, quippe qui in consueta opera illos excitaret. Iterum vero Felis: Impius in naturam es, inquit; cum sororibus enim ipsaque matre rem habes. Sed et haec, ille respondit, ad herorum meorum utilitatem facio; ita enim curo, ut multa illis ova pariantur. At demum Felis: Licet, ait, multis defensionibus abundes, ego tamen impastus non manebo.

Fabula demonstrat, quod quum homines natura perversi, scelus aliquod admittere deliberaverint, si specie quadam honesti id gerere nequeant, suam denique aperte improbitatem exercent.

benda sit, ab Alciphronis *Epistola* 10. lib. III. Lucianus hausit: ita enim Iophon Erastoni scribit. Ἐπιτριβείη, καὶ κακὸς κακῶς ἀπόλοιτο ὁ κάκιστος ἀλεκτρυὼν, καὶ μιαρώτατος, ὥς με ἡδὺν ὄνειρον θεώμενον, ἀναβοήσας, ἐξήγειρεν.

2. ἐπὶ γὰρ τὰ συνήθη τῶν ἔργων. Eadem Luciani Gallus Mycillo respondet, ut se excusatum habeat, quod cantu somnum abduxerit. Μύκιλλε δέσποτα, ᾤμην τι χαριεῖσθαί σοι, φθάνων τῆς νυκτὸς ὁπόσον δυναίμην, ὡς ἔχοις ὀρθρευόμενος διανύειν τὰ πολλὰ τῶν ἔργων. ,, Here Mycille, gratum tibi me facturum rebar, si noctis quantum possem, meo *cantu* anteverterem, ut posses, laborem ante lucem aggressus, illa multa tua opera absolvere ,,.

3. In Cod. legi potest etiam διεγείρω, quod non placet. Sic et inferius Cod. habet παρασκευάζω, sed male.

Μῦθος ιϛ'. Ἀλεκτρυόνες καὶ Πέρδιξ.

Ἀλεκτρυόνας τις ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔχων αὐτῦ, περιτυχὼν πέρδικι, καὶ [1] τοῦτον ἐπαγοράσας, εἰσήνεγκεν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῦ τοῦ συνανατραφῆναι τοῖς ὄρνισι. Τῶν δὲ τυπτόντων αὐτὸν, καὶ ἐκδιωκόντων, ὁ πέρδιξ ἐλυπεῖτο σφόδρα, νομίζων διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἀλλόφυλον, τύτυ χάριν διώκεσθαι παρὰ τῶν ἀλεκτρυόνων. Μικρὸν δὲ ὅσον ὑποχωρήσας, θεωρεῖ [2] τοὺς ἀλεκτρυόνας μαχομένους, καὶ συγκόπτοντας. Ταῦτα ὁ πέρδιξ ὁρῶν, ἀποθεραπευθεὶς ἔφη· ἀλλ᾽ ἔγωγε ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ λυπῦμαι, ὁρῶ γὰρ αὐτὺς καὶ ὑπ᾽ ἀλλήλων μαχομένυς.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ λόγος πρὸς φρονίμους ἀνθρώπους, οἵτινες ῥᾳδίως φέρουσι τὰς ἐκ τῶν πέλας ὕβρεις, ὅταν ἴδωσιν αὐτοὺς μηδὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένυς.

1. τοῦτον ἐπαγοράσας. Nam et perdices, ut Cl. Heusingerus animadvertit, domesticarum avium numero habet Oriens, Chios maxime, ubi gregatim eas pasci, auctor est Busbequius *Ep.* III. p.. 123.

2. τὺς ἀλεκτρυόνας μαχομένυς. Ita Galli pugnaces sunt, ut maximae inter eos dimicationes saepe saepius oriantur. Iure itaque Aristoph. *in Avibus* v. 836. eos Ἄρεως νεοττὺς appellavit. Testis est Plinius *Histor. Nat.* lib. X. c. 21. qui etiam ibidem tradit, Pergamis omnibus annis gallorum gallinaceorum spectaculum certantium, sollemni-

Fab. XVI. Perdix et Galli.

Gallos quidam domi suae habens, Perdicem in foro aviario quum forte vidisset, eam sibi quoque comparavit, ac domum detulit, ut inter ceteras cortis aves aleretur. Gallis autem eam continuo verberantibus, atque abigentibus, vehementer illa quidem contristabatur, rata nimirum ideo a Gallis exagitari, quod eiusdem generis avis non esset. Quum itaque aliquantisper penitiorem in angulum recessisset, Gallos etiam inter se pugnare, mutuoque se caedere animadvertit. Quae Perdix fieri videns, omni timore reiecto intra se ait: Equidem non me posthac discruciabo, nam hos quoque inter se dimicantes aspicio.

Fabula demonstrat, haec eadem de viris prudentibus dici posse, qui amicorum iniurias facile perferunt, quum ipsos videant, ne suis quidem a domesticis abstinere.

ter, ac publice edi solitum, ceu gladiatorum. Id autem et Athenis factitatum Aelianus docet *Var. Histor.* II. 28. Nec galli tantum, quos inter *Tanagraei* excellebant, cum gallis publice pugnabant, sed et coturnicum, gallorumque certamen erat apud Graecos, ut refert Xenoph. *in Sympos.* pag. 514. lin. 10. Ed. *Stephani*, et Lucianus in Dialogo *de Gymnasiis* inscripto, cuius hic verba referre haud ingratum puto: Καὶ τί ἂν πάθοις, εἰ θεάσαιο καὶ ὀρτύγων καὶ ἀλεκτρυόνων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν, καὶ σπουδὴν ἐπὶ τούτοις οὐ μικράν; ἢ γελάσῃ δηλονότι, καὶ μάλιστα ἢν μάθῃς, ὡς ὑπὸ νόμῳ

Μῦθος ιζ'. Ἀνὴρ πηρός.

Ἀνὴρ [1] πηρὸς εἰώθει πᾶν τὸ ἐπιτιθέμενον εἰς τὰς αὐτοῦ χεῖρας ζῶον ἐφαπτόμενος, [2] λέγειν ὁποῖον τί ἐστι. Καὶ δή ποτε λυκιδίου αὐτῷ ἐπιδοθέντος, ψηλαφήσας, καὶ ἀμφαγνοῶν εἶπεν· οὐκ οἶδα πότερον κυνὸς εἴη, ἢ ἀλώπεκος, ἢ τοιούτου ζώου γέννημα. Τοῦτο μέντοι σαφῶς ἐπίσταμαι, ὅτι οὐκ ἐπιτήδειον τοῦτο τὸ ζῶον προβάτων ποίμνῃ συνιέναι.

Οὕτω πονηρῶν ἡ διάθεσις πολλάκις [3] ἀπὸ τοῦ σώματος φαίνεται.

αὐτὸ δρῶμεν, καὶ προστετάχθαι πᾶσι τοῖς ἐν ἡλικίᾳ παρεῖναι καὶ ὁρᾷν τὰ ὄρνεα διαπυκτεύοντα μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀπαγορεύσεως; De his vero omnia Sam. Petitus ad illud *Legum Atticar.* lib. I. Titul. 40. ἀλεκτρυόνας ἀγωνίζεσθαι δημοσίᾳ ἐν τῷ θεάτρῳ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους. Ceterum mos idem apud Anglos etiamnunc viget, apud quos galli habentur pugnacissimi *Sbake baggs*, quorum certamen graphice descripsit Magalottus noster sua in Epistola ad Leonem Strozzam missa, quae est 48. *Familiarium Epp. Tom. II.* quam vide si libet.

1. Ἀνὴρ πηρός. Fabulam hanc ex Palatinis Codd. Neveletus primum edidit; sed ita mendosa in illis exstat, ut ipse eam emendare coactus fuerit. Deest tamen tum in Palatinis membranis, tum in Neveleti emendatione post ἀνὴρ vox πηρὸς, sine qua Fabula tota friget.

2. λέγειν ὁποῖον τί ἐστι. Tactu ita caeci pollent, ut eius ope vel minima dignoscere possint; cuius rei plurima

Fab. XVII. Caecus.

Caecus quidam erat, qui animal quodvis suis in manibus positum, tactu quale esset indicare solebat. Quum olim ei itaque lupi catulus oblatus fuisset, is manu contrectans, dubius et haesitans, Equidem, inquit, haud plane novi, utrum canis, an vulpis, an alicuius huiusmodi animalis hic catulus sit. Id tamen certe scio, quod inter ovium greges versari sine earum detrimento non potest.

Sic improborum perversi mores, saepe saepius ipso a corporis habitu declarantur.

exempla congessit Christophorus Sartius, in Academia Pisana Logices Professor celebratissimus, egregio suo in opere, cui titulus: *L'Ottica della Natura e dell' Educazione. Lucca* 1792. 8. quod consule.

3. *ἀπό τοῦ σώματος φαίνεται*. Hinc Martialis lepidissimum illud, ac *πολυθρύλλητον Epigramma* in Zoilum lib. II.

Crine ruber, niger ore, brevis pede, lumine laesus,
Rem magnam praestas, Zoile, si bonus es.

Neque Philosophi negant intimum animum sibi quodammodo exteriorem corporis habitum conformare. Hinc nonnulli tum apud veteres, tum apud recentiores, ab exteriori figura, animi mores agnoscere se posse putarunt. Celeberrimi sunt apud Graecos, qui de hac arte scripsere, Polemo, et Adamantius; Io. Baptista a Porta, Angelus Ingenierius, aliique apud Italos, qui Lawaterio viam stravere, cuius opus exstat *de Physiognomonia* Hagae Comitum impressum 1781. Vol. III. 4.

Μῦθος ιη΄. Ἀλώπηξ καὶ Κύων.

[1] Ἀλώπηξ εἰσελθοῦσα εἰς ἀγέλην προβάτων, θηλαζόντων τῶν ἀρνίων, [2] ἓν λαβομένη, προσεποιεῖτο καταφιλεῖν. Ἐρωτηθεῖσα δὲ ὑπὸ κυνὸς, τί τοῦτο ποιεῖς; τιθηνοῦμαι αὐτῷ, ἔφη, καὶ προσπαίζω. Καὶ ὁ κύων ἔφη· καὶ νῦν ἐὰν μὴ ἀφῇς τὸ ἀρνίον ἀφ' ἑαυτῆς, [3] τὰ κυνῶν σοι προσοίσω.

Ὁ λόγος πρὸς ἄνδρα ῥαδιουργὸν, καὶ κλέπτην, εὔκαιρός ἐστιν.

Μῦθος ιθ΄. Ἀστρολόγος.

Ἀστρολόγος ἐξιέναι ἐν ἑκάστῃ ἑσπέρᾳ, καὶ τοὺς ἀστέρας ἐπισκοπεῖν ἔθος εἶχε. Καὶ δή ποτε περιιὼν εἰς τὸ προάστειον, καὶ τὸν νοῦν ὅλον ἔχων εἰς τὸν οὐρανὸν, ἔλαθε [4] καταπεσὼν εἰς τὸ φρέαρ.

1. Et hanc ex iisdem Palatinis Codd. Neveletus, sed corruptissimam edidit.

2. ἓν. Perperam in Codice ἕνα, nisi pro ἀρνίων legatur ἄρνων.

3. τὰ κυνῶν σοι προσοίσω. Dentes nimirum, qui praecipua canum arma sunt, ac eorum vel maxime qui *pastoritii* dicuntur. Ceterum de ferarum naturalibus armis bene Pheraulas his agit apud Xenophontem *in Cyropaedia* lib. II. Καὶ τ' ἄλλα ζῶα ἐπίσταταί τινα μάχην ἕκαστα. οὐδὲ παρ' ἑνὸς ἄλλου μαθόντα ἢ παρὰ τῆς φύσεως· οἷον ὁ βοῦς κέρατι παίειν, ὁ ἵππος ὁπλῇ, ὁ κύων στόματι, ὁ κάπρος ὀδόντι.

4. καταπεσὼν εἰς φρέαρ. Derisum a vetula ob similem

Fab. XVIII. Vulpes et Canis.

Vulpes in ovium gregem ingressa, quo tempore agni lactentes erant, ex iis unum arreptum deosculari fingebat. Quapropter a Cane, quidnam faceret, interrogata, Nutricor ipsum, ait, cum eoque me oblecto. At ille, Nisi agnum extemplo dimittis, quae sunt Canum propria in te exeram.

Huiusmodi fabula, de callido et furace homine opportune narratur.

Fab. XIX. Astrologus.

Astrologus quidam, quotidie nocte adventante egredi, atque sidera observare solebat. Sed olim quum extra urbem pro more ambularet, mentemque in astris omnem defixam teneret, imprudens

lapsum Thaletem, Diogenes Laertius in eius vita ita refert. *Λέγεται δ' ἀγόμενος ὑπὸ γραὸς ἐκ τῆς οἰκίας, ἵνα τὰ ἄστρα κατανοήσῃ, εἰς βόθρον ἐμπεσεῖν, καὶ αὐτῷ ἀνοιμώξαντι φάναι τὴν γραῦν· σὺ γάρ, ὦ Θαλῆ, τὰ ἐν ποσὶν οὐ δυνάμενος ἰδεῖν, τὰ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴει γνώσεσθαι;* „Fertur autem quum domo ab anu educeretur, contemplandorum siderum caussa, in fossam incidisse, ingemiscentique dictum ab anu; qua ratione, o Thales, quae in coelis sunt, comprehensurum te arbitraris, qui ea quae sunt ante oculos videre non vales? „ Vide Platonem in Theaeteto. Hinc Diogenes ille Cynicus apud Laertium, mathematicos carpebat, eos aiens, *ἀποβλέπειν μὲν πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ τὴν σελήνην, τὰ δ' ἐν ποσὶ πράγματα παρορᾶν.*

Ὀδυρομένου δὲ αὐτοῦ, καὶ βοῶντος, παριών τις ὡς ἤκουσε τῶν στεναγμῶν, προσελθὼν, καὶ μαθὼν τὰ συμβεβηκότα, ἔφη πρὸς αὐτόν· ὦ οὗτος, σὺ τὰ ἐν οὐρανῷ βλέπειν πειρώμενος, τὰ ἐπὶ τῆς γῆς οὐχ ὁρᾷς;

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις ἐπ᾽ ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους, οἳ παραδόξως τοῖς ἀνθρώποις ἀλαζονεύονται, οὐδὲ τὰ κοινὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐπιτελεῖν δυνάμενοι.

Μῦθος κ΄. Ἁλιεὺς καὶ Σμαρίς.

Ἁλιεὺς[1] τὸ δίκτυον καθεὶς,[2] ἀνήνεγκε σμαρίδα. Σμικρὰ δὲ οὖσα, ἱκέτευεν αὐτὸν λέγουσα· μὴ λάβῃς με πρὸς τὸ παρὸν, ἀλλ᾽ ἔασον, ἐπειδήπερ σμικρὰ τυγχάνω· ὅτε δὲ αὐξηθῶ, καὶ μεγάλη γένωμαι, λάβῃς με· ἐπεὶ καὶ εἰς μείζονά σοι ὠφέλειαν τότε γενήσομαι. Καὶ ὁ ἁλιεὺς εἶπεν· ἀλλ᾽ ἔγωγε μωρὸς ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ κέρδος παρεὶς, κἂν μικρὸν ᾖ, τὸ ἐν ἐλπίσι διώ-

1. *τὸ δίκτυον καθείς*. Varia, atque inter se diversa piscatorum instrumenta erant, nempe *κάλαμοι arundines*, *ῥάβδοι virgae*, *λίνον linum*, *τρίχες ἵππειοι pili equini*, *ἄγκιστρα hami*, *ἀγχίδυτα δίκτυα retia*, *quae quis iacit non in mare provectus, sed in terra consistens*, *ἀμφίβληστρα retia, quae in mari aut flumine proiecta, latius se diffundunt, et utrimque includunt praedam*, et alia, quae a *Polluce* recensentur Lib. I. c. IX. Segm. *97*.

2. *ἀνήνεγκε σμαρίδα*. Smaris est parvus piscis, alio

in puteum praecipitavit. Quo casu, quum fleret ille, vehementerque clamaret, inde quidam forte pertransiens, ubi eius gemitus audivit, confestim accessit, reque cognita, Amice, inquit, quinam tu, dum coelestia tueri conaris, terrena non vides?

Hac uti fabula in eos possumus, qui se magna facturos praedicant, dum ne vel minima quidem perficere valent.

Fab. XX. Piscator et Smaris.

Piscator iactis retibus, Smaridem tantummodo traxit. Quae quum parvula esset, eum supplex rogabat, aiens, Ne nunc quaeso me capias, sed potius, quandoquidem sum tam parva, relinque: postquam autem crevero, ac maior ero, tunc me comprehendes, tibique maiorem quoque utilitatem feram. Ad haec autem Piscator ait; Ast ego profecto stultus essem, si

nomine *Cerrus* appellatus, de quo ita loquitur Marcellus Sideta in sui Poematis fragmento, cui Titulus Ἰατρικὰ περὶ ἰχθύων, iam a Morello Parisiis edito, atque a Fabricio relato, Biblioth. Graecae T. I. pag. 21.

Σμαρίδες αὖ λεῖαι μυρμηκόεντα κάρηνα,
Ῥηϊδίως θαμινάς τ' ἀκροχορδόνας ἐξακέουσι·
Σὺν ῥαδινῇ χαίτῃ δὲ καθεψόμεναι μαράθοιο,
Γλαγοφόρους τεύχουσι φίλην μετὰ δαῖτα τιθήνας,
Σμαρίδων ἅλμη δὲ καλὸν χραισμήϊον ἄφθαις.

κοιμι, κἂν μέγα ὑπάρχῃ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι αἱρετώτερόν ἐστι τὸ παρὸν κέρδος κρατεῖν, κἂν μικρὸν ᾖ, ἢ τὸ προσδοκώμενον, κἂν μέγα ὑπάρχῃ.

Μῦθος κά. Ἄνθρωπος καταθραύσας ἄγαλμα.

Ἄνθρωπός τις ξύλινον θεὸν ἔχων, καθικέτευεν αὐτὸν τοῦ ἀγαθοποιῆσαι. Ὡς οὖν ταῦτα ἔπραττε, καὶ πλείω τούτων, μᾶλλον ὁ αὐτὸς διῆγεν ἐν πενίᾳ· καὶ δὴ θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν ἀπὸ τῶν σκελῶν, ἔρριψεν ἐν τοίχῳ προσκρούσας. Τῆς δὲ κεφαλῆς αὐτοῦ παραυτίκα κλασθείσης, ἔρρευσε χρυσὸς πολὺς παραχρῆμα· ὅνπερ συνάγων ὁ ἄνθρωπος ἐβόα· στρεβλὸς τυγχάνεις, ὡς οἶμαι, καὶ ἀγνώμων· τιμῶντά σε γὰρ, οὐδὲν ὠφέλησάς με, τυπτήσαντα δὲ πολλοῖς καλοῖς ἠμείψω.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι [1] οὐκ ὠφεληθῇ τις τιμῶν πονηρὸν ἄνδρα· [2] αὐτὸν δὲ τύπτων πλεῖον ὠφεληθῇ.

1. οὐκ ὠφεληθῇ τις τιμῶν πονηρόν. Elegantissimo idem Epigrammate sub num. 8. Lucianus expressit, aiens,

Φαῦλος ἀνὴρ, πίθος ἐστὶ πετρημμένος, εἰς ὃν ἁπάσας
Ἀντλῶν τὰς χάριτας, εἰς κενὸν ἐξέχεας.

Pertusus cadus est homo non probus: omnis in illo
Quae collata fuit gratia, vana perit.

quod manibus habeo, quamvis sit leve, lucrum abiecerim, ac illud persequi vellem, quod, magnum sit licet, in incerta spe tamen omnino consistit.

Fabula declarat, satius esse praesens lucrum retinere, quamvis parvum sit, quam futurum persequi, licet sit magnum.

Fab. XXI. Homo fractor Simulacri.

Homo quidam ligneum Deum habens, eum, ut sibi benefaceret, supplex orabat. Quum haec igitur, et plura etiam continuo faceret, ipse tamen magis in paupertate degebat. Quapropter ira correptus, Dei simulacrum cruribus sublatum, magno cum impetu in parietem coniecit. Ita eius capite subinde diffracto, ingens vis auri repente defluxit: quod ille colligens exclamabat; Iniquus es, ut puto, et ingratus. Dum enim te colerem, me nihil iuvisti; postquam vero percussi, tunc bonis plurimis me cumulasti.

Fabula significat, quod nemo, si viros improbos honoraverit, emolumentum recipiet; at contra si percusserit, maiorem utilitatem consequetur.

2. αὐτὸν δὲ τύπτων. Est quidem prudentis, improborum consortia evitare, sibique ab eorum fraudibus cavere; sed tamen viri probi non est illis nocere, deque eorum calamitatibus gaudere. Divinum illud sit omnibus aeque propositum: *Diligite inimicos vestros, et benefacite iis, qui oderunt vos.*

Μῦθος κβ'. Κύων ἑστιώμενος.

Ἀνθρώπου τινὸς δεῖπνον παρετοιμάζοντος εἰς τὸ καλέσαι φίλον αὐτοῦ οἰκεῖον, καὶ ὁ κύων τούτου ἄλλον κύνα ἐκάλει, λέγων· ὦ φίλε, δεῦρο δείπνησον ὧδε. Ὁ δὲ προσελθὼν, χαίρων ἵστατο· βλέπων δὲ [1] τὸ μέγα δεῖπνον, ἐβόα ἐν τῇ καρδίᾳ· βαβαὶ, πόση με χαρὰ ἄρτι κατέσχεν, ἐπεὶ ἐξαπίνης ἂν τοῦτο ἐφάνη· τραφήσομαι γὰρ, καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ἵνα αὔριον μὴ πεινάσω καθόλου. Ταῦτα οὖν λέγων καθ' ἑαυτὸν ὁ κύων, ἔσειε τὴν κέρκον, καθορῶν εἰς τὸν φίλον τὸν κεκληκότα αὐτὸν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Ὁ οὖν μάγειρος, τοῦτον εὐθὺς ὡς εἶδεν ὧδε κἀκεῖσε τὴν οὐρὰν περιστρέφοντα, κατασχὼν αὐτοῦ τὰ σκέλη, παραχρῆμα ἔῤῥιψεν αὐτὸν ἔξωθεν τῶν θυρίδων. Ὁ δὲ κατιὼν, ἀπῄει ἀνακράζων. Τῶν δὲ κυνῶν αὐτῷ προσυπαντώντων, καὶ κατεπερωτώντων, πῶς ἐδείπνησας φίλε; οὗτος πρὸς αὐτοὺς ὑπογελῶν, ἐβόα· ὡς γὰρ ἔπιον, μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν, ὅθεν ἐξῆλθον, εἶδον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, [2] ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς μηδὲν ἀνύουσιν.

1. τό μέγα δεῖπνον. Male bis in Codice, male in Planudea 129. quae cum nostra convenit, Heusingero ibidem monente, et in editionibus omnibus perperam τὸν μέγαν legitur, quum Graeci non dicant τὸν, sed τὸ δεῖ-

Fab. XXII. Canis ad convivium.

Vir quidam, quum coenam opiparam ad familiarissimum sibi amicum excipiendum appararet, eius quoque Canis Canem alium invitavit, Amice, dicens, huc hodie mecum epulatum veni. Ille itaque introgressus, laetus constitit, magnumque convivium cernens, Papae, intra se aiebat, quanta laetitia nunc perfruor, postquam id mihi inopinato contigit. Nutriar ergo, et ita ad satietatem coenabo, ut omnino crastina die esurire non possim. Dum haec secum tacitus Canis volvebat, caudamque agitabat, intentos gerens oculos in amicum, a quo fuerat in convivium vocatus, haud mora coquus, ubi ipsum caudam huc illuc circumagentem adspexit, pedibus arreptum extra fenestras deiecit. Canis itaque lapsus, magno cum clamore discessit. Occurrentibus proinde ceteris canibus, atque rogantibus, Vt te coena iuvit, amice? subridens ille respondit; Mehercle, ita mero me obrui, ut satietate iam ebrius, ne viam quidem viderim qua sum egressus.

Fabula declarat, iis qui nihil perficiunt, nullam esse fidem adhibendam.

πνον. Adeo inolitos errores demere multum est.

2. ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν. Huius fabulae Epimythion longe melius ita a Planude effertur; ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὐποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

Μῦθος κγ΄. Ἀετὸς καὶ Ἀλώπηξ.

Ἀετός ποτε ἑάλω ὑπ᾽ ἀνθρώπου, ὅστις τὰ πτερὰ αὐτοῦ εὐθέως τίλλας, εἴασεν αὐτὸν ἐν οἴκῳ σὺν ὄρνισιν. [1] Ὁ δὲ κατηφὴς ἐκ τῆς λύπης ὑπῆρχεν. Ἕτερος δέ τις τοῦτον ἐξαγοράσας, ἀνεπτέρωσε τὸν ἀετὸν αὐτίκα. Ὁ δὲ πτεροθεὶς, καὶ λαγωὸν ἁρπάσας, ἤνεγκεν εὐθὺς δῶρον τῷ εὐεργέτῃ. Τοῦτο ἀλώπηξ κατιδοῦσα ἐβόα· [2] μὴ τοῦτον σὺ ξένιζε, ἀλλὰ τὸν πρῶτον, [3] μήπως ὁ αὐτός σε πάλιν κυνηγήσῃ, καὶ αὖθις τὰ πτερὰ τὰ σὰ κατερημώσῃ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ χρηστὰς ἀμοιβὰς τοῖς εὐεργέταις παρέχειν, τοὺς δὲ κακοὺς ἐκφεύγειν.

1. Ὁ δὲ κατηφής. Animadvertit ad haec Neveletus, Fabul. 150. plurimas lectionis esse varietates in Palatinis Codd. in quibus eadem haec Fabula occurrit, quas omnes referre operae pretium minime duco. Quam tamen Palatinus V. habet merito hic recensenda videtur, est enim: ὁ δὲ ἦν κατηφὴς, καὶ οὐδὲν ἤσθιεν ἐκ τῆς λύπης, ὅμοιος δὲ ἦν βασιλεῖ δεσμότῃ. *Illa autem*, Aquila, *tristis erat, nec escam ullam prae dolore sumebat, regique captivo similis erat.*

2. μὴ τοῦτον σὺ ξένιζε. Ξενίζω proprie est „*aliquem hospitio excipere*„ unde ξένια ea munera dicta, quae disce-

Fab. XXIII. Aquila et Vulpes.

Aquilam olim quum quidam cepisset, ei statim alarum pennas avulsit, domique in gallinarum numerum aggregavit. Qua illa calamitate perterrita, magno dolore premebatur. Deinde vero quum eam quidam alius emisset, ut ei pennae renascerentur continuo curavit. Tunc Aquila volans Leporem cepit, atque ei statim a quo tale beneficium receperat, dono obtulit. Quod Vulpes quum vidisset, Primo potius, inquit, hospitalia haec munera, non isti feras moneo, ne nimirum te iterum capiat, rursusque pennas evellat.

Fabula declarat, iis qui benefaciunt iucundas esse gratias referendas, pravos vero omnino fugiendos.

dentibus hospitibus dabantur. Inde igitur significatione petita, heic usurpatum ξενίζω videmus generatim pro *donare*, sed valde quidem improprie, ac violenter id factum.

3. μήπως ὁ αὐτός. Si leporem, Vulpes inquit, ei munus adfers, a quo renatis pennis aufugisti, cave, ne videns ille quod tali munere a te cumulatur, iterum te capiat, ac denuo pennas evellat, sperans nimirum, postquam creverint, alium te ei leporem fore adlaturam.

Μῦθος κδ΄ Ἵππος κ) Ὄνος.

[1] Ἄνθρωπος πάλιν ἵππον εἶχε, κ) ὄνον· ἐπεφόρτισε δὲ πλείω τὴν ὄνον· ἥτις δὴ καὶ ὀδδύσασα μετὰ πολλοῦ τῦ βάρους, πρὸς τὸν ἵππον ἐβόα· λάβε ἀπὸ τοῦ βάρους, καὶ κούφισόν με ὀλίγον· οὐ γὰρ δύναμαι ταῦτα πάντα βαστάζειν. καὶ εἰ μὲν βούλει, ζήσομεν ἐν τῷ βίῳ· εἰ δ᾽ οὐ πεισθῇς μοι, ὄψει με τεθνηκυῖαν. Ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη ἐλεῆσαι τὴν ὄνον· καὶ παραχρῆμα θανοῦσα ἐπεπτώκει. Τοῦ δὲ κυρίου θέντος πάντα τῷ ἵππῳ, οὗτος θρηνῶν ἐβόα· καὶ οἴμοι τῷ παναθλίῳ. τί μοι συνέβη ἄρτι τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν λαβεῖν ἐκ τῦ βάρους, ἰδὲ ἅπαντα βαςάζω [2] σὺν τῷ σάκκῳ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς σμικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, οἱ ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν τῷ βίῳ.

1. Haec fabulam respexisse videtur Plutarch. in libro *ὑγιεινῶν παραγγελμάτων*, dum ita ait, *Ὁ βοῦς πρὸς τὴν ὁμόδουλον ἔλεγε κάμηλον, ἐπικουφίσαι τοῦ φορτίου μὴ βουλομένην, ἀλλὰ κἀμὲ, καὶ ταῦτα πάντα μετὰ μικρὸν οἴσεις. Ὃ καὶ συνέβη τελευτήσαντος αὐτῦ.*

2. *σὺν τῷ σάκκῳ*. Vox Graecis veteribus etiam nota, Eustath. teste. Iliad. *ν.* et *ρ.* licet per unicum *κ* scriberent Athenienses. Haec autem varia significabat, nempe *vestem viliorem*, ut plurimum pilis contextam, quam Monachi et Eremitae induebant, qui strictioris vitae

Fab. XXIV. Equus et Asina.

Equum et Asinam quum quidam haberet, maiora huic onera imponebat. Quum olim itaque in itinere Asina esset, ac impositis sarcinis nimis gravaretur, ad Equum conversa exclamabat; Tolle precor aliquid oneris, meque paullisper leva, haud enim haec omnia ferre possum: quod si feceris, per te vivam; alioquin, emori me omnino videbis. Equus tamen nulla Asinae pietate permotus est; quae quidem statim mortua humi corruit. Herus itaque quum omnia Equo gestanda imposuisset, flens ipse exclamabat: Vae mihi, vae misero mihi! quid nunc infelicissimo contigit? Parum enim oneris suscipere nolens, en cuncta, et ipsam quoque Asinae pellem fero.

Fabula significat, quod si magni cum parvis iungantur, ambo in vita servari poterunt.

rationem amplectebantur. Σάκκος praeterea vestis erat manicis carens, corpori adstricta, nullis striis aut undis lasciviens, Patriarcharum et Metropolitarum propria, nec non ut Patriarchis, ita quoque Imperatoribus Graecis peculiaris; de qua vide Du-Cang. in Glossar. Med. et Inf. Graec. Hic vero huiuscemodi dictio pellem cum ipsis pilis detractam proprie significat: ac talem quidem primitus significationem habuisse quodammodo probare videtur Chron. Alexandrin. ann. 3. καὶ εὐθέως αὐτὸν ἐφόνευσαν, καὶ ἐκδείραντες αὐτὸν, ἐποιήσαντο

Μῦθος κε΄. Ἄρκτος καὶ Ἀλώπηξ.

Ἄρκτος [1] δήποτε μεγάλη ἐκαυχᾶτο, ὡς φιλάνθρωπός ἐστι πάντων τῶν ζώων· [2] φασὶ δὲ τὴν ἄρκτον νεκρὸν μὴ θοινεῖσθαι. Ἡ δὲ ἀλώπηξ ἀκηκοῖα ταῦτα, ἐμειδίασε, καὶ πρὸς αὐτὴν ἐλάλει· εἴθε τοὺς νεκροὺς ἤσθιες, καὶ μὴ τοὺς ζῶντας.

Ὁ μῦθος οὗτος ἐλέγχει τοὺς πλεονέκτας, καὶ ἐν ὑποκρίσει βιοῦντας.

Μῦθος κϛ΄. Ἄνθρωπος καὶ Σάτυρος.

Ἄνθρωπός τις καὶ [3] σάτυρος φιλίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι, ἐκάθισαν ἀμφότεροι τοῦ ἐσθίειν.

δέρμα αὐτοῦ σάκκον: nec non quae leguntur in Vita S. Nili iunior. pag. 32. ἦν δὲ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ, ἀπὸ τριχῶν αἰγῶν σάκκος.

1. Ἄρκτος. Graecis haec fera promiscui generis est, atque ita nominatur quasi ἄρκος ab ἀρκῶ *propulso*, quoniam ad iniurias propulsandas, eius anteriores partes magno robore praeditae sint; vel secundum alios, ab ἀρκέομαι *contentus sum*, quod Vrsus in latibulis, sola contentus inedia, hyemem transigat. De quo vide Aldrovandum, ceterosque.

2. φασὶ δὲ τὴν ἄρκτον. Arist. in lib. VIII. *Hist. Anim.* c. 5. ab huiusmodi sententia dissentire videtur, aiens: ἡ δὲ ἄρκτος, παμφάγον ἐστί. Aelian. tamen *de Animal.* lib. V. c. 49. ait. Αἱ ἄρκτοι τῶν θηρατῶν τοὺς εἰς στόμα πεσόντας, καὶ τὸ πνεῦμα εἰς ἑαυτοὺς ὥσαντας ὀσφρησάμεναι, ὡς νεκροὺς παραλιμπάνου-

Fab. XXV. Vrsa et Vulpes.

Vrsa olim se magnifice iactabat, quod prae ceteris animalibus amica hominis esset; eam enim ferunt, humanis cadaveribus vesci non solere. Risit Vulpes his auditis, atque ad eam dixit: Oh utinam mortuos, non vivos devorares!

Avaros atque hypocritas haec fabula carpit.

Fab. XXVI. Homo et Satyrus.

Homo quidam et Satyrus amicitiam quum simul iniissent, tandem, ut cibum sumerent,

σι· καὶ δοκεῖ τοῦτο τὸ ζῶον νεκρὸν βδελύττεσθαι. Ceterum, Vrsum nec hominem aggredi, nec humana umquam carne vesci adfirmat etiam Cl. *Buffon. Hist. Natur.* Vol. VIII. art. *de l'Ours*.

3. σάτυρος. Satyri, Bacchi comites lascivi, satis ex fabulis noti. Multi tamen Satyrum simiae genus esse, facie rubida, agile, et caudatum referunt, quos inter Nicephorus ex Philostorgio lib. IX. *Hist. Eccles.* cui non absimilis est Hieronymi Satyrus *in Vita Paulli*, qui certe, ut bene Heusingerus sentit, nefas putavit ea quae a Monachis audierat, non verissima putare. Idem autem confirmare videtur Plutarch. *in Sylla*, dum narrat, prope Dyrrachium iuxta Nymphaeum quiddam stratum somno Satyrum captum fuisse, qualem plastae et pictores adumbrant. Adductum ad Syllam, percontatos

Χειμῶνος δὲ καταλαβόντος, καὶ ψύχους γενομένου, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τὰς χεῖρας τῷ στόματι αὐτοῦ ἀπέπνει. Τοῦ δὲ σατύρου ἐπερωτήσαντος, δι' ἣν αἰτίαν πράττεις τοῦτο, φίλε; ἔφη· τὰς χεῖρας θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους. Μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος πάλιν ἐπιφέρων τῷ σόματι τὸ βρῶμα, ἐφύσα τοῦτο. Πυνθανομένου δὲ πάλιν τοῦ σατύρου, δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πάλιν πράττεις; ἔφη· τὸ ἔδεσμα καταψύχω. Ὑπολαβὼν δὲ ἐκεῖνος ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαί σου τῇ φιλίᾳ, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ σόματος τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ θερμὸν ἐξάγεις.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω δεῖ καὶ ἡμᾶς ἀποφεύγειν τὰς φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ ἀντίθεσις.

Μῦθος κζ'. Ἀνθρακεὺς καὶ Κναφεύς.

Ἀνθρακεὺς ἐπί τινος οἰκίας κατοικῶν, ὡς ἐθεάσατο[2] κναφέα, παρεκάλει αὐτὸν ἐν τῷ ἅμα κατοικῆσαι ἀμφοτέρους. Καὶ ὁ κναφεὺς ὑπολαβὼν

multos interpretes, quinam esset: quum vocem tandem edidisset, non quidem humanam, vel claram, sed asperam, et omnino ex hinnitu equi, et hirci balatu confusam, obstupuisse Syllam, et monstrum aversatum. Ceterum Satyros, Faunos, Panas, olim fuisse atque innotuisse mirari desinet quisquis Ourang-outangos, Cercopithecos, ceterasque Simiarum species nomine tantum ab iis diversas fuisse sibi persuasum mecum habeat. Omnium tamen optime de Satyris, veraque eorum forma, nuper disseruit Cl. Alois. Lanzius, quem

ambo consederunt. Quum vero maxima tunc hyems ingrueret, ac frigus esset, homo admotas ori manus emisso halitu refovebat. Interrogatus proinde a Satyro, quam ob caussam id faceret, Manus rigentes frigore calefacio, respondit. Deinde vero quum calidum ferculum apponeretur, ille iterum admotum ori cibum insufflabat. Cuius rei caussam quum denuo Satyrus posceret, Cibum frigefacio, respondit. Tum Satyrus, Ego vero tuam iamnunc amicitiam recuso, quoniam ex eodem ore, frigus simul et calorem emittis.

Fabula declarat, nos pari modo eas amicitias effugere debere, quarum conditio dubia est.

Fab. XXVII. Carbonarius et Fullo.

Carbonarius, qui in domo quadam degebat, quum Fullonem vidisset, eum, ut secum eodem contubernio uti vellet, adhortabatur. At Fullo

heic commemorare summo honori meo duco, egregio suo in Opere: *De' Vasi antichi dipinti ec.*

1. δεῖ καὶ ἡμᾶς. Hoc Epimythion a Plutarch. desumptum est. Ipsi enim eadem haec verba adscribuntur ab Antonio apud Stob. in Serm. CCXIII.

2. κναφέα. Quia veteres vestibus plerumque candidis utebantur, saepius eas lavabant, et repurgabant, additaque creta splendidiores reddebant. Hoc fullonum erat munus, a carbonarii arte et contubernio alienissimum. Vide Erasm. Smidium ad Matth. IX. 16 Marc. II. 21. Macrob. lib. II. *Saturn.* c. 2. de ioco Fausti Syllae. *Heusing.*

ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε παντελῶς πρᾶξαι τοῦτο οὐ δύναμαι. Τοῦ δὲ πυνθανομένου δι' ἣν αἰτίαν, ἔφη· φοβοῦμαι μήπως ἃ ἐγὼ λευκαίνω,[1] σὺ ἀποτεφροῖς.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον, ἀκοινώνητον.

Μῦθος κη'. Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς[2] σαγήνην εἷλκον. Βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον, καὶ ὠρχοῦντο, πολλὴν εἶναι νομίζοντες τὴν ἄγραν. Ὡς δὲ εἵλκυσαν αὐτὴν, ἰχθύας μὲν εὗρον ὀλίγους, λίθον δὲ μέγιστον ἐν τῇ σαγήνῃ ἀνήγαγον. Οἱ δὲ ἁλιεῖς οὐ μετρίως ἐβαρυθύμουν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῇ τῶν ἰχθύων ὀλιγότητι, ὅσον ὅτι καὶ ἐναντία προσειλήφασιν. Εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν γηραιὸς, ἐξεῖπε· μὴ ἀχθώμεθα, ὦ ἑταῖροι· χαρᾶς γὰρ, ὡς ἔοικεν,[3] ἀδελφή ἐστιν ἡ λύπη, καὶ ἡμᾶς ἔδει τοσαῦτα προσησθέντας, πάντως τι λυπηθῆναι.

1. σὺ ἀποτεφροῖς. In edita a Planud. XIII. quae cum nostra convenit, legitur μήπως, ἅπερ ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πληροῖς „ *Ne quae ego dealbo, tu carbonario cinere adspergas:* quae quidem lectio magis fullonis verbis consona est.

2. σαγήνην εἷλκον. *Sagena*, piscatorii retis genus est, Hesych. teste, calamis in orbem ita implexum, ut ingressum piscibus facile praebeat, egressum vero neget. Latini *verriculum* dixere. Vide Matth. XIII. 47. Sequio-

respondens, Ego mehercle, ait, nullo id modo agere possum. Cuius rei caussam quum alter rogaret, Vereor, inquit, ne quae ego dealbo, tu mihi carbonario pulvere adspergas.

Fabula demonstrat, quod dissimilia consociari non possunt.

Fab. XXVIII. Piscatores.

Piscatores verriculum trahebant; quod admodum grave quum esset, laetabantur illi, atque exsultabant, multam praedam inesse existimantes. Eo autem extracto, pisces quidem paucos invenere, sed ingentem verriculo lapidem sustulere. Qua re non mediocriter contristati, non tam de piscium paucitate, quam quod contraria speraverant, angebantur. Tum vero quidam ex illis, qui senior erat, Ne doleamus, inquit, amici; laetitiae enim, ut videtur, tristitia soror est. Oportebat igitur, nos etiam, qui tantum antea gavisi sumus, aliqua in re quoque omnino tristari.

ribus vero Graecae linguae temporibus, *σαγήνη navigii* quoque *genus* dicebatur, ut refert Cl. Du-Cang. *in Gloss.*

3. *ἀδελφή ἐστιν ἡ λύπη.* Huic sententiae egregie consonat illa „ *Extrema gaudii luctus sequitur. Proverb.* XIV. 13. Cui non abludit illud *in Gnomis*:

Ὡς πολλὰ διὰ τὰς ἡδονὰς λυπούμεθα.

Et Plaut. *in Amphitr.*

Ita quoque comparatum est in aetate hominum,
Ita Diis placitum, voluptati ut moeror consequatur.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ἐπὶ ταῖς ἀποτυχίαις, γινώσκοντας τὰς τοῦ βίου τύχας.

Μῦθος κθ'. Φονευτής.

[1] Ἄνθρωπός τις φόνον ποιήσας, ἐδιώκετο ὑπὸ τῶν συγγενῶν τοῦ φονευθέντος. Γενομένου δὲ αὐτοῦ κατὰ τὸν ποταμὸν τὸν Νεῖλον, λέοντα ἰδὼν καὶ φοβηθεὶς, ἀνέβη εἰς δένδρον. Εὗρε δὲ δράκοντα ἐπάνω τοῦ δένδρου, καὶ πάλιν τοῦτον φοβηθεὶς ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸν ποταμόν. Ἐν δὲ τῷ ποταμῷ κροκόδειλος αὐτὸν κατεθοινήσατο.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φονεῖς τῶν ἀνθρώπων, οὔτε γῆ, οὔτε ἀὴρ, οὔτε ὕδατος στοιχεῖον, οὔτε ἄλλος τόπος φυλάττει.

Μῦθος λ'. Κομπαστής.

Ἄνθρωπός τις ἀποδημήσας, ἧκε πάλιν εἰς τὴν ἰδίαν χῶραν. Φρυαττόμενος δὲ, ἐκαυχᾶτο μεγάλως, ὡς ἀνδραγαθήσας εἰς διαφόρους τόπους. Ἐν [2] δὲ τῇ Ῥόδῳ ἔφασκε πήδημα μέγα πηδήσας,

1. Ἄνθρωπός τις. Similis est argumenti Epigramma illud *Anthol.* lib. I. c. 13. 16. quod ita se habet:

Ὦ θηρῶν βροτὲ μᾶλλον ἀνήμερε, πάντα σε μισεῖ
Παντολέτορ· πάντῃ δ' ἐκδέχεταί σε μόρος.
Ἢν ἐπὶ γῆς φεύγῃς, ἄγχου λύκος· ἢν δὲ πρὸς ὕψος
Δενδροβατῇς, ἀσπὶς δεῖμ' ὑπὲρ ἀκρεμόνων.

Fabula significat, quod si quando spe decipimur, non tamen dolere debemus, vitae vicissitudines cognoscentes.

Fab. XXIX. Homicida.

Caedem quidam fecerat, eumque propterea hominis interfecti cognati persequebantur. Ad Nilum itaque quum pervenisset, Leonem obvium videns, ac timore correptus, in arborem adscendit. Ibi vero quum anguem summis in ramis delitescentem invenisset, novo metu perculsus, se in flumen proiecit, ibique a Crocodilo devoratus est.

Fabula significat, quod nec terra, nec aer, neque ipsum aquae elementum, nullus denique locus homicidas defendit.

Fab. XXX. Viator gloriosus.

Vir quidam aliquandiu peregrinatus, quum in patriam rediisset, gloriose quidem de se loquebatur, ingentiaque strenuitatis suae specimina diversis in regionibus edidisse iactabat. Prae ce-

Περάζεας καὶ Νεῖλον, ὁ δ' ἐν δίναις κροκόδειλον
Ἔτρεφεν, εἰς ἀσεβεῖς θῆρα δικαιότατον.

2. Ἐν δὲ τῇ Ῥόδῳ. Vrbs celeberrima Rhodus, in eiusdem nominis insula, in qua praecipue Apollo cultus, cuius in honorem Rhodii Colossum dedicarunt, unum ex septem orbis miraculis, a Charete Lysippi discipulo

ὅπερ οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων δύναται πηδῆσαι, καὶ μάρτυρας ἔφασκεν ἔχειν εἰς τοῦτο. Τῶν δὲ παρόντων τις ὑπολαβὼν ἔφη αὐτῷ· ὦ οὗτος, εἰ τοῦτο ἀληθές ἐστιν, [1] ἰδοὺ Ῥόδος, καὶ ἀποπήδησον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ᾖ πεῖρα τοῦ πράγματος, πᾶς λόγος ἀργὸς, περιττός ἐστι·

Μῦθος λά. Ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος.

Ἄνθρωπός τις πένης νοσῶν, καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴ ἀπελπίσθη παρὰ τῶν ἰατρῶν, [2] διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν δοῦναι αὐτοῖς, τοὺς θεοὺς παρεκάλει, καὶ ὑπισχνεῖτο αὐτοῖς, λέγων· ὦ θεοὶ λαμπροί τε, καὶ μέγιστοι, ἐὰν τὴν ὑγείαν μοι παράσχητε, ἑκατὸν βόας προσάξω ὑμῖν εἰς θυσίαν. Τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ πυνθανομένης, πόθεν σοι ταῦτα, ἐὰν συμβῇ ὑγιάναι σε; πρὸς

elaboratum, immodicae proceritatis statuam, ita ut inter eius crura, quae in extremis portus propugnaculis insidebant, naves expansis velis transire possent. Terrae autem motu corruisse ferunt anno ante Christ. 222.

1. *ἰδοὺ Ῥόδος*. Hinc proverbium huiusmodi apud Diogenianum effertur, vulgo in eos usurpatum, qui se iactant alibi grandia fecisse, quibus nulla fides adhiberi potest. Vide Erasm. *Adag. Chil.* III. *Cent.* III. pr. 28.

2. *διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν*. In Medicorum avaritiam egregie lusit hoc Epigrammate Owenius, lib. I. 21.

teris vero aiebat, Rhodi se saltum talem saltasse, qualem nullus hominum umquam saltare potuerat: testes insuper huiusce rei se habere adfirmabat. Quidam autem ex iis qui aderant, Heus tu, inquit, si vera narras, en tibi Rhodus, hic salta.

Fabula declarat, quod nisi rei experimentum in promptu sit, omnis sermo inanis est ac supervacuus.

Fab. XXXI. Impossibilia promittens.

Pauper quidam aegrotans, quum morbi violentia graviter vexaretur, postquam ei medici, quod nihil ipsis dandum haberet, spem omnem recuperandae valetudinis ademerunt, Deos rogavit, iisque haec vota fecit, aiens: Dii praeclari, ac maximi, si mihi valetudinem reddideritis, centum vobis boves sacrificabo. Quum autem eius uxor ipsum rogaret, Vndenam haec

Qui modo venisti nostram Mendicus in urbem,
Paullum mutato nomine, fis Medicus.
Pharmaca das aegroto, aurum tibi porrigit aeger,
Tu morbum curas illius, ille tuum.

Illud autem omnes qui salutarem artem profitentur, animo semper situm habere deberent, quod Lucianus *in Abdicato* §. 23. ait, nempe: Τὸ δὲ τῆς ἰατρικῆς, ὅσῳ σεμνότερόν ἐστι, καὶ τῷ βίῳ χρησιμώτερον, τοσούτῳ καὶ ἐλευθεριώτερον εἶναι προσήκει τοῖς χρωμένοις. *Medicina vero quo honestior est, et vitae utilior, tanto liberalior debet esse utentibus.*

αὐτὴν ἐκεῖνος ἔφη· [1] καὶ νομίζεις ἀναστῆναί με, ἵνα με ταῦτα οἱ θεοὶ ἀπαιτήσωσιν;

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥαδίως κατεπαγγέλλονται, ἀποτελέσαι δὲ ἔργον οὐ προσδοκῶσιν.

Μῦθος λβ΄. Κακοπράγμων.

Ἀνὴρ κακοπράγμων πρὸς τὴν γνῶσιν ἐν Δελφοῖς ἧκε, βουλόμενος τὸν θεὸν ἐκπειρᾶσαι. Καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τοῦτο σκεπάσας τῷ ἱματίῳ αὐτοῦ, καὶ ἀντικρὺ αὐτοῦ στὰς ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπηρώτησεν αὐτὸν, τί ἔχω εἰς τὰς χεῖράς μου, ἔμπνουν, ἢ ἄπνουν; [2] βουλόμενος ὅτι ἐὰν ἄπνουν εἴπῃ, ζῶν τὸ στρουθίον ἀποδείξῃ· εἰ δὲ ἔμπνουν, ἀποπνίξας προσενέγκῃ. Γνοὺς δὲ ὁ θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνώμην, εἶπεν· ὡς θέλεις ποίησον, ὦ οὗτος· ἐν σοὶ γάρ ἐστι τὸ πρᾶξαι· θέλεις νεκρὸν, θέλεις ζῶν, ἀπόδειξον τοῦτο.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ θεῖον ἀπαρεγχείρητον, καὶ ἀλάθητόν ἐστιν.

1. *καὶ νομίζεις*. Ita quidem in Cod. Obscurus tamen aliquantum huius loci sensus est, fortasse haud insolito librarii vitio; nec maiorem lucem adfert vulgata Planud. XV. a qua parum nostra differt. Verum, si quid video, haec ita sunt intelligenda. *Putas ne*, vir aegrotus ait uxori, *Deos immortales atque beatos, nullius rei indigos, eo mihi valetudinem reddituros, ut cen-*

tibi, si convalescere e morbo contigerit? Putasne, ille respondit, me hinc surgere, ut Dii haec a me repetant?

Fabula demonstrat, multos facile polliceri, licet explere promissa desperent.

Fab. XXXII. Vir malignus.

Vir quidam malignus, Apollinis experimentum facturus, Delphos se contulit; ac passerculum sub veste abditum manu tenens, in simulacri conspectum adstitit, Deumque interrogavit, utrum quod manu gestabat vivum esset an mortuum; eo nimirum consilio, ut si mortuum respondisset, passerculum vivum ostenderet, sin autem vivum, ipsum protinus praefocaret, extinctumque exhiberet. At Deus prava illius mente cognita, Heus tu, inquit, quodcumque vis age: in te enim, sive mortuum, sive vivum velis ostendere, situm est.

Fabula significat, Deum neque decipi, neque eum quidquam posse latere.

tum boves obtineant? Minime certo. Placide igitur ac tuto vota huiusmodi facere possum; haud enim ipsi reposcent.

2. βουλόμενος ὅτι ἐάν. Peculiaris est huiusmodi syntaxis, quae quidem melius procederet, reiecto ὅτι, et ὑποδέξῃ in ὑποδέξαι converso, etc.

Μῦθος λγ΄. Γεωργὸς καὶ Παῖδες αὐτοῦ.

Ἀνὴρ τῇ τέχνῃ γεωργὸς ὑπάρχων, μέλλων καταλύσαι τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς παῖδας αὐτοῦ [1] ἐμπείρους ποιῆσαι τῆς γεωργικῆς, προσκαλεσάμενος ἔφη πρὸς αὐτούς· τεκνία, ἐγὼ τοῦ βίου ὑπεξέρχομαι· πλὴν ἅπερ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ ἀμπελῶνι, εὑρίσκετε πάντα. Οἱ δὲ νομίσαντες θησαυρόν τινα ἐνταῦθα ἔχειν, μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, λαβόντες δίκελλαν, ὕνας τε, κατέσκαψαν πᾶσαν τὴν γῆν ἐκ πόθου· καὶ τὸν μὲν θησαυρὸν οὐχ εὗρον· ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς κατασκαφθεῖσα, καὶ ὠφεληθεῖσα, πολυπλασίονα τὸν καρπὸν ἀπέδωκε, καὶ πλοῦτον ἀνήνεγκεν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι [2] ὁ κάματος, θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

1. ἐμπείρους ποιῆσαι τῆς γεωργικῆς. Praeclarissimam agriculturae laudem in Xenoph. *Oecon.* habemus, dum singula eius bona commemorat; quibus commemoratis haec addit: καλῶς δὲ κἀκεῖνος εἶπεν, ὃς ἔφη, τὴν γεωργίαν τῶν ἄλλων τεχνῶν μητέρα καὶ τροφὸν εἶναι. εὖ μὲν γὰρ φερομένης τῆς γεωργίας, ἔρρωνται καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι ἅπασαι· ὅπου δ' ἂν ἀναγκασθῇ ἡ γῆ χερσεύειν, ἀποσβέννυνται καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι σχεδόν τι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. ,, Praeclare autem et ille dixit, qui agriculturam aliarum artium matrem et nutricem esse adfirmavit. Nam quum prospere agricultura succedit, ceterae quoque artes omnes florescunt; at ubi terra necessitate aliqua inculta manet,

Fab. XXXIII. Agricola et Filii.

Vir quidam Agricola, quum iam esset vita excessurus, suisque filiis, quid agricultura posset, vellet demonstrare, convocatis ipsis, Filii, ait, iam ego e vita discedo; bona vero quaecumque possideo, in vinea invenietis. Illi itaque ibi thesaurum inesse rati, eius obtinendi cupiditate permoti, post patris obitum, ligonibus, aratrisque humum totam susque deque verterunt, sed nullum in ea thesaurum invenere: vinea vero egregie defossa, iisque auxiliis adiuta, multo uberiores fructus produxit, atque ita divitias illis plurimas comparavit.

Fabula declarat, quod thesaurus hominibus labor est.

ceterae etiam artes fere terra marique extinguuntur.

2. *ὁ κάματος θησαυρός ἐστι*. Non absimilem sententiam Hesiod. profert, Ἔργ. καὶ Ἡμ. v. 308. dum Persen, ut in agros colendos incumbat, adhortatur; ait enim:

Ἐξ ἔργων δ' ἄνδρες πολύμηλοί τ' ἀφνειοί τε.
Καί τ' ἐργαζόμενος πολὺ φίλτερος ἀθανάτοισιν
Ἔσσεαι ἠδὲ βροτοῖς, μάλα γὰρ στυγέουσιν ἀεργούς.

Verum, pace dicam tua, Hesiode, mique Aesope, non semper suus cuique labor prodest; sunt enim plerique „ *ignavum fuci pecus, qui immunes aliena ad pabula sedent*,

Οἵ τε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοί.

Hes. ib. v. 305.

Μῦθος λδ΄. Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἁλιευτικῆς ἄπειρος,[1] ἀναλαβὼν αὐλοὺς, καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων, πρὸς ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐξάλλεσθαι. Ὡς δὲ αὐτὸς ἐπὶ πολὺ διατεινόμενος οὐδὲν ἤνυετο, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς, ἀνείλετο τὸ ἀμφίβληστρον, καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. Ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς εἶδεν αὐτοὺς πηδῶντας, ἔφη· ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτε μὲν ηὔλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε· νῦν δὲ ὅτε πέπαυμαι, τοῦτο πράττετε.

Ὁ μῦθος οὗτος δηλοῖ τοὺς παρὰ λόγον, καὶ παρὰ καιρόν τι πράττοντας.

Μῦθος λε΄. Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἐπὶ ἄγραν ἐξελθόντες, καὶ πολὺν χρόνον κακοπαθήσαντες, καθεζόμενοι ἐτήκοντο τῷ λιμῷ, μηδέν τι πέρας δυνάμενοι ἐκτελέσαι. Λυπούμενοι δὲ, ἐβούλοντο ἀναχωρῆσαι ἄπρακτοι. Καὶ ἰδοὺ θύννος διωκόμενος παρὰ μεγίστου ἰχθύος, ἀναπηδήσας[2] εἰσῆλθεν ἐν τῷ πλοίῳ αὐτῶν. Λα-

1. ἀναλαβὼν αὐλοὺς. Ad hanc fabul. respexit Herod. aiens: Ἄνδρα φασὶν αὐλητὴν, ἰδόντα ἰχθῦς ἐν τῇ θαλάσσῃ αὐλέειν, δοκέοντα σφεας ἐξελεύσεσθαι ἐς γῆν. Ὡς δὲ κ. τ. λ. Vide sis Fab. Aesop. Graec. editas Isenaci et Lipsiae 1776. pag. 102.

Fab. XXXIV. Piscator.

Piscator artis suae prorsus ignarus, tibiis ac retibus sumptis, ad mare se contulit. Supra scopulum itaque considens, primo quidem tibias inflare coepit, putans nimirum pisces ad vocis suavitatem sponte in litus ex undis prosulturos. Ast ille multum diuque conatus, ubi nihil se profecisse cognovit, tibiis sepositis retia corripuit, iisque iactis, complures pisces cepit. Quos quum ille e rete subduceret, simul ac saltantes inspexit, O pessima, inquit, animalia! quando tibiam inflabam, non saltabatis, et nunc postquam destiti, saltatis.

De iis haec fabula loquitur, qui praeter rationem ac opportunitatem aliquid gerunt.

Fab. XXXV. Piscatores.

Piscatores piscatum egressi, ac diu multumque frustra conati, in rate sedentes fame conficiebantur, nec spes ulla rei bene gerendae dabatur. Quo quidem maxime contristati, iam reditum infectis rebus parabant, quum ecce Thynnus a maximo pisce exagitatus, in eorum ratem desiluit.

2. εἰσῆλθε ἐν τῷ πλοίῳ. Id quandoque vere fit, praecipue quum oestro Thynni agitantur, ut narrat Aristot. lib. VIII. *Hist. Anim.* c. 19. aiens: Οἱ δὲ Θύννοι καὶ Ξίφιαι, οἰςρῶσι περὶ κυνὸς ἐπιτολὴν· ἔχουσι γὰρ ἀμφότεροι πι-

βόντες δὲ αὐτὸν οἱ αλιεις, μετὰ χαρᾶς εἰσῆλθον ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐπώλησαν αὐτίκα.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέχει, ταῦτα τύχη διεβράβευσεν.

Μῦθος λϛ΄. Φέναξ.

Ανὴρ πένης νοσῶν, ηὔξατο τοῖς θεοῖς λέγων· ὅτι [1] ἐὰν ὑγιάνω, ἑκατὸν βόας προσάξω ὑμῖν εἰς θυσίαν. Οἱ δὲ πειράζειν αὐτὸν βουλόμενοι, ῥάδιον ἀπεκατέστησαν. Ἐξαναστὰς οὖν ὁ ἄνθρωπος, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, [2] στεατίνους ἑκατὸν ποιήσας βόας, ἐπὶ τοῦ βωμοῦ [3] κατέκαυσεν, εἰπών· ὦ δαίμονες, ἰδοὺ τὴν εὐχὴν ἀπετέλεσα. Οἱ δὲ Θεοὶ

νικαῦτα παρὰ τὰ πτερύγια οἷον σκωλήκιον, τὸ καλούμενον οἶστρον, ὅμοιον μὲν σκορπίῳ, μέγεθος δὲ ἴσον ἀράχνῃ. ποιοῦσι δὲ ταῦτα πόνον τοιοῦτον, ὥστε ἐξάλλεσθαι ἐνίοτε οὐκ ἔλαττον τὸν Ξιφίαν τοῦ Δελφῖνος. διὸ καὶ τοῖς πλοίοις πολλάκις ἐμπίπτουσι. Similia ex Graecis, ut Cl. Heusing. adnotavit ad Planud. Fab. XVII. quae cum nostra convenit, tradit Athen. lib. VII. cui Θύννος ἀπὸ τοῦ θύειν, idest a *ruendo* dictus videtur, nec non Oppian. lib. II. *Halieutic.* v. 506. e Latinis vero Plin. lib. IX. cap. 15. qui Aristotelis verba ita expressit. *Animal*, inquit, *est parvum*, *scorpionis effigie*, *aranei magnitudine*. *Hoc se et Thynno*, *et ei qui Gladius vocatur*, *crebro delphini magnitudinem excedenti*, *sub pinnas adfigit aculeo*, *tantoque infestat dolore*, *ut in naves saepenumero exsiliant*. Ceterum Aelian. lib. XIII. *Histor. Animal.* cap. 17. αὐλωπίαν vocat piscem thynno infestissimum, magnitudine thynno non multo inferiorem, robore vero superiorem.

Quem quum protinus illi cepissent, laeti in urbem reversi sunt, eumque subito vendiderunt.

Fabula demonstrat, quod ars quae denegat, fortuna saepe largitur.

Fab. XXXVI. Subdolus.

Vir pauper aegrotans, haec Diis olim vovebat: Dii, si valetudinem recepero, centum boves in sacrificium vobis adducam. Ipsi itaque eum experiri volentes, a morbo protinus liberarunt. Is autem sanitati restitutus, quoniam bobus omnino carebat, centum boves ex farina subacta fictos in ara cremavit, aiens: O Superi, mea ecce

1. ὅτι ἐὰν ὑγιάνω. Familiaris est huiusmodi loquendi forma nostro huic Aesopicarum fabellarum scriptori, ut passim observari potest. Saepe enim occurrit ὅτι ociosum, modo redundat, modo coniuncto iunctum infinitivum facit, ut superius in Fab. XXXII. quae quidem omnia ruentem Graecae linguae aetatem sapiunt.

2. στεατίνους. Hoc serio aliquando, sed necessitate fere coactos, fecisse Graecos observo. Cyzicenos obsidione clausos, quum nigra vacca Proserpinae facere non possent, quod nulla eius coloris hostia tota urbe superesset, ex farina fictam arae imposuisse, atque ita Deam sibi propitiam reddidisse narrat Plutarch. *Lucull.* p. 497. Idem ab Atheniensibus in Diasiorum solemnibus factitatum, adfirmat Alex. ab Alexandro lib. III. c. 12. *Heusingerus*.

3. κατέκαυσεν. Perperam in Cod. scriptum exstat κατέκαψεν.

βουλόμενοι αὐτὸν ἀνταμύναθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ, εἶπον· ἀπελθὲ εἰς τὸν αἰγιαλὸν, εἰς τόνδε τὸν τόπον, καὶ εὑρήσεις ἐκεῖσε χρυσίου τάλαντα ἑκατόν. Ὁ δὲ ἔξυπνος γενόμενος, μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἦλθεν εἰς τὸν ὑποδειχθέντα αὐτῷ τόπον, δρομαῖος ψηλαφῶν τὸ χρυσίον. Περιπεσὼν δὲ ἐκεῖσε λησταῖς συνελήφθη ὑπ' αὐτῶν. Ὁ δὲ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων· ἄφετέ με, καὶ ἐπιδιδῶ ὑμῖν χρυσίου [1] χίλια τάλαντα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ ψευδεῖς τῶν ἀνθρώπων, ἐχθραίνουσι τὸ θεῖον.

Μῦθος λζ'. Βάτραχοι αἰτοῦντες βασιλέα.

Βάτραχοι λυπούμενοι ἐπὶ τῇ αὐτῶν ἀναρχίᾳ, πρέσβεις ἔπεμψαν, ἱκετεύοντες τὸν Δία, ὅπως αὐτοῖς βασιλέα παράσχῃ. Ὁ δὲ συνιδὼν αὐτῶν τὴν εὐήθειαν, ξύλον μέσον τῆς λίμνης ἔπηξε. Παραυτίκα δὲ οἱ βάτραχοι τῷ φόβῳ συστελλόμενοι, εἰς τὰ βάθη ἑαυτοὺς κατέδυον. Χρόνου δὲ πολλοῦ παρῳχηκότος, ὡς ἀκίνητον ἑώρων τὸ ξύλον, ἀπεβάλλοντο τὸν φόβον, καὶ εἰς τοσοῦτον κατεφρόνησαν αὐτοῦ, ὥστε ἐπιβαίνειν καὶ ἐπικαθέ-

1. χίλια τάλαντα. Convenit haec fabula cum edita a Planude XVIII licet nonnihil quoad stilum differat. Nostra tamen in fine mutila adparet, ut ex Planudea coniici licet, quae ita desinit. Ὡς δ' οὐκ ἐπιστεύετο, ἀπαχ-

vota explevi. Dii vero, quum de eo poenas sumere vellent, in somnis oblati, Ad litus perge, dixere, et locum pete, quem indicamus, ibique centum auri talenta invenies. Expergefactus ille, magno cum gaudio in demonstratum locum se contulit, aurumque sibi per viam iam iam manibus contrectare videbatur. Illic autem quum in latrones incidisset, ab iisque captus esset, Dimittite quaeso, exclamabat, vobisque mille auri talenta dabo.

Fabula declarat, quod mendaces homines sibi numen infensum reddunt.

Fab. XXXVII. Ranae petentes regem.

Ranae, nullum se regem habere dolentes, legatos ad Iovem misere, ut tandem aliquem ipsis concederet exorantes. Is itaque, quum placidos earum mores perspectos haberet, lignum in paludis medio defixit. Ranae extemplo metu perterritae, in profundos gurgites subiere. Post multum vero temporis, quum immobile Lignum conspexissent, omni timore reiecto, in tantum Regis contemptum venere, ut accedere, ac su-

θεὶς ὑπ' αὐτῶν, ἀπεμπωλήθη χιλίων δραχμῶν. Sed quum non crederetur, ab ipsis abactus, mille drachmis divenditus fuit.

ζεσθαι τούτῳ. Μὴ ἀξιοῦντες δὲ τοῦτον ἔχειν βασιλέα, ἐκ δευτέρου ἦλθον πρὸς τὸν Δία, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἀλλάξαι αὐτόν. Ὁ δὲ [1] δέδωκεν αὐτοῖς ἔγχελυν. Ἰδόντες δὲ καὶ τούτου τὴν εὐήθειαν, οὐκ ἀπεδέξαντο αὐτόν. Ἦλθον οὖν ἐκ τρίτου πρὸς τὸν Δία, ὅπως καὶ τοῦτον ἀλλάξῃ. Καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν, [2] ὕδραν ἔπεμψεν αὐτοῖς εὐθύς. Συλληφθέντες οὖν οἱ βάτραχοι, εἷς καὶ εἷς ἠσθίετο παρὰ ταύτης.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄμεινόν ἐστι θεῷ πείθεσθαι, καὶ μὴ πονηροὺς ἔχειν ἄρχοντας, καὶ ταραχοποιούς.

Μῦθος λή. Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ἐνέμοντο ἐν λίμνῃ. Ἐν ἡμέραις δὲ τοῦ θέρους, ἐξηράνθη ἡ λίμνη, καὶ καταλείψαντες ἐκείνην, ἄλλην ἐπεζήτουν. Παραχρῆμα οὖν ἐνέτυχον φρέατι βαθεῖ. Εἶπε δὲ ὁ ἕτερος τῷ ἑτέρῳ·

1. δέδωκεν αὐτοῖς ἔγχελυν. De Anguilla, quae post recusatum regem tigillum, Ranis a Iove regina data hic fingitur, nil apud Phaedr. *in Fab.* 2. lib. I. quae ex hac nostra processit. Nec mirum: Phaedrus enim non vertit, sed imitatus est Aesopi fabulas, easque pro suo ingenio ac temporum moribus adornavit, ut ipse fatetur, dum ait, *Prolog.* lib. I.

Aesopus auctor, quam materiam repperit,
Hanc ego polivi versibus senariis.

2. ὕδραν. *Serpens* est *aquaticus* ὕδρα, qui etiam ma-

pra insidere non dubitarent. Talem itaque regem habere, haud ex sua dignitate esse ratae, ad Iovem iterum venerunt, ac ut alium daret enixe rogarunt. Dedit itaque Anguillam; sed hanc etiam, placido ac miti eius animo cognito, Ranae minime receperunt. Tertio itaque ad Iovem se contulerunt, ut concessum regem tunc quoque mutaret. At ipse in eas indignatus, Hydrum repente immisit, ab eoque Ranae correptae, statim omnes devoratae sunt.

Fabula significat, optimum esse Deo parere, ac pravos turbulentosque reges non habere.

Fab. XXXVIII. Ranae.

Ranae duae in palude quadam degebant. Aestivis autem diebus quum arefacta palus esset, ea relicta, sibi aliam quaesiverunt. Nec longius progressae, profundum puteum invenere. Altera

sculino genere ὕδρος est dictus, a communi nimirum origine, quod ἐν ὕδατι, *in aquis* utplurimum habitet. Hunc vero χέρσυδρον quoque dixere, quia interdum in terra degit, qualis ille apud Virg. *Georg.* IV. v. 458.

Immanem ante pedes hydrum moritura puella
Servantem ripas alta non vidit in herba.

Ceterum inimicissimum esse ranis animal, testatur idem Aelian. *De Propr. Animal.* lib. XII. c. 15. dum ait: βάτραχος ὕδρον μισεῖ, καὶ δέδοικεν ἰσχυρῶς. *Hydrum valde et metuit et odit rana.*

συγκατέλθωμεν ἐνταῦθα, ὦ φίλε. Ὑπολαβὼν δὲ ὁ ἕτερος ἀντεῖπεν· ἐὰν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀνελθεῖν;

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἀπερισκέπτως προσέρχεσθαι τοῖς πράγμασι.

Μῦθος λθ'. Βόες καὶ Ἅμαξα.

Βόες ἅμαξαν εἷλκον. Τοῦ δὲ ἄξονος τρύζοντος, ἐπιστραφέντες ἔφησαν πρὸς αὐτόν· ὦ οὗτος, ἡμῶν τὸ ὅλον βάρος φερόντων, σὺ τί κράζεις;[1]

Οὕτως καὶ ἔνιοι, ἑτέρων μοχθούντων, αὐτοὶ προσποιοῦνται κάμνειν.

Μῦθος μ'. Γυνὴ καὶ Παῖς αὐτῆς.

[2]Βοτήρων ἐπ' ἀγρῷ[3] θυόντων αἶγα, τοὺς σύνεγγυς ἐκάλεσαν. Σὺν αὐτοῖς δὲ ἦν καὶ γυνὴ πενιχρά, μεθ' ἧς καὶ ὁ παῖς αὐτῆς. Προϊούσης δὲ τῆς εὐωχίας,[4] τὸ παιδίον ὀγκωθὲν τὴν γαστέρα ἐκ τοῦ

1. Corruptissima exstat in Palatinis Codd. haec fabula, ut videre est in edita 171. a Neveleto qui aliquam ei medelam adferre conatus est. Florentini autem Cod. lectio perspicua est omnis, nullumque vitium praesefert. Hinc summam ipsius praestantiam vides.

2. Βοτήρων. Ita quidem in Cod. sed male, subsequente ἐκάλεσαν, quod sane βοτῆρες θύοντες requirit. Hoc autem vitium forsan inde derivatum, quod qui Aesopicas hasce fabulas, forte e Babrii versibus, in solutam orationem convertit, quisquis ille fuerit, a *genitivo abso-*

itaque, ut eo una descenderent, proponebat; sed altera, Verum, inquit, si hic etiam aqua defecerit, quonam pacto remeare poterimus?

Fabula significat, non esse temere res adeundas.

Fab. XXXIX. Boves et Plaustrum.

Boves plaustrum trahebant; cuius axis quum strideret, conversi dixere: Heus tu, nobis onus omne ferentibus, quid quereris?

Ita quoque nonnulli, dum alii insudant operi, ipsi laborare fingunt.

Fab. XL. Mulier et Filius.

Bubulci quidam, quum ruri capram mactarent, vicinos ad epulum vocavere. Erat inter illos paupercula quaedam mulier, cum eaque filius etiam advenerat. Convivio itaque proceden-

luto sermonem exorsus, cetera, quae sequebantur in carmine, id omnino recusare non animadvertit.

3. θυόντων. Haud hic de sacrificio intelligendum, sed de simplici mactatione, convivii instruendi caussa. Alioquin, quinam modo, ex una tantum capella, cuius pars maior Diis, et sacerdotibus debebatur, vicinis epulum parare bubulci poterant? Vid. Saubert. *de Sacr.* c. 20.

4. τὸ παιδίον ὀγκωθέν. Post verba τῶν κρεῶν aliquid intercidisse videtur, nempe ἔμησεν *evomuit*, aut quid simile; ceteroquin nullus est fabulae lepor, ac frigent

κρεῶν, ὀδυνόμενον ἔλεγεν· ὦ μῆτερ, τὰ σπλάγχνα μου. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· οὐχὶ τὰ σὰ, τέκνον, ἃ δὲ κατέφαγες.

Ὁ μῦθος οὗτος πρὸς ἄνδρα χρεωφειλέτην, ὅστις ἑτοίμως τὰ ἀλλότρια λαμβάνων, ὅταν ἀπαιτηθῇ ταῦτα, οὕτως ἄχθεται, ὥσπερ ἐὰν οἴκοθεν ταῦτα ἐδίδω.

Μῦθος μά. Βουκόλος.

Βουκόλος ἀγέλην ταύρων βόσκων, ἀπώλεσε μόσχον. Περιελθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἔρημον, διέτριβεν ἐρευνῶν. Ὡς δὲ οὐδὲν εὑρεῖν ἐδυνήθη, ηὔξατο τῷ Διῒ οὕτως, ὅτι, ἐὰν τὸν κλέπτην τὸν λαβόντα τὸν μόσχον ὑποδείξῃς μοι, ἔριφόν σοι εἰς θυσίαν προσάξω. Καὶ δὴ διερχομένου αὐτοῦ [1] εἴς τινα δρόμον, εὑρίσκει λέοντα κατεσθίοντα τὸν τοιοῦτον μόσχον. Ἔμφοβος οὖν γενόμενος, καὶ μεγάλως δειλιάσας, ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν· ὦ δέσποτα Ζεῦ, ἐπηγγειλάμην [2] σοι ἔριφον δοῦναι, ἐὰν τὸν κλέπτην εὑρήσω, νυνὶ δὲ

omnino haec verba οὐχί τὰ σά, τέκνον, ἃ δέ κατέφαγες. Id coniici quoque ex Gabr. *tetrasticho* VII. potest, quod huic nostrae fabulae consonat. Habet enim

Ἡ δ' ἂν γελῶσα, μὴ φοβοῦ τέκνον, ἔφη,
Τῶν σῶν γὰρ οὐδέν, ἀλλ' ἐμᾶς ἀλλοτρίων.

te, quum pueri venter comesis carnibus praeter modum intumuisset, vomitumque excitasset, flens ille, Mater, exclamabat, heu viscera mea! Cui illa respondit, Non tua sunt haec, o mi fili, sed quae devorasti.

Obaeratum virum haec fabula respicit, qui aliena prompte accipiens, simul ac ea repetuntur, fert ita moleste, ac si propria daret.

Fab. XLI. Bubulcus.

Bubulcus gregem taurorum pascens, quum vitulum amisisset, diu totum desertum circumiit, ac perlustravit. Sed ubi nil invenire potuit, his precari Iovem coepit; Iuppiter, si furem, qui vitulum abstulit, mihi ostenderis, hoedo tibi faciam. Haec fatus, dum per semitam quamdam transiret, leonem invenit, qui vitulum, quem antea perdiderat, devorabat. Quo ille ingenti timore perculsus, manibus in coelum sublatis, Mortalium Rex, Iuppiter, ait, hoedum voveram me tibi daturum, si furem invenissem; nunc ve-

1. *εἰς τινα δρόμον*. Ita quidem in Cod. Suspicor tamen vitium librarii esse pro *δρυμὸν quercetum*, ut ex Planudea CXXXI. coniicitur, quae eiusdem est argumenti, ac habet *δρυμῶνα*.

2. *σοι ἔριφον δοῦναι*. Male in Cod. scriptum legitur *σε*.

ταῦρόν σοι θύσω, ἐὰν τὰς χεῖρας τοῦ κλέπτου, [1] ἤγουν τοῦ λέοντος, ἐκφύγω.

Οὗτος ὁ λόγος λεχθείη ἂν ἐπ᾽ ἀνδρῶν δυστυχούντων, οἵτινες ἀπορούμενοι εὔχονται εὑρεῖν, εὑρόντες δὲ ζητοῦσιν ἀποφυγεῖν.

Μῦθος μβ΄. Γεωργοῦ παῖς καὶ Ὄφις.

Γεωργοῦ παῖδα ὄφις ἑρπύσας ἀπέκτεινεν. Ὁ δὲ ἀπὸ τούτου δεινοπαθήσας, πέλεκυν ἔλαβε, καὶ παραγενόμενος [2] εἰς τὸν φωλεὸν αὐτοῦ, [3] εἱστήκει παρατηρούμενος ὅπως ἂν ἐξίῃ, εὐθὺς αὐτὸν πατάξειν. Παρακύψαντος δὲ τοῦ ὄφεως, κατενεγκὼν τὸν πέλεκυν, τοῦ μὲν διήμαρτε, τὴν δὲ παρακειμένην πέτραν διέκοψεν. Εὐλαβηθεὶς δὲ ὕστερον, παρεκάλει ὅπως διαλλαγῇ αὐτῷ. Ὁ δὲ εἶπεν· ἀλλ᾽ οὔτε ἐγὼ δύναμαί σοι διαλλαγῆναι, ὁρῶν τὴν κεχαραγμένην πέτραν, οὔτε σὺ ἐμοὶ, ἀποβλέπων εἰς τὸν τοῦ παιδὸς τάφον.

1. ἤγουν τοῦ λέοντος. Expungenda haec esse arbitror. Sunt enim manifestum glossema, ab inerudito exscriptore e margine in textum illatum.

2. εἰς τὸν φωλεόν. Ergo, occiso quamvis puero, terra refugium praebuit serpenti, quam Plin. lib. II. cap. 63. et XXIX. cap. 4. *Serpentem, homine percusso, non amplius recipere* scribit. Heusinger. ad Fab. Planudeam CXLI.

ro taurum tibi sacrificabo, si furis huiusce manus effugero.

Hac fabula uti possemus contra viros infortunatos, qui angustiis pressi remedium aliquod invenire votis poscunt, eo autem reperto, statim relinquere cupiunt.

Fab. XLII. Agricolae filius et Serpens.

Anguis humi serpens, Agricolae filium interfecit. Pater hac re graviter dolens, securim arripuit, atque ad Serpentis latibulum accedens, intentus erat, ut eum, si quando prodiret, statim percuteret. Paullo post autem quum caput anguis adtolleret, Agricola securim intorquet, sed ab eo longius aberrans, adiacentem petram incidit. Hinc Agricola pavore correptus, eum, ut secum reconciliari vellet, hortabatur. Cui Serpens, Nec ego, inquit, tecum pacem habere possum, donec lapidem discissum adspiciam, neque tu mecum, donec filii sepulcrum videbis.

3. ἀστήκει. Verbum in Cod. pene evanuit. Hinc in eius ora scriptum exstat alia manu, non quidem ceterae Codicis scripturae coaeva, ἔμελλε; quae vox desumpta est a Fabula Planud. CXLI. eiusdem argumenti. Ceterum desperatissima plurimis in locis huius fabulae lectio videtur, ex eo quod verba pene omnia vetustate et usu abrasa sunt, et nisi lynceis oculis minime legenda. Eiusdem est argumenti Gabriae *tetrastichon* XI.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι αἱ μεγάλαι ἔχθραι ἐ ῥᾳδίως τὰς μεταλλαγὰς ἔχουσι.

Μῦθος μγ'. Γεωργὸς καὶ Κύνες.

Γεωργός τις, χειμῶνος ὄντος, ἐναπολειφθεὶς[1] ἐν τῷ προαστείῳ αὐτοῦ, ἀπορῶν τροφῆς, ἐπεὶ οὐκ ἐδύνατο προελθεῖν, καὶ ἑαυτῷ τροφὴν πορίσαι, τὰ πρόβατα αὐτοῦ κατέφαγεν. Ἐπεὶ δὲ ὁ χειμὼν ἔτι ἐπέμενε, καὶ τὰς αἶγας κατεθοινήσατο. Ἐκ τρίτου δὲ,[2] ὡς οὐδεμία ἄνεσις ἐγένετο, καὶ ἐπὶ[3] τοὺς ἀροτῆρας βόας ἐχώρησεν. Οἱ δὲ κύνες θεασάμενοι τὰ γινόμενα, ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους· παρελθῶμεν ἐντεῦθεν· ὡς ὁρῶμεν γὰρ ὅτι ὁ κύριος ἡμῶν τοὺς ἐργαζομένους βόας οὐκ ἐλέησεν, ἡμῶν πῶς φείσεται;

1. ἐν τῷ προαστείῳ. Non de suburbana tantum villa προάστειον dicitur, sed latiori sensu de praedio quolibet, ab urbe etiam remoto, ut ex exemplis a Du-Cange adlatis, nec non a praesenti fabula, comprobatur. Si enim de agricola suburbano sermo esset, non video, qui οὐκ ἐδύνατο προελθεῖν, καὶ ἑαυτῷ τροφὴν πορίσαι.

2. ὡς οὐδεμία ἄνεσις ἐγένετο. Verba haec in Cod. contextu pene evanuerant. Alia tamen manus ita in margine supplevit; et sane litterarum, quae adhuc supersunt, vestigia, satis confirmant.

3. τοὺς ἀροτῆρας βόας. Etsi hoc docti non ignorant, adolescentes tamen docendi sunt, antiquissimos mortalium a *boum aratorum* caedibus, quasi nefariis abstinuisse. Aelian. lib. XII. *Hist. Anim.* cap. 34. Φρύγες δ' ἐάν παρ' αὐτοῖς τις ἀροτῆρα ἀποκτάνῃ βοῦν, ἡ ζημία θάνατος αὐτῷ. *Apud*

Fabula indicat, quod summae inimicitiae non facile deponuntur.

Fab. XLIII. Agricola et Canes.

Agricola quidam, hiberno tempore in suburbano suo deprehensus, quum deficiente cibo, ad eum sibi comparandum alio ire non posset, proprias oves comedit. Dein quum longius saeviret hyems, capras etiam, ut iis vesceretur, mactavit. Tandem vero, nil hyeme cessante, ad aratores quoque boves se convertit. Quae fieri quum canes animadvertissent, Fugiamus hinc, omnes dixere; nam si herus noster, ut cernimus, operariis bobus non pepercit, quomodo nobis parcet?

Phryges, si quis aratorem bovem occiderit, morte multatur. Ex hac ipsa vero gente ortus est Aesopus. Imitati sunt Athenienses, et alii. Idem lib. V. *Var. Hist.* cap. 14. καὶ τοῦτο δὲ ἦν φυλαττόμενον παρ' αὐτοῖς, (Ἀθηναίοις) βοῦν ἀρότην καὶ ὑπὸ ζυγὸν πονήσαντα σὺν ἀρότρῳ, ἢ καὶ σὺν τῇ ἁμάξῃ, μηδὲ τοῦτον θύειν, ὅτι καὶ οὗτος εἴη ἂν γεωργὸς, καὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις καμάτων κοινωνός. Varro lib. II. *de Re Rustic.* cap. 5. *Bos socius hominum in rustico opere, et Cereris minister. Ab hoc antiqui ita manus abstineri voluerunt, ut capite sanxerint, si quis occidisset*. Adde Plin. lib. VII. *Hist. nat.* c. 45. Colum. lib. VI. *Praef.* Cerd. ad Virgil. II. *Georg.* v. 537. et interpr. Aeliani; Broukhus. ad Tibullum pag. 209. Non temere itaque canes sibi timuisse finguntur in boum aratorum caede, quae prohibita erat, quum ipsos occidere nihil vetaret. *Heusinger.* ad Plan. XXIII.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα ἐκφεύγειν, καὶ φυλάττεσθαι χρὴ, οἵτινες οὐδὲ τῆς κατὰ τῶν οἰκείων ἀδικίας ἀπέχονται.

Μῦθος μδʹ. Γυνὴ καὶ Θεράπαιναι.

Γυνὴ χήρα φιλεργὸς θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐπὶ τὰ ἔργα διεγείρειν πρὸς ἀλεκτοροφωνίαν. Αἱ δὲ συνεχῶς καταπονούμεναι, ἔγνωσαν δεῖν τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀλέκτορα ἀποπνίξαι· ἐκεῖνον γὰρ ᾤοντο τῶν κακῶν αἴτιον εἶναι, νύκτωρ ἐγείροντα τὴν δέσποιναν. Τούτου γοῦν γενομένου, ἡ κυρία αὐτῶν νυκτιάτερον, [1] ἤγουν ταχυώτερον, αὐτὰς ἤγειρεν, ἀγνοοῦσα τὴν [2] τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν.

Οὕτω πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ ἴδια βουλεύματα, κακῶν αἴτια γίνονται.

Μῦθος μέ. Γυνὴ Μάγος.

Γυνὴ μάγος ἐπῳδὰς, καὶ καταθέσεις [3] θείων μηνυμάτων ἐπαγγελλομένη, διετέλει πολλὰ τελοῦσα,

1. *ἤγουν ταχυώτερον*. Manifestum glossema, ad explicandum *τὸ νυκτιάτερον* margini adpositum, ac postea ab ignaro exscriptore in textum insertum.

2. *τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν*. Ante vulgatum automatorum horologiorum usum, qui recentioris aetatis est, instantis diei signum vix aliud habebant vocale, in agris certe, quam galli cantum. Videndus Leo Allat. *de mensura tempor.* cap. 5. Hinc in urbe etiam iure consulti eo excitari, et sub eumdem consultores ostia pulsare

Fabula significat eos esse vel maxime fugiendos, ac devitandos, qui familiares suos quoque iniuriis adficere non verentur.

Fab. XLIV. Mulier et Ancillae.

Mulier vidua, quae continuo operi sedula instabat, quum ancillas quasdam haberet, has ad galli cantum, ut munia sua obirent, noctu excitare solebat. Illis vero assiduo labore defatigatis, visum est domestico gallo vitam esse eripiendam; ipsum enim, quod heram noctu excitaret, malorum caussam esse putabant. Hoc itaque facto, quum domina gallicinium non amplius audiret, concubia nocte, nimirum citius quam antea, eas usque in posterum excitavit.

Ita plerisque hominum, privata consilia malorum caussa esse plerumque solent.

Fab. XLV. Mulier venefica.

Mulier venefica, quae magica scire se carmina, Deorumque iras avertere posse profitebatur,

dicuntur. Vid. Cic. *pro Mur.* cap. 9. Horat. *Satyr.* I. 10. Incidit autem *gallorum hora*, sive *gallicinium*, in quartam vigiliam, proximeque praecedit diluculum. Plin. lib. X. cap. 21. *Heusingerus* ad Fab. Planud. LXXIX. quae cum nostra convenit.

3. *θεῶν μηνυμάτων*. Ita in Codice. Planud. vero Fab. LXXX. quae eiusdem est argumenti, habet *μηνιμάτων*: quae quidem lectio magis placet; convenit enim cum iis quae postea sequuntur, nempe *τὰς δαιμόνων ὀργάς*.

ἐκ τέτων οὐ μικρὰ βίῳ πορίζουσα. Ἐπὶ τούτοις γραψάμενοί τινες αὐτὴν, ὡς καινοτομοῦσαν ἐπὶ τὰ θεῖα, εἰς δίκην ὑπήγαγον, καὶ κατηγορήσαντες, κατεδίκασαν αὐτὴν θανάτῳ. Θεασάμενος δέ τις αὐτὴν ἀπαγομένην ἐκ τῶν δικαστηρίων, ἔφη αὐτῇ· οὐ τὰς τῶν δαιμόνων ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπηγγέλλου; πῶς ὐδὲ ἀνθρώπους πεῖσαι ἠδυνήθης;

Ὁ λόγος οὗτος πρὸς ἀπατεῶνας, καὶ μεγάλα ὑποσχομένους· εἶτα ἔτοι ἐν μικροῖς ἐλέγχονται.

Μῦθος μϛ΄. Γραῦς καὶ Ἰατρός.

Γυνὴ πρεσβύτης τὺς ὀφθαλμὺς νοσῦσα, ἰατρόν τινα ἐπὶ μισθῷ ἰατρεῦσαι αὐτὴν παρεκάλει, [1] στοιχήσασα αὐτὸν ἐνώπιον μαρτύρων, ὅτι ἐὰν θεραπεύσῃ αὐτῆς τοὺς ὀφθαλμοὺς, πολὺν λήψεται παρ᾽ αὐτῆς τὸν μισθόν· ἐὰν δὲ μὴ θεραπεύσῃ, ἐπιμείνῃ δὲ ἡ ἀῤῥωστία, μηδὲν αὐτῷ παράσχῃ. Καὶ οὕτω γενομένου, ὅσον ὅσον ὁ ἰατρὸς ἐπετίθει τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῆς τὴν ἰατρείαν, κατ᾽ ὀλίγον ὀλίγον τὰ προσόντα αὐτῇ ἔκλεπτε. Μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ θεραπεύσας αὐτὴν, ἐζήτει τὸν στοιχηθέντα μι-

1. στοιχήσασα. Perperam in Cod. στιχήσας, quod neutiquam convenit, neque cum voce γραῦς, neque cum sensu. Ceterum στοιχεῖν est *pacisci*, *convenire*, unde στοι-

quum plurimum ac saepius id gereret, permulta sibi ad vitam hisce artibus comparabat. Nonnulli proinde eam accusantes, quod res divinas in superstitionem adduceret, in ius illico rapuere, et crimine convictam, capite damnarunt. Quae quum e praetorio in supplicium ageretur, obvius quidam id videns, Nonne, inquit, Deorum iras te avertere posse dicebas? Dic sodes quonam modo neque homines flectere potuisti?

Huiusmodi fabula uti possumus in deceptores, et magna promittentes, qui postea vel minimis in rebus dignoscuntur.

Fab. XLVI. Mulier vetula et Medicus.

Vetula mulier oculorum morbo laborans, Medicum quemdam, ut eam pacta mercede curaret, accersivit, et adhibitis testibus, ingentem illi mercedem se daturam promisit, si oculorum vitio sanaret; contra vero, si nil efficeret, idemque morbus maneret, nec minimum quid praebituram. Hoc itaque pacto, quoties Medicus ad eius oculos medendos veniebat, semper aliquid ei furabatur. Nec multo post tempore quum illam egregie sanasset, pactam sibi mercedem po-

χηθὲν *pactum* apud Harmenopulum lib. I. tit. 8. §. 1. Plura exempla vide apud Du-Cang. in voce.

θόν. Ἀναβλέψασα τοίνυν ἡ γραῦς, οὐδὲν τῶν προσόντων αὐτῇ ἐθεάσατο ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς. Ὡς οὖν ἐπέμενεν ὁ ἰατρὸς ἐκβιάζων αὐτὴν, ἐκείνη δὲ ἀνεβάλλετο, ἀπήγαγεν αὐτὴν πρὸς τοὺς ἄρχοντας. Στᾶσα οὖν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφη· ὁ ἄνθρωπος οὗτος καθὼς λέγει, ἀλήθειαν λέγει· ἐπηγγειλάμην γὰρ δοῦναι αὐτῷ τὸν μισθὸν, ἐὰν καλῶς ἀναβλέψω· εἰ δὲ ἐπιμείνω τῇ ἀῤῥωστίᾳ, ἵνα μηδὲν παρέξω αὐτῷ. Νῦν οὖν φάσκει, ὅτι ἐθεραπεύθην· ἐγὼ δὲ τοὐναντίον λέγω παθεῖν με· ὅτε γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόσουν, τότε καὶ σκεύη διάφορα, καὶ χρήματα ἔβλεπον ἐν τῇ οἰκίᾳ μου· νυνὶ δὲ ὅτε αὐτὸς φάσκει βλέπειν με, οὐδὲν δύναμαι ἄρτι θεάσασθαι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ πλεονεξίαν, λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

Μῦθος μζ'. Γυνὴ καὶ Ὄρνις.

Γυνὴ χήρα ὄρνιν εἶχε, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ᾠὸν τίκτουσαν. Ὑπέλαβε δὲ ἡ γυνὴ, ὅτι ἐὰν πλείονας κριθὰς δώσει τῇ ὄρνιθι, τέξεται δὶς τῆς ἡμέρας. Ἡ δὲ τοῦτο ποιήσασα, καὶ πίονος τῆς ὄρνιθος καὶ λιπαρᾶς γενομένης, οὐδὲ τὸ ἅπαξ ἔτικτεν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων διὰ πλεονεξίαν, μειζόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ προσόντα ἀπώλεσαν πολλοί.

stulavit. Vetula interim oculorum luce recepta, nil amplius ex iis, quae domi habebat, apud se superesse vidit. At Medicus quum eam assidue ad solvendum urgeret, idque illa continuo differret, in ius denique ante magistratus rapit: quorum in conspectu stans Vetula, Vera sunt, inquit, quae iste homo ait. Fateor equidem, me ei mercedem, si bene visum recuperassem, promisisse; sin minus, me nihil omnino daturam. Ac iste quidem iactat me esse curatam; ego vero adfirmo contrarium me pati. Nam quando oculis laborabam, meas tunc opes, omnemque supellectilem domi esse videbam; sed nunc, me videre ipso dicente, nil prorsus in ea cernere possum.

Fabula declarat, pravos homines rerum aviditate captos, maximum sibimetipsis dedecus imprudentes inferre.

Fab. XLVII. Mulier et Gallina.

Mulier quaedam vidua, Gallinam ovum quotidie parientem habebat. Putavit itaque, quod si ei plus hordei tribuisset, bina in diem pareret. Id igitur quum effecisset, Gallina praeter modum pinguis facta, nec unicum edere potuit.

Fabula declarat, quod plerique hominum, propter maiorum rerum cupiditatem, praesentia quoque deperdunt.

Μῦθος μή. Γαλῆ καὶ Ἀφροδίτη.

Γαλῆ [1] ἐραθεῖσα νεανίσκου τινὸς εὐπρεπῦς, ηὔξατο τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅπως αὐτὴν μεταμορφώσῃ εἰς γυναῖκα. Καὶ δὴ ἐλεήσασα αὐτὴν ἡ Θεὸς, μετεποιήσατο αὐτὴν εἰς κόρην εὐειδῆ. Ἐραθεὶς οὖν ὁ νεανίσκος τοῦ κάλλους αὐτῆς, ἀπήγαγεν αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον αὐτῦ. Καθεζομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῷ θαλάμῳ, ἡ Ἀφροδίτη γνῶναι βουλομένη, εἰ μεταβαλοῦσα τὸ σῶμα, καὶ τὸν τρόπον ἤλλαξε, μῦν εἰς τὸ μέσον καθῆκεν. Ἡ δὲ ἐπιλαθομένη τῶν παρόντων, ἀναστᾶσα ἀπὸ τῆς κοίτης, τὸν μῦν κατεδίωκε, καταφάγειν ἐθέλυσα. Ἀγανακτήσασα δὲ ἡ Θεὸς, πάλιν αὐτὴν εἰς τὴν ἰδίαν φύσιν ἀπεκατέστησεν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων

1. ἐραθεῖσα νεανίσκυ. Videtur haec fabula longe ab Aesopi ingenio abhorrere. Qui enim fieri potest ut brutum animal amore adolescentis deperiat, Venerem roget, atque illa eius precibus annuat? Aesopus certe haud umquam tam stulta finxisset. Ac si μυθοποιοῖς *quidlibet audendi* sit potestas, non tamen naturae contraria fingere licet. Hinc potius existimo, huius fabulae Metaphrastem longe errasse, et quae in ea de adolescente felis amore capto enarrabantur, omnia Feli tribuisse. Id opinanti stimulos addit Hadrianus Barlandus, qui nonnullas Aesopi fabulas latine reddens, non Felem

Fab. XLVIII. Felis et Venus.

Felis formosi cuiusdam adolescentuli amore capta, Venerem oravit, ut ipsam in feminam mutaret. Dea illam miserata, in speciosam puellam convertit; cuius egregiam formam adolescens quum deperiret, secum protinus domum adduxit. Iis autem in cubiculo simul sedentibus, Venus experiri volens, an illa, mutato corpore, mores quoque commutasset, extemplo murem in medium demisit. Felis praesentis status oblita, statim e cubiculo surgens, murem insequi cepit, eum devorare quam maxime cupiens. Tum Dea indignata, eam iterum in suam pristinam naturam restituit.

Fabula indicat, homines natura scelestos, etsi

in Iuvenem, sed hunc in Felem amore correptum, Veneremque precibus fatigantem, induxit. Ceterum Barlandus saec. XV. ineunt. clarus, fabellas has vertit ex Cod. a vulgato Planudeo longe diverso. Plurimae enim quae apud Barland. exstant, in illo desiderantur. Vide Aesopi, et aliorum Fab. Basileae apud Hervag. 1534. 8. pag. 24. Quidquid tamen sit, huiusce fabellae mentio quoque fit a Iuliano Imp. in Epist. ad Dionys. 59. dum ait, τὸν μῦθον ἀκήκοας· γαλῆ ποτ᾽ ἀνδρὸς εὐπρεποῦς ἐρασθεῖσα· τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τοῦ βιβλίου μάνθανε.

οἱ φύσει πονηροὶ, κἂν τὴν φύσιν ἀλλάξωσι, τὸν γοῦν [1] τρόπον οὐκ ἀλλάσσουσι.

Μῦθος μθʹ. Γαλῆ.

[2]Γαλῆ εἰσελθοῦσα εἰς χαλκέως ἐργαστήριον, τὴν ἐκεῖ κειμένην [3] ῥίνην περιέλειχε. Συνέβη δὲ ἐκτριβομένης τῆς γλώσσης, πολὺ αἷμα φέρεσθαι. Ἡ δὲ ἐτέρπετο, ὑπονοοῦσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖσθαι, μέχρι παντελῶς ἀπέβαλε τὴν γλῶσσαν.

Ὁ λόγος εἴρηται πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς καταβλάπτοντας.

Μῦθος νʹ. Γέρων καὶ Θάνατος.

[4]Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας, καὶ ταῦτα ἐπὶ τῶν ὤμων ἄρας, πολλὴν ἐβάδισεν ὁδόν. Κεκοπιακὼς

1. τρόπον οὐκ ἀλλάσσουσι. Hinc *in Antholog.* lib. I. cap. XXX. Ep. 2.

Ἡ χάρις ἀλλάξαι τὴν φύσιν οὐ δύναται.

Cui consonat illud Horat. *in Epist.* X. lib. I. v. 24.

Naturam expellas furca, tamen usque recurret.

2. Γαλῆ. Pro γαλέη: *mustela* proprie est; priscis tamen scriptoribus etiam *Felis*, *Catus*. Vide Perizonium ad Aelian. *V. Hist.* lib XIII. cap. IV. et Kuhnium ibidem.

3. ῥίνην. Male in Codice ῥῖνα. Arabs vero, quisquis ille Lokmanus fuerit, qui Aesopicas fabellas vertit, habet *Almobarad Almorameia*, idest, *limum candentem*, unde hominis iudicium licet cognoscere. *Heusing.* ad Fab. Planud. LXXXI.

conditionem, statumque mutent, mores tamen haud unquam commutare.

Fab. XLIX. Mustela.

Mustela in officinam aerariam ingressa, limam ibi iacentem circumlambebat. Contigit autem, ut, dilacerante se lingua, multus sanguis effiueret. Illa tamen oblectabatur, aliquid ex ferro se avellere putans; donec tandem omnino linguam amisit.

Haec fabula de iis narratur, qui contentionum cupidi sibimetipsis nocent.

Fab. L. Senex et Mors.

Senex quidam, lignis olim caesis, suosque super humeros impositis, per longam viam iter ha-

4. Γέρων ποτέ. Ad hanc fabulam forte respicit Eurip. *in Alcest.* v. 669.

Μάτην ἄρ' οἱ γέροντες εὔχονται θανεῖν,
Γῆρας ψέγοντες, καὶ μακρὸν χρόνον βίου.
Ἢν δ' ἐγγὺς ἔλθῃ θάνατος, οὐδεὶς βούλεται
Θνήσκειν. *Hudson.*

Ceterum haec Fab. bis in Planud. Collect. occurrit, nempe XX. et LXXXI. quemadmodum de aliis quoque observari licet. Hinc facile quis coniiciet, Planudem non omnes fabulas, quae in ea vulgata Collect. leguntur, recensuisse, sed alias ab aliis quoque additas, a communi nimirum fonte haustas, nempe a Babrii iambis.

δὲ, καὶ ἀποθέμενος τὸν φόρτον, τὸν θάνατον ἐπεκαλεῖτο. Τοῦ δὲ θανάτου φανέντος, καὶ πυνθανομένου δι' ἣν αἰτίαν αὐτὸν ἐπικαλεῖτο, ὁ γέρων ἔφη· ἵνα τὸν φόρτον μοι ἄρῃς.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλοζωεῖ, εἰ καὶ δυστυχεῖ λίαν, κἂν καὶ μυρίους κινδύνους ὑποστῇ.

Μῦθος να. Γεωργὸς καὶ Τύχη.

Γεωργός τις χρυσίον εὑρὼν ἐν γαίῃ σκάπτων, [1] ἔστρεφε τὴν γῆν καθημέραν, ὡς εὐεργετηθεὶς παρ' αὐτῆς. Τούτῳ δὲ ἐπιστᾶσα ἡ τύχη φησίν· ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προστίθεις, ἅπερ ἐγώ σοι δέδωκα, πλουτίσαι βουλομένη σε; ἂν γὰρ ὁ καιρὸς μεταλλάξῃ τὴν φύσιν, καὶ εἰς ἄλλας χεῖρας

1. ἔστρεφε τὴν γῆν. De huius lectionis veritate maxime dubito, praesertim si cetera quae sequuntur, perpendantur. Mallem itaque legi ἔστεφε, quemadmodum vertimus, et ut habet Planud. LXXXII. cum qua nostra fere omnino concordat. Nil mirum est autem si agricola terram, tamquam Deam, coronans hic inducitur. Nam et *Tellus*, quasi communis mater in Deorum numero habebatur. Vide Macrob. I. *Sat*. cap. 10. et 12. Cerda ad Virg. VII. *Aen*. v. 136. nec non Casalium *de*

bebat. Nimio autem pondere pressus, fasce deposito, Mortem advocavit. Quae confestim quum accessisset, caussamque, qua vocata esset, rogaret, Senex respondit: ut fascem hunc mihi feras.

Fabula significat, unumquemque vitae cupidum esse, quamvis infelicissimus sit, innumerisque periculis subiiciatur.

Fab. LI. Agricola et Fortuna.

Agricola quidam, arvum dum foderet, quum aurum invenisset, terram quotidie, ut ab ea singulari hoc beneficio cumulatus, coronabat. Huic autem Fortuna apparens, Heus tu, inquit; cur terrae mei muneris laudem tribuis, quod tibi ego tradidi, divitem te reddere volens? Atqui, si

profanis Rom. ritibus. Ceterum, ut Cl. *Heusinger.* adnotavit, *Coronae Deorum honos erant, et Larium publicorum privatorumque, ac sepulcrorum et manium*, auct. Plin. lib. XXI. c. 3. et lib. XVI. c. 4. Coronabantur ergo quaecumque divinitatis aliquid habere credebantur. Fontes adeo, ac putei. Varro lib. V. de L. L. pag. 48. Steph. *Fontinalia a fonte, quod is dies feriae eius. Ab eo autem tum et in fontes coronas iaciunt, et puteos coronant.*

μοχθηρὰς ἀναλώσῃ, πάλιν[1] τὴν τύχην[2] μέμφῃ.

Ὁ λόγος διδάσκει, ὅτι χρὴ γινώσκειν τὸν εὐεργέτην, καὶ τούτῳ χάριτας ἀποδιδόναι.

Μῦθος νβ'. Γεωργοῦ παῖδες.

[3]Γεωργοῦ παῖδες ἐστασίαζον. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτῶν παραινῶν αὐτοὺς, οὐκ ἠδύνατο αὐτοὺς διαλλάττεσθαι ἐν λόγοις. Ἔγνω οὖν διὰ πραγμάτων αὐτοὺς πεῖσαι. Καὶ δὴ καθημένων αὐτῶν, προσέταξε ῥάβδους αὐτῷ κομίσαι. Ἐνεχθεισῶν δὲ τῶν ῥάβδων, λαβὼν ταύτας, ἐποίησεν αὐτὰς δέσμην μίαν, καὶ ἐκέλευσεν τοὺς παῖδας ἕνα ἕκαστον λαβεῖν τὴν δέσμην, καὶ συνθλάσαι. Οἱ δὲ δοκιμάσαντες, οὐκ ἠδυνήθησαν. Ὕστερον δὲ λύσας αὐτὰς, ἔδωκεν ἀνὰ μίαν κλάσαι. Οἱ δὲ διὰ τάχους τοῦτο

1. τὴν τύχην. Plin. lib. II. c. 7. med. *Toto mundo, et locis omnibus, omnibusque horis, omnium vocibus Fortuna sola invocatur, una nominatur, una accusatur, una agitur rea, una cogitatur, sola laudatur, sola arguitur, et cum conviciis colitur, volubilis, a plerisque vero coeca etiam existimata, vaga, incerta, varia, indignorum fautrix. Huic omnia expensa, huic omnia feruntur accepta: et in tota ratione mortalium sola utramque paginam facit.* Plura Lactant. lib. III. c. 28. et 29. Hinc *Fortunae crimina, et delicta* dicuntur, quae immeritis accidunt mala. Vid. Phaedr. lib. II. Epil. v. 29. lib. III. fab II. v. 6. et Burmann. ad Ovid. III. *Metam.* 141. *Heusinger.*

tempus immutetur, et has opes pravos in usus insumpseris, tum profecto Fortunam incusabis.

Monet haec fabula, nos iis memores esse praebendos, qui beneficiis nos cumularunt, iisdemque summas esse gratias referendas.

Fab. LII. Agricolae filii.

Filii cuiusdam agricolae inter se dissidebant. Quos quum pater admoneret, nec verbis ullis reconciliare posset, re demum id efficere deliberavit. Iis itaque congregatis, iussit sibi virgas adferri: nec mora adlatas agricola capit, atque in unum fasciculum quum colligasset, singulis imperat, ut manibus sumant, atque confringant. Ast illi periculo facto, eum nulla vi frangere potuerunt. Dein Pater fasciculo soluto, eas singulis singulas frangendas tradidit. Quod quum statim

2. *μέμψῃ*. Ita restitui, quum in Cod. vitiose esset *μέμψεται*.

3. *Γεωργοῦ παῖδες*. Sumpta videtur haec fabula a Plutarcho. Is enim in libro *περὶ ἀδολεσχίας* tale Sciluri factum narrat *Σκίλουρος δὲ καταλιπὼν ὀγδοήκοντα παῖδας ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς, ᾔτησε δέσμην δορατίων, ὅτε ἀπέθνησκε. καὶ λαβόντας ἐκέλευσε καταθραῦσαι καὶ κατεάξαι συνδεδεμένην, καὶ ἀθρόαν. ὡς δὲ ἀπεῖπον, αὐτὸς ἕλκων ἓν καθ' ἕν, πάντα ῥαδίως διέκλασε, τὴν συμφωνίαν αὐτῶν καὶ τὴν ὁμόνοιαν ἰσχυρὸν ἀποφαίνων, καὶ δυσκαθαίρετον, ἀσθενὲς δὲ τὴν διάλυσιν, καὶ οὐ μόνιμον.*

ἐποίησαν. Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν· οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὦ τεκνία μου, [1] ἐάν μοι ἔσεσθε ὁμοφρονοῦντες, ἀκαταγώνιστοι, καὶ ἀχείρωτοι ἔσεσθε τοῖς ἐχθροῖς. Ἐὰν δὲ μένετε στασιάζοντες, καὶ φιλονεικοῦντες, εὐχερῶς ἔσεσθε εὐάλωτοι.

Μῦθος νγ'. Δελφῖνες καὶ Κωβιός.

Δελφῖνες, καὶ [2] φάλαιναι πρὸς ἀλλήλους ἐμάχοντο. Ἐπὶ πολὺ δὲ τῆς μάχης κορυφουμένης, κωβιὸς ἀνέδυ, ἔστι δὲ οὗτος μικρὸς ἰχθὺς, καὶ ἐπειρᾶτο αὐτοὺς διαλλάττειν. Εἷς δέ τις τῶν δελφίνων ὑπολαβὼν ἔφη πρὸς αὐτόν· ἀλλ' ἡμῖν ἀνεκτότερόν ἐστι μαχομένοις ὑπ' ἀλλήλων διαφθαρῆναι, ἢ σοῦ διαλλακτοῦ τυχεῖν.

Οὕτως ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων οὐδενὸς ἄξιοι ὄντες, ὅταν ταραχῆς λάβωνται, δοκοῦσί τινες εἶναι.

Μῦθος νδ'. Δημάδης ῥήτωρ.

[3] Δημάδης ὁ ῥήτωρ δημηγορῶν ποτε ἐν Ἀθήναις, ἐκείνων δὲ αὐτὸν μὴ προσεχόντων, μᾶλλον ἐπί-

1. ἐάν μοι ἔσεσθε ὁμοφρονοῦντες. Huic similis refertur Diogenis illius Cynici sententia : Ὁμονοούντων ἀδελφῶν συμβίωσιν, παντὸς τάχους ἰσχυροτέραν. Laertius pag. 368. Porro in hac fabula Epimythion deest ; eius enim vicem supplent extrema agricolae verba, οὕτω καὶ ὑμᾶς κ. τ. λ.

2. φάλαιναι. Male in Cod. cum duplici λ φάλλαιναι. Hinc *Balaenam* apud Latinos dictam Festus auctor est, *antiqua* nimirum *consuetudine*, *qua* πυῤῥὸν *burrhum*, πύξον *buxum dicebant*. Quae etymologia magis arridet,

ac facile peregissent, Ita et vos, filii mei, Pater inquit, si unanimes invicem persstiteritis, insuperabiles eritis, atque inimicis invicti; sin autem discordes ac contentiosi, ipsi vos facile profligabunt.

Fab. LIII. Delphines et Gobius.

Delphines et Balaenae inter se pugnabant. Pugna vero quum magis magisque incalesceret, Gobius (pisciculi id nomen est) caput extulit undis, eosque reconciliare inter se se conabatur. At quidam ex Delphinis eum interpellans, Profecto, inquit, tolerabilius est nobis, mutuis vulneribus occumbere, quam te pacis auctorem habere.

Ita quidem nullius precii homines, si quando in rixam incidant, aliquid esse sibi videntur.

Fab. LIV. Demades Orator.

Demades Orator, quum Athenis olim concionem haberet, nec eum cives animis attentis au-

quam Isidori, qui *Balaenam* dictam esse voluit, παρὰ τῶ βάλλειν, quod nimirum maris aquas per fistulas emittat. Balaenam vero Delphino, Thynnis, atque Orcae inimicam esse, cum iisque maxima bella interdum gerere, testantur prae ceteris Plin. *Hist. Natur.* lib. IX. cap. 6. et Aldrovand. *de Piscibus* pag. 678.

3. Δημάδης ὁ ῥήτωρ. Tres huiusce nominis Oratores Athenis fuere, ut refert Suidas, qui tamen omnes diu post Aesopum vixere. Hinc aperte liquet, quod hanc

κεῖντο αἰσώπειον μῦθον εἰπεῖν, ἀρξάμενος ἔλεγε. Δήμητρα, καὶ χελιδὼν, καὶ ἔγχελυς ἐν ὁδῷ ἐβάδιζον. Γενομένων δὲ αὐτῶν κατά τινα ποταμὸν, ἡ μὲν χελιδὼν ἔπτη, ἡ δὲ ἔγχελυς κατέδυ. Ἡ οὖν Δήμητρα τί ἔπαθεν ἐρωτησάντων αὐτῶν, ἔφη· κεχόλωται ὑμῖν, οἵτινες τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐάσαντες, αἰσώπειον μῦθον ἀνέχεσθε.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀλόγιστοί εἰσιν, ὅσοι τῶν μὲν ἄλλων ἀναγκαίων ὀλιγωροῦσι, τὰ δὲ πρὸς ἡδονὴν μᾶλλον αἱροῦνται.

Μῦθος νέ. Κυνόδηκτος.

Δηχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, περιῄει ζητῶν τὸν τοῦτον ἰάσασθαι δυνάμενον. Καί τις τῶν παρατυχόντων ἀκούσας, ἔφη αὐτῷ· ὦ οὗτος, εἰ θέλεις σώζεσθαι, λαβὼν ἄρτον, τὸ αἷμα ἐκμάξας τῆς πληγῆς, τῷ δακόντι κυνὶ ἐπίδος. Ὁ δὲ γελάσας, ἔφη· ἀλλ' ἐὰν τοῦτο πράξω, δέον ἐςὶν, ἵνα ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθήσωμαι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηρίᾳ δελεαζόμενοι, ἔτι μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνονται.

fabulam, ut plerasque alias, Graeci sequioris aevi ad Aesopi morem composuere. Vide quae in Prolegomen. adnotavi. Ceterum huiusmodi fabellis saepe oratores uti solebant, ad plebis favorem sibi concilian-

dirent, sed potius, ut Aesopicam aliquam fabellam narraret, enixe rogarent, ita demum exorsus est. Ceres, Hirundo, et Anguilla iter una faciebant. Quum vero ad quemdam fluvium pervenissent, Hirundo quidem supervolavit, Anguilla amnem subiit ... Tum ipsis, quid Ceres egisset, interrogantibus, Vobis, inquit, vehementer illa succensuit, quod rei publicae curis neglectis, Aesopicam fabulam lubentius audiatis.

Ita illi prorsus consilio carent, qui, necessariis omnino posthabitis, ea potius eligunt, quae ad voluptatem conferre arbitrantur.

Fab. LV. Morsus a cane.

Quidam a cane morsus, quaerens qui vulnus curare posset circumibat. Quum id quidam casu obvius audisset, Heus tu, inquit, si sanus vis fieri, panem sumito, cum eoque vulneris sanguine deterso, cani qui te momordit edendum praebe. Tum ille subridens, At si istud fecero, inquit, nullum erit effugium, quin me omnes canes urbis discerpant.

Fabula indicat, ita quoque ex hominibus eos magis ad malefacta animari, qui pravis rebus alliciuntur.

dum, ut de Demosth. ipso narratur, qui quum olim auditores parum attentos haberet, celebratissimam illam *de Asini umbra* Fabulam narrare coepit, quam videre est apud Plutarch. in eius Vita.

Μῦθος νϛʹ. Διογένης ὁδοιπορῶν.

[1] Διογένης ὁ κυνικὸς ὁδοιπορῶν, ὡς ἐγένετο κατά τινα ποταμὸν πλημμυροῦντα, εἱστήκει ἀμηχανῶν. Εἷς δέ τις τῶν διαβιβάζειν εἰθισμένων θεασάμενος αὐτὸν διαποροῦντα, προσελθὼν, καὶ ἀράμενος αὐτοῦ τὴν φιλοφροσύνην, διεπέρασεν αὐτόν. Ὁ δὲ, εἱστήκει τὴν αὐτοῦ πενίαν μεμφόμενος, δι᾽ ἣν ἀμείψασθαι τὸν εὐεργέτην οὐ δύναται. Ἔτι δὲ αὐτοῦ ταῦτα διανοουμένου, ἐκεῖνος θεασάμενος ἕτερον ὁδοιπόρον διελθεῖν μὴ δυνάμενον, προσδραμὼν καὶ αὐτὸν διεπέρασε. Καὶ ὁ Διογένης προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν· ἀλλ᾽ ἔγωγε οὐκέτι σοι χάριν ἔχω ἐπὶ τῷ γεγονότι· ὁρῶ γὰρ, ὅτι οὐ κρίσει, ἀλλὰ νόσῳ αὐτὸ ποιεῖς.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι μετὰ τῶν σπουδαίων καὶ τοὺς ἀνεπιτηδείους εὐεργετοῦντες, οὐκ εὐεργεσίας δόξαν, ἀλογιστίαν δὲ μᾶλλον ὀφλισκάνουσι.

Μῦθος νζʹ. Ὁδοιπόροι καὶ Ἄρκτος.

Δύο φίλοι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐβάδιζον. Καὶ δὴ ἄρκτου αὐτοῖς συναντησάσης, ὁ μὲν εἷς φοβηθεὶς

1. Διογένης ὁ κυνικός. De hoc Cynici Philosophi facto, altum est apud Laertium in eius vita silentium. Nec mirum: is enim admonet, plurima alia ab eo gesta aut dicta fuisse, sed tamen consulto relinquere. Ceterum

Fab. LVI. Diogenes viator.

Diogenes Cynicus iter faciens, ad quoddam flumen, quod alveo pleno fluebat, quum pervenisset, perplexus restitit. Vnus autem ex iis, qui viatoribus traiiciendis operam navant, eum incertum atque haerentem conspicatus, statim accessit, iunctaque amicitia traduxit. Quo peracto, Cynicus suam paupertatem incusare, cuius caussa gratiam nullam bene de se merenti rependere posset. Dum vero haec secum animo volvebat, videns ille viatorem alium, qui transire et ipse non poterat, accurrens eum quoque traiecit. Quapropter Diogenes ad illum accedens, Neutiquam amplius, inquit, tibi de beneficio gratias habeo: video enim id a te, non ex animi sententia, sed insito quodam vitio fieri.

Fabula demonstrat, quod ii, qui probos aeque et improbos beneficiis afficiunt, non benefacti laudem, sed potius temeritatis notam promerentur.

Fab. LVII. Viatores et Vrsa.

Duo amici iter una faciebant. Vrsa interim quum obviam illis veniret, alter quidem perter-

hanc fabulam ab Aesopo profectam non esse omnes facile sentient. Quis enim nescit quam longo temporis intervallo ab Aesopo Diogenes distet?

ἐπὶ τὸ δένδρον ἀναβὰς, ἐκρύβη ἐν αὐτῷ· ὁ δὲ ἕτερος περιγενέσθαι αὐτῆς μὴ δυνηθεὶς μόνος, ὡς εἶδεν αὐτὸν κυκλούμενον παρὰ τῆς ἄρκτου, πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, προσεποιεῖτο τεθνάναι. Ἐλθούσης δὲ αὐτῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὠσφραίνετο διὰ τοῦ ῥύγχους [1] τῶν ἀκοῶν αὐτοῦ [2] καὶ τῶν φρενῶν. Ὁ δὲ τὰς ἀναπνοὰς αὐτοῦ ἐκράτει εὐτόνως. Ἡ δὲ ἄρκτος ὑπολαβοῦσα νεκρὸν αὐτὸν ὑπάρχειν, ἀπῄει· [3] φασὶ, γὰρ, ὅτι νεκροῦ ἡ ἄρκτος οὐχ ἅπτεται. Ἀπαλλαγείσης δὲ αὐτῆς, ὁ ἕτερος καταβὰς ἀπὸ τοῦ δένδρου, ἐπυνθάνετο τί ἂν πρὸς τὸ οὖς ἐλάλει αὐτῷ ἡ ἄρκτος. Ὁ δὲ εἶπεν· ὅτι ἔφη πρός με ἡ ἄρκτος, ὥστε ἀπὸ τοῦ νῦν τοιούτοις μὴ συνοδοπορεῖν φίλοις, οἳ ἐν κινδύνοις [4] οὐ παραμένουσιν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς γνησίους τῶν φίλων [5] αἱ συμφοραὶ δοκιμάζουσιν. Ἢ, ἀπέχεσθαι χρὴ φίλων, οἵτινες ἐν κινδύνοις οὐ βοηθοῦσιν, οὐδὲ παραμένουσι.

1. τῶν ἀκοῶν. Vox ἀκοὴ non solum de *fama*, ac *rumore* dicitur, sed etiam de *aure*, ut satis declarat Suidas, aiens, Ἀκοὴ, τὸ μέρος τοῦ σώματος.

2. καὶ τῶν φρενῶν. Observabat ursus etiam iacentis viri praecordia, an esset aliquis in illis respirationis motus: dum enim respiramus, hausto aere praecordia tumescunt, et adtolluntur.

3. φασὶ γάρ. Testis est et Aelian. lib. V. *de Nat. animal.* cap. 49. Vide quae adnotavimus ad Fab. XXV.

4. οὐ παραμένουσι.

Ne facile alterius repetas consortia, dixit,
Rursus ab insana ne capiare fera.

Ita Avienus, qui Fabulam hanc elegantissimis versi-

ritus in arborem ascendit, ibique delituit; alter vero belluam solus superare non potens, ubi se pro certo ab ea victum iri cognovit, humi de industria prolapsus, mortuum se simulabat. Tum Vrsa ad eius caput accedens, rictu eius aures et praecordia olfaciebat. Is vero quum respirationem omnem contineret, bellua exanimatum putans abiit; aiunt enim Vrsam in cadavera non saevire. Mox alter, ubi illa discessit, ab arbore descendens, itineris comitem interrogabat, quidnam Vrsa secum ad aures esset loquuta. Cui ille, Me, inquit, admonuit, ne posthac cum huiusmodi amicis iter faciam, qui in periculis non resistunt.

Fabula innuit, sinceros amicos in calamitatibus agnosci: docetque etiam, ab iis esse abstinendum amicis, qui in periculis praesto non sunt, nec se firmiter gerunt.

bus expressit n. IX. Deest autem in Planud. Collect. sed Aesopicam esse testantur veteres latinae versiones, Rimicii, Vallae, Barlandi, qui nimirum, ut puto, ex vetustioribus Codd. ipsam hausere. Errat autem Aldrovand. in cap. *de Vrso*, dum Abstemio hanc Fabulam tribuit, quae quidem in eius Hecatommythis non exstat.

5. *αἱ συμφοραὶ δοκιμάζουσιν·* Hinc aureum illud Isocrat. ad Demonicum praeceptum de experiendis amicis. *Δοκίμαζε τοὺς φίλους ἔκ τε τῆς περὶ τὸν βίον ἀτυχίας, καὶ τῆς ἐν τοῖς κινδύνοις κοινωνίας. Τὸ μὲν γὰρ χρυσίον ἐν τῷ πυρὶ δοκιμάζομεν, τοὺς δὲ φίλους ἐν ταῖς ἀτυχίαις διαγινώσκομεν.*

Μῦθος νή. Ἐχθροί.

Δύο τινὲς πρὸς ἀλλήλους ἔχθραν ἔχοντες, ἐν μιᾷ νηὶ ἔπλεον. Βουλόμενοι δὲ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων διαζεύχθαι, ὥρμησεν ὁ μὲν εἷς ἐπὶ τὴν πρῶραν, ὁ δὲ ἕτερος ἐπὶ τὴν πρύμναν, καὶ ἐνταῦθα ἔμενον. Χειμῶνος δὲ σφοδροῦ καταλαβόντος, καὶ τῆς νηὸς καταποντίζεσθαι μελλούσης, ὁ ἐπὶ τῇ πρύμνῃ καθήμενος, ἐπυνθάνετο, τῷ κυβερνήτῃ λέγων· ὦ οὗτος· ποῖον μέρος μέλλει πρότερον καταποντίζεσθαι τοῦ σκάφους; τοῦ δὲ εἰπόντος, ἡ πρῶρα, ἔφη· ἀλλ' ἔμοιγε οὐκέτι λυπηρὸς ὁ θάνατος ἔσται, εἴγε ὁρᾷν μέλλω τὸν ἐχθρόν μου προαποπνιγόμενον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἐχθροὺς μῆνιν, αἱροῦνται [1] τὸ πρῶτον ἰδεῖν αὐτοὺς ἐπὶ συμφορὰν, διὰ τὴν δυσμένειαν· ἔπειτα καὶ αὐτοὶ μετὰ ταῦτα ἐάν τι δεινὸν πάσχωσιν, ὑπομένουσι.

Μῦθος νθ'. Κάλαμος καὶ Ἐλαία.

Διὰ καρτερίαν, [2] καὶ ἡσυχίαν, καὶ ἰσχὺν, κάλαμος καὶ ἐλαία ἤριζον. Τοῦ δὲ καλάμου ὀνειδιζομένου

1. τὸ πρῶτον ἰδεῖν. Redundat τὸ appositum adverbio πρῶτον. Satis enim erat scribere αἱροῦνται πρῶτον ἰδεῖν.

2. Καὶ ἡσυχίαν. Quaevis a motu cessatio, ἡσυχία di-

Fab. LVIII. Inimici.

Duo quidam mutuo se odio prosequentes, eadem in navi vehebantur. Quum vero quam maxime ab invicem disiuncti esse vellent, eorum alter in proram, alter vero in puppim se recepit, ibique perstitere. Ingenti autem tempestate coorta, iamque navi periclitante, qui in puppi consederat, ita gubernatorem interrogabat; Heus, amice, quaenam prior navigii pars demergetur? Ille quum proram respondisset, Mehercle non amplius mihi quidem, ait ille, molesta mors erit, si inimicum meum ante me demersum undis adspexero.

Fabula significat, quod multi homines prius inimicos suos calamitatibus oppressos videre cupiunt, ob iram nempe, qua in eos aestuant; ac deinde ipsi etiam, si quid mali pati cogantur, facilius perferunt.

Fab. LIX. Arundo et Oliva.

De constantia, de firmitate, deque fortitudine, Arundo, et Oliva contendebant. Oliva autem

citur. Hinc arbores ἡσυχίαν *quietem* habere dicuntur, quum nullo ventorum impetu agitantur.

ὑπὸ τῆς ἐλαίας, ὡς ἀδύνατός ἐςι, καὶ ῥαδίως ὑποκλίνεται πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, ὁ κάλαμος ὐδὲν ἐφθέγξατο. Καὶ μικρὸν ὑπομείνας, ἐπειδὴ ἀνέμȣ ἰχυρȣ̃ γενομένου, ὁ μὲν κάλαμος σεισθεὶς καὶ ὑποκλιθεὶς τοῖς ἀνέμοις, ῥαδίως διεσώθη· ἡ δὲ ἐλαία ῥιζωθεῖσα, ἐπειδὴ ἀντέτεινε τοῖς ἀνέμοις, τῇ βίᾳ κατεκλάσθη, ἤλεγξεν αὐτὴν, ὅτι ματαίως καὶ μάτην ἐπαίρεται ἐπὶ τῇ οἰκείᾳ δυνάμει.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ οἱ πρὸς τὸν καιρὸν καὶ τὰς κρείττονας αὐτῶν μὴ ἀνθιστάμενοι, κρείττονές εἰσι τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικȣ́ντων. Ἢ, ὅτι οὐ δεῖ τοῖς κρείττοσιν ἀντιπίπτειν.

Μῦθος ξʹ. Νεανίσκοι καὶ Μάγειρος.

Δύο νεανίσκοι ἐν ταὐτῷ κρέας ὠνήσαντο. Καὶ δὴ [1] τοῦ μαγείρου περισπαθέντος, εἷς ἐξ αὐτῶν ἀφελόμενος μέρος τι τȣ̃ κρέατος, εἰς τὸν τȣ̃ ἑτέρου κόλπον καθῆκεν. Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ μάγειρος, καὶ ἐπιζητῶν αὐτὸ, ὁ μὲν εἰληφὼς, ὤμνυε μὴ ἔχειν· ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. Καὶ ὁ μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακοτεχνίαν αὐτῶν, ἔφη· ἀλλὰ κᾂν

1. τȣ̃ μαγείρȣ περισπαθέντος. Hinc fortasse coniici posset, vocem μάγειρος non de *coquo* tantum, sed de *lanione* etiam quandoque apud recentiores Graecos scriptores fuisse usurpatam, ut etiam vertimus. Et quidem sermonem hic haberi non de *coquo*, sed de *lanione*, probant satis illa verba κρέας ὠνήσαντο.

probro Arundini vertente, quod fragilis esset, facileque ab omnibus ventis flexaretur, illa tunc prorsus obticuit. At paullo post, quum oborto vehementi vento, Arundo subinde agitata, atque inflexa, facile incolumis evasisset, Oliva vero, quod altis defixa radicibus obstitisset, suamet vi confracta esset, manifeste Arundini confessa est, quod temere ac stulte sua de fortitudine superbiebat.

Fabula innuit, ita et eos, qui tempori, et se fortioribus cedunt, meliores iis esse existimandos, qui cum potentioribus contendunt. Indicat etiam, quod potentioribus non est resistendum.

Fab. LX. Adolescentuli et Lanius.

Duo adolescentuli, eodem simul tempore carnem emere. Lanius interim quum alio animum conversum haberet, alter eorum ablatam carnis partem in sinu alterius occuluit. Conversus autem Lanius quum carnem requireret, qui eam rapuerat, se non habere, qui vero habebat, se non rapuisse adiurabat. Lanius eorum fraude intelle-

His adde quod in Fab. itidem LXXIV. quae convenit cum Planud. XCIV. dum in hac legitur μάγειρον, in nostra est μακέλλαρον, quae dictio, ex latina *macellarius* aperte processit. Quid autem discriminis esset inter μάγειρον, ὀψοποιόν, ζαπεζοποιόν, et alios coquinariae arti addictos, vide apud Athen. lib. IV. et lib. IX.

ἐμὲ λάθητε, τῷ ἐπιορκουμένῳ θεῷ οὐκ ἀγνοηθήσεσθε.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους διακρουσώμεθα ἐπιορκοῦντες, ἀλλὰ θεὸν οὐδαμῶς· [1] ἐπὶ ὅρκου γὰρ τὸ θεῖον.

Μῦθος ξά. Δάμαλις καὶ Βοῦς.

[2] Δάμαλις βοῦν ὁρῶσα ἐργαζόμενον, ἐταλάνιζεν αὐτὸν ἐπὶ τῷ κόπῳ. Ἐπειδὴ δὲ ἑορτὴ κατέλαβε, τὸν βοῦν ἀπολύσαντες, τὴν δάμαλιν ἐκράτησαν τοῦ σφάξαι. Ἰδὼν δὲ ὁ βοῦς ἐμειδίασε, καὶ πρὸς αὐτὴν εἶπεν· ὦ δάμαλις, διὰ τοῦτο ἤργεις, διότι ἔμελλες ἀρτίως τυθῆναι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῷ ἀργοῦντι κίνδυνος μένει.

Μῦθος ξβ'. Παῖς καὶ Τύχη.

Ἐγγὺς φρέατος παῖς τις ἐκοιμᾶτο. Ἐπιστᾶσα δὲ αὐτῷ ἡ Τύχη, ἐβόα· ἀνάστα καὶ ἄπελθε ἐντεῦθεν, μή πως κάτωθεν τοῦ φρέατος [3] πέσῃς, καὶ ἐμὲ τὴν τύχην καταμέμψωνται πάντες.

1. Perperam in Codice ἐπίορκον.

2. Δάμαλις. Primus hanc fabulam Nevelet. edidit ex Palatinis Codd. quorum quintus, eodem teste, habet δάμαλις ἀγύμναστος, quae quidem lectio egregie conve-

cta, Etsi me, inquit, latere possitis, Deum tamen, per quem peieratis, non latebitis.

Fabula significat, quod etsi decipere homines periurio possimus, non tamen Deum decipiemus. Numen enim iurantibus adstat.

Fab. LXI. Vitula et Bos.

Vitula Bovem arantem conspicata, ipsum, propter laborem, aerumnosum vocabat. Sed quum dies festus venisset, agricolae Bove dimisso, Vitulam, ut Diis immolarent, retinuere. Id Bos ubi vidit, ei subridens ait; Heus Vitula, idcirco non laborabas, quia modo sacrificari debebas.

Fabula indicat, quod otiosum pericula manent.

Fab. LXII. Puer et Fortuna.

Puer quidam iuxta puteum dormiebat. Fortuna vero super eum adstans, Surge, clamabat, atque isthinc te proripe, ne in profundum putei cadas, et omnes me Fortunam incusent.

nit cum verbis, διὰ τοῦτο ἤργεις.

3. Idem dixisse fertur, Diogenes ille Cynicus fugitivo cuidam servo, quem ad puteum sedentem viderat. Vid. Diog. Laert. *in Vita*, Lib. VI. Segm. 61.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις σφαλλόμενοι πράττοντες κακῶς, περιπίπτομεν κινδύνοις, καὶ μεμφόμεθα τὴν τύχην.

Μῦθος ξγʹ. Ἔλαφος.

Ἔλαφος πηρωθεῖσα τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν, παρεγένετο εἴς τινα αἰγιαλὸν, καὶ ἐνταῦθα ἐνέμετο, τὸν μὲν ὁλόκληρον ὀφθαλμὸν πρὸς τὴν γῆν ἔχουσα, καὶ τὴν τῶν κυνηγῶν ἔφοδον παρατηρουμένη, τὸν δὲ πεπηρωμένον πρὸς τὴν θάλασσαν· ἔνθεν γὰρ οὐδένα κίνδυνον ἐφωρᾶτο. Καὶ δή τινες παραπλέοντες ἐκεῖνον τὸν τόπον, καὶ θεασάμενοι αὐτὴν, κατευστοχήσαντο, [1] ἤγουν κατετόξευσαν. Ἐπεὶ δὲ ἐλειποψύχει, εἶπε πρὸς ἑαυτήν· ἀλλ' ἔγωγε ἀθλία, ἥτις τὴν γῆν, ὡς ἐπίβουλον, ἐφυλαττόμην, πολὺ δὲ χαλεπωτέραν ἔχον τὴν θάλασσαν, ἐφ' ἣν κατέφυγον.

Οὕτω πολλάκις περὶ τὴν ἡμετέραν ὑπόληψιν τὰ μὲν χαλεπὰ τῶν πραγμάτων δοκοῦντα εἶναι, ὠφέλιμα εὑρίσκονται· τὰ δὲ σωτήρια νομιζόμενα ἐπιβλαβῆ.

Μῦθος ξδʹ. Ἔλαφος καὶ Λέων.

[2] Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ἐγένετο κατά τι σπήλαιον, ἐν ᾧ ἦν λέων· ἐνταῦθα εἰσιοῦσα κρυ-

1. ἤγουν κατετόξευσαν. Glossema manifestum ad antecedentem vocem significandam ab aliquo non apte satis adiectum, et deinde e margine ab ignaro exscriptore

Fabula significat, quod saepius culpa nostra male agentes, in pericula incurrimus, atque deinde de fortuna conquerimur.

Fab. LXIII. Cerva.

Cerva oculo altero capta, in littus quoddam devenit, ibique tranquille pascebatur, sano quidem oculo ad terram converso, atque ita a venatorum accessu sibi cavens, obcaecato vero ad mare deflexo, quod nihil inde periculi suspicabatur. Verum quum quidam ea prope littora navigarent, ipsam conspicati, de repente sagittis confoderunt. Ea itaque quum deficeret, ita secum aiebat; Heu me miseram, quae dum a terra, ut insidiis plena, caverem, multo exitiosius mare, ad quod confugeram, sum experta!

Ita saepe praeter nostram expectationem, quae noxia videntur, utilia, quae salutaria, damnosa inveniuntur.

Fab. LXIV. Cerva et Leo.

Cerva venatores fugiens, in speluncam quamdam, ubi Leo degebat, pervenit, ut in ea ni-

in textum relatum, ut saepe in veteribus membranis contigisse observatur.

2. Ἔλαφος κυνηγὰς φεύγουσα. Haec fere Lockmanus, sed

βυσομένη, συλληφθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ λέοντος, καὶ ἀναιρουμένη, ἔφη· βαρυδαίμων ἐγὼ, ἥτις ἀνθρώπους φεύγουσα ἐμαυτὴν θηρίῳ ἐνεχειρισάμην.

Οὕτως ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων, διὰ φόβον ἐλαττόνων κινδύνων ἑαυτοὺς εἰς μείζονα κακὰ εἰσίασιν.

Μῦθος ξέ. Ἔλαφος καὶ Ἄμπελος.

Ἔλαφος διωκομένη ὑπὸ κυνηγῶν, ἐκρύβετο ἐπί τινα ἄμπελον. Διελθόντων δὲ τῶν κυνηγῶν, κατήσθιε τραφεῖσα τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου. Εἷς δέ τις τῶν κυνηγῶν στραφεὶς, καὶ θεασάμενος, ᾧ εἶχεν ἀκοντίῳ βαλὼν, ἔτρωσεν αὐτήν. Ἡ δὲ μέλλουσα τελευτᾶν, στενάζουσα πρὸς ἑαυτὴν ἔφη· δίκαια πάσχω, ὅτι τὴν σώσασάν με ἄμπελον ἠδίκησα.

Οὗτος ὁ λόγος λεχθείη ἂν κατ' ἀνδρῶν, οἵτινες τοὺς εὐεργέτας ἀδικοῦντες, ὑπὸ θεοῦ κολάζονται.

Μῦθος ξς'. Ἔλαφος καὶ Λέων.

[1] Ἔλαφος δίψει συσχεθεῖσα, παρεγένετο ἐπί τινα πηγὴν τοῦ πιεῖν. Ἐν ὅσῳ δὲ ἔπινεν, εἶδε τὴν

satis imperite sic interpretatus est. *Cervus aliquando, timens sibi a venatoribus, fugit in antrum, ingressusque ad eum est leo, ac dilaceravit eum, dixitque secum: vae mihi misero, qui ab hominibus fugi, et incidi in manum eius, qui vehementior illis est robore. Hoc significat, eum qui fugit prae timore parvo, incidere in infortunium magnum.* Haec ideo adscripsi, ut ex hoc ungue leonem

mirum ingressa lateret. Sed illico ab eo comprehensa, necique parata, Ah me infelicem, exclamavit, quae fugiens homines, ferae me tradidi!

Ita nonnulli hominum, minoribus periculis territi, maiora se in mala coniiciunt.

Fab. LXV. Cerva et Vitis.

Cerva a venatoribus acta, sub quadam vite delituit. Illis vero praetergressis, ea vorare pampinos coepit. Respiciens autem unus ex venatoribus, protinus ipsam agnovit, et iaculo, quod gerebat, emisso, confodit. Tunc illa morti iam proxima, talia cum gemitu dixit: Iusta equidem patior, eo quod vitem, quae me servavit, offendi.

Haec de iis fabula narrari posset, qui beneficos viros iniuriis afficientes, meritas a Deo poenas ferunt.

Fab. LXVI. Cerva et Leo.

Cerva siti vexata, ad fontem quemdam bibitura pervenit. Dum vero potaret, propriam ima-

agnoscas, Lockmanum dico, τὸν σοφὸν, non auctorem fabularum, quas Arabibus tradidit, sed parum doctum illarum interpretem. *Heusingerus* ad Planud. Fab. LXIV.

1. Hinc Phaedrus suam de Cervo ad fontem fabellam Lib. I. 12. eamdemque eodem Aesopico ex fonte Aphthonius, et Gabrias hauserunt.

ἑαυτῆς σκιὰν ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς κέρασιν αὐτῆς εὐφραίνετο, ὁρῶσα τὸ μέγεθος, [1] καὶ τὴν ποικιλίαν· ἐπὶ δὲ τοῖς ποσὶ σφόδρα ἤχθετο, καὶ ἐδυσφόρει, ὡς λεπτοῖς οὖσι, καὶ ἀσθενέσιν. Ἔτι δὲ αὐτῆς διανοουμένης, [2] λέων ἐπιφανεὶς, ἤρξατο διώκειν αὐτὴν, κἀκείνη εἰς φυγὴν τραπεῖσα, καταπολὺ αὐτοῦ προεῖχεν· ἀλκὴ γὰρ ἐλάφων ἐν τοῖς ποσὶ, λέοντος δὲ ἐν καρδίᾳ. Καὶ μέχρις ἂν ἐν πεδίῳ ἐδιώκετο, ἀκατάληπτος ἦν ἡ ἔλαφος, ἐπεὶ προέθεεν· ἐπεὶ δὲ κατά τινα δρυμὸν καὶ ὑλώδη τόπον παρεγένετο, συνέβη τοῖς κέρασιν αὐτῆς ἐμπλακῆναι τοῖς κλάδοις, καὶ μὴ δυναμένην τρέχειν, συλληφθῆναι ὑπὸ τοῦ λέοντος. Μέλλουσα δὲ ἀναιρεῖσθαι, ἔφη· δειλαία ἔγωγε, ἥτις ὑφ' ὧν φόμην προδοθήσεσθαι, ὑπὸ τούτων ἐσωζόμην [3] καὶ ἔχαιρον, οἷς δὲ σφόδρα ἐπεποίθειν, ὑπὸ τούτων ἀπόλλυμαι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁμοίως πολλάκις τινὲς δοκοῦντες ἔχειν τι χρήσιμον, λανθάνουσιν ἑαυτοὺς βλαπτόμενοι δι' ἐκείνου. Ἢ οὕτως. Πολλάκις ἐν κιν-

1. καὶ τὴν ποικιλίαν. Nempe *ramosa* cornua, quae Virgil. *arborea* dixit, quemadmodum et Plin. lib. VIII. cap. 32. qui ait: *Indicia quoque aetatis in illis gerunt, singulos annis adiicientibus ramos usque ad sexennes. Ab eo tempore similia revivescunt, nec potest aetas discerni, sed dentibus senecta declaratur. Aut enim paucos aut nullos habent: nec in cornibus imis ramos, alioqui ante frontem prominere solitos iunioribus.*

ginem in undis aspiciens, de suis quidem cornibus valde gaudebat, eorum magnitudinem, varietatemque admirata; sed vehementer de pedibus tristabatur, et, quod tenues infirmique essent, aegre ferebat. Dum haec animo ipsa revolvit, Leo repente supervenit, et eam insequi aggreditur. Illa fugam abripiens, longe ipsum antecedebat; cervi enim pedibus, leones vero animo maxime praestant. Ita, quandiu ipsam per plana insequebatur, ea longe praecurrens Leonis vim effugiebat; sed ubi in quercetum quoddam, locumque sylvosum pervenit, tum contigit, ut eius cornua in arborum ramis implicarentur. Inde itaque Cerva quum se se extricare non posset, extemplo a Leone corripitur, ac morti proxima, Heu me miseram! inquit; a quibus enim me proditam iri putabam, periculo erepta sum; quibus vero spem maximam ceperam, atque exsultabam, nunc misere pereo.

Fabula significat, quod saepe eodem modo, dum nonnulli putant rem aliquam sibi utilem possidere, damno eam sibi esse non sentiunt. In-

2. *λέων ἐπιφανέις*. Quod hic de leone narratur, Phaedrus de venatoribus dicit loc. cit.

3. *καὶ ἔχαιρον*. Ita quidem in Codice; sed tamen confusus verborum ordo manifeste apparet. Quapropter ita quodammodo restituendus: *ἥτις ὑφ' ὧν ᾠόμην προδοθήσεσθαι, ὑπὸ τούτων ἐσωζόμην, οἷς δὲ σφόδρα ἐπεποίθειν, καὶ ἔχαιρον, ὑπὸ τούτων ἀπόλλυμαι.*

εὔνοις οἱ μὲν ὕποπτοι τῶν φίλων σωτῆρες γίνονται, οἱ δὲ σφόδρα ἐμπιστευθέντες προδόται.

Μῦθος ξζ΄. Αἴλουρος καὶ Μύες.

Ἔν τινι οἰκίᾳ πολλοὶ μύες ἦσαν. Αἴλουρος δὲ τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα· καὶ συλλέγων ἕνα καθ' ἕνα κατήσθιεν. Οἱ δὲ μύες συνεχῶς ἀναλισκόμενοι, εἶπον πρὸς ἑαυτούς· ἕτοιμοι κατέλθωμεν κάτω, καὶ ἐπὶ [1] τῶν ὀπῶν δύνωμεν, ἵνα μὴ παντελῶς ἀπολεσθῶμεν· τοῦ γὰρ αἰλούρου μηκέτι δυναμένου ἀφικνεῖσθαι ἐκεῖσε, ἡμεῖς διασωθησόμεθα. Ὁ δὲ μὴ δυνάμενος αὐτῶν ἀφικέσθαι, δεῖν ᾠήθη, καὶ ἔγνω δι' ἐπινοίας, καὶ μηχανῆς αὐτοὺς ἐκκαλεῖσθαι. Ἀναβὰς γὰρ ἐπί τινα πάσσαλον, καὶ ἑαυτὸν ἔνθεν [2] ἀποκρημνίσας τε καὶ κρεμάσας, προσεποιεῖτο αὐτὸν νεκρὸν εἶναι. Τῶν δὲ μυῶν τις παρακύψας ὡς ἐθεάσατο αὐτὸν, ἔφη· ὦ οὗτος κἂν θύλαξ γένῃ σὺ, οὐ προσελευσόμεθά σοι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ταῖς ὑποκρίσεσιν ἐξαπατῶνται.

1. τῶν ὀπῶν. Haec verba vetustate atque attritu ita in Codice evanuere, ut desperatissima lectio reddatur. Hinc alia recentior manus in ora Codicis adscripsit γῆς, ut ex ceteris verborum reliquiis sensus aliquis adstrueretur. Acrius tamen instanti, atque acutissi-

dicat praeterea, quod saepe amici illi, quos suspectos habemus, salutem in periculis ferunt; quibus vero valde confidimus, ii proditores sunt.

Fab. LXVII. Felis et Mures.

In domo quadam permulti Mures erant. Id Felis quum rescivisset, eo repente se contulit, singulosque corripiens devorabat. Tum illi se perditum iri omnes sine ulla intermissione videntes, Ocius per foramina sub terram recedamus, dixere, ne hic omnino pereamus. Et sane, quum Felis huc accedere neutiquam possit, nos salvi erimus. Tum Felis quum ingredi sub terram non posset, astu ac dolo Mures extra revocare deliberavit. In palum igitur insiliens, de eo se praecipitem consulto dedit, ac mortuam esse simulabat. At quidam ex Muribus per rimas suspiciens, ut ipsam vidit iacentem, Heus tu, inquit, etiamsi saccus esses, ad te tamen haud accedemus.

Fabula declarat, quod prudentes homines, si aliquorum improbitatem experti fuerint, non amplius ab eorum fraudibus decipiuntur.

mis oculis inspicienti vetus scriptura huiusmodi tandem apparet, nempe „ καὶ ἐπὶ τῆς ὀπῶν δύνωμεν „.

2. ἀποκρημνίσας τε καὶ κρεμάσας. Non video quomodo haec conciliari possint „ *se e paxillo praecipitem dare, atque ibidem se suspendere* „. Quin huiusmodi lectio e

Μῦθος ξη'. Μυῖαι.

Ἐν τινι[1] ταμιείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος, μυῖαι[2] περιστᾶσαι κατήσθιον· διὰ δὲ τὴν γλυκύτητα τοῦ καρποῦ, οὐκ ἀφίσταντο. Ἐμπαγέντων δὲ αὐτῶν τῶν ποδῶν, ὡς οὐκ ἠδύναντο ἀναπτῆναι, ἀποπνιγόμεναι ἔφασαν· ἄθλιαι ἡμεῖς, αἳ διὰ βραχεῖαν ἡδονὴν ἀπολλύμεθα.

Οὕτω πολλοῖς ἡ λιχνεία πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

Μῦθος ξθ'. Ἀλώπηξ καὶ Πίθηξ.

Ἐν συνόδῳ τῶν ἀλόγων ζώων ὠρχήσατο πίθηξ, καὶ εὐδοκιμήσας, βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν ἐχειροτονήθη. Ἀλώπηξ δὲ αὐτῷ φθονήσασα, ἐθεάσατο ἔν τινι πάγῃ κρέας κείμενον. Ἀγαγοῦσα οὖν αὐτὸν ἐνταῦθα, ἔλεγεν, ὡς εὑροῦσα τοῦτο, αὐτὴ, [3] κατὰ τὸν νόμον, οὐκ ἐχρήσατο διὰ τὴν βασιλείαν,

glossemate, aut oscitantia librarii in textum irrepserit nullus dubito. Coniecturam facio ex Planudea eiusdem argumenti XXVIII. quae tantum habet ἀπηώρησε, quae lectio facile ab ἀποκρημνίσας, pro ἀποκρεμάσας male sumpto, processit. Quapropter retinendum tantummodo ἀποκρημνίσας arbitror: et sane consentaneum magis erat, Felem non se suspendisse, sed se praecipitem e paxillo dedisse, ut mures eius casu excitati, mortuam revera putarent, atque accederent.

1. Mallem legi ταμείῳ.

Fab. LXVIII. Muscae.

In cella quadam penuaria melle effuso, ex eo Muscae circumstantes edebant, ac cibi dulcedine captae, numquam inde discedebant. At demum, quum implicatis pedibus, avolare non possent, atque exanimarentur, Heu nos miseras, dixere, quae brevis voluptatis caussa perimus!

Ita permultis plurimorum malorum caussa ingluvies est.

Fab. LXIX. Vulpes et Simius.

In quadam brutorum animalium corona Simius saltabat: qua quidem in re quum se mirifice atque egregie tulisset, Rex ab illis extemplo renunciatur. Ei vero Vulpes invidens, quum laqueo suppositas carnes alicubi vidisset, eum illuc adduxit, et has inquit a se repertas, iuxta leges

2. *περιστᾶσαι*. Planudea LXXXIX. quae omnino cum nostra convenit, habet *προσπτᾶσαι*, quod magis probo.

3. *κατὰ τὸν νόμον*. Non lex naturae, quae inventori adiudicat, nec Graecorum liberorum, aut Romanorum, sed gentium, regio imperio assuetarum. Vide Gronov. ad Grot. *de iure Belli et Pacis*, lib. II. c. 7. Iustin. Imp. *Instit.* §. 39. *de rerum divisione*. Atheniensium quidem lege, qui thesaurum invenerat, mille drachmas dabat urbi. Io. Meurs. *Them. Attic.* lib. II c. 25. *Heusingerus* ad Fab. Planud. XXIX. eiusdem argum.

τὸ γέρας δὲ αὐτῷ [1] τῆς βασιλείας τετήρηκε· καὶ παρῄνει αὐτῷ, ὡς ἂν τοῦτο αὐτὸς λάβῃ. Τοῦ δὲ ἀμεταμελήτως ἐλθόντος, καὶ ὑπὸ τῆς πάγης συλληφθέντος, ᾐτιᾶτο παρ' αὐτοῦ ἡ Ἀλώπηξ, ὡς δελεάσασα, καὶ ἐνεδρεύσασα αὐτῷ. Ἐκείνη δὲ πρὸς αὐτὸν, ἔφη· ὦ πίθηκε, σὺ τοιαύτην [2] μοῖραν, τύχην ἔχων, [3] τῶν ἀλόγων ζώων βασιλεύεις;

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ οἱ τοῖς πράγμασιν ἀπερισκέπτως ἐπιχειροῦντες, ἐπὶ τῷ δυστυχεῖν καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσιν.

Μῦθος ό. Ὄνος, Ἀλεκτρυὼν, καὶ Λέων.

Ἐν τινι ἐπαύλῃ, ὄνος καὶ ἀλεκτρυὼν ἦσαν. Λέων δὲ λιμώττων, ὡς ἐθεάσατο τὸν ὄνον, οἷός τε ἦν, εἰσελθὼν ἤμελλε καταθοινήσασθαι. Περὶ δὲ τὸν ψόφον ἀλεκτρυόνος φθεγξαμένου καταπτήξας, [4] φασὶ γὰρ τοὺς λέοντας πτύρεσθαι πρὸς τὰς τῶν ἀλεκ-

1. *τῆς βασιλείας*. Haec, ni fallor, aliquantum vitiata esse puto, ut et quae praecedunt, vel saltem non bene expressa. Planud. autem, qui eamdem Fabul. enarravit, n. XXIX. ita habet. Ἀλώπηξ . . . πίθηκον λαβοῦσα, ἐνταῦθα ἤγαγεν, ὡς εὕροι μὲν αὐτὴ, λέγουσα, θησαυρὸν τοῦτον, μὴ μέντοι καὶ χρήσασθαι αὐτῷ· τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον ὁ νόμος δίδωσι.

2. *μοῖραν, τύχην*. Et hic quoque glossema manifestum vides in voce *τύχην*, nisi tamen haec ita corrigere malimus ex Planud. loc. cit. *τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων*: quae quidem cum praecedentibus magis conveniunt. Pro *μωρίαν* festinans librarius aliquis scripsit *μοῖραν*: ineruditus deinde lector margini adposuit *τύχην*, ac demum Casinensi in Codice *μοῖραν, τύχην* scriptum est.

non sibi sumpsisse, sed muneri ei debitas servasse: ac simul, ut capiat, hortatur. Tum Simius inconsulto accedens, ut laqueo irretitum se sentit, Vulpem ut dolosam, insidiosamque incusat. Ei vero Vulpes, Tu ne, inquit, o Simi, fortuna talem ad dignitatem evectus, brutis animantibus dominaris?

Fabula ostendit, eos quoque, qui res inconsiderate aggrediuntur, praeter calamitates, deridiculos etiam esse.

Fab. LXX. Asinus, Gallus, et Leo.

In stabulo quodam Gallus et Asinus commorabantur. Leo fame actus, ut Asinum vidit, extemplo ingressus, eum iam iam erat devoraturus. Verum ad Galli cantum metu correptus, aiunt enim leònes ad́ gallorum vocem perterrefieri,

3. τῶν ἀλόγων ζώων. Voce ἀλόγων Vulpem utentem facit, non quasi suum ipsa genus contemnat, sed ut ab hominibus discernat. Non itaque *rationis expertia* interpretaberis, sed *animalia*, ζῶα. Hinc bestiarum generosissima, *Equum* dico, saepe ἄλογος, non a vituperantibus, sed a laudantibus vocatur. Vid. Menagium ad Diog. Laert. lib. I. *Segm*. 83. Fortasse pro ἀλόγων rectius legeris ἄλλων. *Heusingerus*.

4. φασὶ γάρ. Falso hunc metum leoni tribuerunt veteres. Plinius lib. VIII. cap. 16. de eodem: *atque hoc tamen saevum animal rotarum orbes circumacti, currusque inanes, et gallinaceorum cristae, cantusque etiam magis terrent, sed maxime ignes*. Idem lib. X. cap. 21. de

τρυόνων φωνὰς, εἰς φυγὴν ἐτράπη· καὶ ὁ ὄνος ἀναπτερωθεὶς κατ' αὐτοῦ, εἴγε ἀλεκτρυόνα ἐφοβήθη, ἐξῆλθεν ὡς ἀποδιώξων αὐτόν. Ὁ δὲ, ὡς μακρὰν ἐγένετο, κατέφαγεν αὐτόν.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι, ταπεινοὺς μὲν τοὺς ἑαυτῶν ἐχθροὺς ὁρῶντες, καὶ διὰ τοῦτο καταθρασυνόμενοι, λανθάνουσιν ὑπ' αὐτῶν ἀναλισκόμενοι.

Μῦθος οα'. Πίθηκος καὶ Κάμηλος.

Ἐν συνόδῳ τῶν ἀλόγων ζώων πίθηκος ἀναστὰς ὠρχεῖτο. Σφόδρα δὲ αὐτοῦ εὐδοκιμοῦντος, καὶ ὑπὸ πάντων σημαινομένου, κάμηλος φθονήσασα, [1] διόπερ ἐξαναστᾶσα, ἐπειρᾶτο καὶ αὐτὴ ὀρχεῖσθαι· πολλὰ δὲ αὐτῆς [2] ἄτοπα ποιούσης, τὰ ζῶα ἀγανακτήσαντα, ῥοπάλοις αὐτὴν ἐξήλασαν.

Ὅλως πρὸς τοὺς διὰ φθόνον κρείττοσιν ἁμιλλωμένους, καὶ σφαλλομένους.

gallis: *Terrori sunt etiam leonibus, ferarum generosissimis*. Aelian. lib. VI. *Histor. anim.* cap 22. Ἔχθιστα τῷ μὲν λέοντι πῦρ, καὶ ἀλεκτρυών. Vide Vossii *Theolog. gent.* cap. 53. lib. III. Certe nostrorum temporum experimentis non comprobatur, testibus eodem Vossio, et Camerario in Symbolis, et Io. Petro Wolfarto medico Hassiaco in Dissert. de *Leone*, edita Casell. 1711. cui puerilis fab. videtur. *Heusingerus* ad Planud. fab. LXVI. quae cum nostra convenit.

in fugam repente se vertit. Tum Asinus animo elatus, quod Leo nimirum vel Gallum pertimuisset, confestim ad eum insequendum egreditur. Sed ubi longius processit, a Leone devoratus fuit.

Ita nonnulli homines, inimicos suos depressos videntes, atque propterea audaciores facti, saepe ab illis ex improviso opprimuntur.

Fab. LXXI. Simia et Camelus.

Simia olim in brutorum congressu saltabat: quae quum plausus ab omnibus, summasque laudes reportaret, camelus invidia excitatus, in medium et ipse processit, atque saltare coepit. Id ille quum valde incomposite atque inepte faceret, bruta animalia indignata fustibus abegerunt.

Eos omnino haec fabula carpit, qui invidia ducti cum praestantioribus contendunt, atque spe plurimum decipiuntur.

1. *διόπερ ἐξαναστᾶσα*. Post *φθονήσασα* addendum videtur *καὶ*, ut rectius sermo procedat.

2. *ἄτοπα ποιούσης*. Hinc fortasse proverbium derivatum illud, *Camelus saltat*, quod in eos usurpabatur, qui indecore, et invita Minerva aliquid faciebant. Eo utitur etiam Hieronymus in Helvidium, hominem ineptissimum, qui quum a musis alienissimus esset, tamen disertus haberi volebat. Vid. Erasmum in *Adagiis*.

Μῦθος οβʹ. Δέλφαξ καὶ Πρόβατα.

[1]Ἐν τινι ποίμνῃ προβάτων δέλφαξ εἰσελθὼν ἐνέμετο. Καὶ δή ποτε τοῦ ποιμένος συλλαμβάνοντος αὐτὸν, ἐκεκράγει τε, καὶ ἀντέτεινε. Τῶν δὲ προβάτων αἰτιωμένων ἐπὶ τῷ βοᾷν, καὶ λεγόντων, ἡμᾶς γὰρ συνεχῶς συλλαμβάνει, καὶ οὐ κράζομεν, ἔφη πρὸς ταῦτα· ἀλλʼ οὐχ ὁμοία γε τῇ ὑμετέρᾳ ἡ ἐμὴ σύλληψις· ὑμᾶς γὰρ ἢ διὰ τὰ ἔρια ἀγρεύει, ἢ διὰ τοὺς ἄρνας, ἐμὲ δὲ διὰ τὸ κρέας.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι εἰκότως ἐκεῖνοι ἀνοιμώζουσιν, οἷς κίνδυνος οὐ περὶ χρημάτων ἐστὶν, ἀλλὰ περὶ σωτηρίας.

1. Eadem haec Fabella ab ineptissimo Aesopi vitae Scriptore refertur. Fingit enim Aesopum in quodam convivio Philosophorum interrogatum fuisse, cur nam agnus, dum ad mortem rapitur, nihil quidem ingemat, sus contra magnos grunnitus edat. Cui Aesopus, ut legitur in Casinensi Cod. respondet, τὸ μὲν πρόβατον συνήθως ἀμελγόμενον, καὶ κειρόμενον, ἑλκόμενον ἀκολουθεῖ· σκελιζόμενον δὲ καὶ τὸν σίδηρον βλέπον, οὐδὲν ὑποπτεύει· δοκεῖ γὰρ τὸ τοῦ πόκου βάρος ἐναποτίθεσθαι, καὶ τὴν τοῦ γάλακτος ἄμελξιν· ὁ δὲ χοῖρος μήτε γάλα εὔχρηστον ἔχων, μήτε τρίχας καλὰς, εἰδὼς ὅτι πρὸς χρῆσιν τῶν κρεῶν τὸ αἷμα αὐτοῦ τις κενῶσαι θέλει, κέκραγε, μὴ ἔχων τι ἕτερον προσδοῦναι. Sed

Fab. LXXII. Suculus et Oves.

Suculus in quemdam ovium gregem ingressus, cum iis una pascebatur. Olim vero a pastore prehensus, grunnitus magnos edebat, atque effugere omni vi nitebatur. Eum itaque oves, ob tot tantosque clamores increpare coeperunt, aientes: Nos quoque continuo pastor manu prehendit, nec tamen ita clamamus. Quibus tum Suculus, Non vestrae similis, ait, captura mea est: vos enim aut propter lanam, aut propter agnos, me vero ob carnem tantummodo capit.

Haec fabula sane declarat, eos merito ingemiscere, quibus non fortunarum, sed salutis discrimen instat.

haec ab Aeliano putidus ille Aesopi Biographus facile desumpsit, qui sane hunc Apologum innuit *Var. Hist.* Lib. X. §. 5. *περὶ τυράννων*, aiens: *Φρύγιος οὗτος λόγος· ἐστὶ γὰρ Αἰσώπου τοῦ Φρυγός· τὴν ὗν, ἐάν τις ἅψηται αὐτῆς, βοᾷν καὶ μάλα γε εἰκότως, οὔτε γὰρ ἔρια ἔχει, οὔτε ἄλλο τι· καὶ ὀνειροπολεῖ εὐθὺς τὸν θάνατον, εἰδυῖα εἰς ὅ τι χρησομένοις λυσιτελεῖ. Phrygium olet hic sermo: est enim Phrygis Aesopi: Suem si quis eam comprehendat, vociferari, idque non temere. Etenim quum neque lanam portet, neque quidquam aliud eius generis, statim coniectura mortem augurari, scientem, se ipsam usui esse utentibus.*

Μῦθος ογʹ. Κίχλα.

Ἐν τινι μυρίνῃ κίχλα ἐνέμετο· διὰ δὲ τὴν γλυκύτητα τοῦ καρποῦ, οὐκ ἀφίστατο. Ἰξευτὴς δὲ παρατηρησάμενος [1] ἐμφιλοχωροῦσαν, ἰξεύσας συνέλαβε. Καὶ δὴ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, ἔφη. δειλαία ἐγὼ, ἥτις διὰ τροφῆς γλυκύτητα σωτηρίας στηρίσκομαι.

Ὁ λόγος πρὸς ἄσωτον ἄνδρα, καὶ ἡδυπαθῆ.

Μῦθος οδʹ. Ἔριφος καὶ Λύκος.

Ἔριφος ὑστερήσας ἀπὸ ποίμνης ποτὲ, ὑπὸ λύκου κατεδιώκετο. Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ ἔριφος λέγει τῷ λύκῳ· ἀληθῶς πέπεισμαι, ὅτι σὸν βρῶμά εἰμι· ἀλλ᾽ ἵνα μὴ ἀδόξως ἀποθάνω, [2] ἄυλησον, ὅπως ὀρχήσωμαι. [3] Αὐλοῦντος δὲ τοῦ λύκου, καὶ τοῦ ἐρίφου ὀρχουμένου, ἀκούσαντες οἱ κύνες, κατεδίωξαν τὸν λύκον. Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ

1. ἐμφιλοχωροῦσαν. Odoratis arborum baccis Turdi vescuntur, sed maxime myrteis delectantur, quemadmodum Aelianus Lib. I. cap. 35. *Histor. Animal.* θαλλὸν δὲ αἱ κίχλαι μυῤῥίνης. Hinc a recentibus Graecis *myrtopoulli*, teste Bellonio, nuncupantur. Aldrovan. *Ornitholog.* lib. XVI.

2. ἄυλησον. Mos erat apud Graecos tibicines Sacri-

Fab. LXXIII. Turdus.

Turdus in myrteto quodam vescebatur, ex eoque, fructus dulcedine captus, non abscedebat. Eum itaque auceps libenter ac dudum ibi commorantem quum observasset, viscata arundine cepit. Tum ille iam iam moriturus, Oh me miserum, inquit, qui ob cibi dulcedinem pereo!

Luxuriosum hominem, et voluptatibus deditum Fabula carpit.

Fab. LXXIV. Hoedus et Lupus.

Lupus olim Hoedum, qui longius a grege relictus fuerat, insequebatur. Hoedus itaque ad eum conversus, Pro certo habeo, inquit, me tuum fore cibum: verum, ne inglorius moriar, ut paullum saltem, tibia cane, rogo. Tum ille quum tibia caneret, Hoedusque saltaret, canes auditum Lupum protinus adoriuntur, qui ad

ficiis, et conviviis adhibere. Quapropter hinnulus, *quoniam mori debeo*, Lupo ait, *tibia cane, ut mortem iucundo saltem animo feram*.

3. *ἀυλῦντος δὲ τῦ λύκυ*. Vox *ἀυλεῖν* allegorice est accipienda. Lupus enim non tibiam, quam inflaret, habebat, sed sua voce tibiae cantum imitabatur; atque hinc a canibus agnitus, et in fugam versus.

λύκος λέγει τῷ ἐρίφῳ· ταῦτα ἐμοὶ, ὦ ἔριφε, ὅτι [1] μακελλάριον ὄντα με, αὐλητὴν μιμεῖσθαι πεποίηκας.

Μῦθος οέ. Ἔριφος καὶ Λύκος.

Ἔριφος [2] ἐπί τινος δώματος ὑψηλοτάτου ἑστὼς, ἐπειδὴ λύκον τινὰ παριόντα εἶδεν, ἐλοιδόρει αὐτόν. Ὁ δὲ λύκος ἔφη· ὦ οὗτος, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος ἐν ᾧ ἵστασαι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι κατὰ τῶν ἀμεινόνων τὸ θράσος.

Μῦθος οϛ'. Γεωργὸς καὶ Πελαργός.

Ἐν τῇ ἀρούρῃ γεωργός τις πάγας ἵστη, εἰς τὸ θηρεῦσαι γεράνους τε, καὶ χῆνας τὰς ἐσθιούσας τὰ βλαστήματα τῆς ἀρούρης. Ὡς δὲ σὺν αὐτοῖς καὶ πελαργὸς ἐλήφθη, ὅστις καὶ ἐθλάσθη τὸν ποῦν αὐτοῦ τὸν ἕνα, καθικέτευεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι· καὶ δὲ πρὸς αὐτὸν τοιαῦτα ἀνεβόα· σῶσον, ἄνερ, ἀπόλυσον ἐνταῦθα, ἐλέησον τὸν κατακεκλασμένον, νῦν οὖν κατῆλθον γενόμενος ἐνταῦθα· μὴ γὰρ γέρανός εἰμι· δεῦρο, καὶ ἴδε,

1. μακελλάριον ὄντα. Latina vox a Graecis sequioris aevi usurpata. Eam refert etiam Suidas; sed plura exempla apud Du-Cangium vide.

2. ἐπί τινος δώματος. Apud Graecos sequioris aetatis

hoedum conversus, Merito, hoede, inquit, haec mihi contingunt: lanius enim quum sim, tu me tibicinem agere iussisti.

Fab. LXXV. Hoedus et Lupus.

Hoedus in superiori cuiusdam altissimae domus parte quum esset, ut vidit Lupum praetereuntem, eum convitiis insectari coepit. Cui Lupus, Non tu mihi, ait, convicia haec ingeris, sed locus in quo degis.

Fabula significat, quod locus, et tempus contra potentiores persaepe audaciam addunt.

Fab. LXXVI. Rusticus et Ciconia.

Rusticus quidam anseribus, et gruibus, quae semper nascentia germina devorabant, laqueos in agro posuerat. Quum vero Ciconia etiam una cum illis in pedicas incidisset, sibique pes alter diffractus esset, his agricolam, ut liberam dimitteret, orare coepit: Me quaeso, vir, serva, immunemque dimitte, teque mei claudicantis miseratio tangat; nuper enim huc advolavi, neque grus ego, sed Ciconia sum, omnium qui-

Scriptores vox δῶμα significat etiam *tectum*; quo in sensu saepe apud LXX. Interpr. occurrit. De quo consulendus est Psochenius *de Linguae Graecae Novi Testam. puritate* n. 75.

πελαργός εἰμι, [1] εὐσεβέστατον ζῶον, ὅςις μητέρι, καὶ πατέρι δουλεύων, τηρῶ καὶ χρείαν οὐχὶ μίαν τούτων. Ὁ δὲ γεωργὸς μεγάλα γελάσας, ἔφη· οἶδά σε κἀγὼ, οὐδ' ὅλως ἀγνοῶ σε· ἐπιγινώσκω καὶ τίς ὑπάρχεις· ἀλλὰ συνελήφθης μετ' αὐτῶν, καὶ τεθνήξῃ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καλόν ἐςι φεύγειν, καὶ μὴ συγκοινωνεῖν τοῖς κακοῖς ἀνδράσι, μήπως σὺν αὐτοῖς καὶ ἡμεῖς δεινοῖς περιπέσωμεν.

Μῦθος οζ'. Πατὴρ καὶ Θυγατέρες.

Ἔχων τις δύο θυγατέρας, τὴν μὲν μίαν κηπωρῷ ἐξέδωκε, τὴν δὲ ἑτέραν κεραμεῖ. Χρόνου δὲ προελθόντος, ἦλθεν εἰς τὴν τοῦ κηπωροῦ, καὶ ταύτην ἠρώτα πῶς ἔχει, καὶ ἐν τίνι αὐτῆς εἰσι τὰ πράγματα. Τῆς δὲ εἰπούσης, πάντα μὲν αὐτοῖς παρεῖναι, ἓν δὲ τοῦτο εὔχεσθαι τοῖς θεοῖς, ὅπως χειμὼν γένηται, καὶ ὄμβρος, ἵνα τὰ λάχανα ἀρδευθῇ. Μετ' οὐ πολὺ δὲ, παρεγένετο καὶ πρὸς τὴν τοῦ κεραμέως, καὶ ἐπυνθάνετο καὶ αὐτὴν, πῶς ἔχει. Τῆς δὲ, τὰ μὲν ἄλλα μὴ ἐνδεῖσθαι

1. εὐσεβέςατον ζῶον. Ciconiam, quam Graeci a plumarum colore vario, album inter, et nigrum, πελαργὸν vocant, maxima in parentes pietate insignem referunt. Ea enim senes iam factos suis imponit humeris, volat, et pascit, ut Aelianus *de Animal.* Lib. III. c. 23. τρέφειν μὲν οἱ πελαργοὶ τοὺς πατέρας γεγηρακότας καὶ

dem avium pientissima, quippe quae parentibus inservio, singulisque eorum necessitatibus prospicio. Agricola vero in risum vehementer effusus, Satis, inquit, et ego te novi, mihique ignota non es; scio praeterea, qui tui mores sint: sed cum illis te cepi, cum illis quoque morieris.

Fabula significat, optimum esse scelestos fugere, seque iis socium non adhibere, ne nos etiam una cum ipsis in calamitates incidamus.

Fab. LXXVII. Pater et Filiae.

Habens quidam duas filias, harum alteram olitori, alteram vero figulo nuptum dedit. Progressu autem temporis olitori iunctam convenit, eamque quomodo se haberet, resque eius uti procederent, interrogavit. Illa autem, nihil quidem sibi deesse, ait, sed hoc unum se Deos rogare, nempe ut hyems adveniat et imber, eo nimirum ut olera abunde irrigentur. Non multo post ad alteram quoque, quam figulo dederat, invisendam se contulit, et eam simili modo, ut se haberet,

ἐθέλουσι, καὶ ἐμελέτησαν. Hanc, eiusque mores, egregie Publius mimographus descripsit, elegantissimis hisce versibus, quos refert Petronius in *Satyrico:*

„ Ciconia etiam grata, peregrina, hospita,
„ Pietaticultrix, gracilipes, crotalistria,
„ Avis exul hyemis, titulus tepidi temporis.

εἰπούσης, τοῦτο δὲ μόνον εὔχεσθαι, ἵνα αἰθρία λαμπρὰ ἐπιμείνῃ, καὶ λαμπρὸς ἥλιος, ὡς ἂν ὁ κέραμος ξηρανθῇ, εἶπε πρὸς αὐτήν· ἐὰν μὲν σὺ εὐδίαν ἐπιζητῇς, ἡ δὲ ἀδελφή σου χειμῶνα, ποτέρᾳ ὑμῶν συνεύξωμαι;

Οὕτως οἱ ἐν ταὐτῷ τοῖς ἀνομοίοις πράγμασιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως περὶ τὰ ἑκάτερα πταίουσιν.

Μῦθος οη΄. Κολοιὸς καὶ Ὄρνεις.

Ζεὺς βουλόμενος βασιλέα ὀρνέων καταστῆσαι, προθεσμίαν αὐτοῖς ἔδωκεν, ἐν ᾗ παραγενήσονται πάντα, ὅπως τὸν ὡραιότατον πάντων καταστήσῃ ἐπ᾽ αὐτοῖς βασιλέα. Κολοιὸς δὲ συνιδὼν ἑαυτὸν δυσμορφίᾳ περικείμενον, ἀπελθὼν, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τῶν ὀρνέων πτερὰ συλλεξάμενος, [1] ἑαυτῷ περιέθηκε, καὶ προσεκόλλησε. Συνέβη οὖν ἐκ τούτου, εὐειδέστερον πάντων γεγονέναι. Ἐπέστη οὖν ἡ ἡμέρα τῆς προθεσμίας, καὶ ἦλθον πάντα τὰ ὄρνεα πρὸς τὸν Δία. Ὁ δὲ κολοιὸς ποικίλος γενόμενος, ἧκε καὶ οὗτος. [2] Τοῦ δὲ Διὸς μέλλον-

1. ἑαυτῷ περιέθηκε. Similem, paucis exceptis, de Graculo alienis pennis ornato fabellam enarrat Phaedrus lib I. 3. Meminit etiam Horatius *Epist.* 3. lib. I. dum ait
Moveat cornicula risum
Furtivis nudata coloribus.
Aphthonius Fab. XXXI. nec non Gabrias *Tetrast.* XXVI.

est percontatus. Quumque illa respondisset, se nullius rei indigere, nisi ut purus aether, solque lucidus continuo esset, ut nimirum fictile opus exsiccaretur, id pater audiens, Si tu, inquit, serenum desideras, tua vero soror hyemem cupit, cui vestrum meas preces adiungam?

Ita qui eodem in tempore sibi contraria capessunt, extricant nihil.

Fab. LXXVIII. Graculus et Aves.

Iuppiter regem avium creare quum vellet, statuta die conventum indixit, quo omnes adessent, isque regem omnium formosissimum ipsis praeficeret. Tum Graculus propriam deformitatem agnoscens, per nemora atque arva se conferens, plumas, quae avibus exciderant, ubique collectas sibi circumposuit, inseruitque. Ita ille formosissimus omnium est factus. Statuta tandem dies advenit, omnesque volucres apud Iovem se contulere, quas inter adfuit et Graculus, qui plumarum vario colore emica-

Theon Sophista in *Progymn.* III. Theophylactus Simocata in *Epistol.* aliique, omnes nimirum Aesopo materiam reperiente.

2. Τȣ͂ δὲ Διός. Ita ne *μητιέτης*, et *ἀγκυλομήτης* Iuppiter erat? Profecto

Decipit frons prima multos.

τος χειροτονῆσαι αὐτοῖς τὸν κολοιὸν βασιλέα διὰ τὴν εὐπρέπειαν, ἀγανακτήσαντα τὰ ὄρνεα, ἕκαστον τὸ ἴδιον αὐτοῦ πτερὸν ἀφείλετο, ὅυτω τε συνέβη αὐτῷ ἀπογυμνωθέντι, κολοιὸν πάλιν γενέσθαι.

Ὅυτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ χρεωφειλέται, μέχρι μὲν τὰ ἀλλότρια ἔχουσι χρήματα, δοκοῦσί τινες εἶναι, ἐπειδὰν δὲ αὐτὰ ἀποδώκωσιν, ὁποῖοι ἐξ ἀρχῆς ἦσαν εὑρίσκονται.

Μῦθος οθ'. Ζεύς.

Ζεὺς γαμῶν, τὰ ζῶα πάντα ἑιςία. Μόνης δὲ χελώνης ὑςερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῇ ὑςεραίᾳ, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, διὰ τί μόνη ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐκ ἦλθε. Τῆς δὲ ἐιπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριςος, ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, παρεσκεύασεν αὐτὴν αὐτὸν τὸν οἶκον βαςάζουσαν [1] ἐπιφέρειν.

Ὅυτω πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῷ οἴκῳ μένειν, ἢ παρ' ἄλλην πολυτελῶς διαιτᾶσθαι.

1. ἐπιφέρειν. Vox est minime loco conveniens. Vulgata Planud. CV. quae eiusdem est argumenti, habet:

bat. Quem Iuppiter, quum regem ceteris avibus, ob eximiam eius formam, iam iam esset renunciaturus, indignatae illae, propriam singulae plumam ei abstulere, isque ita nudatus, iterum Graculus, ut erat, factus est.

Ita et illi, qui aere alieno gravantur, quamdiu quidem aliena possident, aliquid esse videntur; at postquam ea reddidere, quales prius erant inveniuntur.

Fab. LXXIX. Iuppiter.

Iuppiter nuptias celebrans, animalia omnia convivio excipiebat. Quum vero sola Testudo nimis sero adventasset, Iuppiter, tarditatis caussam ignorans, eamdem rogavit, quinam cum ceteris ad epulum tempestive non convenisset. Illa autem respondente, Dilecta domus, optima domus.. ...in eam Deus ira percitus, ad domum continuo suis humeris circumferendam damnavit.

Ita plerique homines parce potius apud se, quam apud alios laute, vivere amant.

κατεδίκασε τὸν οἶκον βαστάζοντα περιφέρειν. Quod sane magis quadrat.

Μῦθος π΄. Ἥρως.

[1] Ηρωά τις ἐπὶ τῆς οἰκίας ἔχων, τούτῳ πολυτελῶς ἔθυεν. Ἀεὶ δὲ αὐτοῦ ἀναλισκομένου, καὶ πολλὰ εἰς θυσίαν δαπανῶντος, ὁ ἥρως ἐπιϛὰς αὐτῷ νύκτωρ, ἔφη· [2] ὦ οὗτος, πέπαυσο τὴν οὐσίαν διαφθείρων· ἐὰν γὰρ πάντα ἀναλώσῃς, καὶ πένης γένῃ, ἐμὲ αἰτιάσῃ.

Ὅυτω πολλοὶ διὰ τὴν αὐτῶν ἀβουλίαν δυϛυχοῦντες, τὴν αἰτίαν τοῖς Θεοῖς ἐπιγράφονται.

Μῦθος πά. Σαλπιϛής.

[3] Ην τις σαλπιϛὴς [4] ϛρατὸν ἐπισυνάγων, ὅϛις κρατηθεὶς ἐβόα τοῖς παροῦσι· μὴ κτείνετέ με εἰκῇ καὶ μάτην, ἄνδρες, ἐπείπερ ἐγὼ οὐκ ἐκ-

1. Ἡρωά τις. Heroes erant, qui post praeclarissimas quasque res gestas, mortalia corpora relinquentes in coelum adscendisse dicebantur, honores Diis similes sortiti. Vide Pitiscum in *Lex. Antiquit.* Hinc mos erat apud veteres frequentissimus, praeter Lares, ceterosque domesticos Deos, alicuius etiam Herois simulacrum habere, cui preces quoque fundere quandoque solebant. Testis Virgil. in *Daphnide*: Ecl. V. v. 79.

Vt Baccho Cererique, tibi sic vota quotannis
Agricolae facient.

2. ὦ ϛος πέπαυσο. Bene monuit, ut a precibus desisteret, quae nimirum non illi, sed Diis debebantur;

Fab. LXXX. Heros.

Herois simulacrum domi quidam habens, ei splendidissime sacrificabat. Quum vero multa continuo in sacrificiis instruendis insumeret, impenderetque, noctu ei Heros in somnis adstans, Desine, inquit, amice, rem tuam familiarem absumere; nam si absumptis omnibus in paupertatem incideris, me protinus accusabis.

Ita multi, propria temeritate infelices, dant crimini Diis.

Fab. LXXXI. Tubicen.

Tubicen quidam, qui ad pugnam exercitum congregare solebat, quum ab hostibus captus esset, Ne me quaeso, exclamabat, iniuria, ac te-

nihil enim iis invitis poterat obtinere. Hinc Lucanus lib. IX. v. 573.

Haeremus cuncti Superis, temploque tacente,
Nil facimus non sponte Dei.

3. Ἦν τις σαλπιστής. Quis legens haec, iamborum Babrii vestigia non agnoscit? Vide quae diximus in Prolegomenis §. XIII.

4. στρατὸν ἐπισυνάγων. Antiquissimis Graeciae temporibus nullus erat in bello tubarum usus, sed cantu tantummodo, atque clamoribus ad pugnam milites excitabantur. Hinc nullibi ab Homero tubae Graecis tribuuntur; nam quod ait *Iliad.* X. v. 13. seqq. Αὐ-

τεινα οὐδένα, πλὴν γὰρ τοῦ [1] τούτου χαλκοῦ, οὐ κτῶμαι ἄλλο. Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ταῦτα οὕτως ἐβόων· διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον τεθνήξῃ ἄρτι, ὅτι μηδὲν δυνάμενος ἐν πολέμῳ, τοῖς πᾶσι κράζεις πρὸς μάχην ἐπεγείρων.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλεῖςον πταίουσιν οἱ τοὺς κακοὺς, καὶ βαρεῖς δυνάςας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιῆσαι.

Μῦθος πβ΄. Χαλκεὺς καὶ Κυνάριον.

Ἦν τις χαλκεὺς κυνάριον ἔχων. Τȣ́του χαλκεύοντος, τὸ κυνάριον ἐκοιμᾶτο· καὶ αὖ πάλιν ἐσθίοντος, [2] ὁμοίως ἐκοιμᾶτο. Οὗτος ἐπέρριψεν ὀςȣ̃ν ταῦτα λαλῶν· ὦ ταλαίπωρον κυνάριον ὑπνῶδες, τί σοι ποιήσω ὕπνῳ κατεχομένῳ; ὅτε μὲν γὰρ τὸ ἀκμώνιόν μου προσκρȣ́σω, ἐπανακλίνεις

λῶν συρίγγων τ' ἐνοπήν, et *Iliad.* XVIII. v. 219. seqq.

. . . . . . ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ,

Ἄςυ περιπλομένων δηΐων ὑπὸ θυμοραϊςέων.

id Scholiastes vult κατὰ πρόληψιν dictum, quia heroicis temporibus nondum inventa tuba, concha dumtaxat marina utebantur; illud vero ad Troianos refertur, quibus, ut ceteris Asiae gentibus familiarem iam fuisse tubarum usum ex Herodoto colligi potest, lib. I. c. 17. Graeci vero haud multo post Troiana tempora a Tyrrhenis tubam accepere, et ad bellica etiam canenda

mere, viri interficite, quoniam ego nemini mortem intuli; nulla enim, aere hoc excepto, arma gero. At illi, Quin immo propterea magis iure ac merito morieris, quod nihil in bello quum possis, ceteros omnes tuo classico in pugnam excitas.

Fabula declarat, eos prae ceteris magis peccare, qui pravos, saevosque Principes ad malefacta adhortantur.

Fab. LXXXII. Faber aerarius et Catellus.

Faber quidam aerarius catellum habebat, qui dum ipse aes exerceret, continuo dormiebat, dum vero comederet, confestim e somno surgebat. Herus itaque, osse ei proiecto, ait, O infelix catule somniculose; quid tibi vis faciam, adeo ignavia correpto? Quando enim incudem tundo,

adhibuere. Vid. Lips. lib. IV. *de Mil. Romana* Dial. X.

1. τοῦ χαλκοῦ. Ita Virgilius tubas dixit: *aera sonantia*, et alibi de Miseno loquens ait, *Aeneid.* V.

. . . . *quo non praestantior alter*,
Aere ciere viros, martemque accendere cantu.

2. ὁμοίως ἐκοιμᾶτο. Vitium proculdubio exstat in Codice, quod fortasse a similitudine vocis ἐκοιμᾶτο et ἐξεκοιμᾶτο processit. Restituendum itaque „ καὶ αὖ πάλιν ἐσθίοντος, ἐξεκοιμᾶτο „ alioquin nullus in hisce verbis est sensus, nullusque lepor apparet.

ἑαυτὸν [1] ἐπὶ κραββάτυ· ὅτε δὲ πάλιν τὺς ὀδόντας κινήσω, καὶ τὴν κέρκον μοι σείεις.

Ὁ μῦθος ὗτος τὺς ὑπνώδεις, καὶ ἀργώδεις, καὶ εἰς ἀλλοτρίων πόνους ἀποβλέποντας ἐλέγχει.

Μῦθος πγ΄. Ἡμίονος.

[2] Ἡμίονός τις ἐκ κριθῆς [3] παχυνθεῖσα, ἀνεσκίρτησε, καθ᾽ ἑαυτὴν βοῶσα· πατήρ μυ ἐστιν ἵπ-

1. ἐπὶ κραββάτυ. In *Novo Testamento* haec vox frequenter occurrit, sed eam politiores Graeci respuebant, quamvis hac etiam Rhinto Comicus in *Telepho*, Polluce teste, usus sit. Nec reticendum, quod Sozomenus lib. I. cap. 2. de hac voce scriptum reliquit. Quum olim Triphyllus Ledrorum Episcopus, vir disertissimus, concionem haberet ad populum, simulque aliorum Episcoporum coetus adesset, suaque in oratione illud Evangelii adduceret ἆρόν σου τὸν κράββατον, καὶ περιπάτει, Ioan. c. V. v. 8. pro κράββατον vocem σκίμποδα usurpavit. Quo audito, Monachus Spyrido, qui tum ibi aderat, summopere indignatus, ait: ὐ σύ γε ἀμείνων τῦ κράββατον εἰρηκότος, ὅτι ταῖς αὐτῦ λέξεσιν ἐπαισχύνῃ κεχρῆσθαι. Ii tunc erant Monachorum mores. Vide *Glossarium* Ducang. in voce.

2. Ἡμίονος. Haec Fabula, vel a Planude, vel a librariis, male intellecta, et depravata est. Mulos enim, excepta voce, matribus quam patribus, similiores esse, muliones etiam norunt. Nec mulus id ignorare, aut negare fingitur: qui in eo tantum peccans inducitur, quod paterni generis oblitus, maternum unice iactat. Non *equum* itaque dicit sibi *patrem* esse, sed potius *matrem*, eique se totum similem esse

tu in lectulo recubas, at quando moveo dentes, expergisceris statim, et caudam moves.

Arguit haec fabula somnolentos, et ociosos, eosque simul, qui alienos labores spectare solent.

Fab. LXXXIII. Mula.

Mula quaedam hordeo pinguefacta, exsultabat, ac intra se superbiens aiebat: Pater meus

gloriatur, non prius patris admonitus, quam ad currendum se ineptum vidit. Quare nihil certius est, quam rescribendum esse: μήτηρ μὲ ἐςιν ἵππος, ἡ ταχυδρόμος, κἀγὼ αὐτῇ ὅλως ἀφωμοιώθην. Atque ita etiam edidissem, nisi vitia facilius ferrentur, quam emendatrices manus. Cum vero Latino interpreti Camerario religioni non fuerit a vulgata dissentire, licebit posthac aliis graeca etiam restituere. Nihil enim ad hunc mulum pertinet, quod interdum equo patre, et asina matre muli nascuntur, quos *hinnulos* vocant, Plinius lib. VIII. cap. 44. et Columella lib. VI. cap. 7. Illi enim non equinam in currendo pernicitatem, sed asininam tarditatem referunt. *Heusingerus* ad Fab. Planud. CXL.

Futilis omnino, ac tanti viri pace dicam, inepta huiusmodi animadversio videtur. Quid enim obstat, quominus retineatur lectio: πατήρ μὲ ἐςιν ἵππος ὁ ταχυδρόμος? Fabula mulam superbientem, seque magnifice iactantem inducit, ita ut equum, non asinum sibi patrem esse putet. Sed cursu postea defatigata in se se redit, atque non equo, sed asino procreatam se esse recordatur.

3. παχυνθεῖσα. Quae in hac Fabula Planudes ἀρσενικῶς dixit, Florentinus Casinensis Codex θηλυκῶς po-

πος ὁ ταχύδρομος, κἀγὼ δὲ αὐτῷ ὅλη ἀφωμοιώθην. Καὶ δὴ ἐν μιᾷ ἀνάγκης ἐπελθέσης, ἠναγκάζετο ἡ ἡμίονος τρέχειν· ὡς δὲ τȣ̃ δρόμȣ ἐπέπαυτο, σκυθρωπάζουσα, πατρὸς τȣ̃ ὄνου εὐθὺς ἀνεμνήσθη.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ, κἂν ὁ χρόνος ἐνέγκῃ τινὰ εἰς δόξαν, τῆς ἑαυτȣ̃ ἀρχῆς μὴ ἐπιλαθέσθαι· ἀβέβαιος γάρ ἐστιν ὁ βίος οὗτος.

Μῦθος πδ'. Μύρμηξ καὶ Κάνθαρος.

¹Θέρους ὥρᾳ μύρμηξ περιπατῶν κατὰ τὴν ἄρȣραν, πυρȣ̀ς καὶ κριθὰς συνέλεγεν, ἀποθησαυριζόμενος ἑαυτῷ τροφὴν εἰς τὸν χειμῶνα. Κάνθαρος δὲ τȣ̃τον θεασάμενος, ἐθαύμασεν ὡς ἐπιπονώτατον, εἴγε παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν μοχθεῖ, παρ' ὃν τὰ ἄλλα ζῶα πόνων ἀφέμενα, ἐν ῥᾳστώνῃ διάγȣσιν. Ὁ δὲ τότε μὲν ἡσύχασεν. Ὕστερον δὲ ὡς χειμὼν ἀνέστη,² καὶ ἡ κόπρος ὕετο τῷ ὄμ-

nit, ac sane melius. Faeminae enim in hoc genere maiores et vivaciores sunt, quam mares, ut idem Aristoteles *de Cognit. et brevit. vitae* c. 5. adnotavit. Homerus etiam de mulabus Nausicaae loquens, quae naufragum Vlyssem excepit, ait, *Odyss.* lib. VI. v. 316.

Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἵμασεν μάστιγι φαεινῇ
Ἡμιόνȣς, αἳ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα,
Αἳ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν.

Ceterum Aesopo hanc Fabellam adseruit etiam Plutarchus in *Convivio septem Sapientum*, aiens: ὁ δὲ Αἰ-

celerrimus equus est, ac ego ei omnino sum similis. Olim vero necessitate adurgente, quum cursum arripere coacta esset, simul ac fessa quievit, maxime contristata, continuo se patre asino genitam fuisse meminit.

Fabula significat, quod etsi tempus ad gloriam aliquem provehat, non sui tamen initii ipse oblivisci debet: haec enim vita instabilis est.

Fab. LXXXIV. Formica et Scarabaeus.

Formica aestivo tempore arva circumiens, frumentum, ac hordeum colligebat, sibique, ut vesci posset hyeme, recondebat. Hanc videns Scarabaeus, ingentem quidem eius laborem atque sollicitudinem est admiratus, quod nimirum, eo tempore quo animalia cetera, labore remisso, ocia trahunt, ipsa contra ita labori insudaret. Ad haec Formica tunc nihil respondit. Postea vero

σωπος (ἐτύγχανε γὰρ ὑπὸ Κροίσου νεωςὶ πρός τε Περίανδρον ἅμα καὶ τὸν Θεὸν εἰς Δελφοὺς ἀπεςαλμένος, καὶ παρῆν ἐπὶ δίφρου τινὸς χαμαιζήλου παρὰ τὸν Σόλωνα καθήμενος ἄνω κατακείμενον) Ἡμίονος, ἔφη, Λυδὸς, ἐν ποταμῷ τῆς ὄψεως ἑαυτοῦ κατιδὼν εἰκόνα, κ. τ. λ.

1. Θέρους ὥρᾳ. Haud absimilis de Formicis et Cicada est Fabula XX. supra relata. Hinc apparet hanc ab illa, mutatis tantum verbis atque personis, processisse.

2. καὶ ἡ κόπρος. De Scarabaeo pilulario hic agitur,

βρῳ κλυθεῖσα, ἧκεν ὁ κάνθαρος πρὸς αὐτὸν λιμώττων, καὶ τροφῆς μεταλαβεῖν ἐδέετο. Ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη· ὦ κάνθαρε, ἀλλ' εἰ τότε ἐπόνεις, ὅτε με μοχθοῦντα ὠνείδιζες, οὐκ ἂν νῦν τροφῆς ἐπεδέου.

Οὕτω οἱ παρὰ τὰς εὐθηνίας τοῦ μέλλοντος μὴ προνοούμενοι, παρὰ τὰς τῶν καιρῶν μεταβολὰς τὰ μέγιστα δυστυχοῦσι.

Μῦθος πε'. Θύννος, καὶ Δελφίν.

[1] Θύννος διωκόμενος ὑπὸ δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν, ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύμης ἐκπεσὼν εἴς τινα νῆσον· ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. Ὁ δὲ [2] θύννος ἐπι-

quem Latini *Solarem fimarium* quoque dixerunt, quod e fimo ingentes pilulas aversis pedibus volutet; qua etiam de caussa a Graecis ἡλιοκάνθαρος dicitur, et κοπριὼν ab Hippocrate, quasi *stercorarius*. Communi tamen nomine κάνθαρος vocatur, quemadmodum a Latinis *Scarabaeus* et *Cantharus*.

1. Fabulam hanc ex Planudea Collectione desumpsimus num. XXX. In Florentino Codice manca est, et imperfecta: ita namque se habet: Θύννος διωκόμενος ὑπὸ δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν, ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ὁρμῆς ἐμπεσὼν εἴς τινα νῆσον. Ὑπὸ δὲ αὐτοῦ σφοδρῶς ἐλαυνόμενος καὶ ὁ δελφὶς σὺν αὐτῷ εἰς τὴν καρδίαν ἀναρπάσας ἔφυγεν· ὁ δὲ

quum hyems advenisset, atque fimus, nimio imbre perfusus, omnino madefactus esset, Scarabaeus fame correptus ad eam se contulit, ac, ut aliquid cibi daret, enixe rogavit. Cui illa, Si tum, Scarabaee, escam tibi comparasses, quum me laborantem increpabas, nunc profecto non indigeres.

Pari modo, qui ubertatis caussa nullam futuri curam habent, conversis deinde temporibus, calamitatibus maximis opprimuntur.

Fab. LXXXV. Thynnus et Delphinus.

Thynnus a Delphino agitatus, magnaque vi actus, quum ab eo iam iam caperetur, in quamdam insulam, ex vehementi, quo ferebatur, impetu, imprudens desiluit, in eamdemque et ipse Delphinus, qui illum pari vi insequebatur, eie-

μάγειρος ἐπιγραφῆς κ. τ. λ. Hinc liquido apparet insignis librarii oscitantia, qui postquam hanc fabulam de Thynno et Delphino exscribere coepit, ad fabulam de Cane, et Coquo, quam postea referemus, imprudenter descendit. Dolendum itaque, quod hoc scriptoris lapsu Fabulae omnes, quae a littera Θ usque ad infra sequentem Κύων καὶ Λύκος erant exscribendae, miserrime perierint.

2. θύννος. *Thynnum* vocat, quem *Pompilum* dixisset alius. Pompilo enim infestissimos esse Delphinos, piscium velocissimos, auctor est Aelianus lib. XV. *Hist. Anim.* cap. 23. Sunt autem *Pompili* e thynnorum genere, qui navigantes aliquando, per plura horarum

στραφεὶς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν δελφῖνα ἑωρακὼς, εἶπεν· οὐκ ἔτι μοι ὁ θάνατος λυπηρὸς, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τούτου, σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥαδίως τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

Μῦθος πϛ΄. Κύων καὶ Λύκος.

Κύων πρός τινος ἐπαύλεως ἐκοιμᾶτο. Λύκος δὲ τοῦτον θεασάμενος, ἔδραμεν ἐπ' αὐτὸν, μέλλων αὐτὸν καταφαγεῖν. Ὁ δὲ κύων ἐδέετο αὐτοῦ, ὅπως μὴ θύσῃ αὐτὸν, λέγων· νυῦ, ὦ κύριέ μου, μὴ φάγῃς με, ὅτι λεπτός εἰμι, καὶ ἰσχνὸς, καὶ πτωχός· μικρὸν δὲ ἀνάμεινόν με· μέλλουσι γὰρ οἱ ἐμοὶ δεσπόται γάμους ποιῆσαι, καὶ ἐὰν ἄρτι ἐάσῃς με, φαγὼν περισσότερον, λιπαρώτερος γενήσομαι, καὶ τότε κρείττων τίς σοι φανήσομαι. Ὁ δὲ πεισθεὶς τοῖς λόγοις αὐτοῦ, τότε μὲν κατέλιπεν αὐτόν· μεθ' ἡμέρας δὲ ὀλίγας ἐλθὼν, ἐζήτει αὐτὸν, καὶ εὑρίσκει αὐτὸν [1] ἐπὶ τοῦ δώματος κοιμώμενον.

spatia, et passuum millia, comitantes cernuntur, et aliorum vim timentes transversa navigia saltu superant. Vid. Plin. lib. IX. cap. 15 Iidem Neptuno sacri et grati habebantur: unde nunquam impune eos a delphino capi, vulgo persuasum erat, si Aeliano credimus eodem loco. *Heusingerus* ad Planud. XXX.

1. ἐπὶ τοῦ δώματος. In vulgata a Planud. XXXV. quae

ctus est. Tum Thynnus conversus, eumque efflantem animam conspicatus, Non amplius, inquit molesta mihi mors est, quum meae necis auctorem mecum una pereuntem videam.

Fabula innuit, quod facile homines calamitates sustinent, quum earum auctores infelicitatibus pressos aspiciant.

Fab. LXXXVI. Canis et Lupus.

Canis ante stabulum quoddam dormiebat. Quem quum Lupus conspexisset, haud mora eum voraturus accurrit. Canis autem, ne ab eo mactaretur, obsecrabat, aiens, Nunc quidem, here mi, ne me comedas, quaeso; sum enim macer, exilis, atque mendicus. Quin potius paullisper exspecta, mei enim domini sunt nuptias facturi: proinde si nunc me dimiseris, posquam largius pastus ero, pinguior quoque fiam, melioremque cibum parabo tibi. His ille verbis inductus, Canem reliquit. Nonnullis autem transactis diebus, Lupus reversus quum Canem perquireret, eum su-

cum nostra convenit, legitur *ἄνω ἐπὶ τοῦ δώματος*, quae vetus interpres anonymus reddit, *superius super domus tecto*. Eodem in sensu intelligendum est quoque *ἐπὶ τοῦ δώματος*: in tecto enim, iuxta Apologi sensum, ut tutus magis esset, Canis dormiebat, ideoque Lupus *εὑρίσκει αὐτὸν*, quod fieri sane non poterat, si canis intra domum fuisset.

ὁ δὲ σταθεὶς κάτω, ἐπεκαλεῖτο αὐτὸν, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. Ὑπολαβὼν δὲ ὁ κύων, ἔφη αὐτῷ· ὦ λύκε, ἐὰν ἀπὸ τοῦ νῦν πρὸ τῆς ἐπαύλεως ἴδῃς με, μηκέτι γάμους ἀναμείνῃς.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες ἐκφύγωσιν, ὕστερον ταῦτα φυλάττονται.

Μῦθος πζ΄. Κόραξ.

Κόραξ νοσῶν, τῇ μητρὶ ἐπεφώνει· εὔχου τοῖς θεοῖς, ὦ μῆτέρ μου, [1] καὶ θρήνει· ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν ταῦτα βοῶσα, ἔφη· καὶ τίς σε, τέκνον, τῶν θεῶν ἐλεήσει; [2] τίνος γὰρ κρέα ὑπὸ σοῦ οὐκ ἐκλάπη;

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἐν ἀνάγκῃ εὑρίσκουσι.

Μῦθος πη΄. Κύων, Ἀλέκτωρ, καὶ Ἀλώπηξ.

Κύων καὶ ἀλέκτωρ φιλίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι, ἐν τῷ ἅμα ὥδευον. Τῆς δὲ νυκτὸς καταλαβούσης, ἐν τόπῳ ἀλσώδει ἐλθόντων, ὁ μὲν ἀλεκτρυὼν ἐπὶ τὸ δένδρον ἀναβὰς, ἐν τοῖς κλά-

1. καὶ θρήνει. In edita a Planude CXXXII., quae eiusdem argumenti est, admodum diverse legitur, καὶ μὴ θρήνει.

2. τίνος γὰρ κρέα. Carnem victimarum intelligit, ex-

pra domum dormientem invenit. Stans itaque inferius ipsum vocabat, ac pacta conventa commemorabat. Ei vero Canis respondens, O Lupe, ait, si me posthac ante stabulum dormientem adspexeris, ne nuptias amplius exspectes.

Fabula declarat, ita quoque prudentes homines, ubi periculum aliquod effugerint, sibi in posterum ab illo cavere.

Fab. LXXXVII. Corvus.

Corvus aegrotans matri dicebat, Roga Deos pro me, mater, ac gemens ora. At illa ad eum conversa respondit; Quisnam Deorum tui miserescet, fili mi? nam tu cuius carnes non rapuisti?

Fabula indicat, quod qui multos in vita inimicos habent, nullum amicum in necessitate reperiunt.

Fab. LXXXVIII. Canis, Gallus, et Vulpes.

Canis et Gallus, iuncta simul amicitia, una iter faciebant. Nocte autem adventante, quum in locum quemdam arboribus consitum pervenissent, Gallus arbore adscensa, in illius ramis con-

ta praesertim, quae Diis apponebantur, quaeque ex aris saepe saepius volucres rapiebant. Vide Fab. I. et Aphthonii Fab. XL.

δοις ἐκάθισεν· ὁ δὲ κύων κάτωθεν τῆς ῥαγάδος τοῦ δένδρου ἀφύπνωσε, καὶ τῆς νυκτὸς παρελθούσης, καὶ αὐγῆς καταλαβούσης, ὁ ἀλέκτωρ κατὰ τὸ σύνηθες, μεγάλα ἐκεκράγει. Ἀλώπηξ δὲ τοῦτο ἀκούσασα, καὶ βουλομένη αὐτὸν καταθοινήσασθαι, ἐλθοῦσα, καὶ στᾶσα κάτωθεν τοῦ δένδρου, ἐβόα πρὸς αὐτόν· ἀγαθὸν ὄρνεον εἶ, καὶ χρηστὸν τοῖς ἀνθρώποις· κατάβηθι δὲ, ὅπως ᾄσωμεν τὰς νυκτερινὰς ᾠδὰς, καὶ συνευφρανθῶμεν ἀμφότεροι. Ὁ δὲ ἀλέκτωρ ὑπολαβὼν ἔφη αὐτῇ· ἀπελθὲ, φίλε, κάτωθεν πρὸς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου, [1] καὶ φώνησον τὸν [2] παραμονάριον, ὅπως κρούσῃ τὸ ξύλον. Τῆς δὲ ἀλώπεκος ἀπελθούσης τοῦ φωνῆσαι αὐτὸν, ὁ κύων ἄφνω πηδήσας, καὶ τὴν ἀλώπεκα δραξάμενος, διεσπάραξεν αὐτήν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ [3] τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὁπόταν τι κακὸν αὐτοῖς ἐπέλθοι, ῥᾳδίως πρὸς αὐτὸ ἀντιπαρατάξονται.

1. καὶ φώνησον. Mehercle vitium aliquod in Codicis contextu inesse autumo: verborum enim ordo, si quid sentio, confusus est, qui melius sane procederet ita: ἀπελθὲ, φίλε, κάτωθεν πρὸς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου, ὅπως κρούσῃ τὸ ξύλον, καὶ φώνησον τὸν παραμονάριον. Ita et in vertendo legimus.

2. παραμονάριον. Vox haec, quae sequiorem redolet graecitatem, saepe occurrit in *Actis Concilii Chalcedon.* Can. 2. itidemque *Constantinopolitani* sub

sedit; Canis vero in cavo eiusdem ingressus, inferius recubuit. Nocte interim ad occasum vergente, ubi dies albescere coepit, Gallus de more cantare incipit. Quem quum Vulpes audisset, illuc protinus, eum vorare cupiens, accessit, stansque sub arbore, ita ipsum est adloquuta. O avis optime, quam perutilis es hominibus! Descende, quaeso, ut simul carmina nocturna canamus, nosque ad invicem oblectemur. Cui Gallus respondens, Amica, inquit, ad radices arboris propius accede, pulsa truncum, ac ianitorem voca. Persuasa Vulpes ad eum vocandum accessit, sed Canis repente prosiliens, eam protinus correptam dilaceravit.

Fabula declarat, ita quoque prudentes homines, quando aliquid mali illis obtigerit, ab eo se facile posse tueri.

Mena, Act. V. et *Nicaeni* Act. VII. can. 5. alibique passim apud huiusce aetatis scriptores. Est autem *Mansionarius*, et *Templi Custos*; atque hinc ad *Ianitorem* quoque significandum haec vox fuit usurpata.

3. τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι. Animus arduus et infractus, rebus adversis atque fortuna adversa non commovetur, neque periculi tempestas illum, aut honoris aura, unquam de suo cursu vel spe depellit. Cicero in *Orat. pro Q. Catulo*.

Μῦθος πθ΄. Λαγωοὶ, καὶ Βάτραχοι.

Λαγωοὶ καταγνόντες [1] ἑαυτῶν δειλίαν, ἔγνωσαν δεῖν ἑαυτοὺς κατακρημνίσαι. Καὶ παραγενόμενοι ἐπί τινα λίμνην τοῦ βαλεῖν ἑαυτοὺς ἐν αὐτῇ, βάτραχοι τοῦ ψόφου ἀκούσαντες, ἑαυτοὺς εἰς τὰ βάθη τῆς λίμνης ἐδίδοσαν. Εἷς δέ τις τῶν λαγωῶν θεασάμενος αὐτοὺς, ἔφη πρὸς τοὺς ἑτέρους· μηκέτι ἑαυτοὺς κατακρημνίσωμεν, ἰδοὺ γὰρ εὕρηνται καὶ ἡμῶν δειλότερα ζῶα.

Οὕτως καὶ τοῖς ἀνθρώποις, αἱ τῶν ἄλλων συμφοραὶ τῶν ἰδίων δυστυχημάτων παραμύθιον γίνονται.

Μῦθος ϙ΄. Λέων καὶ Βάτραχος.

Λέων ἀκούσας βατράχου μέγα κεκραγότος, ἐστράφη πρὸς τὴν φωνὴν, οἰόμενος μέγα τι ζῶον εἶναι. Προσμείνας δὲ αὐτὸν μικρὸν χρόνον, ὡς ἐθεάσατο τοῦτον ἐκ τῆς λίμνης ἀπελθόντα, προσελθὼν κατεπάτησεν αὐτὸν, εἰπών· μηδένα ἀκοὴ ταραττέτω πρὸ τῆς θέας, [2] ἤγουν μηδεὶς πρὸ τοῦ ἰδεῖν ταραττέσθω ὑπό τινος.

1. ἑαυτῶν δειλίαν. Timidissimum omnium animal Lepus est, adeo ut vel ipso frondium crepitu terreatur, quemadmodum elegantissime appositeque Gregorius Nazianz. in *Distichis sententiosis* ait:

Φύλλων λαγωοὺς ἐκφοβοῦσιν οἱ κτύποι,
Ἄνδρας δ᾽ ἀνάνδρους αἱ σκιαὶ τῶν πραγμάτων.

Fab. LXXXIX. Lepores, et Ranae.

Lepores de sua timiditate dolentes, in praeceps quoddam se tamdem proiicere decreverunt. Quum itaque ad paludem quamdam se contulissent, eo nempe consilio, ut in eam se praecipites darent, Ranae eorum strepitu accepto, extemplo in profundum paludis subiere. Quas quum Leporum quidam vidisset, conversus, ceteris, Ne amplius, ait, o socii, nos praecipites agamus: nam ecce timidiora etiam nobis animalia inveniuntur.

Pari modo ceterorum calamitates, solamen hominibus in propriis ferunt.

Fab. XC. Leo, et Rana.

Ranam magna vi crocitantem, quum Leo olim audisset, ad eam vocem protinus se se convertit, magnum aliquod animal esse arbitratus. Paullisper itaque quum substitisset, ubi illam ex palude prodeuntem adspexit, accedens illico proculcavit, haec intra se aiens; Neminem, re nondum perspecta, vox audita conturbet, nec quispiam, antequam viderit, ab ullo deterreatur.

Hinc apud Graecos adagium illud λαγωῦ βίον ζῆν, a Demosthene in Aeschinem usurpatum, de iis dicitur, qui semper anxii trepidique vivunt.

2. ἤγουν μηδείς. Manifestum glossema vides, e margine in textum inductum.

Ὁ μῦθος οὗτος πρὸς ἄνδρα γλωσσώδη, μηδὲν πλέον τοῦ λαλεῖν δυνάμενον.

Μῦθος γά. Λέων καὶ Ἀλώπηξ.

Λέων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος δι' ἀλκῆς ἑαυτῷ τροφὴν πορίζειν, ἔγνω δι' ἐπινοίας τοῦτο πρᾶξαι. Καὶ δὴ παραγενόμενος εἴς τι σπήλαιον, καὶ ἐνταῦθα [2] κατακλειθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν χαλεπῶς. Καὶ οὕτω τὰ παραγενόμενα ἐπισκέψεως χάριν παντοῖα ζῶα συλλαμβάνων [3] κατή-

1. *Λέων γηράσας.* Hanc Fabulam Aesopo adscribunt veterum quamplurimi, interque eos Plato in *Alcibiade*, hisce verbis. *Κατὰ τὸν Αἰσώπου μῦθον, ὃν ἡ Ἀλώπηξ πρὸς τὸν λέοντα εἶπε, καὶ τοῦ εἰς Λακεδαίμονα νομίσματος εἰσιόντος μὲν τὰ ἴχνη, τὰ ἐκεῖσε τετραμμένα, δῆλα, ἐξιόντος δὲ οὐδαμῇ ἄν τις ἴδοι.* Et Plutarchus in libello „ *Quomodo quis suos in virtute sentire possit profectus* „ *ὧν κατὰ τὸν Αἴσωπον, εἴσω μᾶλλον, ἢ ἔξω, τὰ ἴχνη τέτραπται.* Et Themistius in Orat. XIII. *ὥσπερ τὸν λέοντα, ὃν ἐποίησεν Αἴσωπος ἀῤῥωστοῦντα ἐν τῷ σπηλαίῳ, ἡ κερδὼ ἐρεσχελεῖ, εἰσιόντων τὰ ἴχνη δεικνῦσα τῶν ζώων, ἐξιόντων δὲ οὔ.* Denique Horatius versibus istis:

Quia me vestigia terrent,
Omnia te adversum spectantia, nulla retrorsum.

Hudson. ad Planud. Fab. CXXXVII.

2. *κατακλειθείς.* Melius vulgata Planudis lectio habet, *κατακλινθεὶς*, quae cum editis omnibus plane concordat. Aldus tamen, ut bene Heusingerus observavit, interpretatus est *deiectus*, alii *devolutus*, Faernus, *in opaci faucibus antri procubuit*, Lockmanus, *morbum simulans, se in speluncam quandam abiecit*. Hi omnes aliam

In garrulos homines est haec fabula, qui nihil aliud possunt, nisi loqui.

Fab. XCI. Leo, et Vulpes.

Leo senio correptus, quum suis viribus cibum sibi parare nequiret, arte aliqua id efficere excogitavit. In antrum itaque quoddam recedens, ibique humi devolutus, gravi se morbo correptum simulabat. Hoc ille astu, quotquot ad eum invisendi caussa animalia venirent, cor-

lectionem secuti sunt. Etiam in Planudea Fab. LXXII. λέων γηράσας ἐνόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ. Hinc ergo satis apparet, κατακλασθεὶς mutandum esse in κατακλιθεὶς, vel κατακλινθεὶς, ut in Fab. Planud. CXLIII. ὑποκλινθεὶς. Tanto magis hoc recipiendum duxi, quum alterum plane ineptum sit: quia si inclusus fuisset Leo, aditus non fuisset ceteris bestiis, quas laceraturus morbum simulabat.

3. κατήσθιεν αὐτά. Ita quoque in Planudea cit. in qua Heusingerus haec adnotavit. „ Abundat quidem vox αὐτά, quia παραγενόμενα τὰ ζῶα quartus casus est: nec tamen ab Hebraeis magis scriptoribus, quam a Graecis hoc didicit auctor. Aelianus Lib. V. *Var. Hist.* c. 3. Αριστοτέλης τὰς νῦν Ἡρακλείας στήλας καλουμένας, πρὶν ἢ κληθῆναι τοῦτο, φησι, Βριάρεω καλεῖσθαι αὐτάς. Vide H. Steph. *Thes. Gr.* T. I. p. 602. Maii *Observ. Sacr.* Lib. I. pag. 71. Vechner. *Hellenol.* Lib. I. part. II. cap. 6. pag. 178. „ Mihi vero nihil id absonum, graecoque sermoni alienum videtur, dummodo interpungatur, παντοῖα ζῶα συλλαμβάνων, κατήσθιεν αὐτά.

θιεν αὐτά. Πολλῶν δὲ θηρίων ἀναλωθέντων ὑπ' αὐτȣ̃, ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα αὐτȣ̃ συνιεῖσα, καὶ γνȣ̃σα, παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, καὶ στᾶσα ἔξωθεν καὶ ἄποθεν τȣ̃ σπηλαίȣ, ἐπυνθάνετο αὐτȣ̃ πῶς ἔχοιεν. Τούτȣ δὲ εἰπόντος, καλῶς, καὶ τὴν αἰτίαν ἐρωτωμένου, δἰ ἣν ȣ̓ κάτεισι, καὶ οὐκ εἰσέρχῃ ὧδε ἔσω, ἡ ἀλώπηξ ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε εἰσῆλθον ἂν, εἰ μὴ ἑώρων πολλῶν εἰσιόντων ἴχνη, ἐξιόντων δὲ οὐδενός.

Οὕτως οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τȣ̀ς κινδύνους, ἐκφεύγουσιν αὐτȣ̀ς.

Μῦθος ϟβ'. Λέων καὶ Ταῦρος.

[1] Λέων ταύρῳ παμμεγέθει ἐπιβουλεύων, [2] ἐβουλήθη πρὸς αὐτὸν παραγενέσθαι. Καὶ δὴ προσκαλεσάμενος ὁ λέων τὸν ταῦρον, ἔφη πρὸς αὐτόν· πρόβατον ἔθυσα, ὦ φίλε, καὶ εἰ βȣ́λει, σήμερον συνεστιαθῶμεν ὁμȣ̃. Ἐβούλετο δὲ ὁ λέων μετὰ τὸ κατακλιθῆναι τὸν ταῦρον, καταγωνίσασθαι, [3] ἤγȣν καταθοινήσασθαι αὐτόν. Ὁ δὲ ἐλθὼν, καὶ θεασάμενος [4] λέβητας πολλοὺς, [5] καὶ ὀβελίσκους

1. *Λέων ταύρῳ*. Exstat haec Fabula in Palatinis quoque Codicibus, sed mendosa plurimum, ut in Neveleti Collectione num. 231. videri potest.

2. *ἐβουλήθη αὐτοῦ παραγενέσθαι*. Hic tamen Codd. Palatinorum lectio magis placet; habent enim *ἐβουλήθη αὐτοῦ περιγενέσθαι*. Et recte. Ad Taurum enim *παραγενέσθαι* facile erat, sed *περιγενέσθαι αὐτοῦ*, cumque dilacerare, valde difficile, atque periculosum. Hinc *Μυθογράφος* noster finxit, Leonem ad epulas Taurum vocasse.

repta devorabat. Multis ita sublatis, Vulpes denique eius fraude cognita, ad eum et ipsa se contulit, ac extra, proculque ab antro subsistens, Leonem, quomodo se haberet, interrogavit. Qui quum bene sibi esse respondisset, caussamque rogaret, qua non accederet, seque intro conferret; Intrarem equidem, Vulpes ait, nisi multa adeuntium, nulla vero exeuntium vestigia viderem.

Ita quoque prudentes homines, praevisa coniecturis pericula effugiunt.

Fab. XCII. Leo et Taurus.

Leo immani Tauro insidias struens, eo potiri quoquo modo conabatur. Eum itaque his verbis olim compellans, Amice, ait, pecudem mactavi; hodie, si lubet, una convivabimur. Hoc ille dolo, recumbentem Taurum aggredi, ac devorare meditabatur. Is itaque quum ad eum venisset, ac multas ollas, veruaque ingentia, pecudem vero nullam vidisset, nihil fatus ab an-

3. ἤγουν καταθοινήσασθαι αὐτόν. Ni male video, glossema huc irrepsit: et sane huiusmodi verba in edita a Neveleto non exstant.

4. λέβητας πολλούς. Erat ergo Leonis antrum, ahenis, ollis, verubusque abunde instructum, ut apud nos culinae esse solent. O festivum Aesopici metaphrastis ingenium!

5. καὶ ὀβελίσκους μεγάλους. Mallem, ὀβελοὺς μεγάλους. Alias esset μύρμηξ ἢ κάμηλος, ut proverbio dicitur.

μεγάλους, τὸ δὲ πρόβατον μηδαμῶ, μηδὲν εἰπὼν ἀπηλλάττετο. Τῶ δὲ λέοντος, καὶ τὴν αἰτίαν μαθεῖν θέλοντος, καὶ πυνθανομένου δι' ἥν, οὐδὲν δεινὸν παθὼν, ἀλόγως ἄπεισιν, ἔφη ὁ ταῦρος· ἀλλ' ἔγωγε οὐ μάτην τοῦτο ποιῶ, καὶ φεύγω, ὦ λέων· ὁρῶ γὰρ κατασκευὴν ἐχ ὡς εἰς πρόβατον, ἀλλ' εἰς ταῦρον ἡτοιμασμένην.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τοὺς φρονίμους τῶν ἀνθρώπων, αἱ τῶν πονηρῶν τέχναι ὀ λανθάνουσι.

Μῦθος ϙγ'. Λέων καὶ Γεωργός.

Λέων εἰς ἔπαυλιν γεωργοῦ εἰσῆλθεν. Ὁ δὲ συλλαβεῖν αὐτὸν βωλόμενος, τὴν αὐλιαίαν θύραν ἔκλεισε. Καὶ ὡς ἐξελθεῖν μὴ δυνάμενος, πρῶτον μὲν τὰ ποίμνια διέφθειρεν, ἔπειτα δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς βόας ἐτράπη. Καὶ ὁ γεωργὸς φοβηθεὶς περὶ ἑαυτοῦ, τὴν θύραν ἠνέωξεν. Ἀπαλλαγέντος δὲ τοῦ λέοντος, ἡ γυνὴ θεασαμένη αὐτὸν στένοντα, εἶπεν· ἀλλά γε σὺ δίκαια πέπονθας· τί γὰρ συγκλεῖσαι τοῦτον ἐβουλήθης, ὃν καὶ μακρόθεν σε ἔδει τρέμειν;

Οὕτως [1] οἱ τὰς ἰσχυρὰς διερεθίζοντες, εἰκότως τὰς ἐξ αὐτῶν πλημμελείας ὑπομένωσι.

1. οἱ τοὺς ἰσχυροὺς διερεθίζοντες. Hic opportune quadrare potest et illud, quod a Diogeniano refertur, τὸν λέοντα νύττεις, *Leonem vellicas*; de eo nempe, qui potentem ac ferocem in suum ipsius damnum provocat. Praeclarum est Aeschyli monitum, quod apud

tro discessit. Taurum ergo Leo increpans, reique huiusce caussam intelligere volens, rogabat, quidnam inde, iniuriis nullis acceptis, ne salutato quidem hospite abiret. Sed Taurus, Haud temere id facio, atque hinc diffugio, respondit; video enim non pro pecude, sed pro tauro haec omnia parari.

Haec sane declarant, quod pari modo improborum fraudes prudentes homines minime latent.

Fab. XCIII. Leo et Agricola.

Leo in Agricolae stabulum ingressus erat: quem quum Agricola comprehendere vellet, stabuli portam continuo clausit. Bellua ita inclusa, quum egredi ullo modo nequiret, primum quidem pecudes discerpsit, ac deinde ad boves quoque sternendos se convertit. Tunc sibi Agricola metuens, ianuam subito reseravit. Ita Leone digresso, quum mulier gementem virum vidisset, Tibi quidem digna, ait, evenere: quonam enim consilio eum hic claudere voluisti, quem procul etiam formidare oportebat?

Ita quoque qui fortes irritant, merito eorum improba facta perpeti debent.

Aristophanem in *Ranis* v. 1478. refertur.

Οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν,
Μάλιστα δὲ λέοντα μὴ 'ν πόλει τρέφειν.
Ἢν δ' ἐκτραφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.

Μῦθος γδ΄. Λύκος καὶ Γέρανος.

Λύκου ποτὲ λαιμῷ ὀςέον ἐπάγη. Τῇ δὲ γεράνῳ μισθὸν παρέξειν εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς προσεπιβαλοῦσα, ἐξανασπάσει ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ὀςοῦν. Ἡ δὲ ἐκβαλοῦσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. Γελάσας οὖν ὁ λύκος, καὶ [1] τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι, εἶπεν, ἀντὶ μισθοῦ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκου ςόματος καὶ ὀδόντων, [2] ἐξήξας κάραν σῶαν μηδὲν παθοῦσαν.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας δολίους, οἵτινες ἐκ κινδύνων διασωθέντες, τοῦτο παρέχουσι τοῖς εὐεργέταις ἀντὶ χάριτος, τοῦ [3] μὴ βλάψαι αὐτούς.

1. τοὺς ὀδόντας θήξας. *Dentes acuunt* ferae iratae, et vindictae cupidae, apri maxime, et, ut quibusdam placet, dracones: Hesiod. *Scut.* v. 235. Seneca III. *de ira*; Aelian. Lib. V. *Hist. animal.* cap. 45. aliique permulti. In hac fabula vero Lupus non irascitur, nec minatur, sed inertem stultamque avem ridet; ideoque *dentes* non *acuit*, sed *ostendit*, ut hinc appareat, quantum supplicium effugerit. Quare pro θήξας, utique legendum est δείξας, etsi nusquam ita scriptum reperio. Haec Heusinger. ad Fab. Planud. CXLIV. Ceterum non displiceret Heusingeri lectio, nisi praeesset γελάσας: tunc enim δείξας redundare omnino videtur. Non sunt praeterea tanti, quae de ira ferarum in acuendos dentes refert, quasi non eos quan-

Fab. XCIV. Lupus et Grus.

Infixum in Lupi gutture os olim inhaeserat. Mercedem itaque Grui pollicitus est se daturum, si capite inserto, e gutture os extraheret. Quod illa quum egregie fecisset, mercedem illico reposcebat. At ridens ille, dentesque acuens, Satis tibi pro mercede vel hoc unum sit, inquit, quod ex ore et dentibus Lupi, salvum ac incolume caput reduxeris.

Dolosos viros haec fabula carpit, qui e periculis servati, eam tantum bene de se meritis gratiam rependunt, iis scilicet nullum detrimentum adferre.

dolibet in pace etiam exacuant. Vide sane Fab. Planud. LIV. quae profecto Heusingeri sententiae repugnat.

2. *ἔξηξας κάραν σῶαν*. Hinc proverbium, *ἐκ λύκου στόματος*, *ex ore lupi*, ubi res quaepiam praeter spem recipitur, quae iam plane periisse videbatur. Ita etiam Crocodilus, aviculae, cui nomen *Trochilus*, magnum se beneficium praebuisse putat, quod ei caput incolume suo ex ore referre permiserit: qua de re videndus Aelianus Lib. III. cap. 11. de *Anim. propr.* et Phile cap. 89. Ceterum pro *ἔξηξας* melius legeres *ἔξηχας*.

3. *μὴ βλάψαι αὐτῆς*. Tale, ut Tullius ait, latronum beneficium, iis se vitam dedisse, quibus non ademerint. Ceterum mallem *τὸ μὴ βλάψαι*.

Μῦθος γέ. Λέων, Μῦς, καὶ Ἀλώπηξ.

[1] Λέοντος κοιμωμένου, μῦς τῷ στόματι διέδραμεν. Ὁ δὲ ἐξαναστὰς, πανταχοῦ περιειλίττετο, ζητῶν τὸν προσεληλυθότα. Ἀλώπηξ δὲ αὐτὸν θεασαμένη ὠνείδιζεν, εἰ λέων ὢν, ἐφοβήθη μῦν. Ὁ δέ φησιν· ἀλλὰ [2] κατὰ τῆς γνώμης αὐτοῦ τὴν ὀργὴν ἔχω.

Ὅλως διδάσκει, τοὺς φρονίμους τῶν ἀνθρώπων μηδὲ τῶν μετρίων πραγμάτων καταφρονεῖν.

Μῦθος γς'. Λέων, Ἄρκτος, καὶ Ἀλώπηξ.

Λέων καὶ ἄρκτος [3] ἐλάφου νεῦρον εὑρόντες, περὶ τούτου [4] ἐμάχοντο. Δεινῶς οὖν ὑπ' ἀλλήλων

1. Eiusdem argumenti est Gabriae Tetrastichon secundum, quod tamen non plane cum hac Fabula convenit. Ibi enim Leo Vulpi respondet, Ὀυ μὲν πτῆμαι, τὴν ὁδὸν δ' ἀνατρέπω. *Non timeo, sed interrumpo iter.*

2. κατὰ τῆς γνώμης αὐτοῦ. Non in murem irascor, Leo ait, sed de eius voluntate succenseo: is enim forte in mea viscera ingredi, meque interficere volebat. Est autem, ut Ichneumon, sive *Lutra Aegypti*, Crocodilis, ita quoque mus leonibus, elephantibusque perniciosissimus. Ille enim in apertas fauces insiliens, illico ad eos enecandos properat. Aristoteles quoque ait, Leonem, viso mure, fugere; sed verba graeca *Aristotelis* diligenter rimari oportet, quia scripsit, quod Leo aliquando ὗν, idest *suem*, non μῦν, idest *murem*, formidat. Vid. Aldrovandum de *Quadr. Digit. Vivip.* Lib. I.

3. ἐλάφου νεῦρον. Vulgata lectio in hac Fabula a Planu-

Fab. XCV. Leo, Mus, et Vulpes.

Leo quum olim dormiret, per os eius Mus forte discurrit. Tum ille consurgens, quaquaversum circumagebatur, eum quaeritans qui inde transierat. At Vulpes eum conspicata, graviter obiurgabat, quod Leo nimirum quum esset, murem pertimuisset. Cui ille, Ego vero, respondit, de eius voluntate tantummodo irascor.

Haec profecto docent, quod prudentes homines ne parva quidem negligere debeant.

Fab. XCVI. Leo, Vrsus, et Vulpes.

Leo et Vrsus quum hinnulum invenissent, de eo obtinendo dimicabant. Mutuis itaque vul-

de quoque edita num. XXXIX. habet *βουνεύρῳ περιτυχόντες*, quae vox a Stephano in *Append. ad Thes. Graec.* correcta est in *βουνέβρῳ*. Hinc nonnulli, ut Cl. quoque Hudson observavit, contra Aesopicas Fabulas argumentum ducunt. Ego vero mirari non desino, quanam de caussa nescierit Stephanus, nullum esse discrimen inter *βούνευρον*, et *βούνεβρον*: idque, quia litterae *β* et *υ*, labiales, ut vocant, quum eiusdem sint organi, facile ac saepissime inter se commutantur. Hinc quoque factum, ut Graeci recentiores τὸ *β* aeque ac τὸ *υ*, iuxta Latinorum V efferant. Satis est vel unum Casaubonum rei testem ducere, qui in suis ad Athenaei Lib. V. cap. 3. animadversionibus, iam observavit *νευρός* in scriptoribus aliquoties legi pro *νεβρός*.

4. *ἐμάχοντο*. Hunc Apologum expressise videtur

διατεθέντων, καὶ ἐκ τῆς πολλῆς μάχης ἀμφοτέρων σκοτιθέντων, καὶ ἡμιθανῶν κειμένων, ἀλώπηξ περιοῦσα, ὡς ἐθεάσατο τοὺς μὲν παρειμένους,[1] τὸ δὲ νεῦρον ἐν μέσῳ κείμενον, εἰσελθοῦσα διὰ μέσου αὐτῶν, ἀραμένη τοῦτο, δρομαίως ᾤχετο. Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὴν, καὶ ἀναστῆναι μὴ δυνάμενοι, εἶπον· ἄθλιοι ἡμεῖς, ὅτι δι' ἀλώπεκα ἐμοχθῆμεν.

Ὅλως διδάσκει, ὅτι εὐλόγως ἐκεῖνοι ἄχθονται, οἱ τῶν ἰδίων καμάτων τοὺς τυχόντας ὁρῶσι τὰς ἐπικαρπίας ἀποφερομένους. Ἢ, ὅτι πολλοὶ μόχθον καὶ κόπον ἑτέρων ποιοῦνται ἴδιον κέρδος.

Μῦθος ϛζ'. Λέων καὶ Λαγωός.

Λέων περιτυχὼν[2] λαγωῷ κοιμωμένῳ, τοῦτον ἔμελλε καταφαγεῖν. Μεταξὺ δὲ θεασάμενος ἔλαφον παριοῦσαν, ἀφεὶς τὸν λαγωὸν, ἐκείνην ἐδίωκεν. Ὁ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν ψόφων ἐξαναστὰς, ἔφυγε. Ὁ δὲ λέων ἐπὶ πολὺ διώξας τὴν ἔλαφον, ἐπει-

Hesiodus in *Scuto Herc.* v. 402. dum ait

Ὡς δὲ λέοντε δύω ἀμφὶ κταμένης ἐλάφοιο
Ἀλλήλοις κοτέοντε, ἐπὶ σφέας ὁρμήσωσι,
Δεινὴ δέ σφ' ἰαχὴ, ἄραβός θ' ἅμα γίνετ' ὀδόντων.

1. τὸ δὲ νεῦρον. Mendosa certe huiusmodi lectio est, aeque ac apud Planudem, qui edidit τὸ βούνευρον. Legendum itaque ubique τὸν: est autem βούνεβρος, vel βούνευρος *hinnulus magnus*, a βου partic. intensiva, et νεβρός. Emenda igitur et lege νεβρόν.

2. λαγωῷ κοιμωμένῳ. Somno valde deditus Lepus est,

neribus confecti, quum tandem longa pugna defessi, caligantibus oculis ac semianimes humi iacerent, Vulpes inde forte pertransiens, ubi eos prostratos, positumque in medio hinnulum vidit, inter utrumque ingressa, eum cepit, atque effusa se fuga proripuit. Id illi quum cernerent, nec tamen surgere possent, Heu nos miseros, dixere, qui pro Vulpe pugnabamus!

Haec fabula monet, eos iure indignari, qui fructus propriis laboribus partos sibi a ceteris auferri vident. Docet insuper, quod multi aliorum curas atque labores proprio lucro apponunt.

Fab. XCVII. Leo et Lepus.

Leo dormientem Leporem nactus, confestim eum devorare parabat. Cervam interim praetereuntem conspicatus, relicto Lepore, eam persequi coepit. Lepus interea strepitu excitatus, inde fugam abripuit. Leo autem postquam Cer-

oculis autem est adeo indefessis, ut tam in somno quam in vigilia aperti maneant. *Reusnerus* in *Paradiso Poetico:*

Esse quid hoc dicam, quod non tua lumina condis,
Languida si dulci membra quiete levas?

Id autem fit, quod hoc animal oculis exporrectis est praeditum, et palpebris adeo praecisis, ut hae pupillis munimentum nullum praebere, neque somno claudi possint.

δὴ καταλαβεῖν οὐκ ἐδυνήθη, ἐπανῆλθε πάλιν ἐπὶ τὸν λαγωόν. Εὑρὼν δὲ καὶ αὐτὸν πεφευγότα, ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὅτι περ ἀφεὶς τὴν ἐν χερσὶ βορὰν, ἀδήλοις ἐλπίσιν ἐδίωκον.

Οὕτως ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων [1] μικροῖς κέρδεσι μὴ ἀρκούμενοι, λανθάνουσι καὶ τὰ ἐν χερσὶ προϊέμενοι.

Μῦθος ϞΗ'. Λέων καὶ Μῦς.

Λέοντος κοιμωμένου, μῦς τῷ στόματι αὐτοῦ περιέδραμεν· ὁ δ' ἐξαναστὰς, καὶ συλλαβὼν αὐτὸν, ἔμελλε καταθοινήσασθαι. Τοῦ δὲ δεηθέντος μεθεῖναι αὐτὸν, καὶ λέγοντος, ὅτι σωθεὶς χάριτάς σοι ἀποδώσω, μειδιάσας ἀπέλυσεν αὐτόν. Συνέβη οὖν αὐτὸν μετ' οὐ πολὺ τῇ τοῦ μυὸς χάριτι περισωθῆναι· ἐπειδὴ γὰρ συλληφθεὶς ὑπό τινων κυνηγῶν, [2] κάλῳ ἐπεδέθη ἔν τινι δένδρῳ, τηνικαῦτα ἀκούσας ὁ μῦς αὐτοῦ στένοντος, ἐλθὼν τὸν κάλον περιέτρωγε, καὶ λύσας αὐτὸν ἔφη· σὺ μὲν οὖν τότε μου κατεγέλας, ὡς μὴ προσδεξόμενος ἀπ' ἐμοῦ

1. μικροῖς κέρδεσι μὴ ἀρκούμενοι. Haud absimile illud est, quod in *Graecorum collectaneis* effertur:

Δυοῖν ἐπιθυμήσας, οὐδετέρου ἔτυχες.

2. κάλῳ ἐπεδέθη. Habes hanc Fabulam etiam in Palatinis Codicibus, ex quibus primum Neveletus edi-

vam longe est insequutus, nec eam adsequi potuit, ad Leporem reversus est; sed eum quoque fuga elapsum quum reperisset, Ego mehercule digna patior, inquit, quia paratam in manibus escam reiiciens, incertam volui spem sequi.

Ita nonnulli homines parvo lucro haud contenti, ea quoque quae possident, imprudentes amittunt.

Fab. XCVIII. Leo et Mus.

Mus quidam ad os Leonis, qui forte dormiebat, accessit. Consurgens ille, ipsumque corripiens, iam eum deglutire parabat. Mus vero Leonem rogare, ut se dimitteret, seque accepti beneficii gratias ei relaturum polliceri. Tum Leo adridens, liberum ipsum atque incolumem reliquit. Haud longo autem tempore elapso, contigit, ut Leo Muris illius beneficio servaretur. Nam quum a venatoribus comprehensus, fune ad arborem esset alligatus, Mus, eius gemitu audito, eo statim accessit, suisque dentibus funem corrodit. Ita quum ipsum liberum reddidisset, Tu

dit n. 221. sed adeo vitiis est scatens, atque corrupta, ut Deiphobo illi Maronis potius quam fabulae similem dicere possis. Hoc unum notasse sufficiat, quod pro κάλῳ, edidit καμήλῳ, et pro κάλον, quod inferius occurrit, pari modo κάμηλον habet.

ἀμοιβήν· νῦν δὲ εὖ ἴσθι, ὅτι ἐστὶ καὶ παρ' ἡμῖν ἡ χάρις.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι [1] ἐν καιρῷ μεταβολῆς, καὶ οἱ σφόδρα δυνατοὶ τῶν ἀσθενεστέρων ἐνδεεῖς γίνονται.

Μῦθος υθ'. Λέων καὶ Ὄνος.

Λέων καὶ ὄνος κοινωνίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι, ἐξῆλθον ἐπὶ θήραν. Γενομένων δὲ αὐτῶν κατά τι σπήλαιον, ἐν ᾧ ἦσαν [2] αἶγες ἄγριαι, ὁ μὲν λέων στὰς πρὸ τοῦ στομίου ἐξιούσας παρετηρεῖτο· ὁ δὲ εἰσελθὼν, ἐνήλλαττεν αὐτὰς, καὶ ὠγκᾶτο, ἐκφοβεῖν βουλόμενος. Τοῦ δὲ λέοντος πλείστας συλλαβόντος, καὶ ἐξελθόντος τοῦ ὄνου, ἐπυνθάνετο αὐτοῦ εἰ γενναίως ἠγωνίσατο, καὶ εἰ τὰς αἶγας καλῶς ἐδίωξε. Καὶ ὁ λέων φησίν·

1. ἐν καιρῷ μεταβολῆς. Longe quidem a fabulae sententia Epimythion hoc distat, cuius generis et alia plura passim occurrunt. Id eo derivatum, quod quislibet, ut in Prolegomenis est observatum, pro suo arbitrio Aesopicis Fabulis aliquid semper addidit. Ceterum ex hac fabula illud vel maxime eruitur, quod beneficium invitatur beneficio, et officium officio provocatur. Hinc Sophocles in *Oed. Coloneo*:

Ἡ χάρις χάριν φέρει,

et rursum in *Aiace Flagellifero*:

Χάρις χάριν γάρ ἐστιν ἡ τίκτουσ' ἀεί.

2. αἶγες ἄγριαι. *Caprae* silvestres *in plurimas similitudines transfigurantur. Sunt caprae, rupicaprae, ibi-*

quidem, Mus ait, antea me deridebas, quasi ad grates reddendas impos essem. Nunc itaque pro certo scias, quod apud nos etiam gratia est.

Fabula declarat, quod si quando praesens reipublicae status immutetur, potentiores quoque humiliorum subsidio egent.

Fab. XCIX. Leo et Asinus.

Leo et Asinus societate simul inita, in venationem egressi sunt. Quum itaque ad antrum quoddam pervenissent, quo nonnullae silvestres caprae se receperant, Leo quidem in eius limine adstans, quotquot exirent comprehendebat; Asinus vero introgressus, eas, ut egrederentur, exagitabat, atque ruditibus deterrebat. Ita quum plurimae a Leone captae essent, egressus demum Asinus, eum, utrum fortiter se gessisset, ac strenue ca-

ces; sunt et oryges, damae, pyrargi, strepsicerotes, multaque alia haud dissimilia. Sed illa Alpes, haec transmarini situs mittunt. Haec Plinius. Sed maxima, inquit Scaliger *Exercit.* 207. priscorum negligentia, dum rerum naturas profitentur, clenchis nominum tantum coacervatis, nobis plus inquirendum, quam si nihil prodidissent, reliquerunt. Inter quos princeps Plinius, dum studet nil intactum relinquere, pro epulis apponit titulos convivis. Videndus Aldrovandus de *Quadrup. Bisulcis* Lib. I. cap. 10. pag. 719. ubi species ac nomina caprarum, quotquot Graeci Latinique commemorarunt, clare ac dilucide exhibet.

εὖ ἴσθι, ὅτι [1] κἀγώ σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ᾔδειν σε ὄνον ὄντα.

Οὕτως οἱ παρὰ τοῖς εἰδόσιν ἀλαζονευόμενοι, εἰκότως γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

Μῦθος ρʹ. Λῃστὴς καὶ Συκάμινος.

Λῃστὴς ἐν ὁδῷ τινα ἀποκτείνας, ἐπειδὴ παρὰ τῶν ὑποτυχόντων ἐδιώκετο, καταλιπὼν αὐτὸν, ἔφυγε. Τῶν δὲ ἄντικρυς ἐδευόντων, καὶ πυνθανομένων αὐτῷ, τίνι μεμολισμένας ἔχει τὰς χεῖρας, ἔλεγεν [2] ἀπὸ συκαμίνων καταβεβηκέναι· καὶ ὡς ταῦτα ἔλεγεν, οἱ διώκοντες αὐτὸν ἐπελθόντες, καὶ συλλαβόμενοι, εἴς τινα συκάμινον αὐτὸν ἔστρωσαν. Ἡ δὲ συκάμινος ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε οὐκ ἄχθομαι πρὸς τὸν θάνατον

1. κἀγώ σε ἐφοβήθην. Similem fere Fabulam videre est apud Phaedrum Lib. I. 11. Avienum, Gabriam, et Camerarium. Hanc vero Lucianus prae oculis habuisse videtur, dum in *Piscatore* §. 32. ait, τὸν ἐν Κύμῃ ὄνον μιμήσασθαι, ὃς λεοντῆν περιβαλλόμενος, ἠξίου λέων αὐτὸς εἶναι, πρὸς ἀγνοοῦντας τοὺς Κυμαίους ὀγκώμενος μάλα τραχὺ καὶ καταπληκτικόν· ἄχρι δή τις αὐτὸν ξένος, καὶ λέοντα ἰδὼν καὶ ὄνον πολλάκις, ἤλεγξε, καὶ ἀπεδίωξε παίων τοῖς ξύλοις. Id autem ex fabula Aesopi desumptum esse, ipse Lucianus alibi testatur, ut in *Fugitiv.* c. 13. *Philopatr.* cap. 5. et *Pseudolog.* cap. 3. Sed tamen nulla in Aesopico Apologo Cumarum fit mentio, nec

pras insequutus esset interrogavit. Cui Leo, Scias velim, inquit, quod mihi quoque timorem maximum iniecisses, nisi Asinum te esse probe nossem.

Ita etiam, qui se apud scientes magnifice iactant, deridiculi merito fiunt.

Fab. C. Latro et Morus.

Latro quum in via quemdam interfecisset, et ab iis qui forte aderant impeteretur, protinus eo relicto fugam corripuit. Nonnulli autem, qui ex adversa parte veniebant, quum ei obviam incidissent, ipsumque rogassent, cuiusnam rei caussa pollutas sanguine manus haberet, ille se e moro delapsum respondit. Vix ea fatus erat, quum ceteri qui pone insequebantur, supervenere, eumque comprehensum iuxta morum quam-

certe credi potest, Cumanos tam stolidos ac bardos fuisse, ut Asinum a Leone non cognoscerent. Id autem fortasse Lucianus, ut erat omnium irrisor hominum, atque Deorum, ad eos deridendos finxit. Vide Platon. in *Cratylo*, et fab. Planud. CXIII.

2. *ἀπὸ συκαμίνων*. *Συκάμινον* Dioscoridis Lib. I. c. 182. alias *συκαμινέα* et *συκόμορον*, arbor est mora ferens fici dulcedine. Scholiastes vero Aristoph. ad *Ranas* v. 1278. ait: *Σῦκον, εἶδος παθήματος ἀεὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ τινὶ μέρει τοῦ σώματος, ὃ φασιν ἰδιωτικῶς Συκάμινον*.

ὑπηρετοῦσα· καὶ γὰρ ὃν αὐτὸς ἀπειργάσω, εἰς ἐμὲ τοῦτον [1] ἀφαιματοῦσι.

Μῦθος ρα΄. Λύκος καὶ Ἀρνός.

Λύκος ἄρνα εὑρὼν πεπλανημένον, οὐκ ἀφήρπασε χειρὶ δυνατωτάτῃ, ἀλλ' ἐθέλησε μετ' εὐλόγου αἰτίας τοῦτον φαγεῖν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν τοιαῦτα· [2] πέρυσι σὺ πολλὰ καθύβρισάς με. Ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν θρηνωδῶν ἀνεβόα· ἐγὼ οὐ τούτῳ γεγένημαι τῷ χρόνῳ. Καὶ ὁ λύκος εἶπε πρὸς αὐτόν· τὴν ἄρουράν μου νέμῃ. Ὁ ἀρνὸς ἔφη· ἀκμὴν τροφὴν οὐκ εἶδον. Πάλιν ὁ λύκος· [3] ἐκ τῆς πη-

1. ἀφαιματοῦσι. Ita in Codice, quod profecto esse scriptoris sphalma subiecta ibidem lineola declarat. Ceterum heic mendum in Codice inesse suspicor: mallem enim pro ἀφαιματοῦσι, legi ἐκδικοῦσι, vel ἀμύνονται, aut quid simile, ut clarior sensus evaderet. Quam aliam enim heic adferre possim medelam, prorsus ignoro. Deest quoque in hac Fab. Epimythion, quod magis magisque librarii oscitantiam demonstrat.

2. πέρυσι. In Codice legitur περί συ, quod sane non video quid heic significet. Profecto librarius erravit, verborum quadam similitudine deceptus.

3. ἐκ τῆς πηγῆς μου πίνεις. Hanc Aesopi fabellam Phaedrus quoque Lib. I. 1. senariis versibus adornavit. Nostra tamen aliquantisper in narratione dissentit, licet idem sit prorsus argumentum; ex quo plane colligitur, Phaedrum Aesopi fabulas suo inge-

dam humi stravere. Tunc Morus, Ego quidem, inquit, quod ad tui necem inserviam, haud aegre fero; ita enim poenas illius quem interfecisti, iuxta [illegible] sumunt.

Fab. CI. Lupus et Agnus.

Lupus quum agnum a grege digressum invenisset, non eum validis unguibus corripuit, sed iusta cum caussa devorare volebat. Hisce itaque eum est aggressus: Tu mihi iamdiu contumelias plurimas attulisti. At Agnus gemens respondebat, Ego nuperrime natus sum. Tunc Lupus, Agrum meum pascis; et Agnus, Adhuc herbam non degustavi. Iterum Lupus: Ex meo fon-

nio concinnasse, suoque ex arbitrio variasse. Hinc in eam sententiam concedere non possum, quam in medium affert Antonius Casitto Iurisconsultus Neapolitanus, Aesopi nempe fabulas, quae Graece leguntur, a Planude Venetias delato anno plus minus 1320. ex Phaedri fabulis versas fuisse, quemadmodum libros adolescentulis aetate illa in scholis proponi solitos, Graecam in linguam transtulit, quales sunt Boethius de *Consol. Philosophiae*, *Disticha* Catonis etc. Videsis *Ephemerid. Litterarias Neapolit.* Tom. II. pag. 161. Quod falsum quam sit, ii profecto noscent, qui utriusque collationem fecerint. Nam praeterquamquod Codex noster Planudis aetatem uno fere saeculo antecedit, illud est praeterea animadvertendum, quod si Planudes Phaedri fabulas Graecas fecisset, aut omnes in Planudea collectio-

γῆς μου πίνεις. Ὁ δὲ, οὐ πέπωκα ὕδωρ, προσεῖπεν αὐτῷ· τῆς γὰρ μητρός μου τὸ γάλα, ἡ τροφή μου, καὶ τὸ πόμα μου. Ὁ δὲ συλλαβὼν καὶ φαγὼν τοῦτον, εἶπεν· ἀλλ' ἐγὼ τέως ἄδειπνος οὐ μενῶ, εἰ καὶ σὺ ἀφορμὴν ἐμὴν πᾶσαν λύεις.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι γνώμην κακούργου καὶ πλεονέκτου λόγος οὐ πείθει, κἂν ἀληθὴς τυγχάνῃ. Ἢ, ὅτι οἷς πρόθεσίς ἐστιν ἀδικεῖν, παρ' αὐτοῖς οὐδὲ δικαία ἀπολογία ἰσχύει.

Μῦθος ρβ'. Λύκος καὶ Γέρανος.

Λύκος καταπιὼν ὀστοῦν, περιῄει ζητῶν τὸν ἰώμενον. Περιτυχὼν δὲ γεράνῳ, τοῦτον παρεκάλει ἐπὶ μισθῷ τὸ ὀστοῦν ἐξελεῖν. Κἀκεῖνος καταθεὶς τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν εἰς τὸν φάρυγγα αὐτοῦ, τὸ ὀστοῦν ἐξέσπασε, καὶ τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν ἀπῄτει. Γελάσας οὖν ὁ λύκος καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι, εἶπεν, ἀντὶ μισθοῦ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆξας κάραν σῶαν μηδὲν παθοῦσαν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ἄνδρας δολίους, οἵτινες ἐκ κινδύνων διασωθέντες, τοῦτο παρέχουσι τοῖς εὐεργέταις ἀντὶ χάριτος, τὸ μὴ βλάψαι αὐτούς.

ne aut similes saltem haberemus; qui enim aliquid vertit, semper archetypum sequi debet. Verum nec omnia Planudear. fabularum argumenta cum Phaedri

te bibis; et ille, Nondum aquam bibi, respondit; lac enim matris meae cibum mihi praebet et potum. Sed Lupus eum arripiens, ac iam voraturus, Haud ego, inquit, diutius impastus manebo, etsi meas omnes rationes eludas.

Fabula declarat, verba, quamvis vera sint, improbi tamen atque violenti mentem non flectere; quibus autem iniuste agere propositum est, apud illos nec iusta defensio locum habet.

Fab. CII. Lupus et Grus.

Lupus ossum quum deglutisset, medicum quaerens circumibat. Gruem itaque forte nactus, hunc, ut ossum sibi extraheret, pacta mercede rogavit. Ille igitur in eius gutture caput inserens, ossum extrahit, pactamque mercedem expostulat. Sed Lupus ridens, ac dentes acuens, Satis tibi pro mercede vel hoc unum sit, inquit, quod ex ore ac dentibus Lupi, sanum atque incolume caput reduxeris.

Dolosos homines haec fabula ostendit, qui e periculis erepti, eam tantum sospitatoribus suis gratiam rependunt, nullum iis detrimentum adferre.

fabb. conveniunt, nec omnes Phaedri fabb. in Planud. Collectione, quam hactenus habuimus, reperiuntur.

1. Vide quae supra ad Fab. XCIV. adnotavimus.

Μῦθος ργ΄. Λύκος καὶ Αἴξ.

Λύκος θεασάμενος αἶγα ἐπί τινος κρημνοῦ νεμομένην, ἐπειδὴ οὐκ ἐδύνατο αὐτῆς ἀφικέσθαι, παρήνει κατωτέρω καταβῆναι, μή πως πέσῃ λαθοῦσα,[1] λέγων, καὶ λειμῶνες, καὶ πόα παρ᾽ αὐτῷ σφοδροτάτη. Ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη· ἀλλ᾽ οὐκ ἐμὲ ἐπὶ νομὴν καλεῖς, ἀλλὰ τροφῆς ἀπορεῖς.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ, ὅταν παρὰ τοῖς εἰδόσι πονηρεύονται,[2] ἀνόνητοι τεχνασμάτων γίνονται.

Μῦθος ρδ΄. Λύκος καὶ Γραῦς.

Λύκος λιμώττων, περιῄει ζητῶν ἑαυτῷ τροφήν. Γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαυθμυρίζοντος, καὶ γραὸς ἀπειλουμένης, καὶ λεγούσης αὐτῷ, παῦσαι τοῦ κλαίειν, μήπως τῇ ὥρᾳ ταύτῃ[3] ἐπιδώσω σε τῷ λύκῳ· οἰόμενος δὲ ὁ λύκος, ὅτι ἀληθεύει ἡ γραῦς, ἵστατο ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐκδεχόμενος. Ὡς δὲ ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς γραὸς κο-

1. λέγων, καὶ λειμῶνες. De veritate huius lectionis valde dubito, et aliquid scriptoris incuria intercidisse puto; ita enim quodammodo procedere deberet sermo: λέγων, ὡς εἰσι καὶ λειμῶνες etc.

2. ἀνόνητοι τεχνασμάτων. Male Neveletus ex Palatinis

Fab. CIII. Lupus et Capra.

Lupus in rupe quadam pascentem Capram conspicatus, quum ad eam accedere non posset, eam, ut inferius descenderet, ne imprudens caderet, hortabatur, apud se mollia prata, ac herbae quamplurimum esse praedicans. Ei vero Capra respondit, Amice, non me ad pascua vocas, sed ipse cibi indiges.

Ita quoque pravorum hominum fraudes, dum improbitatem suam apud scientes exercere conantur, irritae sunt.

Fab. CIV. Lupus et Vetula.

Lupus esuriens, cibum sibi quaeritans circumibat. Quum itaque ad locum quemdam devenisset, vagientem puerum, Vetulamque ita ei minitantem audivit; Desine flere, puer, ne eadem hac hora te Lupo tradam. Existimans Lupus Vetulam vera loqui, diu illic exspectans est commoratus. At quum vesper advenisset, audivit eamdem Vetulam blandientem puero, at-

membranis, in quibus etiam haec fabula legitur, edidit, fab. 234. ἀνόητοι τῶν τεχνασμάτων, quae quidem lectio ipsi etiam suspecta erat, sed tamen corrigere unico ν adscito non ausus est.

3. ἐπιδώσω. Scribendum erat ἐπιδώκω.

λακιυούσης τὸ παιδίον, καὶ λεγούσης αὐτῷ· ἐὰν ἔλθῃ ἐνταῦθα ὁ λύκος, ὦ τέκνον, [1] φονεύσομεν αὐτόν. Τούτων ἀκούσας ὁ λύκος, ὡς οὐδὲν τοῖς λόγοις ἀκόλουθον ἦν, απηλλάττετο λέγων· ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ ποιοῦσιν.

Ὁ μῦθος οὗτος δηλοῖ τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες τὰ ἔργα οὐκ ἔχουσι κατὰ τοὺς λόγους.

Μῦθος ρί. Λύκος καὶ Ποιμήν.

Λύκος ἀκολουθῶν ποίμνῃ προβάτων, οὐδὲν ἠδίκει. Ὁ δὲ ποιμὴν κατ' ἀρχὰς μὲν ἐφυλάττετο αὐτὸν ὡς πολέμιον, καὶ δεδοικὼς παρετηρεῖτο. Ἐπεὶ δὲ συνεχῶς ἐκεῖνος παρεπόμενος [2] οὐδὲ ἁρπάζειν ἐπεχείρει, τηνικαῦτα νοήσας φύλακα μᾶλλον αὐτὸν εἶναι ἢ ἐπίβουλον, ἐπεὶ δὲ χρεία τις αὐτὸν κατέλαβεν εἰς ἄστυ παραγενέσθαι, καταλιπὼν παρ' αὐτῷ τὰ πρόβατα, ἀπηλλάγη. Καὶ ὡς καιρὸν εἶχεν, ὑπολαβὼν τὰ πλείω διέφθειρεν. Ὁ δὲ ποιμὴν ἐπανελθὼν, καὶ θεασάμενος τὴν ποίμνην διεφθαρμένην, ἔφη· ἀλλ' ἐγὼ δίκαια πέπονθα, [3] τί γὰρ λύκῳ πρόβατα ἐπίστευον;

1. φονεύσομεν. Perperam scriptum est in Codice, ἵνα φονεύσωμεν, quod sane cum reliquis verbis non convenit, nisi quid librarii errore periisse credamus. Ceterum Planudes etiam fab. CXXXVIII. quae eiusdem est argum. habet: ἐὰν ἔλθῃ ὁ λύκος δεῦρο, φονεύσομεν, ὦ τέκνον, αὐτόν.

que ita dicentem, Si huc Lupus accesserit, fili, eum profecto interficiemus. His Lupus auditis, ubi nihil Vetulae verbis respondere intellexit, inde recessit aiens; Hac in domo alia dicunt, alia faciunt.

Eos homines haec fabula innuit, quorum facta minime verbis respondent.

Fab. CV. Lupus et Pastor.

Lupus ovium gregem sequens, nullum iis damnum inferebat. Pastor itaque primo quidem ab eo, tamquam ab hoste, sibi cavebat, metuensque illum attente observabat. Deinde vero, licet continuo sequeretur, quum nihil unquam rapere aggressus esset, tunc Pastor eum custodem potius, quam insidiatorem esse ratus, postquam necessitate quadam se in urbem conferre adactus est, relictis ei ovibus discessit. Tum Lupus occasione arrepta, maiorem gregis partem devoravit. Reversus inde Pastor, gregisque cladem cernens, Ego quidem digna patior, inquit; quid enim Lupo oves credidi?

2. οὐδέ: mallem οὐδὲν, ut et paullo inferius ἐπαδή.

3. τί γὰρ λύκῳ πρόβατα ἐπίστευον; Lupus et pecudes genuino quodam odio dissident, de quo Plinius agit Lib. X. cap. 74. et Horat. expressit his versibus Epod. IV.

Οὕτως καὶ τῶν ἀνθρώπων, [1] οἱ τοῖς φιλαργύροις, ἀπώλεια γενήσεται.

Μῦθος ρς΄. Λέαινα, καὶ Ἀλώπηξ.

Λέαινα ὀνειδιζομένη ὑπὸ ἀλώπεκος, ἐπὶ τὸ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου [2] ἕνα τίκτειν, ἔφη, ἀλλὰ λέοντα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ καλὸν οὐκ ἐν πλήθει, [3] ἀλλ' ἐν ἀρετῇ.

Μῦθος ρζ΄. Λύκος καὶ Ἀρνίον.

[4] Λύκος ἀρνίον ἐδίωκε· τὸ δὲ εἰς τὸ ἱερὸν κατέφυγε. Προσκαλουμένου δὲ αὐτὸ τοῦ λύκου,

Lupis et agnis quanta sortito obtigit,
Tecum mihi discordia est.

Hinc de re alicui male credita adagium illud Latini usurpabant ,, *Ovem lupo commisisti* ,, Terent. in *Eunucho*. Ac Tullius *Philippica* 3. *O praeclarum custodem ovium, ut aiunt, lupum! Custosne urbis, an direptor et vexator esset Antonius?*

1. οἱ τοῖς φιλαργύροις. Nonnulla in hoc Epimythio verba desunt. Quis non videt enim, post φιλαργύροις apponi debere πιστεύουσι, aut quid simile?

2. ἕνα τίκτειν. Si adhibenda fides Herodoto, hanc ipse rationem reddit Lib. III. Ἡ μὲν λέαινα ἐὸν ἰσχυρότατον, καὶ θρασύτατον ἅπαξ ἐν τῷ βίῳ τίκτει ἕνα· τίκτουσα γὰρ συνεκβάλλει τῷ τέκνῳ τὰς μήτρας. Herodoto vero, et vulgatae opinioni dissentit Aristot. Lib. VI. cap. 31. *Histor. Animal.* aliique veteres, quorum sententiam sequitur Oppianus, dum de Leaena ait, *de Venat.* III. 57. et seqq.

Ita quoque, qui avaris sua committunt, cuncta perdunt.

Fab. CVI. Leaena et Vulpes.

Increpata a Vulpe Leaena, quod unicum tantum omni aetatis suae tempore filium pareret, Sed Leonem pario, respondit.

Fabula declarat, quod pulcrum non in multitudine, sed in virtute consistit.

Fab. CVII. Lupus et Agnus.

Lupus Agnum insequebatur; is vero in templum confugit. Porro quum Lupus evocaret,

Βάξις ἄρ' ἀτρεκέως ἀνεμώλιος ὡς ἕνα τίκτει.
Πέντε φέρει πρώτιστον· αὐτὰρ πίσυρας μετέπειτα
Ὠδίνει σκύμνους, κατά θ' ἑξείης ὑπένερθεν·
Νηδύος ἐκ τριτάτης τρεῖς ἔκθορον· ἐκ δὲ τετάρτης
Ἀμφίδυμοι παῖδες· πύματον δ' ἕνα γείνατο μήτηρ
Γαστρὸς ἀριστοτόκοιο κλυτὸν βασιλέα λέοντα.

Idem et Phile cap. 34.

3. *ἀλλ' ἐν ἀρετῇ*. Virtus et animi excellentia spectanda est, non vilis numerus. Vide Coelium Rhodiginum, qui in *Antiq. Lect.* adagium hoc refert: *μόνον, ἀλλὰ λέοντα.*

4. *λύκος ἀρνίον*. Similem Apologum Avienus refert: num. 42. Verum infelix adeo Aesopicae fabellae imitator fuit, ut, *quis tam ferreus ut teneat se*, dum de Lupo hoedum insequente ait:

Impius hunc raptor, mediamque sequutus in urbem,
Tentat compositis sollicitare dolis: etc.

καὶ λέγοντος, ὅτι θυσιάσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς, εἰ καταλάβῃ, τῷ Θεῷ ἐκείνῳ, ἔφη· ἀλλ' αἱρετώτερόν μοί ἐςι Θεῷ θυσία γενέσθαι, ἢ ὑπὸ σοῦ διαφθαρῆναι.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι οἷς ἐπίκειται τὸ ἀποθανεῖν, κρείττων ἐςὶν ὁ μετὰ δόξης θάνατος.

Μῦθος ρη'. Λαγωοὶ, καὶ Ἀλώπεκες.

[1]Λαγωοί ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς, παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώπεκας. Αἱ δὲ ἔφασαν· ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ εἴδειμέν τινες ἦτε, καὶ τισι πολεμεῖτε.

Ὁ μῦθος τοῦτο δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλονεικοῦντες τοῖς κρείττοσι, τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

Μῦθος ρθ'. Λέων, Ὄνος, καὶ Ἀλώπηξ.

Λέων, καὶ ὄνος, καὶ ἀλώπηξ [2], κοινωνίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν.

1. Λαγωοί ποτε. Haec fabula cum ea, quae in Collectione Planud. refertur num. 107. adeo concordat, ut nullum ne in verbis quidem discrimen exhibeat. Hinc coniici posset, Planudem non a Babrii iambis, ut Neveletus, aliique putarunt, suas fabellas compilasse, sed a communi aliquo, nec tunc ignoto fonte eduxisse. Vide quae in Prolegom. adnotavimus.

aiens, quod si sacerdos eum caperet, statim templi illius Numini sacrificaret, Optatius est mihi, respondit Agnus, Dei victima esse, quam a te dilacerari.

Haec omnino declarant, iis quibus mori statutum est, magis decorum esse cum gloria mori.

Fab. CVIII. Lepores, et Vulpes.

Lepores olim cum Aquilis bellum gerentes, in auxilium Vulpes vocarunt. Hae vero hoc illis responsum dedere, Vobis quidem suppetias ferremus, nisi qui vos, et cum quibus sit decertandum nosceremus.

Fabula docet, eos qui cum potentioribus contendere cupiunt, propriam salutem omnino contemnere.

Fab. CIX. Leo, Asinus, et Vulpes.

Leo, Asinus, et Vulpes societate simul inita, in venationem egressi sunt. Multam itaque prae-

2. κοινωνίαν πρὸς ἀλλήλους. Profecto quod in Pandectis de leonina societate dicitur, ab hoc Aesopi apologo processit. In iis enim ex Vlpiano refert Aristo, Cassium respondisse, societatem talem coiri non posse, ut alter lucrum tantum, alter damnum sentiret; et hanc societatem, leoninam solitum appellare. Vide Lib. 29. *Si non fuerint* § *Aristo. ff. pro socio*. Ceterum

Πολλὴν οὖν θήρᾳ συλλαβόντες, ἦλθον εἰς τὸ φαγεῖν. Προσέταξε γοῦν τῷ ὄνῳ ὁ λέων διελεῖν αὐτήν. Τοῦ δὲ τρεῖς μοίρας ἐξ ἴσου ποιήσαντος, καὶ ἐκλέξασθαι παραινοῦντος αὐτοὺς, ὁ λέων ἀγανακτήσας, κατεθοινήσατο τὸν ὄνον· εἶτα προσέταξε τῇ ἀλώπεκι μοιράσαι. Ἡ δὲ ἅπαντα εἰς μίαν μερίδα [1] συνῆξε, καταλιποῦσα μικρὰν, καὶ οὐδαμινὴν μερίδα ἑαυτῇ. Ὁ δὲ λέων ἔφη· ὦ φίλη, τίς σε οὕτως διανέμειν ἐδίδαξεν; ἡ δὲ ἀλώπηξ ἔφη· ἡ τοῦ ὄνου συμφορά.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ τοῖς ἀνθρώποις γίνονται τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

Μῦθος ρί. Λέων καὶ Γεωργός.

[2] Λέων ἐρασθεὶς θυγατρὸς γεωργοῦ, ταύτῃ μνηστευθῆναι ἐβούλετο. Ἐπέκειτο οὖν ἐκβιάζων τὸν πατέρα αὐτῆς· ὁ δὲ πατὴρ αὐτῆς ἔλεγε μὴ ἐκδοῦναι θηρίῳ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα· ὁ λέων οὖν ἠπείλει αὐτῷ· ὁ δὲ μὴ δυνάμενος διὰ τὸν φόβον ἀναβάλλεσθαι, ἐπινόησεν ἐμφρόνως, καί φησι πρὸς τὸν λέοντα· οὐ δύναμαί σοι δοῦναι τὴν ἐμὴν

huic valde similem apologum narrat Pierius, Lib. I. *Hierogl* quando scilicet Ptolemaeus Rex Aegypti aliquot talentorum millia collegit, et ad Alexandrum deferri curavit: quem vide, si vacat.

1. συνῆξε. Rectius συνῆχε. Crediderim tamen sequioribus graecae linguae temporibus anomala verba per-

dam quum cepissent, omnes demum, ut comederent, convenere. Tum Leo Asino iubet, ut praedam dividat: qui tres partes aequales quum fecisset, atque simul moneret, ut quisque, quam vellet, eligeret, Leo indignatus Asinum extemplo devoravit, ac deinde Vulpi, ut ipsa divideret, imperavit. Ea vero cuncta in unum collegit, sibique minimam, vilioremque praedae partem reservavit. Cui Leo, Quisnam te, amica, ait, tam egregie partiri docuit? Infortunium Asini, Vulpes respondit.

Fabula docet, ceterorum infortunia hominibus esse documenta.

Fab. CX. Leo et Agricola.

Leo Agricolae cuiusdam filiae amore correptus, eam uxorem ducere cupiebat. Patrem itaque, ut illam sibi concedere vellet enixe rogavit. Is vero filiam suam immani belluae tradere omnino recusabat: quapropter Leo ferociter minitabatur. Pater metu perculsus, quum ipsum a se abigere non posset, callido consilio

inde ac regularia inflexa fuisse.

2. Λέων ἐρασθείς. Fabulam hanc ex Palatinis Codd. edidit Neveletus num. 225., sed in eiusdem Epimythio, quod nostro prolixius habetur, vix unica sine mendo vox est. Vides Codicis Florentini praestantiam.

θυγατέρα· ἐὰν μὴ τὰς ὀδόντας, καὶ τὰς ὄνυχάς σε ἐκτίλλῃς, ταῦτα γὰρ ἡ κόρη δέδοικεν, ἐδαμῶς σοι ταύτην παρέξω. Ὁ δὲ εὐθέως διὰ τὸν ἔρωτα, ἑκάτερα ῥᾳδίως ἐξέβαλε, καὶ ἀπελθὼν κατὰ τὸ σύνηθες, ἐζήτει τὴν κόρην· ὁ δὲ γεωργὸς καταφρονήσας αὐτᾶ, ῥοπάλοις αὐτὸν ἐδίωξεν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς ἐχθροῖς ἑαυτὰς καταπιςεύοντες, εὐάλωτοι τάτοις γίνονται.

Μῦθος ρια΄. Λύκος καὶ Ὄνος.

Λύκος τῶν λοιπῶν λύκων [1] ἐκςρατηγήσας, πᾶσιν ἔταξε νόμον αὐτοῖς προτείνας, ἵνα τις αὐτῶν τιποτᾶν κυνηγήσας, εἰς μέσον ἀγάγῃ, καὶ μοιράσῃ τοῖς πᾶσι. Τάτων ἂν ὄνος ἀκηκοὼς, τὴν χαίτην ἔσεισε, καὶ γελῶν ταῦτα ἔφη· καλὸν εἴρηκας, ὦ πρώταρχε τῶν λύκων, ἀλλὰ πῶς σὺ χθὲς ἣν ἐκράτησας ἄγραν, κοίτῃ παρέθου τῇ ἰδίᾳ λαθραίως εἰς τροφὴν σήν; [2] κόμισον ταύτην μερισθῆναι τοῖς πᾶσιν· ὁ δὲ θαμβηθεὶς, κατέλυσε τὰς νόμας.

1. ἐκςρατηγήσας. Mallem simpliciter ςρατηγήσας, ut habet etiam fabula 239. Collect. Neveleti, quae fere cum nostra concordat, licet vitiis ac mendis quam plurimum scateat.

usus, ita Leonem alloquitur: Filiam tibi meam tradere non possum, Leo, nisi prius tibi dentes et ungues evellas, quos puella summopere exhorret. Ita ni gesseris, eam tibi nequaquam concedam. Ille amore deperiens, iussa alacriter ac prompte exsequitur, posteaque reversus, puellam poscit. Sed Agricola eum despiciens, fustibus percussum a se longe reiecit.

Fabula demonstrat, eos qui se hostibus credunt, ab iisdem facile profligari.

Fab. CXI. Lupus et Asinus.

Lupus quidam, qui Lupis ceteris imperabat, legem olim tulit, ut praedam, quam unusquisque caperet, in medium conferret, et ceteris impertiretur. Asinus his auditis, iubam quatiens, atque subridens, Egregie quidem, ait, o Luporum imperator, pronunciasti; sed praedam, quam tu heri cepisti, quinam tuo in cubili, ut ea solus vesci posses, clanculum reposuisti? Agedum, adfer huc illam, ut ceteris dividatur. Ad haec Lupus stupore perculsus, legem protinus abrogavit.

2. κόμιστον ταύτην. Laudo Aselli callidum atque acre ingenium, ita ut modo subirascar illud, ὁ ὄνος πρὸς τὴν λύραν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοὺς νόμους ὁρίζειν δοκοῦντες, ἐν οἷς ἂν ὁρίζωσι, καὶ δικάζωσιν, [1] οὐκ ἐμμένουσι.

Μῦθος ριβ΄. Λάρος καὶ Ἰκτῖνος.

[2] Λάρος ἰχθὺν καταπιὼν, διεῤῥάγη αὐτοῦ τὸν φάρυγγα, καὶ ἐπὶ τῆς ἠιόνος ὡς νεκρὸς ἔκειτο. Ἰκτῖνος δὲ αὐτὸν θεασάμενος ἔφη· ἄξιά γε σὺ πέπονθας, ὅτι πτηνὸς γεννηθεὶς, ἐπὶ θαλάσσης τὴν δίαιταν ἐποίου.

Οὕτως οἱ τὰ οἰκεῖα ἐπιτηδεύματα λιπόντες, καὶ τοῖς μὴ προσήκουσιν ἐπιβάλλοντες, εἰκότως δυστυχοῦσι.

Μῦθος ριγ΄. Μάντις.

Μάντις ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς καθεζόμενος, ἠργυρολόγει. Ἐλθόντος δέ τινος αἰφνίδιον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς τῆς οἰκίας αὐτοῦ αἱ θύραι ἀναπεπτασμέναι εἰσὶ, καὶ πάντα τὰ ἔν-

1. οὐκ ἐμμένουσι. Recte Anacharsis leges aranearum telis comparare solebat: illis enim si quid leve et imbecillum inciderit, involvitur ab eis, atque contegitur; si quid maius aut gravius, statim perrumpuntur ac pereunt. Vide Plutarchum et Laertium in *Solone*.

2 Λάρος. Larus, avis, quem alii *Gaviam*, alii *Fulicam*, nonnulli *Mergum* latine reddunt, ita appellatur, quasi λάλος, idest *loquax*, a voce nimirum, quam

Fabula demonstrat, quod qui leges definire videntur, ea quae definivere, atque iudicavere, ipsi plerumque minime observant.

Fab. CXII. Larus et Milvus.

Larus quum piscem deglutisset, disrupto gutture, supra navem semianimis iacebat. Hunc autem quum Milvus vidisset, Digna sane tulisti, ait, quod volucris natus quum sis, supra mare vitam traducis.

Ita quoque qui patrios mores deserunt, et, quae minime ad se pertinent, aggrediuntur, merito infelicitatibus obnoxii sunt.

Fab. CXIII. Hariolus.

Hariolus in foro sedens, pecuniae colligendae caussa sermones varios serebat. Quidam autem quum ex improviso venisset, eique nunciasset, quod domus suae fores apertae erant,

continue semperque reiterat; quapropter in tutelam Mercurii adscribitur. Piscibus ut plurimum vescitur, eosque tam in mari, quam in stagnis, ac fluminibus persequitur. Vnde auctor libri *Aurora* inscripti, hosce de Laro versus edidit.

Fluminis est Larus habitator, et incola terrae,
Nunc natat ut piscis, nunc volat instar avis.

Aldrovand. de *Avibus* Tom. III. p. 62. Plurimas eiusdem species vide, si libet, apud eumdem loc. cit.

δον ἐκφορημένα, ἐκταραχθεὶς ἀνεπήδησε, καὶ στενάξας ἀπῄει δρομαῖος, τὸ γεγονὸς ὀψόμενος. Τῶν δὲ παρατυχόντων, καὶ θεασαμένων τις εἶπεν· ὦ οὗτος, ὁ τὰ ἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελόμενος, ἑαυτοῦ οὐ προεμαντεύου;

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους, ὅιτινες τὸν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντες, τῶν μηδὲν προσηκόντων προνοῆσαι πειρῶνται.

Μῦθος ριδʹ. Μέλισσα καὶ Ζεύς.

[1]Μέλισσα πάλαι μήτηρ κηρίων οὖσα, ἀνελήλυθεν εἰς θεοὺς θυμιάσαι, προσαγαγοῦσα ἐκ μέλιτος τὸ δῶρον. Τερφθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς τῇ προσφορᾷ τῆς μελίσσης, συνετάξατο αὐτῇ δοῦναι, ὃ ἂν αἰτήσῃ· ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν ἐδέετο βοῶσα· ὦ θεὲ λαμπρὲ, καὶ κτιστὰ ἐμοῦ τῆς μελίσσης, ἐπίδος κέντρον τῇ σῇ θεραπαινίδι, ἵνα, ἐάν τις τῷ οἴκῳ μου πλησιάσῃ τοῦ ἆραι μέλι, αὐτὸν ἐγὼ φονεύω. Ἀπειρηκὼς δὲ ὁ Ζεὺς πρὸς τὰς αἰτήσεις, ἐπεὶ ἐφίλει τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος πάνυ, ἔφησε τῇ μελίσσῃ τοιάδε· οὐχ ὡς ᾔτησας ὅυτως γενήσεταί σοι, ἀλλ' ἐάν τις ἥκῃ λαβεῖν ἀπὸ σοῦ μέλι, σὺ δὲ προσκρούσῃς αὐτῷ καὶ πλήξῃς, αὐτὴ μᾶλλον τε-

1. Manca atque omnino foedata est haec fabula in Collectione Neveleti num. 244. ex quo colligitur Palatinos Codices, ex quibus eam primus hausit, corruptissimos

suaque omnia surrepta, conturbatus extemplo e pulpito desiluit, rapidoque cursu, quid gestum esset inspecturus, properabat. Quidam autem ex iis qui aderant, atque spectabant, Heus tu, ait, qui aliena praescire nunciabas, ne tua quidem praevidebas?

Hac fabula adversus eos homines uti possumus, qui res suas prave administrantes, iis, quae nihil ad se pertinent, providere conantur.

Fab. CXIV. Apis et Iuppiter.

Apis, quae mel efficit, ad Deos olim accessit mellis donum ferens, ut illis suffimen faceret. Iuppiter itaque Apis munere delectatus, ei, quaecumque peteret, se concessurum promisit. Apis igitur his eum orare coepit: O Deus inclyte, meique creator, aculeum quaeso tuae ancillae concede, ut si quis unquam, mellis rapiendi caussa, ad alveare accesserit, eum protinus interficiam. Sed Iuppiter huiusmodi preces minime excipiens, quoniam humanum genus summopere amabat, ita demum Api respondit: Nequaquam tibi, quae postulasti, concedam; verum potius si quis unquam, ut mel a te sumat, accesserit, tuque eum aggredi ac pungere ausa

esse. Hinc vide quanto in precio Casinensis Codex sit habendus, qui emendatissimam servavit.

θνήξῃ, ἐκβληθέντος σȣ τȣ̃ κέντρȣ·[1] ζωὴ γὰρ ἐν σοὶ ὑπάρχει τὸ κέντρον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς εὐχαῖς καὶ ταῖς δεήσεσιν, ȣ̓ δεῖ κατὰ τῶν ἐχθρῶν τι ἐξαιτεῖσθαι κακόν· ὃ γὰρ ἂν κακὸν κατ᾽ αὐτῶν ἐξαιτήσῃς,[2] ἀνθυποστρέψει ἐπὶ σὲ παραυτίκα.

Μῦθος ριέ. Μύες καὶ Γαλαῖ.

Μυσὶ καὶ γαλαῖς πόλεμος ἦν· ἀεὶ δὲ οἱ μύες ἡττώμενοι, ἐπειδὴ συνῆλθον εἰς ταὐτὸν, ὑπέλαβον ὅτι διὰ ἀναρχίαν τȣ̃το πάσχȣσιν· ὅθεν ἐπιλεξάμενοι ἑαυτῶν τινας,[3] στρατηγȣ̀ς ἐχειροτόνησαν· Οἱ δὲ βȣλόμενοι ἐπισημότεροι τῶν ἄλλων εἶναι,[4] κέρατα σκευάσαντες ἑαυτοῖς συνῆψαν. Ἐνστάσης δὲ τῆς μάχης, συνέβη πάντας τοὺς μύας ἡττηθῆναι· Οἱ μὲν ȣ̓̃ν ἄλλοι

1. *ζωὴ γὰρ ἐν σοί*. Aristoteles quoque tradidit, Lib. III. *Hist. Anim.* cap. 12. et vulgo etiam fertur, Apes, vel quum penna avulsa est, vel detractus aculeus, mori, idque vel ab aliquo, vel si ipse aliquem percusserit, aut pupugerit, quod Nicander quoque meminit, cum ait, *Theriac.* v. 809.

Κέντρον γὰρ πληγῇ περικάλλιπεν ἐμματέȣσα,
Κέντρον δὴ ζωήν τε φέρει, θάνατόν τε μελίσσης.

Rationem autem mortis ferunt, Plinius Lib. XI. c. 17. aliique, quod natura aculeum intestino annexuerit, ut nisi diffracto eo evelli possit. Si placet observa.

2. *ἀνθυποστρέψει*. Aurea vere sunt, ac maxime perpendenda, quae Hesiodus in Ἐργ. καὶ Ἡμέρ. v. 265. ait

Οἷ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων.

fueris, ipsa protinus aculeo in vulnere amisso peribis; tua enim vita omnis in illo consistit.

Docet haec fabula, non debere nos mala inimicis votis ac orationibus deprecari; quidquid enim adversi in illos petierimus, contra nos protinus invertetur.

Fab. CXV. Mures et Feles.

Bellum inter Mures et Feles ardebat. Porro Mures semper devicti, quum in unum demum convenissent, haec sibi ob Regis defectum evenire iudicarunt. Nonnullos itaque suis ex copiis delectos sibi duces constituere: qui quum ceteris insigniores esse vellent, cornua quaedam suis capitibus imposuere. Praelio interim ingruente, in eo etiam mures universos profligari facile

Ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη.

3. *στρατηγοὺς ἐχειροτόνησαν*. Eodem consilio Tyroclopus quoque utitur apud murium regem Creillum, in elegantissimo illo incerti auctoris Dramate, *Γαλεωμυομαχία* inscripto: ipse enim dum mures ad capessendam cum felibus pugnam adhortatur, ait,

Ἦ καὶ στρατηγοὺς στρατηγῶν εἰργακότες,
Καὶ ταξιάρχας, καὶ λοχαγοὺς, ὡς θέμις,
Λογχηφόρους τε, καὶ κραταιοὺς ὁπλίτας,
Ἀντεξίωμεν εἰς μόθον τεταγμένοι.

4. *κέρατα σκευάσαντες*. Galeis huiusmodi gravissimis instructi murium duces, haud mirum si in praelio cecidere. Leviores tribuit Homerus in *Batrachom.* aiens

Ἡ δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.

πάντες ῥᾳδίως εἰσέδυον, οἱ δὲ στρατηγοὶ μὴ δυνάμενοι εἰσελθεῖν [1] διὰ τὰ κέρατα αὐτῶν, συλλαμβανόμενοι κατηϑίοντο.

Οὕτω πολλοῖς ἡ κενοδοξία κακῶν αἰτία γίνεται.

Μῦθος ρις'. Μύρμηξ.

Μύρμηξ ὁ νῦν, [2] τὸ πάλαι ἄνϑρωπος ἦν· καὶ τῇ γεωργίᾳ προσέχων, τοῖς ἰδίοις πόνοις οὐκ ἠρκεῖτο, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀλλοτρίων ἐφορμῶν διετέλει, τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ἀφαιρούμενος. Ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατὰ τῆς πλεονεξίας αὐτοῦ, μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ καλεῖται μύρμηξ. Ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάϑεσιν οὐ μετεβάλλετο. Μέχρι γὰρ νῦν κατὰ τὰς ἀρούρας περιϊὼν, τοὺς πόνους τῶν ἄλλων συλλέγει, [3] καὶ ἑαυτῷ ἀποϑησαυρίζει.

1. διά τά κέρατα. Phaedrus quoque, qui ex hac Fabulam suam de murium et mustellarum pugna finxit, idem narrat, aiens Lib. IV. 6.

Duces eorum, qui capitibus cornua
Suis ligarant, ut conspicuum in praelio
Haberent signum etc.

Ceterum non murium tantum respectu cornua eorum duces gestare in hoc Apologo fingitur, sed revera aliquando veteres his usos ad terrorem hostibus incutiendum, colligitur ex Plutarcho in *Pyrrho*, qui ἐγνώσϑη τῷ τε λόφῳ διαπρέποντι, καὶ τοῖς τραγικοῖς κέρασιν. Item

contigit. Sed tamen, ceteri quidem haud aegre suis in latibulis se recepere; duces vero, ob cornua quae sibi imposuerant, quum ingredi eo nequirent, capti ab hostibus ac devorati fuerunt.

Ita quoque inanis gloriae studium permultis caussa malorum est.

Fab. CXVI. Formica.

Quae nunc est formica, olim homo fuit, qui in agrorum culturam incumbens, propriis laboribus contentus non erat, sed aliena quoque appetens, vicinorum fructus surripiebat. Iuppiter itaque de ipsius avaritia indignatus, illum in hoc animal, quod formica dicitur, transformavit. Is vero quamvis forma conversa, animi tamen adfectum non commutavit: adhuc enim arva pererrans, aliorum fructus colligit, sibique recondit.

Silius Lib. XV. v. 682. de *Nabide* ait:

Casside cornigera dependens infula etc.

His adde, quae ex veterum monimentis congessit Bartholinus de *Vnicornu* cap. I.

2. τὸ πάλαι ἄνθρωπος ἦν. Nempe agricola. Ceterum nihil hac fabella melius fingi aut excogitari poterat, ad pessimos agricolarum mores exprimendos.

3. καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει. Egregie formicarum in conquirendo cibo studium Horatius descripsit his versibus *Sat.* I. Lib. I. v. 33. et seqq.

sicut

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ, κἂν τὰ μάλιστα κολάζωνται, τὸν τρόπον [1] οὐ μετατίθενται.

Μῦθος ριζ΄. Μυῖα.

Μυῖα ἐμπεσοῦσα εἰς χύτραν κρέατος, ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ ζωμοῦ ἀποπνίγεσθαι ἔμελλεν, ἔφη πρὸς ἑαυτήν· ἀλλ' ἔγωγε, καὶ βέβρωκα, καὶ πέπωκα, καὶ λέλουμαι, καὶ θνησκούσης οὐ μέλει μοι.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι ῥᾴδιον φέρουσι τὸν θάνατον οἱ ἄνθρωποι, ὅταν ἀβασανίστως παρακολουθοῦσι.

Μῦθος ριη΄. Μύρμηξ καὶ Περιστερά.

Μύρμηξ διψήσας κατελθὼν εἰς πηγὴν, καὶ βουλόμενος πιεῖν, ἀπεπνίγετο· περιστερὰ δὲ καθεζομένη ἐν τῷ περιεστηκότι δένδρῳ, ἐθεάσατο αὐτὸν, καὶ κόψασα φύλλον ἀπὸ τοῦ δένδρου, ἔρριψεν εἰς τὴν πηγὴν, δι' οὗ ἐπιβὰς ὁ μύρμηξ, ἐσώθη. Ἰξευτὴς δέ τις παρασταθεὶς, καὶ [2] συνθεὶς

Parvula, namque exemplo est, magni formica laboris.
Ore trahit quodcumque potest, atque addit acervo,
Quem struit, haud ignara ac non incauta futuri.

1. οὐ μετατίθενται. Id affirmat etiam Euripides in Hecuba, dum ait.

ἀνθρώποις δ' ἀεὶ
Ὁ μὲν πονηρὸς, οὐδὲν ἄλλο πλὴν κακός.

2. συνθεὶς τοὺς καλάμους. Intelligitur hic de calamo

Id sane declarat, natura perversos, etsi maxime puniantur, pravos tamen mores non exuere.

Fab. CXVII. Musca.

Musca in ollam carnis illapsa, quum a ferventi iure iam iam suffocaretur, haec intra se aiebat: Ego quidem comedi, bibi, et lota sum, proinde minime curo mori.

Haec profecto declarant, tum homines mortem facilius perferre, quum eam sine doloribus adsequuntur.

Fab. CXVIII. Formica et Columba.

Formica siti correpta quum ad fontem quemdam descendisset, in eodem, dum biberet demergebatur. Columba vero, quae in proxima arbore forte resederat, eam periclitantem quum vidisset, frondem ex arbore statim avulsit, eamque in subiectum fontem proiecit; atque ita

aucupatoris viscato, quem latini vocabant *arundinem crescentem*; quo, ut Beroaldus monet, spectare videtur Propertius *Eleg.* XV. Lib. II. dum ait,

Haec igitur mihi sit lepores audacia molles
Excipere, et structo figere avem calamo.

Hinc ἰξευτὴς, teste Hesychio, a Spartanis καλαμοτύπος dicebatur.

τὰς καλάμους, τὴν περιστερὰν συλλαβεῖν ἐβουλήθη. Ὁ δὲ μύρμηξ θεασάμενος, ἔδακε τὸν πόδα τοῦ ἰξευτοῦ. Ὁ δὲ ἀλγήσας, ῥίψας τὰς καλάμους, ἐποίησε φυγεῖν τὴν περιστεράν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι εἰ καὶ τὰ ἄλογα ζῶα αἴσθησιν ἔχουσι τοῦ καλοῦ, πῶς οὐ δεῖ ἡμᾶς τοὺς εὐεργέτας ἀμείβεσθαι; ἢ δύνανται καὶ τὰ μικρὰ τοῖς εὐεργέταις μεγάλας ἀμοιβὰς παρέχειν.

Μῦθος ρλθ'. Ἀλέκτορες καὶ Ἀετός.

[1] Μαχομένων δέποτε τῶν ἀλεκτόρων διὰ τὴν ὄρνιν, τό τις αὐτὴν [2] ἐγγήμει, ὁ εἷς ἡττηθεὶς ἐκρύπτετο ἔν τινι γωνίᾳ, ὡς δειλιάσας, καὶ εἰς τροπὴν χωρήσας· ὁ δὲ ἕτερος σφοδρῶς μέγα κοκκύσας, ἀνεπέτασεν ἐπάνω τῶν δωμάτων, ὡς τροπαιοῦχος κατὰ τοῦ πολεμίου, φωνεῖν, ἥττησα τὸν ἴδιον ἐχθρόν μου, τροπωσάμενος ἀντίπαλον εἰς κράτος.

Ceterum Valerius Flaccus elegantissime hoc aucupii genus describit Lib. VI. v. 260. et seqq.

Qualem populeae fidentem nexibus umbrae,
Si quis avem summi deducat ab aere rami,
Ante manu tacita, cui plurima crevit arundo;
Illa dolis, viscoque super correpta sequaci
Implorat ramos, atque irrita concitat alas.

1. Μαχομένων δέποτε. Plin. Lib. X. cap. 21. de gallis:

Formica, ea fronde conscensa, servata est. Auceps interea quidam quum eodem in loco constitisset, calamosque visco illitos de more collocasset, Columbam capere meditabatur: at id Formica videns, pedem venatoris repente momordit; qui prae dolore abiectis calamis Columbae fugam fecit.

Fabula docet, quod si brutae etiam animantes quid sit pulcrum atque honestum agnoscunt, quanto magis oportet nos iis gratias rependere, a quibus beneficiis cumulati fuimus? Demonstrat insuper, quod ex parvis quoque maximae saepe gratiae oriri possunt.

Fab. CXIX. Galli et Aquila.

Galli duo quum olim inter se de gallina obtinenda pugnarent, alter eorum tandem superatus, quodam in cortis angulo timidus profugusque latebat, alter vero magno cum clamore, quod de hoste triumphasset, supra domus tectum volavit, elataque voce, Inimicum meum, aiebat, strenue devici, atque in fugam verti. Haec ille

Imperitant suo generi, et regnum, in quacumque sunt domo, exercent. Dimicatione paritur hoc quoque inter ipsos, velut tela ideo agnata cruribus suis intelligentes: nec finis saepe commorientibus. Quod si palma contingit, statim in victoria canunt, seque ipsi principes testantur: victus occultatur silens etc.

2. ἐγγήμα. Ita in Cod. Scribendum videtur ἐγγήμῃ.

Ὡς οὖν ἐβόα τοιαῦτα ὁ ἀλέκτωρ, ἧκεν ἀετὸς καταπτὰς ἐκ τῶν ἄνω, καὶ καταλαβὼν τὸν νικητὴν ἐκεῖνον, ἤγαγεν αὐτὸν τοῖς τέκνοις παραυτίκα, βρῶμα ποιήσας τοῖς νεοττοῖς [1] καὶ πόμα. Ὁ δὲ ἕτερος ἐλευθερίως ζήσας, ἤγετο οὕτως ἐν ἀδείᾳ τυγχάνων, λαβὼν εὔκλειαν κατὰ τοῦ πολεμίου τοῦ ἐκπορθοῦντος καὶ τροπώσαντος τοῦτον, καὶ καυχωμένου, ὡς ὄντος νικηφόρου.

Ὅλως πρὸς ἄνδρας θεομάχους.

Μῦθος ρκ΄. Νεβρὸς καὶ Ἔλαφος.

[2] Νεβρὸς δέ ποτε πρὸς τὴν ἔλαφον εἶπε· σὺ τῷ μεγέθει μείζων κυνὸς τυγχάνεις, καὶ ταχυτάτη, καὶ ὀξεῖα πρὸς δρόμον· κέρατα δὲ πρὸς ἄμυναν κατέχεις· καὶ τί, ὦ μῆτερ, οὕτω φοβῇ τοὺς κύνας; Ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη γελῶσα οὕτως· ὅτι μὲν ἐγὼ ταῦτα ἅπαντα ἔχω, εὖ οἶδα σαφῶς καὶ γινώσκω, ὦ τέκνον· ἐπὰν δὲ [3] κυνὸς ὑλακῆς ἀκούσω, σκοτοῦμαι, καὶ πρὸς φυγὴν τρέπομαι.

1. καὶ πόμα. Vide, quaeso, rude Metaphrastis huiusce Apologi ingenium. Convenit autem haec Fabula cum Planudea CXLV. licet haec alio prorsus stilo, atque longiori oratione scripta sit. Exstat etiam in Aphthonio num. 12. eiusdemque argumenti ea est, quam a Cod. Regio Parisiensi edidit Rochefortius Fab. VI. Nostra vero sive narrationem, sive formam spectes, longe ab omnibus diversa est.

dum ore patulo iactat, Aquila superne devolans irruit, victoremque Gallum arreptum, suis pullis adtulit devorandum. Alter vero liberius, ac sine metu vitam traducens, maximam de hoste suo gloriam reportavit, qui antea quidem eum profligaverat, et in fugam coniecerat, seque victorem efferebat.

Omnino eos haec fabula respicit, qui Deo obsistere non verentur.

Fab. CXX. Hinnulus et Cerva.

Hinnulus olim ita Cervae dicebat: Tu quidem magnitudine canem superas, cursuque velocior es, et magis expedita; cornua insuper habes ad eorum impetus repellendos. Quid igitur, mater, tantopere canes reformidas? Cui Cerva, Recte quidem scio, et nosco, inquit, o fili, quod haec omnia possideo; sed tamen, simul ac canis latratum audio, vertigine corripior, fugamque capesso.

2. Νεβρός. Ita ex Planudea LVI. restituendum aequum duxi, licet in Codice scriptum sit Μόσχος, quod sane non dicitur de Cervae filio. Et quidem heic loqui νεβρὸν *hinnulum* cum Cerva, ex iis aperte colligitur, quae infra sequuntur, dum ea ipsum compellat ὦ τέκνον.

3. κυνὸς ὑλακῆς. Redundat sane κυνός. Dictio enim ὑλακῆς quid significet per se satis demonstrat.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὲς ἀνθρώπες τὲς φύσει δειλὲς, ἐδεμία παραίνεσις ἀνθρώπου ἐπιῤῥώννυσι.

Μῦθος ρκα΄. Μῦς ἀρεραῖος κὴ Μῦς ἐν ὄικῳ.

Μῦς ἀρεραῖος τὸν ἐν οἴκῳ ἐφίλει. Ὁ δὲ τε οἴκε κληθεὶς ὑπὸ τε φίλε, ἦλθεν εὐθέως δειπνίσων εἰς ἀρέρας. Ὁ δὲ ἐσθίων κριθὰς καὶ σῖτον ἔφη· γίνωσκε, φίλε, [1] μυρμήκων ζῇς τὸν βίον· ἐπείπερ δ' ἐμοὶ ἀγαθῶν πλῆθός ἐσι, συνελθὲ, κὴ ἀπολαύσεις πάντων· καὶ παραχρῆμα ἀπήεσαν οἱ δύο. Καὶ ὃς ἐπεδείκνυεν τὰ ὄσπριά τε καὶ σῖτον, φοίνικας ἅμα, τυρὸν, μέλι, ὀπώρας. Τε δὲ τερφθέντος, αὐτὸν εὐλόγει σφόδρα, κὴ τὴν ἑαυτε κατεμέμφετο τύχην. Βελομένων δὲ ἀπάρξασθαι ἐσθίειν, ἤνοιξεν εὐθὺς ἄνθρωπός τις τὴν θύραν· φοβηθέντες δὲ οἱ δείλαιοι τε κτύπε, εἰσεπήδησαν εὐθέως εἰς τὰς ῥάγας. Ὡς δὲ ἤθελον πάλιν ἰσχάδας ἆραι, ἦκεν ἕτερος τε λαβεῖν τι τῶν ἔνδον. Οἱ δὲ πάλιν θεασάμενοι τετον, εἰσ-

1. *μυρμήκων ζῇς τὸν βίον*. Formicae vitam vivere de iis dicitur, qui asperis semper durisque in rebus vitam trahunt: qui loquendi modus fortasse paroimiae vim obtinuit, haud illi absimilis, quae dicebatur de iis, qui semper anxii trepidique vivunt, nempe *λαγωε βίον ζῇν*. De ea vero nihil exstat memoratum ab Erasmo in *Adagiis*. Ceterum vetustissimum esse hunc

Fabula declarat, quod nulla adhortatio natura timidos excitat.

Fab. CXXI. Mus rusticus et Mus domesticus.

Mus rusticus cum Mure domestico maxima familiaritate iunctus erat. Olim itaque domesticus ab amico vocatus fuit, ut rusticis epulis secum accumberet. Venit ille confestim; sed quum hordeum tantum triticumque eo in convivio apponeretur, Scias velim, amice, Mus domesticus inquit, quod formicis similem vitam traducis. Oh quanto maior est mihi copia bonorum! Venias ergo apud me, rogo, iisque omnibus abunde frueris. Nec mora, statim una discedunt, ac vix domum introgressi, Mus domesticus legumina, frumentum, dactylos, caseum, mel, fructusque autumnales, depromit; quibus Mus rusticus delectatus, beatum ipsum summopere esse dicebat, propriamque fortunam incusabat. Illis interim

Apologum ex ipsomet Horatio colligitur, qui ita eum expressit *Sermon.* Lib. II. 6.

Rusticus urbanum murem mus paupere fertur
Accepisse cavo, veterem vetus hospes amicum:
Asper, et attentus quaesitis, ut tamen arctum
Solveret hospitiis animum: quid multa? Neque illi
Sepositi ciceris, nec longae invidit avenae: etc.

επήδησαν κρυβέντες ἐπὶ τρώγλης. Ὁ δ' ἀρȣραῖος ὀλιγωρῶν τῇ πείνῃ ἀνεστέναζε, ϰ᾿ πρὸς τὸν ἄλλον ἔφη· χαῖρε σὺ, φίλε, κατεσθίων εἰς κόρον, ἐπαπολαύων αὐτὰ μετ' εὐφροσύνης, καὶ τȣ̃ κινδύνȣ, ϰ᾿ τȣ̃ πολλȣ̃ τȣ̃ φόβȣ· ἐγὼ δ' ὁ τάλας, κριθὰς, καὶ σῖτον τρώγων, ζήσω ἄφοβος μηδενὸς ἐποπτεύων.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ λιτῶς διάγειν, ϰ᾿ ζῆν ἀταράχως, συμφέρει, ἢ τὸ τρυφᾷν ἐν φόβῳ μετ' ὀδύνης.

Μῦθος ρκβ'. Μικρέμπορος καὶ Ὀνάριον.

Μικρέμπορός τις ὀνάριον κατέχων, αὐτὸς ὠνεῖτο ἁλάτιον εἰς πλῆθος. Καὶ δὴ φορτώσας σφοδρῶς αὐτȣ̃ τὸν ὄνον ὑποζυγίῳ ἤλαυνε λεωφόρῳ· ὃς ὀλισθήσας, εἰς ὕδωρ ἐπεπτώκει· καὶ δὴ λυθέντων τῶν ἁλῶν παραυτίκα, εὐθὺς ἠγέρθη ἀκόπως βηματίζων. Ὁ δ' ὑποστρέψας, καὶ πάλιν λαβὼν ἅλας, κατεπεπτώκει εἰς ποτάμια ῥεῖθρα· καὶ ἐκλυθέντων πάλιν τῶν ἁλατίων, ἐξανέστησεν ἑαυτὸν παραυτίκα. Ὁ δὲ λυπηθεὶς ὁ κύριος τȣ̃ ὄνȣ, ἐπενόησεν αὐτȣ̃ τὰς ἐπινοίας. Ὅστις

comedere vix aggressis, repente quidam ianuam aperuit: cuius ad strepitum perterrefacti Mures, in rimas protinus insiluere. Deinde vero quum caricas capere vellent, alius confestim, ut aliquid ex ea cella desumeret, supervenit. Quo Mures viso, raptim se in foraminibus abdiderunt. Tum rusticus, fame deperiens, ingemuit, ac, Iam vale, dixit, amice: tu quidem ad satietatem comede, laetusque his dapibus fruere, sed periculo, ingentique pavori semper obnoxius: ego autem miser, hordeum ac triticum rodens absque ullo timore et suspicione vitam traducam.

Fabula significat, satius esse frugalem, ac perturbationis expertem vitam ducere, quam delicatam agere, metu atque dolore refertam.

Fab. CXXII. Mercator mediocris et Asellus.

Mediocris quidam mercator Asellum habens, ingentem salis copiam emit, quo illum oneratum per tritam viam agebat. At lapsans Asellus, in aquam cecidit; qua statim sale soluto, se inde facile, ac magis expeditum erexit. Mercator autem reversus, quum sale iterum Asinum onerasset, hic de industria se se in flumen coniecit, et, sale tunc etiam soluto, illico pondere liber exsurrexit. Tunc herus, prava aselli mente perspecta, in unguentarii officinam venit, ab

ἐπελθὼν εἰς [1] ἕνα τῶν μυρεψέντων, ἐξωνήσατο [2] σπόγγους πολλοὺς εἰς κόρον, ὥσπερ ἐπιθεὶς πεφόρτωκε τὸν ὄνον. Ὁ δὲ ἀπιὼν, κατέπεσεν εἰς ὕδωρ, καὶ παραυτίκα, κυλισθέντων τῶν σπόγγων, ἤγετο ὁ ὄνος διπλοῦν βάρος βαστάζων.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἐν ᾧ τις εὐτύχησεν, ἐν [3] αὐτῷ καὶ πίπτει.

Μῦθος ρκγ'. Νέος ἄσωτος καὶ Χελιδών.

Νέος ἄσωτος καταφαγὼν τὰ πατρῷα, ἱματίου καὶ μόνου αὐτῷ περιλειφθέντος, ὡς ἐθεάσατο χελιδόνα παρὰ καιρὸν ἐλθοῦσαν, καὶ ὀφθεῖσαν, οἰόμενος [4] ἔαρ ἤδη προσιέναι, ὡς μηκέτι δεηθησόμενος τοῦ ἱματίου, καὶ τοῦτο φέρων ἀπεπώλησεν. Ὕστερον δὲ χειμῶνος γενομένου, καὶ σφοδροῦ γενο-

1. ἕνα τῶν μυρεψέντων. Ita non solum Vnguentarii, ii nimirum qui species odoratas praeparabant, sed et Pharmacopolae, qui medicamenta conficiebant, appellabantur, ut Glossae Mss. in Aristophan. *Nubes* habent, referente Du-Cang. in voce.

2. σπόγγους. Spongias antiqui in deliciis habuerunt, pro strigilibus et linteis ad distringenda et mundanda corpora illis utentes.

3. Perperam in Cod. ἑαυτῷ.
Ceterum huiusmodi Fabula Plutarchi quoque temporibus ferebatur, licet ipse rem aliquantum diversimode enarret. Ait enim in Libro *de sollertia animalium* p. 971. Lut. Paris. 1624. τῶν ἁληγῶν ἡμιόνων εἷς ἐμβαλὼν εἰς ποταμὸν ὤλισθεν αὐτομάτως, καὶ τῶν ἁλῶν διατακέντων ἀναστὰς

eoque spongias quamplurimas emptas, asino ferendas imposuit: qui quum in aquas se, ut antea, proiecisset, spongiis subito tumefactis, onus duplo maius ferre coactus est.

Fabula ostendit, quae felicitatis alicui caussa sunt, et damni eadem saepius esse.

Fab. CXXIII. Iuvenis Prodigus.

Prodigus quidam iuvenis quum bona patris omnia devorasset, et sola ei vestis remansisset, ante tempus hirundine visa, ver iam putans advenisse, ipsam quoque divendidit, illa sibi amplius opus non esse arbitratus. Verum quum denuo saeviente hyeme frigus maximum esset,

ἐλαφρός, ᾔσθετο τὴν αἰτίαν, καὶ κατεμνημόνευσεν· ὥστε διαβαίνων ἀεὶ τὸν ποταμὸν, ἐπίτηδες ὑφιέναι, καὶ βαπτίζειν τὰ ἀγγεῖα, συγκαθίζων καὶ ἀπονεύων εἰς ἑκάτερον μέρος. Quod ubi Thales audivit, sequitur Plutarchus, iussit loco salis lana et spongiis vasa impleri, iisque oneratum agi mulum, qui cum pro more suo egisset, et aqua onus suum implevisset, sentiens suas argutias sibi male cessisse, posthac ita caute fluvium transiit, ut ne invito quidem ipso vasa aqua tangerentur.

4. ἔαρ ἤδη προσιέναι. Occurrit eiusdem argumenti Fab. etiam in Collect. Nevelet. num. 252. sed valde vitiosa est: habet enim pro ἔαρ, θέρος: nec mendosa minus sunt quae sequuntur. Ceterum Hirundinis adventus summa diligentia a veteribus observabatur

μένȣ τȣ͂ ἀέρος, ἐπειδὴ εἶδε τὴν χελιδόνα νεκρὰν [1] ἐρημȣμένην, ἔφη πρὸς αὐτήν· ὦ φίλη, αὕτη σὺ κἀμὲ ἀπολώλεκας, καὶ ἀπώλεσας.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν [2] τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον, ἐπισφαλὲς τυγχάνει.

Μῦθος ρκδ'. Νυκτερὶς, καὶ Βάτος, καὶ Αἴθυια.

Νυκτερὶς, καὶ βάτος, καὶ αἴθυια, πρὸς ἀλλήλας φιλίαν ποιήσασαι, ἐμπορεύεσθαι ἔγνωσαν. Καὶ ἡ μὲν [3] νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη εἰς τὸ μέσον τȣ͂το κατέθηκεν· ἡ δὲ βάτος ἐσθῆτα ἐνεβάλλετο· ἡ δὲ αἴθυια, χαλκȣ͂ν, καὶ εὐθέως ἀπέπλευσαν. Χειμῶνος δὲ σφοδρȣ͂ γενομένȣ, καὶ τῆς νεὼς περιτραπείσης, πάντα ἀπολέσασαι αὗται, ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν· καὶ ἀπὸ τῶν τότε ἡ αἴθυια παρὰ [4] τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἐνεδρεύει, μήπως ἡ θάλασσα τὸν χαλκȣ͂ν ἐξαγάγῃ· ἡ δὲ νυκτερὶς τȣ̀ς δανειστὰς φοβȣμένη, ἡμέρας μὲν ȣ̓ φαί-

Theognis enim apud Athen. Lib. VIII. declarat, Rhodiis sollemne fuisse χελιδονίζειν, hoc est, sub vernum tempus hirundinem publicis votis invitare, acclamantes in hunc modum: ἦλθε ἦλθε χελιδὼν, καλὰς ὥρας ἄγȣσα καὶ καλȣ̀ς ἐνιαυτȣ̀ς.

1. ἐρημȣμένην. Ita posuimus ex corrupta lectione Codicis ἐριμωμένην. Magis tamen placet Neveleti emendatio νεκρὰν κειμένην.

2. τὸ παρὰ καιρόν. Idem etiam monet Isocrates in *Oratione ad Demonicum*, aiens: Μηδὲ περὶ τὰ γελοῖα σπȣ-

mortuamque hirundinem humi iacere vidisset, O amica, inquit, meque teque perdidisti.

Fabula significat, quodcumque suo tempore non fit, periculosum esse.

Fab. CXXIV. Vespertilio, Rubus, et Mergus.

Vespertilio, Rubus, et Mergus, inita societate, mercaturam facere decreverunt. Vespertilio itaque pecuniam a foeneratoribus mutuo sumptam contulit, itidemque Rubus vestes, ac Mergus aerea vasa in navi posuere, et statim e portu solvere. Ingens autem tempestas quum subinde orta esset, diffractaque navi omnia periissent, vix ipsi in terram incolumes evaserunt. Hinc Mergus tempore ab illo iuxta littora semper degit, inspiciens nimirum, an mare aes, quod amisit, eiiciat: sic Vespertilio credito-

δάζων, μηδὲ περὶ τὰ σπουδαῖα τοῖς γελοίοις χαίρων· τὸ γὰρ ἄκαιρον πανταχοῦ λυπηρόν.

3. *νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη*. Id non illepide fictum; Atheniensium enim numismata noctuam insculptam habebant. Hinc nummi *noctuae* quandoque dicebantur: unde Graecorum illud, *γλαὺξ ἵπταται*, *noctua volavit*, de iis usurpabatur, quorum res non vi, sed pecuniarum interventu conficiebantur.

4. *τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης*. Ita maris littus appellatur, ut patet ex Antipatri *Epigr.* Anth. Lib. I. c. 14.

νεται, [1] νυκτὸς δὲ ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν· ἡ δὲ βάτος, τῶν ἐσθήτων ἐπιλαμβάνεται τῶν παριόντων, ζητοῦσα τὸ ἴδιον ἱμάτιον ἐπιγνῶναι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι περὶ ταῦτα μᾶλλον σπουδάζομεν ὕστερον, περὶ ἃ πρότερον πέσωμεν.

Μῦθος ρκε΄. Νυκτερὶς καὶ Γαλῆ.

Νυκτερὶς ἐπὶ τῆς γῆς πεσοῦσα, ὑπὸ γαλῆς συνελήφθη· μέλλουσα δὲ ὑπ᾽ αὐτῆς ἀναιρεῖσθαι, περὶ τῆς σωτηρίας ἑαυτῆς παρεκάλει. Τῆς δὲ λεγούσης, ὡς οὐ δύναται αὐτὴν ἀπολῦσαι, φύσει γὰρ πᾶσι πολεμεῖ πτηνοῖσιν, ἔφησεν αὐτὴν [2] μὴ ὄρνεον εἶναι, ἀλλὰ μῦν, καὶ οὕτως ἀφείθη. Ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ συλληφθεῖσα ὑπὸ ἑτέρας γαλῆς, ἐδέετο ὅπως μὴ θύσῃ αὐτήν· τῆς δὲ εἰπούσης ἅπασι μυσὶ διεχθρεύειν, ἔλεγεν ἑαυτὴν μὴ μῦν εἶναι, ἀλλὰ νυκτερίδα, καὶ πάλιν ἀπελύθη. Οὕτω τε συνέβη αὐτῷ δὶς

Δμωΐον Ἱπποκράτευς ἔθανε βρέφος ἐς πλατὺ πόντου
Χεῖλος, γειτοσύνης ἑρπύσαν ἐκ καλύβης.

1. νυκτὸς δέ. Vespertiliones proverbialiter dici videntur, qui aere alieno gravati luce domi se contineant, ne a creditoribus appellentur, et noctu prodeunt. Vlpianus Lib. Pandect. XXI. tit. *De evictionibus. Si quis ita stipulanti spondeat, sanum esse, furem non esse, vespertilionem non esse* etc. Quod

res timens, interdiu non apparet, sed noctu tantum in pabulum exit; Rubus vero praetereuntium vestes continuo detinet, ut suas recognoscere possit.

Fabula indicat, nos ab iis, in quae prius inciderimus, omni studio postea cavere.

Fab. CXXV. Vespertilio et Mustela.

Vespertilio in terram delapsus, a Mustela comprehensus fuit, a qua quum iam iam neci daretur, eam enixe sua pro salute rogabat. Illa vero ipsum dimittere se posse negante, quod natura volucribus omnibus inimica esset, Vespertilio non avem, sed murem se esse adfirmabat: quapropter incolumis dimissus fuit. Deinde autem quum iterum cecidisset, et ab alia Mustela captus esset, tunc etiam ne voraretur orabat. Ea vero, muribus omnibus se inimicam esse dicente, tum ille, se non murem, sed vesperti-

adagium sumptum videtur ex Aesopi Apologo. Exstat huiusmodi argumenti Fab. etiam in Collect. Planudea num. XLII.

2. μὴ ὄρνεον. Adludunt ad Fab. hanc ea quae referuntur a Nonio ex Agathone Varronis. *Quid multa? Factus sum Vespertilio, neque in muribus plane, neque in volucribus sum*. Huds. *in Fab. Plan.* CIX. quae eiusdem est argumenti.

ἐναλλαξαμένην τὸ ὄνομα, τῆς σωτηρίας παραγενέσθαι.

Ἀτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς δεῖ μὴ ἀεὶ αὐτοῖς ἐπιμένειν, λογιζόμενοι, ὅτι οἱ πρὸς τοὺς καιροὺς μετασχηματιζόμενοι, πολλάκις καὶ τὰς σφοδρὰς τῶν κινδύνων ἐφόδους ἐκφεύγουσι.

Μῦθος ρκϛʹ. Νοσῶν καὶ Ἰατρός.

Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἐπερωτώμενος, [1] πῶς ἐτηρήθης; ἔφη, πλέον τοῦ δέοντος ἱδρωκέναι· ὁ δὲ, ἀγαθὸν τοῦτο εἶναι ἔφη. Ἐκ δευτέρου δὲ ἐρωτηθεὶς παρ᾽ αὐτοῦ, πῶς ἔχεις; ἔφη, φρίκῃ συσχεθεὶς, σφοδρῶς διετινάχθην· ὁ δὲ, καὶ τοῦτο ἀγαθὸν φήσας εἶναι, ἐκ τρίτου ἠρώτησεν αὐτὸν, πῶς ἐτηρήθης; ὁ δὲ ἔφη, [2] ὑδρείᾳ περιπέπτωκα· κἀκεῖνος πάλιν ἀγαθὸν τοῦτο ἔφησε. Μετὰ ταῦτα δὲ τῶν οἰκείων τινὸς ἐρωτήσαντος αὐτὸν, πῶς ἔχεις; ἐγὼ, ἀδελφὲ, εἶπεν, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλλυμαι.

1. πῶς ἐτηρήθης. Mallem ἐτέθης. Nam et Fab. XLIII. Coll. Planud quae cum nostra convenit, habet πῶς διετέθη, quod quidem magis quadrat. Ceterum heic animadvertant lectores volo, quod hic noster Aesopicarum fabularum Metaphrastes, dum interrogantes

lionem esse adfirmavit, atque liber rursus evasit. Ita contigit, ut bis, nomen mutando, salutem consequeretur.

Oportet igitur, nos etiam iisdem in rebus non continuo manere, illud animo considerantes, quod qui ad tempus mutantur, plerumque vel maxima pericula effugiunt.

Fab. CXXVI. Aegrotus et Medicus.

Aegrotus quidam quonam modo se haberet a Medico interrogatus, Se praeter modum sudasse, respondit. Tum Medicus, id bonum esse adfirmavit. Rursus autem de morbi statu ab eodem interrogatus, Febrili, inquit ille, frigore captus, vehementi nervorum motu convulsus sum. Euge, bonum et istud est, Medicus inquit. Quum autem tertio rogaretur, Sum, ait Aegrotus, urinae profluvio quam maxime debilitatus; ac Medicus, Bonum hoc est etiam, tunc quoque respondit. Demum vero quum ipsum familiaris quidam, quomodo se haberet, interrogasset, Ego, amice, ait, nimia bonorum copia oppressus iam iam pereo.

ac respondentes inducit, pro tertia saepe saepius secundam personam usurpat.

2. ὑδρεία. Lege potius ὑδέρῳ, ut habet Planud. loc. cit. quae quidem vox *hydropicum morbum* significat, ὑδρεία vero nihil huiusmodi.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς τῶν ἀνθρώπων θέλουσι κατὰ χάριν λέγειν τισὶν, ἃ μάλιστα αὐτοὺς βλάπτουσιν.

Μῦθος ρκζ΄. Ξυλευόμενος καὶ Ἑρμῆς.

Ξυλευόμενός τις παρά τινα ποταμὸν, τὸν ἑαυτοῦ πέλεκυν ἀπεβάλλετο. Τοῦ δὲ [1] ῥεύματος παρασύραντος αὐτὸν, ὑπὸ πολλῆς συσχεθεὶς θλίψεως, καθήμενος παρὰ τὰς ἀκτὰς τοῦ ποταμοῦ, ὠδύρετο. Ἑρμῆς δὲ [2] ὁ τοῦ ποταμοῦ θεὸς ἐλεήσας αὐτὸν, ἧκε, μαθεῖν θέλων παρ' αὐτοῦ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἔκλαιε. Τοῦ δὲ εἰπόντος αὐτῷ, καταβὰς ὁ Ἑρμῆς, χρυσοῦν πέλεκυν ἀνήνεγκεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐπυνθάνετο εἰ τοῦτον ἀπώλεσεν. Ἀρνησαμένου δὲ αὐτοῦ, ἐκ δευτέρου καταβὰς, ἀργυροῦν ἀνήνεγκεν. Ὁ δὲ πάλιν ἠρνήσατο κἀκεῖνον μὴ εἶναι αὐτοῦ. Καταβὰς δὲ ἐκ τρίτου, τὴν ἰδίαν ἀξίνην ἐκόμισεν· ἐπηρώτησε δὲ τοῦτον καὶ πάλιν, εἰ [3] ταύτην ἀπώ-

1. *ῥεύματος παρασύραντος αὐτόν*. Vide crassum huiusce fabellae Metaphrastis ingenium. Securis ferrea non supernatat undis, ita ut ab illis quasi lignum *παρασύρηται*, *huc illuc trahatur*, sed illico demergitur, atque imum fluminis petit.

2. *ὁ τοῦ ποταμοῦ θεός*. Planudes Fab. XLIV. quae cum nostra concordat, habet tantum „*Ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας*. Hinc facile crediderim in Aesopicis Babriae Fabulis, a quibus certe hae nostrae processere, ea quae de Mercurio heic leguntur, nempe *ὁ τοῦ ποταμοῦ θεός*, minime exstitisse, sed a Metaphraste addita fuis-

Fabula declarat, quod homines quidam adulandi libidine capti, ea quibusdam dicere non reformidant, quae ipsis maxime nocent.

Fab. CXXVII. Lignator et Mercurius.

Lignator quidam iuxta flumen ligna quum caederet, securis ei forte e manu excidit. Quae quum statim in imo fluminis rapta esset, multo ille moerore correptus, in ripa fluminis sedens lamentabatur. At Mercurius, cui sacrum flumen erat, pietate motus, Lignatori apparuit, eumque de fletus caussa rogavit. Quam simul ac intellexit, in flumen subiens auream securim extulit, eumque, an esset quam amiserat, est percontatus. Illo negante, Mercurius iterum sub amnem descendens, securim argenteam detulit. Sed eo minime suam hanc esse tunc quoque adfirmante, imum fluminis Mercurius repe-

se. Et quidem imperite: ignorasse enim videtur, Mercurii simulacra tum in solitudinibus, tum in viis poni solita, ut itinerantibus viam commonstraret, resque amissas invenire faceret, quemadmodum amplissime patet ex Phurnuto de *Natura Deor.* cap. 16.

3. *ταύτην*. Legitur in Cod. *τοῦτον*, et deinde *τοῦτο ἀπώλεσα*, quod Metaphrastis oscitantia factum puto, qui respexit ad *πέλεκυν*, non ad *ἀξίνην*. Scio quidem a Graecis quandoque, Poetis maxime, Enallagen generum fieri solere, ut *τέκνον ἄλαςε* a Callim. *φίλε τέκνον* ab Homero, sed in huiusmodi scriptore *χυδαίῳ* haec requirere ineptum puto.

λεσεν· ὁ δὲ ἀληθῶς ταύτην ἀπώλεσα, εἶπεν. Ὁ δὲ Ἑρμῆς ἀποδεξάμενος αὐτȣ̃ τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὸ ἀληθὲς, πάσας αὐτῷ ἐχαρίσατο. Παραγενόμενος ȣ̃ν πρὸς τȣ̀ς ἑταίρȣς αὐτȣ̃, διηγήσατο αὐτοῖς τὰ συμβάντα αὐτῷ. [1] Εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν τȣ̃τον ἐπιφθονήσας, ἐβελήθη καὶ αὐτὸς τὸ ἶσον, παραγενόμενος ἐκεῖσε, διαπράξασθαι. Διόπερ ἀναλαβὼν πέλεκυν, παρεγένετο ἐπὶ τὸν αὐτὸν ποταμὸν ξυλευσόμενος, καὶ ἐπιτηδείως τὴν ἑαυτȣ̃ ἀξίνην ῥίψας ἐν τῷ ποταμῷ, ἐκαθέζετο κλαίων. Αὐτίκα ȣ̃ν τȣ̃ Ἑρμȣ̃ ἐπιφανέντος, καὶ τὴν αἰτίαν τῶν θρήνων πυνθανομένȣ, ἔφη, ὅτι πέλεκυν ἀπώλεσα ἐν τῷ ποταμῷ· ὅπερ ἀκȣ́σας ὁ Ἑρμῆς, καταβὰς, χρυσȣ̃ν πέλεκυν ἀνήγαγε. Καὶ δὴ φήσαντος αὐτȣ̃ εἰ τȣ̃τον ἀπώλεσεν, ἔφη μετὰ χαρᾶς, ναὶ ἀληθῶς ȣ̃τός ἐστιν. Ἰδὼν ȣ̃ν ἐκεῖνος τὴν ἀναίδειαν, καὶ τὸ ψεῦσμα αὐτȣ̃, ȣ̓ μόνον τȣ̃τον ȣ̓κ ἐδωρήσατο αὐτῷ, [2] ἀλλ' ȣ̓δὲ τὸν ἴδιον ἀπέδωκε πέλεκυν.

Ὁ μῦθος διδάσκει, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις συναγωνίζεται τὸ θεῖον, τοσȣ̃τον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιȣ̃ται.

1 Εἷς δέ τις. Simile quid Hadriano Imperatori contigisse, Spartianus in eius vita refert. Quum enim in balneo veteranum quempiam, servuli penuria, se se marmoribus fricantem conspicatus esset, eum servulis aliquot, et sumptibus donavit. Quod reliqui veterani feliciter cessisse videntes, coeperunt et ipsi com-

tens, securim, quam vere amiserat, sustulit, et, an illam perdidisset, Lignatorem interrogavit: qui quum statim eam a se revera amissam fateretur, Mercurius eius iustitiam animique candorem vehementer admiratus, ceteras quoque secures ei dono dedit. Lignator deinde domum reversus, singula quae sibi evenerant amicis enarravit; quorum quidam invidia quum esset excitatus, idem facere secum deliberavit. Securi itaque arrepta, ad flumen illud lignatum se contulit, et securi in undis de industria proiecta, flens in ripa consedit. Cui Mercurius quum statim apparuisset, fletusque caussam rogasset, ille, se in flumine securim amisisse, respondit. Hoc ubi Deus intellexit, in profundos fluvii gurgites se demergens, securim auream attulit, quam quum ille, prae gaudio exsultans, suam esse adfirmaret, Mercurius eius impudentia, ac subdola mente perspecta, neque auream, neque ferream illi dedit.

Fabula docet, quod quanto Deus propitior est probis, tanto improbis infestior est.

plures sub oculis Imperatoris, se se marmoribus adfricare, ut hoc modo Principis elicerent benignitatem. At ille iis evocatis, iussit ut alius alium vicissim defricarent, atque ita servulis nihil opus fore. Is iocus postea in vulgi fabulam transiit.

2. ἀλλ' οὐδέ. Natum ab Apologo Aesopico Proverbium:

Μῦθος ρκή. Ἀγαλματοπώλης.

Ξύλινόν τις Ἑρμῆν κατασκευάσας, προσενεγκὼν ἐπώλει. Μηδενὸς δὲ ὠνητῦ προσιόντος, ἐγκαλέσασθαί τινας βυλόμενος, ἐβόα, ὡς ἀγαθοποιὸν δαίμονα, καὶ [1] κέρδυς τηρητικὸν πιπράσκειν. Τῶν δὲ παρατυχόντων τινὸς εἰπόντος πρὸς αὐτόν· ὦ ὗτος, καὶ τί τῦτον ὄντα τοιοῦτον πωλεῖς, δέον τῶν παρ' αὐτοῦ ὠφελειῶν ἀπολαύειν; ἀπεκρίνατο· ὅτι ἐγὼ μὲν ταχείας ὠφελείας τινὸς ἐπιδέομαι, αὐτὸς δὲ βραδέως εἴωθε τὰ κέρδη ποιεῖν.

Πρὸς ἄνδρα αἰσχροκερδῆ, καὶ τῷ θεῷ πεξιφρονῦντα.

Μῦθος ρκθ'. Ὁδοιπόροι καὶ Πλάτανος.

Ὁδοιπόροι θέρους ὥρᾳ περὶ μεσημβρίαν ὑπὸ καύματος τρυχόμενοι, ὡς ἐθεάσαντο πλάτανον, ὑπὸ ταύτης κατηντήσαντες, καὶ ἐν τῇ σκιᾷ κατακλιθέντες ἀνεπαύοντο. Ἀναβλέψαντες δὲ εἰς

Οὐκ αἰεὶ ποταμὸς ἀξίνας φέρει: *non semper secures fert Fluvius*: idest, non protinus tibi speres idem quod aliis feliciter cessit. Michael Apostol. et Erasm. *Adag. Chil.* IV. *Cent.* III. 57.

1. κέρδυς τηρητικόν. Inter cetera Mercurii cognomina

Fab. CXXVIII. Statuarius.

Quum quidam Mercurii simulacrum ex ligno fecisset, ipsum venum proposuit. Sed quum nullus emptor accederet, is emptores alliciendi caussa, clamare coepit, aiens se Deum beneficum, ac divitiarum datorem venumdare. Quidam tunc ex iis qui forte aderant, Ecquid, inquit, amice, Deum talem divendis, quum tute ipse tot tantisque eius beneficiis frui possis? Cui ille, Ego quidem, ait, celeri subsidio indigeo, hic autem tarde divitias ferre solet.

Virum turpi lucro deditum, ac Numinis contemptorem, haec fabula notat.

Fab. CXXIX. Viatores et Platanus.

Viatores aestatis tempore nimio meridiani solis calore laborantes, quum Platanum vidissent, sub eam confugerunt, eiusque strati sub umbra recubuerunt. Ad eam deinde conversis

erat etiam κερδῷος, quod mercaturae praeesset, et ementium, et vendentium esset inspector, et lucri auctor. Hinc a nonnullis cum sacculo nummis referto depingebatur. Vide Phurnuti libellum de *Natura Deorum* cap. 16.

τὴν πλάτανον, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· [1] ὡς ἀνωφελόν τι τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἄκαρπόν ἐστι τὸ δένδρον. Ἡ δὲ ἀποτυχοῦσα ἔφη πρὸς αὐτούς· ὦ ἀχάριστοι, ἔτι τῆς ἐξ ἐμοῦ εὐεργεσίας ἀπολαύοντες, ἄκαρπόν με καὶ ἀχρείαν ἀποκαλεῖτε;

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ἀτυχεῖς εἰσιν, οἱ καὶ εὐεργετοῦντες τοὺς πέλας, ἐξ αὐτῶν μᾶλλον ἀχαριστοῦνται.

Μῦθος ρλ΄. Ὁδοιπόρος καὶ Ἔχις.

Ὁδοιπόρος χειμῶνος ὁδεύων, ἐθεάσατο ἔχιν ὑπὸ κρύους διαφθειρόμενον, καὶ τοῦτον ἐλεήσας ἀνείλατο, καὶ βαλὼν εἰς τὸν ἑαυτοῦ κόλπον, θερμαίνειν ἐπειρᾶτο. Ὁ δὲ μέχρι μὲν ὑπὸ τοῦ ψύχους συνείχετο, ἠρέμει· ἐπεὶ δὲ ἐθερμάνθη, ὀδὰξ εἰς τὴν γαστέρα αὐτοῦ ἀνῆκε. Καὶ ὡς ἀποθνήσκειν μέλλων, ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε [2] δίκαια πέπονθα· τί γὰρ τοῦτον ἀπολλύμενον περιεποιούμην, ὃν ἔδει καὶ ἐῤῥωμένον ἀναιρεῖν.

1. ὡς ἀνώφελον. Hinc Proverbium a Coelio Rhodigino in *Antiq. lect.* refertur: *Platano adsimilis*; de eo nempe, quem, quum ipsius opera utamur saepe, liberi tamen incommodis, habemus derisui, convellimus, perditum quandoque volumus. Platanus umbrae gratia tantum ex alieno petita est orbe. Item Themistocles apud Aelian. *histor. var.* IX. cap. 18. quer-

oculis, Quam est inutilis, inter se aiebant, haec arbor hominibus, et infructuosa! Illa vero respondens, O vos, inquit, ingratos, qui meo adhuc beneficio fruentes, inutilem me, infructuosamque vocatis.

Ita quoque nonnulli homines infelices censendi sunt, quia licet amicos beneficiis afficiant, eos tamen ingratissimos experiuntur.

Fab. CXXX. Viator et Vipera.

Vir quidam hyberno tempore iter habens, quum Viperam prae gelu morientem vidisset, misericordia motus, eam sustulit, suoque in sinu refovit. Ea vero dum frigore detinebatur, quiete ac pacate se gessit; at postquam demum calefacta fuit, illico viatoris ventrem momordit. Is itaque iam iam moriturus, Merito quidem haec patior, inquit; quid enim hanc pereuntem curavi, quam etiam bene valentem interficere oportebat?

cubus seipsum comparabat, *ὅτι ἐκείνας ὑπέρχονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ δέονται αὐτῶν ὅταν ὕῃ, στέγειν ἐκ τῶν κλάδων ποθοῦντες· ὅταν δὲ οὔσης εὐδίας παρίωσι, τίλλουσιν αὐτὰς, καὶ περικλῶσιν.*

2. *δίκαια πέπονθα.* Iustum esse, dicere solebat Demosthenes, misereri non improborum hominum, sed eorum qui immerito infelices sunt, teste Stob. *Serm.*

Οὕτω καί τινες τῶν ἀνθρώπων τινὰς εὐεργετοῦντες, λανθάνουσιν ὡς [1] ἀντ' εὐεργεσιῶν λύπας ἕξουσιν.

Μῦθος ρλα'. Δέλφαξ καὶ Ἀλώπηξ.

[2] Ὄνῳ τις ἐπιθεὶς αἶγα καὶ πρόβατον καὶ δέλφακα, ἤλαυνεν εἰς ἄστυ. Τοῦ δὲ δέλφακος παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν κεκραγότος, ἀλώπηξ ἀκούσασα ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν παρ' αὐτοῦ, δι' ἣν τῶν λοιπῶν ἡσυχαζόντων, μόνος αὐτὸς βοᾷ. Ὁ δὲ ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε οὐ μάτην ὀδύρομαι· εὖ γὰρ οἶδα, ὅτι τοῦ μὲν προβάτου ἔριά τε καὶ γάλα τοῦ δεσπότου λαμβάνοντος ἀνθέξεται· ὁμοίως δὲ καὶ τῆς αἰγὸς διὰ τοὺς τυροὺς καὶ τοὺς ἐρίφους· ἐμοῦ δὲ οὐκ ἔχοντος ἄλλό τι χρηστὸν, πάντως με θύσειν βούλεται.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων μεμπτέοι εἰσὶν, ὅσοι τὰς μελλούσας προορώμενοι συμφορὰς ἀποκλαίονται.

44. Hinc Proverb. Κριοῦ διακονία, *arietis ministerium*, quod Suidas, Zenodotus, sic referunt, quasi de officio in ingratos collocato; siquidem Aries cornibus ferit pascentem. *Nevelet.* ad Fab. Phaedri XVIII. Lib. IV. quae cum nostra plane convenit.

1. ἀντ' εὐεργεσιῶν λύπας. Iubemur tamen Patris nostri coelestis exemplum imitari, qui solem suum facit

Ita quoque nonnulli homines, dum in quosdam beneficia conferunt, non sentiunt se pro gratia dolores recepturos.

Fab. CXXXI. Porcellus et Vulpes.

Quidam asinum in urbem agebat, Capra, Ove, et Porcello oneratum. Quum autem Porcellus per totam viam grunniret, audiens id Vulpes rogavit, quamobrem, ceteris silentibus, ipse solus ita clamaret. Cui ille, Non temere conqueror, inquit; recte enim novi, quod meus herus, lanam et lac ab Ove recipiens, manum ab ipsa abstinebit, itidemque Capram, ob caseum et haedos omnino servabit; me vero bonum nullum habentem proculdubio mactabit.

Ita ii reprehendendi sunt, qui futuras calamitates praevidentes, ingemiscunt.

oriri, et pluit non minus super improbos, quam super bonos, utrisque pariter benefaciens: iubemur et inimicos nostros diligere, et benefacere iis, qui oderunt nos: iubemur denique persecutoribus nostris bonum pro malo rependere.

2. Ὄνῳ τις. Parum differt haec Fabula a superius allata LXXII. ubi vide quae adnotavimus.

Μῦθος ρλβ'. Ὄνος καὶ Βυρσοδέψης.

Ὄνος κηπωρῷ δουλεύων, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἤσθιε, πολλὰ δὲ ἐκακοπάθει, ηὔξατο τῷ Διὶ, ὅπως τοῦ κηπωροῦ αὐτὸν ἀπαλλάξῃ, καὶ ἑτέρῳ δεσπότῃ αὐτὸν [1] ἐκδώσει. Ὁ δὲ Ζεὺς μέμψας, ἐκέλευσεν εἰς κεραμέα πωλῆσαι. Πάλιν δὲ αὐτοῦ δυσφοροῦντος, ἐπειδὴ πολὺ πλέον ἀχθοφορεῖν ἠναγκάζετο ἐν τῷ πηλῷ καὶ τῇ πλινθείᾳ, πάλιν τὸν Δία παρεκάλει. Ὁ δὲ Ζεὺς παρεσκεύασε πραθῆναι αὐτὸν εἰς βυρσοδέψην. Ὁ δὲ ὄνος εἰς χείρονα δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ' αὐτοῦ πραττόμενα, ἔφη μετὰ στεναγμοῦ· οὐαί μοι τῷ τάλανι· αἱρετώτερον ἦν μοι [2] παρ' ἐκείνοις τοῖς δεσπόταις εἶναι· ἐπεὶ οὗτος, ὡς ὁρῶ, καὶ τὸ δέρμα μου μέλλει ἀνελεῖν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τοὺς πρώτους δεσπότας τότε ποθοῦσιν οἱ οἰκέται, ὅταν πεῖραν λάβωσιν ἑτέρων.

Μῦθος ρλγ'. Ὄνος καὶ Ἡμίονος.

[3] Ὀνηλάτης ἐπιθεὶς ὄνῳ καὶ ἡμιόνῳ γόμους, ἤλαυνεν· ὁ δὲ ὄνος μέχρι μὲν πεδίον ἦν, ἀντεῖχε

1. Mallem ἐκδώσῃ ut conveniat cum ἀπαλλάξῃ: verum ἐκδώσῃ est pro ἐκδώκῃ. Vid. pag. 180. not. 1.

2. παρ' ἐκείνοις τοῖς δεσπόταις. Planudea lectio Fab. XLV. cum qua haec nostra concordat, enucleatius habet

Fab. CXXXII. Asinus et Coriarius.

Asinus olitori cuidam serviens, quum parum comederet, et multum laboraret, precatus est Iovem, ut olitore relicto, in alius heri potestatem traderetur. Iuppiter, licet Asini consilium non laudaret, tamen fecit, ut figulo venderetur. At quum rursus id aegre ferret, quod graviora apud illum onera, argillam, et lateres portare cogeretur, iterum Iovem de domino mutando rogavit. Is vero, ut Coriario venumdaretur, effecit. Tum Asinus peiorem dominum nactus, quaeque ab eo fieri solebant conspicatus, Heu me miserum! gemens ait; melius erat mihi, apud optimos heros illos manere; nam iste, ut video, pellem meam quoque deglubet.

Fabula innuit, quod priores dominos tunc maxime servi desiderant, quum alios experti fuerint.

Fab. CXXXIII. Asinus et Mula.

Agaso quidam Asinum, et Mulam mercibus oneratos agebat. Et Asinus quidem donec in

παρὰ τοῖς προτέροις δεσπόταις, quibus verbis *olitor* et *figulus* designatur.

3. Paucis differt haec fabula a superius allata XXIV. nisi quod heic narratio prolixior est. Haec varietas

πρὸς τὸ βάρος. Ὡς δὲ ἐγένοντο κατά τι ὄρος, μὴ δυνάμενος ὑποφέρειν, παρεκάλει τὴν ἡμίονον, μέρος τι τοῦ γόμου αὐτοῦ προσδέξασθαι, ἵνα τὸ λοιπὸν αὐτὸς διακομίσαι δυνηθῇ. Τῆς δὲ παρ' οὐδὲν θεμένης αὐτοῦ τοὺς λόγους, ὁ μὲν, κατακρημνισθεὶς διεῤῥάγη. Ὁ δὲ ὀνηλάτης ἀπορῶν τὸ τί ποιήσῃ, οὐ μόνον τοῦ ὄνου τὸν γόμον τῇ ἡμιόνῳ προσέθηκεν, ἀλλὰ καὶ τὴν βύρσαν τοῦ ὄνου ἐπεσώρευσεν. Ἡ δὲ οὐ μετρίως καταπονηθεῖσα ἔφη· δίκαια πέπονθα· εἰ γὰρ παρακαλοῦντι μικρὸν κεφίσασθαι ἐπείσθην, οὐκ ἂν νῦν μετὰ τοῦ αὐτοῦ φορτίου, καὶ αὐτὸν ἔφερον.

Οὕτως καὶ τῶν δανειστῶν ἔνιοι, διὰ φιλαργυρίαν ἵνα μικρὰ ἐπιτόκια λάβωσι, πολλάκις καὶ αὐτὸ τὸ κεφάλαιον [1] προσαπόλλουσιν.

Μῦθος ρλδʹ. Ὄνος καὶ Λύκος.

[2] Ὄνος ποτὲ σκόλοπα πατήσας, ἵστατο χωλὸς μὴ δυνάμενος ὁδεῦσαι. Λύκον δὲ ἰδὼν, καὶ τοῦτον δειλιάσας μήπως, ὡς τέλπους, αὐτῷ γένηται βρῶμα, ἀνεβόησε, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλάλει· λύκε μέγιστε, νυνὶ θνήσκω ἐκ πόνου,

profecto declarat, Aesopicas Fabulas a Babrii opere varie a variis in prosam resolutas fuisse, ac Librariorum avaritia in unum coacervatas, ut volumina maiora conformarent.

planitie iter processit, oneri ferendo par fuit; ast ubi in montana venere, quum illud amplius sustinere non posset, Mulam, ut partem eius aliquam susciperet, precabatur, quo reliquum ipse perferre posset. Ea vero ipsum orantem quum sprevisset, Asinus in praeceps delatus periit. Tum agaso quo se verteret nesciens, ei non solum onus Asini, sed pellem quoque Mulae ferendam imposuit. Illa igitur vehementer defatigata, Digna patior, inquit; nam si roganti, ut aliquid oneris levarem, paruissem, nunc eius sarcinam, omnemque ipsum non gererem.

Ita nonnulli foeneratores, dum auro inhiantes, vel minimo quoque in foenore nummos ponunt, saepe cum nummis vel ipsam sortem amittunt.

Fab. CXXXIV. Asinus et Lupus.

Asinus quum spinam pede pressisset, claudus factus gressum movere non poterat. Lupum interim conspicatus, ac veritus, ne eius esca fieret, quod tribus pedibus male effugere posset, ipsum compellavit, et, O Lupe praeclarissime,

1. Ita in Cod. ab inusitato ἀπόλλω.

2. ὄνος ποτέ. Eiusdem argumenti Fab. occurrit in Neveleti Collectione num. 263. sed nostra longe alio stilo, aliaque orationis forma conscripta est.

καλόν μοί ἐστι τὸ σοῦ δεῖπνος γενέσθαι, ἢ τῶν γυπῶν καὶ κοράκων. Χάριν δὲ μίαν νῦν ἐξαιτῶ σε, πάτερ, ὅπως ἐκβάλῃς ἄκανθαν ἐκ τοῦ ποδός μου, μὴ μετὰ πόνου ἐγὼ ὁ τάλας θνήξω. Εὐθὺς δ' ὁ λύκος τῶν ὀδόντων τοῖς ἄκροις τὸν σκόλοπα δάκνων, ἐξεῖλε παραυτίκα. Λυθεὶς δὲ τοῦ πόνου, χάσκοντος τοῦ λύκου, τοῦτον καὶ τοὺς ὀδόντας θλάσας, χείλη, μέτωπον, κάραν, καὶ τὰς ὀσφρήσεις, ἀπεπήδησε, καὶ οἴκαδε ἀπήει. Καὶ ὁ λύκος ἔφη· δίκαια πάσχω· μεμαθηκὼς γὰρ πρώην μάγειρος εἶναι, ἵνα τί νῦν ἰατρὸς ἐγινόμην;

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν φιλεῖν πειρώμενοι, ἀντὶ ἀμοιβῆς κακὰ αὐτοῖς παρέχουσι.

Μῦθος ρλε'. Ὄνος βαστάζων ἄγαλμα.

Ὄνῳ τις ἐπιθεὶς ἄγαλμα, ἤλαυνεν εἰς πόλιν. Πάντων δὲ τῶν συναντώντων προσκυνούντων τὸ ἄγαλμα, ὑπολαβὼν ὁ ὄνος, ὅτι αὐτῷ προσκυνοῦσιν, [1] ἀναπτερωθεὶς ὠγκᾶτο, καὶ οὐκέτι περαιτέρω προβαίνειν ἐβούλετο. Καὶ ὁ ὀνηλάτης αἰ-

1. ἀναπτερωθεὶς ὠγκᾶτο. Ad hoc respicit adagium illud pervulgatissimum, ὄνος ἄγων μυστήρια, *Asinus portans mysteria*, ab Aristophan. in *Ranis* usurpatum; quod in eum dici potest, qui praeter dignitatem in munere quopiam versatur. Quo in loco Scholiastes

inquit, en iam dolore confectus pereo; sed tamen iucundum est mihi, tua potius esca, quam corvorum, et vulturum praeda fieri. Vnum autem peto abs te, pater, ut scilicet spinam hanc educas mihi de pede, ne tanto miser cum dolore moriar. Tum Lupus summis dentibus spinam corripiens, eam dicto citius evellit. Sed Asinus cruciatu solutus, hiantis Lupi dentes, labia, frontem, atque caput, et supercilia calcibus comminuit, ac liber inde se fuga proripuit. Quapropter Lupus, Merito haec patior, inquit: iampridem enim lanionis artem edoctus, quid Asini medicus esse volui?

Fabula significat, quod plerique, dum suos inimicos amore prosequi student, sibimetipsis pro mercede damna comparant.

Fab. CXXXV. Asinus gestans simulacrum.

Asinum Dei simulacro oneratum in urbem quidam agebat. Quod quum obvii omnes adorarent, Asinus fieri id sibi credens, superbia tumens, rudere coepit, nec progredi ulterius volebat. Sed agaso id sentiens, et asellum fu-

adfirmat, inde natum proverbium; quod olim quibus ad peragenda Sacra Eleusinia opus erat, asino imposita deportabantur. Ad hoc adlusit etiam Apuleius, quum se fingit Asinum Cererem Deam circumferentem.

θόμενος τὸ γεγονὸς, τῷ ῥοπάλῳ αὐτὸν παίων, ἔφη· ὦ κακὴ κεφαλὴ, αἴτει καὶ τῦτο λοιπὸν, ἐὰν ὅσους ὑπὸ ἀνθρώπων προσκυνεῖσθαι ζητῇ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅπω καὶ οἱ τοῖς ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς ἐπαλαζονευόμενοι, παρὰ τοῖς εἰδόσιν αὐτὺς γέλωτα ὀφλισκάνυσιν.

Μῦθος ρλϛ'. Ὄνος ἄγριος.

[1] Ὄνος ἄγριος, ὄνον ἥμερον θεασάμενος ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν ἐμακάριζεν αὐτὸν [2] ἐπί τε ἐξουσίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. Ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἐρχόμενον, καὶ ῥοπάλοις παίοντα, εἶπεν· οὐκέτι σε εὐδαιμονίσω· ὁρῶ γὰρ, ὅτι οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν ἀφθονίαν ἔχεις.

Οὕτως οὐκ ἔστι ζηλωτὸν, τὰ μετὰ τῶν κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν γινόμενα κέρδη.

1. Ὄνος ἄγριος. Ὄναγρος aliis vocatur, Latinis onager, Asinus silvestris. Plin. Lib. VIII. c. 44. *Onagro et Asino genitus, omnes antecellit. Onagri in Phrygia et Lycaonia praecipui. Pullis eorum, ceu praestantibus sapore Africa gloriatur, quos lalisiones appellant.* Agno-

stibus caedens, O pessimum caput, inquit, haec verbera quoque sume tibi, si asinos ab hominibus coli praesumis.

Fabula innuit, ita et eos, qui aliena ostentant, ut sua, deridiculos consciis esse.

Fab. CXXXVI. Asinus silvestris.

Asinus silvestris, in aprico quodam loco asinum domesticum quum vidisset, obviam procedens ipsum beatum praedicabat, tum ob egregiam corporis habitudinem, tum ob cibi suavitatem, quo abunde perfruebatur. Deinde vero quum eum onera ferentem, et agasonem pone sequentem, baculisque caedentem adspexisset, Ast ego, inquit, non amplius beatum te dixerim; video enim, quod magnis non sine malis bonorum copiam habes.

Ita lucro illi non invidendum, quod periculis, et calamitatibus obtinetur.

scas iterum ex his etiam patriam huius λογοποιοῦ. *Heusing.* ad Fab. Plan. CXI. quae eiusdem est argumenti.

2. *ἐπί τε ἐξουσίᾳ*. Planudea lectio est, *ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ*, quam sane praefero; quid enim heic vult sibi *ἐξουσίᾳ σώματος*?

Μῦθος ρλζ΄. Ὄνος καὶ Τέττιγες.

Ὄνος ἀκούσας τεττίγων ᾀδόντων, ἥσθη ἐπὶ τῇ εὐφωνίᾳ, καὶ ζηλώσας αὐτῶν τὴν ἡδύτητα εἶπε· τί σιτούμενοι τοιαύτην φωνὴν ἀφίετε;[1] Τῶν δὲ εἰπόντων δρόσον, ὁ ὄνος προσπαραμένων τῇ δρόσῳ, λιμῷ διεφθάρη.

Οὕτως οἱ τῶν παρὰ φύσιν ἐπιθυμοῦντες, παρὰ τὸ μὴ ἐπιτυχεῖν ὧν ἐφίενται, καὶ τὰ μέγιστα δυστυχοῦσιν.

Μῦθος ρλη΄. Ὄνοι πρὸς τὸν Δία.

Ὄνοι ποτὲ ἀχθόμενοι ἐπὶ τῷ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν, καὶ ταλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία, λύσιν τινὰ τῶν πόνων αἰτούμενοι. Ὁ δὲ ἐπιδεῖξαι βουλόμενος, ὅτι τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, ἔφη· τότε[3] αὐτοὶ ἀπαλλαγήσεσθε τῆς κακοπαθείας,

1. Τῶν δὲ εἰπόντων δρόσον. Cicadas rore ali veterum quoque sententia fuit. Hinc Anacr. *Ode* 43.

Μακαρίζομέν σε, τέττιξ,
Ὅτι δενδρέων ἐπ' ἄκρων,
Ὀλίγην δρόσον πεπωκώς,
Βασιλεὺς ὅπως ἀείδεις.

Elegantissimum quoque de cicada exstat Leonidae Epigramma in *Antholog.* Lib. VI. cap. 16. 3.

Οὐ μόνον ὑψηλαῖς ὑπὸ δένδρεσιν οἶδα καθίζων
Ἀείδειν, ζαθερῷ καύματι θαλπόμενος.

Fab. CXXXVII. Asinus et Cicadae.

Asinus Cicadis canentibus auditis, suavi earum voce summopere est delectatus. Quam quum vellet aemulari, Quonam cibo, inquit, vesci soletis, ad huiusmodi vocem comparandam? Rore, respondere Cicadae: sed Asinus dum rorem exspectat, fame absumptus periit.

Ita qui naturae contraria concupiscunt, illa non modo numquam adsequuntur, sed in maxima quoque infortunia incidunt.

Fab. CXXXVIII. Asini ad Iovem.

Dolentes olim Asini, quod continuo onera ferrent, atque in aerumnis vitam traherent, legatos ad Iovem misere, solamen aliquod laborum petentes. Quod quum Iuppiter fieri non posse ostendere vellet, tunc eos, inquit, a la-

Προίκιος ἀνθρώποισι κελευθήτῃσιν ἀοιδός
Θηλέης ἕρσης ἰκμάδα γευόμενος κ. τ. λ.

Vide Plinium Lib. II. cap. 36.

2. Ὄνοι ποτέ. Concordat haec Fabula cum Planudea CXII. Hinc facile Phaedrus suam excogitavit de Canum legatis ad Iovem missis, quae est Lib. IV. Fab. 17.

3. ἀυτοί ἀπαλλαγήσεσθε. Legendum ἀυτοὺς ἀπαλλαγήσεσθαι, ut conveniat cum ποιήσωσι.

ὅταν οὐρῶντες ποταμὸν ποιήσωσι. Κἀκεῖνοι ἀληθεύειν αὐτὸν ὑπολαβόντες, ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι νῦν, ἔνθεν ἂν ἀλλήλων οὖρον ἴδωσιν, ἢ ἑτέρου ὑγρὸν, καὶ αὐτοὶ παραστάντες [1] οὐροῦσιν.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον ἀθεράπευτον.

Μῦθος ρλθ'. Ὄνος καὶ Ὀνηλάτης.

Ὄνος ὑπὸ ὀνηλάτου ἀγόμενος, ὡς μικρὸν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ προῆλθεν, ἀφεὶς τὴν λείαν ἀπὰρ διὰ κρημνῶν ἐφέρετο. Μέλλοντος δὲ αὐτοῦ κατακρημνίζεσθαι, ὁ ὀνηλάτης ἐπιλαβόμενος τῆς οὐρᾶς, ἐπειρᾶτο μετάγειν αὐτόν· τοῦ δὲ εὐτόνως ἀντιπίπτοντος, ἀφεὶς αὐτὸν, ἔφη· ὦ ὄνε, νίκα, κακὴν γὰρ νίκην νικᾷς.

Ὅλως πρὸς ἄνδρα φιλόνεικον.

Μυθος ρμ'. Ὄνος καὶ Λύκος.

[2] Ὄνος ἔν τινι λειμῶνι νεμόμενος, ὡς ἐθεάσατο λύκον ἐπ' αὐτὸν ὁρμώμενον, χωλαίνειν προσεποιεῖτο. Τοῦ δὲ προσελθόντος αὐτῷ, καὶ τὴν αἰ-

1. οὐροῦσιν. Asinariis notissimum hoc non praetereunt, qui animalium historiam exposuerunt. Vide Ionston. de *quadrupedibus* Lib. I. cap. 2. p. 13. *Heu-*

boribus vacuos fore, quum mingendo fluvium fecerint. Illi id verum eum dicere rati, iam tempore ab illo, ubi suam aut aliorum urinam vident, ipsi quoque mingere solent.

Id omnino declarat, cuiusque fatum inevitabile esse.

Fab. CXXXIX. Asinus et Agaso.

Asinus dum ab Agasone ageretur, a via paullum digressus, relicta planicie, praerupta in loca ferebatur. At quum denique in praeceps rueret, Agaso cauda arreptum conabatur in viam reducere. Sed quum Asinum a lapsu retinere non posset, eum omnino dimisit, et, Vince utique, ait: infaustam enim victoriam reportas.

Id omnino in hominem quadrat, qui continuo contendere cupit.

Fab. CXL. Asinus et Lupus.

In prato quodam Asinus pascens, quum Lupum contra ruentem vidisset, se claudum esse simulavit. Eo itaque accedente, caussamque, qua

sing. ad Fab. Planud. supra citat.

2. Est haec Fabula eiusdem argumenti ac superius allata CXXXII., a qua nihil nisi verbis differt.

τίαν πυνθανομένε, δι' ἣν χωλαίνει, ἔλεγεν· ὡς φραγμὸν διέβαινον, σκόλοπα ἐπάτησα· καὶ παρῄνει αὐτὸν πρῶτον ἐξελεῖν τὸν σκόλοπα, εἶθ' ἕτως αὐτὸν καταθοινήσασθαι, ἵνα μὴ ἐσθίων [1] περιπαρῇ. Τε̃ δὲ ἐμπεισθέντος, καὶ τὸν πόδα αὐτε̃ ἐπάραντος, ὅλον τὸν νε̃ν πρὸς τὸν σκόλοπα ὡς δῆθεν ἔχοντος, ὁ ὄνος λὰξ εἰς τὸ στόμα αὐτε̃ ἀφεὶς, τὲς ὀδόντας αὐτε̃ ἐξετίναξε. Καὶ ὡς κακῶς διατεθεὶς, ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα· τί γὰρ τε̃ πατρός με μάγειρον διδάξαντος, ἰατρικὴν τέχνην ὑπελαβόμην;

Ουτως καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ [2] μή τι προσήκεσιν ἐπιχειρε̃ντες, εἰκότως δυστυχε̃σιν.

Μῦθος ρμα'. Ὄνος λεοντῆν φέρων.

Ὄνος ἐνδυσάμενος λέοντος δορὰν, περιῄει ἐκφοβῶν τὰ ἄλογα ζῶα. Καὶ δὴ θεασάμενος ἀλώπεκα, ἐπειρᾶτο καὶ ταύτην [3] δεδίττεσθαι. Ἡ δὲ ὡς ἔτυχεν ἀκέσασα αὐτε̃ φθεγξαμένε, ἔφη· ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς κἀγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκούμενον ἄν σε ἤκουσα.

1. Ita corrigendam putavi lectionem Cod. περιπαρῆς.

2. μή τι. Ita in Cod. scriptum fuisse videtur, licet haec vox fere tota evanuerit.

3. δεδίττεσθαι. Penitus haec vox in Codice periit, nec aliud nunc nisi vestigium . . . σθαι superstat. Coniectura tamen, atque ex Planudea Fab. CXIII.

claudus esset, interrogante, Quum sepem, Asellus inquit, transirem, sentem calcavi. Hinc Lupum rogare coepit, ut antequam se voraret, sentem illum evelleret, ne scilicet inter edendum transfigeretur. Persuasus ille, pedem Asini sublevat, et extrahere sentem aggreditur. Quam in rem dum totus incumbit, Asinus os eius calce percussit, omnesque ei dentes confregit. Quo Lupus graviter dolens, Merito, inquit, hoc patior: quid enim a patre lanionis artem edoctus, nunc medicam volui exercere?

Ita homines, ea, quae se minime decent aggressi, merito infelices fiunt.

Fab. CXLI. Asinus pellem Leonis gestans.

Asinus pelle Leonis indutus, per nemora, reliqua bruta perterrens, vagabatur. Vulpe autem conspecta, ipsi quoque timorem iniicere conatus est: sed haec, ubi casu eius vocem audivit, Scias velim, inquit, quod et ego te sane pertimuissem, nisi rudentem audivissem.

quae cum nostra plane concordat, ita reposuimus. Ceterum ex hac fortasse fabella derivatum est proverbium, *Asinus apud Cumanos*, de quo vide Lucianum in *Piscatore* §. 32, et alibi, nec non Erasmum in *Adagiis*.

Ὅυτως ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων τοῖς ἔξωθεν τύφοις δοκȢντές τινες εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

Μῦθος ρμβ'. Ὄνος καὶ Βάτραχοι.

Ὄνος ξύλων γόμον φέρων, λίμνην διέβαινεν. Ὡς δὲ ὀλισθήσας κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος, ὠδύρετο, καὶ ἔστενεν. Οἱ δὲ ἐν τῇ λίμνῃ βάτραχοι ἀκȢσαντες αὐτȢ τῶν στεναγμῶν, ἔφησαν· ὦ Ȣτος, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσȢτον χρόνον διέτριβες ἐνταῦθα, ὅσον ἡμεῖς, ὅτι πρὸς ὀλίγον πεσὼν ὀδύρῃ;

ΤȢτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄνδρα ῥάθυμον, ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφορȢντα, αὐτὸς τȢς πλείονας ῥᾳδίως ὑφιστάμενος.

Μῦθος ρμγ'. Ὄνος, Κόραξ, καὶ Λύκος.

Ὄνος ἡλκωμένος τὸν νῶτον ἔν τινι λειμῶνι ἐτρέφετο. Κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος κρȢόντος, ὁ ὄνος ἀλγῶν ὠγκᾶτο, καὶ ἐσκίρτα. Τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόῤῥωθεν ἑστῶτος, καὶ γελῶντος, λύκος παριὼν ἐθεάσατο, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη· ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ κἂν αὐτῷ μόνῳ ὀφθῶμεν, διωκόμεθα, [1] τȢτȢς δὲ καὶ προσιόντας προσγελῶσιν.

1. τȢτȢς δέ. Nempe *Corvos*. Ita Lupus de infelici Luporum conditione conqueritur, quod nimirum ab ho-

Ita nonnullos homines, dum exteriori fastu aliquid esse videntur, suametipsa garrulitas qui sint manifestos facit.

Fab. CXLII. Asinus et Ranae.

Asinus ligna ferens, per paludem quamdam transibat. Paullatim autem lapsans, ut demum decidit, nec ulla vi surgere potuit, lamentari, ac suspiria ducere coepit. Ranae vero, quae ibi aderant, ubi eius gemitus audiverunt, Heus tu, dixere, si vix lapsus ita quereris, quidnam faceres, si tanto tempore, quanto nos, heic fuisses?

Hac fabula uti poterit aliquis in virum segnem, qui ob minimos quosque labores tristatur, dum alioqui maiores etiam facile perfert.

Fab. CXLIII. Asinus, Corvus, et Lupus.

Asinus, cuius in dorso ulcus inerat, in prato quodam pascebatur. Corvus autem quum supra ipsum constitisset, ac rostro ulcus feriret, Asinus prae cruciatu vehementer rudebat, atque saltabat. Procul interim stante agasone, deque illo ridente, Lupus forte praeteriens, ubi fieri id vidit, Heu nos miseros, secum ait; nos enim homines si tantum viderint, statim

minibus continuo bello impetantur, Corvi vero nulla molestia afficiantur.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐξ ἀπροόπτου δῆλοι εἰσίν.

Μῦθος ρμδ'. Ὄνος, Ἀλώπηξ καὶ Λέων.

Ὄνος καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐξῆλθον ἐπὶ ἄγραν. Λέοντος δὲ αὐτοῖς παρατυχόντος, ἡ ἀλώπηξ ὁρῶσα τὸν ἐπηρτημένον κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ λέοντι, ὑπέσχετο παραδώσειν αὐτῷ τὸν ὄνον, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἀπαγγέλληται. Τοῦ δὲ αὐτὴν ἀπολύειν φήσαντος, προσαγαγοῦσα τὸν ὄνον εἰς τὴν παγίδα πεσεῖν παρεσκεύασε· καὶ ὁ λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φυγεῖν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν ἀλώπεκα συνέλαβεν, εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸν ὄνον ἐτράπη.

Οὕτως οἱ τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις καὶ ἑαυτοὺς συναπολλύντες.

Μῦθος ρμε'. Ὄρνις καὶ Χελιδών.

Ὄρνις ὄφεως ὠὰ εὑρὼν, καὶ ταῦτα ἐπιμελῶς ἐκθερμάνασα, [1] ἐξεκάλυψε. Χελιδὼν δὲ αὐτὴν θεασαμένη ἔφη· ὦ ματαία, τί ταῦτα ἀνατρέ-

1. ἐξεκάλυψε. Placet magis ἐξεκόλαψε, ut habet Pla-

persequuntur, hos vero etiam accedentes cum risu libenter excipiunt.

Id omnino declarat, maleficos homines, licet numquam antea visos, statim tamen agnosci.

Fab. CXLIV. Asinus, Vulpes, et Leo.

Asinus et Vulpes, societate simul inita, venatum se contulere. Leo autem quum iis occurrisset, periculum imminens Vulpes agnoscens, illi ultro se offert, eique Asinum se tradituram pollicetur, si ipsam incolumem atque indemnem dimiserit. Quod quum ille promisisset, Vulpes in casses quasdam Asinum adducit, atque ut in illas incideret de industria curavit. Sed Leo ipsum effugere non posse videns, primum Vulpem comprehendit, atque deinde se ad Asinum vertit.

Fabula indicat, ita et eos, qui sociis insidiantur, semetipsos quoque nescios perdere.

Fab. CXLV. Gallina serpentis ova incubans.

Gallina quum serpentis ova invenisset, ea sedulo fovens et incubans, matura tandem excludit. Hirundo autem eam conspicata, O de-

nud. Fab. CXVII. quae cum nostra plane convenit.

φεις, ἅπερ, ἂν αὐξηθῇ, ἀπὸ σοῦ πρώτης τὸ ἀδικεῖν ἄρξονται;

Οὕτως ἀνιθάσσευτός ἐστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μάλιστα εὐεργετῆται.

Μῦθος ρμϛʹ. Ὀρνιθοθήρας καὶ Κορυδαλός.

Ὀρνιθοθήρας πτηνοῖς παγίδας ἵστα. Κορυδαλὸς δὲ τοῦτον θεασάμενος, ἠρώτα, μακρόθεν ἑστὼς, τί ἐργάζῃ· τοῦ δὲ εἰπόντος, πόλιν κτίζω, καὶ μικρὸν ὑποχωρήσαντος, καὶ κρυβέντος, ὁ κορυδαλὸς πεισθεὶς τοῖς λόγοις τοῦ ἀνδρὸς, προσῆλθε τῷ τόπῳ, καὶ τὸ δέλεαρ ἐσθίων, ἔλαθεν ἐμπεσεῖν εἰς τοὺς βρόχους. Ὁ δὲ ὀρνιθοθήρας δραμὼν, ἀνελάβετο αὐτόν· καὶ ὁ κορυδαλὸς, ὦ οὗτος, ἔφη, ἐὰν τοιαύτας πόλεις κτίζῃς, [1] πολλοὺς ἐνοικοῦντας εὑρήσεις.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα καὶ οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ προεστῶτες χαλεποὶ ὦσιν.

Μῦθος ρμζʹ. Ὀρνιθοθήρας καὶ Πελαργός.

Ὀρνιθοθήρας [2] δίκτυα γεράνοις ἀναπετάσας, πόῤῥωθεν ἐθεώρει τὴν ἄγραν. Πελαργοῦ δὲ σὺν

1. πολλοὺς ἐνοικοῦντας. Planudea lectio utpote exstat in Fabula XLVI. quae eiusdem est argumenti, habet negative οὐ πολλούς. Qualis melior sit habenda, per se

mens, ait, quid foetus huiusmodi nutris, qui quum excreverint, a te primum laedendi initium sument?

Ita pravitas suapte natura pervicax est, licet maximis beneficiis cumuletur.

Fab. CXLVI. Auceps, et Galerita.

Auceps volucribus retia figebat; quem quum Galerita vidisset, stans eminus, quidnam ageret, percontabatur. Tum ille, Vrbem condo, ait. Hoc ubi dixit, inde paullulum se subduxit, occultavitque. Galerita eius verbis fidem adhibens, ad propositam escam colligendam illuc accessit, et inscia in laqueos incidit. Tum Auceps accurrens eam capit: cui Galerita, Si tu, inquit, urbes huiusmodi condis, incolas sane multos habebis.

Omnino fabula indicat, tunc maxime et domus et urbes desertas reddi, quum earum praefecti saevitiam exerceant.

Fab. CXLVII. Auceps et Ciconia.

Auceps quum gruibus retia posuisset, stans eminus, si quae in ea inciderent, prospiciebat.

quisque videt. Auctor vero Epimythii legisse videtur ὁ πολλούς.

2. δίκτυα. Varias retium species non piscatores mo-

[1] τοῖς γεράνοις ἐπικαθήσαντος, ἐπιδραμὼν, μετ' ἐκείνων καὶ αὐτὸν συνέλαβε. Τοῦ δὲ δεομένου μὴ θῦσαι αὐτὸν, καὶ λέγοντος, ὡς οὐ μόνον αὐτὸς ἀβλαβής ἐστι τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ ὠφελιμώτατος, τοὺς γὰρ ὄφεις, καὶ τὰ λοιπὰ ἑρπετὰ συλλαμβάνων ἀναιρεῖ, καὶ ὁ ὀρνιθοθήρας ἔφη· ἀλλ' εἰ τὰ μάλιστα οὐ φαῦλος εἶ, διὰ τοῦτο κολάσεως ἄξιος, ὅτι μετὰ πονηρῶν κεκάθικας.

Ἀτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς δεῖ τὰς τῶν πονηρῶν συνουσίας φεύγειν, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἐκείνων τῆς κακίας κοινωνεῖν δόξωμεν·

Μῦθος ρμη'. Κάμηλος.

Ὅτε [2] πρῶτον κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες, καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες, ἔφυγον· ὡς δὲ χρόνου προϊόντος συνιδόντες [3] αὐτῆς τὸ πρᾷον, ἐθάῤῥησαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν. Αἰσθόμενοι δὲ κατὰ μικρὸν, ὡς [4] χολὴν

do, sed et venatores antiquitus habebant; quorum alia dicebantur δίκτυα, alia ἐνόδια, alia ἄρκυες, ut videre est apud Pollucem Lib. X. *Cyneg.* qui rem fusius explicat.

Ceterum eiusdem argumenti fabula occurrit etiam supra pag. 124. quod de aliis quoque observare licet. Sed et in Planud. Collectione nonnullae repetitae habentur, veluti fab. XIX. et CXLVII. XX. et CXLVI. CXXXIX. et CXLVIII. Ex quo magis magisque comprobatur, Aesopicarum quas nunc habemus Fabula-

Quum autem Ciconia una cum gruibus decidisset, Auceps accurrens eam quoque cum ipsis comprehendit. Tum illa ne interficeretur orabat, aiens, non solum hominibus se innoxiam esse, sed contra valde perutilem, quippe quae serpentes, ceterasque reptantes, caperet atque enecaret. Sed Auceps, Etsi, inquit, improba non sis, poena tamen es digna, eo quod improbis te sociam addixisti.

Debemus ergo malorum hominum coetus nos quoque evitare, ne pravitatis eorum participes videamur.

Fab. CXLVIII. Camelus.

Quando primum Camelus visus fuit, perterriti homines, eiusque magnitudinem admirati, in fugam se protinus converterunt. Vbi vero progressu temporis mansuetudinem eius cognovere, ad eum tandem accedere ausi sunt. Cito autem

rum seriem, a diversis, et diversis quidem temporibus, consarcinatam fuisse.

1. *τοῖς*. Ita in Cod. Verum quum Lexicographi *γέρανον* foeminino genere usurpent, legendum videtur *ταῖς*.

2. *πρῶτον κάμηλος*. Perperam in Codice *πρωτοκάμηλος*. Ita restitui ex Planudea CXVIII. quae nostrae congruit.

3. *αὐτῆς*. Male in Cod. *αὐτοῖς*.

4. *χολὴν τὸ ζῶον οὐκ ἔχει*. Plin. Lib. X. cap. 37. *Fel non omnibus datum animalibus . . . . . equi, muli, aries,*

τὸ ζῶον οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον [1] φρονήσεως ἦλθον, ὥστε καὶ χαλινοὺς αὐτῇ περιθέντες, παισὶ ἐλαύνειν ἔδωκαν.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων συνήθεια καταπραΰνει.

Μῦθος ρμθ'. Ὄφις πατούμενος.

Ὄφις ὑπὸ πολλῶν πατούμενος ἀνθρώπων, τῷ Διῒ ἐνετύγχανεν. Ὁ δὲ Ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν· ἀλλ' εἰ τὸν πρότερόν σε πατήσαντα ἔπληξας, οὐκ ἂν ὁ δεύτερος ἐπεχείρησέ σοι τοῦτο ποιῆσαι.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι τοῖς πρώτοις ἀνθρώποις ἀμυνόμενοι, τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

Μῦθος ρν'. Λαγωοὶ καὶ Βάτραχοι.

[2] Οἱ λαγωοὶ πάντες συνελθόντες, ἐβόων ταῦτα πρὸς ἀλλήλους θρηνοῦντες· ἵνα τί δεινὸς ὁ βίος ἡμῶν ἐστι; καὶ γὰρ ἀετοί, ἄνθρωποί τε καὶ κύνες, ἅπαντες ἡμᾶς πειρῶνται καταθῦσαι. Βέλτιον οὖν ἐστιν ἡμῖν θανατῶσαι ἑαυτοὺς, καὶ μὴ ζῆν οὕτω κακίστως ἐν φόβῳ. Ταῦτά γε τούτων πρὸς

cervi, *caprae*, *CAMELI*, *delphini non habent*. Paullo aliter Aristot. Lib. IV. *de part. animalium* cap. 2. Τὰ μὲν γὰρ ὅλως οὐκ ἔχει χολὴν, οἷον ἵππος, καὶ ὀρεὺς, καὶ ὄνος, καὶ ἔλαφος, καὶ πρόξ. Οὐκ ἔχει δὲ οὐδὲ ἡ κάμηλος ἀποκεκριμένην, ἀλλὰ χολώδη φλέβια μᾶλλον.

sentientes, hoc animal bile prorsus carere, eo contemptus venerunt, ut fraena imponere, et pueris agendum tradere non dubitarent.

Hoc sane demonstrat, quod consuetudine terribilia mitescunt.

Fab. CXLIX. Serpens calcatus.

Serpens quum a multis hominibus conculcaretur, hac de re Iovem supplex oravit. At Deus, Si primum, inquit, qui te pede calcavit, dentibus feriisses, nequaquam alter id facere ausus esset.

Id omnino declarat, quod qui hostibus primo incursu resistunt, ceteris formidabiles fiunt.

Fab. CL. Lepores et Ranae.

Lepores olim omnes in unum congregati, ita inter se gemebundi querebantur: Quid caussae est igitur, quod tam misera haec nostra vita sit? Impune namque aquilae, homines, canes, omnes demum, nos usque ad internecionem persequuntur. Melius ergo nobis est om-

1. φρονηστεως. Mallem καταφρονήσεως, ut est in Planud. CXVIII. quae cum nostra convenit.

2. Parum differt haec Fab. a superius allata LXXXIX. nisi quod heic alio sermone enarratur.

ἀλλήλες εἰπόντων, ὥρμησαν εἰς λίμνην ἑαυτοὺς ἐμβαλεῖν. Οἱ δὲ βάτραχοι τούτους εὐθὺς ἰδόντες, ἀπερρίφησαν παραυθὺς εἰς τὸ ὕδωρ. Εἷς δὲ λαγωὸς στρατηγέτης τυγχάνων, ἐμειδίασε, καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐβόησε. Στῆτε, ἀδελφοὶ, μηδὲν κακὸν [1] ποιήσετε· ὡς γὰρ ὁρᾶτε, δειλότερα τυγχάνουσι ταῦτα τὰ ζῶα ὑπὲρ ἡμᾶς ἅπαντας.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς δυστυχοῦσιν οὐ τὴν τυχοῦσαν παραμυθίαν φέρει τὸ καὶ ἑτέρους ὁρᾷν κακοπαθοῦντας.

Μῦθος ρνά. Ὄνος καὶ Ἵππος.

Ὄνος ποτὲ ἐμακάριζεν ἵππον, διὰ τὴν τροφὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν θεραπείαν, τὴν δὲ ἑαυτοῦ τύχην ἐμυκτέριζεν, ὡς ἀχθοφοροῦντος πολλὰ, καὶ κοπιῶντος, καὶ οὐδὲ ἄχυρον εἰς κόρον λαμβάνοντος. Ἐπεὶ δὲ ἐπέστη καιρὸς πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης σὺν τοῖς ὅπλοις ἐπέβη ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ ὧδε κἀκεῖσε τοῦτον ἤλαυνεν, ὡς εἰς μέσον ἔβη τῶν πολεμούντων, [2] ξιφήρης ὁ ἵππος ἔκειτο ἐπ' ἐδάφους. Ὡς οὖν ἑώρα τοῦτον ὁ ὄνος, εὐθὺς μετεβάλλετο, καὶ τὸν ἵππον ἠλέει.

1. ποιήσετε. Mallem ποιήσατε.

2. ξιφήρης ὁ ἵππος. Manifestum vitium heic esse nullus dubito: haud enim equum *ensem manu gerere* dici potest. Itaque pro ξιφήρης, ξιφόκτονος reponendum

nino mori, quam vitam timore plenam tam pessime ducere. Haec ad invicem loquuti, in paludem, ut se in eam praecipites darent, impetum faciunt. Ranae vero ubi eos viderunt, in undas illico desiluere. Quod quum Lepus, qui praeibat, animadvertisset, subinde risit, ac extemplo ad ceteros conversus, Manete, sodales, ait, nullumque malum vobis inferte; nam, ut videtis, haec animalia longe nobis sunt timidiora.

Fabula declarat, miseros non parum levari, si etiam alios calamitatibus pressos videant.

Fab. CLI. Asinus et Equus.

Asinus olim beatum Equum tum ob pabulum, tum ob cultum praedicabat, sua vero sorte querebatur, quod onera multa ferens, multumque laborans, ne paleas quidem, quibus ad satietatem vesci posset, haberet. Quum autem belli tempus advenisset, miles armatus equum adscendit, eumque huc illuc impellens, in medios hostes defertur, donec Equus ense ictus humi corruit. Quem ut Asinus extinctum vidit, eius calamitatem miseratus, statim sententiam mutavit.

putarem, quemadmodum etiam verti. Stimulos addit Planudea LVIII quae eiusdem est argumenti, quaeque habet καὶ ὁ ἵππος πληγεὶς ἔκειτο.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τὺς πλουσίους, καὶ ἄρχοντας οὐ δεῖ ζηλοῦν· ἀλλὰ τὸν κατ᾽ ἐκείνων φθόνον, καὶ κίνδυνον ἀναλογιζομένους, ἀγαπᾷν τὴν πενίαν, τὴν [1] μητέρα τῆς ἡσυχίας.

Μῦθος ρνβ΄. Ζεὺς καὶ Κάμηλος.

Ὁ Ζεὺς δήποτε αἰτούσῃ τῇ καμήλῳ, [2] κέρατα ἔχειν, ϗ τοιαῦτα λεγέσῃ, λύπη μοι πολὺ ὑπάρχει διὰ τοῦτο, ὐκ ἐπέδωκεν, ἀλλά γε ϗ [3] τῶν ὤτων ἀπεστέρησε, πολλὰ αὐτὸς [4] χωλάνας.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ ἔχων τι, ἀρκείσθω ἐπ᾽ ἐκείνῳ, καὶ πλείω μὴ ζητείτω, ἵνα μὴ καὶ ὃ ἔχει, ἀπολέσῃ.

Μῦθος ργγ΄. Ὄρνις χρυσοτόκος.

Ὄρνιθα δέ τις πάνυ καλλίστην εἶχεν, ἥτις ἔτικτεν ἀεὶ χρυσᾶ ὠά. Ὁ δὲ νομίσας ἔνδον χρυσὸν ὑπάρχειν, σφάξας παρευθὺς, εὗρεν αὐτὴν ὥσπερ καὶ αἱ λοιπαὶ τυγχάνουσιν ὄρνιθες· καὶ

1. *μητέρα τῆς ἡσυχίας*. Sola paupertas beate vivere concedit, quia in maxima tranquillitate sita est, si aequo animo toleretur. Nam, ut monet Seneca in *Octavia:*

Bene paupertas
Humili tecto contecta latet.

Fabula innuit, quod locupletes, ac principes haud aemulari debemus, sed potius invidiam, et pericula, quibus illi obnoxii sunt, perpendentes, paupertatem amare, quae tranquillitatis mater est.

Fab. CLII. Iuppiter et Camelus.

Iuppiter quondam Camelo cornua petenti, seque moestum sine his esse adfirmanti, ea non modo negavit, sed ira ingenti percitus, aures etiam decurtavit.

Fabula monet, ut sit quisque sua sorte contentus, nec plura quaerat, ne, quod habet, etiam amittat.

Fab. CLIII. Gallina auripara.

Gallinam quidam longe pulcherrimam habebat, quae aurea semper ova pariebat. Putans itaque aurum ei intus inesse, haud mora illam occidit, sed similem gallinis ceteris reperit.

Quatiunt alta saepe procellae,
Aut evertit fortuna domos.

2. κέρατα ἔχειν. Male in Cod. κέρατας ἡμῖν.
3. τῶν ὠτῶν. Vitiose in Codice legitur τὸν νῶτον.
4. χωλάνας. Perperam et heic in Cod. χολάνας.

πλȢτον ἑυρηκέναι νομίσας, ἀπεστερήθη καὶ τȢ μικρȢ τȢ κέρδȢς.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τὸν ἔχοντά τι ἀρκεῖσθαι τȢτῳ, τὴν δὲ ἀπληστίαν ἐκφεύγειν, μήπως καὶ ὃ ἔχει ἀπολέσῃ.

Μῦθος ρνδ′. Βάτραχος καὶ Ἀλώπηξ.

Οντος ποτὲ [1] βατράχȢ ἐν τῇ λίμνῃ, καὶ τοῖς ζώοις πᾶσιν ἀναβοήσαντος, ἐγὼ ἰατρός εἰμι φαρμάκων ἐπιστήμων, ἀλώπηξ ἀκȢσασα ἔφη· πῶς σὺ ἄλλους σώσεις, αὐτὸν χωλὸν ὄντα μὴ θεραπεύων;

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ παιδείας ἀμύητος ὑπάρχων, πῶς ἄλλȢς παιδεῦσαι δυνήσεται;

Μῦθος ρνε′. Ὄφις καὶ Γεωργός.

[2] Ὄφις γεωργȢ προθύροις ἐμφωλεύων, ἔδακε τὸν πȢν τȢ παιδίȢ, καὶ παραχρῆμα τέθνηκε. Πένθος δὲ μέγα ἐγένετο τοῖς γονεῦσιν αὐτȢ. Τό-

1. *βατράχȢ ἐν τῇ λίμνῃ.* Eiusdem argumenti Fabula exstat etiam in Collectione Planudis num. CXXXV. Ipse tamen rem omnem *σκώληκι Lumbrico*, non *Ranae* tribuit; quod parum felici ingenio factum. Melius enim dicitur de Rana *χωλὸν εἶναι*, quae desultoriis passibus, et claudi ad instar graditur, quam de *Lumbrico*, qui

Ita divitem se fore arbitratus, parvum quoque lucrum amisit.

Fabula significat, oportere quemquam eo quod habet esse contentum, atque cupidines insatiabiles evitare, ne, quae possidet, etiam deperdat.

Fab. CLIV. Rana et Vulpes.

Rana quaedam paludis incola, ita ceteris animalibus magna olim voce dicebat: Ego medicinam exerceo, ac sum medicamentorum omnium peritissima. Id audiens Vulpes, Quomodo, inquit, sanare alios poteris, dum tibi claudicanti non mederis?

Fabula significat, quod indocti nullo modo ceteros docere possunt.

Fab. CLV. Serpens et Agricola.

Serpens, qui ante Agricolae domum sibi cubile foderat, pedem eius filii momordit. Qui quum statim eo morsu periisset, magnus pro-

humi reptans, numquam cadit, aut vacillat. Mallem vero pro ὄντως ποτὲ et ceter. legi ἐξελθόντος ποτὲ βατράχου ἐκ τῆς λίμνης.

2. Convenit haec Fab. si argumentum spectes, cum superius relata num. XLII. sin vero narrationem, aliquid discriminis interest.

τε ὁ πατὴρ πληγεὶς ὑπὸ τῆς συμφορᾶς, πέλεκυν λαβὼν, ἐπειρᾶτο τȣ͂ θανατῶσαι τὸν παγκάκιστον ὄφιν. Καὶ δὴ ὁ ὄφις ἐξελθὼν τȣ͂ θηρεῦσαι, εὐθὺς ὁ ἀνὴρ καταδραμὼν ὀπίσω, σπεῤῥῶς κατ' αὐτȣ͂ τὸ ξίφος καταφέρει. Ἀστοχήσας δὲ τȣ͂ θανατῶσαι τȣ͂τον, μόνον τῆς ȣ̓ρᾶς αὐτȣ͂ ἀπέκοψε τὸ ἄκρον. Ὃς φόβῳ ληφθεὶς, μὴ καὶ αὐτὸν [1] θανατώσει, λαβὼν ἄλευρον, ὕδωρ, καὶ μέλι, αὐτὸς ἐκάλει τὸν ὄφιν πρὸς εἰρήνην. Ὁ δὲ κάτωθεν λεπτὸν αὐτὸς συρίσας, καὶ γὰρ ἐκρύβη ἐπὶ πέτρας ὁ ὄφις, τῷ ἀνθρώπῳ ἔφησε, τοιάδε λέγων· ἀπὸ τȣ͂ νῦν, ἄνθρωπε, μηκέτι κάμῃς· ὅλως ἐν ἡμῖν φιλία ȣ̓ προσμένει. Ὁρῶν γὰρ ἐγὼ τὴν ȣ̓ράν μου λυπȣ͂μαι, καὶ σὺ δὲ πάλιν τὸν τύμβον τȣ͂ υἱȣ͂ σου βλέπων καθ' ὥραν, ὀυκέτι εἰρηνεύεις.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι ȣ̓δεὶς μίσȣς, ἢ ἀμοιβῆς κακῶν ἐπιλάθεται, μέχρις ἂν τὸ μνημόσυνον [2] βλέπει, περὶ ȣ͂ ἐλυπήθη.

Μῦθος ρνϛ'. Ὁδοιπόρος καὶ Ἑρμῆς.

Ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύων ὁδὸν, ηὔξατο λέγων· ὅτι ὦ Ἑρμῆ, [3] ἐὰν εὕρω τί, σοι τὸ ἥμισυ ανα-

1. θανατώσει. Melius se haberet θανατώσῃ.

2. βλέπει. Rectius βλέπῃ.

3. ἐὰν εὕρω τι. Mos erat veterum, si quid ex insperato invenirent, Mercurio partem tribuere. Nam, ut ait Phurnutus in libello de *Nat. Deorum*: ὁπόταν

inde inter parentes luctus est exortus. Pater itaque ea calamitate perculsus, arrepta securi scelestissimum illum anguem enecare studebat. Qui quum demum ad pabulum exiisset, accurrens confestim Agricola in eum fortiter securim intorsit; sed quum bene non collimasset, extremum caudae tantummodo abscidit. Tum Agricola timens, ne Serpens ipsum quoque interficeret, farinam, aquam, et mel sumpsit, eumque ad pacem redintegrandam invitavit. Sed ille leniter sibilans, tutus enim sub petra continuo latebat, Ne amplius, inquit, vir bone, adlabores; inter nos enim amicitia nulla esse potest: nam et ego, donec me cauda mutilum, et tu, donec filii tui sepulcrum videbis, pacato animo esse non possumus.

Fabula indicat, neminem odii, ultionisque posse oblivisci, donec iniuriae perpessae memoriam ob oculos habeat.

Fab. CLVI. Viator et Mercurius.

Viator longum iter ingressus, Mercurio, si quid invenisset, se dimidium oblaturum votis

τις εὕρῃ τι προάγων ἐν ὁδῷ, σύνηθες ἐπιφθέγγεσθαι, κοινὸν εἶναι τῷ Ἑρμῇ, ὃς δὴ σωιςωρ ἐςὶ τῆς εὑρήσεως. *Si quis iter faciens forte fortuna quid invenit, consuetudo inolevit, ut inventor exclamet, rei inventae partem etiam Mercurio competere; inventionis enim conscius est.* Hinc

θήσω. Περιτυχὼν δὲ πήρᾳ, ἐν ᾗ ἀμύγδαλα ἦσαν, καὶ φοίνικες, ταύτην ἀνείλετο, οἰόμενος ἀργύριον εἶναι. Ἐκτινάξας δὲ εὗρε τὰ ἔνοντα. Καταφαγὼν δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν τῶν ἀμυγδάλων τὰ λέπη, καὶ τῶν φοινίκων τὰ ὀστᾶ, ἐπί τινος βωμȣ̃ ἔθηκεν εἰπών· ἀπέχεις, ὦ Ἑρμῆ, τὴν εὐχήν· καὶ γὰρ τὰ ἐντὸς, καὶ τὰ ἐκτὸς πρὸς σὲ ἀνέθηκα.

Ὁ λόγος πρὸς ἄνδρα φιλάργυρον, τὸν καὶ θεȣ̀ς διὰ πλεονεξίαν κατασοφιζόμενον.

Μῦθος ρνζ'. Ὄρνις καὶ Αἴλȣρος.

Ὄρνις δέ ποτε κατακλιθεὶς[2] ἠῤῥώςει· εἰς ὃν αἴλȣρος προκύψας, ἔφη ταῦτα· πῶς ἔχεις, φίλε; τί δέ σοι; ἵνα τι χρήζῃς, ἀνάγγειλόν μοι, ϗ πάντα σοι παρέξω· ὅμως ἔγειρε, καὶ τεύξῃ τῆς ὑγιείας. Ἡ δὲ ἀπεκρίθη πρὸς τὸν αἴλȣρον ταῦτα· εἰ σὺ παρέλθῃς, ἐγὼ οὐκ ἀποθνήσκω· ζωὴν γὰρ ζήσω δορκάδος ὑπερτέραν.

Graeci, omnia quae fortuna reperiuntur, Ἑρμαῖα, id est *Mercurialia* vocant. Vide Suidam in Ἑρμῆς, et Barlaeum ad Luciani *Timon.* pag. 131. nec non Meursium ad Lycophr. *Cassandram* pag. 54. b.

promisit. Quum autem in peram amygdalis, dactylisque refertam forte incidisset, eam laetus capit, nummos ibi inesse arbitratus; sed ea excussa, nihil aliud quam amygdalas dactylosque adinvenit. Quibus omnibus comesis, amygdalarum cortices, et dactylorum nucleos collegit, et in ara, quae ibi forte aderat, collocavit, aiens, Habes, o Mercuri, quod votis promisi; interiora enim, et exteriora inventae a me rei obtuli tibi.

Fabula avarum respicit, qui ad avaritiae suae cupiditatem explendam, Deos quoque decipere conatur.

Fab. CLVII. Gallina et Felis.

Gallina quaedam aegra iacebat; cui Felis summum caput extollens, Quomodo, ait, te habes, amica? Si quid eges, dicito mihi, et omnia tibi comparabo. Attamen surge aliquantulum, ac brevi valetudinem recuperabis. Cui illa, Hinc si tu modo discesseris, haud amplius moriar, sed longiorem caprea vitam ducam.

1. Ὄρνις δέποτε. Videtur idem hic esse Apologus, ac supra enarratus num. XIV. Verbis tamen aliquid discrepat, et magis festiva narratio modo est.

2. ἠῤῥώστει. Male in Cod. ἠρώστει.

[1] Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι τὰς δολίους ὑποκριτὰς, τὰς λέγοντας φιλεῖν, ὁ μῦθος ἐλέγχει.

Μῦθος ρνή. Παῖς καὶ Σκορπίος.

Παῖς πρὸ τῦ τείχους ἀκρίδας ἐθήρευε. Πολλὰς δὲ συλλαβὼν, ὡς ἐθεάσατο σκορπίον, νομίσας ἀκρίδα εἶναι, κοιλάνας τὴν χεῖρα, οἷός τε ἦν καταφέρειν αὐτόν· καὶ [2] ὡς τὸ κέντρον ἐπάρας, ἔφη· εἴθε γὰρ τῦτο ἐποίησας, ἵνα καὶ ἃς συνείληφας ἀκρίδας, ταύτας ἀποβαλῇς.

Ὅλως διδάσκει ἡμᾶς, μὴ δεῖν πᾶσι τοῖς χρηστοῖς, καὶ πονηροῖς τὰ αὐτὰ προφέρειν.

Μῦθος ρνθ'. Παῖς κλέπτης καὶ Μήτηρ.

Παῖς ἐκ τῦ διδασκαλείου τὴν τῦ συμφοιτητῦ [3] δέλτον κλέψας, τῇ ἑαυτῦ μητρὶ ἐπιδέδωκε· τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης αὐτὸν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀποδεξαμένης, προϊόντος τῦ χρόνου, ὁ παῖς, ὡς νεανίας

1. Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι. Redundant haec omnino, quum postea subsequatur ὁ μῦθος ἐλέγχει. Fortasse in vetustiori Codice ex quo Casinensis Florentinus descriptus est, ea verba deerant, sed librarius suetus in Epimythiis iam apponere, ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι, imprudens heic quoque posuit.

2. ὡς. Legendum videtur ὅς.

3. δέλτον. De instrumentis, quibus Graeci ad scribendum utebantur, videndus est Pollux in *Onom.*

Dolosos simulatores haec Fabula carpit, qui homines amore prosequi falso adserunt.

Fab. CLVIII. Puer et Scorpio.

Locustas pone murum adolescens venabatur: quarum multas quum iam cepisset, Scorpionem conspicatus, eumque locustam esse putans, inflexa manu, in eo erat ut ipsum quoque colligeret. Sed ille aculeum exserens, Vtinam id faceres, inquit, ut quas cepisti locustas, etiam dimitteres.

Id omnino nos admonet, ne probis eadem atque improbis tribuamus.

Fab. CLIX. Filius fur et Mater.

Puer quidam e litterario ludo condiscipuli tabulam furatus, Matri suae detulit. Quae quum Filium non modo non reprehendisset, sed potius laudasset, progressu temporis, adolescens

Lib. X. cap. 14. Praecipua erant *βιβλία*, *χάρται*, *πέλλαι*, *διφθέραι*, *γραμματεῖα*, *γραμματίδια*, *δέλτοι*, *δελτία*: *libelli*, *chartae*, *atramentaria*, *diphtherae*, *tabulae*, *tabellae*, quae quidem cera, aut maltha illiniebantur. Vid. Herodot. in fine *Polyhymniae*. Qui mos Latinorum quoque fuit. Quintil. Lib. X. 3. *Scribi optime ceris, in quibus facillima est ratio delendi*. Vide Horat. *Satyr.* 6. Lib. I. 73. et *Epist.* 1. Lib. I. 56.

ἤδη γέγονεν, ἤρξατο καὶ τὰ μείζονα κλέπτειν. Ληφθεὶς οὖν ποτε ἐπ' αὐτοφώρῳ, καὶ [1] περιαγκωνισθεὶς, ἐπὶ τὸν δήμιον ἀπήγετο. Τῆς δὲ μητρὸς ἐπακολουθούσης αὐτῷ, καὶ [2] στερνοκτυπούσης, εἶπεν ὁ παῖς πρὸς τοὺς δημίους· ἐάσατέ με λαλῆσαι τῇ μητρί μου πρὸς τὸ οὖς λόγον ἕνα. Τῆς δὲ ταχέως ἐλθούσης, καὶ τὸ οὖς αὐτῆς τῷ στόματι τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἐπιθείσης, τοῖς ὀδοῦσιν αὐτοῦ τὸ ὠτίον αὐτῆς γενναίως δραξάμενος, ἀπέκοψεν αὐτό. Τῆς δὲ βοησάσης, καὶ εἰπούσης, ὡς ἤδη πεπλημμέληκεν, οὐδὲ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ λαοῦ κατηγοροῦντος αὐτοῦ, ὡς μὴ ἀρκεσθέντος τοῖς προτέροις κακοῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἰδίαν μητέρα ἠσέβησεν, ἔφη ἐκεῖνος· αὕτη μοι ἐγένετο τῆς ἐμοῦ ἀπωλείας αἰτία· εἰ γὰρ ἡνίκα τὴν τοῦ συμφοιτητοῦ μου δέλτον ἔκλεψα, καὶ ἤνεγκα αὐτῇ, ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων ἐχώρησα, καὶ ἐπὶ τὸν θάνατον ἠγόμην.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ κακὸν κατ' ἀρχὰς μὴ κολαζόμενον, ἐπὶ μεῖζον αὔξεται.

1. περιαγκωνισθείς. Verbum huiusmodi apud Lexicographos nullibi reperio, sed ab ἀγκὼν *cubitus*, ex quo et alia oriuntur, est derivatum, ita ut sit περιαγκωνίζειν *alicui vincula cubito* vel *brachio iniicere*. Planudea vero Fab. XLVIII. quae eiusdem est argumenti, habet simpliciter ἐπ' αὐτοφώρῳ δέποτε ληφθεὶς ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον. Et quidem, ut ibi Cl. Heusingerus obser-

iam factus coepit maiora furari. Sed tandem ipso in crimine deprehensus, brachiis manibusque ad tergum vinctis ad supplicium trahebatur. Mater interim quum ipsum gemebunda sequeretur, rogavit ille lictores, ut sibi ad aurem nonnulla Matri loqui permitterent. Accedit statim illa, suamque aurem Filii admovet ori; qui extemplo Matris auriculam dentibus arripit, ac morsu divellit. Tum Matre non modo summum facinus Filium gessisse exclamante, sed ceteris etiam omnibus eum accusantibus, quod anteactis sceleribus non contentus, suam quoque in parentem impius fuerit, Ipsa, ille inquit, ipsa Mater meae necis caussa fuit: nam si me, quum ei tabulam detuli, quam condiscipulo meo surripui, digna poena affecisset, nequaquam ad ulteriora progressus essem, nec ad supplicium ducerer.

Fabula significat, quod malum, nisi principiis obstes, magis magisque in dies crescit.

vat, cum aliarum gentium, tum Phrygum legibus capitis poena constituta fuit furibus. Draco minora etiam furta morte multabat; Solon ea maxime quae in portubus, et gymnasiis fiebant. Vid. Ant. Thysii *Collat. Leg. Attic. et Rom.* Tom. V. Thes. Gronov. pag. 1392. Gell. Lib. XI. cap. 18.

3. στερνοκτυπέστης. In Cod. στεροκτυπέστης, sed male.

Μῦθος ρξ'. Περιστερὰ διψῶσα.

Περιστερά ποτε δίψει συνεχομένη, ὡς ἐθεάσατο ἔν τινι πίνακι κρατῆρα ὕδατος [1] γεγραμμένον, ὑπέλαβεν ἀληθῆ εἶναι· διόπερ πολλῷ ῥοίζῳ ἐνεχθεῖσα, ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐντινάξασα. Συνέβη οὖν αὐτῇ τῶν πτερῶν περιθραυσθέντων, ἐπὶ τὴν γῆν καταπεσοῦσαν, ὑπό τινος τῶν παρατετυχηκότων συλληφθῆναι.

Οὕτως ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας, ἀπερισκέπτως τοῖς πράγμασιν ἐπιχειροῦντες, ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον περιβάλλουσιν.

Μῦθος ρξα'. Περιστερὰ καὶ Κορώνη.

Περιστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι τρεφομένη, ἐν πολυτεκνίᾳ ἐφρυάττετο. Κορώνη δὲ ἀκούσασα αὐτῆς τῶν λόγων, ἔφη· ὦ αὕτη, πέπαυσο ἐπὶ τούτῳ ἀλαζονευομένη· ὅσῳ γὰρ ἂν πλείονα [2] τέκνα ἔχεις, τοσούτῳ περισσότερον δουλείᾳ στενάζεις.

1. γεγραμμένον. Eiusdem est argumenti Fabula CXX. Collect. Planud. ad quam Cl. Heusingerus haec adnotavit. „ Aesopica tempora nondum in id fastigium evectam viderunt picturam, ut haec ad veritatis exemplum fingere potuerint, si verum est, quod scribit Plin. Lib. XXXV. cap. 9., Apollodoro, qui Olymp. 93. floruit, *artis fores apertas*, quas *Zeuxis* deinde *intraverit*. Hunc quidem uvas pinxisse legimus, ad quas aves etiam depascendas convolarint.

Fab. CLX. Columba sitiens.

Columba olim siti correpta, quum in quadam tabula craterem aquae depictum vidisset, eum verum esse existimavit. Quapropter magno cum impetu illapsa, in tabulam inscia offendit. Fractis proinde eius pennis, quum humi decidisset, a quodam ex iis, qui ibi forte aderant, capta fuit.

Ita nonnulli homines, magno animi fervore correpti, res temere adeuntes, semetipsos in damna coniiciunt.

Fab. CLXI. Columba et Cornix.

Columba in columbaria quadam cella enutrita, se magnifice sua de foecunditate iactabat. At Cornix eius verbis auditis, Desine, amica, inquit, hac re tam velle gloriari: nam quo plures paries, eo magis de servitute dolebis.

Aequalis illi fuit Parrhasius, qui velum pinxit, quo ipse Zeuxis decipi potuit. Vid. Plin. eod. lib. cap. 10. et c. 11. pr. Fortasse tamen apud Phrygas, quorum antiquissimum inventum pictae sunt vestes, prius etiam, quam apud Graecos, penicillo gloria quaesita fuit ,,.

2. τέκνα ἔχεις. Haec verba adeo in Codice tum vetustate, tum adtritu exesa sunt, ut vix quarumdam litterarum vestigia appareant, ex quibus hanc le-

Ὅυτως καὶ τῶν οἰκετῶν δυστυχέστεροί εἰσιν, ὅσοι [1] ἐν τῇ δȣλείᾳ τεκνοποιȣ̃σι.

Μῦθος ρξβ'. Πίθηξ καὶ Ἁλιεῖς.

Πίθηξ ἔν τινι ὑψηλῷ δένδρῳ καθήμενος, ὡς ἐθεάσατο ἁλιεῖς [2] ἐπί τινα ποταμὸν σαγήνην βαςάζοντας, παρετήρει τὰ ὑπ' αὐτῶν γινόμενα. Καὶ δὴ τȣ́των τὴν σαγήνην ἐασάντων, καὶ μικρὸν ὑποχωρησάντων τȣ̃ φαγεῖν, καταβὰς ἀπὸ τȣ̃ δένδρȣ, ἐπειρᾶτο μιμεῖσθαι αὐτȣ́ς· φασι γὰρ μιμητικὸν εἶναι τὸ ζῶον τȣ̃το. Ἐφαψάμενος δὲ τῶν δικτύων, καὶ συλληφθεὶς, ἐκινδύνευε πνιγῆναι. Ὁ δὲ πρὸς ἑαυτὸν ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα· τί γὰρ ἁλιεύειν μὴ μαθὼν, τȣ́τῳ ἐπεχείρȣν;

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι ἡ τῶν μηδὲν προσηκόντων ἐπιχείρησις, ȣ̓ μόνον ἀσύμφορος, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβής ἐστι.

ctionem adstruimus. Planudea CXXI. habet simpliciter τίκτης.

1. ἐν τῇ δȣλέᾳ. Servi liberos nec in potestate habebant, nec fructum aut solatium ex his capiebant. Domino, non sibi eos genuerant, qui cuicumque liberet, eos poterat vendere, vel donare, retentis do-

Ita quoque ex domesticis ii miserrimi sunt, qui in servitute filios procreant.

Fab. CLXII. Simia et Piscatores.

Simia procera quadam in arbore sedens, quum Piscatores ad flumen quoddam retia ferentes vidisset, sedulo, quae ab iis gerebantur, observabat. Ipsi itaque quum retia iecissent, ac paullum, ut cibum sumerent, recessissent, Simia confestim ex arbore descendens, eos imitari conabatur; aiunt enim hoc animal imitandi studio quam maxime teneri. Retibus vero vix tactis, comprehensa Simia iam iam demergebatur; quamobrem ad se conversa, Digna quidem patior, inquit; quid enim piscandi ignara, piscari volui?

Id plane significat, ad se minime pertinentes res aggredi, non solum inutile, verum etiam esse perniciosum.

mi suae parentibus. *Heusingerus*.

2. *ἐπί τινα ποταμόν*. Quae sequuntur verba, adeo in Codice nostro evanuere, ut vix lynceis oculis legi possint. Nos tamen ex litterarum, quae rarae ibi apparent, reliquiis, legendum existimavimus, *σαγήνην βαστάζοντας*.

Μῦθος ρξγ΄. Θυγατὴρ καὶ Θρηνοῦσαι.

Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς ἑτέρας ἀποθανούσης,[1] τὰς θρηνούσας ἐμισθώσατο. Τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς εἰπούσης πρὸς τὴν μητέρα, ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι ἡμεῖς μὲν, ὧν τὸ πάθος ἐστὶ, θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μηδὲν προσήκουσαι οὕτω σφόδρα κόπτονται, καὶ κλαίουσιν· ἡ μήτηρ ἔφη· ἀλλὰ μὴ θαύμαζε, τέκνον, εἰ οὕτως οἰκτρῶς αὗται θρηνοῦσιν· ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν.

Οὕτως ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρίαν οὐκ ὀκνοῦσι καὶ ἀλλοτρίας συμφορὰς ἔργον λαβεῖν.

Μῦθος ρξδ΄. Ποιμὴν καὶ Θάλασσα.

Ποιμὴν ἔν τινι τόπῳ παραθαλασσίῳ ποίμνια νέμων, ὡς ἐθεάσατο τὴν θάλασσαν γαληνήν τε καὶ πραεῖαν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι· διόπερ πωλήσας αὐτοῦ τὰ πρόβατα, καὶ[2] φοίνικας ἀγο-

1. τὰς θρηνούσας. Romani *praeficas* dicebant, quae ad deplorandos mortuos, neniamque ad tibias cantandam, conducebantur. Vide Kirchmann. *de funeribus Romanor.* cap. 6. Hunc morem cum Romanis communem fuisse Graecis, vel unus Luciani libellus *de luctu* ostendit. Heusing. ad Fab. Planud. CXXII. quae

Fab. CLXIII. Filia et Praeficae.

Dives quidam duas filias habens, altera earum defuncta, Praeficas mercede conduxit. Tum vero altera sic matrem alloquitur: Heu nos miseras, quae flere nescimus, quum nobis tale infortunium contigerit; hae vero, licet nulla nobis necessitate coniunctae, sic vehementer pectora tundunt, ac lugent! Cui mater, Ne mireris, Filia, respondit, si tam flebiliter istae lamentantur; id enim nummorum caussa tantummodo faciunt.

Ita quoque nonnulli hominum alienis etiam de calamitatibus quaestum facere ob avaritiam non verentur.

Fab. CLXIV. Pastor et Mare.

Pastor in maritimo quodam loco pecudes pascens, quum Mare tranquillum, placidumque vidisset, navigandi, ac mercaturae exercendae desiderio correptus est. Ovibus proinde diven-

cum nostra plane concordat.

2. *φοίνικας ἀγοράσας*. Planudes, qui hanc fabulam num. 49. retulit, habet *φοινίκων βαλάνους πριάμενος*. Ceterum et palmae fructus *φοίνικες* vocantur, ut satis declarat Artemidorus *Oneir.* V. §. 90. *Ἔδοξέ τις . . . ἐσθίειν φοίνικας πέντε· ἐσθίων ἐθεραπεύθη κ. τ. λ.*

ράσας, ναῦν ἐμφορτωσάμενος ἀνήχθη. Χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νηὸς περιτραπείσης, πάντα ἀπολέσας, αὐτὸς μόλις ἐπὶ τῆς γῆς διεσώθη. Μετ' οὐ πολλὰς οὖν ἡμέρας τῆς θαλάσσης γαληνιώσης, ὡς ἐθεάσατό τινα παριόντα, καὶ ἐπαινοῦντα τῆς θαλάσσης τὴν ἠρεμίαν, ἔφη· ὦ οὗτος, αὐτὴ γάρ σοι φοινίκων ἐπιθυμεῖ.

Οὕτω πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς φρονίμοις γίνεται μαθήματα.

Μῦθος ρξέ. Ποιμὴν καὶ Πρόβατα.

Ποιμὴν ἐλάσας τὰ πρόβατα εἴς τινα δρυμῶνα, ὡς ἐθεάσατο δρῦν παμμεγέθη μεστὴν βαλάνων, ὑποστρώσας τὸ ἱμάτιον ἐπὶ ταύτῃ, ἀνέβη, καὶ τὸν καρπὸν ἀντέσειε. Τὰ δὲ πρόβατα ἐσθίοντα [1] τὰς βαλάνους, ἔλαθε διαρρῆξαι [2] καὶ τὰ ἱμάτια. Ὁ δὲ ποιμὴν καταβὰς, ὡς

1. τὰς βαλάνους. Vulgata Planudis CXXIII. quae cum nostra congruit, habet τοὺς βαλάνους, masc. gen. quod uno tantum exemplo, quod viderim, recipi potest, nempe Pollucis Lib. I. cap. 12. quum apud omnes alios scriptores sit foem. gen.

2. καὶ τὰ ἱμάτια. Mallem hic etiam, τὸ ἱμάτιον. Ceterum maxime miror, quanam de caussa Heusingerus dicat, totam hanc fabulam Aesopico ingenio parum dignam esse, ex eo quod ovibus neque cibus hic satis conveniat, neque vestes devorare so-

ditis, dactylisque coemptis, onusta nave e portu solvit. Quum vero saeva tempestas coorta esset, et navis susque deque ageretur, Pastor omni merce amissa, ipse solus vix ad terram incolumis se recepit. Nonnullis autem transactis diebus, quum iterum Mare tranquillum esset, Pastor cuidam, qui inde forte transibat, eiusque placiditatem commendabat, Amice, inquit, a te dactylos Mare desiderat.

Ita saepenumero infortunia sunt prudentibus documenta.

Fab. CLXV. Pastor et Pecudes.

Pastor in quercetum quoddam quum gregem compulisset, proceram quercum glandibus refertam conspicatus, sub ea strata veste, illico adscendit, ac fructum decutere coepit. Pecudes autem dum glandes ederent, nesciae ipsam quoque vestem dilacerarunt. Pastor ita-

litum sit „. Verum Cl. Viri venia dicam, licet oves ποηφάγα animalia sint potius, ac herbis praecipue et frondibus vesci soleant, tamen glandibus quoque pasci certum est, quod ex ipsis pastoribus audivi, et per otium Autumni egomet in silvis saepe vidi. Id vero nec Aristoteli ignotum fuit, qui glandes communem tum ovibus tum suibus cibum esse testatur, *Hist. Animal.* lib. VIII. p. 21. Nihil ergo naturae contrarium in hac fabula fingitur. Quod autem idem Heusingerus ait, pecudes vestes devorare non solere, pueri vident ipsi quam in-

ἐθεάσατο τὸ γεγονὸς εἶπων· ὦ κάκιστα ζῶα, ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς ἔρια εἰς ἐσθῆτα παρέχετε, ἐμοῦ δὲ τοῦ τρέφοντος καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλασθε.

Οὕτως καὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ἄγνοιαν τοὺς μηδὲν προσήκοντας εὐεργετοῦντες, κατὰ τῶν οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

Μῦθος ρξς'. Ποιμὴν παίζων.

Ποιμὴν ἐξελαύνων αὐτοῦ τὴν ποίμνην ἀπό τινος κώμης, [1] πορῤῥωτέρω διετέλει τοιαύτῃ παιδιᾷ χρώμενος. Ἐπιβοώμενος γὰρ τοὺς πολίτας ἐπὶ βοήθειαν, ἔλεγεν, ὡς λύκοι τοῖς προβάτοις ἐπήλθοσαν. Δὶς καὶ τρὶς τῶν ἐκ τῆς κώμης ἐκπλαγέντων, καὶ ἐκπηδησάντων, εἶτα μετὰ γέλωτος ἀπαλλαγέντων, συνέβη τὸ τελευταῖον τῇ ἀληθείᾳ λύκους ἐπελθεῖν. [2] Ἀποτεμνόμενος δὲ αὐτοῦ τῆς ποίμνης, καὶ αὐτοῦ ἐπιβοῶντος ἐπὶ βοηθείᾳ, ἐκεῖνοι ὑπολαβόντες αὐτὸν παίζειν κατὰ τὸ ἦθος, ἧττον ἐφρόντιζον. Καὶ οὕτως συνέβη αὐτὸν ἀπολέσαι τὰ πρόβατα.

opportune sit dictum. Etenim quidni fieri poterat, ut oves, dum glandes in pastoris veste decussas edebant, ipsam quoque vestem aliquantulum dilacerarent?

1. πορῤῥωτέρω διετέλει. Heic aliquid librarii negligentia omissum puto: verba enim neque concinne, ne-

que quum descendisset, ubi factum vidit, O pessima animalia! exclamavit: lanas vos ceteris ad vestes praebetis, mihi vero, qui vos nutrio, et ipsam quoque vestem surripuistis.

Ita quoque qui per dementiam eos beneficiis afficiunt, quos nulla sibi necessitate iunctos habent, in domesticos male ac iniuste se gerunt.

Fab. CLXVI. Pastor illudens.

Pastor quidam, quoties gregem e pago in pascua deduceret, ipse longius secedens, huiusmodi ioco delectabatur. Solebat ille magnis clamoribus vicinos incolas in auxilium vocare, aiens nimirum, quod lupi pecudes adorti essent. Hac arte oppidani iterum iterumque perterriti, quum ad arcendos lupos egrederentur, semperque cum risu redirent, denique contigit, ut revera lupi in gregem irruerent. Qui quum illum penitus profligarent, ac Pastor vicinos in auxilium vocaret, ipsi eum iocari pro more existimantes, nequaquam curarunt; atque ita contigit, ut ille oves omnes amitteret.

que distincte procedere mihi videntur, ita ut eorum perspicuus sensus eliciatur. Nec Palatini Codices medelam afferunt, ut videre est in Fab. a Neveleto edita num. 270. quae cum nostra quoad argum. convenit.

2. Ἀποτεμνόμενος. Ita quidem in Codice, sed ordo

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι τοῦτο κερδαίνουσιν οἱ ψευδόμενοι, [1] τὸ μηδὲ ὅταν ἀληθεύωσι πιστεύεσθαι.

Μῦθος ρξζʹ. Παῖς λούμενος.

Παῖς ποτε λούμενος ἔν τινι ποταμῷ, ἐκινδύνευσεν ἀποπνιγῆναι. Ἰδὼν δέ τινα ὁδοιπόρον, τοῦτον ἐπὶ βοήθεια ἐκάλει. Ὁ δὲ ἐμέμφετο τῷ παιδὶ, ὡς τολμηρῷ. Τὸ δὲ μειράκιον εἶπε πρὸς αὐτόν· ἀλλὰ νῦν μοι βοήθει, ὕστερον δὲ σωθέντι μέμψῃ.

Ὅλως εἴρηται πρὸς τοὺς ἀφορμὴν καθ᾽ ἑαυτῶν διδόντας ἀδικεῖσθαι.

Μῦθος ρξηʹ. Πρόβατον πρὸς Κείροντα.

Πρόβατον ἀφυῶς κειρόμενον, ἔφη, εἰ μὲν ἔρια ζητεῖς, [2] ἀνωτέρω τέμνε· εἰ δὲ κρεῶν ἐπιθυμεῖς, ἅπαξ με καταθύσας, τοῦ κατὰ μικρὸν βασανίζειν ἀπάλλαξον.

ac ratio sermonis postulat Ἀποτεμνομένης δὲ αὐτοῦ τῆς ποίμνης κ. τ. λ. *Quum vero grex illius profligaretur* etc.

1. τὸ μηδέ. Huiusmodi effatum Aesopo tribuitur etiam a Stobaeo *Serm.* 61. idemque respondisse narratur Demetrius, qui interrogatus, quid mali mentientes sequeretur, dixit, τὸ μηδ᾽ ἂν τἀληθῆ λέγωσιν, ἔτι πιστεύεσθαι, ibid. *Serm.* 62. cui consonat et illud Cic. II. *de Div.* cap. 71. *Mendaci homini ne verum quidem credere solemus.*

Haec omnino declarant, id mendaces nancisci, dum vera quoque dicunt, nullam fidem.

Fab. CLXVII. Puer se lavans.

Puer quidam quum olim se in fluvio lavaret, in eo demergi periclitabatur. Viatorem autem conspicatus, eum, ut succurreret, magnis clamoribus invocabat. Is vero Puerum reprehendere, audacemque appellare; sed Puer, Nunc, ait, feras opem rogo, ac postea, ubi me salvaveris, reprehendes.

Haec de iis dicta sint, qui ceteris caussam praebent, ut ab illis iniuria afficiantur.

Fab. CLXVIII. Ovis ad Tondentem.

Imperite quum Ovis tonderetur, Pastori ait, Si lanas quaeris, altius tonde, sin vero vis carnes, me denique omnino macta, ac saltem desine me ita sensim torquere.

2. *ἀνωτέρω τέμνε*. Tiberius Caesar, ut Suetonius refert, ab amicis admonitus, ut provincialibus vectigalia augeret, rescripsit, fortasse Aesopicae fabulae memor, *Boni pastoris esse, tondere pecus, non deglubere*. Quam sententiam Alexander etiam Macedonum Rex, diversa tamen metaphora, usurpavit, dum admonenti cuidam, longe plus vectigalium a civitatibus auferri posse, respondit, *καὶ κηπωρὸν μισῶ, τὸν ἐκ ῥιζῶν ἐκτέμνοντα τὰ λάχανα*, *et olitorem odi, qui radicitus her-*

Πρὸς τὺς ἀφυῶς τὴν τέχνην παραφερομένυς, ὁ λόγος ἁρμόδιός ἐςι.

Μῦθος ρξθ'. Ἄνθρωπος καὶ Λέων συνοδεύοντες.

Ποτὲ συνώδευσε λέων ἀνθρώπῳ. Ἐκαυχῶντο ὖν πρὸς ἀλλήλυς τοῖς λόγοις. Εὗρον δὲ ἐν τῇ ὁδῷ [1] πετρίνην στήλην ὁμοίαν ἀνδρὶ, ἑτέραν στήλην λέοντος συμπνίγυσαν. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ὑποδείξας πρὸς αὐτὸν, ταῦτα ἔφη· ἴδε πῶς ἐσμὲν κρείττονες ὑμῶν πάντων, καὶ ῥωμαλέοι ὑπὲρ ἅπαν θηρίον. Ὑπολαβὼν δὲ ὁ λέων ἔφη· ὑφ' ὑμῶν εἰσιν ὖπω ταῦτα γινόμενα καὶ πραττόμενα· εἰ γὰρ εἴδησαν λέοντες γλύφειν λίθυς, πολλὺς ἂν εἶδες ὑποκάτω λεόντων.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ καυχώμενοι, πειρῶνται ἐν λόγοις ἑαυτὺς ἐπιφημίζειν, καίπερ μὴ ὄντες τοιῦτοι.

Μῦθος ρο'. Ἀλώπηξ καὶ Βότρυες.

[2] Ποτὲ κατεῖδε τὺς βότρυας ἀλώπηξ πεπείρυς, πάνυ τὰς ῥωγὰς [3] ἐνδεικνυμένυς, καὶ ἐπειρᾶτο

bas recidat. Vid. Erasm. in *Prov.* Chil. III. Cent. 7.

1. *πετρίνην ςήλην*. Dictio *ςήλη* non heic de columna, sed proprie de statua, quae columnae quandoque superimponitur, est intelligenda. Hoc in sensu passim occurrit apud Scriptores Byzantinos. Malchus initio hist. *πάς τε*

Haec iis fabula convenit, qui imperite artem aliquam exercent.

Fab. CLXIX. Leo et Homo iter habentes.

Leo quondam et Homo simul iter faciebant, suasque virtutes magnificis verbis vicissim praedicabant. In via interim lapideam statuam invenere, quae ab homine praefocatum leonem repraesentabat. Quam quum Homo Leoni indicaret, Vide, inquit, quanto vobis omnibus praestemus, belluasque universas, tum vi, tum robore superemus. Cui Leo, Haec a vobis, inquit, efficta sunt et expressa: quod si leones sculpere scirent, profecto plures homines leonibus subiectos tu videres.

Fabula declarat, quod multi superbia elati, nullius licet sint pretii, verbis tamen se se praedicare conantur.

Fab. CLXX. Vulpes et Vva.

Maturos acinisque luxuriantes uvarum racemos quum Vulpes olim vidisset, eos decerpe-

Ζήνωνος ςήλας καταβάλλουσι πάσας. Vide Suidam in voce.

2. Ποτὲ κατε͂δε. Haec Fabula verbis tantum discrepat a Fab. V.

3. ἐνδεικνυμένες. In Codice vitiose ἐνδεικνυμένας .... ταύτας.

τύτυς λαβεῖν εἰς βρῶσιν· τῆς δὲ εἰς τῦτο πολλὰ μηχανωμένης, ὐκ ἐδυνήθη τὴν ὄρεξιν πληρῶσαι· μετὰ δὲ ταῦτα μειδιάσασα ἔφη· [1] εὐθὺς τὸ πένθος εἰς χαρὰν μεταβάλλει, ἀναβοῶσα ὄμφακές εἰσι ταῦτα.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀποτυχόντες πραγμάτων, σπυδάζυσι διὰ τῦ ψεύδυς συγκαλύψαι τὴν ἧτταν.

Μῦθος ροα΄. Παῖς συνάγων ἀκρίδας.

Παῖς τις συνάγων εἰς ἄρυρας ἀκρίδας, ἔμελλεν ἆραι σκορπίον ἀντ' ἀκρίδος. Ὁ δὲ τῦ παιδὸς τὸ ἄκακον νοήσας, ταῦτα πρὸς αὐτὸν ὕτως ἐβόα, λέγων· ἀπελθὲ, ὦ παῖ, καὶ σώζυ μετ' εἰρήνης, μὴ θηρεύσας με ἀπολέσῃς ἁπάσας.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καλόν ἐςι τὰ ἐναντία γινώσκειν, καὶ τὸ μὲν καλὸν πράττειν, τὸ δὲ κακὸν ἐκφεύγειν.

1. *εὐθὺς τὸ πένθος*. Manifestum glossema e margine in textum illatum. Quisque enim videt retinendum tantum esse, *μειδιάσασα ἔφη· ὄμφακές εἰσι ταῦτα*. Hanc autem Fabellam ita Phaedrus expressit Lib. IV. 3.

Fame coacta Vulpis alta in vinea
Vvam adpetebat, summis saliens viribus;

re, ac famem explere conabatur. Quum vero multum diuque conata esset, desiderii tamen compos fieri non potuit. Subridens itaque, dolorem in gaudium convertit, aiens, Racemi isti acerbi sunt.

Haec omnino declarant, quod homines, ubi rem consequi non potuere, imbecillitatem suam mendacio tegere conantur.

Fab. CLXXI. Puer locustas colligens.

Puer quidam quum per arva locustas venaretur, scorpionem pro locusta iam iam capturus erat; sed scorpio, eius simplicitate cognita, Heus Puer, inquit, hinc discede, teque placide incolumem serva, ne me si ceperis locustas omnes amittas.

Fabula monet, optimum esse contraria dignoscere, honesta facere, improba vero omnino effugere.

Quam tangere ut non potuit, discedens ait;
Nondum matura est, nolo acerbam sumere.

2. Eiusdem est argumenti haec Fabula, ac supra relata CLVIII. licet diversitas aliqua in narratione esse videatur.

Μῦθος ροβ΄. Πέρδιξ καὶ Κυνηγέτης.

Πέρδικα [1] δέ τις κυνηγέτης ἀγρεύσας, ἔμελλεν αὐτὸς τῦ καταθῦσαι ταύτην. Ἡ δὲ ἐθρήνει, ταῦτα ὅτως βοῶσα· ἔασόν με ζῆν, κυνηγέτα περδίκων, ὅπως σοι κἀγὼ πέρδιξ πολλὰς προσάξω. Ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ὅτως ἀνταπεκρίθη· διὰ γὰρ τῦτο μᾶλλον ἐγώ σε θύσω, ὅτι φίλους σὺς προσενεδρεῦσαι [2] θέλων.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κατὰ τῶν ἑαυτῦ φίλων δολίας μηχανὰς συντιθεὶς, αὐτὸς ἐν ταῖς ἐνέδραις τῶν κινδύνων ἐμπεσεῖται.

Μῦθος ρογ΄. Χελώνη καὶ Λαγωός.

[3] Ποδῶν χελώνης λαγωὸς κατεγέλα. Ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν ταῦτα γελῶσα ἔφη· ἐγὼ τὸν ταχύν σε ἐν δρόμῳ νικήσω· ὁ δὲ ἔφησε ταῦτην μὴ ἀληθεύειν· ὅμως φησὶν, ἔριζε καὶ γνώσῃ μου τοὺς πόδας. Τίς δὲ τὸν ὅρον προσάξειεν, [4] ἀντεφώνησεν ἡ χελώνη, καὶ τὰ τῆς νίκης τίς ἡμῖν ἐπιδώσει; Τὸ γοῦν φρόνιμον

1. δέ τις. Redundat sane δέ, quemadmodum etiam τῦ, quod ante καταθῦσαι occurrit.

2. θέλων. Scribendum θέλεις.

3. Ποδῶν χελώνης. Testudine, quam Cicero in Lib. de Divinat. *tardigradam*, et *domiportam* vocat, nihil tardius; unde *testudineus incessus* in prover-

Fab. CLXXII. Perdix et Venator.

Perdicem quidam Venator quum cepisset, iam iam eam occidere aggrediebatur. Illa itaque gemens sic eum alloquitur: O Venator, sine, quaeso, ut vivam, ac ego beneficii memor perdices plurimas adducam tibi. Ille vero, Quin immo eo magis moriere, ait, quod amicis insidias struere meditaris.

Fabula declarat, quod qui amicos dolo malo circumvenit, is denique in insidias ipsas eademque pericula incidit.

Fab. CLXXIII. Testudo et Lepus.

Pedes Testudinis Lepus olim deridebat. Cui illa subridens, Ego vero, inquit, te quamvis velocem, in cursu tamen superabo. Quod impossibile omnino fore Lepus affirmans, Mecum, inquit, o Testudo, in certamen veni, et mei quid pedes valeant, aperte cognosces. Cui Te-

bium abiit. Ceterum haec fabula non eodem ac aliae stilo conscripta est, ac plurimum Babrii iambos redolere videtur. Confer quae in Prolegom. adnotavimus.

4. *ἀντεφώνησεν*. Mutum est animal Testudo. Sibilum edit tamen dum respirat, qui longe exauditur.

τῶν ζώων ἡ ἀλώπηξ συνετάξατο[1] τὴν ἀρχὴν, καὶ τὸ τέλος, ἅμα τὸν δρόμον καὶ τὸν τόπον δείξασα. Ἡ οὖν χελώνη μηδόλως κατοκνήσασα, εὐθὺς ὁδεύουσα εἰς τὸν ὅρον[2] ἀνῆλθεν. Ὁ δὲ λαγωὸς ποσὶ θαῤῥῶν ἐφύπνε. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐξυπνασὰς τῆς κοίτης, δρομαῖος ἧκεν εἰς τὸν τόπον τοῦ ὅρου, [3] ὅςις εὗρε τὴν χελώνην ὑπνοῦσαν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλαὶ φύσεις ἀνθρώπων εἰσὶν εὐφυεῖς, ἀλλ' ἐκ ῥαθυμίας καὶ ὄκνου[4] ἀπόλλονται· ἐκ δὲ σπουδῆς καὶ μακροπονίας πολλοὶ περιγένοντο τῆς φύσεως.

Μῦθος ροδ΄. Πεύκη.

Πελέσται δέποτε κατέσχιζον τὴν πεύκην,[5] σφῆνας ἐξ αὐτῆς[6] οἱ τέκτονες ποιοῦντες, οἳ καὶ ῥᾳδίως

1. *τὴν ἀρχήν.* Verba in Codice pene deleta ita restituimus, ex iis adiuti quae leguntur in margine recentiori manu exaratis, quae quidem aut Ant. Mar. Salvinii τοῦ μακαρίτου, aut Ioan. Lamii esse possunt.

2. *ἀνῆλθεν.* Eadem manus in margine scripsit ἀνῆκεν, eo quod vetus scriptura ferme omnis evanuerat. Nos vero vitri ope suffulti, scriptum reperimus ἀνῆλθεν.

3. *ὅςις.* Mallem ὅπου *ubi.*

4. *ἀπόλλονται.* Ita in Cod. forsan ab inusitato ἀπόλλω,

studo adsibilans, Ecquis nobis, ait, cursus metam describet, ac victoriae laudem decernet? Tunc Vulpes, brutorum omnium sagacissima, initium ac metam, nec non curriculi locum designavit. Testudo itaque nulla mora interiecta, iter illico arripiens ad praescriptum terminum tandem pervenit; sed Lepus interea suis pedibus nimium confidens, placidum soporem captavit. Deinde vero somno excitatus, effuso cursu ad metam et ipse contendit, at ibi Testudinem dormientem invenit.

Declarat haec fabula, multos homines ad res conficiendas egregie natura esse conformatos, sed mollitie atque socordia perditos fieri. Contra vero, studio atque labore naturae vitia quamplurimos superare.

Fab. CLXXIV. Pinus.

Lignatores olim Pinum quum caederent, cuneos ex eadem fecere, atque ita eam facilius in

nisi error scriptoris sit pro *ἀπόλλυνται*.
Ceterum huiusce Fabulae meminit etiam Tzetzes in Chil. VII. aiens: Ὁ *μυθογράφος Αἴσωπος τοῖς μύθοις αὐτῶ γράφει, Ὡς ἡ χελώνη ἐνίκησε τοῖς δρόμοις.*

5. *σφῆνας*. Male Codex bis habet *σφῖνας*, quod vitium ex recentiori pronunciatione Graecorum nasci saepe saepius in Codicibus Saec. XI. XII. etc. comperimus.

6. *οἱ τέκτονες*. Alienum prorsus a sermonis ordine et sensu *οἱ τέκτονες* esse videtur, quod facile glossema erat

κατέσχιζον σανίδας. Ἡ δὲ ἐθρήνει ὀλολύζουσα οὕτως· οὐ τοσοῦτον νῦν μέμφομαι τὴν ἀξίνην, τὴν κόπτουσάν με ταῖς χερσὶν τῶν ἀνθρώπων, ὡς [1] τοὺς ἐξ ἐμοῦ σφῆνας γεγεννημένους.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν συμφοραῖς περιπίπτουσι παρὰ τῶν ξένων· ἐκ δὲ τῶν ἰδίων ἐάν τι συμβῇ μικρὸν αὐτοῖς λυπηρὸν, χεῖρον καὶ βαρύτερον αὐτοῖς καταφαίνεται.

Μῦθος ροέ. Μῦες καὶ Γαλέαι.

[2] Ποτὲ γαλέαι ἐμάχοντο τοῖς μυσὶν, αὐτοὺς καταστρέφουσαι καὶ ἀναιροῦσαι. Εἶπον δὲ οἱ μῦες καθ᾽ ἑαυτοὺς τοιαῦτα· [3] παραλόγως γαλέαι ἡμᾶς ἡττῶσιν· οὐ γὰρ κτώμεθα ἄνακτα, ὥσπερ αὗται, οὐδὲ στρατηγοὺς ἐπὶ τῇ παρατάξει, καὶ διὰ τοῦτο ταλαιπωροῦμεν πάντες, καὶ φυγάδες γινόμεθα τοῦ πολέμου. Καὶ παραυτίκα συμβούλιον λαβόντες, κατεστήσαντο τοὺς παμμεγέθεις μῦας ἀρχηγέτας τε καὶ στρατηγοὺς τῶν ἄλλων. Καὶ δὴ ἔνοπλοι ἅπαντες γεγονότες, καὶ παρατάξεις αὖθις πεποιηκότες,

vocis πρίσαι, et ab imperito librario e margine in textu positum fuit. Male etiam in Cod. πέκτορες pro τέκτονες.

1. τοὺς ἐξ ἐμοῦ σφῆνας. Eadem quoque ratione queritur Eumenes, a militibus suis captivus, apud Iustinum Lib. XIV. cap. 5. *Cernitis, milites, habitum, atque ornamenta ducis vestri, quae mihi non hostium quisquam imposuit: nam hoc etiam solatio foret. Vos*

diversas partes diffiderunt. Pinus autem talia cum gemitu aiebat: Non queror de securi tantum, quae me hominum manibus acta proscindit, quantum de cuneis hisce, qui ex me conficiuntur.

Fabula demonstrat, quod multi homines exterorum caussa in adversas calamitates incidunt: at si quando domesticorum caussa aliquid mali illis obtigerit, id ipsis acerbius et gravius iure esse videtur.

Fab. CLXXV. Mures et Feles.

Feles cum Muribus olim bellum gerentes, eos continuo in fugam vertebant, atque ingenti clade profligabant. Mures itaque haec tandem intra se animo meditari coepere: Non quidem sine ratione nos Feles superant; regem enim nullum, nullosque duces habemus, qui nos ut illas ad pugnam instruant. Hac igitur de caussa miseri omnes caedimur, ac quoties praelium committitur, in fugam agimur. His itaque verbis permoti Mures, statim concilium convocant, ac nonnul-

me ex victore victum, vos me ex imperatore captivum fecistis. Male autem in Cod. τὰς . . . . γεγενημένας, et pro ὡς forsan scribendum ὅσον.

2. Ποτὲ γαλέαι. Perperam in Codice scriptum semper exstat γαλαῖαι. Haec autem Fabula, paucis exceptis, nihil differt a superius allata CXV.

3. παραλόγως. Deesse videtur οὐ.

ἤρξαντο πρῶτον τῶν τοῦ πολέμου· τῶν γὰρ αὐτῶν σαλπίγγων σαλπισασῶν ἐναπήρξαντο πολεμεῖν πρὸς τὰς γαλέας· αἳ κατὰ κράτος τὰς μῦας ἡττήσασαι, ἔτρεψαν τὰς δυστήνους εἰς φυγήν. Οἱ μὲν γὰρ ἄοπλοι πεφευγότες ἐν τοῖς τοίχοις, εἰσεληλύθεσαν εἰς ῥαγάδας αὐτίκα. Οἱ δὲ ἔνοπλοι καὶ ἀρχηγέται τούτων, οἵ τε ἄρχοντες καὶ στρατηγοὶ τῶν ἄλλων, μὴ δυνάμενοι ἐν ταῖς ὀπαῖς ἐμβῆναι. διεφθάρησαν ἅπαντες ὑπὸ τῶν γαλεῶν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πρὸς τὸ ζῆν ἀκινδύνως, κρεῖττόν ἐστιν ἡ εὐτέλεια, ἢ ἡ λαμπρότης καὶ δόξα τοῦ βίου.

Μῦθος ρϛ΄. Ῥοιὰ, Μηλέα, καὶ Βάτος.

Ῥοιὰ καὶ μηλέα περὶ κάλλους ἤριζον. Πολλῆς δὲ φιλονεικίας παρὰ τῶν ἀμφοτέρων γεγονυίας, βάτος ἐκ τοῦ πλησίον φραγμοῦ ἀκούσασα, εἶπεν· ὦ φίλαι, παυσώμεθά ποτε μαχόμεναι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτως παρὰ τὰς τῶν [1] ἀμενόνων στάσεις, καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι

1. ἀμενόνων. Vitiose in Cod. ἀμένων.

los, qui corporis proceritate praestabant, imperatores et duces sibi constituere. Novi interim duces armis omnibus egregie instructi, milites in ordines ponunt, atque haud mora belli signum canere iubent. Suis itaque tubis inflatis, praelium cum Felibus repente committunt. At Feles magna vi pugnam gerentes, devictos tandem Mures in fugam miserrime compulere. Qua quidem in fuga, gregarii Mures, quod inermes essent, in parietum rimas ingressi, servati sunt; sed eorum imperatores ac duces, quod armis undique praegravarentur, neque per foramina subire possent, omnes a Felibus caesi sunt.

Fabula monet, quod ad secure beateque vivendum, magis frugalitas, quam vitae splendor et gloria confert.

Fab. CLXXVI. Malum Punicum, Malus, et Rubus.

Malum Punicum et Malus de pulcritudine inter se contendebant. Multis itaque quaestionibus utrinque habitis, eas ex proxima sepe Rubus audiens, Amicae, inquit, tandem aliquando pugna desistite.

Fabula declarat, quod in maiorum contentionibus, minores etiam aliquid esse conantur.

Μῦθος ροζ΄. Σπάλαξ καὶ Μήτηρ.

[1] Σπάλαξ (ἐστι δὲ τοῦτο τὸ [2] ζῶον τυφλὸν) λέγει τῇ μητέρι αὐτοῦ ὅτι βλέπω· κἀκείνη πειράζουσα αὐτὸν, χόνδρον λιβανωτοῦ δοῦσα αὐτῷ, ἐπηρώτα, τίποτε εἴη. Τοῦ δὲ εἰπόντος ψηφίδα, εἶπεν· ὦ τέκνον, οὐ μόνον τοῦ βλέπειν ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ τὰς ὀσφρήσεις ἀπώλεσας.

Οὕτως ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων, καὶ τὰ ἀδύνατα κατεπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

Μῦθος ροη΄. Σφῆκες, Πέρδικες, καὶ Γεωργός.

Σφῆκές ποτε καὶ πέρδικες δίψει συνεχόμενοι, ἧκον πρὸς γεωργὸν, καὶ παρ᾽ αὐτοῦ ποτὸν ᾔτουν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος [3] χάριν αὐτῷ ποιη-

1. Σπάλαξ. Ab aliis ἀσπάλαξ dicitur. Est autem Talpa non muri absimilis, sub terra ut plurimum degens, ita a Graecis appellata ἀπὸ τοῦ σπᾶν, quod nempe terram semper unguibus *vellicet*, atque *trahat*.

2. ζῶον τυφλόν. Caecum omnino animal talpam esse veterum plerique existimarunt; unde illud a Suida et Diogeniano relatum proverbium, τυφλότερος ἀσπάλακος, *talpa caecior*. Atque Virgilius Lib. I. v. 183. *Georg.*

Aut oculis capti fodere cubilia talpae.

Curiosior vero recentiorum hominum observatio deprehendit, eam non omni videndi sensu carere; nam per anatomicam inspectionem, duo nervi ad ipsas

Fab. CLXXVII. Talpa et Mater.

Talpa, animal natura caecum, ita Matri suae olim aiebat: Mater, mehercle video. Ea vero periculum facere volens, incensi granum ei obtulit, et quidnam esset, interrogavit. Quae, lapillum, quum respondisset, Filia mea, Mater inquit, non solum orba es oculis, sed etiam naribus.

Ita iactabundi quidam impossibilia profitentur, sed vel in minimis redarguuntur.

Fab. CLXXVIII. Vespae, Perdices, et Agricola.

Vespae atque Perdices siti olim correptae, ad Agricolam quemdam se contulere, et ab eo potum petentes, summas illi pro potu gratias se

oculorum sedes a cerebro ducti, *nigrum* et *album* oculi, nec non pupillae rudimenta observantur; quamvis exterius totum id ob praetensam membranam non appareat. Id vero a Plinio quoque observatum reperio, qui Libro XI. scribit, talpae visum deesse, oculorum tamen inesse effigiem, si quis praetentam detrahat membranam. Cui non absimile est quod Aristoteles in *Historia animalium* ait, Lib. I. c. 9., et Galenus Lib. II. *de usu partium*. Vide Voss. Lib. II. *Theolog. gent.* cap. 58. Iac. Thomas. Dissertationem *de Talparum visu*, Lipsiae 1659. nec non Bouffonium *Hist. Nat.* T. VIII. pag. 81.

3. *χάριν αὐτῷ ποιῆσαι*. In edita a Planude LII. quae eiusdem est argumenti, legitur *χάριν ἀποδώσειν*.

σαι. Καὶ οἱ μὲν πέρδικες περισκάψαι τὰς ἀμπελῶνας, καὶ τοὺς βότρυας εὐπρεπεῖς ποιῆσαι, αἱ δὲ σφῆκες κύκλῳ περιϊοῦσαι, τοῖς κέντροις τοὺς κλέπτας ἀπώσασθαι ἔλεγον. Κἀκεῖνος ὑποτυχὼν ἔφη· ἀλλ' ἔμοιγέ εἰσι δύο βόες, οἵτινές μοι μηδὲν κατεπαγγελλόμενοι, πάντα ποιοῦσιν, οἷς ἄμεινόν ἐστιν ἢ ὑμῖν ποτὸν παρέχειν.

Οὗτος ὁ λόγος πρὸς ἄνδρα ἀχάριστον.

Μῦθος ροθ'. Σφὴξ καὶ Ὄφις.

Σφήξ ποτε ἐπὶ κεφαλὴν ὄφεως καθίσας, καὶ συνεχῶς τοῖς κέντροις πλήσσων, [1] ἐχείμαζεν. Ὁ δὲ περιώδυνος γενόμενος, καὶ τὸν ἐχθρὸν οὐκ ἔχων ἀμύνασθαι, καὶ ἀποσοβῆσαι, ὡς ἐθεάσατο ἅμαξαν μεστὴν ξύλων, ἀμηχανῶν, [2] τῇ κεφαλῇ τῷ τροχῷ ὑπέθηκε, φάσκων· συντελευτῶ κἀγὼ τῷ ἐχθρῷ μου. Καὶ οὕτω τῷ σφηκὶ συναπέθανεν.

Ὅλως δηλοῖ [3] πρὸς τοὺς συναποθνήσκειν τοῖς ἐχθροῖς ὑπομένοντας.

1. ἐχείμαζεν. Quemadmodum Phrynichus in *Collect. vocum Atticarum* observat, vulgo ab Alexandrinis haec vox usurpabatur, ad vexationem et cruciatum significandum. Idem adfirmat etiam Anonymus in opere inscripto *de similibus et diversis vocibus*, qui ait: χειμάζειν, οὐ μόνον τὸ παραχειμάζειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνοχλεῖν, ὡς Μέ-

relaturas pollicitae sunt, Perdices quidem, vineas fodere, ac racemos pulcherrimos reddere, Vespae vero, arva circumeundo, suis aculeis fures abigere. At Rusticus, Duos, inquit, boves habeo, qui licet nihil promittant, omnia tamen mihi optime praestant. Potum itaque praebere melius est illis, quam vobis.

Ingratos homines carpit haec fabula.

Fab. CLXXIX. Vespa et Serpens.

Vespa in Serpentis capite olim insidens, continuisque aculei sui ictibus feriens, atrociter ipsum vexabat. Serpens itaque magnis doloribus excruciatus, quum eam nec ulcisci, nec a se removere ullo modo posset, forte plaustrum multis lignis onustum quum vidisset, suum caput ultro rotae supposuit, Moriamur, aiens, sed cum hoste moriamur: atque ita una cum Vespa extinctus est.

Innuit eos haec fabula, qui una cum hostibus mortem oppetere non verentur.

νανδρος ἐν Ἡνιόχῳ. Du-Cang. in voce.

2. *τῇ κεφαλῇ*. De veritate huiusce lectionis vehementer dubito; ratio enim sermonis ita legi postulat, *τὴν κεφαλὴν τῷ τροχῷ ὑπέθηκε*.

3. *πρὸς τὺς*. Aut mancum est hoc Epimythion, aut delendum *πρός*.

Μῦθος ρπ'. Δένδρα ϗ Κάλαμοι.

Τὰ δένδρα [1] κατεασσόμενά ποτε ὑπὸ τῶν ἀνέμων, [2] ὡς ἑώρα τοὺς καλάμους ἀβλαβεῖς διαμένοντας, ἐπυνθάνετο [3] αὐτὰ, πῶς αὐτὰ μὲν ἰσχυρὰ ϗ ἐμβριθῆ ὄντα, οὕτως κατακλῶνται, οἱ δὲ λεπτοὶ καὶ ἀσθενεῖς ὄντες πάσχουσιν οὐδέν. Κἀκεῖνοι ἔφησαν· ὅτι ἡμεῖς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀσθένειαν, εἴκομεν τῇ τῶν ἀνέμων προσβολῇ, καὶ οὕτως τὰς ὁρμὰς ἐκκλίνομεν· ὑμεῖς δὲ πεποιθότες τῇ ἰδίᾳ δυνάμει, ἀντιτείνετε, ϗ διὰ τοῦτο κατεάσσεσθε.

Ὅλως δηλοῖ, πρὸς τὰ χαλεπὰ τῶν πραγμάτων τὸ εἴκειν, καὶ ὑποτάσσεσθαι ἀσφαλέστερον.

Μῦθος ρπά. Ταῦρος ϗ Αἶγες ἄγριαι.

Ταῦρος διωκόμενος ὑπὸ λέοντος, κατέφυγεν εἴς τι σπήλαιον, ἐν ᾧ ἦσαν αἶγες ἄγριαι. Τυπτόμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν, ϗ κερατιζόμενος ἔφη· ἀλλ' οὐχ ὑμᾶς φοβούμενος ἀνέχομαι, τὸν δὲ πρὸ τοῦ στόματος τοῦ σπηλαίου ἑστῶτα λέοντα.

Ὅυτω πολλοὶ διὰ φόβον τῶν κρειττόνων, τὰς ἐκ τῶν γειτόνων ὕβρεις ὑπομένουσι.

1. κατεασσόμενα. Ita in Cod. sed scribendum videtur κατεαξάμενα, ut et infra κατάγνυσθε pro κατεάσσεσθε.

Fab. CLXXX. Arbores et Arundines.

Arbores olim a ventis diffractae, quum illaesas Arundines incolumesque esse vidissent, eas interrogabant, quanam de caussa fortes ipsae, ac suomet pondere graves, ita diffringerentur, eae contra, quae tam exiles ac debiles essent, nihil detrimenti reciperent. Hisce itaque Arundines, Nos quidem, dixere, debilitatem nostram probe noscentes, ventorum ictibus facile cedimus, atque ita ab eorum impetu declinamus. Vos contra vestro robori nimium confisae, illis dum obsistitis, disrumpimini.

Fabula declarat, difficillimis rebus cedere, iisque subiacere tutius esse.

Fab. CLXXXI. Taurus et Caprae.

Taurus a Leone agitatus, in speluncam quamdam, ubi Caprae silvestres erant, se recepit. Is vero, quum ab illis pedibus ac cornibus impeteretur, Non parco vobis, ait, quod vos metuam, sed quod Leonem timeam qui in limine antri adest

Ita permulti ob potentiorum metum, vicinorum iniurias perferunt.

2. ὡς ἑώρα. Perperam in Codice scriptum ἕως ἑώρα.
3. ἀυτά. Scribendum erat ἀυτοὺς, seu potius ἀυτῶν.

Μῦθος ρπβ'. Τοῦ Πίθηκος παῖδες.

[1] Τοὺς πιθηκάς φασι δύο τίκτειν, καὶ τὸ μὲν ἓν τῶν γεννημάτων στέργειν, καὶ μετ' ἐπιμελείας τρέφειν, [2] τὸ δὲ ἕτερον μισεῖν, καὶ ἀμελεῖν. Συμβαίνει δὲ κατά τινα θείαν τύχην, τὸ μὲν ἐπιμελούμενον ἡδέως καὶ ἀγκαλιζόμενον, παρὰ τῆς μητρὸς ἀποπνίγεσθαι, τὸ δὲ ὀλιγωρούμενον ἐκτελειοῦσθαι.

Ὅλως δηλοῖ, [3] ὅτι πάσης προνοίας ἡ τύχη δυνατωτέρα καθέστηκε.

1. Τοὺς πίθηκας. Cave ne Aesopo huiusmodi ineptam fabulam tribuas. Idem fere de Simia narratur in Oroapoll. *Hierogl.* Lib. II. *66.* unde facile harum fabellarum collector, aut potius consarcinator, ista desumpsit.

2. τὸ δὲ ἕτερον μισεῖν. Oppianus idem fatetur *Cyneg.* II. v. *609.* et seqq. dum ait

Οὐκ ἀμφοῖν ἀτάλαντον ἑὴν μερίσαντο ποθηνήν·
Ἀλλὰ τὸ μὲν φιλέουσι, τὸ δ' ἐχθαίρουσι πόθοισιν,
Αὐταῖς δ' ἀγκαλίδεσσιν ἑῶν ἔκτεινε τοκήων.

Non ambobus aequaliter suum partiuntur amorem:
Sed alterum quidem amant, alterum vero oderunt amoribus nimiis,
In ipsisque ulnis suarum interficit (amor) *matrum,*

Et Plinius Lib. VIII. cap. 54 *Gestant catulos simiae, quos mansuefactae intra domos peperere; omnibus de-*

Fab. CLXXXII. Simiae Catuli.

Ferunt Simias binos foetus parere, eorumque alterum maxime amare, omnique cura nutrire, alterum vero odio prosequi, atque omnino negligere. Fortuna tamen, vel divina potius providentia contingit, ut qui tanto studio alitur, et in matris ulnis teneriore animo fovetur, ab eadem matre demum praefocetur; qui vero negligitur, ipse tandem servetur, et adolescat.

Hoc aperte docet, fortunam esse quavis praevidentia potentiorem.

monstrant, tractarique gaudent, similes gratulationem intelligentis. Itaque magna ex parte amplectendo necant. Iure igitur meritoque factum, ut tam impia animalia cum parricidis in culeum includerentur apud Romanos, ex lege Pompeia *de parricidis*, ut notum ex Orat. Cic. *pro Roscio*.

3. ὅτι πάσης προνοίας. Male ex Palatinis Codd. Neveletus edidit Fab. CCLXXI. πάσης πονηρίας, quum membranae nonnullae, ut ipse fatetur, haberent προνοίας. Hoc est praeponere glandes pinguibus aristis. Quod autem longius adfert Palatinus V. Epimythion, in quo monachorum fit mentio, tanti non est, ut heic referri mereat; apparet enim ab aliquo monacho codicis illius possessore ipsum adiectum fuisse.

Μῦθος ρπγ'. Ταὼς καὶ Κολοιός.

Τῶν ὀρνέων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, ταὼς ἠξίε ἑαυτὸν χειροτονεῖσθαι βασιλέα διὰ τὸ κάλλος.[1] Τρεσθέντων δὲ πάντων ἐπὶ τέτῳ τῶν ὀρνέων, κολοιὸς αὐτῷ εἶπεν· ἀλλ' ἐὰν σου βασιλεύοντος ἀετὸς ἡμᾶς καταδιῶξαι ἐπιχειρήσῃ, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι ἀεὶ τὰς δυνάςας[2] μὴ κάλλει, ἀλλὰ φρονήσει, καὶ δυνάμει δεῖ κοσμεῖσθαι.

Μῦθος ρπδ'. Ζεὺς καὶ Ὄφις.

Τοῦ Διὸς γάμους ποιοῦντος, πάντα τὰ ζῶα ἤνεγκαν δῶρα, ἕκαστον κατὰ τὴν οἰκείαν δύναμιν. Ὄφις δὲ ἕρπων ῥόδον λαβὼν ἐν τῷ στόματι, ἀνέβη. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ζεὺς ἔφη· τῶν ἄλλων πάντων τὰ δῶρα λαμβάνω, ἀπὸ δὲ τῦ σῦ ςόματος λαμβάνω ὐδόλως.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι[3] τῶν πονηρῶν αἱ χάριτες φοβεραί εἰσιν.

1. Τρεσθέντων. Legendum Τρεφθέντων.

2. μὴ κάλλει ἀλλὰ φρονήσει. Aurea vere sunt, quae Plato in *Menexeno* ait, nempe οὔτε σώματος κάλλος καὶ ἰσχὺς δειλῷ καὶ κακῷ ξυνοικοῦντα πρέποντα φαίνεται, ἀλλ' ἀπρεπῆ, καὶ ἐπιφανέςερον ποιεῖ τὸν ἔχοντα, καὶ ἐκφαίνει τὴν δειλίαν. *Neque forma corporis atque robur, timido ac pravo quum*

Fab. CLXXXIII. Pavo et Graculus.

Regem sibi constituere Aves quum vellent, Pavo omnino se, ob praeclaram sui corporis formam, eligi debere existimabat. Omnibus itaque ad ipsum conversis, Sed quonam modo, Graculus inquit, si nos aquila aggredi coeperit, auxilium feres?

Fabula declarat, Reges non pulcritudine, sed prudentia, atque virtute semper ornatos esse debere.

Fab. CLXXXIV. Iuppiter et Serpens.

Quum Iuppiter nuptias celebraret, animalia cuncta, suis quaeque pro viribus, ei munera obtulerunt. Serpens itaque rosam decerptam ore ferens, ad Iovem accessit, qui simul ac eum vidit, Ceterorum, inquit, omnium dona excipio, sed tuo ab ore nihil prorsus sumo.

Fabula docet, improborum gratias esse timendas.

insunt, decorem praestant. Eum namque dedecent, notiorem efficiunt, ignaviam patefaciunt.

3. τῶν πονηρῶν αἱ χάριτες. Hinc Medea apud Euripidem Iasonis xenia recusans, ait:

Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.

Et Sophocles in Aiace flagellifero:

Μῦθος ρπέ. Ὗς ἄγριος καὶ Ἀλώπηξ.

Ὗς ἄγριος ἑστὼς παρά τι δένδρον, τοὺς ὀδόντας ἠκόνα. Ἀλώπεκος δὲ αὐτὸν ἐρωτησάσης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμιᾶς ἀνάγκης οὔσης, μήτε κυνηγοῦ, μήτε κινδύνου ἐφεστῶτος, τοὺς ὀδόντας τί θήγεις; ἔφη· ἀλλ' οὐ ματαίως τοῦτο ποιῶ· ἐὰν γάρ με κίνδυνος καταλάβῃ, οὐ τότε περὶ τὸ ἀκονᾷν ἀσχοληθήσομαι,[2] ἑτοίμοις δὲ οὖσι χρήσομαι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸ τῶν κινδύνων τὰς παρασκευὰς ποιεῖν.

Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα, κ' οὐκ ὀνήσιμα.

Priscorum vero superstitio in muneribus accipiendis credidit observandum vel maxime esse, a quibus et quo animo mitterentur: propterea quod quae darentur ab iis, qui nobis mala cuperent, exitio plerumque fuisse constaret, ut fuit vestis illa, quam Deianira Herculi misit. Hostium vero munera, inauspicata semper ac noxia habebantur; quemadmodum dona fuere, quibus Hector et Aiax, Homer. *Iliad.* VII. inita amicitia se mutuo ornavere; qua de re elegantissimum fertur Epigramma Graecum huiusmodi: *Anthol.* Lib. III. 14. 12.

Ἕκτωρ Αἴαντι ξίφος ὤπασεν, Ἕκτορι δ' Αἴας
Ζωστῆρ'· ἀμφοτέρων ἡ χάρις εἰς θάνατον.

Fab. CLXXXV. Aper et Vulpes.

Stabat olim Aper iuxta arborem, dentesque acuebat. Quem quum Vulpes vidisset, Quidnam dentes acuis, inquit, dum nulla necessitas adest, neque venator, neque periculum imminet ullum? Cui Aper, Haud frustra id ago, respondit; nam si periculum aliquando contigerit, non tunc in acuendis dentibus tempus teram, sed utar promptis et bene paratis.

Fabula indicat, oportere ante pericula nos praeparare.

Aiaci datus ensis ab Hectore, baltheus Aiace
Hectori: utrique suum donum erat exitio.

1. Ὗς ἄγριος. Planudes qui hanc fabulam n. LIV. sed aliis verbis retulit, aprum vocat μόνιον, quod nomen, ut Suidas, et Hesychius tradunt, inditum eo est, quod ὗς ἄγριος μὴ τοῖς ἄλλοις συναγελαζόμενος. Sed μόνιος, ut idem Suidas interpretatur, Lupum quoque solitarium significat, et Cyrillus in *Expositione Hoseae Proph.* (ut notat Hesychius) μόνιον dicit vocari ὄνον, *onagrum* fortassis intelligens.

2. ἑτοίμοις δέ. Facit ad hoc illud etiam Luciani, ἐν εἰρήνῃ μελετέον τὰ πολεμικά: quo admonemur, in tempore necessariis esse prospiciendum.

Μῦθος ρπϛ΄. Ὗς καὶ Κύων.

Ὗς καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον. Τῆς δὲ κυνὸς εἰπούσης, ὅτι [1] πάντων τετραπόδων [2] ταχέως ἀποκύει, ἡ ὗς ὑποτυχοῦσα ἔφη· ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, γίνωσκε ὅτι [3] τυφλὰ γεννᾷς.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

Μῦθος ρπζ΄. Υἱὸς καὶ Λέων γεγραμμένος.

Υἱόν τις ἔχων [4] μονογενῆ ἀνδρεῖον, εἶδε καθ' ὕπνον ὑπὸ λέοντος θνήσκειν. Ὁ δὲ φοβηθεὶς, μήπως τοὔναρ ἀληθεύσῃ, οἴκημα τερπνὸν αὐτῷ κατασκευάσας, ἐζωγράφησε τοὺς τοίχους πρὸς τὴν τέρψιν, ζώοις παντοίοις αὐτοὺς ἐγκαλλωπίσας, ἐν οἷς καὶ λέων ἀνεμορφώθη. Ὡς οὖν ἑώρα τὸν λέοντα ὁ νέ-

1. πάντων τετραπόδων. Desperatissima harum vocum lectio est in Codice, adeo vetustate deletae sunt. Nihil tamen aliud erui potest ex vestigiis litterarum et sensu ipsomet fabulae, quam πάντων τετραπόδων, quod Planudes in sua Fab. LXIX. quae eiusdem est argumenti, non feliciter satis expressit his verbis: ἔφη δὲ ἡ κύων, εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν.

2. ταχέως ἀποκύει. Hac de re videndus Aristot. Lib. V. *Hist. Animal.* c. 14. Plinius *Hist. Nat.* Lib. VII. cap. 40. et Aelianus Lib. XII. *Hist. Animal.* c. 16.

3. τυφλὰ γεννᾷς. Aristoteles Lib. de *Generat. Animalium*

Fab. CLXXXVI. Sus et Canis.

Sus et Canis de pariendi facilitate contendebant. Porro quum Canis, se citius animalibus omnibus filios suos in lucem edere affirmaret, Sus ad eam conversa, Heus tu, inquit, dum haec dicis, memento te eos caecos parere.

Fabula declarat, non ex celeritate, sed ex perfectione de rebus esse iudicandum.

Fab. CLXXXVII. Filius et Leo pictus.

Filium quidam habens unicum virilis sexus, hunc olim a leone trucidari in somnis vidit. Timens proinde pater, ne vera aliquando insomnia fierent, aedes amoenissimas, in quibus laetam vitam traducere posset, nato suo condidit, earumque parietes, ad eius animi oblectationem,

IV. ait id praecipue evenire in animantibus, quae multifidis sunt pedibus, ac numerosum foetum alunt, ut Vulpes, Vrsa, Hyaena, Lupa, Canis. Hinc adagium illud ἡ κύων σπεύδουσα τυφλὰ τίκτει, *Canis festinans caecos parit catulos*, a Graecis in eos usurpatum, qui nimio festinandi studio, rem edunt parum absolutam; ut si quis parum elimati operis editionem praecipitet.

4. μονογενῆ ἀνδρεῖον. *Natum masculum unicum*: ἀνδρεῖον enim heic sumi non potest nisi pro ἄρρενα. Perperam in Codice scriptum μονογεννῆ.

ος, μᾶλλον κατεῖχεν αὐτὸν ἡ λύπη [1] πλέον, ὃς ἱστάμενος τοῦ λέοντος πλησίον, τούτῳ προσεῖπεν· ὦ κάκιστον θηρίον· διὰ τὸ ὄναρ τὸ ψευδὲς τοῦ πατρός μου, ὃ αὐτὸς ἑώρακεν ἐν ὕπνοις μάτην, [2] προσκατεκλείσθην φρουρᾷ τῇ γυναικείῃ. Ἃ τί δέ σοι ἐγὼ ἄρτι ποιήσω; Ταῦτα αὐτοῦ τῷ λέοντι εἰπόντος, ὑπεξέτεινε τὴν χεῖρα ὑπὸ βάτου τοῦ λαβεῖν κλάδους, καὶ τὸν λέοντα [3] καῦσαι. Εὐθὺς δὲ σκόλοψ προσκρούσας τῷ δακτύλῳ, ἄλγη μὲν μέγα ἐφλέγμανε τὸν νέον, καὶ παραυτίκα ἄλαλος κατεκλίθη. Ὑπανάψας δὲ πυρετὸς ἐξαπίνης, θᾶττον ὁ νέος ἐξέλιπε τὸν βίον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἃ μέλλει συμβῆναί τινι, τούτοις γενναίως ἐγκαρτερείτω, καὶ μὴ κατασοφιζέτω· [4] οὐ γὰρ ἐκφεύξει.

Μῦθος ρπή. Φιλάργυρος.

[5] Φιλάργυρός τις τὴν οὐσίαν ἐξαργυριζόμενος, βῶλον χρυσοῦν ὠνήσατο, καὶ τοῦτον πρὸ τοῦ τοίχου

1. πλέον. Expungendum puto πλέον, quod omnino redundat, praecedente μᾶλλον, cuius quidem vocis glossema esse videtur ex margine in textum inductum, haud insolenti librariorum vitio.

2. προσκατεκλείσθην. Male in Cod. προσκατεκλείσθη.

3. καῦσαι. Verbum hoc in Codice adeo vetustate intercidit, ut vix aliqua satis distincta lectio adstrui possit. Incertus haereo an legendum sit κλᾶσαι, κρου-

omnium animalium formis depingi atque exornari curavit. Inter has vero, leonis etiam imaginem fecit: quam ubi iuvenis vidit, tanto dolore perculsus est, ut propius accedens exclamaverit: O animal nequissime! Propter vana mei patris insomnia, quae de te dormiens falso vidit, en ego ut foemina hoc in carcere claudor. Quibusnam ausis te contra abstinebo? Haec fatus, manum supra rubum extendit, eo nimirum consilio, ut inde ramum evelleret, atque in leonis imaginem saeviret; sed spinis digito ictus, acerbissimisque doloribus cruciatus adolescens, repente mutus cecidit, ac febri subsequuta, quam citissime vitam perdidit.

Fabula docet, eventura esse audacter ferenda, nec arte ulla posse averti; est enim inevitabile fatum.

Fab. CLXXXVIII. Avarus.

Avarus quidam suis omnibus bonis divenditis, auri massam emit, eamque iuxta domus parietem

σαι, τύψαι, vel quid simile, quod sermo quidem postulare videtur. Nec medelam affert Neveleti textus Fab. CCLXIX. quae licet eiusdem sit argumenti, diversa tamen in narratione est.

4. οὐ γάρ ἐκφεύξει. Pervulgatum est illud, *Ducunt volentem fata, nolentem trahunt*.

5. Lepidissima haec fabula, quae cum Planudea LIX. convenit; ad avariorum mores carpendos efficta; quos

κατορύξας, διετέλει συνεχῶς ἐρχόμενος καὶ ἐπισκεπτόμενος. Τῶν δὲ περὶ τόπον ἐργατῶν τις παρατηρησάμενος αὐτοῦ τὰς ἀφίξεις, ὑπενόησε τὸ ἀληθές. Ἀπαλλαγέντος οὖν αὐτοῦ [1] τὸ χρυσίον ἀνείλετο. Ὁ δὲ ὡς ἐπανελθὼν εὗρε τὸν τόπον κενὸν, ἔκλαιε, καὶ τὰς τρίχας ἔτιλλεν. Ἰδὼν δέ τις αὐτὸν ὑπερπαθοῦντα, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν, ἔφη πρὸς αὐτόν· μὴ λυποῦ, ἀλλὰ λαβὼν λίθον τῷ αὐτῷ τόπῳ κατάθες, καὶ νόμιζε τὸ χρυσίον κεῖσθαι. Οὐδὲ γὰρ, ὅτε ἦν, [2] ἐχρῶ αὐτῷ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδέν ἐστιν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ καὶ χρῆσίς τις ἐπάρχῃ.

Μῦθος ρπθ'. Λεαίνη.

[3] Φάσις ἦλθε πᾶσι τοῖς τετραπόδοις, καύχημα κατέχουσα εἰς παίδων πλήθη. Καὶ δὴ ἔφασκον τῇ λεαίνῃ βοῶντες· εἰπὲ καὶ σὺ τὸ, πόσους παι-

et Horatius egregie descripsit *Satyr.* 1. 70. Lib. I.

congestis undique saccis
Indormis inhians, et tamquam parcere sacris
Cogeris, et pictis tamquam gaudere tabellis.

1. τὸ χρυσίον ἀνείλετο. Idem et Euclioni, avaro illi seni, a Plauto in Aulularia inducto, contigit, qui quum ollam domi auro plenam invenisset, ei metuens, domo extulit, atque in templo Fidei locavit: sed quum se visum suspicaretur, iterum eam sublatam, in Silvani

profunda in fovea depositam, summa cura servabat, accedensque continuo revisebat. Operarius autem quidam, qui eodem in loco versabatur, quum ipsum eo frequenter ire atque redire animadvertisset, statim quid rei esset intellexit. Olim itaque, postquam inde Avarus discessit, eam auri massam subripuit. Reversus ille, ac locum vacuum conspicatus, flere protinus, atque capillos sibi vellere coepit. Quem ita se discruciantem quum quidam vidisset, ubi rei caussam agnovit, Ne doleas, inquit, sed lapidem cape, eodem in loco reconde, et aurum ibidem esse finge tibi: eo enim, nec tum quum aderat, utebaris.

Fabula declarat, opes nihili esse faciendas, nisi quis recte iis sciat uti.

Fab. CLXXXIX. Leaena.

Rumor olim apud quadrupedes est allatus, animalia quaedam se filiorum numero ac copia iactare. Tunc itaque quum etiam Leaena, quot

luco occuluit. Ast Euclio ubi recessit, Strophilus, qui haec viderat, ollam furatus est.

2. ἐχρῶ αὐτῷ. Horatius loco cit.

Quid iuvat immensum te argenti pondus et auri,
Furtim defossa timidum deponere terra?

3. Verbis tantum discrepat haec fabula a superius allata CVI. sed alio stilo descripta est, et plurimas Babrii iamborum reliquias adhuc servare videtur.

δας τίκτεις; Ἡ δὲ γελῶσα πρὸς αὐτοὺς ταῦτα λέγει· σκύμνον μὲν ἕνα, ἀλλὰ γενναῖον πάνυ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κρείσσων εἷς ῥώμῃ σώματος, καὶ ἀνδρείᾳ, καὶ φρονήσει, ἢ πολλοὶ [1] δειλοὶ καὶ ἄφρονες.

Μῦθος ργ'. Χελιδὼν ἐν δικαστηρίῳ.

Χελιδὼν ἔν τινι δικαστηρίῳ νεοττοποιησαμένη ἐξέπτη. Δράκων δὲ προσερπίσας κατέφαγεν αὐτῆς τοὺς νεοττούς. Ἡ δὲ ἐπανελθοῦσα καὶ τὴν καλιὰν κενὴν εὑροῦσα, περιπαθῶς ἐστέναζεν. Ἑτέρας δὲ χελιδόνος παρηγορεῖν αὐτὴν πειρωμένης, καὶ [2] λεγούσης, οὐ μόνῃ τέκνα ἀποβαλεῖν αὐτὴν συμβέβηκεν, ὑπολαβοῦσα ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τοῖς τέκνοις κλαίω, ἀλλ' ὅτι ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ἠδίκημαι, ἐν ᾧ οἱ ἀδικούμενοι βοηθείας τυγχάνουσι.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι χαλεπώτεραι γίνονται τοῖς πάσχουσιν αἱ συμφοραὶ, ὅταν ὑφ' ὧν ἥκιστα προσεδόκησαν πάσχουσι.

1. δειλοὶ καὶ ἄφρονες. Id recte quoque Horatius edocuit, dum ait *Od.* IV. lib. III.

filios pareret, esset interrogata, Vnicum tantum, subridens respondit, sed strenuissimum pario.

Fabula declarat, quod melior habendus est unus, qui vi corporis, strenuitate, ac prudentia excellat, quam plures qui viles sint, ac mente omnino careant.

Fab. CXC. Hirundo in tribunali.

In tribunali quodam Hirundo quum peperisset, anguis ubi eam nido absentem vidit, in supremum tecti serpens, omnes eius pullos devoravit. Reversa deinde mater, et vacuo nido reperto, flebiliter lamentabatur. Alia autem hirundo quum flentem solari conaretur, eique narraret, quod illi non solum, sed et ceteris quoque volucribus filios amittere saepe contigerat, Ego vero, respondit, non tam de amissis natis queror, quam quod mihi hoc in loco huiusmodi iniuria allata sit, in quo suum, qui iniuriis affecti sunt, patrocinium consequuntur.

Id plane declarat, calamitates tunc vel maxime graves esse, quum nobis inexspectatae contingunt.

Vis consili expers mole ruit sua.

2. λεγούσης. Adde ὅτι, ne manca sit oratio.

Μῦθος ρϙα. Χῆνες καὶ Γέρανοι.

Χῆνες καὶ γέρανοι τὸν αὐτὸν λειμῶνα ἐνέμοντο. Ἐπιφανέντων δὲ αὐτοῖς θηρευτῶν, οἱ μὲν γέρανοι ἐλαφροὶ ὄντες ταχέως ἀπέπτησαν, καὶ διεσώθησαν· αἱ δὲ χῆνες μείνασαι διὰ τὸ βάρος τῶν σωμάτων συνελήφθησαν.

Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ ἐπαναστάσεσι πόλεων [1] γίνεται· οἱ μὲν πένητες, διὰ τὸ ἀκτήμονες εἶναι, ῥαδίως μεταβαίνουσιν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, οἱ δὲ πλούσιοι διὰ τὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑπερβολὴν μένοντες, πολλάκις δουλεύουσι.

Μῦθος ρϙβ'. Χελιδὼν καὶ Κορώνη.

Χελιδὼν καὶ κορώνη περὶ κάλλους ἤριζον. Ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ κορώνη, πρὸς αὐτὴν εἶπεν· ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν [2] ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δὲ ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι ἀντιτάσσεται.

1. γίνεται. In Cod. γίνονται, sed male.

2. ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ. Avium quaedam perennes sunt, ut columbae, aliae semestres, ut hirundines, ut ait Plinius; et sane Martio mense cernuntur, et elapso Augusto eas abire observamus. An autem revera tum hirundines, milvi, ceteraeque volucres e nostris regionibus Europaeis transvolantes, Aegyptum omnes in

Fab. CXCI. Anseres et Grues.

Eodem in prato Grues et Anseres pascebantur. Venatores interim quum repente supervenissent, Grues quidem, quod leves essent, inde cito avolarunt, atque incolumes evasere: sed Anseres ob nimium corporis pondus quum ibi manere coacti essent, statim omnes comprehensi sunt.

Ita quoque apud homines fieri solet. Quando urbibus hostes potiuntur, pauperes quidem, quum nihil possideant, facillime se fuga proripiunt, ex urbe in urbem demigrantes; sed divites ob divitiarum copiam manentes, saepenumero in servitutem rediguntur.

Fab. CXCII. Hirundo et Cornix.

Hirundo et Cornix de pulcritudine contendebant. At Cornix iactanti se Hirundini, Tua forma, inquit, verno tantum tempore floret, meum vero corpus hyeme quoque perdurat.

hiberna concedant, haud facile poterit affirmari. Nam etsi veterum quoque Philosophorum ea sententia fuerit, Alberto tamen teste, aliisque, ut Aldrovandus ait, *De Avibus* T. II. pag. 664. visum est, eas in arboribus quibusdam concavis se se abdidisse, in quibus glomeratim invicem adhaerentes, suo se se calore fovent, ac vivunt; quod, inquit, accidit in quadam

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι ἡ παράταξις τοῦ σώματος, εὐπρεπείας [1] καλλονή.

Μῦθος ρϟγʹ. Χελώνη καὶ Ἀετός.

Χελώνη θεασαμένη ἀετὸν πετόμενον, ἐπεθύμησε καὶ αὐτὴ πετᾶσαι. Προσελθοῦσα δὲ τοῦτον παρεκάλει, ἐφ᾽ ᾧ βούλεται μισθῷ, διδάξαι αὐτήν. Τοῦ λέγοντος, [2] ἀδύνατον εἶναι, καὶ ἔτι αὐτῆς ἐπικειμένης καὶ ἀξιούσης, [3] ἄρας αὐτὴν καὶ μετέωρος ἀρθεὶς, ἀφῆκεν ἐπί τινος πέτρας, ὅθεν κατενεχθεῖσα διεῤῥάγη καὶ ἀπέθανεν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ταῖς φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέρων αὐτῶν παρακούσαντες, ἑαυτοὺς καταβλάπτουσιν.

silva superioris Germaniae, ubi incisa quercus putrida, inventa est plena hirundinibus. Idem hoc sibi testatum esse Pompeium Columbum, virum maximum rerum naturae indagatorem, scribit Augustinus Niphus, idemque observavit alius quispiam, cuius verba recitat Gaspar Heldelinus, citante Ornithologo. Vide etiam quae de hirundinibus in septentrione degentibus, et quomodo ibi hibernare soleant, Olaüs Magnus Vpsalensis Episcopus scripsit. Ceterum quum plurimi quadrupedum, reptiliumque, omnino hyeme penes nos in cavis terrarum lateant, quid mirum si nonnullis quoque avibus idem contingat? Vide Diss. *de Hirundinum et Ciconiarum Hibernatione*, Ornithologiae Tom. III. Flor. 1767. fol.

Fabula declarat, corporis firmitatem pulcritudine esse praestantiorem.

Fab. CXCIII. Testudo et Aquila.

Testudo volantem Aquilam quum vidisset, ipsa quoque volandi desiderio correpta est. Ad ipsam itaque accedens, enixe rogavit, ut se, quolibet pretio soluto, volare doceret. Quod impossibile quum Aquila diceret, Testudo contra magis magisque instaret, obsecraretque, illa denique captam unguibus in sublime tulit, atque inde in petram demisit; quo ictu diffracta Testudo, protinus extincta est.

Fabula declarat, permultos homines, dum in contentionibus prudentiorum consiliis parere nolunt, ingentia damna sibimetipsis inferre.

1. *καλλονή*. Vitiosa Cod. lectio est. Sensus enim requirit, *καλλίων ἐςί*, vel quid simile.

2. *ἀδύνατον εἶναι*. De re absurda aut impossibili, hanc Latini paroemiam usurpabant, *Testudo volat;* qua utitur Claudianus Lib. I. adversus Eutropium, qui Eunuchus quum esset, tamen Romae factus fuit Consul, aiens;

Iam testudo volat, profert iam cornua vultur,
Prona petunt retro fluvii vada, Gadibus ortum
Armenii texere diem; iam frugibus aptum
Aequor, et assuetum silvis delphina videbo.

3. *ἄρας αὐτήν*. Plin. Lib. X. cap. 3. de aquila, quam anatariam vocat, ait: *Ingenium est ei, testudines raptas frangere, e sublimi iaciendo. Quae fors interemit Poetam*

Μῦθος ρνδʹ. Ψύλλα καὶ Ἀθλητής.

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα, ἐκάθισεν ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἀθλητοῦ σοβοῦντος, καὶ [1] ἀλλομένη ἐνῆκε δῆγμα. Ὁ δὲ ἀκροχολέσας, ηὐτρέπισε τοὺς ὄνυχας, ὅπως συνθλάσῃ ταύτην· ἡ δὲ ἐφ' ὁρμῆς φυσικῆς πήδημα λαβοῦσα, ἀπέδρα, τοῦ θανεῖν ἀπαλλαγεῖσα. [2] Καὶ ὃς στενάξας εἶπεν· [3] ὦ Ἡράκλεις, διὰ τί ἐπὶ κακοὺς ἀνταγωνιστὰς οὐκ εἶ συνεργός;

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἐπὶ τὰ ἐλάχιστα καὶ ἀκίνδυνα πράγματα ἐπ' εὐθὺς τοὺς θεοὺς ἐπικαλεῖσθαι, ἀλλ' ἐπὶ ταῖς μείζοσιν ἀνάγκαις καὶ συμφοραῖς.

Μῦθος ρνεʹ. Μύρμηξ καὶ Τέττιξ.

Ψῦχος, καὶ χειμὼν κατ' ὀλύμπου· μύρμηξ δὲ πολλὰς [4] συνάξας τροφὰς ἐν ἀμητοῖς, ἐν ἰδίοις οἴκοις ἀπέθηκε· τέττιξ δὲ ἐπὶ τρώγλης ἐνδύνας

Aeschylum. Vide Valer. Max. Lib. IX. cap. 12. ext. 2. *Heusing.* ad Planud. Fab. LXI. Huius vero Apologi meminit etiam Suidas voce νῦν σωθείην.

1. ἀλλομένη. In Codice vitiose ἀλλόμενος.

2. Καὶ ὅς. Sic in Cod. At melius se haberet Ὁ δέ.

3. ὦ Ἡράκλεις. Hercules gladiatorum et athletarum praeses habebatur. Vide Athenaeum Lib. XIII. Lips. *Saturnal.* Lib. II. c. 23. Ridicule ergo Deus heic in au-

Fab. CXCIV. Pulex et Athleta.

Pulex olim de more saltans, in superbe incedentis Athletae pede resedit, eumque acriter suo morsu pupugit. Ille ad iram repente excitatus, eum ut obtunderet, ungues compressit. At Pulex ut mortem fugeret, saltu, quo natura pollet, se inde proripiens, quam citissime evasit. Tum Athleta suspirans, O Hercules, inquit, quid mihi contra adversarios tam iniquos non succurris?

Haec sane docent, non debere nos in minimis, nulliusque momenti rebus, sed in maximis periculis, atque calamitatibus Deos invocare.

Fab. CXCV. Formica et Cicada.

Frigus erat, et hyems coelo saeviebat, iamque Formica ingentem tritici acervum, tempore messis collectum, suis in latibulis reposuerat.

xilium vocatur a commissuro cum pulice pugnam. Hinc proverbium illud *in pulicis morsu Deum invocat*, in eos dictum, qui quacumque levi de re, perinde ac de maxima graviter perturbantur. De quo vide Erasm. in *Adag.* Chil. III. Centur. IV. Haud absimilis fabula exstat etiam inter Planudeas n. LXII.

4. *συνάξας*. Vid. not. 1. pag. 180.

ὀξέπνει τῇ πείνῃ, λιμῷ κατεχόμενος, καὶ ψύχει πολλῷ· ἐδέετο δὲ τοῦ μύρμηκος τροφῆς μεταδοῦναι, ὅπως καὶ αὐτὸς γευσάμενός τινος σωθείη. Ὁ μύρμηξ δὲ πρὸς αὐτὸν, ποῦ, φησιν, ἦς τῷ θέρει; πῶς δ' οὐ συνῆξας τροφὰς ἐν ἀμητῷ; Ὁ δὲ τέττιξ, [1] ᾖδον καὶ ἔτερπον τοὺς ὁδοιποροῦντας· ὁ δὲ μύρμηξ γέλωτι πολλῷ κατακχέας ἔφη· οὐκοῦν χειμῶνος ὀρχοῦ.

Ὅλως δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν κρεῖττον τοῦ φροντίζειν τῶν ἀναγκαίων τροφῶν, καὶ μὴ ἀπασχολεῖσθαι εἰς τέρψιν, καὶ κωμασίαν.

Μῦθος ρϛϛ'. Ἄνθρωπος καὶ Ψύλλα.

[2] Ψύλλα δέποτε πολλά τινι ἠνώχλει· καὶ δὴ συλλαβὼν, τίς εἶ ἀνεβόα, ὅτι πάντα μου μέλη κατεβοσκήσω, εἰκῇ καὶ μάτην ἐμὲ καταναλίσκων; Ἡ δὲ ἐβόα· οὕτως ζῶμεν, μὴ κτείνῃς, μέγα γὰρ

1. ᾖδον καὶ ἔτερπον τοὺς ὁδοιποροῦντας. Ita quidem sentiebant veteres, qui musicum maxime hoc animal putabant, et quodammodo venerabantur; quasi ideo a natura datum, ut agricolarum labores cantu levaret. Hinc μουσῶν ὄρνιν dixerunt, eique tum Anacreon *Ode* XLIII. tum Theocritus *Eidyll.* VII. aliique quamplurimi, summas laudes, summamque cantus suavitatem tribuere. Sed mirum, cur nobis plerisque tam hebetes sint aures, ut nihil unquam ex hac cicadarum cantus suavitate percipiant. Quaesitum est quanam de caussa

Cicada contra in profundas terrae rimas ingressa, inedia, fame, ac frigore conficiebatur. Formicam itaque obsecrabat, ut sibi escam praeberet, ut aliquo cibo refecta, vitam et ipsa servare posset. Verum Formica, Vbinam, inquit, aestivis eras diebus? Ecquid messis tempore tibi victum non comparasti? Cui Cicada, Canebam, ait, viatoresque exhilarabam. Quo audito, Formica effuse ridens respondit, Ergo hyeme salta.

Fabula declarat, nihil melius esse, quam de necessariis ad victum curam gerere; docetque insuper, non debere nos deliciis atque conviviis indulgere.

Fab. CXCVI. Homo et Pulex.

Quidam olim a Pulice vehementer infestabatur; quapropter quum eum comprehendisset, Ecquis es, ait exclamans, quod omnia mea membra depasceris, temere atque iniuria me totum

ita de iis Graeci, et Latini eorum sectatores, senserint. Sed quis Poetarum somnia atque fictiones apposite ac dilucide explicare auserit?

2. Ex Palatinis membranis primus hanc fabulam eruit Neveletus, sed vitiis adeo scatentem, atque deturpatam edidit, ut vix novo vulneri locus esset. Is itaque μεταμελήσας, eam suis in notulis emendavit, qua quidem in re, paucis, iisque levissimis, rebus exceptis, egregie se gessit. Nostri autem Codicis lectio, utpote vetustioris, praeferenda est.

κακὸν οὐ δύναμαι ποιῆσαι. Ὁ δὲ γελάσας πρὸς αὐτὴν οὕτως ἔφη· ἄρτι τεθνήξῃ χερσί μου ταῖς ἰδίαις· ἅπαν γὰρ κακὸν οὐ μικρὸν οὐδὲ μέγα ὀυδ' ὅλως πρέπει καθόλυ [1] τῦ φῦναι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κακὸς ὀ πρέπει ἐλεηθῆναι, κἂν μέγας ᾖ, κἂν μικρός.

Μῦθος ρϟζ'. Ψιττακὸς καὶ Γαλῆ.

[2] Ψιττακόν τις ἀγοράσας, ἀφῆκεν ἐπὶ τῆς οἰκίας νέμεσθαι· ὁ δὲ τῇ ἡμερότητι χρησάμενος, ἀποπηδήσας ἐπὶ τὴν ἑςίαν ἐκάθισε, κἀκεῖθεν τερπνὸν ἐκεκράγει. Γαλῆ δὲ θεασαμένη, ἐπυνθάνετο αὐτὸν τίς ἐςι, καὶ πόθεν ἦλθεν· ὁ δὲ εἶπεν· ὁ δεσπότης με νεωστὶ ἐπρίατο. Ὀυκοῦν, ἰταμώτατε ζώων ἔφη, πρόσφατος ὢν ταῦτα βοᾷς, ὅτε ἐμοὶ τῇ οἰκογενεῖ ὀκ ἐπιτρέπυσιν οἱ δεσπόται, ἀλλ' ἐάν ποτε τῦτο πράξω, προσαγανακτῦντες ἀπελαύνουσί με; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο λέγων· οἰκοδέσποινα, ἀλλά σύ γε βάδιζε μακράν· οὐ γὰρ ὁμοίως δυσχεραίνουσιν οἱ δεσπόται ἐπὶ τῇ ἐμῇ φωνῇ, καὶ ἐπὶ τῇ σῇ.

1. τῦ. Rectius forsan esset πῦ. Pro φῦναι in Cod. vitiose φυῆναι.

vorans? Cui ille, Sic vivimus, inquit; verum, ne me perdas, quaeso; haud magna enim mala afferre possum tibi. Is vero subridens, Nunc morieris, ait, mea manu discerptus: quidquid enim malum est, sive leve, sive magnum sit, nullo umquam modo ferendum est.

Fabula declarat, improbum hominem, sive parvus, sive magnus sit, nulla miseratione dignum esse.

Fab. CXCVII. Psittacus et Felis.

Psittacum quum quidam emisset, eum domi ut aleretur dimisit. Is vero, cicur ut erat, supra focum prosiliens ibidem constitit, eoque ex loco suaviter cantare coepit. Felis eum conspicata, quinam esset, et undenam adventasset, interrogabat. Cui ille, Herus, ait, me nuper emit. Tum Felis, Itane, avium impudentissime, novus quum heic adsis, ita vocem tollere audes, dum mihi quae huiusce domi verna sum, id minime domini concedunt, sed contra, si unquam auderem, indignati me expellunt? Ad haec Psittacus, Hinc longe, inquit, o magistra domus abscede; non enim domini de mea aeque ac de tua voce irascuntur.

2. Ψιττακόν. Perperam in Codice Ψηττακόν, ob adfinitatem pronunciationis.

Ὁ μῦθος οὗτος πρὸς ἄνδρα φιλόψογον, ἑτέροις ἀεὶ αἰτίας προσάπτειν ἐπιχειροῦντα.

Μῦθος ρμη´. Μύρμηκες καὶ Τέττιξ.

[1] Ὥρας δέ ποτε χειμῶνος τυγχανούσης, μύρμηκες σῖτον ἡλίαζον βραχέντα. Τέττιξ δὲ τούτους οὕτως ἰδὼν ποιοῦντας, αὐτὸς λιμώττων καὶ μέλλων τεθνηκέναι, δραμὼν παρ' αὐτοὺς ἐδωδὴν ἐπεζήτει. Τῶν δὲ φησάντων, τῷ θέρει πῶς οὐκ ἔσχες, ἀλλ' ἐρραθύμεις, καὶ προσαιτεῖς ἀρτίως; τέττιξ ἀντεῖπεν· ἀλλ' ἐτερπόμην τότε, αὐλῶν καὶ τέρπων ὅλους τοὺς ὁδοιπόρους. Οἱ δὲ αὐτίκα ταῦτα ἀκηκοότες, ἐμειδίασαν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐβόων· χειμῶνος ὄρχου, εἴπερ ηὔλεις ἐν θέρει· ἀλλ' ἐν θέρει σὺ τὸν σῖτον ἀποτίθει, καὶ μὴ λυρίζων[2] ἥδυνεις ὁδοιπόρους.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἢ ὀκνεῖν ἐπί τινος πράγματος, ἀλλὰ τὰ δέοντα ποιεῖν, μήπως ὀκνήσας κινδύνῳ περιπέσῃ.

1. Eiusdem argumenti est haec fabula, ac antea relata num. CLXXXIX. licet in verbis aliquantisper diversa. Hinc liquet, Aesopicas Fabulas ab uno eodemque fonte profectas, deinde pro ingenio eorum qui eas vel scriberent, vel recitarent, aliquantisper immutatas. Ceterum huiusmodi fabula Aesopicum ingenium

Vituperandi cupidum haec fabula respicit, qui semper ad alios reprehendendos ansam quaerit.

Fab. CXCVIII. Formicae et Cicada.

Hyems quum olim esset, Formicae madefactum triticum soli exponebant. Cicada eas ita huic operi instantes conspicata, fame laborans, ac iam iam moritura, ad illas accessit et cibum petiit. Illae vero, Quidnam, ei dixere, cibi colligendi curam aestatis tempore non gerebas, sed desidiosa eras? Itane audes a nobis nunc quaerere? Ad haec Cicada, Tunc genio indulgebam, respondit, et cantu viatores omnes solabar. His auditis, Formicae in risum effusae, Hyeme ergo salta, dixere, si aestate cantabas. Sed potius aestivis diebus tibi triticum recondas moneo, nec viatores cantando delectes.

Fabula docet, nulla in re quempiam negligentem aut segnem esse debere, sed necessaria gerere, ne, ocio indulgens, in periculum veniat.

parum sapit. Hyemis enim tempore formicae raro, cicadae vero nunquam apparent, sed illae in suis latibulis, hae in terrae rimis abditae delitescunt. Verum haec inquirere, idem esset ac nodum in scirpo quaerere.

2. ἡδύνας. Legendum puto ἡδύνῃς.

Μῦθος ρϙθ΄. Ἀνὴρ μεσοπολιὸς καὶ Ἑταῖραι.

[1] Ἀνὴρ μεσοπολιὸς δύο ἐρωμένας εἶχεν, ὧν ἡ μὲν μία νεᾶνις, ἡ δὲ ἄλλη πρεσβύτης. Καὶ ἡ μὲν προβεβηκυῖα, [2] αἰδουμένη νεωτέραν αὐτῆς πλησιάζειν διετέλει, καὶ εἴποτε πρὸς αὐτὸν παρεγένετο, τὰς μελαίνας αὐτοῦ τρίχας περιῃρεῖτο· ἡ δὲ νεωτέρα, ὑποστελλομένη γέροντα ἐραστὴν ἔχειν, τὰς πολιὰς αὐτοῦ ἐπέσπασεν. Οὕτω συνέβη ὑπ' ἀμφοτέρων ἐν μέρει τιλλομένων, [3] φαλακρότερον γενέσθαι.

[4] Οὕτως πανταχοῦ τὸ ἀνώμαλον βλαβερόν ἐστιν.

1. Hanc fabulam ex Neveleti Collectione sub num. CLXV. desumpsimus; quae enim eiusdem argumenti, ut videtur, in Casinensi Codice ultimo loco occurrit, corrupta omnino ac mutila est; ita namque se habet: *Ὥρτις ὄνομα ἐν ταῖς τρυφαῖς χολάζων, οὐκ ἦν πρεσβύτης, ἀλλ' οὐδὲ νέος πάλιν· λευκὰς γὰρ εἶχεν καὶ μελαίνας τὰς τρίχας. Ὅμως μέλισσος καὶ μεσήλιξ τυγχάνων, δύο γυναῖκας ἔχων ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἡ μὲν μία γραῦς, ἡ δὲ ἑτέρα νέα* . . . et heic Fabularum finis.

2. *αἰδουμένη νεωτέραν αὐτῆς*. Lectionem hanc in versione secutus sum. Levi tamen mutatione mallem *αἰδου-*

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.

Fab. CXCIX. Homo semicanus et Amasiae eius.

Homo quidam semicanus Amasias habebat duas, quarum altera iunior, altera vero senior erat. Ceterum aetate provectior, iuniorem apud illum semper adesse aegre ferebat; quapropter si quando ad illum accederet, nigros eius crines vellebat: contra iunior, senem sibi esse amatorem nolens, crines canos carpebat. Sic ipsi, capillis ab utrisque seorsim evulsis, calvum fieri tandem contigit.

Ita inaequalitas ubique noxia est.

μένη νεωτέρῳ αὐτῆς πλησιάζειν. Sic enim postea *ἡ δὲ νεωτέρα ὑποστελλομένη γέροντα ἐραστὴν ἔχειν*. *Neveletus*.

3. *φαλακρότερον γενέσθαι*. Addit Palat. quintus, *καὶ ὄνειδος ἁπάντων*. Sic et Babrias Fab. 24.

Ἐξ ὧν ψιλωθεὶς, πᾶσιν ὠράθη γέλως. *Idem*.

4. *Οὕτως πανταχοῦ τό*. Dissentiunt ceteri Codices ab antiquiore. Alii, *Διδάσκει ἡμᾶς ὁ μῦθος, ὅτι ἀνόητός ἐστιν ἀνὴρ, ὁ γυναιξὶν ἑαυτὸν ἐκδοῦναι θέλων*. Alii, *ὅτι ἐλεεινός ἐστιν ὃς εἰς γυναῖκας ἐμπίπτει· ἡ γὰρ γυνὴ θαλάσσῃ ὁμοιοῦται, ποτὲ μὲν γαληνιῶσα, καὶ προσμειδιῶσα, ποτὲ δὲ ἀποπνίγουσα*. *Idem*.

FINIS PRIMAE PARTIS.

ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΟΙ

FABVLAE AESOPICAE

ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΟΙ

FABVLAE AESOPICAE

QVALES ANTE PLANVDEM FEREBANTVR

EX DIVERSIS AVCTORIBVS PARTIM COLLECTAE

PARTIM EX MSS. CODD.

NVNC PRIMVM DEPROMPTAE

LATINA VERSIONE NOTISQVE EXORNATAE

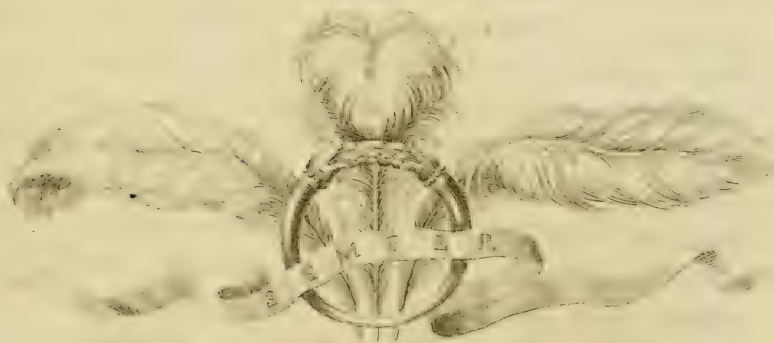
CVRA AC STVDIO

FRANCISCI DE FVRIA

BIBLIOTH. LAVRENTIANAE AC MARVCELLIANAE PRAEFECTI

ET GRAECARVM LITTERARVM PVBL. PROF.

PARS II.

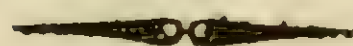
FLORENTIAE

TYPIS CARLIANIS

M. DCCC. IX.

LECTORI BENEVOLO

ΕΥΠΡΑΤΤΕΙΝ.

Graecarum Fabularum, quotquot ad nos usque pervenere, absolutam qua fieri potuit Collectionem editurus, operae pretium facturum putavi, si post expletam earum impressionem, quae in Florentino Casinensi Codice servantur, ceterarum quoque, quae in aliis Collectionibus iam vulgatis, nec non in Graecis Scriptoribus sparsim reperiuntur, delectum illis adiungerem. Quum vero in hisce Collectionibus permultae Fabulae occurrant, quae licet verbis aliquantisper inter se differant, eiusdem tamen sunt argumenti, eademque semper enarrant, proinde, ne toties repetita fastidium legenti ferant, heic eas tantum adiectas esse volui, quarum narrationes cum antecedentibus iam excusis minime convenirent. Huiusmodi autem delectum, ut aliqua temporum ratio haberetur, ab Aphthonio primum exorsus sum, quod Planudem XII. fere saeculis antecesserit. Is enim post Aristidis et Hermogenis aetatem floruit, cuius Progymnasmata, sive Rhetoricas Praeexercitationes, in duos libros distributas, duobus additis auxit, sive potius duo in quatuor dispescendo, distin-

ctius proposuit, et exemplis illustravit. Ex quadraginta igitur Fabulis, quas ille nimirum in tyronum usum et utilitatem, Aesopo materiam praebente, concinnavit, tres et viginti tantum selegi, quod hae solum cum editis ex Casinensi Codice non convenirent; ceterarum enim argumenta cum hisce non modo, sed cum iis etiam quae in Planudea, aliisque Collectionibus leguntur, omnino concordant.

Post Aphthonii Fabulas nonnullae ex iis excerptae sequuntur, quas Planudes Monachus Constantinopolitanus, XIV. Aerae Christianae saeculo in unum collegisse narratur, ac deinde quamplurimae, ex Neveletana Collectione depromptae, eae siquidem quarum argumenta nostro in Codice, nec non in Aphthonio, atque Planude desiderantur. His annectuntur Fabulae quaedam ex iis, quas primum Chr. Fr. Matthei Lipsiae edidit anno 1781. ex MSS. Codd. Mosquensibus erutas, in quibus Syntipae, Persae Philosopho, tribuuntur, et a Michaele Andreopulo Grammatico in Graecum sermonem versae perhibentur. Eas tamen Syntipae opus non esse affirmarim, sed potius ab inepto et inerudito librario ei adscriptas fuisse crediderim, quod nimirum in vetustiori aliquo Codice, post Graecam versionem ab eodem Grammatico concinnatam celebris illius Syntipae Fabulae de Cyro Persarum rege, eiusque filio, pellice, et septem philosophis aulicis, huiusmodi Fabulae invenirentur. Librarii enim solebant, ut maiori precio libros suos ignaris et imperitis venderent, complura in illis congerere, eaque veterum auctorum nomine exornare. Et certe ad Aesopum potius, vel Grae

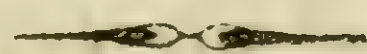
eum aliquem eius imitatorem, has Fabulas esse referendas nullus dubito, tum quia permultae cum Aesopicis iam editis quoad argumenta conveniunt, ut ex. gr. 17. de Vulpe et Leone, quae est imitatio Aesopicae de Hoedo et Lupo n. LXXV. tum quia nonnullae ex Graecis Scriptoribus omnino excerptae videntur, ut ex. gr. Fabula de Borea et Vento n. 55. quae in Plutarchi Libro de Coniugal. Praecept. legitur, et Fab. XXXII. de Homine et Olitore, quae etiam in apocrypha Graeca Aesopi Vita narratur.

Vberrimam autem et nunquam editam Fabularum seriem Bibliothecae Vaticanae Codd. suppeditarunt, quarum exemplar Vir doctiss. Caietanus Marinius, illius Bibliothecae Custos Primus, et Hieronymus Amatus, amicissime transmiserunt. Dolendum tamen horum Codd. scriptorem adeo imperitum atque rudem fuisse, ut fere nulla in iis verba mendis careant, ut ex fidelissimo Amati apographo apparet. Codd. itaque Vaticanorum lectionem sarcire saepissime necesse fuit; opus mehercle plenum aleae periculosae: in quo, licet omnis cura atque diligentia adhibita fuerit, non tamen ad unguem perfectum, et castigatum dici potest. Et re quidem vera, nonnulla prius licet emendata quum iterum acriori studio recognovissem, ea melius emendari posse animadverti, ut ex. gr. illa Fabulae CCCLXXX. verba ... ἔχουσι φροντίδα· οὐκέτι ἐγὼ κ. τ. λ. ita interpungenda et vertenda esse intellexi ... ἔχουσι φροντίδα οὐκέτι· ἐγὼ κ. τ. λ. idest *nil ventos, aut immensam molem aquarum curantes: Se contra* etc. et quae in Fab. CCCLX. versa sunt, *verum omni mente carens hac laude con-*

tentus non fuit; suis enim etc. melius reddi possent, *At demens ille nullam ob hoc laudem reportavit; quapropter* etc. Adeo depravatos libros bene interpretari difficile est.

Postremo autem loco eas Fabulas ponendas duxi, quae sparsim apud veteres Graecos Scriptores reperiuntur, eo vel maxime fretus, quod earum nonnullae ab iisdem Aesopo adscribuntur, ceterae vero quum nec inficetae nec absurdae viderentur, inter Aesopicas quasi quodam suo iure collocari posse merebant. Hoc, ne nescius esses, monitum te, Lector, volebam. Vale.

ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΟΙ

FABVLAE AESOPICAE

ΑΙΣΩΠΟΥ ΜΥΘΟΙ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΦΘΟΝΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ.

Μῦθος σ′. Χὴν καὶ Κύκνος.

Ἀνὴρ εὐπορῶν χῆνά τε ἅμα καὶ κύκνον ἄμφω τρέφειν ἐβούλετο· ἔτρεφε δὲ οὐκ ἐφ' ὁμοίοις βουλεύμασι· τὸν μὲν γὰρ ᾠδῆς, τὸν δὲ τραπέζης ἐκέκτητο χάριν. Ὡς δὲ ἔδει τὸν χῆνα ἀποθανεῖν ἐφ' οἷς ἐτρέφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγνώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον. Ὁ κύκνος δὲ ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθεὶς, ᾠδῇ σημαίνει τὴν φύσιν, καὶ τὴν τελευτὴν διαφεύγει τῷ μέλει.

Οὕτως ἡ μουσικὴ τὴν [1] ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

Μῦθος σά. Ἰκτῖνοι καὶ Κύκνοι.

Ὅσην τοῖς κύκνοις ἡ φύσις ᾠδὴν, τοσαύτην ἰκτίνοις παρέσχετο πρότερον. Ἵππων δὲ χρεμετιζόντων ἀκούσαντες, εἰς ἔρωτα ἧκον τῆς ἐκείνων φωνῆς.

1. *ἀναβολήν*. Intercidisse videtur *τῆς τελευτῆς*, quae verba leguntur in Planudea LXXIV. quae cum hac omnino concordat. Ceterum huiusce rei permulta exstant exempla. Boethius enim *De Musica* Lib. I. cap. 1. narrat, Terpandrum atque Arionem, Lesbios et Iones gravissimis morbis cantus praesidio eripuisse; qua de

FABVLAE AESOPICAE
EX APHTHONIO SOPHISTA.

* Fab. CC. 2. Anser et Cycnus,

Vir dives Anserem simul alebat et Olorem: alebat autem non eodem fine; siquidem hunc canendi gratia, illum mensae. Vt vero mori oportuit Anserem, ad quam rem altus erat, quum quidem nox esset, nec tempus alterum altero dignosci pateretur, Cycnus pro Ansere sublatus, cantu significat naturam, et ita mortem effugit suavitate canendi.

Sic musica mortis dilationem parit.

Fab. CCI. 3. Milvi et Cycni.

Qualem Cycnis natura cantum, talem antea quoque Milvis dederat. Sed quum equos hinnientes audirent, et hinnitus amore capti, conaren-

re plura videri possunt in *Historia Musices* a Martinio conscripta Vol. II. pag. 284. *Bonon.* 1770. 4.

* Prior numerus, ordinem Fabularum cum superioribus huiusce Collectionis congruentem notat, secundus vero, earumdem ordinem exhibet, quo apud ipsum Aphthonium ceterosque, quos deinceps afferemus, digestae sunt.

Καὶ μιμεῖσθαι πειρώμενοι, συναποβάλλουσιν ἃ εἶχον, οἷς μαθεῖν ἐπετήδευον· χρεμετίζειν μὲν γὰρ οὐκ ἔμαθον, ᾄδειν δὲ ἐπελάθοντο.

Φέρει τῶν προσόντων τὴν στέρησιν ἡ τοῦ μὴ προσήκοντος μίμησις.

Μῦθος σβʹ. Ἰξευτὴς καὶ Τέττιξ.

Ἰξευτὴς τέττιγος ἀκούσας, μέγα τι θηράσειν ἐδόκει· μετρεῖ τὴν θήραν ἐκ τῆς ᾠδῆς παρερχόμενος. Ὡς δὲ τὴν τέχνην κινήσας εἶχε τὸ θήραμα, ᾠδῆς μὲν πλέον οὐδὲν ἐκομίσατο. Κατῃτιᾶτο δὲ τὴν δόξαν, ὡς ψευδῆ τοῖς πολλοῖς κρίσιν ἐπάγουσαν.

Οὕτως φαῦλοι δοκοῦσι μᾶλλον ἤπερ γεγόνασι.

Μῦθος σγʹ. Αἶξ καὶ Αἰπόλος.

Αἶγα ἀποστᾶσαν ἀγέλης, ἐπανάγειν αἰπόλος ἐπειρᾶτο πρὸς τὰς λοιπάς. Ὡς δὲ, φωναῖς καὶ συριγμοῖς χρώμενος, οὐδὲν μᾶλλον ἤνυεν, λίθον ἀφεὶς, καὶ τοῦ κέρως τυχὼν, ἐδεῖτο τῷ δεσπότῃ μὴ κατειπεῖν. Ἡ δὲ, ἀνούτατε, εἶπεν, αἰπόλων, τὸ κέρας κεκράξεται, κἂν ἐγὼ σιωπήσωμαι.

Οὕτως λίαν εὐήθεις, οἱ τὰ πρόδηλα κρύπτειν ἐθέλοντες.

tur imitari, et quae habebant cum iis amisere, quae studebant discere. Ita nec hinnire didicerunt, et canere sunt obliti.

Praesentium est privatio, eorum, quae non decent, imitatio.

Fab. CCII. 4. Auceps et Cicada.

Auceps audita Cicada, magnam aliquam praedam capturum se speravit, quam, quum forte praeteriret, aestimabat ex cantu. Sed quum arte adhibita cepisset, nihil quidem praeter Cicadae cantum reportavit. Tunc itaque opinionem incusavit, quod mendax multis in rebus ferret iudicium.

Sic improbi, peiores esse videntur, quam revera sint.

Fab. CCIII. 5. Capra et Caprarius.

Capram aberrantem a grege longius, congregare rursus volebat Caprarius. Vt vero, vocibus et fistulae sonitu usus, nihil profecit, misso lapide, et cornu forte percusso, rogabat, ne apud dominum se deferret. At illa, Amentissime, inquit, Caprarie; cornu sonabit, etiam si ego taceam.

Sic stulti nimis sunt, qui manifesta occultata volunt.

Μῦθος σδ'. Αἰθίοψ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον εἶναι τὸ χρῶμα δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος. Καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο φαιδρύνειν· [1] καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβάλλειν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ [2] τῷ πονεῖν παρεσκεύασεν.

Μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὸ πρότερον.

Μῦθος σε'. Καρκῖνος καὶ Μήτηρ.

Η μήτηρ πρὸς τὸν καρκῖνον· [3] τί δὲ λοξὴν, ἣν, ὦ παῖ, βαδίζεις ὁδὸν, ὀρθὴν εἶναι προσῆκον; Ὁ δὲ πρὸς αὐτήν· ἡγοῦ τῆς ὁδοῦ, ὦ μῆτερ, καὶ πρὸς αὐτὴν βαδίζειν πειράσομαι. Τῆς δὲ βαδίζειν ἀπορούσης ὀρθῶς, κατήγορος ὁ παῖς τῆς παρανοίας ἐγένετο.

Ῥᾷον [4] παραβαίνειν ἃ πονεῖν ὑπῆρξεν ἀδύνατον.

1. *καὶ τὸ μὲν χρῶμα*. Hinc adagium illud *Aethiopem dealbas*, quod ita elegantissime Lucianus reddidit *Epigramm.* XIX.

Εἰς τί μάτην νίπτεις δέμας Ἰνδικόν; ἴσχεο τέχνης·
Οὐ δύνασαι δνοφερὴν νύκτα καθηλιάσαι.

Fab. CCIV. 6. Aethiops.

Aethiopem emit aliquis, persuasus eum ex negligentia eius qui prius habuerat, contractum esse colorem. Quum vero domum duxisset, omnia quidem ei adhibuit purgamenta, omnimodisque lotionibus conatus est ad pristinum, ut putabat, nitorem reducere. Sed quum colorem transmutare non posset, morbum novo labore attulit.

Manet semper natura primigenia.

Fab. CCV. 11. Cancer et Mater.

Mater ad Cancrum, Quid vero obliqua est, inquit, fili, qua incedis, via, quum debeat esse recta? Respondet ille, Praei, Mater, viam, et eam ut sequar, annitar. Sed quum recta Mater progredi non posset, dementiam eius elusit filius.

Facilius est monere, quae factu non sunt possibilia.

2. τῷ πονεῖν. Planudea LXXV. quae eiusdem est argumenti, habet τὸ πονεῖν.

3. τί δέ. Hanc Fabulam ob oculos habuisse videtur Basilius in Epist. ad Calligraphum, dum ait: μηδὲ βιάζου τὸν κάλαμον λοξὰ βαδίζειν, ὥσπερ τὸν παρ' Αἰσώπῳ καρκῖνον.

4. παραβαίνειν. Lego potius παραινεῖν.

Μῦθος σς'. Ἵππος καὶ Μυλωρός.

Ἵππον ἐλύπει τὸ γῆρας, καὶ μύλον ἀντὶ μάχης ἐλάμβανεν.[1] Ὡς δὲ ἀλήθειν ἀντὶ τοῦ πολεμεῖν ἠναγκάζετο, τὴν παροῦσαν ἐδάκρυε τύχην, τῆς δὲ πρώτης ἐμέμνητο, ἐμοὶ, λέγων, ὦ μυλωρὲ, στρατεύεσθαι μὲν ὑπῆρχε πρότερον, κόσμος δὲ παντὶ περιέκειτο σώματι, καὶ θεραπεύων[2] παρηκολούθει τοῖς ἀνθρώποις· νῦν δὲ οὐκ οἶδ' ὅ, τι παθὼν, ἀντιλαμβάνω τὸν μύλωνα τῆς μάχης. Ὁ[3] μυλωρὸς πρὸς αὐτόν· ἐπίσχες, ἔφη, τὰ παλαιὰ θρυλλῶν.

Ἡ τύχη γὰρ θνητοῖς τὴν ἐφ' ἑκάτερα φέρειν οἶδε μεταβολήν.

Μῦθος σζ'. Ταῦροι καὶ Λέων.

Ταῦροι τρεῖς τὴν αὐτὴν δίαιταν ἐπεποίηντο. Λέων δέ τις αὐτοῖς παρηκολούθει θηρᾶσαι βουλόμενος, καὶ συνόντας μὲν, ἑλεῖν οὐκ ἐδύνατο,

1. Ὡς δὲ ἀλήθειν. Ex Aesopica Fabula derivatum proverbium ἵππου γῆρας, *equi senecta*, quod videre est apud Erasmum *Chil.* II. *Cent.* I. de iis nempe, qui praeclaris rebus in iuventa gestis, senes ad curas sordidissimas se se abiiciunt; allegoria sumpta a generosis equis, qui licet Olympia saepe vicissent, demum in pistrinum aut currum detrudebantur. Qua de re elegantissimum est Epigramma Leontei *Anth.* Lib. I. 33. 25.

Fab. CCVI. 13. Equus et Pistrinarius.

Equus senectute depressus, molam pro bello elegit. Vbi quum molere belligerandi loco cogeretur, praesentem lugens fortunam, prioris non immemor, Mei quidem, inquit, o Pistrinarie, ante in bello erat usus, ornatusque circum circa, opera mea hominibus locata, eos sequebar. At nunc, nescio quid passus, pistrinum capesso pro pugna. Cui Pistrinarius, Cessa, inquit, memorare pristina.

Fortuna utramque in partem hominum res mutare novit.

Fab. CCVII. 16. Tauri et Leo.

Tres Tauri vivebant simul. Leo vero semper eos insequebatur ut caperet, et concordes quidem nunquam potuit, discordes vero constituit

Ὁ πρὶν ἐπ' Ἀλφειῷ στεφανηφόρος, ὦ 'νερ, ὁ τὸ πρὶν
Δισσάκι κηρυχθεὶς κασταλίης παρ' ὕδωρ,
Ὁ πρὶν ἐγὼ Νεμέῃ βεβοημένος, ὁ πρὶν ἐπ' Ἰσθμῷ
Πῶλος, ὁ πρὶν πτηνοῖς ἶσα δραμὼν ἀνέμοις·
Νῦν ὅτε γηραιός, γυροδρόμον ἤνιδε πέτρον
Δινεύω, στεφάνων ὕβριν ἐλαυνόμενος.

2. παρηκολούθει. Legendum videtur παρηκολούθουν.

3. μυλωρός. Mallem ubique cum Etym. et Suid. μυλωθρός.

διαςάντας δὲ προῄρεῖτο χειρώσαθαι. Καὶ συγκρούσας ἀλλήλοις, ἐν μέρει διαστήσας, ἀπέκεινε, καὶ καθ' ἕκαςον προχειρότερον ἔφθειρεν, ὃς κοινῇ συιόντας ἠπόρει χειρώσαθαι.

Οὕτως ὁμόνοια τοῖς χρωμένοις σωτήριον.

Μῦθος σή. Ἔλαφος καὶ Μήτηρ.

[1] Ἔλαφον ἡ μήτηρ ἐνουθέτει, ταῦτα λέγουσα· κέρας, ὦ παῖ, παρὰ τῆς φύσεως εἴληφας, μεγέθει δὲ διενήνοχας σώματος, καὶ οὐκ οἶδ' ὅ, τι παθὼν ἀποδιδράσκεις ἐπιόντας τοὺς κύνας. Ταῦτα ἦν, καὶ κυνῶν δρόμος ἠκούετο πόῤῥωθεν. Ἡ δὲ μένειν τῷ παιδὶ παραινέσασα, αὐτὴ τῆς φυγῆς προκατήρξατο.

Παραινεῖν ἕτοιμον, ἃ ποιεῖν ἀπορώτερον

Μῦθος σθ'. Ἔλαφος ἐπὶ νάματος.

Ἔλαφον τὸ θέρος ἐπὶ ναμάτων ἐκόμιζε χρεία. Ἀφικόμενος δὲ, παραςὰς ἑαυτὸν ἐθεᾶτο τοῖς νάμασι, καὶ τὸ μὲν κέρας τῆς πλοκῆς ἀπεθαύμαζε, κατῃτιᾶτο δὲ τῶν ποδῶν τὴν ἀσθένειαν. Καὶ τὴν φύσιν κατ' ἄμφω τιμῶντος ὁμοῦ, καὶ κακίζοντος, οἱ θηρῶντες προσήεσαν. Ὁ δὲ τοῖς μὲν κατηγορουμέ-

1. Non absimilis est Fabula, quam superius attulimus num. CXX.

subigere: ac ita quum ad mutuam omnes pugnam instigasset, dissidentes, et separatim singulos facillime occidit, quos, quum concordes essent, in suam potestatem redigere non poterat.

Sic concordia, iis, qui eam exercent, salutaris est.

Fab. CCVIII. 17. Cervus et Mater.

Cervum his admonuit Mater. Cornu, fili, a natura habes, corpus vero magnum; et nescio quanam de caussa evitas adhuc adorientes canes. Haec ait; quum procul canum auditur strepitus, et ipsa, quae filium stare iusserat, se prima coniicit in fugam.

Monere in promptu est, quae difficillima sunt factu.

Fab. CCIX. 18. Cervus ad fontem.

Propter aestum ad aquam ibat Cervus: ubi quum venisset, dum adstaret aquae, in ea se vidit, et cornuum quidem nexum miratus, accusavit pedum infirmitatem. Dumque simul utrinque naturam partim laudaret, partim vituperaret, venatores supervenere. At ille accusatis quidem

νοις διαφεύγει ποσί, τοῖς δὲ ἐπαινουμένοις ἁλίσκεται κέρασιν.

Μῦθος σί. Ἀλώπηξ καὶ Λέων.

Ἀλώπηξ λέοντι συνῆν ἐν ὑπηρέτε προσχήματι· καὶ ἡ μὲν ἄγρας ἐμήνυεν, ὁ δὲ ἐμπίπτων ἐλάμβανε. Ἑκατέρῳ τοίνυν πρὸς τὴν ἀξίαν διῃρεῖτο μερίς. Ζηλοτυπήσασα δὲ ἡ ἀλώπηξ τῶν πλεόνων τὸν λέοντα, θηρᾶν ἀντὶ τε μηνύειν ἥρειτο· καὶ πειρωμένη ποίμνης τι λαβεῖν, κατέστη πρώτη τοῖς θηρῶσιν εἰς θήραμα.

Ἄρχεσθαι μᾶλλον ἀσφαλῶς ἄμεινον, ἢ κρατεῖν σφαλερῶς.

Μῦθος σιά. Λύκοι ϗ Πρόβατα.

[1] Οἱ λύκοι πρὸς τὰ πρόβατα· τί δὲ ἡμῖν ἄσπονδος ἀεὶ καὶ ἀκήρυκτος πόλεμος; αἴτιοι δὲ οἱ κάκιστα ἀπολέμενοι κύνες, οἳ προσιόντας δὲ ἡμᾶς ὑλακτέσιν, οὐδὲν δὲ ἠδικηκότας συγκρούουσιν· ἀλλ᾽ εἰ τέτες ἐκ ποδῶν καταστήσετε, σπονδαὶ ἐνθένδε ϗ διαλλαγαὶ καταστήσονται, εἶπον εἰς ἀπά-

1. Demosthenes, summus ille apud Graecos Orator, Philippo Macedone Oratores sibi ab Atheniensibus dedi postulante, quod negaret aliter quam his remotis se cum ipsis foedus facturum, dissuasit deditionem, utens

aufugit cruribus, laudatis vero capitur cornibus.

Fab. CCX. 20. Vulpes et Leo.

Vulpecula adparitoris instar operam suam locabat Leoni, ita ut haec praedam indicaret, ille aggressus caperet. Quare et utrique, pro dignitate qua erat, pars obtingebat. Sed Vulpes quum Leoni partem invideret maiorem, venari potius ipsa voluit, quam indicare: et aliquid e grege ovium conata rapere, primum ipsa praeda facta est venantibus.

Servire tuto melius est, quam cum periculo dominari.

Fab. CCXI. 21. Lupi et Oves.

Lupi ad Oves: Quid vero tam durum et implacabile semper cum nobis bellum geritur? In caussa equidem sunt pessime feriati isti canes, qui nos quum supervenimus, allatrant, et quum nihil intulerimus mali, invadunt: sed si illos removeatis, foedus inde nobis et induciae sancien-

ad id consilium huiusmodi Aesopio Apologo. Ita veteres Fabulae ad graves deliberationes saepe accommodantur.

τῶ. Τὰ δὲ ῥᾳδίως ὑπήγετο· καὶ οἱ μὲν κύνες ἐλήλαντο· αὐτὰ δὲ ἔρημα φυλακῆς διεφθείρετο.

Ἐχθροῖς πειθαρχῶν, ὑποστήσῃ τὸν κίνδυνον.

Μῦθος σιβʹ. Ἐλαία καὶ Συκῆ.

Ἐλαία κατεγέλα συκῆς, ὡς αὐτὴ μὲν ἀνθοῦσα πρὸς ἅπασαν ὥραν, συκῆς δὲ τὸ ἄνθος συμμεταβαλλούσης ταῖς ὥραις· αἷς καταῤῥυεῖσα χιὼν, τὴν μὲν ἐλαίαν κομῶσαν εὑροῦσα, τοῖς θαλοῖς ἐνιζάνουσα, σὺν τῷ κάλλει καθάπαξ ταύτην διέφθειρεν· τὴν δὲ φύλλων εὑροῦσα γυμνὴν οὐδὲν ἠδίκει πρὸς γῆν ὑποῤῥέουσα.

Κάλλος μὴ σωφρονοῦν τοῖς κεκτημένοις, καθέστηκεν ὄνειδος.

Μῦθος σιγʹ. Βάτραχος καὶ Ἀλώπηξ.

[1] Ὁ βάτραχος τῆς τῶν ἰατρῶν κατηλαζονεύετο τέχνης, πάντα μὲν εἰδέναι φάρμακα γῆς ὑπισχνούμενος, πᾶσι δὲ μόνος εἰς ὑγείαν ἀρκέσειν. Καὶ παρεστῶσα τοῖς λόγοις ἀλώπηξ, τὸ ψεῦδος ἀπὸ τοῦ χρώματος ἤλεγχεν· τί δῆτα, λέγουσα, νόσου μὲν τοὺς ἄλλους ἐλευθεροῖς, νόσου δὲ φέρεις ἐπὶ τῆς ὄψεως σύμβολον;

Ἀλαζονεία τὸν ἔλεγχον οἴκοθεν εὕρατο.

1. Parum differt haec Fab. a superius allata n. CLIV.

tur, dixerunt ut fallerent: at illae, obedientes statim, et canes pepulere, et ipsae, quum custodia orbatae forent, sunt occisae.

Auscultans hostibus, periculum subibis.

Fab. CCXII. 22. Oliva et Ficus.

Ficum irridebat Oliva, quasi ipsa quidem omni tempore florida, Ficus vero cum tempore mutaret florem. Quo quum aliquando nix caderet, comantem deprehendens Olivam, ramisque insidens, una cum pulcritudine et ipsam simul corrupit: at huic, quum nudam destitutamque foliis inveniret, in terram defluens non obfuit.

Pulcritudo nescia sibi temperare, habentibus est vituperio.

Fab. CCXIII. 24. Rana et Vulpes.

Rana quaedam superbe valde medicam iactabat artem, omnia se quidem quae in terra sunt remedia nosse professa, se solam omnibus, ut revalescant, opitulaturam. Quae quum diceret, adstans forte Vulpes, falsitatem e colore vultus arguit; Quid igitur alios, inquiens, a morbo quidem liberas, tu vero ipsa in facie praefers morbi indicia?

Iactantia refutat seipsam.

Μῦθος σιδʹ. Μέλισσαι καὶ Ποιμήν.

Ἐν κοίλῃ δρυῒ μέλι κατειργάζοντο μέλισσαι. Ποιμὴν δέ τις αὐταῖς ἐργαζομέναις περιτυχὼν, ἀφελέσθαι προῄρειτο τοῦ μέλιτος· αἱ δὲ [1] ἄλλ' ὃ ἦν ἄλλως περιϊπτάμεναι, αὐτὸν ὤθουν τοῖς κέντροις. Καὶ τελευταῖον ὁ ποιμήν· ἄπειμι, ἔφη, μηδὲν δεόμενος μέλιτος, εἰ δεῖ μελίσσαις περιτυχεῖν.

Τὰ καλὰ κέρδη, τοῖς διώκουσι κίνδυνος.

Μῦθος σιέ. Δράκων, Ἀετὸς, καὶ Ποιμήν.

Δράκων καὶ ἀετὸς συμπλακέντες ἀλλήλοις ἐμάχοντο· καὶ ὁ μὲν δράκων εἶχε τὸν ἀετὸν συλλαβών. Γεωργὸς δὲ ἰδὼν, λύσας τὴν πλοκὴν τοῦ δράκοντος, αὐτόνομον ἀφῆκε τὸν ἀετόν. Χαλεπήνας δὲ ἐπὶ τούτοις ὁ δράκων, ἰὸν ἀφῆκε τῷ τοῦ σώσαντος πόματι. Πιεῖν δὲ τοῦ γεωργοῦ πρὸς ἄγνοιαν μέλλοντος, ὁ ἀετὸς καταπτὰς, τῶν τοῦ γεωργοῦ χειρῶν ἐξαιρεῖται τὴν κύλικα.

Τοὺς εὖ ποιοῦντας μένουσι χάριτες.

1. ἀλλ' ὃ ἦν ἄλλως. Sic in Editionibus. Rectius tamen esset ἄλλοθεν ἄλλως.

Fab. CCXIV. 27. Apes et Pastor.

In cava quercu mel faciebant Apes. Pastor vero quidam in eas, tum quum facerent, forte incidens, mel furari voluit. Eae vero hinc et illinc circumvolantes, illum aculeis pupugere. Tandem Pastor, Abeo, inquit, mellis non opus habens, si oporteat in apes incidere.

Turpe lucrum periculosum est illis, qui id sequuntur.

Fab. CCXV. 28. Draco, Aquila, et Pastor.

Draco et Aquila convoluti inter se pugnabant. Et quidem Draco, quum ligatam detineret Aquilam, videns id Rusticus, soluta Draconis spira, liberam dimisit Aquilam. Quare iratus Draco, venenum immisit in servantis potum. Hausturo vero, quod ignoraret, Rustico, advolans Aquila, ex eius manibus calicem decussit.

Eos qui bene alicui faciunt, manent gratiae.

2. Eamdem hanc Fab., sed prolixius narratam, habet etiam Ael: *De propr. an.* Lib. 17. c. 37. et Tzetzes in *Chil.* IV.

Μῦθος σιϛ'. Κόραξ καὶ Ἀλώπηξ.

Τῷ κόρακι τὸ θήραμα τυρὸς ἦν, καὶ ἐν μετεώρῳ φέρων ἐκάθητο. Ἰδοῦσα δὲ ἀλώπηξ, ἀπάτῃ περιενόσει τὸν κόρακα· τί ταῦτα, λέγουσα, μετελότητι μὲν ὁ κόραξ διενήνοχον σώματος, χροιὰν δὲ [1] φέρεις, τῇ τῶν ὀρνίθων [2] ἡγεμονίᾳ πρέπουσαν; εἰ δὲ φωνὴ παρῆν, ἅπασαν εἶχες τὴν τῶν ὀρνίθων ἀρχήν· ταῦτα δὲ εἶπεν πρὸς ἀπάτην. Ὁ δὲ ὑπαχθεὶς, τὸν τυρὸν ἐκβαλὼν, ἀνέκραγε μέγιστον, φωνῆς ἐπίδειξιν τὴν ἀφαίρεσιν ποιῶν τοῦ θηράματος. Ἡ δὲ λαβοῦσα, φωνὴ μὲν, ὦ κόραξ, εἶπεν, προσῆν, ὁ δὲ νοῦς ἐπιλέλοιπεν.

[3] Ἐχθροῖς πειθαρχῶν, ὑποστήσῃ τὴν βλάβην.

Μῦθος σιζ'. Κολοιὸς καὶ Γλαύξ.

[4] Κάλλους ἦν ἀγὼν, καὶ παρὰ τῷ Διὶ κριθησόμενοι πάντες οἱ ὄρνεις ἐφοίτων. Ἑρμοῦ τὴν κυρίαν ὁρίζοντος, ποταμούς τε καὶ λίμνας ἅπαντες κατελάμβανον, τὰ μὲν φαῦλα τῶν πτερῶν ἀποβάλλοντες, τὰ δὲ κρείττω φαιδρύνοντες. Κολοιὸς δὲ οὐδὲν εὐπρεπὲς ἔχων ἀπὸ τῆς φύσεως, ἃ τῶν ἀλ-

1. φέρεις. Legit Kimedoncius ἄχε καὶ φέρει, quod mihi nequaquam displicet. Tum enim illa efferret Vulpes non velut alloquens Corvum, sed apud se veluti mirabunda, artificio plane vulpino. *Neveletus*.

2. ἡγεμονίᾳ πρέπουσαν. Mallem τῇ τῶν ὀρνίθων ἡγεμονίᾳ

Fab. CCXVI. 29. Corvus et Vulpes.

Corvus praedam habebat caseum, et in altum deferens residebat; quod videns Vulpecula, hac fraude Corvum circumvenit. Quam pulcro, inquit, Corvus et decoro corpore est! Colore vero inter aves praestantissimo: quod si vox adesset, omnem inter aves teneret principatum. Ea vero ut falleret loquuta est. At ille persuasus, abiecto caseo, clamorem quam maximum edidit, ita ut dum ostendit vocem amitteret caseum; quem ea praeripiens, Vocem quidem, inquit, Corve, habes, sed mentem non habes.

Hostibus credens damnum accipies.

Fab. CCXVII. 31. Graculus et Noctua.

Pulcritudinis erat inter aves certamen, et ad Iovem ut disceptaretur haec controversia, omnes iverunt. Mercurio itaque diem praefiniente, fluviosque et lacus omnes petiere, deformibusque pennis abiectis, elegantiores nitidabant. At quum a natura decoris nihil haberet Graculus, quae

προσηκοῦσαν, ut diceret Vulpes, *Colore vero es avium imperio conveniente*. *Idem*. Est et in Tzetze *Chil*. X. 352.

3. Ἐχθροῖς πειθαρχῶν. Idem prorsus Epimythion superius effert Fab. 21.

4. Huiusmodi fabellam refert et Tzetzes *Chil*. VIII. 205.

λων ἐξέπιπτε, ταῦτα οἰκεῖον συνέθηκε κόσμον. Γλαὺξ δὲ μόνη ἐπιγνοῦσα, τὸ ἑαυτῆς ἀφῃρεῖτο τὸν κολοιὸν, καὶ τὰ ἄλλα πράττειν ἀνέπειθεν. Ἀφαιρεθεὶς δὲ τὰ παρὰ πάντων, ὁ κολοιὸς γυμνὸς εἰς τὴν Διὸς ἀφίκετο κρίσιν.

Νόμος ἐπείσακτος, αἰσχύνη τοῖς ἔχουσι.

Μῦθος σιη΄. Τοξότης καὶ Ἀετός.

[1] Τοξότης ἀετοῦ κατεστοχάζετο, καὶ βέλος ἀφεὶς, εἷλε τὸν ἀετόν. Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ ἀετὸς, καὶ τὸ βέλος ἰδὼν ἐπτερωμένον τοῖς [2] οἰκείοις πτεροῖς, ἔφη· τὰ παρ' αὐτοῦ, τοῖς πολλοῖς πραγμάτων οἰκείων ἐπιβουλή.

Μῦθος σιθ΄. Κύων καὶ εἴδωλον αὐτοῦ.

Κρέας ἁρπάσας τις κύων, παρ' αὐτὴν διῄει τὴν ὄχθην τινὸς ποταμοῦ, καὶ θεωρῶν [3] τὴν σκιὰν

1. Confer hanc Fabulam cum Planudea CXXXIII. Mentio huius Apologi fit apud Suidam.

Ὅδ' ἐστι μύθων τῶν Λιβυστικῶν λόγος.
Πληγέντ' ἀτράκτῳ τοξικῷ τὸν ἀετὸν
Ἐιπεῖν, ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος,
Τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν πτεροῖς
Ἁλισκόμεσθα.

Quemadmodum et apud Tzetzem *Chiliad. Hist.* IX. 260.

Ὁ μυθογράφος Αἴσωπος τοῖς μύθοις αὐτοῦ πλάττει,
Ὡς ἀετὸς πετώμενος ἐφ' ὕψους ἐτοξεύθη.
Ἰδὼν τὸ βέλους δὲ πτερὰ τῶν ἀετείων ἔντα,

reliquis exciderant, inde se illis exornavit. Sola tamen Noctua, quum nosset id quod suum erat, a Graculo auferebat, ac ut reliquae idem facerent persuasit. His autem ab omnibus ita exutus Graculus, nudus omnino venit ad iudicium Iovis.

Lex adscititia, pudori tandem est habentibus.

Fab. CCXVIII. 32. Sagittarius et Aquila.

Sagittarius in Aquilam collimabat, et missa sagitta, confixit Aquilam. Quumque conversa ad sagittam Aquila, eam quoque pennatam suis videret esse pennis, Multis, inquit, suae propriae facultates et res, insidias et periculum creant.

Fab. CCXIX. 33. Canis et eius imago.

Quum carnem rapuisset Canis, in ripa ibat forte fluminis; quumque videret umbram in aquis

Ἐμοῖς πτεροῖς, ἐβόησεν, ἐγὼ νῦν καταβλήθην.

2. οἰκείοις πτεροῖς. Aquilarum pennis revera ut plurimum utebantur ad sagittas conficiendas. Testis Hesiod. in *Scut. Herculis* v. 133.

αὐτὰρ ὄπισθεν
Μορφνοῖο φλεγύαο καλυπτόμενοι πτερύγεσσιν
Ἦσαν.

3. τὴν σκιὰν διπλασίαν. Id sane natura contigit; quisquis enim se spectat in undis, imaginem sui maiorem videt; cuius rei caussam apud Optices scriptores vide.

διπλασίαν τοῖς νάμασιν, ὃ μὲν εἶχεν ἀφῆκε· πειρώμενος δὲ λαβεῖν τὸ μεῖζον, συνδιαμαρτάνει μετὰ τοῦ μέτρου τοῦ πλείονος.

Μῦθος σκ'. Ἄμπελος καὶ Τράγος.

[1] Ἄμπελος ἐκόμα βότρυσι, παραπλήσιον δὲ ἦν τοῖς καρποῖς καὶ τὸ βλάστημα. Τράγος δέ τις ὕβρει χρώμενος,[2] πλείονι τῆς ἀμπέλου παρέτρωγε, καὶ διελυμαίνετο προσιὼν τοῖς βλαστήμασιν. Ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη· μένει σοι τῆς ὕβρεως δίκη· σὺ μὲν γὰρ οὐ μικρὸν ὕστερον[3] ἱερεῖον τοῖς θύμασιν· ἐγὼ δὲ παρ' ἐμαυτῆς ἀντισπείσω τὸν οἶνον.

Ἃ δρᾷ τις, καὶ πείσεται.

Μῦθος σκά. Γεωργὸς καὶ Ἀλώπηξ.

[4] Γεωργῷ πονηρῷ φθόνον ἐμποίει τὸ τοῦ γείτονος αὐξανόμενον λήϊον, καὶ διαφθείρειν τοὺς ἐκείνου

1. Ex hoc Apologo facile duo illa Epigrammata processerunt, quae in *Anthologo*. Lib. I. c. 6. occurrunt, quorum primum ita se habet,

Κἦν με φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν, ὅμως ἔτι καρποφορήσω,
Ὅσσον ἐπισπεῖσαί σοι, τράγε, θυομένῳ.

2. πλείονι. Legit Kimedoncius πλάονα. *Neveletus*.

3. ἱερεῖον. Bene interserit Kimedoncius ἔσῃ. *Idem*.

4. Haud affirmare ausim, an haec Fabula ab Aesopi ingenio profecta sit. Ceterum quod in ea narratur valde cum iis concordat, quae de Ludorum *Equiriorum*

maiorem duplo, quod quidem habebat, reliquit; maius vero attentans apprehendere, nec maioris istius fructum cepit.

Fab. CCXX. 37. Vitis et Caper.

Vitis uvis onusta stabat, et iam florebant prope fructus, quum Caper ecce quidam iniuriosus, plurimum ambedit vitem, et corrupit florem. Ad quem tum illa, Manet, inquit, te illatae iniuriae poena. Non enim multo post tu sacrificaberis inter victimas: ego vero contra ad eam rem libabo de vino meo.

Qualia quis facit, etiam patietur.

Fab. CCXXI. 38. Agricola et Vulpes.

Agricola improbus quum invideret proximo foeturam segetis, quaereretque quo pacto corrum-

origine Ovidius memorat Lib. IV. *Fastorum*. Olim enim Romae XVIII. Kal. Maias, in Circo Maximo *Equiria* celebrabantur, eademque die Vulpium fugientium combustio fiebat. Huius Vulpium combustionis originem ait Ovidius a Carseolano territorio dimanasse, quod frumenti feracissimum, maturis messibus olim a Vulpe adustum fuit. Nam quidam adolescens, ut Vulpis cuiusdam iniuriam ulcisceretur, quae propriis gallinis insidiabatur, illam apprehensam paleis et arido foeno involvit. Sed illa, admoto igne, tenentis pueri manus

πόνους ἐζήτει. Καὶ θηράσας ἀλώπεκα, προσάψας δαλὸν, πρὸς τὸ τοῦ γείτονος ἀφίησι λήϊον. Ἡ δὲ καθ' ἧς ἀφεῖτο μὴ παρεῖσα, βουλομένου τοῦ δαίμονος, τὸ τοῦ πέμψαντος ἐνέπρησεν λήϊον.

Πονηροὶ γείτονες, πρῶτοι τῆς ἑτέρων μετέχουσι βλάβης.

Μῦθος σκβ'. Κόραξ καὶ Κύκνος.

Ἑωρακὼς τὸν κύκνον ὁ κόραξ, ἐζήλου τοῦ χρώματος. Οἰηθεὶς δὲ εἶναι τοιοῦτον οἷς ἀπελούετο, τοὺς βωμοὺς ἐκλιπὼν, ὅθεν ἐτρέφετο, λίμναις καὶ ποταμοῖς ἐνδιέτριβε· καὶ τὸ μὲν σῶμα φαιδρύνων, οὐκ ἤμειβε, τροφῆς δὲ ἀπορῶν διεφθείρετο.

Φύσιν οὐκ οἶδε μεταβάλλειν ἡ δίαιτα.

effugit, lateque per agros messibus vestitos currens, omnes fruges penitus combussit. Hinc lege Carseolana statutum, ut Vulpis tali tempore combureretur. Notissima vero sunt, quae in Sacris Bibliis de Samsonis

pere posset eius labores, captam Vulpem, alligata face, in vicini segetem dimittit. At illa, non qua missa erat excurrens, volente sic Deo, eius qui dimiserat, combussit segetem.

Mali vicini, primi vicinorum malum sentiunt.

Fab. CCXXII. 40. Corvus et Cycnus.

Quum Cycnum vidisset Corvus, aemulari colorem voluit. Sed arbitratus e lavacris eum provenire, relictis aris, unde nutriebatur, ad lacus et flumina vitam egit, et quum lavaret quidem corpus, non mutavit, pastu vero destitutus mortuus est.

Naturam non potest transmutare vivendi genus.

trecentis Vulpibus leguntur, quibus ille, facibus earum caudis alligatis, Philistaeorum segetes combussit. De quo Interpretes adi.

ΕΚ ΤΩΝ ΜΑΞΙΜΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΝΟΥΔΟΥ.

Μῦθος σκγ'. Ἀετὸς καὶ Κάνθαρος.

Λαγωὸς ὑπ' ἀετῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρε κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτῦ σωθῆναι. Ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίε τὸν ἀετὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τῦ [2] μεγίστου Διὸς, ἦ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτῦ. Ὁ δὲ μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. Ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τέτε καταμαθεῖν, καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ὠὰ τέτε κατακυλίσας διέφθειρε. Τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἶσα τῦτον διέθηκεν. Ὁ δ' ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία, [3] τῦτε γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν

1. Aristophanes in εἰρήνῃ v. 126.

Παι. Τίς δ' ἡ 'πίνοια σοῦ 'στιν, ὥστε κάνθαρον
Ζεύξαντ' ἐλαύνειν εἰς θεοὺς, ὦ παππία;
Τρ. Ἐν τοῖσιν Αἰσώπου λόγοις ἐξηυρέθη,
Μόνος πετεινῶν εἰς θεοὺς ἀφιγμένος.

Poetam hanc fabulam innuere, indicat Scholiastes hisce verbis. Φέρεται γὰρ ἐν τοῖς αὐτῦ (Αἰσώπου) μύθοις, ἐχθρεῦσαι ἀετὸν καὶ κάνθαρον, ἑκάτερον αὐτῶν θατέρου τὰ ὠὰ διασπᾶν κ. τ. λ. Huc faciunt et ista Luciani in *Icaromenippo*: Καὶ ὁ λογοποιὸς Αἴσωπος ἀετοῖς καὶ κανθάροις, ἐνίοτε καὶ κα-

E MAXIMO PLANVDE.

Fab. CCXXIII. 2. Aquila et Scarabeus.

Lepus, Aquila insectante, in lustrum Scarabei profugit, rogans ut ab eo servaretur. Scarabeus autem rogabat Aquilam, ne occideret supplicem, ipsam per maximum Iovem obtestans, ne eius contemneret parvitatem. Illa vero irata, Scarabeum ala percussit, et Leporem arreptum devoravit. At Scarabeus cum Aquila et ipse volavit, ut nidum eius disceret, in quem ingressus, ova eius devoluta disrupit. Illa autem quum grave existimasset, si quis hoc iterum ausus fuisset, et proinde in altiore loco secundo nidificasset, et illic rursus Scarabeus eodem damno ipsam affecit. Sed Aquila penitus consilii inops, ascendit ad Iovem, in eius enim tutela esse dicitur, et in ipsius genibus tertiam

μήλοις, βάσιμον ἀποφαίνει τὸν οὐρανόν. *Huds.*

2. μεγίστου Διός. Iuppiter enim hospitiis praeesse credebatur: Cic. pro *Deiot.* c. 6. II. ad *Q. Frat.* ep. II; unde φίλιος, ἑταιρεῖος, ξένιος dicitur, post Homerum et alios, a Luciano *Timon.* pr. Virgil. I. *Aen.* 735.

Iuppiter, hospitibus nam te dare iura loquuntur. Vide ad eum locum, praeter alios interpretes, Cerdam, et Stuckii *Antiq. conviv.* lib. I. c. 27. *Heusing.*

3. τούτου γὰρ ἱερός. Haec parenthesis Christiani fortasse est scriptoris. *Idem.*

ὠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. Ὁ κάνθαρος δὲ [1] κόπρε σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς, ἐπὶ τοῦ κόλπου Διὸς ταύτην καθῆκεν. Ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὸν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ὠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. Μαθὼν δὲ πρὸς τῦ κανθάρυ, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, [2] οὐ γὰρ δὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν [3] ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυπῦντα, καὶ δὴ καὶ δικαίως λυπεῖν. Μὴ βουλόμενος ὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. Τοῦ δὲ μὴ πειθομένυ, ἐκεῖνος [4] εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι.

[5] Ὁ μῦθος δηλοῖ, μηδενὸς καταφρονεῖν, λογιζο-

1. κόπρυ σφαῖραν. Plin. lib. XI. cap. 28. *Aliud rursus Scarabeorum genus, qui e fimo ingentes pilas aversi pedibus volutant, parvosque in iis contra rigorem hiemis vermiculos fetus sui nidulantur. Heusing.*

2. οὐ γὰρ δή. Restitui veram lectionem e vita Aesopi, quam Planudes scripsit, qua extrema totidem verbis haec fabula legitur. Male vulgati omnes, οὐ γὰρ μή, etiam Hudsonus: qui tamen hanc emendationem probasse videtur in emendandis ad calcem libri. *Idem.*

3. ἠσέβησε. Iovis enim numen violaverat, supplices iniuria afficiens. *Idem.*

4. εἰς καιρὸν ἕτερον. Alio, atque hodie, tempore olim

foeturam ovorum posuit, Deo ipsa commendans, et supplicans ut custodiret. Scarabeus autem, e stercore pilula facta, illuc ascendit, eamque in sinum Iovis demisit. Iuppiter vero quum surrexisset ut fimum excuteret, ova quoque proiecit oblitus, quae et contrita sunt deiecta. Edoctus autem a Scarabeo, quod is haec fecisset, ut Aquilam ulcisceretur, ipsa enim non modo Scarabeum iniuria affecit, sed et in Iovem ipsum impia fuit; reversae Aquilae ait Iuppiter, Scarabeum esse, qui moestitiae caussa fuerit, et certe iure fuisse. Nolens igitur genus Aquilarum rarescere, consuluit Scarabeo, ut Aquilae conciliaretur. Sed quum ille parere nequaquam vellet, Iuppiter in aliud tempus Aquilarum transtulit partum, quo nimirum Scarabei non apparent.

Fabula significat, nullum contemnendum,

peperisse fingitur aquila. Parit autem incubatque primo vere, cum in pilulis suis adhuc latent scarabei isti pilularii, in singulos nasci annos soliti, nec prius lucem visuri, quam satis iam ver tepuerit. Tacent heic, qui avium historiam ex instituto scripserunt, veteres et recentiores, Gesnerus, Aldrovandus, aliique: et tamen Aldrovandus huius fabulae in vasto illo opere suo bis meminit. Vid. R. Bentlei ad Horat. Lib. IV. *Od.* 4. pr. *Idem*.

5. Ὁ μῦθος δηλοῖ. Haec verba, ut saepe in epimythiis absunt, heic etiam abesse possunt. Καταφρονεῖν imperativi locum obtinet, idque vulgo notum. *Idem*.

μένους, ὡς οὐδείς ἐστιν, ὃς προπηλακισθεὶς οὐκ ἂν δυνηθείη ἑαυτῷ ἐπαμῦναι.

Μῦθος σκδʹ. Ἰατρὸς καὶ Νοσῶν.

[1] Ἰατρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε. Τοῦ δὲ νοσοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν· οὗτος ὁ ἄνθρωπος, εἰ οἴνου [2] ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. Τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβών τις, ἔφη· [3] ὦ βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν, ὅτε μηδὲν ὄφελός ἐστιν, ἀλλὰ τότε παραινεῖν, ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους ἐν καιρῷ [4] ἀνάγκης τὰς [5] βοηθείας παρέχειν.

1. Ἰατρός. Apposite ad hanc fabulam Demosthenes in Oratione *De Corona*. Ὥσπερ ἂν εἴ τις ἰατρὸς, ἀσθενοῦσι μὲν τοῖς κάμνουσιν εἰσιὼν, μὴ λέγοι, μηδὲ δεικνύοι, δι' ὧν ἀποφεύξονται τὴν νόσον, ἐπειδὴ δὲ τελευτήσειέ τις αὐτῶν, καὶ τὰ νομιζόμενα αὐτῷ φέροιτο, ἀκολουθῶν ἐπὶ τὸ μνῆμα, διεξίοι, εἰ τὸ καὶ τὸ ἐποίησεν ἄνθρωπος οὑτοσί, οὐκ ἂν ἀπέθανεν. Quae sane ex Aesopo mutuatus videtur, uti olim Duportus observavit ad Theophrastum c. 12. *Hudson*.

2. ἀπείχετο. *Hudson*. ἀπέχετο, et paullo post ἐχρήσατο. *Heusing*.

3. ὦ βέλτιστε. Ex Huds. additum est ὦ, ceteris omissum. *Idem*.

4. ἀνάγκης. Hudsonus post hanc vocem inserit ὠφελεῖν,

praesertim quum non sit quisquam, qui lacessitus se ulcisci non queat.

Fab. CCXXIV. 31. Medicus et Aegrotus.

Medicus Aegrotum curabat. Quum hic autem obiisset, ille ad efferentes dicebat; Vir iste, si vino abstinuisset, clysteribusque usus esset, profecto minime interiisset. Tum quidam ex iis, qui aderant, protinus respondens, Haud nunc, ait, o praeclare, oportebat ista te dicere, quum iuvare nihil possunt, sed tunc Aegrotum de his admonere debebas, quum uti poterat.

Fabula significat, tum esse ab amicis auxilium ferendum, quum necessitas instat.

καί, quae verba respuere videtur Heusingerus, sic enim annotat: ,, Duas has voces non agnoscunt antiquiores, nec habet cod. Goth. inculcavit vero Hudsonus, ex ingenio, an ex scripto aliquo libro? Offensus est scilicet inusitata συντάξει hac, τοὺς φίλους παρέχειν, pro τοῖς φίλοις. Sed et ita Graecos loqui, observat Vrsin. *Grammat. Graec.* p. 403. extr. ,, Epimythii huius syntaxis recte omnino procedit sine duabus illis vocibus, et nihil heic ad rem animadversio Heusingeri ab Vrsino petita.

5. βοηθείας παρέχειν. Nonnulli addunt καὶ μὴ μετὰ τῶν πραγμάτων ἀπόγνωσιν κατειρωνεύεσθαι. *Hudson*. Atque haec clausula haeret etiam Goth. et Gall. MSS. *Heusing.*

Μῦθος σκέ. Ἰξευτὴς καὶ Ἔχις.

Ἰξευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους,[1] πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν. Ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου καθεζομένην, καὶ τοὺς καλάμους[2] ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας, ἄνω πρὸς αὐτὴν συλλαβεῖν βουλόμενος [3] ἐφεώρα. Καὶ δὴ λαθὼν ἔχιν κοιμωμένην[4] ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. Τῆς δ' ὀργισθείσης καὶ δακούσης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε· δύστηνος ἐγώ· ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βουλόμενος, αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου ἠγρεύθην εἰς θάνατον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ' ἑτέρων τοῦτ' αὐτὸ πάσχοντες.

Μῦθος σκϛ'. Κάστωρ.

Ὁ κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν,[5] ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον, οὗ τὰ αἰδοῖά φασιν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. Οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ' ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνηται, γινώσκων οὗ χάριν

1. πρὸς ἄγραν. Goth. εἰς. *Heusing.*

2. ἀλλήλοις. Idem ἐπ' ἀλλήλοις. *Idem.*

3. ἐφεώρα. Idem ἑώρα. *Idem.*

4. ὑπὸ πόδας. Id. ὑπὸ τοὺς πόδας. Sed articulus abesse potest. *Idem*

5. ἐν λίμναις. Dioscorides lib. II. c. 26. *de fibro:* Ζῶον

Fab. CCXXV. 32. Venator et Vipera.

Venator quidam sumpto visco, et arundinibus, venatum exiit. Quum autem turdum procera in arbore considentem vidisset, calamis inter se in longitudinem iunctis, oculos ad eum levabat, ipsum capere exoptans. Interim vero contigit, ut Viperam sub pedibus iacentem nescius premeret: quae quum exasperata ipsum momordisset, iam iam ille deficiens, Me miserum, inquit, qui quum alium venari vellem, ab alio ad mortem raptus sum.

Haec fabula docet, quod qui amicis insidias parant, saepe ab aliis inopinato insidiis opprimuntur.

Fab. CCXXVI. 33. Castor.

Castor quadrupes animal est, in paludibus ut plurimum degens, cuius testiculos magno a medicis in usu haberi ferunt. Hic igitur a venatoribus exagitatus, ubi se captum iri vidit, cuius

ἐςιν ἀμφίβιον, τὸ πλεῖςον ἐν ὕδασι σὺν ἰχθύσι καὶ καρκίνοις τρεφόμενον. In Ponto maxime capiebatur: unde *καςόριον ποντικὸν* Galen. lib. II. *περὶ ἀντιδότ.* p. 441. et Virgil. I. *Georg.* v. 58. *virosaque Pontus Castorea.* Ad quem locum Servius, *canem* ideo *Ponticum* vocari observat. *Idem.*

διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σωτηρίας τυγχάνει.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας οὐδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

Μῦθος σκζ'. Κύων καὶ Μάγειρος.

Κύων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. Ὁ δὲ μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν· ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπουπερ ἂν ᾖς, φυλάξομαί σε· οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν [1] δέδωκας.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Μῦθος σκή. Κορυδαλός.

Κορυδαλὸς εἰς πάγην ἁλοὺς, θρηνῶν ἔλεγεν· οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ καὶ δυστήνῳ πτηνῷ· οὐ χρυσὸν ἐνοσφισάμην τινὸς, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλό τι τῶν τιμίων· κόκκος δὲ σίτου μικρὸς τὸν θάνατόν μοι προὐξένησεν.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς, μέγαν ὑφισταμένους κίνδυνον.

1. δέδωκας. Lectio cod. Goth. editi ἔδωκας. *Idem*.

gratia petatur noscens, ipse sibi pudenda resecat, iisque persequentibus proiectis, hoc modo incolumis evadit.

Fabula indicat, ita quoque prudentes homines, salutis assequendae caussa, nullam fortunarum suarum rationem habere.

Fab. CCXXVII. 34. Canis, et Coquus.

Canis in culinam ingressus, quum Coquus occupatus esset, rapto corde diffugit. Coquus vero conversus, ut ipsum fugientem vidit, Heus tu, inquit, scias velim, quod ubicumque fueris, a te me cavebo; non enim mihi cor surripuisti, sed potius indidisti.

Fabula monet, saepe adversa hominibus documento esse.

Fab. CCXXVIII. 35. Galerita.

Galerita quum laqueo capta esset, Heu me miseram, plorans aiebat, atque infelicissimam volucrem! Aurum nemini, nec argentum, nec quidquam aliud preciosum surripui: atqui parvum tritici granum mortis mihi caussa fuit.

Haec in illos est fabula, qui vile ob lucrum magna pericula subeunt.

Μῦθος σκθ'. Κηπωρὸς καὶ Κύων.

Κηπωρῦ κύων εἰς φρέαρ κατέπεσεν. Ὁ δὲ κηπωρὸς βουλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν [1] ἀναγαγεῖν, κατῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ φρέαρ. Οἰηθεὶς δ' ὁ κύων, ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν παραγέγονε [2] καταδῦσαι, τὸν κηπωρὸν ςραφεὶς ἔδακεν. Ὁ δὲ μετ' ὀδύνης ἐπανιὼν, δίκαιά, φησι, πέπονθα· τί δή ποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπέδασα;

Ὁ μῦθος πρὸς ἀδίκȣς, καὶ ἀχαρίςȣς.

Μῦθος σλ'. Σῦς καὶ Κύων.

Σῦς καὶ κύων ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο. Καὶ ἡ μὲν σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς Ἀφροδίτης, ἦ μὴν τοῖς ὀδοῦσιν ἀναῤῥήξειν τὴν κύνα. Ἡ δὲ κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε· καλῶς κατὰ τῆς Ἀφροδίτης ἡμῖν ὀμνύεις· δηλοῖς γὰρ ὑπ' αὐτῆς ὅτι μάλιςα φιλεῖσθαι, ἣ τὸν τῶν σῶν [3] ἀκαθάρτων σαρκῶν γευόμενον, οὐδ' ὅλως εἰς ἱερὸν προσίεται. Καὶ ἡ σῦς, διὰ τȣ̃το μὲν οὖν μᾶλλον δήλη ἐστὶν ἡ θεὸς ςέργουσά με. Τὸν γὰρ κτείναντα, ἢ ἄλλως λυμαινόμενον, παντάπασιν ἀποςρέφεται· σὺ μέν τοι κακῶς ὄζεις, καὶ ζῶσα καὶ τεθνηκυῖα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων

1. ἀναγαγεῖν. Expressi lectionem Goth. et Huds. Vulgo ἀνενεγκεῖν. *Heusing.*

2. καταδῦσαι. Ita meliores libri: ceteri καταδῦναι. *Idem.*

Fab. CCXXIX. 67. Olitor et Canis.

Olitoris canis in puteum decidit. Olitor igitur eum inde extracturus, quum in puteum ipse quoque descendisset, ratus Canis id eo fecisse, ut se in imo magis deprimeret, conversus eum acriter momordit. Is itaque cum dolore reversus, Merita patior, inquit; cur nam enim, qui se perdere decreverat, servare studui?

Haec de iniustis, ingratisque fabula narratur.

Fab. CCXXX. 68. Sus et Canis.

Sus et Canis se mutuis conviciis insectabantur. Ac Sus quidem per Venerem iurabat, suis se dentibus Canem dilaceraturam. Ad haec Canis ironice dixit: Bene per Venerem nobis iuras; significas enim, te ab illa vehementer amari, quae lege vetavit, ne suum ingredi templum auderet, qui impuras tuas carnes degustasset. Cui Sus, Ita, respondit, suum erga me amorem Dea magis declarat, dum qui me necat, aut quovis modo laedit, omnino aversatur. Tu vero et viva, et mortua, male semper oles.

Fabula ostendit, prudentes oratores, quae ab

3. ἀκαθάρτων σαρκῶν. Sus plerisque diis gratissima putabatur victima; soli Veneri vero, cui ob necem Adonidis invisa dicebatur, non immolabatur. Festus p. 455.

τὰ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὀνείδη, εὐμεθόδως εἰς ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.

Μῦθος σλά. Ὄφις καὶ Καρκῖνος.

Ὄφις καρκίνῳ συνδιητᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. Ὁ μὲν οὖν καρκῖνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκεῖνον παρῄνει τῆς πανουργίας· ὁ δὲ οὐδοτιοῦν ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον. Ἐπιτηρήσας δ' ὁ καρκῖνος αὐτὸν [1] ὑπνοῦντα, καὶ τοῦ φάρυγγος τῇ χηλῇ λαβόμενος, καὶ ὅσον οἷόν τε πιέσας, φονεύει. Τοῦ δ' ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν· οὕτως ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι· οὐδὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν δίκην ἔτισας.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσιόντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.

inter auctores L. L. Gothofredi; *Suillum genus invisum Veneri prodiderunt poetae, ob interfectum ab apro Adonim, quem diligebat Dea: quidam autem, quod immundissimi sint sues ex omni mansueto pecore, et ardentissimae libidinis.* Artemidor. V. 81. Argivi tamen, *praeter instituta moresque aliorum*, sues etiam Veneri mactabant, ut ex Strabonis Lib. IX. tradit Alexander ab Alexandro Lib. III. cap. 12. et pluribus locis Athenaeus. Vulgatum est proverbium de eo, qui parum gratum offert munus, ὗν ἀφροδίτῃ ἔθυσας, *Veneri suem immolasti*,

adversariis obiiciuntur, artificiose in laudem convertere.

Fab. CCXXXI. 70. Serpens et Cancer.

Serpens una cum Cancro societate iuncta vivebat. Porro Cancer quum simplex moribus esset, Serpentem, ut is quoque astutiam suam exueret, admonebat. At ille minime obsequebatur. Cancer itaque quum dormientem vidisset, quanta vi poterat compressum chelis occidit. Serpens ita necatus, quum humi porrectus iaceret, Hoc modo, Cancer ait, et rectum et simplicem antea te esse oportebat; non enim hanc poenam dedisses.

Docet haec fabula, quod qui amicos dolis circumveniunt, sibi potius, quam illis, detrimentum afferunt.

de quo Erasmus in *Adagiis*, et A. Schottus *Stromat.* v. 407. Adde P. Castellani *De esu carnium* Lib. II. c. 4. extr. *Heusing.*

1. ὑπνοῦντα. Hudsonus addit in ceteris omnibus omissa haec, καὶ τοῦ φάρυγγος τῇ χηλῇ λαβόμενος, καὶ ὅσον οἷόν τε. *Et gulam chelis prehendens*. Ceterum ad hanc Fabulam respexisse videtur Alcaeus, ut videre est in fragmentis, dum ait:

Ὁ δὲ καρκῖνος ὧδ᾽ ἔφη, χαλᾷ τὸν ὄφιν λαβών,
Εὐθέα χρὴ τὸν ἑταῖρον ἔμεν, καὶ μὴ σκολιὰ φρονεῖν.

Μῦθος σλβ΄. Ποιμὴν καὶ Λύκος.

Ποιμὴν νεογνὸν λύκȣ σκύμνον εὑρὼν, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν. Ἐπεὶ δ᾽ [1] ηὐξύνθη, εἴ ποτε λύκος πρόβατον ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. Τῶν δὲ κυνῶν [2] ἔσθ᾽ ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν λύκον, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τȣ̃τον καταλαβὼν, οἷα δὴ λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ὑπέστρεφεν· εἰ δὲ μὴ λύκος ἔξωθεν [3] ἁρπάσειε πρόβατον, αὐτὸς λάθρα θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθοινεῖτο, ἕως ὁ ποιμὴν στοχασάμενος, καὶ συνεὶς τὸ δρώμενον, εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινεν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος ȣ̓ τρέφει.

Μῦθος σλγ΄. Λέων, Λύκος, καὶ Ἀλώπηξ.

Λέων γηράσας, ἐνόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ. Παρῆσαν δ᾽ ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα, πλὴν ἀλώπεκος, τἄλλα τῶν ζώων. Ὁ τοίνυν λύκος λαβόμενος εὐκαιρίας, κατηγόρει παρὰ τῷ λέοντι τῆς ἀλώπεκος, ἅτε δὴ παρ᾽ ȣ̓δὲν τιθεμένης τῶν πάντων αὐτῶν κρατȣ̃ντα, καὶ διὰ ταῦτα μηδ᾽ εἰς ἐ-

1. ηὐξύνθη. Al. ηὐξήθη. *Huds.* Vide Ind. Aesopicum Heusing. in v. αὐξάνω.

2. ἔσθ᾽ ὅτε. Goth. τῶν δὲ κυνῶν μὴ δυναμένων ἔσθ᾽ ὅτε κα-

Fab. CCXXXII. 71. Pastor et Lupus.

Pastor quum Lupi catulum recens natum invenisset, sublatum una cum canibus nutrivit. Postquam autem adolevit, si lupus aliquis forte rapuisset ovem, eum ille quoque cum ceteris canibus insequebatur. At si quando canes eum insequi non valerent, et defessi redirent, ipse tamen pergebat, donec illum assequutus, secum, utpote Lupus, praedae particeps esset, atque deinde revertebatur. Sin autem lupus nullus in gregem insiliens ovem abripuisset, tum ipse furtim necabat, et una cum canibus comedebat; donec Pastor, re cognita, eum arbori suspensum occidit.

Fabula ostendit, quod prava natura bonos non alit mores.

Fab. CCXXXIII. 72. Leo, Lupus, et Vulpes.

Leo senio correptus, aeger in antro iacebat. Animalia itaque regem suum visitatura, excepta Vulpe, omnia se eo contulerunt. Quapropter Lupus opportunitatem nactus, eam apud Leonem accusabat, quod ipsa summum imperatorem nullo in honore haberet, ac propterea ne ad eum qui-

πιλαβεῖν. *Heusing.*

3. ἀρπάσειε. Goth. ἀρπάσῃ. *Idem.*

πίσκεψιν ἀφιγμένης. Ἐν τοσούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ ἀλώπηξ, κ͵ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τȣ̃ λύκȣ ῥημάτων. Ὁ μὲν οὖν λέων κατ᾽ αὐτῆς ἐβρυχᾶτο. Ἡ δ᾽ ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς ἔφη, τῶν συνελθόντων τοσοῦτον ὠφέλησεν, ὅσον ἐγὼ, πανταχόσε περινοστήσασα, κ͵ θεραπείαν ὑπὲρ σȣ̃ παρ᾽ ἰατροῦ ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα; Τοῦ δὲ λέοντος εὐθὺς τὴν θεραπείαν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἐκείνη φησίν· εἰ λύκον ζῶντα ἐκδείρας τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ. [1] Καὶ τȣ̃ λύκȣ αὐτίκα νεκροῦ κειμένου, ἡ ἀλώπηξ γελῶσα εἶπεν· ȣ̃τως ȣ̓ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν [2] παρακινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένειαν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ [3] καθ᾽ ἑτέρου μηχανώμενος, καθ᾽ ἑαυτȣ̃ [4] τὴν πάγην περιτρέπει.

Μῦθος σλδ΄. Γυνή.

Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε. [5] Τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα, [6] τοιόνδε τι σοφίζε-

1. καὶ τȣ̃ λύκȣ. Huds. καὶ τȣ̃ λύκȣ αὐτίκα νεκρȣ̃ κειμένου. Sed nihil opus est adscititio panno. Κείμενος enim per se est *iacens*, *interfectus*, *et extentus*. Exempla plura dabit index. Pervulgatum est illud Homeri *Iliad.* Σ. v. 20. κεῖται Πάτροκλος. Plura ad Vechneri *Hellenolex.* Lib. II. c. 5. p. 488. a me adnotata sunt. *Heusing.*

2. παρακινεῖν. Hudsonum sequor: vulgo κινεῖν. *Idem.*

3. καθ᾽ ἑτέρȣ. Et hoc Hudsono acceptum refero, quum

dem visendum se ferret. Dum ita inter se loquebantur, Vulpes supervenit, ac forte postrema Lupi verba audivit. Leo igitur in eam aestuare ac fremere coepit: sed Vulpecula tempus ad se purgandam expostulans, Ecquis, inquit, eorum, qui te convenerunt, tantum tibi profuit, quantum ego, quae omnia loca peragrans, medicamentum pro te a medico quaesivi, et illud iam didici? Tum Leo quum protinus imperasset, ut medicamentum indicaret, Valebis, Vulpes inquit, si, Lupo vivo excoriato, calidam eius pellem indueris. Deinde ad Lupum statim interfectum conversa, Ita, subridens ait, non ad iram, sed ad benevolentiam excitare dominum decet.

Haec fabula ostendit, quod qui dolos contra alios molitur, in seipsum denique laqueum vertit.

Fab. CCXXXIV. 73. Mulier et Vir ebrius.

Quum Mulier quaedam ebriosum Virum haberet, eumque ab hoc morbo liberare omnimode

alibi invenissem καθ᾽ ἑκάστῳ. *Idem*.

4. τὴν πάγην. Al. τὴν μηχανήν. *Huds.*

5. Τοῦδε. Vulgo τοῦ δὲ, duabus vocibus: sed manifestum est, ita, ut edidi, legendum esse, cum hoc significetur, *hoc vitio quum eum liberare vellet*. *Heusing.* Defendi tamen potest etiam lectio vulg.

6. τοιόνδε τι. Ald. Frob. Hervag. Paris. ceteri, τοῖον δέ τι. *Idem*.

ται. Κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα, καὶ νεκρῷ δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ᾽ ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυάνδριον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο, καὶ ἀπῆλθεν. Ἡνίκα δ᾽ αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρίου. Ἐκείνου δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο· ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων ἐγὼ πάρειμι. Κἀκεῖνος, μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πιεῖν, ὦ βέλτιστε, μᾶλλον προσένεγκε· λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων. Ἡ δὲ τὸ στῆθος πατάξασα, οἴμοι τῇ δυστήνῳ, φησίν· [1] οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σοφισαμένη ὤνησα· σὺ γὰρ, ἄνερ, οὐ μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης, ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν. Ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἔθος [2] ἐπιτίθεται.

Μῦθος σλέ. Βούταλις.

[3] Βούταλις ἀπό τινος θυρίδος ἐκρέματο. Νυκτερὶς δὲ προσελθοῦσα, ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν, δι᾽ ἣν

1. οὐδὲ γάρ. Sic omnes, non οὐδὲν γάρ, quod quis possit suspicari. Atticis enim moris est, geminare hanc particulam. Vid. Ind. voc. οὐδέ, et H. Steph. *Thes. Graec.* Tom. II. p. 1537. *Heusing.*

vellet, huiusmodi astutiam excogitavit. Vt somno eum ex ebrietate correptum, sensusque expertem mortui ad instar aspexit, sublatum in humeros ad sepulcretum extulit, ibique deposito discessit. Quum vero eum expergefactum, nec vino amplius gravem coniecit, ad sepulcretum reversa, fores eius pulsavit. Vir illico, quis eas percuteret, rogat; sed Vxor, Mortuis cibaria ferens, en adsum ego, respondit. Cui ille, Non mihi cibum, sed potum, o bone, potius affer; tristem enim me reddis, dum cibi, non potus, mentionem facis. Tunc Coniunx sibi manibus pectus percutiens, Heu me miseram, inquit, quae ne hoc astu quidem nihil profui tibi! nam tu, non modo emendatus non es, sed peior quoque temetipso evasisti, quandoquidem talem morbum tibi iam in habitum induxisti.

Fabula monet, pravis in operibus non esse immorandum; nam et nolentem quandoque hominem consuetudo capit.

Fab. CCXXXV. 77. Noctua.

Noctua e quadam fenestra cavea inclusa quum penderet, accedens ad eam Vespertilio, caussam

2. ἐπιτίθεται. Raphel. ἐπιτίθενται, puta, κακαὶ πράξεις, *actiones malae consuetudinem inducunt, afferunt, invehunt*. Non reprehendo. *Heusing.*

3. Βούπαλις. Forsan pro ὄυπαλις. *Huds.*

ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει, νύκτωρ δὲ ᾄδει. Τῆς δὲ μὴ μάτην τοῦτο ποιεῖν λεγούσης, ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, καὶ διὰ τοῦτο ἀπ' ἐκείνου ἐσωφρονίσθη, ἡ νυκτερὶς εἶπεν· ἀλλ' οὐ [1] νῦν σε φυλάττεσθαι δεῖ, ὅτε μηδὲν ὄφελος, ἀλλὰ πρὶν ἢ συλληφθῆναι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν [2] ἀνόνητος ἡ μετάνοια.

Μῦθος σκϛ'. Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας. Ἀκούσας δὲ αὐτῶν τριζόντων, ἔφη· ὦ κάκιστα ζῶα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ᾄδετε;

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.

Μῦθος σκζ'. Ὁδοιπόροι.

Δύο τινὲς κατὰ τ' αὐτὸν ὡδοιπόρουν, καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρῄνει αὐτὸν μὴ λέγειν, εὕρηκα, ἀλλ' εὑρήκαμεν. Μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὸν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, ἀπο-

1. νῦν σε. Al. νῦν γε. Huds.

rogabat, quare die quidem sileret, nocte vero cantaret. Cui illa, non temere id a se fieri respondit; olim enim quum interdiu id faceret, se captam fuisse aiebat, ac proinde iam tempore ab illo magis prudentem evasisse. At non tibi, Vespertilio ait, nunc est cavendum, quum nulla utilitas inest, sed antequam capereris prudens esse debebas.

Fabula innuit, in infortunia lapsis inutile esse poenitere.

Fab. CCXXXVI. 78. Cochleae.

Rustici quidam filius Cochleas assabat. Has autem stridere audiens, O pessimae, inquit, animantes! itane canitis domibus vestris incensis?

Fabula docet, quod omne intempestive factum est illaudabile.

Fab. CCXXXVII. 83. Viatores.

Duo quidam una iter agebant; quorum alter quum securim reperisset, monebatur ab altero ne *Inveni* diceret, sed *Invenimus*. At paullo post qui securim amiserant quum eos essent adsequuti, qui eam habebat, dum reddere cogitur, comiti suo, En periimus, ait. Hic vero, *Perii*, dic,

2. ἀνόνητως. Al. ἀνόητως. *Idem*.

λώλαμεν. Ὁ δ' εἶπεν· ἀπόλωλα λέγε, ὀυκ ἀπολώλαμεν· καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὸν πέλεκυν εὗρες, εὕρηκα ἔλεγες, ὀυχ εὑρήκαμεν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν ἐυτυχημάτων, ὀυδ' ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

Μῦθος σλή. Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειτνίων. Ἐνέμοντο δὲ, ὁ μὲν εἰς ἐν βαθείᾳ κὴ πόῤῥω τῆς ὁδοῦ λίμνῃ, ὁ δὲ ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων. Καὶ δὴ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παραινοῦντος πρὸς αὐτὸν μεταβῆναι, ὡς ἂν ἀσφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος ὀυκ ἐπείθετο, λέγων, δυσαποσπάστως ἔχειν τῆς τοῦ τόπου συνηθείας, ἕως οὗ συνέβη, ἅμαξαν παρελθοῦσαν αὐτὸν συνθλάσαι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κὴ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι πρὶν ἐπὶ τὸ βέλτιον τραπέσθαι.

Μῦθος σλθ'. Μελιττουργός.

Εἰς μελιττουργεῖόν τις εἰσελθὼν, τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφείλετο. Ὁ δὲ ἐπανελθὼν, ἐπειδὴ τὰς κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, εἱστήκει τὸ κατ' αὐτὰς διερευνώμενος. Αἱ δὲ μέλισσαι ἀπὸ τῆς νομῆς ἐπανήκουσαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς

amice, non *Periimus*. Nam etiam quum securim invenisti, *Inveni*, dicebas, non *Invenimus*.

Fabula significat, quod qui amicorum felicitatis participes non fuere, in rebus adversis constantes non sunt.

Fab. CCXXXVIII. 84. Ranae.

Duae Ranae in proximo degebant, quarum altera in profunda palude procul a via, altera vero ipsa in via, parum aquae habens, pascebatur. Quum autem paludis accola alteram, ut ad se migraret, hortaretur, eo nempe, ut tute magis largiore cibo frui posset, haec minime est obsequuta, aiens, loci consuetudine firmissime se teneri. Sed tandem contigit, ut a praetereunte curru confringeretur.

Fabula declarat, homines quoque qui prava aggrediuntur, citius mori, quam in melius mutentur.

Fab. CCXXXIX. 85. Apiarius.

In mellarium, absente domino, quidam ingressus, inde omnes apicularum favos abstulit. Reversus ille, ut vacua alvearia vidit, extemplo restitit, quid illis evenisset inspecturus. Apes interea a pastu redeuntes, deprehensum ibi dominum a-

κέντροις ἔπαιον, καὶ [1] τὰ χείριστα διετίθουν. Ὁ δὲ πρὸς αὐτάς· [2] κάκιστα ζῶα, τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῶον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν πλήττετε;

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων τινὲς δι' ἄγνοιαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι, τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους [3] ἀπωθοῦνται.

Μῦθος σμʹ. Ἀλκυών.

[4] Ἀλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. Ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην, ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. Καὶ δή ποτε τίκτειν μέλλουσα, ἐνεοττοποιήσατο. Ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς εἰς νομὴν, συνέβη [5] τὴν θάλασσαν, ὑπὸ λάβρου κυματωθεῖσαν πνεύματος, ὑπεραρθῆναι τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. Ἡ δ' ἐπανελθοῦσα, καὶ γνοῦσα τὸ πραχθὲν, εἶπε· δειλαία ἔγωγε, ἥ τις τὴν γῆν ὡς ἐ-

1. τὰ χείριστα. Goth. articulum omittit. *Heusing.*

2. κάκιστα ζῶα. Goth. addit ἔφη. *Idem.*

3 ἀπωθοῦνται. Goth. λυποῦσι. *Idem.*

4. Ἀλκυών. Plin. Lib. X. c. 32. *Alcyonem videre rarissimum est, nec nisi Vergiliarum occasu* (i. e. ineunte Novembri) *et circa solstitia brumamque, nave aliquando circumvolata, statim in latebras abeuntem.* Cetera ipse legas ibi, et apud Aristot. Lib. VIII. *Hist. anim.* cap. 3.

culeis undique ferire, pessimeque afficere coeperunt. Tum ille ad eas conversus, O scelestissima animalia, inquit; ita ne, qui vestros favos surripuit incolumem dimisistis, me vero, qui vobis usque deservio, sic plectitis?

Fabula declarat, quod ita quoque nonnulli homines ob ignorantiam sibi ab inimicis non cavent, amicos vero ut insidiatores repellunt.

Fab. CCXL. 86. Alcedo.

Alcedo avis est solitudinis amans, semperque in mari degere solet. Hanc vulgo ferunt, ut venatores effugiat, in maritimis scopulis nidificare. Illa igitur aliquando paritura pro more nidum fecit. Quum autem ad cibum quaerendum egressa esset, contigit, ut maris undae magno ventorum impetu excitatae, supra nidum attollerentur, eoque summerso, pulli perirent. Quod ut ipsa reversa vidit, Heu me miseram, inquit, quae terram vitans, utpote insidiis plenam, ad

Lib. IX. c. 14. Aelian. Lib. IX. *Hist. anim.* c. 17. Adde Dial. De *Alcyone* tom. I. Operum Luciani p. 168. Ovid. XI. *Met.* a vers. 410. *Heusing.*

5. τὴν θάλατταν ὑπεραρθῆναι. Fabulosa enim sunt celebrata poetarum et philosophorum vocibus *Alcyonia* illa: quum raro bruma tempestatibus careat, et mare illo etiam tempore turbulentum esse soleat. *Idem.*

πίθηλον φυλαττομένη, ἐπὶ ταύτην κατέφυγον, ἥ μοι πολλῷ γέγονεν ἀπιστοτέρα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεπωτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

Μῦθος σμά. Ἁλιεύς.

[1] Ἁλιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. Διατείνας δὲ τὰ δίκτυα, καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβὼν,[2] ἑκατέρωθεν καλωδίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπτεν, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες ἀπαραφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. Τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τις θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα, ἐμέμφετο ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα, καὶ διειδὲς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. Καὶ ὃς ἀπεκρίνατο· ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράττεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοὶ τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας[3] εἰς στάσιν περιάγωσιν.

1. Ἁλιεύς. Ad hanc fabulam alludit Aristophanes in *Equitib.* v. 860.

Ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας,
Ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν οὐδέν.
Ἐὰν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν,

mare confugi, quod nunc infidum magis experior.

Fabula significat, nonnullos etiam homines, dum sibi ab inimicis cavent, in amicos hisce peiores imprudentes incidere.

Fab. CCXLI. 87. Piscator.

Piscator in fluvio quodam pisces captabat. Is igitur extensis retibus, et contra aquae decursum expositis, lapidem funiculo utrimque alligavit, et undas verberare coepit, eo nimirum consilio, ut pisces dum fugerent, incaute in retia deciderent. Id ubi fieri quidam loci incola vidit, statim eum increpare, quod fluvium turbaret, et limpidam eius aquam bibere non sineret. Cui Piscator, At nisi, inquit, flumen ita turbetur, me fame enectum mori oportebit.

Haec fabula docet, urbium quoque rectores tunc maxime ditescere, quum eas in seditionem induxerint.

Αἴρουσι. *Hudson.*

Vid. adag. ἐγχέλεις θηρᾶσθαι, *anguillas captare. Heusing.*

2. ἑκατέρωθεν. Refer ad ἔτυπτεν. *Idem.*

3. εἰς στάσιν. Goth. εἰς στάσεις. *Idem.*

Μῦθος σμβʹ. Πίθηκος ϗ Δελφίς.

Ἔθους ὄντος τοῖς πλέουσι Μελιταῖα κυνίδια καὶ πιθήκους ἐπάγεσθαι πρὸς παραμυθίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τις εἶχε σὺν ἑαυτῷ καὶ πίθηκον. Γενομένων δ' αὐτῶν κατὰ τὸ Σούνιον, τὸ τῆς Ἀττικῆς ἀκρωτήριον, χειμῶνα σφοδρὸν συνέβη γενέσθαι. Τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, ἐνήχετο καὶ ὁ πίθηκος. [1] Δελφὶς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ϗ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβὼν, ἀπελθὼν ἀνεῖχε διακομίζων ἐπὶ τὴν χέρσον. Ὡς δὲ κατὰ τὸν [2] Πειραιᾶ ἐγένετο, τὸ τῶν Ἀθηναίων ἐπίνειον, ἐπυνθάνετο τοῦ πιθήκου, εἰ τὸ γένος ἐστὶν Ἀθηναῖος. Τοῦ δὲ εἰπόντος, ϗ λαμπρῶν ἐνταῦ-

1. Δελφίς. Quod Simio accidit in hac Fabula, ut Piraeeum hominis nomen esse putaret, id multis huius fabulae lectoribus accidisse video, quibus δελφίς non piscis, sed *civis Delphicus* est. Iam Tzetzes in hoc errore fuit, qui homini tribuit, quae *Delphini* sunt: eumque sequutus est Alsopus, qui inscriptionem fabulae fecit, *Simius, et Delphus*. Faernus quoque Fab. 3.

Et simio
Natante, quidam Delphus accurrens, eum
Hominem ratus, manu ex propinquo praebita,
Vndis levatum, an civis esset Atticus,
Rogavit.

Neque hoc mirum, quum is, qui omnium scriptorum erratis notandis vitam suam impendit, Petrus Bailius, *Ep.* XVI. quae inter eius selectas legitur, his verbis fabulae argumentum ordiatur: *Vn homme demande à un*

Fab. CCXLII. 88. Simius et Delphinus.

Quum sit mos navigantibus Melitenses catulos, et Simios, ad solamen navigationis adducere, quidam maritimum iter aggressus, Simium et ipse secum assumpsit. Quum autem ad Sunium, Atticae promontorium, pervenissent, tempestas ingens oborta est. Cuius impetu navi diffracta, natantibus omnibus, Simius quoque natabat. Delphinus quidam interim eum conspicatus, et hominem ratus esse, protinus accedens, suum supra dorsum excepit, ut salvum ad terram portaret. Ast ubi prope Piraeeum, Atheniensium navale, fuit, Delphinus Simium rogare coepit, an genere

singe, s'il est d'Athenes. Sed hoc ignoscemus aliis qui et ipsi saepe fallimur in rebus fortasse gravioribus. Perit autem omnis fabulae gratia, nisi *Delphinus* intelligatur, qui longius adhuc a terra natanti simio succurrit, dorsum supposuit, et innatam generi suo φιλανθρωπίαν praestitit, quam tot scriptorum testimoniis celebrari videmus. Legatur Aelian. Lib. VI. *Hist. anim.* c. 15. Plin. Lib. IX. *Histor. natur.* c. 8. Plin. Iun. Lib. IX. *Ep.* 33. Gell. Lib. XVI. c. 19. Spanhem. *De usu et praest. num. ant.* Diss. IV. pag. 224. *Heusing.*

2. Πειραιᾶ. Hinc aiunt manifestum esse, Aesopum non esse auctorem harum fabularum. Eum enim Delphis periisse Olympiade LIV. Piraeeum vero a Themistocle constitutum Olympiade, quae multo post sequuta est, LXXVI. Vide Vavass. *De dictione ludicra* cap. I. His autem legenda sunt, quae Meursius *in Piraeeo* c. I.

θαι [1] τετυχηκέναι γονέων, ἐπανήρετο, εἰ καὶ τὸν Πειραιᾶ ἐπίσταται. Ὑπολαβὼν δὲ ὁ πίθηκος περὶ ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον εἶναι αὐτῷ καὶ συνήθη. Καὶ ὁ δελφὶς ἐπὶ τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας, βαπτίζων, αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἱ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾷν νομίζουσιν.

Μῦθος σμγ′. Ἑρμῆς καὶ Ἀγαλματοποιός.

Ἑρμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐν τινι τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ἐστὶν, ἧκεν [2] εἰς ἀγαλματοποιοῦ, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ, καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ Διὸς ἠρώτα, πόσου τίς αὐτὸ πριάσθαι δύναται. Τοῦ δὲ εἰπόντος, δραχμῆς, γελάσας, πόσου τὸ τῆς Ἥρας ἔφη. Εἰπόντος δὲ πλείονος, ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας, ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐστι θεῶν καὶ [3] κερδῷος, πολὺν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ.

scripsit: ubi ostendit, ita iam ante Themistoclis aetatem dictam fuisse insulam, quae portum effecit, eamque qualemcumque navibus stationem prius etiam praebuisse, quam hominum opera continenti fuerit iuncta. *Idem*.

1. τετυχηκέναι. Ita prius editi. Edit. Heusing. τετυχέναι. Ceterum eandem hanc Fabulam Tzetzes quoque retulit *Hist. Chil.* IV. 10. 11. his versibus:

πίθηκον ναυαγίῳ

esset Atheniensis. Id illo affirmante, ac praeterea se claros apud illos habuisse parentes, eum rursus, an etiam Piraeeum nosceret, interrogavit. Tum Simius, ipsum de homine loqui arbitratus, se maxima familiaritate cum eo iunctum esse respondit. At Delphinus tanto mendacio indignatus, excussum humeris Simium in undis demersit.

Haec eos fabula carpit, qui veritatis ignari, alios decipere posse arbitrantur.

Fab. CCXLIII. 90. Mercurius et Statuarius.

Mercurius scire volens, quanto in pretio apud homines esset, forma hominis induta, in Statuarii officinam se contulit, in qua statuam Iovis conspicatus, eum, quanti ipsa veniret, interrogavit. Cui quum Statuarius, drachma dixisset, risit Mercurius, Et quanti, inquit, hoc Iunonis simulacrum? Pluris illo dicente, Mercurius sua quoque statua ibi visa, maximam de se ratus, utpote nuncio Deorum, lucrique praeside, apud homi-

Ἰδών τις ἀπολλύμενον, κ. τ. λ.

2. εἰς ἀγαλματοποιοῦ. Supple ἐργαστήριον. Erant autem, qui non ex metallo, marmore, ebore tantum, sed e luto etiam cerave deorum simulacra fingebant. Hos κοροπλάθους et κοροπλάστας alii vocant, itemque κηροπλάστας. Vid. Spanhem. ad Iulian. Caesares p. 133. ex mea editione, in Amstelod. Gallica p. 107. Plin. Lib. VII. cp. IX. n. 11. *Heusing.*

3. κερδῷος. Vide quae adnotavimus ad Fab. CXXVIII.

Ὁ δ' ἀγαλματοποιὸς ἔφη· ἐὰν τούτους ὠνήσῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοι δίδωμι.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, οὐδεμιᾷ παρὰ ἄλλοις ὄντα τιμῇ.

Μῦθος σμδ'. Ἑρμῆς καὶ Τειρεσίας.

Ἑρμῆς βουλόμενος τὴν [1] Τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθής ἐστι γνῶναι, κλέψας τὰς αὐτοῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἧκεν ὡς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ' αὐτῷ κατήχθη. Τῆς δὲ τῶν βοῶν ἀπωλείας ἀγγελθείσης τῷ Τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν Ἑρμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τοῦ κλέπτου σκεψόμενος, καὶ τούτῳ παρῄνει φράζειν αὐτῷ, ὅν τινα ἂν τῶν ὀρνίθων θεάσηται. Ὁ δὲ Ἑρμῆς [2] τὸ μὲν πρῶτον θεασάμενος ἀετὸν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ διϊπτάμενον, ἔφρασε. Τοῦ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτοὺς εἶναι τοῦτον, ἐκ δευτέρου κορώνην εἶδεν ἐπί τινος δένδρου καθημένην, καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τῷ μάντει φράζει. Καὶ ὃς ὑποτυχὼν εἶπεν· ἀλλ' αὕτη γε ἡ κορώνη διόμνυται τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν σὺ θέλῃς, τὰς ἐμὰς ἀπολήψομαι βοῦς.

1. Τειρεσίου. Tiresias, Everis filius, vates Thebanus, omnium veracissimus habitus, poetarum fabulis nobilitatus. Vid. Ovid. III. *Met.* v. 318. seqq. Hygin. *Fab.* LXVII. et LXIX. Inducitur autem heic non ipse auspicia observans, sed Mercurio hoc dans negotium, quia

nes rationem haberi, quanti eam venderet ab artifice petiit. Tum Statuarius, Si illas emeris, inquit, hanc tibi auctarium dabo.

Hominem inanis gloriae studio captum, fabula respicit, qui nullo in pretio est apud ceteros.

Fab. CCXLIV. 91. Mercurius et Tiresias.

Mercurius scire volens, an Tiresiae vaticinandi ars vera esset, ruri boves eius furatus, et urbem, formam hominis gerens, ingressus, apud illum hospitii caussa divertit. Quum interim amissos fuisse boves Tiresiae nunciatum esset, ipse statim aliquod de fure augurium capturus Mercurio comite domo egreditur, eumque simul rogat, ut si quam avem praetervolantem videret, admoneat. Mercurius igitur aquilam primum a sinistra ad dexteram devolantem observasse se ait; sed Tiresias nihil eam sua interesse respondit. Deinde Mercurius cornicem in arbore insidentem adspexit, quae oculos modo in coelum elevabat, modo humi vertebat, idque simul vati indicavit. Qui statim respondens, Mehercle ista cornix, ait, per coelum terramque iurans affirmat, quod si tu velis, amissos boves recepero.

a Iunone excaecatus fuisse creditur. *Heusing.*

2. τὸ μὲν πρῶτον. Melior haec veterum librorum lectio, quam Hudsoni, Neveleti, et aliorum quorundam, τὸν μὲν πρῶτον. Respondet nostrae, quod sequitur, ἐκ δευτέρου. *Idem.*

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄνδρα κλέπτην.

Μῦθος σμέ. Κύνες.

Ἔχων τις δύο κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν· καὶ δὴ εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἤγρευέ τι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. Ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ, κἀκεῖνον ὀνειδίζοντος, [1] εἴγε αὐτὸς μὲν καθ' ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφεται πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε· μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου, ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστάμενοι, οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

Μῦθος σμς'. Ἀνὴρ καὶ Γυνή.

Ἔχων τις γυναῖκα, πρὸς τοὺς κατ' οἶκον ἅπαντας ἀπεχθῶς ἔχουσαν, ἠβουλήθη γνῶναι εἰ καὶ

1. εἴγε. Hic particulae usus minus vulgatus est, quum pro *quod*, *quoniam* ponitur, nec tamen parum Atticus. Εἰ ita usurpari, observant Budaeus *Comment.* Stephanus et Viger. *De idiot.* p. 391. Sed et εἴγε eam significationem recipit. Aelian. Lib. III. *Var. hist.* c. 17. pag. 241. Gron. Ἐγὼ δὲ πολιτείαν φαύλην καὶ τὸ Περσαίῳ, εἴγε Ἀντίγονον ἐπαίδευσε. . . *quod, quoniam Antigonum instituit*. Proxime enim inde ἐπεὶ huius loco adhibet. Id. Lib. XII. c. 25. Ἵνα δέ μοι καὶ τῶν ἐμοὶ προσηκόντων, οὐδὲν ἧττον, ἤπερ καὶ οἱ Ἕλληνες προσήκουσι, μεμνήσωμαι· διαφέρει δέ μοι καὶ τούτων,

Hac fabula in furem uti possumus.

Fab. CCXLV. 92. Canes.

Habens quidam duos Canes, alterum venari, alterum domum custodire docuit. Ceterum si quando venaticus aliquid caperet, domesticus quoque eiusdem praedae particeps erat. Quod quum ille aegre ferret, eique exprobraret, quod se quotidie laborante, ille suis laboribus iners frueretur, Non ego sum, domesticus inquit, sed herus noster culpandus, qui non me laborare, sed alieno sudore parta comedere docuit.

Fabula monet, illiteratos adolescentes minime esse reprehendendos, si vitio parentum tales fuerint.

Fab. CCXLVI. 93. Maritus et Vxor.

Vir quidam uxorem habens in domesticos omnes morosam, scire tandem desideravit,

εἴγε Ῥωμαῖός εἰμι· καὶ Λούκουλλος κ. τ. λ. *Vt vero eos quoque commemorem, qui non minus ad me pertinent quam Graeci; mea vero interest, etiam hos,* Romanos intellige, *commemorare, quoniam Romanus sum; Lucullus etc.* Ita locus ille, male ab interpretibus habitus omnibus, et a criticis misere vexatus, facillime intelligitur. Fortasse haec significatio quibusdam etiam Paulli Apostoli dictis non male conveniret, quod Theologis considerandum relinquo. *Heusing.*

πρὸς τὲς πατρῴες οἰκέτας ὅτω διάκειται. Διὸ δὴ καὶ μετ' εὐλόγε προφάσεως πρὸς τὸν αὐτῆς αὐτὴν ἀποςέλλει πατέρα. Μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθέσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο, πῶς πρὸς τὲς ἐκεῖ διεγένετο. Τῆς δὲ φαμένης, ὡς οἱ βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες με ὑπεβλέποντο, πρὸς αὐτὴν ἔφη· ἀλλ' ὦ γύναι, εἰ τέτοις ἀπεχθάνῃ, οἳ ὄρθρε μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνεσιν, ὀψὲ δὲ εἰσίασι, τί χρὴ προσδοκᾷν περὶ τούτων, οἷς πᾶσαν συνδιέτριβες τὴν ἡμέραν;

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα, κἀκ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

Μῦθος σμζ'. Καρκῖνος καὶ Ἀλώπηξ.

[1] Καρκῖνος ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναβὰς ἐπί τινος ἐνέμετο τόπε. Ἀλώπηξ δὲ λιμώττεσα, ὡς ἐθεάσατο, προσελθέσα ἀνέλαβεν αὐτόν. Ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὢν, χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκεσιν ἐπιχειρεντες, εἰκότως δυςυχεσιν.

1. Καρκῖνος ἀπὸ θαλάσσης. Maiores fluviatilibus sunt marini cancri, et implendo vulpis ventri haud impa-

an eodem quoque modo erga patris sui domesticos se se ferret. Quocirca per speciem rei cuiusdam gerendae, eam ad patrem misit. Quum vero paucis post diebus reversa esset, eam quomodo apud ipsum excepta fuisset, Maritus interrogavit. Ea vero dicente, Bubulci, et pastores me torvis oculis adspiciebant, Mehercle, ille respondit, si illis etiam invisa fuisti, qui mane greges educunt, ac sero redeunt, quid de iis sperandum, quibuscum toto die conversaris?

Fabula innuit, ita saepe ex parvis magna, et ex manifestis incerta cognosci.

Fab. CCXLVII. 95. Cancer et Vulpes.

Cancer egressus e mari, quodam in loco pascebatur. Vulpes esuriens eum conspicata, accedens arripuit. Tum is quum devorandus iam esset, Merito, inquit, haec patior, qui marinus quum sim, terrestris esse volui.

Fabula significat, ita etiam eos homines, qui propriis relictis institutis, non sibi consentanea aggrediuntur, merito infortunatos esse.

res. Vid. Aelian. Lib. XVII. *Hist. anim.* cap. 1. Ionstonum *De exsanguib. aquatil.* pag. 21. *Idem*.

Μῦθος σμή. Κιθαρῳδός.

[1] Κιθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ [2] κεκονιαμένῳ συνήθως ᾄδων, καὶ ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾤήθη σφόδρα εὔφωνος εἶναι. Καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ, ἔγνω δεῖν [3] καὶ θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι. Ἀφικόμενος δ᾽ ἐπιδείξασθαι, καὶ κακῶς ᾄδων πάνυ, [4] λίθοις αὐτὸν ἐξώσαντες [5] ἀπήλασαν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι ἐν ταῖς σχολαῖς δοκοῦντες εἶναί τινες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιοί εἰσιν.

1. Κιθαρῳδός. Κιθαρῳδός est, qui non modo chordas pulsat, (hic enim κιθαριστὴς potius dicendus) sed qui ad chordarum a se tactarum sonum cantat, et Latinis *fidicen* appellatur. Vtrumque coniungit Nepos *Epam.* c. 2. *Nam et citharizare, et cantare ad chordarum sonum doctus est a Dionysio*. Hinc Alcibiades apud Plutarch. *Alcib.* p. 192. ait, τὴν λύραν τῷ χρωμένῳ συμφθέγγεσθαι καὶ συνᾴδειν· τόν τε αὐλὸν ἐπιστομίζειν καὶ ἀποφράττειν ἑκάστου τήν τε φωνὴν, καὶ τὸν λόγον ἀφαιρούμενον. E quibus apparet, cur sibi εὔφωνος videatur hic citharoedus, exigatur vero, quod spectatoribus videtur κακῶς ᾄδων, non tam chordis, quam voce. *Heusing.*

2. κεκονιαμένῳ. Parietum obiectu augetur chordarum sonus, magisque etiam, si levigati illi fuerint et politi, quales sunt, si tectorio inducuntur. Eadem enim est sonorum ratio, quae lucis. Haec vero non reper-

Fab. CCXLVIII. 96. Citharoedus.

Citharoedus quidam non satis eruditus, in cubiculo, ut solebat, canens, sua inibi voce resonante, valde se canorum esse putabat. Quapropter animo elatus, theatro iam se committere voluit. Sed ubi in conspectum prodiit, quum pessime cantasset, eum spectatores lapidibus iactis e scena abegerunt.

Fabula ostendit, ita quoque nonnullos rhetorum, qui in scholis aliquid esse videntur, quum ad res publicas agendas se conferunt, nullius pretii esse.

cutitur, nisi in superficiem incidat omni asperitate carentem. *Idem*.

3. τῷ θεάτρῳ. Aptissimus hic cuique ostendendae artis suae locus erat, in quo et rhetores, ac poetae, et ceteri artifices, populo ingenium vocemque probare solebant, quod δεικνῦναι, ἐνδεικνῦναι dicebatur. Vid. Casaub. ad Athenaei Lib. III. c. 29 Cresoll. *Theatr. Rhetor.* Lib. III. c. 5 seqq. Aelian. Lib. II. *Var. hist.* c. 27. Lib. IX. 4. c. 36. Lib. XIII. c. 11. *Idem*.

4. λιθοις. More Graecorum postea a Romanis recepto, qui minus probatos artifices ita exigere et perturbare solebant. De hac lapidatione theatrali legendus Casaub. ad Athen. Lib. VI. c. 11. p. 431. et interpretes Arbitri c. 90. *Idem*.

5. ἀπήλασαν. Al. ἀπώλεσαν. *Huds.*

Μῦθος σμθ΄. Κλέπται.

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, ἐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα, καὶ τῦτον λαβόντες ἀπήεσαν. Ὁ δὲ μέλλων ὑπ᾽ αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο, ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτὲς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. Οἱ δὲ ἔφασαν, ἀλλὰ διὰ τῦτό σε μᾶλλον θύομεν, ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντιοῦται, ἃ τοῖς χρηστοῖς ἐστιν εὐεργετήματα.

Μῦθος σν΄. Κορώνη καὶ Κόραξ.

Κορώνη φθονήσασα κόρακι, [1] ἐπὶ τῷ δι᾽ οἰωνῶν τοῖς ἀνθρώποις μαντεύεσθαι, καὶ διὰ τῦτο μαρτυρουμένῳ ὡς προλέγοντι τὸ μέλλον, θεασαμένη τινὰς ὁδοιπόρους παριόντας, ἧκεν ἐπί τι δένδρον, καὶ στᾶσα, μεγάλως ἔκραξεν. Τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων, καὶ καταπλαγέντων, ὑποτυχών τις ἔφη· ἀπίωμεν, ὦ ἕτοι, κορώνη γάρ ἐστιν ἥτις κέκραγε, [2] καὶ οἰωνισμὸν ἐκ ἔχει.

1. ἐπὶ τῷ. Retraxi hoc ex Ald. et illi proximis: vulgo τῷ ἐπὶ legitur. *Heusing.*

2. καὶ οἰωνισμὸν ἐκ ἔχει. Ipse tamen Planudes cornici

Fab. CCXLIX. 97. Fures.

Fures domum quamdam ingressi, nihil in ea nisi gallum invenerunt: quapropter eo capto abiere. Is autem quum iam iam ab iis esset occidendus, ut se dimitterent obsecrabat, quippe qui hominibus, noctu eos ad opera excitando, valde prodesset. Cui illi, Hinc magis ergo te iure necamus, quod illos expergefaciens, nos furari non sinis.

Fabula indicat, ea maxime improbis contraria esse, quae utilia sunt bonis.

Fab. CCL. 98. Cornix et Corvus.

Cornix invidens Corvo, quod is per auguria hominibus vaticinaretur, ideoque tamquam futuri praescius vulgo haberetur, nonnullos viatores praetereuntes conspicata, super arborem quamdam ascendit, in eaque residens valde crocitavit. Tum illis ad vocem conversis, atque admiratione perculsis, quidam, re cognita, Incoeptum, inquit, sequamur iter, amici; est enim Cornix, quae crocitavit, atque ea quidem omni prorsus augurio caret.

augurium tribuit in vita Aesopi pag. 51. Nevelet. ad Fab. XCI. Broukh. ad Tibullum pag. 234. Nec ignotum illud Phaedri Lib. III. fab. 18. *Augurium corvo, laeva*

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔπω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώμενοι, πρὸς τῷ τῶν ἴσων μὴ ἐφικέσθαι, καὶ γέλωτα ὀφλισκάνεσι.

Μῦθος σνά. Κορώνη καὶ Κύων.

Κορώνη Ἀθηνᾷ θύουσα, κύνα ἐπὶ ἑστίασιν ἐκάλει. Ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔφη· τί μάτίω τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; [1] ἡ γὰρ Θεὸς ἔτω σε μισεῖ, [2] ὡς καὶ τῶν συντρόφων σοι οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελεῖν. Καὶ ἡ κορώνη πρὸς αὐτόν· διὰ τῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθρὲς εὐεργετεῖν ὀκ ὀκνῦσιν.

cornici omina. Vid. Aelian. Lib. III. *Hist. anim.* cap. 9. Cerda ad Virgil *Ecl.* IX. 15. Heic vero ex persona hominis Atheniensis loqui videtur, qui invisam Minervae avem, singulari plane religione aversatur. Vide quae dicentur ad Fabulam seq. *Idem*. Ceterum cornicem modo auspicatam modo inauspicatam habitam fuisse, satis testatur Plinius Lib. X. c. 12. aiens; *Ipsa ales est inauspicatae garrulitatis, a quibusdam tamen laudata*.

1. ἡ γὰρ θεός. Cornix avis ex virgine facta, quae *Coronis* vel *Corone* dicta fuit, Coronei filia. Haec quum in tutela et comitatu Minervae esset, quae tacuisse debuerat, divulgavit, eaque re iratam sibi deam reddidit. Hinc procul ab illa abesse iussa, et littorum solitudines persequuta, insidiante eius pudicitiae Neptuno, in avem mutata est, Minervae invisam, et ad illius templa, quae Athenis fuerunt, nunquam accedere visam. Praeter mythologos, Ovid. II *Metam.* 551. Hygin. *Fab.* CLXVI. Lactant. Placid. *Fab.* VIII. legendus est Plinius Lib. X.

Fabula indicat, ita quoque eos homines, qui cum praestantioribus contendere audent, non modo paria non assequi, sed fieri quoque deridiculos.

Fab. CCLI. 99. Cornix et Canis.

Quum Cornix Minervae sacrificaret, Canem ad epulum invitavit. At ille, Quid frustra, inquit, haec in sacrificium absumis? Dea enim adeo te odit, ut tibi uni, ex tui generis avibus, augurii fidem detraxerit. Cui Cornix, Idcirco, ait, magis illi sacrifico, ut mihi tandem reconcilietur.

Fabula significat, quod plerique lucri sui caussa, inimicos beneficiis prosequi non verentur.

c. 12. et Lambin. ad Lucret. Lib. VI. v. 749. *Idem*.

2. ὡς κἀκ τῶν συντρόφων σοι οἰωνῶν. Auctoris mentem non percepit interpres vulgatus, quem Aldum esse scio, quum vertit: *ut ex peculiaribus quoque tibi auguriis fidem sustulerit*. Nec melius Faernus:

Abiecit illa te, et peculiaribus
Omnem fidem abrogavit auguriis tuis.

Rectius Camerarius: *ut ex omnibus tui generis animantibus uni tibi fidem augurii detraxerit*. Mallem tamen: *ut uni tibi omnium avium, quibuscum communis tibi victus est, fidem dempserit*. Nam οἰωνὸς heic non *augurium*, sed *avem* significat. Aristoph. Ὄρν. v. 1091. εὔδαιμον φῦλον πτηνῶν οἰωνῶν dicit, i. e. *beatum genus volucrium avium*: item v. 692. φύσιν οἰωνῶν, *naturam avium*. Σύντροφοι vero οἰωνοὶ dicuntur, *aves*, *quae eodem*, *quo cornix*, *victu utuntur*, idest, *carnivorae*, a quibus fere auspicia capiebantur. Ad περιελεῖν subintellige σοῦ, quem casum id verbum postulat. *Idem*.

Μῦθος σνβʹ. Κόραξ ϗ Ὄφις.

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν, ὡς κατεῖδεν ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ ὄφιν κοιμώμενον, τοῦτον καταπτὰς ἥρπασε. Τοῦ δὲ ἐπιστραφέντος, καὶ δακόντος αὐτὸν, ἀποθνήσκειν μέλλων εἶπε· δείλαιος ἔγωγε, ὃς τοιοῦτον εὗρον ἕρμαιον, ἐξ οὗ ϗ ἀπόλλυμαι.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα διὰ θησαυρῶν εὕρεσιν ἐπὶ σωτηρίᾳ κινδυνεύσαντα.

Μῦθος σνγʹ. Κολοιὸς ϗ Περιστεραί.

[1] Κολοιὸς ἔν τινι περιστερεῶνι περιστερὰς ἰδὼν καλῶς τρεφομένας, λευκάνας ἑαυτὸν ἦλθεν, ὡς καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταληψόμενος. Αἱ δὲ, μέχρι μὲν ἡσύχαζον, οἰόμεναι περιστερὰν αὐτὸν εἶναι, προσίεντο· ἐπεὶ δέ ποτε ἐκλαθόμενος ἐφθέγξατο, τηνικαῦτα τὴν αὐτοῦ γνοῦσαι φύσιν, ἐξήλασαν παίουσαι, καὶ ὃς ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς ἐπανῆκε πρὸς τοὺς κολοιοὺς πάλιν. Κἀκεῖνοι διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἐπιγνόντες, τῆς μεθ' αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥστε δυοῖν ἐπιθυμήσαντα, μηδετέρας τυχεῖν.

1. Κολοιός. Vide sis Suidam in v. ἐς κόρακας, Apostolium p. 106. et Stephanum ad Erasmi *Adagia* in *Chil.* III. *Cent.* 6. *Huds.* Non *graculum*, sed *monedu-*

Fab. CCLII. 100. Corvus et Serpens.

Quum cibo Corvus egeret, Serpentem in aprico quodam loco dormientem conspicatus, eum devolans rapuit. Is vero conversus, repente Corvum momordit: qui morti iam proximus, Heu me miserum, inquit, qui tale lucrum reperi, quo perirem!

Fabula eum respicit, qui ob inventos thesauros in discrimine vitae versatur.

Fab. CCLIII. 101. Graculus et Columbae.

Graculus Columbas bene nutritas in columbario quodam intuitus, ad eas dealbatum se contulit, ut ipse quoque eiusdem cibi particeps esse posset. Ac illae quidem, donec ipse conticuit, columbam esse ratae, apud se recipere non recusarunt. Sed quum demum vocem sui oblitus emisisset, ac proinde quis esset nosceretur, Columbae eum inter verbera expulerunt. Tum ipse spe earum cibi obtinendi frustratus, ad Graculos rediit; sed et illi, ob mutatum colorem eum minime agnoscentes, suo e consortio abegerunt, atque ita contigit, ut duorum appetens, neutro potiretur.

lam, esse κολοιόν, Gallis *choucette*, nobis *Dole* dictam, docent ii, quos Hudsenus consuli voluit, et nos in Indice. *Heusing.*

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι, λογιζομένους, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τῷ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ [1] προσόντα πολλάκις.

Μῦθος σνδ'. Κολοιός.

Κολοιόν τις συλλαβὼν, καὶ δήσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ, τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί. Ὁ δὲ μὴ ὑπομείνας τὴν μετ' ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν ἧκεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν. Περιελιχθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις, ἀποπτῆναι μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς ἑαυτὸν ἔφη· δείλαιος ἔγωγε, ὃς τὴν παρ' ἀνθρώποις [2] μὴ ὑπομείνας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

[3] Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς ἔσθ' ὅτε μετρίων κινδύνων ἑαυτοὺς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

Μῦθος σνέ. Ἑρμῆς.

Ζεὺς Ἑρμῆν προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεύδους φάρμακον ἐγχέειν. Ὁ δὲ τοῦτο τρίψας, καὶ μέτρον ποιήσας ἴσον ἑκάστῳ ἐνέχεεν. Ἐπεὶ δὲ, μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος, πολὺ κατελέλειπτο φάρ-

1. προσόντα. Quidam προσήκοντα errore, ut videtur, typographico. *Idem*.

2. μὴ ὑπομείνας. Goth. οὐχ ὑπομ. *Heusing.*

Fabula monet, nostris contentos nos esse debere, illud animo considerantes, quod avaritia non solum nihil prodest, sed saepe etiam, quae possidemus, surripit.

Fab. CCLIV. 102. Graculus.

Graculum quum quidam cepisset, eiusque pedem filo religasset, filio suo ludicrum dedit. Ille vero apud homines vivere aegre ferens, ubi paullulum libertatis est nactus, in fugam se ab illo proripuit, suoque se in nido recepit. At ramis filo, quo erat alligatus, circumvoluto, quum nulla evolandi vis daretur, Heu me miserum, secum aiebat, qui hominibus servire recusans, incaute mea me vita privavi.

Fabula innuit, quod nonnulli, dum parva pericula effugere conantur, in maiora persaepe incidunt.

Fab. CCLV. 103. Mercurius.

Iuppiter Mercurio imperavit, ut artificibus omnibus mendacii potionem conficeret. Ipse singulis quae ad id opus erant pistillo contusis, atque mensura pro ratione miscendi confecta, universis

3. Ἐπιμύθιον in Goth. hoc est: ἔπω τινὲς, ὅτε (fort. ἔσθ' ὅτε) μετρίων κινδύνων ἑαυτὲς βελόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζονας περιπίπτεσι. *Idem*.

μακον, ὅλην λαβὼν τὴν θυείαν ἐνέχεεν αὐτῷ· κἀκ τούτου συνέβη, τοὺς τεχνίτας ἅπαντας ψεύδεσθαι, μάλιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

Ὁ μῦθος πρὸς ψευδολόγους τεχνίτας.

Μῦθος σνϛ'. Ζεὺς καὶ Αἰσχύνη.

Ζεὺς, πλάσας τοὺς ἀνθρώπους, τὰς μὲν ἄλλας διαθέσεις αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνην δ' ἐνθεῖναι τὴν αἰσχύνην ἐπελάθετο. Διὸ καὶ μὴ ἔχων πόθεν ἂν αὐτὴν εἰσαγάγῃ, διὰ τοῦ ὄχλου αὐτὴν εἰσελθεῖν ἐκέλευσεν. Ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγεν ἀναξιοπαθοῦσα. Ἐπεὶ δὲ σφόδρα [1] αὐτῇ ἐνέκειτο, ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε ἐπὶ ταύταις εἰσέρχομαι ταῖς ὁμολογίαις, ὡς ἂν ἔρως μὴ εἰσέλθῃ· ἂν δ' εἰσέλθῃ, αὐτὴ ἐξελεύσομαι παραυτίκα. Ἀπὸ δὴ τούτου συνέβη, πάντας τοὺς πόρνους ἀναισχύντους εἶναι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ὑπ' ἔρωτος κατεχομένους, ἀναισχύντους εἶναι συμβαίνει.

Μῦθος σνζ'. Λύκος καὶ Πρόβατον.

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς, καὶ [2] κακῶς πάσχων, ἐβέβλητο. Τροφῆς δὲ ἀπορῶν, θεασάμενος πρό-

1. αὐτῇ ἐνέκειτο. Subintellige, Ζεύς. *Idem*.
2. κακῶς πάσχων ἐβέβλητο. Videtur loqui cum Matthaeo,

aequalem potum praebuit. Quum vero sutore solo relicto, multum adhuc ex potione superesset, Mercurius, mortario arrepto, totum illi bibendum dedit; atque contigit inde, ut artifices omnes mendaces sint, maxime vero omnium sutores.

Mendaces artifices haec fabula carpit.

Fab. CCLVI. 104. Iuppiter et Pudor.

Iuppiter, creatis ex luto hominibus, quum omnes illis affectus indidisset, Pudorem tamen indere oblitus est. Quapropter undenam ipsum introduceret non habens, per popularem turbam ingredi imperavit. Pudor autem, indigna se passurum sentiens, primo quidem Iovis iussa peragere recusabat; sed quum ille eum vehementius urgeret, His sane, Pudor inquit, pactis ingredior, ut procul hinc amor absistat; ceteroquin, si ille ingreditur, ipse statim exibo. Hinc itaque contigit, ut scorta omnia verecundia prorsus careant.

Fabula significat, quod amantes inverecundi esse solent.

Fab. CCLVII. 106. Lupus et Ovis.

Lupus quidam a canibus morsus, quum aegre se haberet, humi proiectus iacebat. Quum vero

qui c. VIII. 6. *ὁ παῖς μου βέβληται δεινῶς βασανιζόμενος*: et c. XVII. 15. *σεληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει*: *Idem*.

βατον, ἐδεῖτο ποτὸν ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος αὐτῷ ποταμοῦ κομίσαι. Εἰ γάρ σύ μοί, φησι, δώσεις ποτὸν, ἐγὼ τροφὴν ἐμαυτῷ εὑρήσω. Τὸ δὲ ὑποτυχὸν, ἔφη· ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ἐπιδῶ σοι, σὺ καὶ τροφῇ μοι χρήσῃ.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, δι' ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.

Μῦθος σνή. Ὁδοιπόροι.

Ὁδοιπόροι, κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες, ἦλθον ἐπί τινα σκοπιάν. Κἀκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόῤῥωθεν ἐπιπλέοντα, ναῦν εἶναι μεγάλην ᾠήθησαν. Διὸ δὴ προσέμενον, ὡς μελλούσης αὐτῆς προσορμίζεσθαι. Ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα ἐγγυτέρω ἐγένετο, οὐκέτι ναῦν, ἀλλὰ πλοῖον ἐδόκουν βλέπειν. Ἐξενεχθέντα δὲ αὐτὰ, φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν· ὡς ἄρα μάτην ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι, οἱ ἐξ ἀπροόπτου δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς εὑρίσκονται ἄξιοι.

Μῦθος σνθ'. Κώνωψ καὶ Λέων.

[1] Κώνωψ πρὸς λέοντα ἐλθὼν εἶπεν· οὐδὲ φοβοῦμαί σε, οὐδὲ δυνατώτερός μου εἶ· [2] εἰ δὲ μὴ, τί

1. Κώνωψ. Hanc Fabulam innuit Nicetas Choniates in *Annalibus* pag. 317. ubi dicit. Ἀεὶ γὰρ τοῦ προβαίνειν ταῤῥώμενος, καὶ μηδένα τοῦ δοξοθηρεῖν εἰδὼς κόρον, ἔλαθεν ὡς ὁ

cibo indigeret, visa Ove, eam, ut potum sibi ex amne praeterfluente afferret, rogabat: Si enim, aiebat, tu mihi dederis potum, cibum ego mihi ipsi comparabo. Tum illa respondens, At si ego, inquit, potum praebuero tibi, tu me in cibum sumes.

Fabula maleficum respicit, qui per simulationem insidias parat.

Fab. CCLVIII. 110. Viatores.

Viatores quidam iuxta maris litus iter agentes, quum in editum quemdam locum pervenissent, ex eoque sarmenta procul natantia vidissent, navem magnam esse arbitrati, restiterunt, ut tandem appelleret exspectantes. At sarmenta a vento acta quum propius accederent, haud navem amplius, sed scapham aspicere existimabant. Illa vero ad litus denique delata, ubi sarmenta esse cognovere, Oh quam frustra, alter alteri aiebat, quod nihil erat exspectabamus!

Fabula declarat, nonnullos homines, qui improviso terribiles esse videntur, quum periculum feceris, nullius esse pretii.

Fab. CCLIX. 149. Culex et Leo.

Culex ad Leonem accedens, nec timeo te, inquit, nec fortior me es: sin minus, quale nam,

μυθικὸς κώνωψ, ὃς λέοντι συμπλακεὶς, ἀραχνίῳ λεπτῷ συλληφθεὶς, καὶ πᾶσαν ἀπαναλύσας δόξαν δι' ἀτιμίας. Hudson.

2. *εἰ δὲ μή*. Attica formula, quae post negationem

σοί ἐςιν ἡ δύναμις; ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι, καὶ δάκνεις τοῖς ὀδȣ̃σι; τȣ̃το καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. Ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σȣ̃ ἰσχυρότερος. Εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν ϗ εἰς πόλεμον· ϗ σαλπίσας ὁ κώνωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥίνας αὐτȣ̃ ἄτριχα πρόσωπα. Ὁ δὲ λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέλυεν ἑαυτὸν, ἕως ȣ̃ ἠγανάκτησεν. Ὁ κώνωψ δὲ νικήσας τὸν λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. Ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεὶς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίςοις πολεμῶν, ὑπὸ εὐτελȣ̃ς ζώȣ, τῆς ἀράχνης, ἀπώλετο.

Ὁ μῦθος πρὸς τȣ̀ς καταβάλλοντας μέγα, ϗ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένȣς.

significat, *sin minus ita se res habet, ut dixi*. Vid. Devar. *De Graec. Linguae part.* p. 117. Perizon. ad Aelian. Lib. XIII. *Var. Hist.* c. 42. Hanc interpretationem suadent, quae sequuntur. Ait enim: *si hoc non concedis, te plus me non valere, dic mihi*, τί σοί ἐςιν ἡ δύναμις, *quid tibi cum robore, vi, virtute sit, quid cum ea tibi intercedat, vel, qua ratione ea tibi conveniat?* Hoc enim sibi volunt Graeca verba Aristoph. Ἐκκλησ. vers. 516. Τί δ', ὦ μέλε, σοὶ τȣ̃το; *quid hoc ad te pertinet?* Idem

dic, quaeso, tuum robur est? An quod laceres unguibus, et dentibus mordeas? Hoc facit et foemina cum viro depugnans. Ast ego longe meis te viribus antecello. Quinimmo, si lubet, in pugnam descendamus. Nec mora, Culex sua tuba signum canit, eiusque malas pilis carentes invadit, ac haerens iuxta nares aculeo acriter ferit. Tum Leo propriis se unguibus ad rabiem usque dilaceravit. Ita Culex Leone devicto, quum tuba sonuisset, et victoriae carmen cantasset, inde volatu se substulit. Sed quum casu in araneae telam deinde incidisset, ab eaque devoraretur, valde Culex querebatur, quod quae maximas feras pugnando devicerit, a tam vili animante occideretur.

Fabula in eos quadrat, qui magnos profligantes, a parvis postea profligantur.

Θεσμοφόρ. vers. 505. ἡμῖν τί τοῦτ' ἔστιν; *quid hoc ad nos?* Vid. Lamb. Bos *De ellips. Graec.* pag. 263. Similis fere loquendi ratio est τί ἐμοὶ καὶ σοὶ, de qua Erasm. Schmidius ad Matth. VIII. 29. et Io. Henr. Maius *Observat. Sacr.* lib. I. pag. 23. *Heusing.*

3. σαλπίσας. *Classicum canens*, si parvis licet magna componere. Repetit deinde hoc σαλπίσας, ubi *finitae pugnae signum est. Idem.*

ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΟ ΝΕΒΕΛΗΤΟΥ ΕΚΔΟΘΕΝΤΩΝ.

Μῦθος σξ'. Ἀηδὼν καὶ Χελιδών.

Ἀηδόνι συνεβούλευε χελιδὼν τοῖς ἀνθρώποις εἶναι ὁμόροφον,[2] καὶ σύνοικον, ὡς αὐτή. Ἡ δὲ εἶπεν· οὐ θέλω τὴν λύπην τῶν παλαιῶν μου συμφορῶν μεμνῆσθαι, καὶ διὰ τοῦτο τὰς ἐρήμους οἰκῶ. Ἡ μὲν χελιδὼν τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρώπων παρεικάζεται, ἡ δὲ ἀηδὼν τοῖς φιλερήμοις κατὰ τὸν θεὸν[3] μοναχοῖς,[4] οἵτινες τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἔφυγον.

Ὅτι τὸν λυπηθέντα ἔκ τινος τύχης,[5] καὶ τὸν τόπον φεύγειν θέλει, ἔνθα ἡ λύπη συνέβη.

1. Ἀηδόνι. Haud absimilis, immo forsan ab Aesopico derivatus est ille de Hirundinibus et Oloribus Apologus, quo Gregor. Nazianz. utitur in Epistola ad Celeusium Praesidem, quae incipit: Ἐπειδή μοι τὴν σιωπὴν ἐγκαλεῖς, κ. τ. λ.

2. καὶ σύνοικον ὡς αὐτή. In omni regione Hirundinum copia est. Si tamen Plinio habenda fides, non ubivis locorum hirundo σύνοικος est hominibus. *Thebanorum*, enim, *tecta subire negantur*, ut ille ait, *quoniam urbs illa saepe capta sit. Nec Biziae in Thracia propter scelera Terei*. Lib. X. c. 24. Sed hoc ut ad fabulam Prognes ac Philomelae alludit, ita quoque prorsus fabulosum existit.

3. μοναχοῖς. Haud haec tanti sunt, ut argumento esse possint, harum fabellarum nonnullas ab antiquis mo-

EX EDITIS A NEVELETO.

Fab. CCLX. 152. Luscinia et Hirundo.

Lusciniae consiliabatur Hirundo, ut hominibus fieret contubernalis, cumque iis ut ipsa habitaret. At illa, Nolo, inquit, veterum calamitatum memoriam refricare; ideo deserta colo. Hirundo hominibus, qui in mundo sunt, assimilatur; Luscinia vero, solitudinem amantibus monachis secundum Deum, qui mundum effugere.

Qui tristi aliquo casu laesus est, locum etiam ipsum fugere studet, ubi accidit.

nachis esse conscriptas, ut Neveletus putavit. Fabula quidem desinit in verbis τὰς ἐρήμους οἰκῶ. Cetera quae sequuntur monachus aliquis in vetustioris Codicis margine posuit, atque postea Librarius indoctus in textum induxit.

4. Οἵτινες. Erat in Palatinis membranis, ut Neveletus edidit, τῶν ἐν τῷ κόσμῳ. Ipse tamen τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ restituendum docuit.

5. καὶ τὸν τόπον. Huiusmodi sententiam expressit etiam Amphides Comicus his versibus.

Ἐν οἷς ἂν ἀτυχήσῃ τις ἄνθρωπος τόποις
Ἥκιστα τούτοις πλησιάζων ἥδεται.

Cui non absimile est illud Phaedri fab. 18. Lib. I.

Nemo libenter recolit, qui laesit locum.

Μῦθος σξά. Αἰγοβοσκὸς καὶ Αἶγες.

Ἐν σπηλαίῳ ἀοικήτῳ αἰγοβοσκὸς ἐν χειμῶνι αἶγας ἤγαγεν. Εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἀγρίας αἶγας καὶ τράγους, πλείονας ὧν εἶχεν αὐτὸς, καὶ μείζους. Τὰς ἰδίας δὲ ἀφεὶς ἐπὶ ταῖς ἀγρίαις, ταύτας ἔτρεφε τοῖς φύλλοις. Ὅτε δὲ εὐδία γέγονε, τὰς μὲν ἰδίας εὗρε τεθνεώσας ἐκ τοῦ λιμοῦ· αἱ δὲ ἄγριαι πρὸς τὸ ὄρος ἔφυγον. [1] Ὁ δὲ αἰπόλος γελάσας, εἰς τὸν οἶκον ἦλθε κενός.

Ὅτι οὐδαμῶς ἡμᾶς πρέπει ἀμελεῖν τῶν οἰκείων, ἐπ' ἐλπίδι κέρδους ἐξ ἀλλοτρίων [2] γενομένου.

Μῦθος σξβ'. Αἶξ καὶ Ὄνος.

Αἶγα καὶ ὄνον ἔτρεφέ τις. Ἡ δὲ αἶξ φθονήσασα τῷ ὄνῳ διὰ τὸ περισσὸν τῆς τροφῆς, ἔλεγεν [3] ὡς ἄπειρα κολάζῃ, ποτὲ μὲν ἀλήθων, ποτὲ δὲ ἀχθοφορῶν· καὶ συνεβούλευεν ἐπίληπτον ἑαυτὸν ποιῆσαι, καταπεσεῖν ἔν τινι βόθρῳ, καὶ ἀναπαύσεως τυχεῖν. Ὁ δὲ πεισθεὶς καὶ πεσὼν συνετρίβη. Ὁ δὲ δεσπότης, τὸν ἰατρὸν καλέσας,

1. Ὁ δὲ αἰπόλος γελάσας. Vix mihi persuadeam rusticum hunc stoicae doctrinae adeo tenacem fuisse, ut ad damnum illud suum rideret. Videtur itaque legendum κλαύσας. Nev.

2. γενομένου. Nihil moror quin γενησομένου restituatur,

Fab. CCLXI. 153. Caprarius et Caprae.

In desertam speluncam Caprarius hyeme deductis Capris, silvestres inibi Capras reperit, hircosque, longe plures et grandiores illis quos habebat. Propriis ergo propter silvestres Capris dimissis, illas frondibus educavit. Vbi vero serenitas advenit, proprias quidem demortuas fame reperit, silvestres vero in montem effugere. At Caprarius ridens, domum vacuus reversus est.

Non decet ullo modo nos propria negligere, spe lucri ex alienis rebus futuri.

Fab. CCLXII. 156. Asinus et Capra.

Asinum una et Capram nutriebat quidam. Capra vero escam Asino invidens abundantem, suggessit ei, ut graviter a domino, modo molens, modo onera ferens plecteretur, ac simul consuluit, ut comitiali simulato morbo, in foveam aliquam decidens, dulci otio et requie frueretur. Caprae dictis Asinus parens in foveam

ut Neveletus animadvertit.

3. ὡς ἄπειρα κολάζῃ. Non apposite satis nec dilucide a Neveleto haec versa sunt. Ita rectius esset: *Capra vero asino escam abundantem invidens, ei quot ac quantis laboribus premeretur, enarravit, modo etc.*

ἤτει βοηθεῖν. Ὁ δὲ [1] αἰγὸς πνεύμονα ἐγχυματίσαι ἔλεγεν αὐτῷ, καὶ τῆς ὑγείας τυχεῖν. Τὴν δὲ αἶγα θύσαντες, τὸν ὄνον ἰάτρευον.

Ὅτι ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανᾶται, ἑαυτοῦ γίνεται τῶν κακῶν ἀρχηγός.

Μῦθος σξγ'. Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς, τὸ πρὸς ἄγραν δίκτυον ἐκ τῆς θαλάσσης ἐκβαλὼν, τῶν μὲν μεγάλων ἰχθύων ἐγκρατὴς γέγονε, καὶ τούτους ἐν τῇ γῇ ἥπλωσεν. Οἱ δὲ βραχύτεροι τῶν ἰχθύων, διὰ τῶν τρυμαλιῶν διέδρασαν ἐν τῇ θαλάσσῃ.

Ὅτι εὔκολον εἰς σωτηρίαν τοῖς [2] μὴ μεγάλων εὐτυχοῦσιν, τοὺς δὲ μέγα ὄντας τῇ δόξῃ, σπανίως ἴδῃς ἐκφεύγειν τὴν δίκην.

1. αἰγὸς πνεύμονα. Iis qui comitiali morbo laborabant, capiinae carnes olim a medicis dabantur, in rogo hominis tostae, ut inquit Plinius Lib. XXVIII. c. 16. Sextus Platon. cap. 5. *de capro et capra* tit. 3. *ad caducos*, et Theod. Priscianus Lib. IV. Contra quoque multos alios morbos caprarum carnes valere patet ex eodem Plinii Lib. cap. 10. ait enim: *Millia praeterea remediorum ex eo animali (capra) demonstrantur, sicut apparebit: quod equidem miror, quum febri negetur carere . . . . Fimo quoque caprarum in aceto decocto illini ictus serpentium placet, et recentis cinere in vino: atque in totum difficilius se recolligentes a serpentium ictu, in caprilibus optime convalescunt. Qui efficacius volunt me-*

se deiecit, eoque lapsu contritus est. Tunc herus vocatum medicum, ut Asino opitularetur, rogavit. Ille Caprae pulmonem infundere iussit, eoque pacto sanatum iri Asinum. Nec mora Capra mactata Asinum sanavere.

Qui aliis insidias struit, sibi ipsi est malorum auctor.

Fab. CCLXIII. 157. Piscator.

Piscator, piscatorium rete e mari extrahens, maiores quidem pisces retinuit, eosque in litore extraxit; minores vero pisciculi, per retis foramina in mare effugere.

Facile servantur ii, qui multa non possident; qui vero praestantes aestimantur, raro videas effugere poenam.

deri, occisae caprae alvum dissectam cum fimo intus reperto statim illigant. Nihil itaque in hac fabula tum tempori, tum Aesopi ingenio absonum.

2. μὴ μεγάλων ἐντυχεῖν. Eamdem sententiam elegantissime expressit et Phaedrus in *Fab.* VI. Lib. IV. aiens.

Quemcumque populum tristis eventus premit,
Periclitatur magnitudo principum,
Minuta plebes facili praesidio latet.

Et Seneca in *Hippol.* Act. IV. v. 1120.

Minus in parvis fortuna furit,
Leviusque ferit leviora Deus,
Servat placidas obscura quies,
Praebet somnos casa securos.

Μῦθος σξδ'. Ἀλώπεκες.

Ποτὲ ἀλώπεκες [1] ἐπὶ τὸν Μαίανδρον ποταμὸν συνηθροίσθησαν, πιεῖν ἐξ αὐτοῦ θέλουσαι. Διὰ δὲ τὸ ῥοιζηδὸν φέρεσθαι τὸ ὕδωρ, ἀλλήλας προτρεπόμεναι, οὐκ ἐτόλμων εἰσελθεῖν. Μιᾶς δὲ αὐτῶν διεξιούσης, ἐπὶ τῷ εὐτελίζειν τὰς λοιπὰς, καὶ δειλίαν καταγελώσης, ἑαυτὴν ὡς γενναιοτέραν προκρίνασα, θαρσαλέως εἰς τὸ ὕδωρ ἐπήδησεν. Τοῦ δὲ ῥεύματος ταύτην εἰς μέσον κατασύραντος, καὶ τῶν λοιπῶν, παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ ἑστηκυιῶν, πρὸς αὐτὴν εἶπον· μὴ ἐάσῃς ἡμᾶς, ἀλλὰ στραφεῖσα ὑπόδειξον τὴν εἴσοδον, δι' ἧς ἀκινδύνως δυνησώμεθα πιεῖν. Ἐκείνη ἀπαγομένη ἔλεγεν, ἀπόκρισιν ἔχω εἰς Μίλητον, καὶ ταύτην ἐκεῖσε ἀποκομίσαι βούλομαι· ἐν δὲ τῷ ἐπανιέναι με, ὑποδείξω ὑμῖν.

Πρὸς τοὺς κατὰ ἀλαζόνειαν ἑαυτοῖς κίνδυνον ἐπιφέροντας.

Μῦθος σξε'. Ἄνθρωπος καὶ Ἀλώπηξ.

Ἀλώπεκά τις ἔχθραν ἔχων, ὡς βλάπτουσαν αὐτῷ κρατήσας, καὶ θέλων ἐπὶ πολὺ τιμωρή-

1. ἐπὶ τὸν Μαίανδρον. Fluvius est Lydiam flexuosis recursibus perfundens, de quo Plinius Lib. V. c. 29. *Maeander ortus e lacu in monte Aulocrene, plurimisque adfusus oppidis, et repletus fluminibus crebris, ita sinuosis flexibus, ut saepe credatur reverti. Apamenam primum*

Fab. CCLXIV. 158. Vulpes.

Vulpes ad Maeandrum fluvium aliquando, ut ex eo potarent, convenere. Sed quum magno impetu flueret aqua, mutuo se se compellentes, ingredi non audebant. Quo viso illarum una in medium prodiens, ut ceteris simul contemneret, earumque timorem irrideret, et se prae cunctis animosam ostenderet, audacter in undas desilivit. Aquarum vero impetu eam in medium proripiente, ceterae in ripa stantes, sic eam sunt alloquutae: Ne nos derelinquas, sed reversa demonstra, qua ingressis tuto liceat bibere. At illa dum ab undis raperetur, Responsum, ait, mihi est Miletum deferendum; id eo ferre volo; quum revertar, introitum vobis demonstrabo.

In eos, qui per iactantiam sibi ipsis creant pericula, est haec Fabula.

Fab. CCLXV. 166. Homo et Vulpes.

Infensam Vulpem sibi quum haberet quidam, ut olim segetem vastantem laqueo cepit, cupiens

pervagatur regionem; mox Eumeneticam, ac dein Bargileticos campos; postremo Caiam placidus, omnesque eos agros fertilissimo rigans limo, ad decimum a Mileto *stadium lenis illabitur mari.*

σασθαι, στυππεῖα ἐλαίῳ βεβρεγμένα [1] τῇ οὐρᾷ προσδήσας ὕφῆψε. Ταύτην δὲ δαίμων εἰς τὰς ἀρέρας τοῦ βαλόντος ὡδήγει· ἦν δὲ καιρὸς ἀμητοῦ. Ὁ δὲ ἠκολούθει θρηνῶν μηδὲν θερίσας.

Ὅτι πρᾶον εἶναι χρὴ, καὶ μὴ ἀμέτρως θυμοῦσθαι· ἐξ ὀργῆς γὰρ πολλάκις τυγχάνει βλάβην γίνεσθαι μεγάλην τοῖς δυσοργήτοις.

Μῦθος σξς'. Γεωργὸς ϗ Φυτόν.

Φυτὸν ἦν εἰς γεωργοῦ χώραν, καρπὸν μὴ φέρον, ἀλλὰ μόνον στρουθῶν καὶ τεττίγων κελαδούντων ἦν καταφυγή. Ὁ δὲ γεωργὸς, ὡς ἄκαρπον ἐκτέμνειν ἤμελλε. Καὶ δὴ τὸν πέλεκυν λαβὼν, ἐπέφερε τὴν πληγήν. Οἱ δὲ τέττιγες καὶ οἱ στρουθοὶ ἱκέτευον τὴν καταφυγὴν αὐτῶν μὴ ἐκκόψαι, ἀλλ' ἐᾶσαι, ὥστε ᾄδειν ἐν αὐτῷ, ϗ αὐτὸν γεωργὸν τέρπειν. Ὁ δὲ, μηδὲν αὐτῶν φροντίσας, καὶ δευτέραν πληγὴν καὶ τρίτην ἐπέφερε. Ὡς δὲ ἐκοίλανε τὸ δένδρον, [2] σμῆνος μελισσῶν καὶ μέλι εὗρε. Γευσάμενος δὲ, τὸν πέλεκυν ἔρριψε, καὶ τὸ φυτὸν [3] ἐτίμα ὡς ἱερὸν, ϗ ἐπεμελεῖτο.

Ὅτι οὐ τοσοῦτον οἱ ἄνθρωποι φύσει δίκαιον ἀγαπῶσι ϗ τιμῶσιν, ὅσον τὸ κερδαλέον ἐπιδιώκουσι.

1. Τῇ οὐρᾷ προσδήσας ὕφῆψε. Vide quae adnotavimus ad Fab. Aphthonianam 38. pag. 23. et confer.

2. σμῆνος μελίσσων. Non in alvearibus tantum, sed in petris etiam, et in cavis arborum apes mel sponte ponunt. Hinc de re vera, quod non obvia sit tamen,

severe admodum ipsam punire, stupas oleo madidas caudae alligavit. Sed eam in eiusdem agros, quum iam matura messis esset, malus genius deduxit. Is itaque nihil messurus lugens ibat.

Clementem esse oportet, neque immoderate irascendum est; iracundis enim saepe ab ira damnum maximum exortum est.

Fab. CCLXVI. 176. Rusticus et Planta.

Planta erat in Rustici agro fructum non ferens, sed passerculis solum et cicadis refugium praebebat. Rusticus itaque ut infructiferam caedere voluit; quapropter sumpta securi ictum intulit. Tum cicadae et passerculi, refugium ne excideret suum, orabant, Et abstine, quaeso, aiebant, ut in hac arbore canere, et te, Rustice, delectare possimus. At ille nihil curans, secundum ac tertium intulit vulnus. Vt vero arborem cavavit, apum examen una cum melle reperit; quo gustato securim abiecit, plantamque ut sacram coluit, et curavit.

Non tantum homines iustum natura amant et honorant, quantum lucrosum sequuntur.

Virgilius cecinit *Ecl.* IV. v. 30.

Et durae quercus sudabunt roscida mella.

3. *ἐτίμα ὡς ἱερόν.* Tanta erat apud veteres mellis aestimatio, ut ipsismet a Divis hominibus singulari dono concessum putarint, cuius rei testis esse potest Plinius,

Μῦθος σξζ΄. Δειλὸς Κυνηγὸς, ϗ Δρυοτόμος.

Λέοντός τινος ἴχνη ἐζήτει κυνηγός· δρυοτόμον δὲ ἐρωτήσας εἰ εἶδεν ἴχνη λέοντος, καὶ πῦ κοιτάζῃ, ἔφη· καὶ αὐτὸν τὸν λέοντα ἤδη σοι δείξω. Ὁ δὲ ὠχριώσας ἐκ τῦ φόβυ, καὶ τὺς ὀδόντας συγκρέων εἶπεν· [1] ἴχνη μόνα ζητῶ, ὐχὶ αὐτὸν τὸν λέοντα.

Ὅτι τὺς θρασεῖς ϗ δειλὺς ὁ λόγος ἐλέγχει, τὺς τολμηροὺς ἐν τοῖς λόγοις μόνοις, καὶ ὐκ ἐν τοῖς ἔργοις.

Μῦθος σξή. Ἐλάτη καὶ Βάτος.

Ἐλάτη καυχωμένη τῇ βάτῳ ἔλεγεν· σὺ ὐδενὶ [2] ὐδὲν χρησιμεύεις, ὅτε ἐγὼ ἐν στέγεσί που χρησιμεύω καὶ οἴκοις. Ἡ δὲ βάτος ἔφη· ὦ ἐλεεινὲ, εἰ μνηθεῖσα τῶν πελέκεων καὶ πριόνων τῶν κοπτόντων σε, βάτος ἂν εἶχες θελήσειν γενέσθαι, οὐκ ἐλάτη.

qui illud *divinum nectar* vocavit, et Virgilius, qui de eo ait, *Georg.* Lib. IV. v. 1.

Protinus aerii mellis coelestia dona
Exequar.

1. ἴχνη μόνα ζητῶ. Ex hoc Apologo dicterium derivatum τῦ λέοντος ἴχνη ζητεῖς, *Leonis vestigia quaeris*, in eum scilicet usurpatum, qui ferocem se verbis iactat, re vero

Fab. CCLXVII. 178. Venator meticulosus et Lignator.

Leonis indagans vestigia Venator, Lignatorem rogavit, an leonis vestigia et latibula nosset. Respondit ille, et ipsum quoque leonem, si lubet, indicabo. Sed Venator metu pallescens, dentibus crepitans, Vestigia tantum, ait, non Leonem quaero.

Audaces una et timidos carpit haec Fabula, audaces nempe verbis, sed non factis.

Fab. CCLXVIII. 183. Abies et Rubus.

Abies iactabunda Rubum sic est alloquuta. Tu quidem nulla in re prodes, at ego in tectis et aedibus aedificandis utilis sum. Cui Rubus, O misella, respondit, securis et serrae si meminisses, quae te exscindunt, deberes velle Rubum potius quam Abietem esse.

timidissimus est. Quod sane cum eo convenit quod ibidem ab Erasmo in *Adag. Chil.* I. *Centur.* X. refertur. Ἄρκτου παρούσης τὰ ἴχνη ζητεῖς, *Ursi praesentis vestigia quaeris.*

2. οὐδὲν χρησιμεύεις. Vitiosissima erat in Palat. Cod. haec fabula: quapropter eam, ipso Neveleto monente, ita ut nunc est emendavimus.

[1] Κρείσσων πενία ἄφοβος, ἢ πλουσία μετὰ ἀνάγκων καὶ ἐπηρειῶν.

Μῦθος σξθ΄. Ἑρμῆς καὶ Γῆ.

Ζεὺς πλάσας ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ἐκέλευσεν Ἑρμῆ ἀγαγεῖν αὐτὰς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ δεῖξαι ὅθεν ὀρύσσοντες πλέον οἴσωσιν. Τοῦ δὲ τὸ προσταχθὲν ποιήσαντος, ἡ γῆ τὸ πρῶτον ἐκώλυεν. Ὡς δὲ ὁ Ἑρμῆς ἠνάγκαζε, λέγων τὸν Δία προστεταχέναι· ἀλλ' [2] ὀρυσσέτωσαν, ὅσην βούλονται, στένοντες γὰρ αὐτὴν καὶ κλαίοντες ἀποδώσουσι.

Πρὸς τοὺς ῥᾳδίως μὲν δανειζομένους, μετὰ λύπης δὲ ἀποδιδόντας, ὁ λόγος εὔκαιρος.

Μῦθος σό. Ἔχις καὶ Ἀλώπηξ.

Ἔχις ἐπὶ δεσμῇ ἀκάνθων εἴς τινα ποταμὸν ἐφέρετο· ἀλώπηξ δὲ, τοῦτον θεασαμένη, ἄξιος, ἔφη, τῆς νηὸς ὁ ναύκληρος.

Πρὸς ἄνδρα πονηρὸν μοχθηροῖς πράγμασιν ἐπιχειρήσαντα.

1. Κρείσσων πενία. Plurimas quidem a summis viris laudes paupertas tulit, summi enim viri pauperrimi extitere, qualis veterum memoria Aristides, Phocion, Epaminondas, Pelopidas, Lamachus, Socrates, Ephialtes. Iure itaque ac merito Tibullus *Eleg.* I. Lib. I.

Me mea paupertas vitae traducat inerti,
Dum meus assiduo luceat igne focus.

Praestantior paupertas sine metu, quam opes cum necessitate et contumelia.

Fab. CCLXIX. 185. Mercurius et Terra.

Iuppiter hominem et feminam quum finxisset, Mercurio praecepit ut eos in terram deduceret, locumque indicaret, ubi effodientes opes plurimas reportarent. Mandata exsequente Mercurio, Terra primo quidem impediit. Vt vero Mercurius, Iovem hoc aiens mandasse, ad id coegit, Fodiant licet, Terra ait, quantum libuerit; cum fletu enim et eiulatu cuncta reddent.

In eos qui facile quidem mutuum accipiunt, aegre vero reddunt, sermo accommodus.

Fab. CCLXX. 186. Vipera et Vulpes.

Vipera supra carduorum fascem vi fluminis ferebatur. Vulpes eam videns, O quam dignus, inquit, tali nave nauclerus!

In hominem improbum res malas aggredientem quadrat Fabula.

2. ὀρυσσέτωσαν ὅσῳ βούλονται. Ita Neveleti editio an. 1660. se habet. De veritate tamen huius lectionis dubito, quae quidem sive librarii, sive typothetae erratum sit, ita profecto est corrigenda. Ἀλλ' ὀρυσσέτωσαν, ἡ γῆ εἶπεν, ὅσον βέλονται· στένοντες γὰρ αὐτὰ καὶ κλαίοντες ἀποδώσουσι.

Μῦθος σοά. Ἔχις καὶ Ῥίνη.

Ἔχις εἰσελθὼν εἰς χαλκεργοῦ ἐργαστήριον, ἐκ τῶν σκευῶν τῶν ὄντων [1] ἐζήτει φαγεῖν. Ἧκεν οὖν [2] πρὸς τὴν ῥίνην, καὶ αὐτὴν παρεκάλει δοῦναι αὐτῷ τι. Ἡ δὲ ὑποτυχοῦσα εἶπεν· ἀλλ᾽ εὐήθης εἶ, παρ᾽ ἐμοῦ τι ἀποίσεσθαι οἰόμενος, ἥτις οὐ διδόναι, ἀλλὰ λαμβάνειν παρὰ πάντων εἴωθα.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι μάταιοί εἰσιν, οἱ παρὰ φιλαργύρων τι κερδαίνειν προσδοκοῦντες.

Μῦθος σοβ΄. Ἔχις καὶ Ὕδρος.

Ἔχις φοιτῶν ἐπί τινα κρήνην, ἔπινεν. Ὁ δὲ ἐνταῦθα οἰκῶν ὕδρος ἐκώλυεν αὐτὸν, ἀγανακτῶν, εἴγε μὴ ἀρκεῖται τῇ ἰδίᾳ νομῇ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ δίαιταν ἀφικνεῖται. Ἀεὶ δὲ τῆς φιλονεικίας αὐξανομένης, συνέθεντο ὅπως εἰς μάχην ἀλλήλοις καταστῶσιν, καὶ τοῦ νικῶντος ἥ τε γῆς καὶ τοῦ ὕδατος νομὴ γένηται. Ταξάντων δὲ αὐτῶν προθεσμίαν, οἱ [3] βάτραχοι διὰ μίσος τοῦ ὕδρου, πα-

1. ἐζήτει φαγεῖν. Nonnulli vertunt, *aliquod ex fabrilibus, quae ibi aderant, instrumentis, comedere tentabat*. Mallet Nev. ἐν τῶν σκευῶν . . . . . . ἐζήτει.

2. πρὸς τὴν ῥίνην. Haud absimilis Aesopi fabula est, quam de Mustela et Lima Planudes n. LXXXI. edidit. Nostra tamen magis convenit cum Phaedri Fab. VII. Lib. IV. quam si cum hac conferas, eius originem profecto cognosces. Ῥίνη vero apud Graecos piscis quoque

Fab. CCLXXI. 187. Vipera et Lima.

Vipera in fabri officinam ingressa, a fabrilibus instrumentis aliquid cibi petebat. Quumque in Limam forte incidisset, eam, ut sibi escam porrigeret, rogabat. Cui respondens Lima, Adeone, inquit, demens es, ut a me aliquid percipere putes, quae non dare, sed accipere ab omnibus soleo?

Fabula innuit, stultos eos esse, qui ab avaris aliquid se lucrari existimant.

Fab. CCLXXII. 188. Vipera et Hydrus.

Vipera ad fontem accedens, ex eo potare solebat. Id Hydrus, loci illius incola, vetabat, increpans, quod propriis pascuis non contenta, ad suam quoque mansionem accederet. Quae contentio quum magis magisque in dies cresceret, in praelium tandem venire decernunt, ea lege, ut victori et telluris et aquae ius cederet. Statuto igitur praelii tempore, ranae Hydri odio ad

nomen est, squamis minimis sed durissimis pellem refertam habens, quae limae vice fungi potest. Hinc facile ei nomen huiusmodi derivatum.

3. *Βάτραχοι διὰ μῖσος τοῦ ὕδρου*. Inimicum ranis hoc animal. Hinc missum hydrum, quum regem peterent, fingit Aesopus. Aelianus id aperte testatur de *animal. propr.* Lib. XII. c. 15. aiens, *Βάτραχος ὕδρον μισεῖ, καὶ δέδοικεν ἰσχυρῶς*. *Nev.* Ceterum hanc fabulam Aesopo tribuit quo-

ραγονόμενοι πρὸς τὸν ἔχιν, παρεθάρσυνον αὐτὸν, ἐπαγγελλόμενοι καὶ αὐτοὶ συμμαχήσειν αὐτῷ. Ἐνστάσης δὲ τῆς μάχης, ὁ μὲν ἔχις πρὸς τὸν ὕδρον ἐπολέμει, οἱ δὲ βάτραχοι μηδὲν περαιτέρω δρᾷν δυνάμενοι, μεγάλα ἐκεκράγησαν. Καὶ ὁ ἔχις νικήσας, ᾐτιᾶτο, εἴ γε συμμαχήσειν αὐτῷ ὑποσχόμενοι παρὰ τὴν μάχην ἐ παρεγένοντο. Οἱ δὲ ἔφασαν πρὸς αὐτόν· ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὦ ἐτος, ὅτι ἡ ἡμετέρα συμμαχία ἐ χειρῶν δεῖ, διὰ δὲ φωνῆς συνέστηκεν.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι ἔνθα χειρῶν χρεία ἐστὶν, ἡ διὰ λόγων βοήθεια ἐδὲν λυσιτελεῖ.

Μῦθος σογ'. Ζεὺς καὶ Ἀλώπηξ.

Ζεὺς ἀγασάμενος ἀλώπεκος τὸ συνετὸν τῶν φρενῶν καὶ τὸ ποικίλον, τὸ βασίλειον αὐτῇ τῶν ἀλόγων ζώων ἐνεχείρισεν. Βελόμενος δὲ γνῶναι, εἰ [1] τὴν τύχην μεταλλάξασα, καὶ τὴν γλισχρότητα μετεβάλετο, [2] φερομένης αὐτῆς ἐν φορείῳ, [3] κάνθαρον

que Phaedrus Lib. I. Fab. 2. eamque ab eo narratam tradit, quando Pisistratus Athenas occupavit.

1. τὴν τύχην μεταλλάξασα. Ita, admonente quoque Neveleto, legendum, non εἰ τὴν ψυχὴν μεταλλάξασα.

2. φερομένης αὐτῆς ἐν φορείῳ. Suus et brutorum regibus honor est. Haud mirum itaque si Vulpes etiam eorum regina, gestatoria in sella, ut par erat, ferebatur. Vide mythographi festivum ingenium!

3. κάνθαρον. Vulpes, carnivorum animal, teste Aldrovando de *Quadrup. Digit. Vivip.* Lib. II. esu quoque ve-

Viperam veniunt, animumque ei, pollicitae se socias adfore praelii, addunt. Commisso itaque praelio, Vipera cum Hydro congreditur; sed ranae nihil ultra praestare quum possent, ingentem e stagno clamorem ediderunt. Victrix autem Vipera, ranas, quod se socias pollicitae, pugnae non interfuissent, graviter obiurgavit; at illae, Heus tu, dixere, scito societatem nostram non manibus, sed voce constitisse.

Indicat haec fabula, quod verborum auxilia nihil prosunt ubi manibus opus est.

Fab. CCLXXIII. 189. Iuppiter et Vulpes.

Versutiam et prudentiam Vulpis admiratus Iuppiter, imperium ei in ceteras feras tradidit. Scire autem cupiens, an mutata fortuna, commutasset etiam tenacitatem, in lectica dum Vulpes vehitur, crabronem ante eius oculos demisit. Il-

sparum delectatur. Ideo vespetis appropinquans, et timorem simulans, se abscondit, cauda exstante, circa quam vespae ob densum villum certatim implicantur. Deinde Vulpes surgens, secus arborem, vel saxum, perfricando eas atterit, quibus extinctis, et vespis, et vespetis pascitur. Quod autem heic de scarabeo dicitur, haud absonum est: tot enim eorum species a naturae curiosis referuntur, ut nonnulli volantes revera vespae formam prae se ferre vulpinis oculis possint.

παρὰ τὴν ὄψιν ἀφῆκεν. Ἡ δὲ ἀντίσχειν μὴ δυναμένη, ἐπειδὴ παρέπτατο, τοῦ φορείου ἀναπηδήσασα, ἀκόσμως συλλαβεῖν αὐτὸν ἐπειρᾶτο. Καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, πάλιν αὐτὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἀπεκατέστησεν.

Οἱ φαῦλοι τῶν ἀνθρώπων, κἂν τὰ σχήματα λαμπρότερα ἀναλάβωσιν, οὐ μετατίθενται τὴν φύσιν.

Μῦθος σοδ'. Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων.

Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων περὶ τοξείας ἤριζοντο. Τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος ἐκτείναντος τὸ τόξον, καὶ τοῦ βέλους ἀφέντος, [1] ὁ Ζεὺς τοσοῦτον διέβη, ὅσον Ἀπόλλων ἐτόξευσεν.

Οὕτως οἱ τοῖς κρείττοσι ἁμιλλώμενοι, πρὸς τῷ ἐκείνων μὴ ἐφικνεῖσθαι, καὶ γέλωτος ὀφλισκάνουσι.

Μῦθος σοέ. Ζεὺς, Προμηθεὺς, Ἀθηνᾶ, καὶ Μῶμος.

Ζεὺς, καὶ Προμηθεὺς, καὶ Ἀθηνᾶ κατασκευάσαντες, Ζεὺς μὲν ταῦρον, Προμηθεὺς ἄνθρωπον,

1. ὁ Ζεὺς τοσοῦτον διέβη. Neveletus vertit: *Iuppiter tantum aberravit*. Deinde notulam addidit huiusmodi. *Ambiguus hic locus: nova significatione usurpatum verbum διαβαίνειν explicuimus. Poterat commodius verti „tantumdem insuper praetergressus est Iuppiter iaculando, quantum Apollo iaculatus est„.* Sed Cl. viri pace dicam, nec locus ambiguus est, nec nova significatione verbum

la continere se se non potens, e lectica confestim desiliens, eum praetervolantem turpiter comprehendere conata est. Iuppiter vero ei succensens, ordini priori rursus reddidit.

Improbi homines etiamsi ad dignitates maximas evecti sint, naturam non tamen mutant.

Fab. CCLXXIV. 190. Iuppiter et Apollo.

Iuppiter et Apollo de iaculandi arte contendebant. Phoebus itaque quum arcum intendisset, sagittamque emisisset, Iuppiter tantum spatii uno gressu confecit, quantum Apollinis emissa sagitta.

Sic qui cum praestantioribus contendunt, non modo eos non assequuntur, sed et risum pariunt sibi.

Fab. CCLXXV. 193. Iuppiter, Prometheus, Minerva, et Momus.

Taurum Iuppiter, Prometheus hominem, et Minerva domum quum efformassent, Momum iu-

διαβαίνειν est usurpatum; sensus enim Fabulae hic esse videtur; Iovem tantundem spatii *uno gressu* emensum fuisse, quantum Apollinis telum confecerat, quo mythographus summam Iovis praestantiam significare voluit.

2. Ζεὺς, καὶ Προμηθεύς. Huc alludere Aristoteles videtur, dum de Momo scripsit, de *Part. animal.* Lib III. eum naturam incusasse, quod bobus cornua in capite,

Ἀθηνᾶ δὲ οἶκον, κριτὴν εἵλοντο τὸν Μῶμον. Ὁ δὲ φθονήσας τοῖς δημιουργήμασιν, ἀρξάμενος ἔλεγε τὸν Δία ἡμαρτηκέναι, τῷ ταύρῳ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῖς κέρασι μὴ θέντα, ἵνα βλέπῃ πῶ τύπτει· τὸν δὲ Προμηθέα, διότι τοῦ ἀνθρώπου τὰς φρένας ἔξωθεν οὐ κατεκρέμασεν, ἵνα μὴ λανθάνωσιν οἱ πονηροὶ, [1] φανερὸν δὲ ᾖ τι ἕκαστον οὗ χρείαν εἶχον. Τρίτον δὲ ἔλεγεν, ὡς ἔδει τὴν Ἀθηνᾶν ἐν τῷ οἴκῳ τροχοὺς [2] ἀποθεῖναι, ἵνα ἐὰν πονηρῷ τις παροικισθῇ γείτονι, ῥᾳδίως καταβαίνῃ. Καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βασκανίᾳ, τῷ Ὀλύμπῳ αὐτὸν ἐξέβαλε.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οὐδὲν οὕτως ἐνάρετόν ἐστι, ὃ μὴ ψόγον ἐπιδέχεται.

Μῦθος σοϛ'. Ἡρακλῆς καὶ Πλοῦτος.

Ἡρακλῆς ὁ θεωθεὶς, καὶ παρὰ τῷ Διῒ ἑστιώμενος, ἕνα ἕκαστον τῶν θεῶν μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης ἠσπάζετο. Καὶ δὴ τελευταίου εἰσελθόντος τοῦ Πλούτου, κατὰ τοῦ ἐδάφους κύψας ἀπεστρέψατο ἑαυτόν. Ὁ δὲ Ζεὺς, θαυμάσας τὸ γεγονὸς, ἐπυνθάνετο αὐτοῦ τὴν αἰτίαν, δι' ἧς πάντας τοὺς δαί-

non in armis potius addiderit, quod vehementius possent ferire. Lucianus quoque huius fabulae mentionem fecit in *Verae Hist.* Lib. II. c. 3. et in *Hermotimo* §. 20. sed ille Vulcano tribuit, quaecumque heic de Prometheo mythographus ait: cuius quidem narratio magis quadrat. Constat enim ex Mythol. non Vulcanum, sed Prometheum, advocata Minerva, hominem finxisse.

dicem delegere, qui eorum operibus invidens, Iovem primum errasse dixit, quod tauri oculos in summis cornibus non collocasset, ut videre posset ubi feriret: Prometheum vero, quod hominis praecordia foras non appendisset, ut mali minime occultarentur, manifestaque fierent singula, quae in illis recessus habent et latibula. Tertio vero dixit, oportuisse Minervam rotas aedibus supposuisse, ut si quis forte prope malum vicinum habitaret, facile discedere posset. At Iuppiter ob huiusmodi reprehensionem offensus, eum ex Olympo deiecit.

Nihil adeo perfectum est, quod reprehensionem non admittat.

Fab. CCLXXVI. 194. Hercules et Plutus.

Hercules inter Deos receptus, et apud Iovem epulatus, Deorum unumquemque multa comitate amplexus est. Sed Plutum, qui post ceteros ei se se obtulit, humi defixis oculis omnino est aversatus. Qua de re obstupefactus Iuppiter, caussam percontatus est, cur omnibus Diis officiose

1. φανερὸν δὲ ἄ τι. Suspecta prorsus huiusmodi lectio esse videtur. Nec latuit id Neveletum, qui reponendum monuit, vel φανερὸν δὲ ἂν ἕκαςον, οὗ χρείαν εἶχον, vel sane φανερὸς δ' ἂν ἕκαςος, ὃς κακίαν εἶχε. Priorem tamen conjecturam sequutus est in versione. Equidem iudicare non ausim.

2. ἀποθᾶναι. Mallem ὑποθεῖναι.

μονας ἀσμένως προσαγορεύσας, μόνον τὸν Πλοῦτον ὑποβλέπεται. Ὁ δὲ εἶπεν· ἀλλ' ἔγωγε διὰ τοῦτο αὐτὸν ὑποβλέπομαι, ὅτι παρ' ὃν καιρὸν ἐν ἀνθρώποις ἦμεν, ἑώρων αὐτὸν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον,[1] τοῖς πονηροῖς συνόντα.

[2] Οὕτω πολλοὶ διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀβουλίαν δυστυχοῦντες, τὴν αἰτίαν ἐπὶ τὸ θεῖον ἀναφέρουσιν.

Μῦθος σοζ'. Ἰατρὸς ἄτεχνος.

Ἰατρὸς ἦν ἄτεχνος. Οὗτος ἀῤῥώστῳ παρακολουθῶν, πάντων ἰατρῶν λεγόντων αὐτῷ μὴ κινδυνεύειν, ἀλλὰ χρονίσειν ἐν τῇ νόσῳ, οὗτος μόνος ἔφη αὐτῷ, πάντα τὰ αὐτοῦ ἑτοιμάσαι, τὴν αὔριον γὰρ οὐχ ὑπερβήσειν. Ταῦτα εἰπὼν ὑπεχώρησε. Μετὰ χρόνον δέ τινα ἀναστὰς ὁ νοσῶν προῆλθεν, ὠχρὸς[3] καὶ μόλις ζῶν. Ὁ δὲ ἰατρὸς ἐκεῖνος συναντήσας αὐτῷ, χαῖρε, ἔφη· πῶς ἔχουσιν οἱ κάτω; [4] κἀκεῖνοι, εἶπεν, ἠρεμοῦσι, πιόντες τὸ τῆς λήθης ὕδωρ. Πρὸ ὀλίγου δὲ, ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἅδης, δεινὸν ἠπείλουν τοὺς ἰατροὺς πάντας, ὅτι τοὺς νοσοῦντας οὐκ ἐῶσιν ἀποθνήσκειν, καὶ κατεγράφοντο πάντας. Ἔμελλον δὲ καὶ σὲ γράψαι, ἀλλ' ἐγὼ προ-

1. τοῖς πονηροῖς συνόντα. Idem et ille sentiebat, qui Syllae se se iactanti dixisse legitur: Καὶ πῶς ἂν εἴης σὺ χρηστὸς, ὃς τοῦ πατρός σοι μηδὲν ἐγκαταλιπόντος, τοσαῦτα κέκτησαι; Plutarch. in *Vita*. Nec aliam sententiam habuit S. Hieronymus, qui ad Hedibiam scribens, ait: *Illa vulgata*

salutatis, solum despiceret Plutum. Cui ille, Ideo ipsum aversor, ait, quod quamdiu inter homines fui, eum ut plurimum cum improbis esse animadverti.

Sic multi propria infelices imprudentia, caussam in Numen referunt.

Fab. CCLXXVII. 195. Medicus imperitus.

Medicus imperitus aegrotum visitans, ceteris nihil periculi esse affirmantibus, sed tantum diuturniorem fore morbum, eum solus sua ordinaret omnia monebat, crastinam enim non supervicturum; quae quum dixisset abiit. Paullo post e morbo surrexit aeger, sed plane pallidus, et vix vivens. Medicus obviam factus, Salve, inquit: quomodo se mortui habent? Quiescunt, respondit ille, Lethes aquam epoti: sed nuper Mors et Pluto grave quid medicis minitati sunt, eo quod aegrotos mori non sinant; iamque singulis conscriptis in eo erant ut te quoque conscriberent, sed ego iis advolutus, exoransque, verum te

sententia mihi videtur esse verissima: Dives, aut iniquus, aut iniqui heres. Sed tamen *Est modus in rebus.*

2. οὔπω. Alienum hoc plane a fab. Ἐπιμύθιον est. *Nev.*

3. καὶ μόλις ζῶν. Legitur et μόλις ὤν.

4. κἀκεῖνοι. Mallem κἀκεῖνος εἶπεν?

πισῶν αὐτοῖς, καὶ δυσωπήσας, ἐξωμοσάμην αὐτοῖς μὴ ἀληθῆ ἰατρὸν εἶναί σε, ἀλλὰ[1] μάτην διαβληθῆναι.

[2]Ὅτι τοὺς ἀπαιδεύτους, καὶ ἀμαθεῖς, καὶ κομψολόγους ἰατροὺς ὁ παρὼν μῦθος ἐλέγχει, καὶ [3]στηλιτεύει.

Μῦθος σοή. Ἵππος, Βοῦς, Κύων, καὶ Ἄνθρωπος.

Ἵππος καὶ βοῦς καὶ κύων, ὑπὸ ψύχους γενούμενοι, ἦλθον εἰς ἀνθρώπου τινὸς οἰκίαν. Ὁ δὲ δεξάμενος αὐτοὺς, καὶ πῦρ ἀνάψας, ἔθαλψε. Καὶ τῷ μὲν ἵππῳ κριθὰς παρετίθει, τῷ δὲ ταύρῳ ἄχυρα, τῷ δὲ κυνὶ τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐδίδου. Διὰ δὲ τὴν τοιαύτην φιλοξενίαν ἀντημείψαντο αὐτῷ χάριτας, μερίσαντες καὶ χαρισάμενοι αὐτῷ τῶν ἐτῶν ἐφ᾽ ὧν ἔζων. Καὶ ὁ μὲν ἵππος εὐθὺς τοὺς πρώτους χρόνους· διὰ τοῦτο ἕκαστος θερμὸς, καὶ γαυρός ἐστι τῇ γνώμῃ. Ὁ δὲ βοῦς μετ᾽ αὐτὸν τοὺς μέσους χρόνους· διὰ τοῦτο μοχθηρὸς, καὶ φιλεργός ἐστι πλοῦτον ἀθροίζων. Τρίτον δὲ ὁ κύων τοὺς τελευταίους χρόνους· διὰ τοῦτο πᾶς γηράσκων, δύσκολός ἐστι τῇ γνώμῃ, καὶ τὸν διδόντα μόνον τροφὴν

1. μάτην διαβληθῆναι. Erat in Palatinis membranis corruptissima lectio διεβλήθης, quam ita Neveletus emendavit.

2. ὅτι. Redundat omnino τὸ ὅτι, ut in insequentibus.

3. στηλιτεύει. Infames homines hanc poenam apud Grae-

medicum non esse iuravi, sed falso habitum fuisse.

Medicos imperitos, ignaros et loquaciores, haec fabula notat et arguit.

Fab. CCLXXVIII. 197. Equus, Bos, Canis, et Homo.

Equus, Bos, et Canis frigore pressi, in Hominis cuiusdam aedes convenere, qui eos excipiens, accenso foco fovit; ac deinde Equo hordeum, Bovi paleas obtulit, Cani vero ex iis, quae in mensa aderant, dedit. Quam ob hospitalitatem ipsi gratias reddidere, singuli vitae suae tempus partiti, eique gratificati. Equus itaque primos annos largitus est; ideo praecipiti mente et superba unusquisque hominum prima aetate est. Medios vero post hunc annos Taurus dedit; ideo tunc laboriosus et sedulus est quisque, studetque divitias cumulare. Vltimos tandem annos Canis praebuit; et propterea senex quilibet morosus est, sibi victum dantem tantummodo amat, blan-

cos obtinebant, ut eorum nomina atque facinora, ad perpetuam cuiusvis memoriam, ἐν ςήλαις, in cippis atque columnis aeneis inscriberentur. Vide Demosth. in Philippica III. Hinc ςηλιτεύειν de quolibet dedecore postea dictum est.

ἀγαπᾷ, καὶ σείει, καὶ ἐπιχαίρει, τοῖς δὲ μὴ διδοῦσι καθυλακτεῖ, καὶ καθάπτεται.

Ὅτι τινὲς τῶν ἀνθρώπων φαῦλοι ὄντες καὶ κακοὶ, ἐκεῖνοι εἰώθασι φιλεῖν τοὺς διατρέφοντας αὐτούς.

Μῦθος σοθ'. Ἵππος καὶ Ἱπποκόμος.

Κριθὴν τὴν τοῦ ἵππου ὁ ἱπποκόμος κλέπτων καὶ πωλῶν, τὸν ἵππον ἔτριβε καὶ [1] ἐκτένιζε πάσας ἡμέρας. Ἔφη δὲ ὁ ἵππος· εἰ θέλεις ἀληθῶς καλὸν εἶναί με, τὴν κριθὴν τὴν τρέφουσαν μὴ πώλει.

Ὅτι οἱ πλεονέκται τοῖς πιθανοῖς λόγοις καὶ ταῖς κολακείαις, τοὺς πένητας δελεάζονται, καὶ ἀποστεροῦσιν αὐτοὺς καὶ τῆς ἀναγκαίας χρείας.

Μῦθος σπ'. Κάμηλος, Ἐλέφας, καὶ Πίθηκος.

Τῶν ἀλόγων ζώων βουλομένων βασιλέα ἑαυτῶν ἑλέσθαι τινὰ, κάμηλος καὶ ἐλέφας καταστάντες ἐφιλονείκουν, καὶ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, καὶ διὰ τὴν ἰσχὺν ἐλπίζοντες πάντων προκριθήσεσθαι. Πίθηκος δὲ ἔφη ἀμφοτέρους ἀνεπιτηδείους εἶναι, τὴν μὲν κάμηλον [2] διότι χολὸν οὐκ ἔχει κατὰ τῶν ἀδι-

1. ἐκτένιζε. Forte erit ἐσόλιζε. *Nev.* Non video quanam de caussa ἐκτένιζε sit reiiciendum. Comuntur quidem et equi, et a veteribus comebantur, ut multis docet Xenophon in Libro *De re equestri*, in quo fuse etiam de *hippocomi* officio, et de equo destringendo pertractat.

ditur, assentiturque, non dantibus vero allatrat et insultat.

Sic homines viles et mali nutrientes amare solent.

Fab. CCLXXIX. 198 Equus et Equiso.

Hordeum Equi surreptum divendens Equiso, eum quotidie et comere et perfricare solebat. At Equus, Heus tu, inquit, si vere me pulcrum esse cupis, hordeum, quo nutrior, quaeso ne vendas.

Ita avari, verba dando et adulando, inopes inescant, eosque iis etiam spoliant, quae sunt ad vivendum necessaria.

Fab. CCLXXX. 199. Camelus, Elephas, et Simia.

Quum de rege e suis eligendo agerent bruta, Camelus, et Elephas progressi, inter se contendebant, ambo ceteris, ob corporis molem et robur, praelatos iri sperantes. At Simia utrosque imperio ineptos esse affirmavit, Camelum quidem quod bilem ad iniustos puniendos non haberet, Ele-

aiens, ἐπειδὰν δὲ ψήχῃ, ἄρχεσθαι μὲν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς χαίτης· μὴ γὰρ καθαρῶν τῶν ἄνω ὄντων, μάταιον τὰ κάτω καθαίρειν. κ. τ. λ.

2. διότι χολὸν οὐκ ἔχει. Iracundus minime est camelus,

πάντων, τὸν δὲ ἐλέφαντα, ὅτι δέος ἐςὶ μὴ αὐτοῦ βασιλεύοντος [1] χοιρίδια ἡμῖν ἐπιτίθενται.

Ὅτι τὰ μέγιςα τῶν πραγμάτων διὰ μικρὰν αἰτίαν τοῦ προσδοκουμένου κωλύονται.

Μῦθος σπά. Κάμηλος καὶ Ζεύς.

Κάμηλος θεασαμένη ταῦρον ἐπὶ κέρασιν ἀγαλλόμενον, φθονήσασα αὐτῷ, ἐβουλήθη καὶ αὐτὴ τῶν ἴσων ἐφικέσθαι. Διόπερ παραγενομένη πρὸς τὸν Δία, τούτου ἐδεήθη, ὅπως αὐτῇ κέρατα προσνείμῃ. Καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, εἴγε μὴ ἀρκεῖται τῷ μεγέθει τοῦ σώματος καὶ τῇ ἰσχύϊ, ἀλλὰ περισσότερον ἐπιθυμεῖ, οὐ μόνον αὐτῇ κέρατα οὐ προσέθηκεν, ἀλλὰ καὶ μέρος τι τῶν ὤτων ἀφείλετο.

quia felle caret. Plin. Lib. II. c. 37. Aristoteles autem non omnino felle carere ait, sed χολώδη φλέβια tantum habere. *Nev.* Et sane rabiosissimum quandoque animal est, ut exemplis Aldrovandus *De Quadrup. digit.* pag. 228. probavit, habetque singularem vindictae et belluinae ultionis reminiscentiam, quae in nullo animali maior apparet.

1. χοιρίδια ἡμῖν ἐπιτίθενται. Timet Elephas κεράςην κριόν, καὶ χοίρου βοήν, ut testis prae ceteris Aelianus est *De anim. propr.* Lib. I. cap. 38. qui ibidem narrat, a Romanis Pyrrhi Epirotarum regis elephantos in fugam versos, immissis in eos grunnientibus suibus. De hac elephantis in sues antipathia videndi sunt *Orus Apollo*, *Strabo*, *Seneca*, *Aldrovandus*, et alii. Ceterum Gisber-

phantem vero, quod si regnaret, a porcellorum insidiis summopere esset metuendum.

Res maximae vel levissimam ob caussam exitu frustrantur.

Fab. CCLXXXI. 200. Camelus et Iuppiter.

Taurum cornibus superbientem Camelus quum vidisset, invidia motus idem obtinere expetivit. Ad Iovem igitur supplex profectus, ut et ipsi cornua largiretur oravit: cui iratus Iuppiter, quod corporis magnitudine et vi non contentus, superflua quoque concupisceret, non solum cornua non addidit, sed et aurium partem ei dempsit.

tus Cuperus in Exercitat. I. *de Elephantis* (Sallengre *Nov. Thes. Antiquit.* Ven. 1735. Vol. III. pag. 24.) elephantos Aesopi tempore visos in Graecia fuisse negat; ut et in Persia ac Lydia. Hinc liquet fabulam hanc diu postea ab aliis esse confictam.

2. Κάμηλος. Ex hac fabula derivatum proverbium: *Camelus dum affectat cornua, et aures perdidit*, de quo vide Erasm. *Chil.* III. *Cent.* V. 8. Haud absimilis argumenti exstat Apologus in Iuliani Imp. *Misopogone*, ubi ait: λέγεται καὶ τὴν ἰκτῖνα φωνὴν ἔχοντα παραπλησίαν τοῖς ἄλλοις ὄρνισιν, ἐπιθέσθαι τῷ χρεμετίζειν, ὥσπερ οἱ γενναῖοι τῶν ἵππων· εἶτα τὸ μὲν ἐπιλαθομένην, τὸ δὲ μὴ δυνηθέντα. κ. τ. λ. Haud absimilis est Fab. superius allata CLII.

Πολλοὶ διὰ πλεονεξίαν τοῖς ἄλλοις φθονοῦντες, λανθάνουσι καὶ τῶν ἰδίων στερούμενοι.

Μῦθος σπβ΄. Κάνθαροι δύο.

Ἐν τινι νησιδίῳ ταῦρος ἐνέμετο. [1] Τῇ δὲ τούτου κόπρῳ κάνθαροι ἐτρέφοντο δύο. Καὶ δὴ τοῦ χειμῶνος ἐφισταμένου, ὁ εἷς ἔλεγε πρὸς τὸν ἄλλον, ὡς ἄρα βούλοιτο εἰς τὴν ἤπειρον διίπτασθαι, ἵνα ἐκείνῳ μόνῳ ὄντι ἱκανὴ ἡ τροφὴ γίνηται. Ἔλεγε δὲ, ὅτι ἐὰν πολλὴν εὕρῃ τὴν νομὴν, καὶ αὐτῷ οἴσειν. Παραγενόμενος δὲ εἰς τὴν χέρσον, καὶ καταλαβὼν μὲν πολλὴν κόπρον, ὑγρὰν δὲ μένων ἐνταῦθα ἐτρέφετο. Τοῦ δὲ χειμῶνος διελθόντος, πάλιν εἰς τὴν νῆσον διέπτη. Ὁ δὲ ἕτερος θεασάμενος αὐτὸν λιπαρὸν, ᾐτιᾶτο αὐτὸν, διότι ὑποσχόμενος αὐτῷ οὐδὲν ἐκόμισεν. Ὁ δὲ εἶπεν, μὴ ἐμὲ μέμφου, τὴν δὲ φύσιν τοῦ τόπου· ἐκεῖθεν γὰρ τρέφεσθαι μὲν οἷόν τε, φέρεσθαι δὲ οὐδέν.

Ὁ λόγος εὔκαιρος πρὸς τοὺς διὰ φθόνου κρείττοσι ἁμιλλωμένους, εἶτα ἐκ τούτου σφαλλομένους.

1. Τῇ δὲ τούτου κόπρῳ. Vivunt canthari, ut omnes sciunt, excrementis iumentorum. Hinc Plutarchus in Commentario, in quo Stoicorum dogmata cum poetarum dictis componit, λέγονται, ait, οἱ κάνθαροι τὸ μύρον ἀπολείπειν, τὰ δὲ δυσώδη διώκειν: *aiunt Scarabeos unguentum fugere,*

Ita multi prae nimia habendi cupidine aliis invidentes, plerumque propriis quoque bonis nescii privantur.

Fab. CCLXXXII. 201. Scarabei duo.

Parva quadam in insula taurus pascebat, cuius stercore Scarabei duo nutriebantur. Hyeme adventante, eorum alter alteri dixit, velle se in continentem proximam transvolare, ut illi soli sufficiens esset ea in insula cibus; addiditque et illud, se, si copiosam illic escam reperiret, ei quoque partem aliquam allaturum. Vbi vero in continentem venit, multo quidem inibi, madidoque fimo reperto, ibidem commoratus, laute in dies nutriebatur, ac tandem hyeme exacta in insulam revolavit. Tum alter eum pinguem nitidumque quum vidisset, acriter obiurgavit, quod multa pollicitus nihil attulisset. At ille, Ne me, inquit, sed naturam loci potius accuses, in quo quidem abunde nutriri licet, sed nihil inde exportari potest.

Accommodus sermo in eos, qui per invidiam cum maioribus certantes, postremo decipiuntur.

graveolentia vero sectari. Videndus est Aristophanes, in *Pace*, ipso fere sub initio, qui facetissime duos servos introducit, scarabeo excrementum humanum pro cibo dantes, et postea mulorum.

Μῦθος σπγ΄. Καρύα.

Καρύα τις ἐν ὁδῷ ἱσταμένη, καρπὸν ἔφερε πολύν. Οἱ δὲ παροδῖται, λίθοις καὶ βάκλοις κατέκλων διὰ τὰ κάρυα. Ἡ δὲ οἰκτρὸν ἔφη· [1] ὦ ἀθλία ἐγὼ, ὅτι οὓς τῷ καρπῷ μου εὐφραίνω, ὑπὸ τούτων δεινὰς ἀντιλαμβάνω χάριτας.

[2] Ὅτι τοὺς ἀχαρίστους καὶ κακούργους, τοὺς ἀντὶ ἀγαθῶν κακὰ ἀντιδόντας, ὁ μῦθος ἐλέγχει.

Μῦθος σπδ΄. Κολοιὸς καὶ Ἀλώπηξ.

Κολοιὸς λιμώττων ἐπί τινος συκῆς ἐκάθηδεν. Εὑρὼν δὲ τοὺς ὀλύνθους μηδέπω πεπείρους, [3] προσέμενεν ἕως σῦκα γίνωνται. Ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὸν ἐγχρονίζοντα, καὶ τὴν αἰτίαν μαθοῦσα, ἔφη πρὸς αὐτόν· ἀλλὰ πεπλάνησαι, ὦ οὗτος, ἐλπίδι προσέχων, ἥτις βουκολεῖν μὲν οἶδεν, τρέφειν δὲ οὐδαμῶς.

Πρὸς ἄνδρα ἐν φιλονεικίαις φρεναπατούμενον, ὁ λόγος εὔκαιρος.

1. ὦ ἀθλία ἐγώ. Querela Nucis eadem apud Ovidium:

Certe ego si nunquam peperissem, tutior essem,
Ista Clytemnestrae digna querela fuit. Nev.

Hinc tritum illud:

Nux, asinus, mulier, eadem sunt lege ligati,
Haec tria nil recte faciunt, si vulnera cessent.

2. Redundat ὅτι hoc in Epimythio, quod et in aliis

Fab. CCLXXXIII. 202. Nux.

Nux viae insita fructus ferebat plurimum. Viatores itaque eam saxis et baculis, ut iuglandes excuterent, impetebant. Illa vero cum gemitu dixit: Heu me miseram, quia quos meo fructu delecto, ab iis graves recipio gratias!

Ingratos et maleficos homines, qui pro bonis mala reddunt, haec fabula notat.

Fab. CCLXXXIV. 204. Monedula et Vulpes.

Monedula esuriens in ficu dormitabat; in qua grossos nondum maturos quum reperisset, ibi dum maturescerent exspectabat. Sed Vulpes eam illic immorantem conspicata, reique caussa intellecta, Amica falleris, ait, spei tantum inhaerens, quae pascere scit quidem, sed non nutrire.

In hominem sua pertinacia deceptum haec opportuna est fabula.

observatum.

3. προσέμενεν. Similis rustico illi, qui quum ad amnem pervenisset, ad aliam ripam transire cupiens, ut aqua omnis efflueret exspectabat, ut Horat. *Epist.* II. Lib. I.

Rusticus exspectat dum defluat amnis; at ille
Labitur, et labetur, in omne volubilis aevum.

Μῦθος σπε΄. Κολοιὸς καὶ Κόρακες.

Κολοιὸς μεγέθει τῶν ἄλλων διαφέρων, ὑπερφρονήσας τοὺς ὁμοφύλους, παρεγένετο πρὸς τοὺς κόρακας, καὶ τούτοις ἠξίου συνδιαιτᾶσθαι. [1] Οἱ δὲ ἀγνοοῦντες αὐτοῦ τὸ εἶδος καὶ τὴν φωνὴν, παίοντες αὐτὸν ἐξέβαλον. Καὶ ὃς ἀπελαθεὶς ἀπ' αὐτῶν, ἧκε πάλιν πρὸς τοὺς κολοιούς. Οἱ δὲ ἀγανακτοῦντες ἐπὶ τῇ ὕβρει, οὐ προσεδέξαντο αὐτόν· οὕτω τε συνέβη αὐτὸν τῆς ἐξ ἀμφοτέρων διαίτης στερηθῆναι.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τὰς πατρίδας ἀπολιπόντες, καὶ τὰς ἀλλοδαπὰς προκρίνοντες, διὰ τὸ ὡς ξένους μὴ συμπολιτεύεσθαι, οὔτε ἐς μίαν εὐδοκιμοῦσιν.

Μῦθος σπϛ΄. Κοιλία καὶ Πόδες.

Κοιλία καὶ πόδες περὶ δυνάμεως ἤριζον. Παρ' ἕκαστα δὲ τῶν ποδῶν λεγόντων, ὅτι τοσοῦτον προέχουσι τῇ ἰσχύϊ, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν γαστέρα βαστάζειν, ἐκείνη ἀπεκρίνατο· ἀλλ' ὦ οὗτοι, ἐὰν μὴ τροφὴν ἐγὼ ὑμῖν παράσχοιμι, [2] οὐδὲ ὑμᾶς βαστάζειν δυνήσεσθε.

Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν στρατευμάτων, μηδὲν εἶναι τὸ πλῆθος, ἐὰν μὴ οἱ στρατηγοὶ ἄριστα φρονῶσιν.

1. Οἱ δὲ ἀγνοοῦντες. Sensus est: *Illi vero quum nullam in ea neque formam, neque vocem, quales corvis esse*

Fab. CCLXXXV. 205. Monedula et Corvi.

Monedula quaedam corporis magnitudine ceteris praestantior, suarum consortium despiciens, ad Corvos secessit, rogavitque, ut eorum societate frui permitterent. Illi formam et vocem corvi ei deesse noscentes, inter verbera eiecere. Ita ab illis expulsa, ad monedulas revertitur; sed illae ob iniuriam illatam iratae non suscepere, ac ita factum est, ut utrorumque consortio privaretur.

Sic et hominum nonnulli patriam deserentes, exterasque regiones praeferentes, quum semper peregrini in omni civitate esse soleant, ne in una quidem bene excipiuntur.

Fab. CCLXXXVI. 207. Venter et Pedes.

Venter et Pedes, uter plus viribus posset, olim litigabant. Pedes itaque quum subinde opponerent, tantum se Ventre praecellere viribus, ut et ipsum quoque portarent, Heus vos, Venter respondit, nisi vobis ego cibum praeberem, ne vos quidem ipsos gestare possetis.

Sic et in exercitibus nil multitudo valet, nisi duces optime sapiant.

solent, cognovissent, etc.

2. *οὐδὲ ὑμᾶς*. Male in Codd. *ὑμᾶς*. *Nev.*

Μῦθος σπζ΄. Κόραξ καὶ Ἑρμῆς.

Κόραξ ὑπὸ παγίδος κρατηθεὶς, ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι, λιβανωτὸν ἐπιθύσειν ὑπισχνῶν. Σωθεὶς δ' ἐκ τοῦ κινδύνου, τῆς ὑποσχέσεως ἐπελάθετο. Πάλιν δὲ ὑφ' ἑτέρας κρατηθεὶς παγίδος, ἀφεὶς τὸν Ἀπόλλωνα, τῷ Ἑρμῇ ὑπέσχετο θῦσαι. Ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη· ὦ κάκιστε, πῶς σοι πιστεύσω, ὃς τὸν [1] πρότερον δεσπότην ἤρνησας καὶ ἠδίκησας;

Ὅτι οἱ πρὸς τοὺς εὐεργετοῦντας ἀγνώμονες γενόμενοι, ἐν περιστάσει ἐμπεσόντες, οὐχ ἕξουσι βοήθειαν.

Μῦθος σπη΄. Κύκνος.

Τοὺς κύκνους φασὶ παρὰ [2] τὸν θάνατον ᾄδειν. Καὶ δή τις περιτυχὼν κύκνῳ πωλουμένῳ, καὶ ἀκούσας ὅτι εὐμελέστατον ζῶον, ἠγόρασε, καὶ ἔχων ποτὲ σύνδειπνον, προσελθὼν παρεκάλει αὐτὸν ᾆσαι τὸν πότον. Τοῦ δὲ τότε μὲν ἡσυχήσαντος, ὕστερον

1. πρότερον δεσπότην. Videnda est huius vocis significatio, an eum significet, cui votum aliquod fecimus. Alioquin suspecta mihi valde est haec lectio.

2. παρὰ τὸν θάνατον ᾄδειν. Cycnos instante morte, suavissimos quosdam cantus edere, tam omnium litteris est celebratum, quam nulli vel compertum vel creditum. Neque desunt Philosophi, qui huius rei caussam etiam addere conantur, affirmantque id accidere propter spiritus, per collum procerum et angustum e-

Fab. CCLXXXVII. 209. Corvus et Mercurius.

Corvus laqueo captus, Apollinem ut opem ferret precabatur, se ei thus oblaturum pollicitus Sed a periculo liberatus, promissi oblitus est. Rursus autem quum in laqueum incidisset, Apolline omisso, sacrificaturum se Mercurio vovit. At ille, O pessime, ait, quomodo credam tibi, qui priorem, a quo servatus es, illusisti atque laesisti?

Qui in beneficos ingrati sunt, in calamitates ubi inciderint, nullum auxilium nanciscuntur.

Fab. CCLXXXVIII. 210. Cycnus.

Cycnos aiunt circa mortis tempus canere solere. Quidam igitur quum in Cycnum venalem incidisset, eumque simul mansuetum ac mite animal esse audivisset, illico emit. Is deinde quum convivium aliquando ageret, Cycnum ut caneret

rumpere laborantes. Sed pudet dicere, ita Philosophos sensisse. Ex antiquioribus certe Plinius, Aelianus, Athenaeus; ex recentioribus Scaliger, Vossius, aliique plures, inter poeticas fabulas retulerunt. Ausus tamen est Bartholinus, edita disputatione *de Cycno*, ut ait Heusing., novos quosdam testes, nescio cuius fidei, producere, qui quod nemini aliis contigit, se audivisse confirmarent.

δέ ποτε, ὡς ἐνόησεν ὅτι ἀποθνήσκειν ἔμελλε, θρηνοῦντος, αὐτὸν ὁ δεσπότης ἀκούσας ἔφη· ἀλλ' εἰ σὺ οὐκ ἄλλως ᾄδεις, ἐὰν μὴ ἀποθνήσκεις, ἐγὼ μάταιος ἤμην τότε, ὅτε σε παρεκάλουν, ἀλλ' οὐκ ἔθυον.

Οὕτω τινὲς τῶν ἀνθρώπων, ἃ μὴ βούλονται ἑκουσίως ποιεῖν, ἄκοντες ταῦτα ἐπιτελοῦσιν.

Μῦθος σπθ'. Κύνες λιμώττουσαι.

Κύνες λιμώττουσαι, ὡς ἐθεάσαντο ἔν τινι ποταμῷ [1] βύρσας βρεχομένας, μὴ δυνάμεναι αὐτῶν ἐφικέσθαι, συνέθεντο ἀλλήλαις, ὅπως πρῶτον τὸ ὕδωρ ἐκπίωσιν, καὶ εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὰς βύρσας παραγένωνται. Συνέβη δὲ αὐταῖς πιούσαις πρότερον διαῤῥαγῆναι, ἢ τῶν βυρσῶν ἐφικέσθαι.

Πολλοὶ δι' ἐλπίδα κέρδους ἐπισφαλοῦς μόχθους ὑφιστάμενοι, φθάνουσι πρῶτον καταναλισκόμενοι.

Μῦθος σϙ'. Κύων.

Ὠά τις κύων καταπίνειν ἠθισμένος, ἰδών τινα κόχλον, χάνας τὸ στόμα αὐτοῦ, μεγίστῃ συνολκῇ καταπέπωκε τοῦτον, οἰηθεὶς ὠὸν εἶναι. Βαρούμενος δὲ τὰ σπλάγχνα καὶ ὀδυνώμενος, ἔλεγε· δίκαια ἔ-

1. *βύρσας βρεχομένας*. Non forte fortuna repertas, sed de industria ibi positas. Solent enim Coriarii detractas pelles in fluminibus deponere, ut macerentur, atque concinnentur. Hinc Phaedrus Lib I. *Fab.* XX. quam hinc

accivit. At ille tunc omnino siluit. Postea vero quum moriendum sibi esse intelligeret, ac flebiliter caneret, Mehercle, ei herus ait, si tu non cantas nisi quum sis moriturus, plane stultus ego fui, quod te ad canendum antea impuli, non occidi.

Sic plerique, quae sponte praestare nolunt, inviti faciunt.

Fab. CCLXXXIX. 211. Canes famelici.

Canes quidam fame capti, quum in imo fluminis positas quasdam pelles vidissent, neque eas inde arripere possent, consilio facto, omnem fluminis aquam prius bibere, ut ita ad eas pateret aditus, statuere. Sed demum potando prius dirupti sunt, quam pelles attingere possent.

Multi incerta spe lucri decepti, post multos exantlatos labores denique conficiuntur.

Fab. CCXC. 212. Canis.

Ova vorare solitus quidam Canis, quum concham forte vidisset, ovum esse ratus, hianti ore eam dicto citius deglutivit. Deinde vero quum ingentes dolores corporis ei supervenissent,

desumpsit, ait,

Corium depressum in fluvio viderunt canes;
Id ut comesse extractum possent facilius,
Aquam coepere bibere: etc.

γωγε πέπονθα, εἴγε πάντα περιφέρη, [1] ὠὰ πεπίστευκα.

Διδάσκει ἡμᾶς ὁ λόγος, ὅτι [2] ἀδικάστως πράγμα προσιόντες, λανθάνουσιν [3] ἑαυτοὺς περιπείροντες ἀτοπίστοις.

Μῦθος σγά. Κύων.

Λάθρα κύων ἔδακνε. Τούτῳ δὲ ὁ δεσπότης [4] κώδωνα κρεμάσας, ὥστε πρόδηλον εἶναι τοῖς πᾶσιν. Οὗτος δὲ τὸν κώδωνα σείων, ἐν τῇ ἀγορᾷ ἠλαζονεύετο. Γραῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ· κύων, τί φαντάζῃ; οὐ δι' ἀρετὴν τοῦτον φορεῖς, ἀλλὰ δι' ἔλεγχον τῆς κεκρυμμένης σου κακίας.

Ὅτι οἱ τῶν ἀλαζονευομένων κενόδοξοι τρόποι, πρόδηλοί εἰσι, δηλοῦντες τὴν [5] ἀφανῆ κακίαν.

1. ὠά. Haec vox necessario interserenda, ne manca sit oratio, ut Nevel. quoque animadverterat.

2. Supplendum videtur οὐκ.

3. ἑαυτοὺς περιπείροντες. Ita legendum monet Nev. non ἑαυτοῖς περιπείροντες ἀτοπίστοις.

4. κώδωνα κρεμάσας. Mancus est hic locus, aut saltem legendum, κώδωνα ἐκρέμασεν, ὥστε πρόδηλον etc. Κώδων vero est *tintinnabulum* proprie phaleris equorum appensum, ita dictum ut vult Suidas παρὰ τὸ ἐν τῷ κινεῖν ᾄδειν, vel a forma et similitudine capitum plantae papaveris, quae κώδωνες a Graecis appellantur. Vetustissimum autem tintinnabulorum usum esse, multis

Merita patior, ait, suspiria ducens, qui omnia rotunda, ova esse credidi.

Fabula docet, quod qui inconsulto rem aggrediuntur, in pericula inopinata incidunt.

Fab. CCXCI. 214. Canis.

Canis erat quidam, qui transeuntes omnes, ex insidiis prosiliens, mordere solebat. Herus itaque ei tintinnabulum appendit, ut omnes illum cavere possent. At ille tintinnabulum quatiens, in foro admodum superbiebat; quapropter vetula, Quid reris, ait, o Canis? non virtutis praemium hoc gestas, sed occultae tuae pravitatis indicium.

Ita vani superborum mores, occultam nequitiam manifesti declarant.

iisque gravissimis probat argumentis Hieronymus Magius, qui Anglariam, nobile Etruriae oppidum, non Mediolanensis ditionis, ut falso putavit Sweerthius, patriam habuit, in mirabili illo *De Tintinnabulis* Commentario, quem Turcarum captivus, ferreisque catenis gravatus, sola memoria duce conscripsit. Vide praeterea quae ad Luciani *De Mercede conductis* §.24. Moses Solanus annotavit, ad ea verba ἕωθεν δὲ ὑπὸ κώδωνι ἐξαναστάς: nec non Euripidem in *Rheso* ver. 308. ubi de eius equis loquens, ait:

Πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.

3. τὴν ἐσθῶν. Neveletus perperam ediderat ἐμφαν.

Μῦθος σϙβ'. Κύων ϗ Ἀλώπηξ.

Κύων θηρευτικὸς λέοντα ἰδὼν, τοῦτον ἐδίωκεν. Ὡς δὲ ἐπιστραφεὶς ἐκεῖνος ἐβρυχήσατο, ὁ κύων φοβηθεὶς, εἰς τὰ ὀπίσω ἔφυγεν. Ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὸν, ἔφη· ὦ κακὴ κεφαλή· σὺ λέοντα ἐδίωκες, οὗ τινος οὐδὲ τὸν βρυχηθμὸν ὑπήνεγκας;

Ὁ λόγος κατὰ ἀνδρῶν αὐθαδῶν, οἱ κατὰ δυνατωτέρων συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦντες, εἰς ὄψιν γενόμενοι, ἀναχαιτίζονται.

Μῦθος σϙγ'. Κύων ϗ Δεσπότης.

Ἔχων τις [1] κύνα μελιταῖον καὶ ὄνον, διετέλει τῷ κυνὶ προσπαίζων, καὶ εἴ ποτε ἔξω δεῖπνον εἶχεν, ἐκόμιζέν τι αὐτῷ, καὶ προσιόντι παρέβαλεν. Ὁ δὲ ὄνος ζηλώσας, προέδραμεν αὐτὸς, ϗ σκιρτῶν ἐλάκτισε τὸν δεσπότην. Καὶ οὗτος ἀγανακτήσας, ἐκέλευσε παίοντα αὐτὸν ἀναγαγεῖν πρὸς τὸν μυλῶνα, [2] ϗ τοῦτον δῆσαι.

1. *κύνα μελιταῖον*. Catellos ex Melita petitos in deliciis olim habitos, docet Aristot. *Sect.* X. *quaest.* 14. Strabo pag. 277. Diogen. apud Laert. pag. 151. Plin. Lib. III. c. 26. aliique. Sed ridiculum est maxime, quod Lucianus de doctis iis, qui mercede conducti penes magnates vivunt, enarrat, *De merc. cond.* §. 34. dum Thesmopolim, delicatissimam quandam matronam, cum philosopho

Fab. CCXCII. 215. Canis et Vulpes.

Canis venaticus leonem casu oblatum insequebatur. Quum vero conversus ille rugiisset, expavescens Canis retro fugit. Quem uti Vulpes conspexit, O improbum caput, ait; tune Leonem insequutus es, cuius ne rugitum quidem ferre sustinuisti?

Fabula audaces carpit, qui potentiores calumniari conati, ubi in conspectum eorum venere, statim reprimuntur.

Fab. CCXCIII. 216. Canis et Dominus.

Habens quidam Melitaeum Canem, et Asinum, continuo cum Cane colludebat, et si quando foris epulabatur, quidpiam illi afferebat, eique egredienti in occursum obiiciebat. Id videns Asinus aemulaturus accurrit, et circum saltans dominum calcibus feriit, qui iratus eum iussit plagis confectum abduci in pistrinum, ibique vinciri.

servo loquentem inducit, eique mandantem, ut receptam in vehiculum catellam suam melitacam custodiat, et curam illius gerat, ne qua re indigeat. Tales erant veterum mores, sed, horret animus, nostri quoque temporis sunt. Pro pudor! ergo ne Christianorum et istae deliciae sunt, tot egenis esurientibus?

2. καὶ πῶον δῆσαι. Forte καὶ πέτῳ δῆσαι. *Nev.*

Οὗτος ὁ λόγος ἁρμόσειεν ἂν πρὸς ἐκείνους, οἱ τὰς φιλίας μέχρι ἑστιάσεως παρέχονται.

Μῦθος σγδ΄. Κώνωψ καὶ Βοῦς.

Κώνωψ ἐπὶ κέρατος βοὸς ἐκάθητο, καὶ ηὔλει. Εἶπε δὲ πρὸς βοῦν, εἰ βαρῶ σου τὸν τένοντα, ἀναχωρήσω. Ὁ δὲ ἔφη· οὔτε ὅτε ἦλθες ἔγνων, οὔτε ἐὰν μένῃς μελήσει μοι.

[1] Ὅτι τοὺς εὐκλεεῖς, καὶ ἀδόξους, καὶ μαχομένους τυράννους ἐλέγχει ὁ λόγος.

Μῦθος σγέ. Ἄνθρωπος λέοντα χρυσοῦν εὑρών.

[2] Δειλὸς ὁ καὶ φιλάργυρος, εὑρὼν λέοντα χρυσοῦν, ἑαυτὸν προσαιτεῖ· οὐκ οἶδά τις γίνωμαι ἐπὶ τοῖς παροῦσιν· ἐγὼ ἐκβέβλημαι τῶν φρενῶν, [3] καί τι πράττειν οὐκ ἔχω. Μερίζομαι πολυχρηματίᾳ, καὶ τῇ τῆς φρενὸς δειλίᾳ. Ποία γὰρ τύχη, καὶ τίς τῶν δαιμόνων χρυσοῦν εἰργάσατο λέοντα; ἡ μὲν γὰρ [4] ἐμὴ ψυχὴ πρὸς τὰ παρόντα ἑαυτῇ πολεμεῖ, ἀγαπᾷ μὲν τὸν [5] χρυσὸν, δέδοικε δὲ τοῦ χρυσοῦ τὴν ἐργα-

1. Ὅτι τοὺς εὐκλεεῖς. Corruptam huius Epimythii lectionem ipse Nevelet. vidit, non tamen correxit, quod facillimum cuique esse poterat. Satis enim ex sequentibus ipsis verbis apparet, legendum esse οὕτω τοὺς ἀκλεεῖς etc. Epimythium vero est omnino a Fabula alienum.

2. Δειλός ὁ καὶ φιλάργυρος. Ociosum sane esse videtur ὁ, aut aliquid ipso sub initio huius fabulae deest. Voculam itaque ex argumento detrahendam, atque legendum

Huiusmodi fabula in eos quadraret, qui amicitias tantum usque ad convivia continuant.

Fab. CCXCIV. 217. Culex et Bos.

In Bovis cornu residebat Culex, atque canebat. Bovi itaque dixit, Si tuum gravo collum, discedam. Cui ille, Neque quum accessisti novi, neque si manseris curae mihi erit.

Sic inglorios, infames, et pugnantes tyrannos arguit fabula.

Fab. CCXCV. 220. Homo Leonis aurei repertor.

Timidus una et avarus Leone aureo reperto, seipsum sic alloquebatur: Quis modò sim nescio, et quid agam ignoro, ita sum mente animoque deiectus. Hinc me auri copia, hinc timor rapit. Quae fors igitur, quisve Deorum aureum Leonem effinxit? At nunc meus animus in praesentia sibi ipsi adversatur. Amat enim aurum, sed metuit ne auro insidiae subsint. O for-

puto Ἄνθρωπός τις δειλὸς καὶ φιλάργυρος. κ. τ. λ.

3. καί τι πράττειν οὐχ ἔχω. Malo καί τι πράττοιμ' οὐκ ἔχω. *Nev.*

4. ἐμὴ ψυχή. Male erat in Cod. τύχη, quam vocem ita Nev. emendavit.

5. χρυσόν. Ita scribendum, non χρυσοῦν, ut Nevel. monet. Ceterum tale est illud *Anthol. Epigr.* Lib. I. cap. 66. furis meticulosi, qui aureum gladium offendens ait,

Καὶ χρυσὸν φιλέω, καὶ δήϊον Ἄρεα φεύγω.

σίαν. [1] Ὦ τύχης δηλούσης, καὶ μὴ λαβεῖν συγχωρούσης· ὦ θησαυρὸς ἡδονὴν οὐκ ἔχων· ὦ χάρις δαιμόνων, ἄχρηστος γενομένη· [2] ποίῳ οὖν τρόπῳ νῦν χρήσομαι; ἐπὶ ποίαν μηχανὴν ἔλθω; [3] ἄπειμι τοὺς οἰκέτας δεῦρο κομίσων, λαβεῖν μὲν ὀφείλοντας τῇ πολυπληθείᾳ καὶ συμμαχίᾳ· κἀγὼ δὲ πόῤῥω ἔσομαι θεατής.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι οὕτως καὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιτηδεύμασιν ἐνδιατρίβοντες φθονεῖν εἰώθασιν.

Μῦθος σϛ'. Λέων, Μῦς, καὶ Ἀλώπηξ.

Λέων ποτὲ καύματος ὥραν ἔν τινι σπηλαίῳ ἀνεπαύετο. Μυὸς δὲ διὰ τῆς χαίτης αὐτοῦ διαδραμόντος, ταραχθεὶς, καὶ ἐξαναστὰς, φοβερὸν ἀπέβλεπε. Ἀλώπεκος δὲ καταγελώσης, εἶπεν· οὐ τὸν μῦν ἐφοβήθην, ἀλλὰ [4] τὴν κακὴν ὁδὸν καὶ συνήθειαν ἀνατρέπω.

Ὅτι τῇ κακῇ συνηθείᾳ οὐ δεῖ παρέχειν ἄδειαν· νομὴν γὰρ λαβοῦσα, λύπην ἐσχάτην ποιεῖ.

1. Ὦ τύχης. Mendose satis hanc Fabulam Neveletus ediderat, aut vitio Codicis, aut typothetae.

2. ποίῳ οὖν τρόπῳ. Corruptus erat in Codice locus. Legebatur enim ποίῳ οὖν τρονήν. Nevelet. ipse ita restituit.

3. ἄπειμι τοὺς οἰκέτας. Non satis feliciter haec Neveletus vertit, ut et alia plura, quae passim in hac fabula correximus. Vertendum potius ,, *Abeo domesticos huc vocaturus; qui quidem permulti quum sint, iunctis una viribus eum hinc*

tuna, quae te mihi praebes, neque frui permittis! O iniucundus thesaurus! O inutilis gratia Deorum! Quomodo nunc utar? Quid consilii capiam? Profecto domum abibo, domesticos accersam, quorum numero et auxilio fretus hanc auri massam hinc adsportabo, ac simul procul spectator ero.

Fabula declarat eos quoque homines invidia torqueri, qui pravis moribus instituuntur.

Fab. CCXCVI. 222. Leo, Mus, et Vulpes.

Leo aestivo tempore in antro quodam sopitus iacebat. Mus interea quum per mediam iubam decurreret, perterrefactus repente surrexit, et torve circumspicere coepit. Quem quum Vulpes ut timidum irrideret, Murem non timeo, respondit Leo, sed malam viam et consuetudinem tollo.

Fabula monet, quod pravae consuetudini haudquaquam licentia praebenda est: nam si alimentum acceperit, in extrema mala deducit.

adsportare poterunt; ego vero procul spectator adsistam

4. τὴν κακὴν ὁδόν. Haec aliquantisper vitiata esse videntur. Tzetzes enim qui eamdem hanc fabulam ex Babrii iambis retulit, *Chil. Hist.* XIII. cap. 490. maiorem in Leonis responso leporem inducit, dum ait irridenti vulpi dixisse:

Οὐ μῦν πτοοῦμαι, τὴν δ' ὁρμὴν ἐκτρέπω.

Non murem timeo, sed motum exhorreo:

Μῦθος συζ΄. Λέων καὶ Δελφίς.

Λέων ἔν τινι αἰγιαλῷ πλαζόμενος, ὡς ἐθεάσατο δελφῖνα παρακύψαντα, τοῦτον ἐπὶ συμμαχίαν παρεκάλεσε, λέγων ὅτι μάλιστα φίλους καὶ βοηθοὺς γενέσθαι· [1] ὁ μὲν γὰρ τῶν θαλασσίων ζώων, αὐτὸς δὲ τῶν χερσαίων βασιλεύει. Τοῦ δὲ ἀσμένως ἐπινεύσαντος, ὁ λέων οὐ μετὰ πολὺν χρόνον μάχην ἔχων πρὸς ταῦρον ἄγριον, ἐπεκαλεῖτο τὸν δελφῖνα ἐπὶ βοήθειαν. Ὡς δὲ ἐκεῖνος, καίπερ βουλόμενος, ἐκβῆναι ἐκ τῆς θαλάσσης οὐκ ἠδύνατο, ᾐτιᾶτο αὐτὸν ὡς προδότην. Ὁ δὲ ὑποτυχὼν εἶπεν· ἀλλὰ μὴ ἐμὲ μέμφου, ἀλλὰ τὴν φύσιν, ἥτις με θαλάσσιον ποιήσασα, [2] οὐκ ἐᾷ ἐκβῆναι.

Δεῖ ἡμᾶς φιλίαν σπενδομένους τοιούτους ἐπιλέγεσθαι συμμάχους, οἵτινες ἐν κινδύνοις παρεῖναι ἡμῖν δύνανται.

Μῦθος συη΄. Λέων καὶ Κάπρος.

Θέρους ἐν ὥρᾳ, ὅτε τὸ καῦμα δίψει λυπεῖ, εἰς μικρὰν πηγὴν λέων καὶ κάπρος ἦλθον πιεῖν. Ἡ-

1. ὁ μὲν γὰρ τῶν θαλασσίων. Haud absurde conficta est haec fabula; in plurimis enim Leo et Delphinus conveniunt, ut testis est Aelianus Lib. XV. cap. 17. περὶ ζώων, aiens: φυσικὴ δ' ἄρα ἦν κοινωνία, καὶ συγγένεια λέοντι καὶ δελφῖνι, ἀπόῤῥητος. κ. τ. λ.

Fab. CCXCVII. 226. Leo et Delphinus.

Leo iuxta littus quoddam oberrans, quum Delphinum summis elatum undis vidisset, eum ad societatem secum ineundam hortatus est, se maxime amicos strenuosque auxiliatores invicem fore aiens, quod ille quidem aquatilibus, ipse terrestribus animantibus imperaret. Delphinus libenter annuit, et societatem iungit. Quum vero haud multo post tempore pugnam contra silvestrem taurum Leo esset initurus, Delphinum in auxilium vocavit. Sed ille, quamvis maxime vellet et niteretur, quum e mari exsilire non posset, Leo ut proditorem acriter obiurgavit. At Delphinus respondens, Ne me, ait, incuses, sed naturam, quae me marinum quum crearit, in terram egredi non sinit.

Oportet nos etiam dum amicitiam inimus, tales socios deligere, qui nobis in periculis adesse possint.

Fab. CCXCVIII. 227. Leo et Aper.

Aestatis tempore, dum ardor animalia siti vexat, ad angustum fontem Leo et Aper pota-

2 οὐκ ἐᾷ ἐκβῆναι. Hinc de quovis supra vires aliquid tentante, illud Graeci obiicere solebant: Δελφῖνος ἐν χέρσῳ βία, idest *Vis Delphini in terra*, de quo vide Iunium inter *Adagia*, *Centur*. I. 10.

ειζον δέ τις πρῶτος αὐτῶν πίῃ. Ἐκ τούτου δὲ πρὸς φόνον ἀλλήλων διηγέρθησαν. Ἄφνω δὲ ἐπιστραφέντες πρὸς τὸ ἀναπνεῦσαι, εἶδον γύπας ἐκδεχομένους, ὃς αὐτῶν πέσῃ, τοῦτον καταφαγεῖν. Διὰ τοῦτο, λύσαντες τὴν ἔχθραν, εἶπον· κρεῖσσόν ἐστι ἡμᾶς φίλους γενέσθαι, ἢ βρῶμα γυψὶ καὶ κόραξιν.

Ὅτι τὰς πονηρὰς ἔριδας καὶ τὰς φιλονεικίας καλόν ἐστι διαλύειν, ἐπειδὴ πᾶσιν ἐπὶ κίνδυνον τέλος ἄγουσιν.

Μῦθος σγθ'. Λέων καὶ Ὄναγρος.

Θήρας ἐθήρευον λέων καὶ ὄναγρος· ὁ μὲν λέων, διὰ τῆς δυνάμεως, ὁ δὲ ὄναγρος διὰ τῆς ποσὶ ταχύτητος. Ἐπεὶ δὲ ζῶά τινα ἐθήρευσαν, ὁ λέων μερίζει καὶ τίθησι τὰς μοῖρας· τὴν μὲν μίαν, εἶπεν, λήψομαι ὡς πρῶτος, βασιλεὺς γάρ εἰμι, τὴν δὲ δευτέραν ὡς ἐξ ἴσου κοινωνῶν, ἡ δὲ τρίτη μοῖρα, αὕτη κακὸν μέγα σοι ποιήσει,[1] εἰ μὴ ἐθέλῃς φυγεῖν.

Ὅτι καλὸν ἑαυτὸν μετρεῖν ἐν πᾶσι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἰσχὺν, καὶ δυνατωτέροις ἑαυτὸν μὴ συνάπτειν, μηδὲ κοινωνεῖν.

1. εἰ μὴ ἐθέλῃς φυγεῖν. De veritate huius lectionis aliquantisper dubito. Legendumne potius εἰ ἐθέλῃς φαγεῖν? Hoc melius conveniret cum illis Phaedri verbis, qui Aesopicum hunc Apologum Lib. I. *Fab.* V. retulit,

Malo afficietur, si quis quartam tetigerit.

turi concurrerant, et uter eorum prior biberet decertare coeperunt. Hinc ad mutuam caedem insurrexere: mox vero ut paullulum respirarent, pugna relicta, nonnullos vultures conspexere, qui longe exspectabant, ut victus eorum quis caderet, et devorarent. Id animadvertentes inimicitias solvere, melius sibi esse aientes, amicitiam servare, quam vulturibus et corvis escam fieri.

Optimum est, contentiones litesque iniquas componere, quandoquidem omnibus demum exitio sunt.

Fab. CCXCIX. 229. Leo et Asinus silvester.

Feras venabantur Leo et Onager, ille viribus, hic pedum velocitate fretus. Praeda autem satis multa parta, Leo illam dividit, et in tres partes distribuit. Quo facto, Hanc equidem, ait, capiam, quod te maior, utpote ferarum Rex, sum; alteram vero, quod iusta ex divisione mea est; ast tertia, ni relicta aufugeris, magnum tibi malum pariet.

Decet quemquam se in omnibus ita gerere, ut suae vires ferunt, nec potentiorum societate aut consuetudine unquam uti.

Exstat vero etiam apud Gabriam, et Camerarium 173. Avieno quoque tribuit auctor Glossarum in Institut. §. *nam et ita coiri. de societ.* Non tamen in iis quae nunc Avieni supersunt, haec fabula legitur.

Μῦθος τ'. Λύκος καὶ Ἵππος.

Λύκος κατά τινα ἄρουραν ὁδεύων, εὗρε κριθάς. Μὴ δυνάμενος δὲ αὐταῖς τροφῇ χρήσασθαι, καταλιπὼν ἀπῄει. Ἵππῳ δὲ συντυχὼν, τοῦτον ἐπὶ τὴν ἄρουραν ἐκεῖ αὐτὸν ἐκάλει, λέγων, ὡς εὑρὼν κριθὰς, αὐτὸς μὲν οὐκ ἔφαγεν, αὐτῷ δὲ ἐφύλαξεν, [1] ἐπειδὴ καὶ ἡδέως αὐτοῦ τὸν ψόφον τῶν ὀδόντων ἀκούει. Καὶ ἵππος ὑποτυχὼν ἔφη· ἀλλ' ὦ οὗτος, εἰ λύκοι κριθῶν τροφῇ χρῆσθαι ἠδύναντο, οὐκ ἄν ποτε τὰ ὦτα τῆς γαστρὸς προέκρινας.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ κἂν χρηστότητα ἐπαγγέλλονται, οὐ πιστεύονται.

Μῦθος τα'. Λύκος καὶ Ἀλώπηξ.

Εἰς λύκον ἀλώπηξ ἐνέπεσεν. Ἐδυσώπει δὲ, ὡς χραῦν αὐτὴν οὖσαν μὴ ἀποκτεῖναι. Ὁ δὲ λύκος ἔφη· εἰ τρεῖς λόγους ἀληθεῖς εἴπῃς μοι, ἀπολυθήσῃ. Ἡ δὲ εἶπεν· εἴθε μή σοι συνήντησα, καὶ μηδαμῶς τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ζήσῃς, καὶ μήπως πάλιν συναντήσῃς μοι.

Ὅτι ἐν περιστάσει τις ἐμπεσὼν, καὶ τὰς κεκρυμμένας τῆς ψυχῆς βουλὰς ἐξάγει.

1. ἐπειδὴ καί. In editione qua usi sumus, corrupte admodum haec a Neveleto vulgata sunt. Legitur enim

Fab. CCC. 235. Lupus et Equus.

Lupus quum per arvum quoddam erraret, forte hordei copiam reperit; sed quum eo uti in cibum minime posset, relicto discessit. Equo autem mox obviam factus, eum ad arvum illud ut veniret hortabatur, aiens, ut repertum hordeum non comederit, sed ipsi reservaverit, quod dentium equi strepitum audire, summae sibi esset voluptati. Cui Equus subiiciens, Heus tu, ait, si lupi hordeo vesci possent, haud profecto aures ventri praeposuisses.

Indicat haec fabula, quod iis, qui natura mali sunt, etsi honestatem aliquando praeseferant, nunquam tamen creditur.

Fab. CCCI. 236. Lupus et Vulpes.

In Lupum incidens Vulpes, rogabat ne se iam vetulam devoraret. Cui Lupus, Te omnino dimittam, ait, si tria mihi vera dixeris. Tum illa, Vtinam, inquit, tibi non occurrissem; utinam ex hac hora haud amplius vivas; utinam mihi obvius haud iterum fias.

Qui in angustias incidit, occulta mentis egerit consilia.

ἐπεὶ καὶ δέως ἀυτῶ etc. quae quidem nullum sensum efficiunt.

Μῦθος τβ΄. Λύκοι καὶ Κύνες.

Οἱ λύκοι τοῖς κυσὶν εἶπον· διὰ τί ὅμοιοι ὄντες ἡμῖν ἐν πᾶσιν, οὐχ ὁμοφρονεῖτε ἡμῖν ὡς ἀδελφοί; οὐδὲν γὰρ ὑμῶν διαλλάττομεν, πλὴν τῇ γνώμῃ, καὶ ἡμεῖς μὲν ἐλευθερίᾳ συζῶμεν, ὑμεῖς δὲ τοῖς ἀνθρώποις [1] ὑποκύπτοντες καὶ δουλεύοντες, πληγὰς παρ᾽ αὐτῶν ὑπομένετε, [2] καὶ κλοιὰ περιτίθεσθε, καὶ φυλάττετε καὶ τὰ πρόβατα· ὅτε δὲ ἐσθίουσι, μόνα τὰ ὀστᾶ ὑμῖν ἐπιρρίπτουσι. Ἀλλ᾽ ἐὰν πείσησθε, πάντα τὰ ποίμνια ἔκδοτε ἡμῖν, πάντα κοινὰ εἰς κόρον ἐσθίοντες. Ὑπήκουσαν οὖν πρὸς ταῦτα οἱ κύνες· οἱ δὲ ἔνδον τοῦ σπηλαίου εἰσελθόντες, πρότερον τοὺς κύνας διέφθειραν.

Ὅτι τὰς ἑαυτῶν πατρίδας προδιδόντες, τοιούτους μισθοὺς λαμβάνουσι.

Μῦθος τγ΄. Λύκος καὶ Λέων.

Λύκος ποτὲ ἄρας πρόβατον ἐκ ποιμνίου, ἐκόμιζεν αὐτὸ εἰς κοίτην. Λέων δὲ αὐτῷ συναντήσας, ἀφεῖλε τὸ πρόβατον. Ὁ δὲ πόρρωθεν σταθεὶς εἶπεν· ἀδίκως ἀφείλου τὸ ἐμόν. Ὁ δὲ λέων γελάσας ἔφη· σοὶ γὰρ δικαίως ὑπὸ φίλου ἐδόθη;

1. ὑποκύπτοντες. Editum iampridem fuerat ὑποκρύπτοντες, sed ipse Nev. corrigendum esse docuit.

2. καὶ κλοιὰ περιτίθεσθε. Non satis apposite *Nev.* ver-

Fab. CCCII. 237. Lupi et Canes.

Lupi Canibus olim dixere: Quid, quum omnino nobis similes sitis, eadem quoque nobiscum mente ut fratres non estis? Et sane nihil a vobis, nisi voluntate discrepamus. Nos enim in libertate vivimus, vos hominibus subiecti et servi, verberibus obnoxii, vinculis ad collum pressi, et custodiendis gregibus addicti: quum vero cibum sumunt, vobis ossa tantum obiiciunt. Quapropter si nostra vobis amicitia grata est, greges omnes in nostram potestatem tradite, omniaque communia erunt, atque nobiscum ad satietatem vescemini. His dictis paruere Canes; sed vix in speluncam cum Lupis ingressi, statim ab ipsis dilacerati sunt.

Ita qui patrias produnt suas, talem mercedem consequuntur.

Fab. CCCIII. 238. Lupus et Leo.

Lupus ovem de grege raptam in latibulum suum detulit. Leo autem obviam factus, raptori praedam abstulit. Ad quem Lupus longius abstans, Iniuste, exclamabat, quod meum erat rapuisti. Cui Leo subridens, Tibi ne, ait, iuste id ab amico donatum fuerat?

tit, *et trunco alligamini*. Haec enim verba proprie significant, *vincula collo geritis*.

[1] Τὲς ἅρπαγας, καὶ πλεονέκτας λῃστὰς, ἐνὶ πταίσματι κειμένους, καὶ ἀλλήλους μεμφομένους, ὁ λόγος ἐλέγχει.

Μῦθος τδ'. Λύκοι, Πρόβατα, καὶ Κριός.

[2] Λύκοι πρέσβεις ἔστειλαν τοῖς προβάτοις εἰρήνην ποιῆσαι μετ' αὐτῶν διηνεκῆ, εἰ τὲς κύνας λάβωσι, καὶ διαφθείρωσι. Τὰ μωρὰ δὲ πρόβατα, συνέθεντο τοῦτο ποιῆσαι. Ἀλλά τις γέρων κριὸς εἶπεν· πῶς ὑμῖν πιστεύσω καὶ συνοικήσω, ὅπου καὶ τῶν κυνῶν φυλαττόντων με, ἀκινδύνως νέμεσθαι ἐ δυνατόν ἐστι;

Ὅτι ἐ δεῖ τινα ἀσφαλείας τῆς ἑαυτῦ γυμνωθῆναι, τοῖς ἀκαταλλάκτοις ἐχθροῖς δι' ὅρκον πεισθέντα.

Μῦθος τε'. Λύχνος.

Μεθύων λύχνος ἐν ἐλαίῳ, καὶ φέγγων, ἐκαυχᾶτο, ὡς ὑπὲρ ἥλιον πλέον λάμπει. Ἀνέμε δὲ πνοῆς συῤῥευσάσης, εὐθὺς ἐσβέσθη. Ἐκ δευτέρε δὲ ἅπτων τις, εἶπεν αὐτῷ· φαῖνε λύχνε, καὶ σίγα· τῶν ἀςέρων τὸ φέγγος ἐποτε ἐκλείπει.

1. Τοὺς ἅρπαγας. Erat in Neveleti editione huiusce Epimythii tale initium, ὅτι τὲς ἅρπαγας, quod quam vitiosum sit nemo non videt. Sic itaque restituendum duximus.

Rapaces et avaros latrones notat fabula, qui in eodem errato quum sint, se se mutuo accusant.

Fab. CCCIV. 242. Lupi, Oves, et Aries.

Lupi olim Ovibus legatos misere, pacem cum illis continuam se habituros pollicentes, si canes interficerent. Stultae Oves id faciendum recepere; sed vetulus quidam Aries, Qui vobis confidam, ait, quave securitate vobiscum verser, quando mihi etiam canum excubiis munito, vix sine periculo pascere datum est?

Non oportere quemquam se suae salutis praesidiis nudare, implacabilium hostium iuramentis confisum.

Fab. CCCV. 243. Lucerna.

Oleo ebria Lucerna, magnaque luce refulgens, se prae sole splendescere gloriabatur. At venti aura mox afflante, statim extincta est. Quapropter quum eam rursus quispiam accenderet, Luce tua contenta Lucerna sis, ait, et tace: astrorum enim splendor numquam deficit.

2. Hoc Apologo usus est Demosthenes, Philippo Macedone Oratores sibi ab Atheniensibus dedi postulante, quod negaret aliter quam his remotis se cum ipsis foedus facturum.

Ὅτι οὐ δεῖ τινα, ἐν τοῖς λαμπροῖς καὶ τῇ δόξῃ τοῦ βίου τυφοῦσθαι· ὅσα γὰρ ἂν κτήσαί τις, [1] ξένα τυγχάνει.

Μῦθος τϛ'. Μηναγύρται.

[2] Μηναργύρται [3] ὄνον ἔχοντες, τούτῳ εἰώθεισαν τὰ σκεύη ἐπιτιθέντες ὁδοιπορεῖν. Καὶ δήποτε ἀποθανόντος αὐτοῦ ἀπὸ κόπου, ἐκδείραντες αὐτὸν, ἐκ τοῦ δέρματος [4] τύμπανα κατεσκεύασαν, καὶ τούτοις ἐχρῶντο. Ἑτέρων δὲ αὐτοῖς μηναγυρτῶν ἀπαντησάντων, καὶ πυνθανομένων αὐτῶν, ποῦ ἂν εἴη ὁ ὄνος, ἔφασαν, τεθνηκέναι μὲν αὐτὸν, πληγὰς δὲ τοσαύτας λαμβάνειν, ὅσας οὐδὲ ζῶν ὑπέμεινεν.

Οὕτω καὶ τῶν οἰκετῶν ἔνιοι, εἰ καὶ τῆς δουλείας ἀφεθῶσιν, τῶν δουλικῶν οὐκ ἀπαλλάττονται.

1. ξένα τυγχάνει. Ad sapientissimi huius Epimythii veritatem confirmandam, memoriae occurrit elegantissimum illud Luciani Epigramma, quo mortales docet humanis nihil fidere rebus: nulla enim nostra sunt En ut se habet:

> Ἀγρὸς Ἀχαιμενίδου γενόμην ποτὲ, νῦν δὲ Μενίππου·
> Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον.
> Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν μέ ποτ' ᾤετο, καὶ πάλιν οὗτος
> Οἴεται, εἰμὶ δ' ὅλως οὐδενὸς, ἀλλὰ τύχης.

2. Μηναγύρται. *Menagyrtae* dicebantur Phrygiae Cybeles sacris initiati, evirati quidam homines ut plurimum ac flagitiosi, *Curetes*, *Corybantes*, et *Galli* etiam vocati, qui tympana pulsantes singulis mensibus coetus faciebant, stipemque colligebant. Appellabantur

Non debet quisquam dignitatis et huius vitae gloria obcaecari; quaecumque enim quis possidet aliena sunt.

Fab. CCCVI. 245. Galli.

Galli quidam asellum habentes, consueverant ei impositis sarcinis iter facere. Mortuum tandem ex labore asellum deglubentes, ex corio sibi tympana confecere, iisque pro more uti coeperunt. Alii autem Galli quum forte in eos obviam incidissent, et ubi esset asellus rogarent, Eum quidem mortuum esse, dixere, sed tot verberibus caedi, quot vivus nunquam ferre potuisset.

Ita servorum nonnulli licet libertate donati, a servilibus tamen laboribus non liberantur.

etiam μητραγύρται, seu divisim, μητρὸς ἀγύρται, quasi *magnae Deorum matris Cybeles praestigiatores*. De his vide quae enarrat Dionys. Halicar. Lib. II.

3. ὄνον ἔχοντες. Hinc aperte colligitur, sacerdotes Cybeles asino uti consuevisse ad Deae mysteria circumferenda, quemadmodum ad peragenda sacra Cereris Eleusinae, quibus opus erat, asino imposita deportabantur.

4. τύμπανα κατεσκεύασαν. Vide Catulli *Galliambum*, cui titulus *Atys*, ex quo multa ad tympana Gallorum spectantia eruere poteris. Solebant enim strepitu tympani obtundere clamorem eorum quos evirabant. Eorum figuram exhibuit Laur. Pignor. *De serv.* quae cum Dempsteri effigie non convenit, ad Rosin. Lib. II. c. 4. Ceterum eamdem fabulam retulere Phaedrus Lib. IV. 1. et

Μῦθος τζ'. Μῦς καὶ Βάτραχος.

Χερσαῖος μῦς κακῇ μοίρᾳ βατράχῳ ἐφιλιώθη. Ὁ δὲ βάτραχος, κακῶς βȣλευσάμενος, τὸν πόδα τοῦ μυὸς τῷ ἑαυτοῦ ποδὶ συνέδησε. Καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τῆς χώρας ἦλθον σῖτον δειπνήσοντες. Ἔπειτα εἰς τὸ χεῖλος τῆς λίμνης πλησιάσαντες, ὁ μὲν βάτραχος τὸν μῦν εἰς τὸν βυθὸν κατήνεγκεν, αὐτὸς βρυχάζων τῷ ὕδατι, καὶ τὸ βρεκεκὲξ, κοὰξ, κοὰξ ἀνακράζων. Ὁ δὲ ἄθλιος μῦς τῷ ὕδατι φυσηθεὶς, ἐτεθνήκει. Ἐπέπλει δὲ τῷ ποδὶ τοῦ βατράχȣ συνδεδεμένος. Ἰκτινὸς δὲ τȣ̃τον ἰδὼν, τοῖς ὄνυξιν ἥρπασε, βάτραχος δὲ δεσμώτης ἐπηκολȣ́θει, δεῖπνον καὶ αὐτῷ ἰκτίνῳ γινόμενος.

Ὅτι κἂν νεκρὸς ᾖ τις, ἰσχύει πρὸς ἄμυναν· ἡ γὰρ θεία δίκη ὑφορᾷ πάντα, καὶ τὸ ἴσον ἀποδίδωσι καὶ ζυγοστατεῖ.

Μῦθος τή. Ναυαγός.

Ἀνὴρ πλȣ́σιος Ἀθηναῖος μεθ' ἑτέρων τινῶν ἔπλει. Καὶ δὴ χειμῶνος σφοδρȣ̃ γενομένου, καὶ τῆς νηὸς περιτραπείσης, οἱ μὲν λοιποὶ πάντες διενήχοντο, ὁ δὲ Ἀθηναῖος, παρ' ἕκαστα τὴν Ἀθηνᾶν ἐπικαλȣ́μενος, μυρία ἐπηγγέλλετο, ἐὰν πε-

Babrius, cuius insigne fragmentum ex Tzetzis *Chil. Histor.* XIII. §. 475. retulit Natalis Comes *Mytholog.* Lib. IX. c. 5.

Fab. CCCVII. 249. Mus et Rana.

Mus terrestris malo suo fato cum Rana amicitiam contraxerat. Sed illa dolum meditans, Muris pedem suo pedi alligavit. Ita iuncti, primo quidem in agrum venere frumentum comesuri: mox ad lacus ripam accessere. Quo quum pervenissent, Rana Murem in profundos gurgites traxit, sub aquas suo more coaxans. Mus autem infelix aqua distentus periit. Mortuus vero quum huc illuc per paludem, Ranae pedi alligatus, innataret, Milvus eum conspiciens unguibus rapuit, cum eoque Ranam etiam eodem vinculo coniunctam sustulit, quae una cum Mure escam milvo suppeditavit.

Omnis, mortuus sit licet, ad vindictam satis pollet: divina siquidem iustitia paria refert, cuncta quasi in trutina perpendens.

Fab. CCCVIII. 250. Naufragus.

Dives quidam Atheniensis olim cum aliis nonnullis navigabat. Tempestate autem ingenti exorta, subversaque navi, reliqui omnes se natatu servarunt; sed Atheniensis subinde Minervam invocans, sexcenta ei promittebat, si ex undis eripe-

1. τὴν Ἀθηνᾶν ἐπικαλούμενος. Erat enim tutela Atheniensium Dea, a qua etiam urbem nomen accepisse ferunt.

εἰσωθῇ. Εἷς δέ τις τῶν συννεναυαγηκότων, παρανηχόμενος ἔφη πρὸς αὐτόν· [1] σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει.

Τοὺς εἰς συμφορὰς ἐμπίπτοντας χρὴ καὶ αὐτοὺς ὑπὲρ ἑαυτῶν κοπιᾶν, καὶ εἶθ' οὕτως τοῦ Θεοῦ περὶ βοηθείας δέεσθαι.

Μῦθος τθ'. Ναυαγὸς καὶ Θάλασσα.

Ναυαγὸς ἐκβρασθεὶς εἴς τινα αἰγιαλὸν, διὰ τὸν κόπον ἐκοιμᾶτο. Μετὰ μικρὸν δὲ [2] ἐξυπνασθεὶς ἐμέμφετο τῆς θαλάσσης, [3] αὐτὴν ἐναιτιάζων, ὅτι γε δελεάζουσα τοὺς ἀνθρώπους τῇ πρᾳότητι τῆς ὄψεως, καὶ ἡνίκα ἂν αὐτοὺς προσδέχηται, ὑπογαστρισαμένη διαφθείρει. Ἡ δὲ ὁμοιωθεῖσα γυναικὶ, εἶπε πρὸς αὐτόν· ἀλλ', ὦ οὗτος, μὴ ἐμὲ μέμφου, ἀλλὰ τοὺς ἀνέμους· [4] ἐγὼ μὲν γὰρ ἐκ φύσεως τοιαύτη εἰμὶ, ὁποίαν με νῦν ὁρᾷς· οἱ δὲ, αἰφνίδιόν μοι ἐμπίπτοντες, κυματίζουσι, καὶ ἐξαγριαίνουσι.

1. σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει. Dii namque, ut Varronis verbis utar, facientes adiuvant. Huiusmodi autem proverbium citatur quoque a Suida, dum in eamdem sententiam refert etiam huiusmodi senarium:

Αὐτός τι νῦν δρῶν, εἶτα τοὺς Θεοὺς κάλει.

Fac interim aliquid ipse, dein Deos voca.

Quo monemur haud divinae opis fiducia industriam in rebus agendis esse remittendam, sed iuxta Homericum illud *Odyss.*

.... ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,
Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται.

retur, quum adnatans ex naufragis unus, Cum Minerva, inquit, tu quoque manus move.

Qui in calamitates incidere, necesse est pro se laborare, ac deinde Deum quoque, ut auxilium afferat, invocare.

Fab. CCCIX. 251. Naufragus et Mare.

Naufragus in litus eiectus, nimio labore fessus dormiebat. Deinde vero excitatus, in Mare convicia ingerebat, ipsum accusans, quod aspectus lenitate homines alliciens, simul ac eos excepisset, absorbens protinus perderet. At Mare mulieris formam indutum, ei apparens dixit: Ne me, quaeso, sed ventos accuses. Ego enim tranquillum ac placidum natura sum, quale modo me vides: sed illi in me improviso irruentes, fluctus excitant, et asperum reddunt et immite.

Vide Erasm. *Prov. Chil.* I. *Cent.* VI.

2. ἐξαναστάς. Quid, si adverbialiter praeponeretur ἐνύπνιον? Ita elegantius et concinne magis se haberent, quae sequuntur, nempe ἡ δὲ ὁμοιωθεῖσα γυναικὶ etc.

3. αὐτὴν ἐναιτιάζων. Ita restituendum duxi, quum in edito esset αὐτὴ δὲ ἐνατίζων, quae corrupta quam sint quis non videt? Neveletus corrigendum putaverat αὐτήν γε ἐνατενίζων.

4. ἐγὼ μὲν γάρ. Hinc illud Plutarchi in *Solone*:

Ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται, ἢν δέ τις αὐτὴν
Μὴ κινῇ, πάντων ἐστὶ δικαιοτάτη.

Δεῖ οὖν καὶ ἡμᾶς τῶν ἀδικημάτων οὐδὲν τοὺς δρῶντας αἰτιᾶσθαι, ὅταν ἑτέροις ὑποτεταγμένοι ὦσιν, ἀλλὰ τοὺς ἐπιστατοῦντας.

Μῦθος ρί. Ὁδοιπόροι καὶ Κόραξ.

Πορευομένοις τισὶν ἐπὶ πρᾶξιν τινὰ, κόραξ ὑπήντησεν τῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον πεπηρωμένος. Ἐπιστραφέντων δὲ αὐτῶν, καὶ [1] τινος ὑποστρέψαι παραινοῦντος, τοῦτο σημαίνειν τὸν οἰωνὸν, ἕτερος ὑποτυχὼν εἶπεν· καὶ πῶς οὗτος ἡμῖν δύναται τὰ μέλλοντα μαντεύεσθαι, ὃς οὐδὲ ἰδίαν πήρωσιν προείδετο, ἵνα φυλάξηται;

Οὕτω καὶ οἱ ἐν τοῖς οἰκείοις πράγμασι τὸ ἄβουλον κεκτημένοι, καὶ εἰς τὰς τῶν πέλας συμβουλίας ἀδόκιμοι.

Μῦθος ριά. Ὄνον ἀγοράζων.

Ὄνον τις ἀγοράζειν μέλλων, ἐπὶ δοκιμασίᾳ, καὶ πεῖρα αὐτὸν ἔλαβεν, καὶ εἰσαγαγὼν αὐτὸν ἐπὶ τῆς φάτνης, μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὄνων τοῦτον ἔστησεν. Ὁ δὲ, καταλιπὼν τοὺς ἄλλους, ἐπὶ τῷ ἀργοτάτῳ καὶ ἀδδηφάγῳ ἔστη, [2] καὶ ὅς οὐδὲν ἐποίει.

1. τινὸς ὑποστρέψαι παραινοῦντος. Inauspicatissimus avium corvus habebatur, sive dextra sive sinistra accineret, aut obvius quolibet modo appareret. Tanta autem erat superstitio, ut plerique inceptum iter abrumperent, domumque redirent. Hinc Plinius Lib. X. c. 12. *Pessima corvorum significatio, cum glutiunt vocem velut strangu-*

Oportet igitur nos etiam haud eos, qui aliis subiecti sunt, accusare, si quid peccaverint, sed eos potius qui iussere.

Fab. CCCX. 254. Viatores et Corvus.

Nonnullis ad opus quoddam agendum profectis, Corvus oculorum altero captus obvius fuit. Conversis proinde illis, et quodam ut reverterentur suadente, quod nimirum id huiusmodi moneret augurium, alter respondit: Qui nobis ille futura praedixerit, qui neque propriam caecitatem praevidit, ut sibi ab illa caveret?

Ita qui in propriis rebus desipiunt, etiamsi consilia dent aliis, inutiles et viles sunt.

Fab. CCCXI. 257. Asini emptor.

Asinum quidam empturus, emit hoc pacto, ut eius experimentum ac periculum faceret. Eum itaque ad praesepe ductum, inter alios suos asellos collocavit. Ille vero ceteris relictis, iuxta asinum quendam ociosissimum, et voracissimum, qui-

lati. Sin vero a solis ortu accinisset corvus, felix auspicium habebatur. Horat. *Od*. 27. Lib. III.

Oscinem corvum prece suscitabo
Solis ab ortu.

2. καὶ ὃς οὐδὲν ἐποίει. Ita in Palatinis Codicibus: sed in Codice Vaticano n. 777. in quo Fab. CLXI. cum hac ipsa

Δήσας οὖν καὶ ἀπαγαγὼν, τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ τοῦτον παρέδωκε. Τοῦ δὲ ἐρωτῶντος, εἰ οὕτω ταχεῖαν αὐτοῦ τὴν δοκιμασίαν ἐποιήσατο, ὑποτυχὼν εἶπεν· ἀλλ' ἔγωγε οὐδὲ ἐπιδέομαι πείρας· οἶδα γὰρ ὅτι οὗτος, ὁποῖος ἐξ ἁπάντων τὸν συνήθη ἐπελέξατο.

Ὅτι [1] τοιοῦτος ἕκαστος ὑπολαμβάνεται εἶναι, ὁποῖος ἑτέροις συναναστρέφεται.

Μῦθος τιβ'. Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

Ὄνος ἀκανθώδεις παλιούρους ἤσθιε. Τοῦτον ἰδοῦσα ἡ ἀλώπηξ εἶπε· πῶς οὕτω τῇ ἁπαλῇ γλώσσῃ τὸ σκληρὸν, καὶ ἀκανθῶδες [2] προσφάγιον ἐσθίεις;

Ὅτι οὐ δεῖ φλυάρων ἀνδρῶν κατηγορίας ἀκούειν· εἰς κίνδυνον γὰρ ἄγουσι τὸν ἀκούοντα.

Μῦθος τιγ'. Οὐρὰ καὶ Μέλη ὄφεως.

Οὐρά ποτε ὄφεως ἠξίου [3] πρώτη προάγειν, καὶ βαδίζειν. Τὰ δὲ λοιπὰ μέλη ἔλεγον· πῶς χωρὶς

convenit, ita scriptum est . . . ἐστι. Καὶ ὡς οὐδὲν ἐποίει, δήσας, ἀπάγων τῷ δεσπότῃ αὐτὸν ἀπέδωκε.

1. τοιοῦτος ἕκαστος. Hinc aureum illud Isocratis monitum in *Paraen. ad Demon.* Μηδένα φίλον ποιοῦ, πρὶν ἂν ἐξετάσῃς πῶς κέχρηται τοῖς πρότερον φίλοις. Ἔλπιζε γὰρ αὐτὸν καὶ περὶ σὲ γενέσθαι τοιοῦτον, οἷος καὶ περὶ ἐκείνους γέγονε. *Neminem tibi amicum facias, nisi prius perspexeris quomodo se cum prioribus amicis gesserit. Pro certo enim habe ipsum er-*

que nihil umquam agebat, se se proiecit. Id Herus videns, eum statim fune ligatum proprium ad dominum reduxit: cui quaerenti, an tam cito eius experimentum fecisset, Ego mehercle, respondens ait, probatione opus non habeo: scio enim eum talem esse, qualis is est, quem sibi socium delegit.

Talis quisque praesumitur esse, quales ii sunt quibuscum versatur.

Fab. CCCXII. 260. Asinus et Vulpes.

Asinus spinosum edebat paliurum. Eum intuita Vulpes, Qui sic, dixit, lingua tam mollicula duram hanc et spinosam voras escam?

Nugacium hominum accusationes non audiendae; audientem enim in periculum deducunt.

Fab. CCCXIII. 264. Cauda et Membra serpentis.

Serpentis olim Cauda corpus ducere, et praecedere rogavit. Cetera vero Membra, Quomodo, di-

ga te talem futurum, qualis erga illos fuerit. Cui convenit Euripideum illud:

Τοιοῦτός ἐστιν ἕκαςος, οἷσπερ ἥδεται ξυνών.

2. προσφάγιον ἐσθίεις. Manca est haec fabula, si quid video. *Nev.*

3. πρώτῃ προάγειν. Heic profecto verborum ordo inversus a librario fuit, atque legendum ἠξίου προάγειν, καὶ πρώτῃ βαδίζειν.

ὀμμάτων καὶ ῥινὸς ἡμᾶς ἄξεις, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα; Ταύτην δὲ οὐκ ἔπειθον, ἕως τὸ φρονοῦν ἐνικήθη. Ἡ οὐρὰ δὲ ἦρχε καὶ ἦγε, σύρουσα τυφλὴ πᾶν τὸ σῶμα, ἕως εἰς βάραθρον πετρῶν ἐνεχθεῖσα, τὴν ῥάχιν καὶ πᾶν τὸ σῶμα ἔπληγεν. Σαίνουσα δὲ ἱκέτευε τὴν κεφαλὴν, λέγουσα· σῶσον ἡμᾶς, εἰ θέλεις, δέσποινα· τῆς κακῆς γὰρ ἔριδος ἐπειράθην.

[1] Ὅτι ἄνδρας δολίους καὶ κακοὺς, καὶ τοῖς δεσπόταις ἐπανισταμένους, ὁ λόγος ἐλέγχει.

Μῦθος τιδ΄. Ὄφις, Γαλῆ, καὶ Μῦες.

Ὄφις καὶ γαλῆ [2] ἔν τινι οἰκίᾳ ἐμάχοντο. Οἱ δὲ ἐκεῖσε μῦες ἀεὶ καταναλισκόμενοι ὑπὸ ἀμφοτέρων, ὡς ἐθεάσαντο αὐτοὺς μαχομένους, ἐξῆλθον βαδίζοντες. Ἰδόντες δὲ τοὺς μῦας, τότε ἀφέντες τὴν πρὸς ἀλλήλους μάχην, ἐπ' ἐκείνους ἐτράπησαν.

Οὕτω καὶ οἱ ἐν ταῖς τῶν δημαγωγῶν στάσεσιν αὐτοὺς παρεισβάλλοντες, λανθάνουσιν αὐτοὶ [3] ἑκατέρων παρανάλωμα γινόμενοι.

1. ὅτι ἄνδρας δολίους. Ociosum plane, atque redundans est ὅτι. Expungendum propterea, vel legendum Τούς.

2. ἔν τινι οἰκίᾳ ἐμάχοντο. A bufonibus et serpentibus feles privatis odiis dissident; nam ipsis conspectis,

xere, sine oculis et naso nos ducere poteris, quorum auxilio cetera etiam animalia ducuntur? Sed eam nequaquam persuasere, donec suo tandem damno sapere coacta fuit. Cauda itaque ceteris Membris imperare, eaque ducere coepit, integrum corpus caecà trahens; sed tandem in saxosum barathrum devoluta, tergum totumque corpus laceravit. Tum vero caput adulari, ipsumque supplex rogare, aiens, Serva nos, si velis, o domine; malam enim contentionem experta sum.

Dolosos ac pravos homines, suosque contra dominos insurgentes indicat fabula.

Fab. CCCXIV. 265. Serpens, Felis, et Mures.

Serpens et Felis in quadam domo pugnabant. Inquilini itaque Mures, qui ab utrisque continuo devorabantur, ubi decertantes eos videre, cavis illico exiere suis. Ipsi vero simul ac Mures videre, iris sepositis, praeliisque dimissis, omnes in illos conversi sunt.

Ita qui se populi ductorum dissidiis immiscent, ab utraque tandem parte maximis damnis afficiuntur.

ut Volaterranus ait, statim ad praelium se accingunt. Aldrov. *De Quadrup.*

3. ἑκατέρων παρανάλωμα. Haud satis perspicue ista Neveletus transtulit. Quid ni vertendum potius, *inscii*

Μῦθος τιέ. Πλέοντες.

Εμβάντες τινὲς εἰς σκάφος ἔπλεον. Γενομένων δὲ αὐτῶν πελαγίων, συνέβη χειμῶνα ἐξαίσιον γενέσθαι, καὶ τὴν ναῦν μικρῦ καταδύεσθαι. Τῶν δὲ πλεόντων ἕτερος περιῤῥηξάμενος, τὺς πατρῴυς θεὺς ἐπεκαλεῖτο μετὰ οἰμωγῆς καὶ στεναγμῶν, χαριστήρια ἀποδώσειν ἐπαγγελλόμενος, ἐὰν περισωθῶσι. Παυσαμένυ δὲ τῦ χειμῶνος, καὶ πάλιν γαλήνης γενομένης, εἰς εὐωχίαν τραπέντες, ὠρχῦντό τε ϗ ἐσκίρτων, ἅτε δὴ ἐξ ἀπροσδοκήτυ διαπεφευγότες κινδύνυ. Καὶ στεῤῥὸς ὁ κυβερνήτης ὑπάρχων, ἔφη πρὸς αὐτύς· ἀλλ' ὦ φίλοι, οὕτως καὶ ἡμᾶς γεγηθῆναι δεῖ, ὡς πάλιν, ἐὰν τύχοι, χειμῶνος ἐσομένυ.

Μὴ σφόδρα κατεπαίρεσθαι ταῖς εὐτυχίαις, ὁ μῦθος διδάσκει, τῆς [1] τύχης τὸ εὐμετάβλητον ἐννοῦμένυς.

Μῦθος τις'. Πλύσιος ϗ Βυρσεύς.

[2] Πλύσιος βυρσεῖ παραπλησιάζων τις, καὶ μὴ δυνάμενος τὴν δυσωδίαν φέρειν, ἐπέκειτο αὐτῷ

se tum ab his, tum ab illis afflictandos vel *vexandos praebent?*

1. τύχης τὸ εὐμετάβλητον. Elegantissimum exstat in eamdem sententiam *Paulli Silentiarii* Epigramma *Anthol.* Lib. I. c. 8. cuius initium:

Μήτε βαθυκτεάνοιο τύχης κυφίζεο ῥοίζῳ,

Fab. CCCXV. 272. Navigantes.

Quidam olim nave conscensa maritimum iter habebant. Quum vero iam in altum processissent, tempestate vehementi repente exorta, navis iam iam demergebatur. Quapropter e Navigantibus unus animo deiectus, magno cum gemitu et eiulatu Deos patrios invocabat, ingentia munera pollicitus, si servarentur. Sedata itaque tempestate quum mare quievisset, ad epulas conversi summa laetitia gestiebant exultabantque, utpote qui praeter exspectationem periculum evasissent. Durus vero gubernator quum esset, O amici, inquit, sic nos laetari oportet, quasi rursus, si sors ferat, sit tempestas oritura.

Docet fabula non multum felicitate extolli oportere, fortunae incostantiam cogitantes.

Fab. CCCXVI. 273. Dives et Coriarius.

Dives prope Coriarium habitans, neque foetorem ferre valens, ut discederet instabat. Is ve-

Μήτε σέο γνάμψη φροντὶς ἐλλθερίλω.

2. Πλέστιος βυρσεῖ. Corruptissima haec erant in Palatinis membranis, in quibus legebatur ita: πλέσιον βυρσὶ παραπλησιάζοντα. Neveletus vero haec ita emendanda commonuit.

ἵνα μεταβῇ. Ὁ δὲ ἀνεβάλλετο, λέγων μετ' ὀλίγον χρόνον μεταβήσεσθαι. Τοῦ δὲ συνεχῶς γινομένου, συνέβη, χρόνου διελθόντος, ἐν συνηθείᾳ γενομένου τῆς δυσωδίας μηκέτι ἐνοχλεῖν.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια τῶν πραγμάτων τὰ δυσυχῆ καταπραΰνει.

Μῦθος τιζ'. Ποιμὴν καὶ Κύων.

[1] Μάνδρας εἴσω πρόβατα ποιμὴν εἰσάγων, λύκον ἤμελλε συγκλεῖσαι, εἰ μὴ κύων ἰδὼν τοῦτον εἶπε πρὸς τὸν ποιμένα· πῶς τὰ πρόβατα σῶσαι θέλων, τόνδε λύκον συνεισάγεις τῇ ποίμνῃ;

Μῦθος τιη'. Ποιμὴν καὶ Κύων.

Ποιμὴν ἔχων κύνα παμμεγέθη, τούτῳ εἰώθει τὰ ἔμβρυα, καὶ τὰ ἀποθνήσκοντα τῶν προβάτων παραβάλλειν. Καὶ δή ποτε εἰσελθούσης τῆς ποίμνης, ὁ ποιμὴν θεασάμενος τὸν κύνα [2] προσιόντα τοῖς προβάτοις, καὶ σαίνοντα αὐτὰ, εἶπεν· ἀλλ' ὦ οὗτος, ὃ θέλεις σὺ τούτοις, ἐπὶ τῇ σῇ κεφαλῇ γένοιτο.

1. Deest huic fabulae Epimythion, quemadmodum et subsequenti CCCXIX. Quae quidem levis iactura.

2. προσιόντα τοῖς προβάτοις. Recte Theocritus monuit *Idyl.* X. v. 11.

χαλεπὸν χορίων κύνα γεῦσαι.

Intestina canem semel adgustasse periclum est.

Quod deinde proverbii instar dictum fuit etiam a Lu-

ro id in longum differebat, brevi se discessurum promittens. Sed quum continuo maneret, tandem contigit, ut alter sensim assuesceret, nec amplius malo odore molestaretur.

Indicat fabula, consuetudine res difficiles leniri.

Fab. CCCXVII. 274. Pastor et Canis.

Pastor in caulam oves ducens, lupum cum iis erat inclusurus. Sed Canis ipsum intuitus, Quomodo, inquit, gregem servare si cupis, lupum intromittis?

Fab. CCCXVIII. 275. Pastor et Canis.

Pastor praegrandem Canem nactus, solebat ei abortivos foetus, ovesque morbo demortuas obiicere. Ingresso autem aliquando grege in stabula, Pastor Canem intuitus prope oves stantem, easque adulantem, Heus tu, inquit, quae iis evenire cupis, tuum in caput recidant.

ciano ad hunc modum: Οὐδὲ κύων παύσαιτ' ἂν, ἅπαξ σκυτοτρωγεῖν μαθών. Quibus convenit et Horatius dum ait *Sat.* V. Lib. II.

quae si semel uno
De sene gustarit, tecum partita lucellum,
Ut canis a corio nunquam absterrebitur uncto.

Πρὸς ἄνδρα λόγοις μὲν φίλον φαινόμενον, πονηρὰ δὲ κατὰ νῦν βυλόμενον.

Μῦθος τιθ'. Ποιμὴν καὶ Λυκιδεῖς.

Ποιμὴν εὑρὼν λυκιδεῖς, τύτυς μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας [1] ἀνέτρεφεν, οἰόμενος, ὅτι τελειωθέντες, ὐ μόνον τὰ ἑαυτῦ πρόβατα τηρήσυσιν, ἀλλὰ καὶ ἕτερα ἁρπάζοντες αὐτῷ οἴσυσιν. Οἱ δὲ, ὡς τάχιστα ηὐξήθησαν, ἀδείας τυχόντες, [2] πρώτην αὐτῦ τὴν ποίμνην διαφθείρειν ἤρξαντο. Ὁ δὲ, ἀναστενάξας εἶπεν· ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα· τί γὰρ τύτυς νηπίυς ὄντας ἔσωζον, ὓς ἔδει καὶ ηὐξημένυς ἀναιρεῖν;

Μῦθος τκ'. Προμηθεὺς καὶ Ἄνθρωποι.

Προμηθεὺς κατὰ πρόσταξιν τῦ Διὸς ἀνθρώπυς ἔπλασε καὶ θηρία. Ὁ δὲ Ζεὺς θεασάμενος πολλῷ πλείονα τὰ ἄλογα ζῶα, ἐκέλευσεν αὐτῶν τῶν θηρίων τινὰ διαφθείραντα, ἀνθρώπυς μεταtυπῶσαι. Τῦ δὲ τὸ προσταχθὲν ποιήσαντος, [3] συν-

1. ἀνέτρεφεν. Eiusdem argumenti est Epigramma illud *Anth.* Lib. I. c. 30. quod facile ex hoc Apologo processit, in quo a Poeta Ovis ita loquens inducitur.

Τὸν λύκον ἐξ ἰδίων μαζῶν τρέφω ὐκ ἐθέλυσα,
'Αλλά μ' ἀναγκάζει ποιμένος ἀφροσύνη.
Αὐξηθεὶς δ' ὑπ' ἐμῦ κατ' ἐμῦ πάλι θηρίον ἔσαι·
Ἡ χάρις ἀλλάξαι τὴν φύσιν ὐ δύναται.

In hominem verbis quidem amicum, scelesta autem animo volventem ficta est fabula.

Fab. CCCXIX. 276. Pastor et Catuli lupi.

Pastor repertos lupi Catulos cura magna educavit, arbitratus, quum adolevissent, non solum oves custodituros suas, sed insuper alias rapientes sibi delaturos. At illi citissime adulti, occasionem nacti, primum ipsius gregem devoravere. Quapropter ingemens Pastor ait, Merito equidem plector: quid enim eos iuvenculos adhuc servavi, quos vel adultos necare oportebat?

Fab. CCCXX. 278. Prometheus et Homines.

Prometheus Iovis imperio parens, homines et bruta finxit. Iuppiter vero quum bruta multo plura illis esse videret, ei praecepit, ut bruta nonnulla destruens, inde alios homines efformaret. Hinc dum ille mandatum exsequitur, accidit, ut

2. πρώτην αὐτοῦ τὴν ποίμνην. Mallem πρῶτον.

3. συνέβη τοὺς ἐκ τούτων. Ita a Neveleto emendatum. In antiquis enim membranis vitiose admodum scriptum exstat συνέβη ἐκ τοὺς πλασθέντας. Simonides quoque varios mulierum mores ut notaret, eas a Iove ex diversis ferarum creatas fingit, fraudulentam e Vulpe, ingeniosam ex Ape, et sic de ceteris.

ἔβη τοὺς ἐκ τούτων[1] πλαθέντας, τὴν μὲν μορφὴν ἀνθρώπων ἔχειν, τὰς δὲ[2] ψυχὰς θηριώδεις.

Ἔλεγχον ὁ μῦθος ἔχει πρὸς ἄνδρας θηριώδεις, καὶ ὀργίλους.

Μῦθος τκά. Ῥόδον ϗ Ἀμάραντον.

Ῥόδῳ παραφυὲν ἀμάραντον ἔφη πρὸς αὐτό· οἷον ἄνθος εὐπρεπὲς εἶ, ϗ[3] ποθητὸν καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις· μακαρίζω σε τοῦ κάλλους καὶ τῆς εὐωδίας. Τὸ δὲ εἶπεν· ἐγὼ μὲν, ὦ ἀμάραντον, πρὸς ὀλίγον καιρὸν ζῶ, καὶ κἂν μηδεὶς κόψῃ με, τήκομαι· σὺ δὲ ἀνθεῖς ἀεὶ, ϗ ζῇς οὕτω νέον.

Ὅτι κρεῖσσον ὀλιγαρκούμενόν τινα διαμένειν, ἢ πρὸς ὀλίγον τρυφήσαντα μεταβολῆς δυστυχοῦς τυχεῖν, ἢ καὶ ἀποθανεῖν.

Μῦθος τκβ΄. Τέττιξ ϗ Ἀλώπηξ.

Τέττιξ ἐπί τινος ὑψηλοῦ δένδρου ᾖδεν. Ἀλώπηξ δὲ βουλομένη αὐτὸν καταφαγεῖν, τοιοῦτον ἐπενόησεν. Ἄντικρυς στᾶσα, ἐθαύμασεν αὐτοῦ τὴν

1. πλαθέντας. Prometheus Iapeti filius, fertur homines primum e luto finxisse, et universi hominum generis artifex fuisse, ut ait Ovid. Lib. I. *Metam.*

2. ψυχὰς θηριώδεις. Prometheum, quum hominem fingeret, ferunt portiones captas e singulis animalibus suo operi admiscuisse. Inde diversi hominum mores nati. Vide Fulgent. *Mytholog.* Lib. III. cap. *De Peleo*. Hora-

nonnulli forma quidem essent humana, mente vero et anima prorsus ferina.

Homines efferatis moribus et iracundos carpit fabula.

Fab. CCCXXI. 279. Rosa et Amarantus.

Prope Rosam natus Amarantus, O quam formosus flos es, ait, et amabilis Diis hominibusque! Te ergo tum ob formam, tum ob odorem perbeatum esse arbitror. Cui illa, Ego vero, o Amarante, ad breve tempus vivo, et quamvis me nemo decerpat, tabesco nihilominus: tu vero flores continuo, et usque recens, ut nunc, semper vivis.

Melius est paucis contentum manere, quam brevi tempore deliciis affluentem mutationem pati infelicem, vel etiam mori.

Fab. CCCXXII. 282. Cicada et Vulpes.

Cicada procera quadam in arbore canebat. Vulpes eam devorare cupiens, ut capere posset huiusmodi dolum commenta est. Stans ex adverso, at-

tius quoque idem ait Lib. I. *Ode* 16.

Fertur Prometheus addere principi
Limo coactus particulam undique
Desectam, et insani leonis
Vim stomacho apposuisse nostro.

3. ποθητὸν καὶ θεοῖς. Perbelle de Rosa Anacreon cecinit, Ῥόδον ὦ φέριστον ἄνθος κ. τ. λ.

εὐφωνίαν, καὶ παρεκάλει καταβῆναι, λέγουσα, ὅτι ἐπεθύμει θεάσασθαι πηλίκον ζῶον τηλικαῦτα φθέγγεται. Κἀκεῖνος ὑπονοῆσαι αὐτῆς[1] ὡς ἐπὶ τὸν τέττιγα ἔφη· ἀλλὰ πεπλάνησαι, ὦ αὕτη, εἰ ὑπέλαβές με καταβήσεσθαι· ἐγὼ γὰρ ἀπ' ἐκείνε ἀλώπεκας φυλάττομαι, ἀφ' ὖ[2] ἐν ἀφοδεύματι ἀλώπεκος πτερὰ τέττιγος ἐθεασάμlω.

Ὅτι τὰς φρονίμους τῶν ἀνθρώπων τῶν πέλας αἱ συμφοραὶ σωφρονίζεσι.

Μῦθος τκγ'. Τοξότης ϗ Λέων.

Ανῆλθέ τις εἰς ὄρος τοξικῆς ἔμπειρος κυνηγῆσαι. Πάντα δὲ τὰ ζῶα τῦτον θεασάμενα ἔφυγε. Λέων δὲ μόνος προσεκάλει αὐτὸν εἰς μάχlω. Ὁ δὲ βέλος πέμψας, καὶ τὸν λέοντα βαλὼν ἔφη· δέξαι, καὶ ἴδε τὸν ἐμὸν ἄγγελον, οἷός ἐςι, καὶ τότε ἐγὼ ἐπέρχομαί σοι. Ὁ δὲ λέων βληθεὶς ὥρμησε φεύγειν. Ἀλώπεκος δὲ τῦτῳ θαῤῥεῖν, ϗ μὴ φεύγειν λεγέσης, ὁ λέων ἔφη· ὦ αὕτη, ἐδαμῶς με πλανήσεις· ὅπε γὰρ τοιῦτον πικρὸν ἄγγελον ἔχει, ἐὰν αὐτὸς ἐπέλθῃ, ἐκ ἂν ὑποίσω.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μηδαμῶς πλησιάζειν τὰς πόῤῥωθεν χαλεπὰ πράττοντας.

1. ὡς ἐπὶ τὸν τέττιγα. Mancus locus, neque occurrit unde expleatur. *Nev.*

2. ἐν ἀφοδεύματι. Neveletus hanc vocem reiecit, atque

que eius vocis suavitatem simulans admirari, eam ut descenderet hortabatur, aiens optare se, quantum sit animal illud, quod tam sonoram vocem emitteret, propius videre. Illa dolum suspicata, Heus tu, falleris, ait, si me descensuram putas: ex quo enim vulpino in stercore cicadae alas esse vidi, a vulpibus caveo.

Prudentes homines aliorum calamitates cautos faciunt.

Fab. CCCXXIII. 283. Iaculator et Leo.

Quidam iaculandi peritus in montem venatum profectus est. Animalia ubi eum conspexerunt, quaelibet sibi fuga consuluere. Leo solus eum in pugnam provocavit. Tunc Venator iaculum emittens, et Leonem feriens, Nuncium meum hunc accipe, inquit, et qualis sit vide: haud mora ipse quoque ad te veniam. Vulneratus Leo in fugam protinus se coniecit: quem quum vulpes, ut animum sumeret, et resisteret, hortaretur, Nequaquam, ait, me decipies, amica; si enim tam acerbum nuncium habet, quum ipse venerit, haud sane potero substinere.

Fabula ostendit, eos qui eminus nocere possunt, numquam cominus ad pugnam venire.

emendandum proposuit ἐν φωλεῷ τινι, quemadmodum etiam vertit.

Μῦθος τκδʹ. Ὕαινα καὶ Ἀλώπηξ.

[1] Τὰς ὑαίνας φασὶ παρ' ἐνιαυτὸν ἀλλασσομένης αὐτῶν τῆς φύσεως, ποτὲ μὲν ἄρσενας, ποτὲ δὲ θηλείας γενέσθαι. Καὶ δὴ ὕαινα θεασαμένη ἀλώπεκα ἐμέμφετο αὐτὴν, ὅτι φίλην θέλουσαν αὐτῇ γενέσθαι, οὐ προσίεται. Κἀκείνη ὑποτυχοῦσα εἶπεν· ἀλλ' ἐμὲ μὴ μέμφου, τὴν δὲ σὴν φύσιν, δι' ἣν ἀγνοῶ, πότερον ὡς φίλῃ ἢ ὡς φίλῳ σοι χρήσομαι.

Πρὸς ἄνδρα ἀμφίβολον.

Μῦθος τκέ. Ὕαιναι.

Τὰς ὑαίνας φασὶ παρ' ἐνιαυτὸν ἀλλάττειν τὴν φύσιν, καὶ ποτὲ μὲν ἄῤῥενας γενέσθαι ποτὲ δὲ θηλείας· καὶ δή ποτε ἄρσην ὕαινα θηλείᾳ παρὰ φύσιν διετέθη. Ἡ δὲ ἀποτυχοῦσα ἔφη· ἀλλ', ὦ οὗτος, μὴ ταῦτα πράττε, ὡς ἐγγὺς τὰ αὐτὰ πεισόμενος.

Πρὸς ἄρχοντας λογοθετοῦντας τοὺς ὑπ' αὐτοὺς, καὶ πάλιν, ἐκ τοῦ συμβεβηκότος, τούτους ὑπ' ἐκείνων λογοθετουμένους.

1. Τὰς ὑαίνας φασί. Ovid. *Metam.* Lib. XV.

Et quae modo femina tergo
Passa marem, nunc esse marem miramur hyaenam.

Plinius Lib. VIII. cap. 30. *Hyaenis utramque esse natu-*

Fab. CCCXXIV. 286. Hyaena et Vulpes.

Ferunt Hyaenas quotannis naturam mutare, et modo mares, modo feminas esse. Aliquando itaque Hyaena Vulpem conspicata, eam graviter obiurgabat, quod numquam secum congredi vellet, quae illius amore frui valde cupiebat. At Vulpes, Ne me, ait, sed tuam potius obiurga naturam, cuius caussa, utrum te pro amica vel pro amico habere debeam, prorsus ignoro.

In hominem versipellem et ambiguum ficta est fabula.

Fab. CCCXXV. 287. Hyaenae.

Hyaenas singulis annis naturam mutare ferunt, et qui modo mas fuit, deinde in feminam converti. Quum olim itaque Hyaena masculus, contra naturae leges cum femina coire vellet, Heus tu, illa ait, ne quid tale facias; haec eadem enim mox ipse patieris.

Ad magistratus haec fabula respicit, qui rerum gestarum rationem a subiectis poscunt; mox casu fit, ut his ab illis ratio reddatur.

ram, et alternis annis mares, alternis feminas parere sine mare vulgus credit. Aristoteles negat. Locus est Aristotelis Lib. V. *de Animal. Hist.* cap. 32. cui Aelianus contra est Lib. I. c. 25. *Nev.*

Μῦθος τπς΄. Ἱππεὺς φαλακρός.

Φαλακρός τις ξένας τρίχας τῇ ἑαυτῦ περιθεὶς κεφαλῇ ἵππευεν. [1] Ἄνεμος δὲ φυσήσας, ἀφεῖλεν ταύτας. Γέλως πλατὺς δὲ τὲς παρεςῶτας εἶχε. Κἀκεῖνος εἶπε τῦ δρόμου παύσας· τὰς ἐκ ἐμὰς τρίχας τί ξένον φεύγειν με, αἳ καὶ τὸν ἔχοντα ταύτας, μεθ' ὃ καὶ ἐγεννήθησαν, κατέλιπον;

Ὅτι μηδεὶς λυπείσθω συμφοραῖς ἐπελθούσαις αὐτῷ. Ὁ γὰρ γεννηθεὶς οὐκ ἔσχεν ἐκ φύσεως, τοῦτο οὐδὲ παραμένει· [2] γυμνοὶ γὰρ ἤλθομεν οἱ πάντες, γυμνοὶ ἐν ἀπελευσόμεθα.

Μῦθος τπζ΄. Χελιδὼν καὶ Ὄρνιθες.

Χελιδὼν ἐκκλησίαν τῶν ὄρνεων συναθροίσασα, παρῄνει, φάσκουσα κράτιςον εἶναι, τὸ μὴ προσκόπτειν ἀνθρώποις, ἀλλὰ φιλίαν συνθεμένους, οἰκείως διακεῖσθαι πρὸς αὐτές. Τῶν δὲ ὀρνέων τις τὰ ἐναντία [3] τῇ χελιδόνι ἔλεγεν· ἀλλὰ τὸ σπέρμα τῦ λίνε μᾶλλον κατεσθίοντες ἀναλίσκωμεν, καὶ ἀφανῆ ποιῶμεν, ἵνα μηκέτι ἔχωσι πλέκειν δίκτυα καθ' ἡμῶν. Ἡ μὲν ἐν χελιδὼν ἀριστέω

1. Ἄνεμος δὲ φυσήσας. Eamdem fabulam versibus expressit elegantissimis Avienus, *Apologo* X.

2. γυμνοὶ γὰρ ἤλθομεν. Monachus fortasse quidam codicis olim possessor haec Epimythio adiunxit, memor nimirum Iobi verborum, qui ait Cap. 1. vers. 21.

Fab. CCCXXVI. 288. Eques calvus.

Calvus quidam adscititiam comam gerens equitabat. Sed quum ventus forte flare coepisset, eam longe asportavit. Quo viso, adstantes maximos cachinnos tollere coeperunt. Sed ille subsistens, Quid mirum est, ait, si me non mei crines fugiunt, quum et ipsum, cum quo prius fuere, deseruerint?

Nemo supervenientibus calamitatibus dolere debet: quicquid enim a natura, dum nascimur, non habemus, labile est atque caducum; nos enim nudi in mundum venimus, et nudi abibimus.

Fab. CCCXXVII. 290. Hirundo et Aves.

Hirundo Avium convocata concione, monuit optimum esse, ut homines non offenderent, sed pacta amicitia benevole erga eos se se gererent. Hirundini alia contradixit avicula, aiens, Quin potius lini semen disperdamus, atque absumamus, ne in posterum sit, unde retia in nos nectere possint. Hirundo itaque, quae melius quam Aves ceterae sensit, sine periculo mansit, in urbibus

Nudus egressus sum de utero matris meae, et nudus revertar illuc.

3. *τῇ χελιδόνι ἔλεγεν*. Haec ita Neveletus emendavit. Erat enim in veteribus membranis *ἐναντία τὴν χελιδόνα λέγειν*.

γνώμην ἔχουσα, ἀκίνδυνος ἐγένετο, ἐν ταῖς πόλεσι διατρίβουσα, ἐν ταῖς οἰκίαις τίκτουσα παρὰ ἀνθρώποις, καὶ οὐδὲν ὑπ' αὐτῶν πάσχει κακόν. Τὰ δὲ λοιπὰ ὄρνεα, ὡς μᾶλλον ὑπομείναντα κατεσθίειν τὸ σπέρμα, ὡς πάντως ὄντος τοῦ λίνου κακῶν αἰτίου, συμβαίνει λιπαρὰ γενέσθαι, καὶ μάλα δικαίως ὑπὸ ἀνθρώπων συλλαμβανόμενα, δαπανᾶσθαι, οὕτως τε ταύτην τὴν κακογνωμοσύνην ὑπομείναντα, μετενόησεν μὴ μετὰ ἀνθρώπων μένειν, ἀλλ' ἐν ἀέρι πέτασθαι.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ὅσοι τοῖς βιωτικοῖς πράγμασι τῷ τῆς ἀγχινοίας βουλεύματι ἐχρήσαντο, ἀκίνδυνοι διεφυλάχθησαν.

Μῦθος τκή. Χρεωφειλέτης.

Ἀθήνησιν ἀνὴρ χρεωφειλέτης, ἀπαιτούμενος παρὰ τοῦ δανειστοῦ τὸ χρέως, τὸ μὲν πρῶτον παρεκάλει ἀναβολὴν αὐτῷ παρασχέσθαι, ἀπορεῖν φάσκων. Ὡς δὲ οὐκ ἔπειθεν, προσαγαγὼν ἣν μόνον εἶχεν ὗν, [1] ἤγουν χοῖρον, παρόντος αὐτοῦ ἐπώλει. Ὠνητοῦ δὲ προσελθόντος, καὶ διερωτῶντος, [2] εἰ τοκὰς ἡ ὗς, ἐκεῖνος ἔφη· μὴ μόνον αὐτὴν τίκτειν, ἀλλὰ καὶ παραδόξως· [3] τοῖς μὲν γὰρ

1. ἤγουν χοῖρον. Manifestum glossema. Expungendae hae voces, quarum alteram in margine repertam textui illevit exscriptor, vitio hominibus suae sortis haud insolente. *Nev.*

2. εἰ τοκὰς ἡ ὗς. Extendenda haec forsitan, et legendum εἰ τοκὰς ᾖ ἡ ὗς. *Nev.* Nihil opus est.

degens, et in aedibus pariens apud homines, nulloque ab iis damno afficitur. At ceterae, quae semina potius comedere decreverunt, quasi linum malorum omnium illis caussa esset, maxime pingues evasere; atque ita contigit, ut expetitae magis ab hominibus in cibum caperentur. Quo in stulto consilio quum persisterent, eas tandem poenituit cum hominibus non mansisse, sed per aera volare maluisse.

Ita qui in rebus, quae ad vitam spectant, sagaci consilio usi sunt, incolumes ac sine periculo evasere.

Fab. CCCXXVIII. 294. Debitor.

Athenis Debitor quidam quum a creditore exigeretur, primo quidem dilationem sibi concedi postulabat, se tunc solvendo non esse affirmans. Vbi vero eum persuadere non potuit, adductam, quam solam habebat, suem, praesente illo venum proposuit. Quodam autem accedente, et an sus illa pareret interrogante, non solum eam parere ipse respondit, sed et praeter opinionem, Myste-

3. *τοῖς μὲν γὰρ μυστηρίοις*. Fabulae istius sensus a festorum illorum dependet notitia; cui lucem praefert Theophr. *Χαρακτ. περὶ ἀδολεσχίας*, sic aiens: *Καὶ ὡς Βοηδρομιῶνος μὲν τὰ μυστήρια, Πυανεψιῶνος δὲ κατ' ἀγροὺς Διονύσια*. *Παναθηναῖα* vero non illa *μεγάλα* quae *διὰ πενταετηρίδος* fiebant intelligi heic oportet, sed illa *μικρὰ* quae *δι' ἐνιαυ-*

[1] μυστηρίοις θήλεα ἀποκύειν, τοῖς δὲ παναθηναίοις ἄρσενα. Τοῦ δὲ ἐκπλαγέντος πρὸς τὸν λόγον, ὁ δανειστὴς εἶπεν· ἀλλὰ μὴ θαύμαζε, αὕτη γάρ σοι [2] καὶ Διονυσίοις ἐρίφους τέξεται.

Ὁ λόγος δηλοῖ τοῦτο· οὐκ ὀκνοῦσιν οἱ πολλοὶ διὰ τὸ ἴδιον κέρδος εἰς τὰ ἀδύνατα καὶ ἀνύπαρκτα ψευδομαρτυρεῖν.

Μῦθος τκθʹ. Χύτραι.

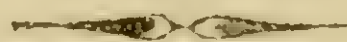
Χύτραν ὀστρακίνην καὶ χαλκῆν, ποταμὸς κατέφερεν. Ἡ δὲ ὀστρακίνη τῇ χαλκῇ ἔλεγεν· μακρόθεν μου κολύμβα, καὶ μὴ πλησίον, ἐὰν γάρ μοι συμπροσψαύσεις, κατακλῶμαι, κἄν τε ἐγὼ μὴ θέλουσα προσψαῦσαι.

Ὅτι ἐπισφαλής ἐστι βίος πένητι, δυναστοῦ ἄρχοντος πλησίον παροικοῦντος.

τὸν, ut venditori nostro fraus sua constet. *Nev.*

1. μυστηρίοις θήλεα ἀποκύειν. Sues mysteriis mactari solitas docet Aelianus περὶ ζώων Ἱστορ. Lib. X. c. 16. Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τοῖς μυστηρίοις καταθύουσι τὰς ὗς, καὶ μάλα δικαίως, λυμαίνονται γὰρ τὰ λήϊα. *Nev.*

2. καὶ Διονυσίοις. De Dionysiacis vero certaminibus ita loquitur Athenaeus *Deipn.* Lib. XI. cap. 226. Ἀθη-

riis feminei, Panathenaeis vero masculi sexus filios eniti solere. Quum ad haec emptor obstupesceret, Ne profecto mireris, creditor subiecit; haec sus enim Dionysiis hoedulos etiam est paritura.

Fabella demonstrat, plerosque, dummodo sibi lucrum faciant, de impossibilibus falsisque rebus falso testari non dubitare.

Fab. CCCXXIX. 295. Ollae.

Testaceam et aeneam Ollam flumen vehebat. Testacea vero aiebat aeneae, Longe a me nata; cave ne accedas: si enim me attigeris, diffringar, etiam si te tangere nolim.

Periculosa vita est pauperi, prope habitante potentiore principe.

ναῖοι τοῖς διονυσιακοῖς ἀγῶσι τὸ μὲν πρῶτον ἠριστηκότες καὶ πεπωκότες ἐβάδιζον ἐπὶ τὴν θέαν, καὶ ἐστεφανωμένοι ἐθεώρουν. Παρὰ δὲ τὸν ἀγῶνα πάντα οἶνος αὐτοῖς ᾠνοχοεῖτο, καὶ τραγήματα παρεφέρετο, καὶ τοῖς χοροῖς εἰσιοῦσιν ἐνέχεον πίνειν, καὶ διηγωνισμένοις ὅτ' ἐξεπορεύοντο ἐνέχεον πάλιν, et reliqua, quae omitto libens. Hinc ea merito vocabat Diogenes Cynicus, *μεγάλα θαύματα μωροῖς*. Laertius in *Vita*.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΤΙΠΑ.

Μῦθος τλ΄. Ποταμοὶ ϗ Θάλασσα.

Ποταμοὶ συνῆλθον ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ϗ τὴν θάλασσαν κατῃτιῶντο, λέγοντες αὐτῇ· διὰ τί ἡμᾶς, εἰσερχομένες ἐν τοῖς ὕδασι, καὶ ὑπάρχοντας ποτίμους καὶ γλυκεῖς, ἀπεργάζῃ ἁλμυροὺς καὶ ἀπότους; Ἡ δὲ θάλασσα ἰδεσα, ὅτι αὐτῆς καταμέμφονται, λέγει πρὸς αὐτὲς, μὴ ἔρχεσθαι, καὶ μὴ γίνεσθαι ἁλμυροί.

Οὗτος ὁ μῦθος παριστᾷ τοὺς ἀκαίρως αἰτιωμένους τινὰς, καὶ παρ᾽ αὐτῶν μᾶλλον ὠφελουμένους.

Μῦθος τλά. Θηρευτὴς ϗ Λύκος.

Ἀνήρ τις θηρευτὴς λύκον θεασάμενος προσβάλλοντα τῇ ποίμνῃ, καὶ πλεῖςα τῶν προβάτων, ὡς δυνατὸν, διασπαράττοντα, τῦτον εὐμηχάνως θηρεύει, καὶ τὲς κύνας αὐτῷ ἐπαφίησι, φθεγξάμενος πρὸς αὐτόν· ὦ δεινότατον θηρίον· πῦ σε ἡ προλαβῦσα ἰσχὺς, ὅτι τοῖς κυσὶν ὅλως ἀντιςῆναι ἐκ ἠδυνήθης;

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὡς τῶν ἀνθρώπων ἕκαςος ἐν τῇ ἰδίᾳ τέχνῃ καθέστηκε δόκιμος.

EX SYNTIPA.

Fab. CCCXXX. 4. Fluvii et Mare.

In unum convenerant Fluvii, Mare ut accusarent, quod se, simul atque eius intrassent aquas, dulces quamvis essent, et potui apti, salsos et ad bibendum redderet inutiles. Quae Mare quum audiisset, aegre ferens innoxium se culpari, Nolite, inquit, aquas intrare postea meas, ne corrumpamini sale.

Haec contra illos dicta sunto, qui, quibus gratiam debent, eos lacessunt maledictis temerariis.

Fab. CCCXXXI. 6. Venator et Lupus.

Venator quum videret Lupum ovile irrumpentem, ovesque multas vi dilaniantem, dolo eum circumvenit, eique canes immisit suos, his illum verbis increpans; Miserum animal! Vbi nunc est illa vis tua, ut possis contra canes te defendere?

Cuilibet ars sua laudem conciliat.

Μῦθος τλβ′. Ταῦρος, Λέαινα, καὶ Σύαγρος.

Ταῦρος εὑρηκὼς κοιμώμενον λέοντα, τοῦτον κερατίσας ἀπέκτεινεν· ἐπιστᾶσα δὲ ἡ ἐκείνου μήτηρ, πικρῶς αὐτὸν ἀπεκλαίετο. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν σύαγρος ὀλοφυρομένην, μακρόθεν ἑστὼς, ἔφη πρὸς αὐτήν· ὢ πόσοι ἄρα τυγχάνουσιν ἄνθρωποι θρηνοῦντες, ὧν τὰ τέκνα ὑμεῖς ἀπεκτείνατε.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖ τις, μετρηθήσεται αὐτῷ.

Μῦθος τλγ′. Λέων καὶ δύο Ταῦροι.

Λέων προσβαλὼν ταύροις δυσὶν, ἐπειρᾶτο τούτους καταθοινήσασθαι· οἱ δὲ τὰ ἑαυτῶν κέρατα ἐπίσης αὐτῷ ἀντιπαρατάξαντες, οὐκ εἴων τὸν λέοντα μέσον αὐτῶν παρελθεῖν. Ὁρῶν τοίνυν ἐκεῖνος, ὡς ἀδυνάτως ἔχει πρὸς αὐτοὺς, κατεσοφίσατο τοῦ ἑνὸς, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφησεν, ὡς εἴγε τὸν σὸν ἑταῖρον προδώσεις μοι, ἀβλαβῆ σε διατηρήσω· καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀμφοτέρους τοὺς ταύρους ἀνῄρηκεν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὡς καὶ πόλεις καὶ ἄνθρωποι ἀλλήλοις ὁμονοοῦντες, οὐ συγχωροῦσιν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς περιγίνεσθαι· τῆς δ᾽ ὁμονοίας περιφρονοῦντες, εὐχερῶς ἄρδην τοῖς ἐναντίοις ἁλίσκονται.

Fab. CCCXXXII. 11. Taurus, Leaena, et Aper.

Taurus dormientem Leonem repererat, eumque percussum cornibus interfecerat. Interim accesserat Leonis mater, quae filii casum acerbe lugebat. Quam eiulantem ut animadvertit Aper, stans procul ita illam alloquutus est; Quot putas reperiri homines, qui liberos suos a vobis interemptos plorent?

Qua quis mensura aliis mensus est, eadem quoque ei redditur.

Fab. CCCXXXIII. 13. Leo et Tauri duo.

In duos Tauros Leo faciebat impetum, lautas sibi epulas quaerens. Illi coniunctis viribus opponunt cornua, medios ne irruere possit Leo. Duobus ergo impar Leo viribus, dolo agere coepit, sicque est alloquutus alterum; Amicum tuum si prodideris mihi, incolumem hinc ego te dimittam. Qua usus fraude, facili utrumque necavit negotio.

Ita et civitates et homines, quamdiu inter se concordiam colunt, facile hostes vincunt; ea autem soluta, cladi repente fiunt obnoxii.

Μῦθος τλδʹ. Ἀλώπηξ καὶ Πίθηξ.

Ἀλώπηξ καὶ πίθηξ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡδοιπόρουν. Παρερχόμενοι δὲ διά τινων μνημείων, ἔφη ὁ πίθηξ τῇ ἀλώπεκι, ὡς πάντες οἱ νεκροὶ οὗτοι, ἀπελεύθεροι τῶν ἐμῶν γεννητόρων ὑπάρχουσιν. Ἡ δὲ ἀλώπηξ λέγει τῷ πίθηκι· εὐχερῶς ἐψεύσω· οὐδεὶς γὰρ τῶν ἐνταῦθα ταφέντων ἀπελέγξαι σε δύναται.

Οὗτος ὁ μῦθος παραινεῖ τὸν τοὺς ψευδολόγους ὀρθῶς διελέγχοντα, καὶ τοὺς προδήλως τὸ ψεῦδος ἀντὶ ἀληθείας προσφέροντας.

Μῦθος τλέ. Ἀλώπηξ καὶ Λέων.

[1] Ἀλώπηξ θεασαμένη ἐγκάθειρκτον λέοντα, καὶ τούτου στᾶσα ἐγγὺς, δεινῶς αὐτὸν ὕβριζεν· ὁ δὲ λέων ἔφη πρὸς αὐτήν· οὐ σύ με καθυβρίζεις, ἀλλ᾽ ἡ προσπεσοῦσά μοι ἀτυχία.

Ὁ μῦθος οὗτος δηλοῖ, ὡς πολλοὶ τῶν ἐνδόξων δυσπραγίαις περιπίπτοντες, ὑπ᾽ εὐτελῶν ἐξουθενοῦνται.

1 Haec Fabula imitatio illius omnino videtur, quae de Hoedo et Lupo superius occurrit p. 125. *Prim. Part.*

Fab. CCCXXXIV. 14. Vulpes et Simia.

Vulpes et Simia eumdem in locum faciebant iter. Quum per sepulcra eas via duceret, Simia ad Vulpem, Omnes, inquit, quos heic sepultos vides, parentum meorum liberti erant. Callide, respondet Vulpes, mentita es: nec enim horum quisquam, qui humati sunt, te potest convincere.

Haec fabula notat eos, qui opportune convincunt mendaces, quique manifestum mendacium pro veritate venditant.

Fab. CCCXXXV. 17. Vulpes et Leo.

Vulpes prope Leonem inclusum stans, multis eum lacerabat contumeliis. Leo respondet, Tu quidem nulla me iniuria afficis, sed adversa, quam nunc experior, fortuna.

Multi ex potentibus, si in calamitates inciderint, ludibrio sunt impotentibus.

Μῦθος τλϛʹ. Κύνες καὶ Ἀλώπηξ.

Λέοντος δορὰν κύνες εὑρόντες, διεσπάραττον ταύτην· τούτοις δὲ ἀλώπηξ ἰδοῦσα ἔφη· εἰ οὗτος ὁ λέων τοῖς ζῶσι συνῆν, εἴδετε ἂν τοὺς αὐτοῦ ὄνυχας ἰσχυροτέρους τῶν ὑμετέρων ὀδόντων.

Ὁ μῦθος δηλοῖ τοὺς τῶν ἐνδόξων καταφρονοῦντας, ὅταν τῆς δόξης ἐκπίπτωσιν.

Μῦθος τλζʹ. Ἔλαφος νοσοῦσα.

Ἔλαφος νόσῳ περιπεσοῦσα, ἐπί τινος τόπου πεδινοῦ κατεκέκλιτο. Τινὰ δὲ τῶν θηρίων εἰς θέαν αὐτῆς ἐλθόντα, τὴν παρακειμένην τῇ ἐλάφῳ νομὴν κατεβοσκήθησαν· εἶτα ἐκείνη τῆς νόσου ἀπαλλαγεῖσα, τῇ ἐνδείᾳ δεινῶς κατετρύχετο, καὶ τῇ νομῇ τὸ ζῆν προσαπώλεσεν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὡς οἱ περιττοὺς καὶ ἀνοήτους κτώμενοι φίλους, ἀντὶ κέρδους ὑπ᾽ αὐτῶν ζημίαν μᾶλλον ὑφίσανται.

Μῦθος τληʹ. Θηρευτὴς καὶ Κύων.

Ἀνὴρ θηρευτὴς παρερχόμενον κύνα ἰδὼν, διηνεκῶς αὐτῷ ψωμοὺς προσεπέρριπτε. Λέγει οὖν πρὸς τὸν ἄνδρα ὁ κύων· ἄνθρωπε, ἄπιθι ἐξ

Fab. CCCXXXVI. 19. Canes et Vulpes.

Pellem Leonis repererant Canes, eamque lacerabant dentibus. Quod videns Vulpes, sic eos alloquuta esse fertur: Leo iste si adhuc in vivis esset, experiremini ungues eius fortiores vestris dentibus.

Haec fabula carpit eos, qui potentes, quum exciderunt potentia, lacessunt.

Fab. CCCXXXVII. 20. Cervus aegrotans.

Cervus morbo correptus, in loco campestri procubuerat. Ferae autem, quae illum visitatum venerant, pabula, quae strata fuerant Cervo, devorarunt. Vt vero posteà paullulum convaluit Cervus, inopia oppressus, vitam cum pabulo perdidit.

Qui nimios et stultos habent amicos, ex eis plus damni, quam emolumenti capiunt.

Fab. CCCXXXVIII. 12. Venator et Canis.

Venator quidam Cani, quotiescumque praeteribat, obiiciebat frusta esculenta. Canis autem illum his verbis compellasse fertur; Abeas

ἐμοῦ· ἡ γὰρ πολλή σου εὔνοια μᾶλλόν με τὰ μέγιστα θροεῖ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὡς οἱ πολλὰ δῶρά τισι παρεχόμενοι, δῆλοί εἰσι τὴν ἀλήθειαν ἀνατρέποντες.

Μῦθος τλθ'. Κύων καὶ βρῶμα.

Κύων ἁρπάσας βρῶμα ἐκ μακελλίου, ᾤχετο φυγὰς ἐκεῖθεν, καὶ ἔφθασεν ἐπί τινα ποταμόν. Περαιούμενος δὲ αὐτὸν, ὁρᾷ ἐν τοῖς ὕδασι τὴν τοῦ βρώματος σκιὰν, πολλῷ οὖσαν, οὗ ἔφερεν, εὐμεγεθέστερον. Καὶ τοῦ στόματος τὸ βρῶμα ἀποῤῥίψας, ἐπὶ τὴν ὁραθεῖσαν αὐτοῦ σκιὰν κατηπείγετο. Τῆς δὲ ἀφανοῦς γενομένης, στραφεὶς ὁ κύων τὸ ἀποῤῥιφὲν ἆραι, οὐδὲν ἐφεῦρε τὸ σύνολον· καὶ γὰρ ἐκεῖνο παρά τινος καταπτάντος κόρακος εὐθὺς ἡρπάγη καὶ κατεβρώθη. Εἶτα ὁ κύων ἑαυτὸν ἐταλάνιζε, τί ἄρα πέπονθα, λέγων, ὅτι, ὃ εἶχον, ἀφρόνως καταλιπὼν, ἐφ' ἕτερον ἀφανὲς ἠπειγόμην, κἀκείνου ἀποτυχὼν καὶ τοῦ προτέρου ἐξέπεσον;

Ὁ μῦθος οὗτος ἐλέγχει τοὺς ἀκορέστως ἔχοντας, καὶ τῶν κρειττόνων ὀρεγομένους.

Μῦθος τμ'. Ὄναγρος καὶ Ὄνος.

Ὄναγρος ὄνον ἰδὼν βαρὺν γόμον ἐπαγόμενον, καὶ τὴν δουλείαν αὐτῷ ἐπονειδίζων, ἔλεγεν· εὐτυχὴς ὄντως ἐγὼ, ὅτι ζῶν ἐλευθέρως καὶ διάγων

hinc a me. Nimia enim liberalitas tua facit, ut maxima metuam mala.

Multi, qui dona dant, verum pervertere cogitant.

Fab. CCCXXXIX. 28. Canis cibum ferens.

Canis ex macello quum rapuisset cibum, ocius inde fugiens pervenit ad flumen. Quod dum transit, in aquis cibi videt simulacrum, multum eo, quod ferebat, maius. Dimisso ergo ex ore cibo, umbram, quam viderat, appetit. Quae quum evanuisset, Canis se convertit, ut tolleret, quod abiecisset. Nihil autem invenit; corvus enim delatus id rapuerat, et voraverat. Tunc Canis, Miser; inquit, ego, quae patior! Quae enim possidebam, stultus amisi; quae vero ignota erant, appetii. Igitur et haec, et illa perdidi.

Haec fabula designat eos, qui cupiditate insatiabili plura semper concupiscunt.

Fab. CCCXL. 30. Onager et Asinus.

Onager Asinum videns grave portantem onus, eique servitutem exprobrans, ita est alloquutus: Felix ego, qui libertate fruor, otio in-

ἀκόπως, αὐτοσχέδιον καὶ τὴν νομὴν ἐν τοῖς ὄρεσι κέκτημαι· σὺ δὲ δι' ἄλλου τρέφῃ, καὶ δουλείαις καὶ πληγαῖς καθυποβάλλῃ διηνεκῶς. Συνέβη γοῦν αὐθωρὸν λέοντά τινα φανῆναι, καὶ τῷ μὲν ὄνῳ μὴ προσπελάσαι, ὡς συνιόντος αὐτῷ τοῦ ὀνηλάτου· τῷ δὲ ὀνάγρῳ, μεμονωμένῳ τυγχάνοντι, σφοδρῶς ἐπελθεῖν, καὶ αὐτὸν θέσθαι κατάβρωμα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὡς οἱ ἀνυπότακτοι καὶ σκληροτράχηλοι, τῇ αὐτοβουλίᾳ φερόμενοι, καὶ βοηθείας τινὸς μὴ δεόμενοι, αὐθωρὸν πτῶμα γίνονται.

Μῦθος τμά. Ἀνὴρ καὶ Κηπουρός.

Ἀνήρ τις κηπουρόν τινα θεασάμενος τῶν λαχάνων ἀρδείαν ποιούμενον, ἔφη πρὸς αὐτόν· πῶς τὰ μὲν ἄγρια φυτὰ μήτε φυτευόμενα, μήτε ἐργαζόμενα, ὡραῖα πεφύκασι, τὰ δὲ τῆς ὑμῶν φυτηκομίας πολλάκις ξηραίνεται; Ὁ δὲ κηπουρὸς ἀντέφησεν, ὡς τὰ ἄγρια τῶν φυτῶν μόνῃ τῇ θείᾳ προνοίᾳ ἐφορᾶται,[1] τὰ δὲ ἡμέτερα ὑπὸ χειρὸς ἀνθρωπίνης ἐπιμελεῖται.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὡς κρείττων ἡ τῶν μητέρων ἀνατροφὴ πέφυκε τῆς τῶν μητρυιῶν ἐπιμελείας.

1. τὰ δὲ ἡμέτερα. Sic uterque Codex. Mihi tamen in mentem veniebat ἥμερα. *Fr. Matth.* Eadem haec Fab. occurrit etiam in Aesopi Vita, quae falso Planudi tribuitur; unde facile colligi potest, quid de hoc Syntipae

dulgeo, et alimenta in montibus ultro sine labore invenio. Tu contra ab alio exspectas alimenta, continuisque servitiis et verberibus laceraris. Dum se sic iactat, confestim apparet leo. Asinum, quod agaso aderat, leo relinquit intactum; in Onagrum autem, qui solus erat, vehementem facit impetum, eumque epulatur.

Qui nullius imperio parent, et nullo consilio flecti possunt, ii pertinacia et solitudine sua imprudentes pereunt.

Fab. CCCXLI. 32. Homo et Olitor.

Olitorem quidam quum videret irrigare olera, rogavit, quomodo accideret, ut gramina silvestria nec plantata, nec culta, maturescerent, quae vero homines sevissent, saepius arescerent? Silvestres, respondet Olitor, plantae sola Dei providentia curantur, mansuetae autem hominum manibus coluntur.

Haec fabula docet, matrum disciplinam potiorem esse cura novercarum.

Fabularum consarcinatore sentiendum sit. Ita et Fab. CCCXXXIX. de Cane cibum ferente, est ap. Theonem in *Progymn.* cap. 2.

Μῦθος τμβʹ. Κύων καὶ Λύκαινα.

Κύων καταδιώκων λύκαιναν, ἐφρυάττετο τῇ τε τῶν ποδῶν ταχύτητι, καὶ τῇ ἰδίᾳ ἰσχύϊ, καὶ ἐδόκει φεύγειν [1] τὸν λύκον, δι' οἰκείαν δῆθεν ἀσθένειαν. Στραφεὶς οὖν ὁ λύκος, ἔφησε πρὸς τὸν κύνα· οὐ σὲ δέδοικα, ἀλλὰ τὴν τοῦ σοῦ δεσπότου καταδρομήν.

Ὁ μῦθος οὗτος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τινα ἐγκαυχᾶσθαι τῇ τῶν ἑτέρων γενναιότητι.

Μῦθος τμγʹ. Ἀνὴρ, Ἵππος, καὶ Πῶλος.

Ἀνήρ τις ἐπωχεῖτο θηλείᾳ τινὶ ἵππῳ ἐγκύῳ ὑπαρχούσῃ, καὶ ὁδοιποροῦντος αὐτοῦ πῶλον ἡ ἵππος ἀπέτεκεν. Ὁ δὲ πῶλος κατόπιν αὐτῆς εὐθὺς πορευόμενος, καὶ ταχέως ἰλιγγιάσας, πρὸς τὸν τῆς ἰδίας μητρὸς ἐπιβάτην ἔλεγεν· ἰδοὺ, ὁρᾷς με βραχύτατον, καὶ πρὸς πορείαν ἀδύνατον· γίνωσκε τοίνυν, ὡς εἰ ἐνταῦθα ἐγκαταλείπῃς με, αὐθωρὸν διαφθείρομαι· εἰ δὲ ἐντεῦθεν ἄρῃς με, καὶ ἀπαγάγῃς ἐν τόπῳ, καὶ ἀνατραφῆναι παρασκευάσῃς, [2] ὄντως αὐξηθεὶς ἐν ὑστέρῳ ἐποχεῖσθαί μοι ποιήσω σε.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὡς ἐκείνους χρὴ εὐεργετεῖν, ὑπὲρ ὧν καὶ ἡ ἀντάμειψις τῆς εὐποιΐας ἐλπίζεται.

1. τὸν λύκον. Mirum sane, cur, quum antea appellarit λύκαιναν, nunc bis dicat ὁ λύκος. *Fr. Matth.*

Fab. CCCXLII. 38. Canis et Lupa.

Canis Lupam insequens, crurum pernicitate et robore gloriabatur, fugere Lupam credens, quod infirmior esset Conversa autem illa, sic alloquuta fertur Canem; Non tam tuas, quam domini tui metuo minas.

Non decet alienis virtutibus gloriari.

Fab. CCCXLIII. 45. Homo, Equa, eiusque Pullus.

Dum quidam veheretur Equa gravida, enixa est pullum. Qui quum statim cursum matris esset sequutus, celeriter fatigatus, sic alloquutus est vectorem matris; Vides me infirmum, et ineptum ad iter faciendum. Scias ergo, me continuo periturum, si heic relictus fuero. Sin me hinc sustuleris, eoque duxeris, ubi ali possim, adultus postea te veham.

Beneficia sunt tribuenda iis, quos gratos fore speramus.

2. *ὄντως ἀυξυνθέας*. Forte *οὕτως* legendum. Pro *ἀυξυνθέας* vero corrige *ἀυξηνθέας*, aut *ἀυξηνθέας*. *Fr. Matth.*

Μῦθος τμδʹ. Ἀνὴρ καὶ Κύκλωψ.

Ἀνήρ τις τῶν εὐλαβῶν τυγχάνων, τάχα καὶ τοῖς πρακτέοις σεμνὸς, ἐπὶ χρόνον ἱκανὸν εὐμαρῶς τοῖς ἰδίοις παισὶ συμβιοτεύων, μετὰ ταῦτα ἐνδείᾳ περιπίπτει ἐσχάτῃ, καὶ τὴν ψυχὴν καιρίως ἀλγῶν, ἐβλασφήμει τὸ θεῖον, καὶ ἑαυτὸν ἀνελεῖν ἀπηναγκάζετο. Λαβὼν οὖν σπάθην, ἐπί τινα τῶν ἐρημικῶν τόπων ἐξῄει, θανεῖν μᾶλλον αἱρετισάμενος, ἤπερ κακῶς ζῆν. Πορευόμενος δὲ, λάκκον τινὰ βαθύτατον ἔτυχεν εὑρηκὼς, ἐν ᾧ χρυσίον οὐκ ὀλίγον παρά τινος τῶν γιγανταίων ἀπετέθειτο, ᾧ κύκλωψ τὸ ὄνομα. Ἰδὼν δὲ ὁ δῆθεν εὐλαβὴς ἀνὴρ τὸ χρυσίον, φόβου εὐθὺς καὶ χαρᾶς ἀνάπλεως γίνεται, καὶ ῥίπτει μὲν τῆς χειρὸς τὸ ξίφος, αἴρει δὲ τὸ χρυσίον ἐκεῖθεν, καὶ ἄσμενος ἐπὶ τὴν οἰκίαν καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἐπανέρχεται. Εἶτα ὁ κύκλωψ ἐπὶ τὸν λάκκον ἐλθὼν, καὶ τὸ μὲν χρυσίον μὴ εὑρηκὼς, ἀντ' αὐτοῦ δὲ κείμενον ἐκεῖσε τὸ ξίφος ἑωρακὼς, αὐτίκα τοῦτο σπασάμενος ἑαυτὸν διεχειρίσατο.

Ὁ μῦθος οὗτος δηλοῖ, ὡς τοῖς σκαιοῖς ἀνδράσιν ἀκολούθως ἐπισυμβαίνει τὰ φαῦλα· τοῖς δὲ ἀγαθοῖς καὶ εὐλαβέσι, τὰ ἀγαθὰ ταμιεύεται.

Μῦθος τμέ. Θηρευτὴς καὶ Ἱππεύς.

Ἀνήρ τις θηρευτὴς λαγωὸν καταχὼν, καὶ τοῦτον ἐπιφερόμενος, τῆς ὁδοιπορίας εἴχετο, καί τινι προσυ-

Fab. CCCXLIV. 48. Homo et Cyclops.

Vir probus et honestus diu cum liberis suis bene et fortunate vixerat. Post deinde inopia et egestate affectus et afflictus, improbis numen petebat conviciis, seque volebat interimere. Correpta ergo sica in locum desertum exiit, mori magis cupiens, quam misere vivere. Inter eundum offendit fossam altissimam, in qua ab homine gigantaeo, Cyclops ei erat nomen, multum auri esset reconditum. Id ut vidit pius ille homo, medius metum inter et gaudium, proiecta sica, tollit aurum, laetusque domum ad liberos suos properat. Cyclops deinde ad scrobem reversus, pro auro reperit gladium, eoque stricto se interficit.

Fabula docet, quod pravis hominibus mala merito accidunt; contra vero, probis, atque piis bona impertiuntur.

Fab. CCCXLV. 49. Venator et Eques.

Venator ceperat leporem, eoque sublato in humeros quum pergeret domum, incidit in Equi-

παντηθεὶς ἐφίππῳ ἀνδρὶ, ἐζητεῖτο παρ᾽ αὐτοῦ τὸν λαγωὸν, προχήματι ἀπεμπολήσεως. Λαβὼν τοίνυν ὁ ἱππεὺς τὸν λαγωὸν ἀπὸ τοῦ θηρευτοῦ, εὐθὺς δρομαῖος ᾤχετο· ὁ δὲ θηρευτὴς κατόπιν αὐτοῦ τρέχων, φθάσαι αὐτὸν δῆθεν ἐδόκει. Τοῦ δὲ ἱππέος ἐκ πολλοῦ τοῦ διαστήματος μακρὰν ἐκείνου ἀπέχοντος, ὁ θηρευτὴς, καὶ ἄκων, φωνεῖ πρὸς αὐτὸν, καί φησιν· ἄπιθι λοιπόν· ἐγὼ γὰρ ἤδη τὸν λαγωὸν ἐδωρησάμην σοι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὡς πολλοὶ ἀκουσίως τὰ ἴδια ἀφαιρούμενοι, προσποιοῦνται δῆθεν ἑκοντὶ ταῦτα δεδωκέναι.

Μῦθος τμϛ΄. Κύων καὶ Λαγωός.

Κύων λαγωοῦ καταδραμών, καὶ τοῦτον καταλαβὼν, ποτὲ μὲν αὐτὸν ἔδακνεν, ποτὲ δὲ τὸ ἐντεῦθεν ἀποῤῥέον αὐτοῦ αἷμα ἀνέλειχεν. Ὁ δὲ λαγωὸς ἐδόκει τὸν κύνα καταφιλεῖν μᾶλλον αὐτὸν, καὶ ὑπολαβὼν εἶπε πρὸς αὐτόν· ἢ ὡς προσφιλὴς περιπτύσσου με, ἢ ὡς ἐχθρὸς, καὶ πολέμιος κατάδακνε.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὡς καὶ ἄνθρωποί τινες ἔξωθεν μὲν φιλίαν ὑποκρίνονται, ἔσωθεν δὲ κακίας καὶ ἀπιστείας πεπλήρωνται.

tem, qui specie emptionis leporem peteret. Quem quum ab Venatore accepisset, incitato equo capessivit fugam. Venator eum persequebatur, ut qui vellet eum consequi. Vt vero longo intervallo relictus est, invitus hanc edidit vocem, Abeas ergo; iam enim leporem donavi equidem tibi.

Multi, qui violenter sunt spoliati suis, sponte ea dedisse simulant.

Fab. CCCXLVI. 50. Canis et Lepus.

Canis Leporem insequens prehenderat, eumque interdum mordebat, interdum fluentem ex vulnere lambebat sanguinem. Lepus ergo credens, Canem malle osculari se, conversus ad illum, Aut me amice, inquit, complectere, aut hostiliter morsu neca.

Ita homines quoque nonnulli, quum clandestinum odium iramque inexorabilem alunt, speciem amicitiae praeseferunt.

ΕΚ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΒΑΤΙΚΑΝΗΣ.

Μῦθος τμζ΄. Ἀγαθὰ καὶ Κακά.

Ἀγαθὰ πάντα ὑπὸ τῶν κακῶν ἐδιώχθη, ὡς ἀσθενῆ ὄντα· εἰς ȣ̓ρανὸν δὲ ἀνῆλθον, καὶ τὰ κακὰ ἠρώτησαν τὸν Δία, πῶς εἶναι μετὰ ἀνθρώπων. Ὁ δὲ εἶπεν, μετ᾽ ἀλλήλων πάντα, ἓν δὲ καθ᾽ ἓν τοῖς ἀνθρώποις ἐπέρχεσθαι. Διὰ τȣ̃το, τὰ μὲν κακὰ συνεχῆ τοῖς ἀνθρώποις, ὡς πλησίον ὄντα, ἐπέρχεται, τὰ δὲ ἀγαθὰ βράδιον ἐξ οὐρανοῦ κάτεισι.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι ἀγαθῷ μὲν ȣ̓δεὶς ταχέως ἐπιτυγχάνει, ὑπὸ δὲ τῶν κακῶν ἕκαςος καθ᾽ ἑκάςην πλήττεται.

Μῦθος τμή. Γεωργὸς ϗ Θάλασσα.

[1] Γεωργός τις ἰδὼν ναῦν ἐν θαλάσσῃ κυμαινομένην, ϗ βυθῷ πεμπομένην, κατηρᾶτο τὴν θάλασσαν δακρύων. Ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν ἀνεβόα τοιαῦτα· ἵνα τί, ἄνθρωπε, μέμφῃ με μάτην; οὐ γὰρ ἔγωγε τῶν κινδύνων αἰτία, ἀλλ᾽ οἱ ἄνεμοι οἵ ἐκταράττοντές με. Εἰ δὲ βȣλήθῃς χωρὶς τȣ́των πλεῦσαι, ἡμερωτέραν δή με τῆς γῆς εὑρήσεις.

1. Parum differt haec Fabula a superius allata CCCIX. pag. 143.

EX BIBLIOTHECA VATICANA.

Fab. CCCXLVII. Bona et Mala.

Bona omnia a Malis, quod fluxa et caduca essent, accusabantur; quapropter se se in coelum receperunt. Mala vero Iovem interrogarunt, quomodo inter homines versari deberent: quibus ille respondit, ut singula singulos invaderent, et modo hunc, modo illum attingerent. Hinc itaque Mala, quum prope nos degant, continuo homines premunt; Bona vero tardius e coelo descendunt.

Ostendit fabula, quod nemo bonum aliquod cito assequitur, sed quisque a malis quotidie vexatur.

Fab. CCCXLVIII. Agricola et Mare.

Agricola quidam, quum navim in Mare fluctibus agitari, inque profundum iactari videret, flens Mare exsecrabatur. Hoc autem, Cur me temere, illi inquit, accusas? Haud ego periculorum huiusmodi auctor sum, sed venti, qui me perturbant. Et sane, si velis sine his navigare, me terra placidius experieris.

Ὅτι γαλλικοὺς δεσπότας οἱ χαιρέκακοι παραφυσσῶντες, ἐπεγείρουσι πρὸς ὀργάς τε καὶ ζάλας.

Μῦθος τμθ΄. Ἑρμοῦ ἅμαξα καὶ Ἄραβες.

Ἑρμῆς ποτε ψεύσματα, καὶ πανουργίας θεὶς εἰς ἅμαξαν, εἰς πᾶσαν γῆν ἀπῄει. Ὡς δὲ Ἀράβων κατήντησε τὴν χώραν, συντρίβει τὴν ἅμαξαν κενὴν φορτίων. Οἱ δὲ εἰς ἄλλους τόπους οὐκ εἴασαν ὁδεῦσαι, οὐδὲ τὰ κοινὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐπιτελεῖν δυνάμενοι.

Μῦθος τν΄. Ἥλιος γαμῶν καὶ Βάτραχοι.

Ἡλίῳ ποτὲ γάμος θέρους ὑπῆρχε· πάντα δὲ τὰ ζῶα ἔχαιρον ἐπὶ τούτῳ. Οἱ δὲ βάτραχοι ἠγάλλοντο μεγάλως ἐπὶ τῇ λαμπρᾷ τραπέζῃ τοῦ ἡλίου. Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν μέγα ἀνασκεύαξας ἀνεκέκραγε, καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐβόα· ὦ ἀνόητοι, καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ, εἰς τί βοᾶτε, μέγα κεκραγότες, ὡς ἐπ' ἀγαθῷ τινι προσδοκωμένῳ; εἰ νῦν ἥλιος μονώτατος ὑπάρχων, ὕλην ἅπασαν, καὶ τὴν γῆν καταφλέγει, εἰ γήμας παῖδα ἀνθόμοιον ποιήσει, τί πάθωμεν ἡμεῖς καλὸν, εἴπετέ μοι.

Ὅτι πολλοὶ, ὧν τὸ φρόνημα κουφότερον ὑπάρχει, χαίρουσιν ἐπ' ἀδήλοις.

Fabula eos innuit, qui de alienis calamitatibus gaudentes, mites dominos ad iram et furorem impellunt.

Fab. CCCXLIX. Mercurii currus et Arabes.

Mercurius quondam mendaciis omnibus et fraudibus in curru positis, universam terram circumibat. Vt vero ad Arabum regionem pervenit, currus diffractus est, ita ut onus omne decideret. At Arabes ut alio transiret non permisere; adeo ea gens nec quae communia sunt hominibus facere potest.

Fab. CCCL. Sol uxorem ducens et Ranae.

Sol olim aèstivo tempore nuptias celebrabat. Animalia itaque omnia laetabantur, ac Ranae praesertim ob splendidissimum Solis convivium exsultabant. Sed quaedam inter illas magno cum gemitu exclamavit, et ait, O stultae atque vecordes! Quid hos clamores tollitis, quasi bonum aliquod sit eventurum? Si nunc Sol, quamvis sit unicus, nemus omne et universam terram adurit, si uxore ducta filium sibi similem habuerit, quid inquam, quid nobis eveniet?

Ita multi, ob mentis suae levitatem, de incertis rebus gaudent.

Μῦθος τνα. Φοῖβος καὶ Ζεύς.

1 Θεοῖς Ἀπόλλων ἔλεγε, μακρὰ τοξεύων, οὐκ ἂν βάλλῃ τις πλεῖον, ὐδὲ τοξεύσει. Ὁ Ζεὺς δὲ παίζων ἤρίδαινε τῷ Φοίβῳ. Ἑρμῆς δ' ἔσειεν Ἄρεος ἐν κυνῇ κλήρους· λαχὼν δὲ Φοῖβος, τὸ τόξον ἐκκυκλώσας, τὸ βέλος ἔπηξεν ἐντὸς ἑσπέρου κήπυ. Ὁ Ζεὺς δὲ διαβὰς ταὐτὸ μέτρον, ἔστη. Καὶ ποῦ βάλω, ναί, φησιν, ὐκ ἔχω χώραν. Τόξυ δὲ νίκην ἔλαβεν μὴ τοξεύσας.

Ὅτι ἐστίν τινα, καὶ κόπυ χωρὶς, νίκην ἄρασθαι, σοφῶς τοῖς πράγμασι κεχρημένον.

Μῦθος τνβ.' Ἰκτῖνος καὶ Ὄφις.

Ἰκτῖνος ὄφιν ἄνω πετάσας φέρει. Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ δακὼν τῦτον αὖθις εὐθὺς ἔκτεινεν. Ὁ δ' ὄφις ἀνεβόα· ἵνα τί ἄρα ὕτως αὐτὸς ἐμάνης, ὥστε τὺς μηδὲν ὅλως ἠδικηκότας, βλάπτειν ἐβυ-

2 Eiusdem est argumenti Fabula superius relata CCLXXIV. pag. 99. Haec vero longiori ac aliquantum diversa oratione narratur, eamque mirifice il-

Fab. CCCLI. Phoebus et Iuppiter.

Phoebus, qui longe iaculandi arte pollet, ita Diis olim dicebat: Profecto nemo me longius, vel iaculum, vel sagittam emittere poterit. At Iuppiter eum ut illuderet, secum in certamen venit. Mercurius itaque utriusque sortes in Martis galea posuit, atque agitavit; quarum prior quum Apollini obtigisset, is arcum intendens, intra Hesperi hortum sagittam emisit. Tum Iuppiter, ut ipse quoque iaculari posset, pedem ante ferens, idem spatium confecit; quapropter restitit, et, En mihi, ait, quo iaculari possim locus non superest. Ita Iuppiter, licet non missa sagitta, victoriam retulit.

Fabula monet, quod qui scit rebus sapienter uti, etiam sine labore victoriam potest reportare.

Fab. CCCLII. Milvus et Anguis.

Milvus raptum Anguem in altum volans ferebat. At ille repente conversus, ipsumque morsu feriens, illico interfecit. Quapropter Anguis morienti Milvo aiebat; Quid tam stultus fuisti, ut

lustrat, ad ea praesertim verba, quae in illa occurrunt „ ὁ Ζεὺς τοσοῦτον διέβη, ὅσον Ἀπόλλων ἐτόξευσεν.

λου, καὶ θάνατον προσάγειν; ὅμως πέπονθας ὃ ἐβούλου μοι πρᾶξαι.

Ὅτι πλεονεξίᾳ τις προσέχων, καὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἀδικῶν, ἰσχυροτέροις ἐμπεσὼν ποτε, καὶ μὴ ἐλπίζων, ἐκτίσει ἃ πρότερον πεποίηκε κακά.

Μῦθος τνγ΄. Κάμηλος.

Κάμηλος ποταμὸν διέβαινεν ὀξὺ ῥέοντα. Ἀφοδεύσασα δὲ, καὶ τὴν κόπρον εὐθὺς ἔμπροσθεν ἰδοῦσα διὰ τὸ ὀξὺ τοῦ ῥεύματος, εἶπε· τί τοῦτο; τὰ ὄξόπισθέν μου, ἔμπροσθέν μου ὁρῶ διερχόμενα.

Τῇ πόλει, ἧς ἔσχατοι καὶ ἄφρονες κρατοῦσιν ἀντὶ τῶν πρώτων καὶ φρονίμων, ἁρμόζει ὁ μῦθος.

Μῦθος τνδ΄. Κάμηλος.

Κάμηλος ἀναγκαζομένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου δεσπότου ὀρχεῖσθαι, εἶπεν· ἀλλ᾽ οὐ μόνον ὀρχουμένη εἰμὶ ἄσχημος, ἀλλὰ καὶ περιπατοῦσα.

Ὁ λόγος ἁρμόδιος πρὸς ἄνδρα, παντὶ ἔργῳ ἀπρέπειαν ἔχοντα.

eos laedere, ac ad mortem rapere velles, qui nullam tibi iniuriam intulere? En ut merito eadem refers, quae mihi facere parabas.

Docet fabula, quod saepe qui avaritia fervet, ac inopes laedit, tandem in potentiores incidens, dum minus putat, malefactorum priorum poenas luit.

Fab. CCCLIII. Camelus.

Camelus flumen transibat, quod magno aquarum impetu ferebatur. In quo quum forte alvum exonerasset, et excrementa ante se statim ferri undarum violentia vidisset, Quid istud rei est, inquit, quod quae retro me esse solent, ante me ferri videam?

Haec fabula de ea urbe narrari posset, in qua penes infimos ac stultos homines imperii summa est, neglectis praecipuis atque prudentibus viris.

Fab. CCCLIV. Camelus.

Camelus a domino saltare coactus, Ego quidem, inquit, non solum in saltando, sed etiam in eundo turpis sum.

Haec fabula dici potest de omni re, quae hominem dedeceat.

Μῦθος τνέ. Γαλῆ συλληφθεῖσα.

Γαλῆν δόλῳ τις συλλαβών τε καὶ δήσας, ἔπνιγε βαλὼν ὑδάτων συνεχείᾳ. Τῆς δὲ λεγέσης, ὡς κακὴν χάριν τίνεις ὧν ὠφέλεν, θηρῶσα μῦς τε καὶ σαύρας· ἐπιμαρτυρῶ σοί φησιν· ἀλλὰ καὶ πάσας ἔπνιγες ὄρνις, πάντα δ' οἶκον ἠρήμες, κρεῶν ἀνέωγας ἄγγος, ὥςε τεθνήξῃ, βλαπτῦσῃ μᾶλλον ἤπερ ὠφελῦσα.

Ὁ λόγος πρὸς τὲς ὀλίγα μὲν ὠφελῦντας, πλείονα δὲ βλάπτοντας.

Μῦθος τνς'. Λέων, Ἀλώπηξ, καὶ Ἔλαφος.

Λέων νοσήσας ἔκειτο ἐν φάραγγι. Τῇ προσφιλεῖ δὲ ἀλώπεκι, ᾗ προσωμίλει, εἶπεν· εἰ θέλεις ὑγιάναι με, καὶ ζῆν, τὴν ἔλαφον τὴν μεγίστην, τὴν εἰς τὸν δρυμῶνα οἰκῦσαν, τοῖς γλύκεσί σου λόγοις ἐξαπατήσασα, ἄγε εἰς ἐμὰς χεῖρας, ἐπιθυμῶ γὰρ αὐτῆς ἐγκάτων καὶ καρδίας. Ἡ δὲ ἀλώπηξ ἀπελθοῦσα εὗρε τὴν ἔλαφον σκιρτῶσαν ἐν ταῖς ὕλαις. Προσπτύξασα δὲ αὐτῇ καὶ χαίρειν εἰπῦσα, ἔφη· ἀγαθά σοι ἦλθον μηνῦσαι. Οἶδας ὡς ὁ βασιλεὺς ἡμῶν γείτων μοί ἐςι· νοσεῖ δὲ, καὶ ἐγγύς ἐστι τοῦ θνήσκειν. Ἐβουλεύετο οὖν ποῖον τῶν θηρίων μεθ' αὐτὸν βασιλεύσει. Ἔφη δὲ, ὅτι σῦς μέν ἐστιν ἀγνώμων, ἄρκτος δὲ νωθρὰ, πάρδαλις δὲ θυμώδης, τίγρις ἀλαζὼν, ἡ ἔλα-

Fab. CCCLV. Felis comprehensa.

Felem quum quidam dolo comprehendisset, atque ligasset, in profundos amnis gurgites eam demergere parabat. At illa exclamabat, Istam ne gratiam refers, quod muribus atque lacertis domum purgaverim? Id fateor, ille respondit, sed et mihi gallinas omnes interfecisti, totamque domum vacuam reddidisti, et saepe carnaria vasa aperuisti: proinde nunc morere, quandoquidem es mihi damno magis quam commodo.

Fabula eos respicit, qui parum quidem prodesse, multum vero nocere solent.

Fab. CCCLVI. Leo, Vulpes, et Cerva.

Leo aegrotans in spelunca iacebat. Vulpi itaque, quae cum eo maxima amicitia iuncta erat, quaeque ipsum frequenter invisere solebat; Si vis, inquit, me salvum atque incolumem esse, Cervam illam maximam, quae proxima in valle habitat, blandis tuis verbis deceptam, in meam redige potestatem; eius enim visceribus et corde vesci vehementer exopto. Profecta Vulpes Cervam per nemora saltantem invenit, cumque ea colludens, Salve, inquit, amica, bonum tibi nuntium ferens venio. Haud ignoras, quod Rex noster prope me habitat: nunc ille saevo morbo laborat, iamque ei suprema imminet dies. Quapropter deliberabat qualem ferarum post se regni heredem relinqueret;

φος ἀξιωτάτη ἐςὶν εἰς βασιλέα, ὅτι ὑψηλή ἐςι τὸ εἶδος, πολλὰ δὲ ἔτη ζῇ, ϰ̀ τὸ κέρας αὐτῆς ὄφεσι φοβερόν. Καὶ τί σοι πολλὰ λέγω; ἐκυρώθης βασιλεύειν· τί μοι ἔςαι πρώτῃ σοι εἰπούσῃ; Ἀλλ' εὖξαι μοι σπευδούσῃ, μὴ πάλιν με ζητήσῃ· χρήζει γάρ με σύμβουλον ἐν πᾶσιν. Εἰ δὲ ἐμοῦ τῆς γραὸς ἀκούσῃς, συμβουλεύω καί σε ἐλθεῖν, ϰ̀ προσμένειν τελευτῶντι αὐτῷ. Οὕτως εἶπεν ἡ ἀλώπηξ· τῆς δὲ ὁ νοῦς ἐτυφλώθη τοῖς λόγοις, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ σπήλαιον μὴ γινώσκουσα τὸ μέλλον. Ὁ δὲ λέων [1] * * * Ἐγὼ δὲ μόνη σοι δουλεύσω. Οὕτω ἀπατήσασα τὴν δειλαίαν, ἔπεισε δεύτερον ἐλθεῖν. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὸ σπήλαιον εἰσῆλθεν, ὁ μὲν λέων δεῖπνον εἶχε, πάντα τὰ ὀστᾶ, καὶ μυελοὺς, καὶ ἔγκατα αὐτῆς καταπίνων. Ἡ δὲ ἀλώπηξ εἱςήκει ὁρῶσα· καρδίαν δὲ ἐκπεσοῦσαν ἁρπάζει λαθραίως, τοῦ κόπου κέρδος ταύτην φαγοῦσα. Ὁ δὲ λέων ἅπαντα ἐρευνήσας, μόνην καρδίαν ἐπεζήτει. Ἀλώπηξ δὲ μήκοθεν ςᾶσα, ἔφη· αὕτη ἀληθῶς καρδίαν οὐκ εἶχεν, ἥτις δὶς εἰς οἶκον καὶ χεῖρας λέοντος εἰσῆλθεν.

(1) Nonnulla heic verba intercidisse videntur, vel Codicis vitio, vel Librarii oscitantia. Ex iis enim quae sequuntur colligitur, Cervam non prima vice a Leone interemptam, sed liberam dimissam fuisse, ut iterum securius accederet, ac tunc ipsam tuto magis opprimere posset.

succurrebat enim, suem ingratam, ursam pigram, iracundam pardalim, tigrim superbam; Cervam itaque solam dignissimam esse, ut regni curam susciperet, quippe quae procero corpore esset, longum viveret, eiusque cornua serpentibus terrorem incuterent. Sed quid plura refero? Tu quidem ad imperium iam ab eo electa es. Quantum mihi felicitatis obveniet, quae prima tam faustum nuntium attuli tibi! Verum sine, quaeso, ut ad illum prompte revertar, ne me absentem iterum quaerat; semper enim in consiliis me sociam poscit. Attamen si vetulae consilium vis audire, te quoque, ut mecum venias, et apud ipsum usque ad extremum vitae commoreris, exhortor. Ita Vulpes ait, et Cerva eius sermone capta fuit. Quapropter in speluncam se contulit, futuri prorsus ignara. Leo autem * * * Ego vero tibi uni tantum serviam. His verbis miseram Cervam deceptam rursus ad Leonem venire persuasit; sed ubi in speluncam ingressa est, Leo opiparam coenam ex illius caede sibi paravit, omniaque eius ossa, musculos, et intestina devoravit. Stabat procul id Vulpes aspiciens, et Cervae cor humi forte delapsum surripuit, sibique pro laboris mercede comedit. At Leo consumptis omnibus, quum cor etiam Cervae requireret, stans procul Vulpes, Cerva quidem haec, ait, corde prorsus carebat, quod bis in hanc speluncam, et in Leonis potestatem venire non dubitavit.

Ὅτι ὁ τῆς φιλοδοξίας ἔρως τὸν ἀνθρώπων νοῦν ἐπιθολοῖ, καὶ τὰς τῶν κινδύνων συμφορὰς οὐ καταvοεῖ.

Μῦθος τνζ΄. Λέων, Προμηθεὺς, καὶ Ἐλέφας.

[1] Λέων κατεμέμφετο Προμηθέα πολλάκις, ὅτι μέγαν αὐτὸν ἔπλασεν, καὶ καλὸν, καὶ τὴν μὲν γένυν ὥπλισε τοῖς ὀδοῦσι, τοὺς δὲ πόδας ἐκράτυνε τοῖς ὄνυξιν, ἐποίησε δέ τε τῶν ἄλλων θηρίων δυνατώτερον· ὁ δὲ τοιοῦτος, ἔφασκε, τὸν ἀλεκτρυόνα φοβοῦμαι. Καὶ ὁ Προμηθεὺς ἔφη· τί με μάτην αἰτιᾷς; τὰ γὰρ ἐμὰ πάντα ἔχεις, ὅσα πλάττειν ἐδυνάμην· ἡ δέ σου ψυχὴ πρὸς τοῦτο μόνον μαλακίζεται. Ἔκλαιεν οὖν ἑαυτὸν ὁ λέων, καὶ τῆς δειλίας κατεμέμφετο, καὶ τέλος ἀποθανεῖν ἤθελεν. Οὕτω δὲ γνώμης ἔχων ἐλέφαντι περιτυγχάνει, καὶ προσαγορεύσας εἱστήκει διαλεγόμενος· καὶ ὁρῶν διαπαντὸς τὰ ὦτα κινοῦντα, τί πάσχεις, ἔφη, καὶ τί δήποτε οὐδὲ μικρὸν ἀτρεμεῖ σου τὸ οὖς; Καὶ ὁ ἐλέφας, κατὰ τύχην περιπτάντος αὐτῷ κώνωπος, ὁρᾷς, ἔφη, τοῦτο τὸ βραχὺ βομβοῦν; ἢν εἰσδύνῃ μου τῆς ἀκοῆς ὁδῷ τέθνηκα. Καὶ ὁ λέων, τί οὖν ἔτι ἀποθνήσκειν, ἔφη, με δεῖ, τοσοῦτον ὄντα, καὶ ἐλέφαντος εὐτυχέστερον, ὅσον κρείττων κώνωπος ὁ ἀλεκτρυών; ὁρᾷς ὅσον ἰσχύος ὁ κώνωψ ἔχει, ὡς καὶ ἐλέφαντα φοβεῖν.

(1) Refertur eadem haec Fabula ab Achille Tatio lib. II. pag. 434. Edit. Commelin. 1606. 8.

Fabula docet, quod gloriae cupido hominum mentem turbat, et periculorum casus non considerat.

Fab. CCCLVII. Leo, Prometheus, et Elephas.

Leo cum Prometheo saepe querebatur, quod se magnum atque pulcherrimum quum fecisset, malas dentibus armasset, pedes unguibus validos reddidisset, et ceteris feris potentiorem finxisset, gallum tamen ipse timeret. Sed Prometheus, Quid, ait, me temere accusas? quae ego facere poteram, ex me omnia prorsus habes: sed tuus est animus, qui ad hoc solum debilitatur. Leo itaque se miserum aiebat, deque sua infelicitate conquerebatur, ac demum omnino mori desiderabat. Qua in sententia quum esset, forte in Elephantem obvius incidit, eumque compellans, secum sermones serere coepit. Sed eum continuo aures moventem quum vidisset, quid hoc rei esset, et qua de caussa eius aures nec minimum quid quietae manerent, interrogavit. Cui Elephas, quum forte culex prope ipsum volitasset, Vides, inquit, hoc tam parvulum susurrans animal? Si in meam aurem irrepserit, ego repente morior. Tum Leo, Quid igitur mihi mortem expetam, talis qui sum, ac tanto Elephante beatior quanto gallus culice maior est? Atqui vides, quantum culex robur habet, qui Elephantem quoque perterret!

Μῦθος τνη΄. Λέων καὶ Ἀετός.

Λέοντι προσπτὰς ἀετὸς ἐζήτει κοινωνὸς εἶναι. Χ' ὦ λέων, τί κωλύει; πρὸς αὐτὸν εἶπεν. Ἀλλ' ἐνέχυρον δώσεις, ταχύπτερόν σε μὴ μεθεῖναι τὴν πίστιν· πῶς γὰρ φίλῳ σοι μὴ μένοντι πιστεύσω;

Ὁ μῦθος ἐκδιδάσκει, μὴ τάχιστα πᾶσι πιστεύειν, καὶ μάλιστα τοῖς μήπω φίλοις.

Μῦθος τνθ΄. Λύκος καὶ Λέων.

Λύκος πλανώμενος ἐν ἐρήμοις τόποις, κλίνοντος ἤδη πρὸς δύσιν ἡλίου, δολιχὴν αὐτοῦ τὴν σκιὰν ἰδὼν, ἔφη· λέοντ' ἐγὼ δέδοικα, τηλικοῦτος ὢν, πλέθρου δ' ἔχων τὸ μῆκος; οὐ θηρῶν ἁπλῶς πάντων δυνάστης ἀθρόων γενήσομαι; Λύκον δὲ γαυρωθέντα καρτερῶς λέων κατήσθιεν. Ὁ δὲ ἐβόησε μετανοῦν· οἴησις ἡμῖν πημάτων παραιτία.

Μῦθος τξ΄. Λύκος καὶ Ἀλώπηξ.

Λύκος τις ἁδρὸς ἐν λύκοις ἐγεννήθη· λέοντα δ' αὐτὸν ἐκάλει. Ὁ δ' ἀγνώμων τὴν δόξαν οὐκ

Fab. CCCLVIII. Leo et Aquila.

Prope Leonem advolans Aquila, eum rogabat, ut secum societatem inire vellet. Cui Leo, Nihil, mehercle, vetat; verum datis vadibus, te quae adeo velocitate me superas, pactam fidem non prodituram. Alias enim, qui credam tibi amicae, si me non exspectabis?

Fabula docet, haud statim omnibus esse fidem adhibendam, iisque praesertim, quos nondum amicos experti sumus.

Fab. CCCLIX. Lupus et Leo.

Lupus in deserta loca pererrans, dum iam sol in occasum vergeret, quum sui umbram valde longam animadvertisset, Leonem, inquit, ego timeo, quum tantus sim, ut iugerum aequem? Nonne prorsus in ceteras feras omnes imperium exercebo? Dum haec Lupus superbe secum cogitat, Leo supervenit, eumque dicto citius devoravit. Quapropter Lupus poenitentia, sed frustra, tactus, exclamabat; O stulta opinio, quae meae necis caussa es!

Fab. CCCLX. Lupus et Vulpes.

Lupus quidam quum prae ceteris lupis ad maximam corporis molem excrevisset, se leonem ap-

ἤνεγκεν. Τῶν δὲ συμφύλων ἀποσχίσας, τοῖς λέουσιν ὡμίλει. Κερδὼ δ' ἐπισκώπτουσα, μὴ φρενωθείην, ἔφη, τοσοῦτον, ὡς σὺ νῦν ἐτυφώθης· σὺ γὰρ ἀληθῶς ἐν λύκοις λέων φαίνῃ, εἰς δ' αὖ λεόντων σύγκρισιν λύκος φαίνῃ.

Πρὸς τοὺς ἀπὸ τῶν κολάκων οὐκ ὀρθῇ κρίσει ἐπαινουμένους, καὶ μέγα φρονοῦντας, ἐλεγχομένους δὲ ἑαυτοὺς ἐπιγινώσκειν.

Μῦθος τξά. Λύκος καὶ Κύων.

Λύκος ἐν κλοιῷ δεδεμένον ὁρῶν μέγιστον κύνα ἤρετο· δήσας τίς ἐξέθρεψε τοῦτον; Ὁ δὲ ἔφη, κυνηγός· ἀλλὰ τοῦτο μὴ πάθοι λύκος ἐμοὶ φίλος· λιμὸς γὰρ ἡ κλοιοῦ βαρύτης.

Ὁ λόγος δηλοῖ τὸ ἐν ταῖς συμφοραῖς οὐδὲ γαστρίζεσθαι.

Μῦθος τξβ'. Λύκος, Ἀρνίον καὶ Λέων.

Λύκος δήποτε ἄρας ἀρνὸν ἐκ ποίμνης ἀπεκόμιζεν εἰς τὴν ἰδίαν κοίτην. Λέων δὲ τούτῳ ἐξαίφνης συναντήσας, ἦρεν ἐξ αὐτοῦ τὸ ἀρνίον. Στὰς δὲ πόῤῥωθεν πρὸς αὐτὸν ταῦτα λέγει· ἵνα τί, ἄναξ, ἐξ ἐμοῦ τοῦτο ἦρας; πῶς δὲ οὐ τηρεῖς τοὺς

pellare solebat. Verum omni mente carens hac laude contentus non fuit; suis enim sociis relictis, inter leones versari coepit. Sed Vulpes eum irridens, Ne mihi contingat, ait, desipere tantum, quantum nunc tu fastu tumescis. Nam tu dum inter lupos eras, sane leo videbaris, sed in leonum coetu immixtus, lupus omnino videris.

In eos quadrat haec fabula, qui quum ab adulatoribus non recto iudicio laudentur, ac de se magnifice sentiant, tandem aliquando convicti seipsos agnoscunt.

Fab. CCCLXI. Lupus et Canis.

Lupus quum praegrandem Canem collari vinctum vidisset, Ecquis, inquit, tali vinculo te pressum enutrivit? Venator, respondit Canis. Sed id ne tibi, amice, contingat; famem enim maximam huius vinculi pondus parit.

Eum haec fabula innuit, qui in calamitatibus nec quo ventrem expleat habet.

Fab. CCCLXII. Lupus, Agnus, et Leo.

Lupus quondam Agnum e grege raptum in suum latibulum ferebat. At Leo forte ipsi obviam factus, ei Agnum surripuit. Lupus tamen stans procul his eum est alloquutus: Qua nam de caussa hunc, rex, mihi rapis? Ecquid ergo antiquas leges

θεσμὲς τὲς ἀρχαίες, τῦ μὴ τυραννεῖν χειρὶ δυνατωτάτῃ, ἀλλὰ πάντοτε ἐκδικεῖν τοῖς ἀπόροις; Ὁ δὲ γελάσας πρὸς αὐτὸν ταῦτα λέγει· σὺ δὲ, ὦ λύκε, δικαίως τῦτον ἔχες, εἴ τις τῶν φίλων αὐτὸν κεχάρικέ σοι.

Πρὸς πλεονέκτας καὶ ἅρπαγας τὲς μεμφομένες ἀλλήλοις ὁ μῦθος.

Μῦθος τξγ′. Δηχθεὶς ἀπὸ μύρμηκος, καὶ Ἑρμῆς.

Νεώς ποτε σὺν αὐτοῖς ἀνδράσι βυθισθείσης, ἰδών τις, ἀδίκους ἔλεγε τὲς θεὲς κρίνων· ἑνὸς γὰρ ἀσεβὲς ἐμβεβηκότος, πλείω πολλὲς σὺν αὐτῷ μηδενὸς αἰτίες θνήσκειν. Καὶ ταῦτα ὁμῦ λέγοντος οἷα συμβαίνει, πολλῶν ἐπ᾽ αὐτὸν ἑσμὸς ἦλθε μυρμήκων, σπεύδων τὰς ἄχνας πυρίνας ἀποτρώγειν. Ὑφ᾽ ἑνὸς δὲ δηχθεὶς συνεπάτει τὲς πάντας. Ἑρμῆς δ᾽ ἐπιςὰς, τῷ τε ῥαβδίῳ παίων, εἶτ᾽ οὖν κἂν ἐξῇ, φησι, τὲς θεὲς ὑμῶν εἶναι δικαςὰς, οἷος εἶ σὺ μυρμήκων.

Ὁ λόγος δηλοῖ, μηδένα τολμᾷν ψέγειν τὰς τῦ θεῦ περὶ τὲς ἀνθρώπες ἀκαταλήπτες οἰκονομίας, κἂν ἄδικοι τοῖς ἀπαιδεύτοις δοκοῖεν.

non servas, quae reges iubent non tyrannidem exercere, sed ius suum semper unicuique tribuere? Ridens ad haec Leo, Tu quidem, o Lupe, iuste hunc Agnum possideres, si quis amicorum eum tibi donasset.

Fabula avaros, rapacesque homines respicit, qui se se mutuo accusant.

Fab. CCCLXIII. Homo a formica morsus, et Mercurius.

Olim navis cum navigantibus omnibus quum demersa fuisset, tantam cladem aliquis videns, iniustos Deos esse affirmabat, quod nimirum unius tantum scelesti caussa, qui forte navem conscenderat, permulti eodem casu, licet omnis criminis expertes, perirent. Dum haec ille ait, et secum quae evenerant repetebat, ingens formicarum multitudo circa eum venit, ut triticeas glumas, quae illic forte aderant, ore traherent. A quarum una quum morsus esset, omnes illico conculcavit. At Mercurius ei apparens, virga percussit, Et posthac, ait, tales hominum iudices Deos esse patieris, qualis tu formicarum fuisti.

Fabula monet, quod nemo audeat incomprehensibilia Dei iudicia vituperare, etiamsi ignaris quandoque iniusta videantur.

Μῦθος τξδ΄. Ὁδοιπόρος καὶ Ἀλήθεια.

Ὁδοιπορῶν ἄνθρωπος εἰς ἐρημίαν, ἑςῶσαν εὗρε τὴν ἀλήθειαν μόνην, καί φησιν αὐτῇ· δί ἣν αἰτίαν, γύναι, τὴν πόλιν ἀφεῖσα τὴν ἐρημίαν ναίεις; Ἡ δ' εὐθὺς πρὸς τάδ' εἶπεν ἡ βαθυγνώμων· ὅτι ποτὲ παρ' ὀλίγοισιν ἦν ψεῦδος, νῦν εἰς πάντας βροτὺς ἐλήλυθε ψεῦδος. Εἰ δέ ἐςιν εἰπεῖν, καὶ βεβύλησαι κλύειν, ὁ νῦν πονηρὸς βίος ἐςὶν ἀνθρώπων.

Ὁ λόγος ὗτος ἀνθρώπυς κωμῳδεῖ, ὧν ἡ ἀλήθεια μακρὰν πέφευγε, διὰ τὸ τὸ ψεῦδος τύτυς φιλεῖν, καὶ μᾶλλον συνοικεῖν.

Μῦθος τξέ. Ἑρμῆς γράφων ὀςράκῳ τὰς ἁμαρτίας.

Ὀςράκῳ γράφοντα τὸν Ἑρμῆν ἁμαρτίας ἐκέλευσεν ὁ Ζεὺς εἰς κιβωτὸν ταύτας σωρεύειν, ἵν' ἐρανίσας ἑκάςυ τὰς δίκας ἀναπράσσῃ. Τῶν ὀςράκων δὲ κεχυμένων ἀλλήλοις, τὸ μὲν βράδιον, τὸ δὲ τάχιον ἐμπίπτει εἰς τῦ Διὸς τὰς χεῖρας, εἴ ποτ' εὐθύνοι. Τῶν ὗν πονηρῶν ὐ προσήκε θαυμάζειν, ἂν θᾶσσον ἀδικῶν τις, ὀψὲ κακῶς πράσσει.

Fab. CCCLXIV. Viator et Veritas.

Homo quidam quum per desertum quoddam iter haberet, solam ibi Veritatem remoto in loco degentem invenit, eamque sic alloqui coepit: Quid caussae est, mulier, quod urbe relicta, deserta colis? Cui statim illa, Quia, inquit, inter paucos olim Mendacium versabatur, nunc vero apud omnes tuto degit. Et sane, si id impune dicere datum est, tuque velis audire, nunc hominum vita perversa est.

Haec fabula homines eos carpit, a quibus veritas longe discessit, propterea quod ipsi mendacium diligunt, vel potius, ut ita dicam, penes ipsum habitant.

Fab. CCCLXV. Mercurius scribens in testula peccata.

Iuppiter Mercurio imperavit, ut omnium peccata in testula scriberentur, ac in arca quadam reponerentur, ut singulorum peccatis in unum collectis, iustas cuique poenas statueret. Sed quum testulae illae sint simul admixtae, atque confusae, proinde fit, ut haec cito, illa sero in Iovis manus incidat, si quando ipsi eas in arcam intendere placet. Non itaque mirari debemus, si improbi homines celeriter quidem iniurias inferant, tarde vero poenas luant.

Μῦθος τξϛʹ. Οἶς πρὸς νομέα ϗ Κύων.

[1] Οἶς τις εἶπε πρὸς νομέα τοιάδε· κείρεις μὲν ἡμᾶς, καὶ πόκες ἔχεις κέρσας, γάλα δ' ἀμέλγων ἐςί σοι φίλον πῆξαι· ἡμῶν δὲ τέκνα μῆλά σοι περισσεύσει· πλέον δ' ὐδὲν ἡμῖν· ἀλλὰ καὶ τροφὴ γῆς πᾶσα, ἐν ὄρεσιν εὐθαλές τι γεννᾷ σοι, ὡραῖα βοτάνη, καὶ δρόσυ γεμισθεῖσα· φέρβεις δ' ἂν ἡμῖν ἐν μέσοις κύνα ταύτην, τρέφων ὁποῖα σαυτὸν εὐθαλεῖ σίτῳ. Ταῦθ' ὡς ἤκυσεν ἡ κύων, ἔφη τοῖα· εἰ μὴ παρήμην κἂν μέσοις ἐπολευόμην, ὐκ ἂν ποθ' ὑμεῖς ἔσχετε ἄφθονον πόνν. Περιτρέχυσα δ' ἐγὼ πάντοθεν κωλύω δρηςῆρα λῃςὴν, καὶ λύκον διωκτῆρα.

Ὁ μῦθος πρὸς τὺς τῇ τῶν πλησίον διαφθονυμένους εὐημερίᾳ ἐςὶν, ὅτε καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων τὰ μέγιςα ὠφελῦνται.

Μῦθος τξζʹ. Ὄνος καὶ Κυνίδιον.

Ὄνον τις ἔτρεφε, καὶ κυνίδιον πάνυ ὡραῖον, καὶ ἦν ἐν αὐλῇ παρὰ φάτναις δεσμώτης, ἔτρωγε κριθὰς, χόρτον, ὥσπερ εἰώθει· κυνίδιον δὲ χαρίεν ὂν, εὐρύθμως παίζον, τὸν δεσπότην τε

(1) Exstat huiusmodi Fabula etiam apud Xenophontem.

Fab. CCCLXVI. Ovis ad Pastorem, et Canis.

Ovis quaedam his olim Pastorem est alloquuta: Tu nos continuo tondes, ac nostra vellera sumis, nostrumque lac mulgens, ipsum in caseum densare gaudes. Foetura praeterea nostra gregem supplet, ita ut nihil ultra tibi praebere possimus. Fimus insuper omnis noster, nescio quid floridum in montibus producit; pulcra fit enim herba quam carpimus, et rore oneratur. Verumtamen quid canem istum inter nos agis, eodemque ac te pane nutris? Quae quum Canis audivisset, Nisi adforem ego, subiecit, et inter vos versarer, haud profecto tam abundanti pabulo vesci possetis. Ego enim is sum, qui huc illuc excurrens, raptorem, praedonemque lupum a vobis arceo.

Fabula eos notat, qui tunc etiam amicorum prosperitati invident, quum ab ipsis beneficiis maximis cumulantur.

Fab. CCCLXVII. Asinus et Catellus.

Formosum Catellum et Asinum nutriebat quidam, quem in stabulo fune alligatum tenere, et hordeo ac foeno continuo pascere solebat. Et Catellum quidem, quod festivus esset, et scite luderet, et huc illuc lepide saltitaret, dominus semper suo in sinu tenebat. At Asinus totam per noctem

ποικίλως πεϱισκαίρον, ἐκεῖνος δ' αὐτὸ κατέχων ἐν τοῖς κόλποις. Ὁ δέ γε ὄνος τὴν μὲν νύκτα ἀλήθων πυρὸν φίλης Δήμητρος, ἡμέρας δ' ὕλην ἦγεν ἀφ' ὕψους, ἐξ ἀγροῦ δ' ὅσον χρεία. Δαχθεὶς δὲ θυμῷ καὶ πεϱισσὸν οἰμώξας, σκύμνον θεωρῶν ἐν ἁβρότητι πάσῃ, φάτνης ὀνείης δεσμοὺς καὶ κάλους ῥήξας, ἐς μέσον αὐλῆς ἦλθε, ἄμετρα λακτίζων, σαίνων δ' ὁποῖα, καὶ θέλων πεϱισκαίρειν, τὴν μὲν τράπεζαν ἐς μέσον βαλὼν θλάσεν, ἅπαντα δ' εὐθὺς ἠλοίησε τὰ σκεύη, δειπνοῦντα δ' εὐθὺς ἦλθε δεσπότην κρούσων, νώτοις ἐπεμβάς. Ἐσχάτου δὲ κινδύνου θεράποντες ἐν μέσοισιν ὡς εἶδον ἐσάωσαν. Κρανείας δὲ κορύναις ἄλλος ἄλλοθεν κρούων ἔκτεινον. Ὡς δὲ καὶ αὐτὸς ὕστατ' ἔκπνεεν, ἔτλην, ἔλεξεν, οἷα χρή με δυσδαίμων. Τί γὰρ παρ' οὔρεσιν οὐκ ἐπολευόμην, βαιῷ δ' ὁ μέλεος κυνιδίῳ παρισούμην;

Ὅτι οὐ πάντες πρὸς πάντα ἴσοι πεφύκασι, κᾂν φθόνῳ ἀλαζονεύωνται.

Μῦθος τξη'. Ὄνος παίζων.

Ὄνος τις ἀναβὰς εἰς τὸ δῶμα, καὶ παίζων, τὸν κέραμον ἔθλα, καί τις αὐτὸν ἀνθρώπων ἐπιδραμὼν κατῆγε, τῷ ξύλῳ παίων. Ὁ δ' ὄνος πρὸς

almae Cereris frumentum molens, vix dies aderat, e silva gravissima onera, et ex agro, quidquid opus esset, advectabat. Quapropter animo perculsus, et graviter gemens, quod Catulum deliciis omnibus large affluentem videret, vinclis et funibus, quibus in stabulo detinebatur, diffractis, in medium aulae processit, calcibus vehementer lasciviens, et blandiens. Deinde quum Canis ad instar circumsaltare dominum vellet, mensam in medium proiectam diffregit, omnia vasa deiecit, et simul ad dominum, qui coenabat, recta contendit, in eiusque humeros festivus insiluit. Quae fieri, et herum in summum vitae discrimen adductum quum servi animadvertissent, confestim in eius salutem accurrunt: nec mora corneis baculis hinc inde percussum Asinum interficiunt. Qui quum ultima suspiria duceret, Heu me miserum! inquit; merita patior: quid enim stultus montes deserui, et parvulo Cani par esse volui?

Docet haec Fabula, non omnes ad omnia peragenda esse pares, etsi per invidiam se se idoneos praedicare soleant.

Fab. CCCLXVIII. Asinus ludens.

Asinus quidam domum ingressus, quum in ea ludere ac saltare coepisset, vas fictile rupit. Hoc videns quidam accurrit, eumque fustibus inde a-

αὐτὸν, ὃς τὸν νῶτον ἤλεγχε, καὶ μὴν ὁ πίθηκος χθὲς, εἶπε, καὶ πρώην, ἔτερπεν ὑμᾶς αὐτὸ τοῦτο ποιήσας.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας τοὺς ἐναντίως ἔχοντας τὰς δόξας, καὶ κινδύνους ἑαυτοῖς ἐπιφέροντας.

Μῦθος τξθʹ. Ὀρνιθοθήρας, Πέρδιξ, καὶ Ἀλεκτορίσκος.

Ὀρνιθοθήρᾳ φίλος ἐπῆλθεν ἄιφνης, μέλλοντι θύμβραν, καὶ σέλινα δειπνήσειν. Ὁ δὲ κλωβὸς εἶχεν οὐδὲν, οὐ γὰρ ἠγρεύκει. Ὥρμησε δὲ πέρδικα ποικίλον θύσων, ὃν ἡμερώσας εἶχεν εἰς τὸ θηρέυειν. Ὁ δ᾽ αὐτὸν ὅυτως ἱκέτευε μὴ κτεῖναι· τὸ λοιπὸν δικτύῳ τί ποιήσεις, ὅταν κυνηγῇς; τίς δέ σοι συναθροίσει ἐυωπῶν ἀγέλην ὀρνέων φιλαλλήλων; τίνος μελῳδοῦ πρὸς ἦχον ὑπνώσεις; Ἀφῆκε τὸν πέρδικα, καὶ γεννητὴν ἀλεκτορίσκον συλλαβεῖν ἠβουλήθη. Ὁ δ᾽ ἐκ τοῦ τέγους κλαγγὴν εἶπε φωνήσας· πόθεν μαθήσεις πόσον εἰς ἕω λείπει, τὸν ὡρομαθὴν ἀπολέσας; πῶς γνώσῃ πότ᾽ ἐννυχέυει χρυσότοξος ὠρίων; Ἔργων δὲ τίς σε πρωϊνῶν ἀναμνήσει, ὅτε δροσώδης ταρσός ἐστιν ὀρνίθων; Κἀκεῖνος εἶπεν· οἶδας χρησίμους ὥρας· ὅμως δὲ δεῖ σχεῖν τι δειπνήσει.

begit. Sed Asinus ad eum, qui suos humeros fuste caedebat, conversus, At qui, inquit, heri, et prius etiam, hoc idem faciens Simius, magnam vobis attulit voluptatem.

Fabula eos homines respicit, qui falsam sui opinionem habentes, sibi quoque pericula inferunt.

Fab. CCCLXIX. Venator, Perdix, et Gallus.

Venatori cuidam, dum satureia atque apio sibi coenam parabat, amicus repente supervenit. Is vero quum nullas aves haberet in cavea, nihil enim ea die venatus fuerat, confestim ad Perdicem quamdam interficiendam se contulit, quam cicurem fecerat, et ad venandum egregie docuerat. Quod ubi illa vidit, ne se occideret, exorabat; quid enim, aiebat, me caesa, tibi retia proderunt, si quando venatum exibis? Quis tibi avium turmas, quae se mutuo tam amant, ac tam cernunt acutum, congregabit? Cuius cantantis ad carmen somnum captabis? His auditis Venator Perdicem dimisit, et ad Gallum capiendum se convertit. At ille ex summo tecti fastigio clamans, Quomodo posthac, aiebat, scire poteris, quantum ortus distet aurorae? Si me horarum indicem neci dederis, quomodo scies, quando noctem agat aureo arcu decorus Orion? Quis tibi quae mane sunt facienda commemorabit, quando nimirum avium roscidi pedes sunt? Sed

Ὅτι τῷ ἀνδρὶ δουλεύειν ἐπιθυμίαις εἰθισμένῳ, οὐδεὶς λόγος ἰσχυρὸς πρὸς τὸ μὴ πράττειν ἀεὶ τὰ καθ' ἡδονήν.

Μῦθος το΄. Ὄνος καὶ Κύων.

Ὄνος καὶ κύων ἐν ταὐτῷ ὡδοιπόρουν. Εὑρόντες δὲ ἐπὶ γῆς ἐσφραγισμένον γραμμάτιον, ὁ ὄνος λαβὼν, καὶ ἀναῤῥήξας τὴν σφραγῖδα, καὶ ἀναπτύξας, διεξῄει εἰς ἐπήκοον τοῦ κυνός. Περὶ βοσκημάτων δὲ ἐτύγχανε τὰ γράμματα, χόρτου τε, φημι, καὶ κριθῆς καὶ ἀχύρου. Ἀηδῶς οὖν ὁ κύων, τοῦ ὄνου ταῦτα διεξιόντος, διέκειτο· ἔνθεν τι καὶ ἔφησε τῷ ὄνῳ· ὑπόβαθι, φίλτατε, μικρὸν, μή τι καὶ περὶ κρεῶν καὶ ὀστέων εὕρῃς διαλαμβάνων. Ὁ δὲ ὄνος ἅπαν τὸ γραμμάτιον διεξελθὼν, καὶ μηδὲν εὑρηκὼς ὧν ὁ κύων ἐζήτει, ἀντέφησεν αὖθις ὁ κύων· βάλε κατὰ γῆς, ὡς ἀδόκιμον πάντῃ, φίλε, τυγχάνον.

Μῦθος τοα΄. Γηπόνος, Ὄνος, καὶ Βοῦς.

Ὄνον τις ἔχων καὶ τῷ βοῒ συζεύξας ἠροτρία, πτωχῶς μὲν ἀλλ' ἀναγκαίως. Ἐπεὶ δὲ τὸ ἔργον ἐπληρώθη, λύειν μέλλων αὐτοὺς, ἡ ὄνος δινρώ-

Venator, Aptas, inquit, venationi tempestates bene cognoscis, attamen aliquid oportet habere, quod amicus meus coenare possit.

Docet haec fabula, quod homini cupiditatibus servire sueto, nulla ratio tam valida esse potest, quin omnia ad voluptatem referat.

Fab. CCCLXX. Asinus et Canis.

Asinus et Canis idem iter faciebant; et quum forte obsignatam epistolam humi iacentem invenissent, Asinus eam colligit, signum demit, explicat, et Cani, ita ut intelligere posset, legere incipit. Sermo de pascuis in ea forte fiebat, nempe de foeno, de hordeo, et palea. Stomachari itaque Canis, et aegre ferre, Asino haec legente: quaprópter ei dixit, Amice suavissime, paullisper progredere, ut sciam, an aliquid etiam de carnibus et ossibus hac in epistola scriptum sit. Tunc Asinus tota perlecta, quum nihil de iis, quae Canis quaerebat, invenisset, Abiice protinus, Canis ait; adulterina enim, amice, haec epistola omnino est.

Fab. CCCLXXI. Agricola, Asina, et Bos.

Pauper quidam Agricola quum Asinam, quam habebat Bovi iunxisset, necessitate coactus his terram arabat. Opere autem expleto, quum eos

τα τὸν βοῦν, τίς ἄξει τῷ γηπόνῳ τὰ σκεύη; Ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπε· πάντως ὅσπερ εἴωθε.

Μῦθος τοβ'. Παρακαταθήκας εἰληφὼς καὶ Ὅρκος.

Παρακαταθήκας τις λαβὼν φίλου ἀποστερεῖν διενοεῖτο. Καὶ δὴ προσκαλουμένου αὐτὸν ἐκείνου ἐπὶ ὅρκον, εὐλαβούμενος εἰς ἀγρὸν ἐπορεύετο. Γενόμενος δὲ κατὰ τὰς πύλας, ὡς ἐθεάσατό τινα χωλὸν ἐξιόντα, ἐπυνθάνετο αὐτοῦ τίς τε εἴη, καὶ ποῦ πορεύοιτο; Τοῦ δὲ εἰπόντος αὐτὸν ὅρκον εἶναι, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσεβεῖς βαδίζειν, ἐκ δευτέρου ἠρώτα, διὰ πόσου χρόνου φοιτᾷν ταῖς πόλεσιν εἴωθεν. Ὁ δὲ ἔφη· διὰ τεσσαράκοντα ἐτῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ τριάκοντα. Καὶ ὃς οὐδὲν μελήσας τῇ ὑστεραίᾳ ὤμοσε μὴ εἰληφέναι τὴν παρακαταθήκην. Περιπεσὼν δὲ τῷ ὅρκῳ, καὶ ἀπαγόμενος ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ κρημνὸν, ᾐτιᾶτο αὐτὸν ὡς, προειπὼν αὐτῷ ὡς διὰ τριάκοντα ἐτῶν ἐπιπορεύεσθαι, οὐδὲ πρὸς μίαν ἡμέραν ἄδειαν δέδωκεν. Ὁ δὲ ὑπολαβὼν ἔφη· ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς ὅταν μέλλῃ τις ἀνιᾶσαι, καὶ αὐθημερὸν ἐπιφοιτᾷν εἴωθα.

iugo esset soluturus, Asina Bovem interrogavit, Quis eorum Agricolae instrumenta domum referre deberet. Cui ille respondit, Qui antea solitus, omnino nunc etiam referet.

Fab. CCCLXXII. Pecuniae surreptor et Iuramentum.

Pecuniam quum quidam penes se custodiendam ab amico accepisset, ei illam surripere cogitavit. Et sane quum in ius ab amico, ut iureiurando ad restitutionem adigeretur, vocatus esset, id ille cupiens evitare rus abiit. Sed ubi ad urbis portam pervenit, quum claudum quemdam exeuntem animadvertisset, eum quis esset, et quo tenderet, interrogavit. Qui quum respondisset se Iuramentum esse, et alias in urbes ad periuros puniendos se se ferre, iterum interrogavit, quanto tempore singulis in urbibus commorari soleret. Cui ille, Modo quadraginta annos, inquit, modo triginta. His verbis alter inductus, postera die, nulla reverentia habita, se nullam ab amico pecuniam accepisse iuravit. At mox quum denuo in Iuramentum incidisset, et ab eo in praeceps quoddam, in periurii poenam, ageretur, ipsum vehementer accusare, quod prius quidem se triginta saltem annos longe ab ea urbe futurum dixisset, ac postea nedum una die sibi tranquillum esse permisisset. Ad haec autem Iuramentum respondens, Hoc

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι ἀδιόρθωτός ἐστιν ἡ κατὰ τῶν ἀσεβῶν ἐκ θεοῦ τιμωρία.

Μῦθος τογ'. Ποιμὴν καὶ Λύκος.

Ποιμὴν μικρὸν λύκον εὑρὼν ἐθρέψατο, εἶτα σκύμνον γενόμενον ἐδίδαξεν ἁρπάζειν ἐκ τῶν σύνεγγυς ποιμνίων. Ὁ λύκος δὲ διδαχθεὶς ἔφη· ὅρα, μήπως σὺ ἐθίσας με ἁρπάζειν, πολλὰ τῶν σεαυτοῦ προβάτων ζητήσῃς.

Οἱ τῇ φύσει δεινοὶ ἁρπάζειν καὶ πλεονεκτεῖν μαθόντες, τοὺς διδάξαντας πολλάκις πλείονα ἔβλαψαν.

Μῦθος τοδ'. Γεωργὸς, Παῖς, καὶ Κολοιοί.

Πλειάδος δυσμαὶ ἦσαν σπόρου ἐν ὥρῃ, καί τις γεωργὸς ἐν κλήρῳ πυροὺς σπείρας, ἐφύλαττεν ἑστὼς, καὶ γὰρ ἄκριτον πλήθει, μέλαν κολοιῶν ἔθνος ἦλθε δυσφώνων, καὶ ψᾶρες ὀρύκται σπερμάτων ἀρουραίων. Τῷ δ' ἠκολούθει σφενδόνην ἔχων κοίλην παιδίσκος. Οἱ δὲ ψᾶρες ἐκ συνηθείας ἤκουον εἰ τὴν σφενδόνην ποτ' ἰθύνει, καὶ πρὶν βαλεῖν ἔφευγον. Εὗρε δὲ τέχνην ὁ γεωργὸς ἄλλην. Τότε παῖδα φωνήσας ἐδίδασκεν· ὦ παῖ, χρὴ γὰρ ὀρνέων ἡμᾶς σοφῶν δηλῶσαι φίλους, ἡνίκ' ἂν

scias, inquit, quod si quis unquam mihi iniuriam inferre meditatur, ipsamet etiam die redire soleo.

Fabula declarat quod scelestorum hominum poena ex Deo, indeterminata est.

Fab. CCCLXXIII. Pastor et Lupus.

Pastor Lupum parvulum quum invenisset, eum penes se enutrivit, ac ubi adolevit, pecudes ex vicinis armentis rapere docuit. Quod Lupus quum egregie didicisset, Cave, olim Pastori ait, ne me rapiendi artem postquam docueris, multas ex tuis gregibus oves desideres.

Fabula monet, quod improbi homines ad rapinas malasque artes edocti, saepe praeceptores suos innumeris damnis affecere.

Fab. CCCLXXIV. Agricola, Puer, et Graculi.

Pleiadum occasus aderat, iamque Agricola quidam paternis in arvis triticum severat, ad eiusque custodiam vigilabat. Innumera enim atque atra graculorum stridentium turba, nec non sturni, seminum pestis, eius in campos convolare solebat. Sequebatur eum puer fundam gerens: sturni autem ad fundae strepitum audiendum intenti stabant, et antequam iacularetur, fuga se se subducebant. Agricola itaque aliam fraudem excogitavit, puerumque his admonuit: Puer mi, oportet nos

τοίνυν ἔλθωσιν, ἐγὼ μὲν ἄρτον αἰτήσω, σὺ δ' ȣ̓ τὸν ἄρτον, σφενδόνην δέ μοι δώσεις. Οἱ ψᾶρες ἦλθον, καὶ νέμοντο τὴν χώραν. Ὁ δ' ἄρτον αἰτεῖ καθάπερ εἶχε συνθήκην. Οἱ δ' οὐκ ἔφυγον· τῷ δ' ὁ παῖς λίθων πλήρη τὴν σφενδόνην δέδωκεν. Ὁ δὲ γέρων ῥίψας, τȣ̃ μὲν τὸ βρέγμα, τȣ̃ δὲ ἔτυψε τὴν κνήμην, ἑτέρȣ τὸν ὦμον. Οἱ δ' ἔφυγον ἐκ χώρης. Γέρανοι συνήντων, καὶ τὸ συμβὰν ἠρώτων. Καί τις κολοιὸς εἶπε· φεύγετ' ἀνθρώπων γένος πονηρὸν, ἄλλα μὲν πρὸς ἀλλήλȣς λαλεῖν μαθόντων, ἄλλα δ' ἔργα ποιȣ́ντων.

Μῦθος τοέ. Αἴσωπος ἐν ναυπηγίῳ.

[1] Αἴσωπός ποτε ὁ λογοποιὸς σχολὴν ἄγων, εἰς ναυπήγιον εἰσῆλθεν. Τῶν δὲ ναυπηγῶν σκοπȣ́ντων τε αὐτὸν, καὶ ἐκκαλουμένων εἰς ἀπόκρισιν, ὁ Αἴσωπος ἔλεγε τὸ παλαιὸν χάος, καὶ ὕδωρ γενέσθαι, τὸν δὲ Δία βουλόμενον καὶ τὸ γῆς στοιχεῖον ἀποδεῖξαι, παραινέσαι αὐτῇ ὅπως ἐπὶ τρεῖς ἐκροφήσῃ τὴν θάλασσαν, κἀκείνη ἀρξαμένη τὸ μὲν πρῶτον τὰ ὄρη ἐξέφηνεν· ἐκ δευτέρου δὲ ἐκροφήσασα, καὶ τὰ πεδία ἀπεγύμνωσεν· ἐὰν δὲ

1. Hanc fabellam Aesopo etiam asserit Aristoteles *Meteorologic.* lib. 2. cap. 3. nec non eius Commentatores

avium tam callidarum amicos praebere: quapropter, si quando venerint, ego quidem panem petam; tu vero non mihi panem sed fundam porriges. His ita compositis, haud mora sturni rediere, et in eius arvis pascere coeperunt. Tunc Agricola, ut statutum fuerat, panem petiit; quo audito haud sturni fugere; sed Puer fundam lapidibus plenam ei praebuit, quos senex quum magna vi coniecisset, illi sinciput, illi crura, huic humerum eo ictu confregit. Quo aves territae protinus e campis diffugere. Quibus quum forte grues occurrissent, et quid illis contigisset interrogassent, Graculorum quidam ita respondit: Fugite perversum hominum genus, qui alia quidem dicunt, alia faciunt.

Fab. CCCLXXV. Aesopus in navali.

Olim Aesopus fabulator otium agens, in navale ingressus est. Quem quum navium fabricatores vidissent, et provocassent, ut fabellam narraret, sic ille exorsus est. Erat olim Chaos et Aqua; Iuppiter autem, quum terram quoque, quae mari obruta erat, expromere vellet, eam admonebat, ut uno atque altero haustu mare absorberet. Terra itaque id opus aggrediens, primo quidem haustu montes emisit, secundo vero pla-

Alexander Aphrodisiensis, et Olympiodorus *action.* vel *lection.* 18. Lectio autem Vatic. Cod. longe melior est.

δόξῃ αὐτῇ καὶ τὸ τρίτον ἐκπιεῖν τὸ ὕδωρ, ἄχρηστος ὑμῖν ἡ τέχνη γενήσεται.

Ὅτι οἱ τοὺς κρείττονας χλευάζοντες, λανθάνουσι μειζόνως ἑαυτοῖς τὰς ἀνοίας ἐξ αὐτῶν ἐπισπώμενοι.

Μῦθος τοϛ'. Ταὼν καὶ Γέρανος.

(1) Ταὼν ποτε γεράνου κατεγέλα, ἐκκωμῳδοῦσα τὴν χροίαν τοῦ ὀρνέου, λέγουσα πάλιν μυκτηρισμοὺς ἀθέσμους, ὡς ἄυτη χρυσὸν καὶ πορφύραν φοροῦσα, ὥσπέρ τις ἄναξ, φησὶ, τυγχάνω. Ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν τοιαῦτα οὕτως λέγει· ἀλλ' ἐγὼ φωνῶ ἔγγιστα τῶν ἀστέρων, καὶ εἰς οὐρανῶν ἀνίπταμαι τὰ ὕψη, σὺ δ' ὡς ἀλέκτωρ, κάτωθεν βηματίζεις, μετὰ ὀρνίθων καὶ τῶν ἀλεκτορίδων.

Ὅτι κρεῖσσόν ἐστιν περίβλεπτόν τινα εἶναι ἐν πενιχρᾷ ἐσθῆτι, ἢ ζῆν ἀδόξως ἐν πλούτῳ γαυρούμενον.

Μῦθος τοζ'. Τοῖχος καὶ Πάλος.

Τοῖχος σπαραττόμενος ὑπὸ πάλου βιαίως, ἐφώνει τί με σπαράττεις μηδὲν ἠδικηκότα; Καὶ ὃς, οὐκ ἐγώ, φησιν, αἴτιος τούτου, ἀλλ' ὄπισθεν σφοδρῶς με τύπτων.

(1) Ταών. Lexica hanc vocem masculino genere proferunt.

nitiem patefecit; quod si tertium quoque haustum addidisset, et aquam absorbuisset, ars vestra inutilis esset.

Ita qui potentiores irrident, nescii dementiae suae tandem poenas luunt.

Fab. CCCLXXVI. Pavo et Grus.

Pavo olim Gruem deridebat, eiusque paupertatem mordacibus dictis incessebat, aiens: Ego quidem regis ad instar auro et purpura indutus sum. Et ego, Grus respondit, prope ad astra meam vocem tollo, et usque ad sublimia coeli volo; tu vero quasi gallus continuo serpis humi, gallinarum et gallorum admixtus gregi.

Fabula demonstrat, quod melius est spectabilem esse paupere sub veste, quam divitiis superbientem vitam ducere ignominiosam.

Fab. CCCLXXVII. Murus et Vectis.

Murus violenter a Vecte concussus, Quid ita, aiebat, me exagitas, nulla a me offensus iniuria? At Vectis, Non ego, inquit, huiusce rei caussa sum, sed qui validis ictibus me retro impellit.

Μῦθος τοή. Βοῦς καὶ Φρῦνος.

Φρύνου γέννημα συνεπάτησε βοῦς πίνων. Ἐλθοῦσα δ' αὐτόσε, ȣ̓ παρῆν γὰρ, ἡ μήτηρ, παρὰ τῶν ἀδελφῶν πȣ̃ ποτ' ἦν ἐπεζήτει. Τέθνηκε, μῆτερ, εἶπον, ἄρτι πρὸ τῆς ὥρας. Ἦλθε γὰρ πάχιστον τετράπουν, ὑφ' οὗ κεῖται χηλῇ μαλαχθείς. Ἡ δὲ [1] φρῦνος ἠρώτα φυσῶσ' ἑαυτὴν, εἰ τοιοῦτον ἦν ὄγκῳ τὸ ζῶον. Οἱ δὲ, παῦȣ, μὴ ποιȣ̃, μῆτερ· θᾶσσον σεαυτὴν, εἶπον, ἐκ μέσȣ ῥήξεις, ἢ τὴν ἐκείνȣ ποιότητα μιμήσῃ.

Ὅτι ἐπικίνδυνον τοῖς ἐλάττȣσι παρατείνεσθαι τοῖς μείζοσιν.

Μῦθος τοθ'. Χαραδριὸς, καὶ αὐτȣ̃ Παῖδες.

[2] Χαραδριὸς ἦν τις ἐν χλόῃ νεοττεύων, τῷ κορυδαλῷ πρὸς τὸν ὄρθρον ἀντᾴδων, καὶ παῖδας ληΐου κόμαις θρέψας, λοφῶντας ἤδη καὶ πτερῖσιν ἀκμαίȣς. Ὁ δὲ τῆς ἀρούρης δεσπότης, ἐποπτεύων ἀνθηρὸν ὂν τὸ θέρος, εἶπε· νῦν ὥρη πάντας καλεῖν με τȣ̀ς φίλους ἵν' ἀμήσω. Καί τις χαραδριȣ̃ τῶν λοφοφόρων παίδων ἤκȣσεν αὐτȣ̃, τῷ τε πατρὶ μηνύει, σκοπεῖν κελεύων πȣ̃ σφέας μεταστήσει.

1. φρῦνος. Lexica hanc vocem ἀρσενικῶς usurpant.

2. Charadrius fluviatilis cuiusdam avis nomen est, de qua Aristophan. in Av. v. 267. 1141. et Suidas in voce.

Fab. CCCLXXVIII. Bos et Rana.

Bos olim bibens Ranae filium conculcavit. Mater deinde, quae tum forte aberat, quum supervenisset, et a ceteris fratribus, ubinam is esset, postularet, Occubuit, dixere, Mater: quadrupes enim maximum huc nuper accessit, eiusque pede pressus infelix vitam amisit. Id audiens Rana se se inflare coepit, simulque interrogabat, an tale tantumque illud animal esset. At illi, Desine, dixere, Mater; nam prius disrupta iacebis, quam eius magnitudinem imiteris.

Fabula ostendit, parvis cum magnis contendere summopere esse periculosum.

Fab. CCCLXXIX. Charadrius, et eius Filii.

Avis quaedam, Charadrius dicta, quae mane cum Galerita cantare solebat, viridi in tritico nidum posuerat, natosque suos iam cristatos atque pennatos maturis aristis enutriebat. At campi illius possessor, quum aestatem iam ad summum provectam animadvertisset, Nunc tempus est, ait, ut meos omnes amicos ad metendum convocem. Haec ita dicentem quum ex nido filiorum quidam audisset, matri illico renuntiavit, rogans simul, ut lo-

Hanc autem fabellam ab Aesopo egregie expressit Aulus Gellius, *Noct. Attic.* Lib. II.

Ὁ δὲ εἶπεν· οὔπω καιρός ἐστι τοῦ φεύγειν· ὃς τοῖς φίλοις πέποιθεν οὐκ ἄγαν σπεύδει. Ὡς δ᾽ αὖθις ἐλθὼν, ἡλίου θ᾽ ὑπ᾽ ἀκτίνων ἤδη ῥέοντα τὸν στάχυν θεωρήσας, μισθὸν μὲν ἀμήτορσιν αὔριον πέμπειν, μισθὸν δὲ πᾶσι δραγματοφόροις δώσειν ἔλεγε, εἶπε χαραδριὸς πᾶσι νηπίοις οὕτως· νῦν ἐστιν ὥρη, παῖδες, ἀλλαχοῦ φεύγειν, ὅτ᾽ αὐτὸς αὐτῷ κοὐ φίλοις πιστεύει.

Ὁ μῦθος διδάσκει ἡμᾶς ἐπιμελεῖσθαι τῶν οἰκείων, ὅση δύναμις, καὶ μὴ καταφρονεῖν, θαῤῥοῦντας ταῖς τῶν φίλων συνδρομαῖς.

Μῦθος τπ΄. Χειμὼν καὶ Ἔαρ.

Χειμὼν ἔσκωψε εἰς τὸ ἔαρ, καὶ αὐτὸ ὠνείδισε, ὅτι εὐθὺς φανέντος ἡσυχίαν ἄγει ἔτι οὐδεὶς, ἀλλ᾽ ὁ μέν τις ἐπὶ λειμῶνας, καὶ ἄλση γίνεται, ὅτῳ ἄρα φίλον δρέπεσθαι ἀνθέων, καὶ κρίνων, ἢ καὶ ῥόδον τι, περιαγαγεῖν τε τοῖς ἑαυτοῦ ὄμμασιν, καὶ παραθέσθαι ἢ παρὰ τὴν κόμην· ὁ δὲ ἐπιβὰς νεὼς καὶ διαβαίνων πέλαγος ἂν τύχῃ, παρ᾽ ἄλλους ἤδη ἀνθρώπους ἔρχεται· καὶ ὅτι ἅπαντες ἀνέμων, ἢ πολλοῦ ἐξ ὄμβρων ὕδατος ἔχουσι φροντίδα· οὐκέτι ἐγὼ, ἔφη, ἄρχοντι, καὶ αὐτοδεσπότῃ

cum alium, quo inde migrare possent, inquireret. At mater nondum fugiendi tempus esse affirmabat, aiens, quod qui in amicis confideret, non valde festinaret. Quum autem illuc iterum sole sub ardenti campi dominus se contulisset, ac maturam segetem iamque humi diffluentem vidisset, tandem, qui meterent, atque manipulos ferrent, crastina die soluta mercede vocare decrevit. Quae nati quum matri renunciassent, Nunc, filii, tempus est, ait, ut nos alio fugiamus; is enim non amplius amicis, sed sibimetipsi confidit.

Nos fabula docet, domesticarum rerum curam quanta vi possumus esse gerendam, eosque spernendos, qui in amicorum auxilio spem suam omnem reponunt.

Fab. CCCLXXX. Hyems et Ver.

Hyems olim dicteriis Ver incessere, eique probra iniicere coepit, aiens, quod ipsum simul ac appareret, nemo amplius se quietum teneret, sed ille quidem per nemora ac prata vagari, ille flores decerpere, ac liliis et rosis sibi tempora aut comas coronare gauderet, alii vero conscensa navi immensa maria traiicerent; omnes denique sibi a ventis, vel immodicis pluviis caverent. Se contra duci cuidam aut imperatori similem esse dicebat, quod nempe omnes homines non oculos ad

ἔοικα, καὶ ἐδὲ εἰς ἐρωὸν, ἀλλὰ κάτω που, ϗ εἰς τὴν γῆν ἐπιτάττω βλέπειν, καὶ δεδιέναι καὶ τρέμειν, καὶ ἀγαπητῶς διημερέυειν ἐςὶν ὅτε ὔικοι ἠνάγκασα; Τοιγαροῦν, ἔφη τὸ ἔαρ, σου μὲν ϗ ἀπαλλαγεῖεν ἄνθρωποι ἀσμένως· ἐμȣ͂ δὲ αὐτοῖς καλὸν καὶ αὐτὸ εἶναι δοκεῖ τοὔνομα· καὶ νὴ μὰ Δία γε ὀνομάτων κάλλιστον, ὥστε καὶ ἀπόντος μέμνηνται, καὶ φανέντος ἐπαγάλλονται.

Μῦθος τπά. Χελιδὼν ϗ Κορώνη.

Χελιδὼν ἔφη πρὸς τὴν κορώνην· ἐγὼ παρθένος, καὶ ἀθηναία, καὶ βασίλισσα, καὶ βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν θυγάτηρ· προσέθηκε δὲ καὶ τȣ͂ Τηρέως τὴν βίαν, ϗ τὴν ἀποκοπὴν τῆς γλώττης. Καὶ ἡ κορώνη ἔφη· τί ἂν ἐποίησας, εἰ τὴν γλῶτταν εἶχες, ὅπȣ τμηθείσης τοσαῦτα λαλεῖς;

Ὅτι οἱ διὰ τȣ͂ λόγȣ ἀλαζόνες ψευδολογοῦντες ἑαυτοῖς ἔλεγχος καθίςανται.

Μῦθος τπβ'. Ψύλλα καὶ Βοῦς.

Ψύλλα δή ποτε τὸν βοῦν ὧπως ἠρώτα· τί δὴ παθὼν ἀνθρώποις ὁσημέραι δουλεύεις, ϗ ταῦτα ὑπερμεγέθης καὶ ἀνδρεῖος τυγχάνων ἐμοῦ σάρκας αὐτῶν οἰκτίςως διασπώσης, ϗ τὸ αἷμα χανδὸν πινούσης; ϗ ὃς οὐκ ἀχαρις ἔσομαί, φησι,

coelum tollere, sed humiles in terram respicere iuberet, eisque tremorem ac horrorem iniiceret, et quandoque etiam domi libenter morari cogeret. Tum Ver ad haec, Proinde, ait, te omnes homines facile commutarent; nomen vero meum vel ipsum illis pulcrum esse videtur. Et sane Veris nomen est omnium pulcherrimum, ita ut ipsum, et quum absum commemorent, et quum redeo exsultent.

Fab. CCCLXXXI. Hirundo et Cornix.

Hirundo ita olim Cornicem est alloquuta: Ego virgo sum, ego Atheniensis, atque regina, nec non regis Atheniensium filia. His expositis narravit etiam ut a Tereo violata, ac sibi lingua ab eodem excisa fuisset: quapropter Cornix, Heu, quid esset, exclamavit, si linguam haberes, quum tam garrula sis, postquam tibi dempta fuit?

Ita qui falsa iactanter enarrant, se ipsos tandem falsitatis arguunt.

Fab. CCCLXXXII. Pulex et Bos.

Pulex sic olim Bovem interrogavit. Quid caussae est, quod tu, qui tam magnus ac fortis es, hominibus quotidie inservias, dum ego eorum carnes acriter vellico, et sanguinem hianti ore bibo? Ego, Bos ait, in hominum genus ingratus non sum;

μερόπων γένει· στέργομαι γὰρ παρ' αὐτῶν καὶ φιλοῦμαι ἐκτόπως, τρίβομαί τε συχνῶς μέτωπόν τε καὶ ὤμους. Ἡ δὲ, ἀλλ' ἐμοί γοῦν τέως τῇ δειλαίᾳ ἡ σοι φίλη τέρψις οἴκτιστος μόρος, ὅτε καὶ τύχῃ, συμβαίνει.

Ὅτι οἱ διὰ τοῦ λόγου ἀλαζόνες, καὶ ὑπὸ τοῦ εὐτελοῦς ἡττῶνται.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ.

Μῦθος τπγ'. Ἵππος καὶ Ἔλαφος.

[1] Στησίχορος, ἑλομένων στρατηγὸν αὐτοκράτορα τῶν Ἱμερέων Φάλαριν, καὶ μελλόντων φυλακὴν διδόναι τοῦ σώματος, τἄλλα διαλεχθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς λόγον, Ὡς ἵππος κατεῖχε λειμῶνα μόνος· ἐλθόντος δ' ἐλάφου καὶ διαφθείραντος τὴν νομὴν, βουλόμενος τιμωρήσασθαι τὸν ἔλαφον, ἠρώτα τινὰ ἄνθρωπον, εἰ δύναιτο μετ' αὐτοῦ κολάσαι τὸν ἔλαφον. Ὁ δ' ἔφησεν· ἐὰν λάβῃ χαλινὸν, καὶ αὐτὸς ἀναβῇ ἐπ' αὐτὸν, ἔχων ἀκόντια. Συνομολογή-

1. Hic Apologus desumptus est ex Aristotel. *Rhetor.* Lib. II. c. 20. ut et insequens.

Ad hanc fabulam alludit etiam Plutarchus in Vita *Arati*, dum de Antigono ait, quod imperator terra marique cum libera potestate renuntiatus, non prius conditionem accepit, quam merces ei imperii concessus est Acrocorinthus, ἀτεχνῶς τὸν Αἰσώπου μιμησάμενος κυνηγόν. Et Horat. *Epistol.* Lib. I. 10.

ipsi enim ingenti amore atque benevolentia continuo me excipiunt, ac frequenter mihi frontem atque humeros fricant. Tum Pulex ad haec respondens, At mihi, ait, misero contrarium fit; nam si ab illis ego fricarer, id mihi mortem funestissimam compararet.

Fabula indicat, quod qui se se verbis magnifice efferunt, demum a vili quolibet vincuntur.

EX DIVERSIS.

Fab. CCCLXXXIII. Equus et Cervus.

Stesichorus, quum elegissent ducem cum summo imperio Himerenses Phalarim, et essent custodiam traditTuri corporis, alia fatus, hanc eis fabulam quoque narravit. Equus olim pratum solus tenuit: quum autem veniret Cervus, et pabulum corrumperet, volens eum punire, interrogavit hominem, an posset cum ipso poena afficere Cervum. Ille affirmavit, si acciperet frenum, et ipse conscenderet eum, tenens iacula. Quum au-

Cervus Equum pugna melior communibus herbis
Pellebat: donec minor in certamine longo
Imploravit opes hominis frenumque recepit.
Sed postquam victor violens discessit ab hoste,
Non equitem dorso, non frenum depulit ore.

Exstat etiam ἄλλως in Nicephoro Basilaca, inter Excerpta Allatii.

σαντος δὲ, ϗ ἀναβάντος, ἀντὶ τȣ̃ τιμωρήσαϑαι αὐτὸς ἐδούλωσεν ἤδη τῷ ἀνϑρώπῳ. Οὕτω δὲ καὶ ὑμεῖς, ἔφη, ὁρᾶτε, μὴ τȣ̀ς πολεμίȣς βουλόμενοι τιμωρήσαϑαι, ταὐτὸ πάϑητε τῷ ἵππῳ· τὸν μὲν γὰρ χαλινὸν ἤδη ἔχετε, ἑλόμενοι ςρατηγὸν αὐτοκράτορα, ἐὰν δὲ φυλακὴν δῶτε, καὶ ἀναβῆναι ἐάσητε, δȣλεύσετε ἤδη Φαλάριδι.

Μῦϑος τπδ'. Ἀλώπηξ ϗ Ἐχῖνος.

Αἴσωπος ἐν Σάμῳ συνηγορῶν δημαγωγῷ κρινομένῳ περὶ ϑανάτȣ, ἔφη, [1] Ἀλώπεκα διαβαίνȣσαν ποταμὸν ἀπωϑῆναι εἰς φάραγγα. Οὐ δυναμένην δὲ ἐκβῆναι, πολὺν χρόνον κακοπαϑεῖν, ϗ κυνοραϊςὰς πολλȣ̀ς ἔχεσϑαι αὐτῆς· ἐχῖνον δὲ πλανώμενον, ὡς εἶδεν αὐτὴν, κατοικτείραντα ἐρωτᾷν, εἰ ἀφέλοι αὐτῆς τȣ̀ς κυνοραϊςὰς, τὴν δὲ ȣ̓κ ἐᾷν. Ἐρομένȣ δὲ διὰ τί, φάναι· ὅτι ȣ̃τοι μὲν πλήρεις μȣ ἤδη εἰσὶ, καὶ ὀλίγον ἕλκȣσιν αἷμα, ἐὰν δὲ τȣ́τȣς ἀφέλῃ, ἕτεροι ἐλϑόντες πεινῶντες, ἐκπιȣ̃νταί μȣ τὸ λοιπὸν αἷμα. Ἀτὰρ ȣ̃ν καὶ ὑμᾶς, ἔφη, ὦ ἄνδρες Σάμιοι, ȣ̃τος μὲν ȣ̓δὲν ἔτι βλάπτει, πλȣ́σιος γάρ ἐςιν. Ἐὰν δὲ τȣ̃τον ἀποκτείνητε, ἕτεροι ἥξȣσι πένητες, οἳ ὑμῖν ἀναλώσȣσι τὰ κοινὰ κλέπτοντες.

1. Apologum hunc, paucis immutatis, ab Aesopo mutuatus est Tiberius Imperator, quum caussam redderet, quare Praesides Provinciarum non facile mutandos, nec, nisi defunctis, successores dandos existimavit.

tem conditionem accepisset, et ille eum conscendisset, loco puniendi Cervum, ipse confestim homini servivit. Ita etiam vos videte, inquit Stesichorus, ne hostes punire volentes, eadem patiamini, quae Equus. Frenum enim iam habetis, postquam ducem cum summo imperio elegistis. Si vero etiam custodiam tradideritis, et conscendere permiseritis, servietis confestim Phalaridi.

Fab. CCCLXXXIV. Vulpes et Erinaceus.

Aesopus in Samo quum patronus esset duci populi caussam de capite habenti, hanc fabellam retulit. Vulpes quum flumen traiiceret, in voraginem decidit: ex qua quum minime posset exire, diu male affecta fuit, ipsique multae caninae muscae adhaeserunt. At Erinaceus qui per inde forte vagabatur, ut eam vidit, misericordia captus, interrogavit, num ab ipsa caninas muscas abigeret. At illa omnino vetavit. Cuius rei caussam quum ille quaereret, ei Vulpes respondit, Quoniam istae quidem plenae mei iam sunt, et parum sanguinis sugunt; si vero has abegeris, aliae venientes famelicae exhaurient mihi reliquum sanguinis. Igitur etiam vobis, inquit Aesopus, o viri Samii, iste non amplius nocet; dives enim est. Si vero hunc interfeceritis, alii venient pauperes, qui vobis dilapidabunt publica, depeculantes.

Vide Iosephum *Antiquit. Iudaic.* Lib. XVIII. Occurrit etiam apud Plutarchum, *An seni ger. Resp.*

Μῦθος τπέ. Ὄρνεα καὶ Γλαύξ.

[1] Τὰ ὄρνεα ξυνῆλθε πρὸς τὴν γλαῦκα, καὶ ἐδεῖτο, τῆς μὲν ἀπὸ τῶν οἰκοδομημάτων ὀπῆς ἀπανίσταθαι, πρὸς δὲ τὰ δένδρα τὴν καλιὰν, ὥσπερ καὶ αὐτὰ, καὶ τοὺς τούτων καταπήγνυθαι κλῶνας, ἀφ' ὧν καὶ ᾄδειν ἐστὶν εὐσημότερον· καὶ δὴ καὶ πρὸς δρῦν ἄρτι ταυτηνὶ φυομένην, ἐπειδὴ πρὸς ὥραν ἀφίκηται ἑτοίμως ἔχειν ἱζάνειν, καὶ τῆς χλοερᾶς κόμης ἀπόναθαι. Ἀλλ' οὖν τήν γε γλαῦκα μὴ τοῦτο τοῖς ὀρνέοις ποιεῖν παραινεῖν, μηδὲ φυτοῦ βλάστῃ ἐφήδεθαι, ἰξὸν πεφυκότος φέρειν πτηνοῖς ὄλεθρον. Τὰ δὲ μήτε τῆς ξυμβουλῆς ἀποδέχεθαι τὴν γλαῦκα, τοὐναντίον δὲ ἔχαιρε τῇ δρυῒ φυομένῃ· ἐπειδὴ δὲ ἱκανὰ ἦν, καθίσαντα ἐπ' αὐτὴν, ᾖδε. Γενομένου δὲ τοῦ ἰξοῦ, ῥαδίως ἤδη ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἁλισκόμενα μετενόουν, καὶ τὴν γλαῦκα ἐθαύμαζον ἐπὶ τῇ ξυμβουλῇ. Καὶ νῦν ἔτι οὕτως ἔχουσιν, ὡς δεινῆς καὶ σοφῆς οὔσης αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἐθέλουσι πλησιάζειν, ἡγούμενα ἀγαθόν τι ἀπολαύειν τῆς ξυνουσίας. Ἔπειτα, οἶμαι, προσίασι μάτην ἐπὶ κακῷ.

Μῦθος τπϛ'. Φθεῖρες καὶ Γεωργός.

[2] Φθεῖρες γεωργὸν ἀροτριῶντα ὑπέδακνον. Ὁ δὲ δὶς μὲν τὸ ἄροτρον μεθεὶς τὸν χιτωνίσκον ἐκά-

1. Ex Dione Chrysostomo, *Orat. 72. de corp. cult.*

Fab. CCCLXXXV. Aves et Noctua.

Aves ad Noctuam convenerunt, eamque rogarunt, ut ex aedium foraminibus emigraret, adque arbores, sicut et ipsae, harumque ramos nidum conglutinaret, unde clarius canere liceret; quin etiam quercui tum primum nascenti, quum adolevisset, commode insidere posse, atque viridi frui coma. At Noctua Aves admonuit, ne facerent, neve laetarentur super illius plantae germinatione, quae viscum procreare soleret, unde pernicies avibus oriretur. Illae vero Noctuae consilium non approbarunt, sed contra quercu crescente gavisae sunt, et super illam adultam factam sedere, atque cecinere. Nato autem visco, quum iam facile ab hominibus caperentur, sero poenitentiam egere, Noctuamque de consilio sunt admiratae: atque etiamnum ita sunt affectae, quasi callida ea sit et sapiens, et propterea ad illam accedant, existimantes se commodi aliquid ex eius familiaritate reportaturas. At accedunt frustra accepto malo.

Fab. CCCLXXXVI. Pediculi et Agricola.

Pediculi arantem Agricolam morsibus infestabant. Ille subuculam ut purgaret, semel atque

2. Ex Appiano, *De Bellis Civil.* Lib. I. p. 413. Ed. Steph.

θῆρον. Ὡς δὲ αὖθις ἐδάκνετο, ἵνα μὴ πολλάκις ἀργοῖ, τὸν χιτωνίσκον ἔκαυσεν.

Κἀγὼ τοὺς ἡττημένους παραινῶ τρίτου πυρὸς μὴ δεηθῆναι.

Μῦθος τπζʹ. Κόκκυξ καὶ Ὄρνιθες.

[1] Κόκκυξ ἠρώτα τοὺς λεπτοὺς ὄρνιθας, διὰ τί φεύγοιεν αὐτόν. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, ὅτι ἔσῃ ποτὲ ἱέραξ.

Μῦθος τπηʹ. Κυνὸς οἰκία.

[2] Κύων, ἐν τῷ χειμῶνι συστρεφόμενος, καὶ συσπειρώμενος διὰ τὸ ῥιγοῦν, οἰκίαν ποιεῖν διανοεῖται. Θέρους δ᾽ αὖ πάλιν ἐκτεταμένος καθεύδων, φαίνεται μέγας ἑαυτῷ, καὶ μήτε ἀναγκαῖον ἡγεῖτο, μήτε μικρὸν ἔργον, οἰκίαν περιβάλλεσθαι τοιαύτην.

Μῦθος τπθʹ. Λύκος καὶ Ποιμένες.

[3] Λύκος ἰδὼν ποιμένας ἐσθίοντας ἐν σκηνῇ πρόβατον, ἐγγὺς προσελθὼν, ἡλίκος, ἔφη, ἂν ἦν ὑμῖν θόρυβος, εἰ ἐγὼ τοῦτο ἐποίουν;

1. Ex Plutarcho, in Vita *Arati*.
2. Ex eodem, in *Convivio Septem Sapientum*.

iterum arationem intermisit: sed quum denuo morderetur, subuculam in ignem coniectam excussit, ne saepius opus interrumperet.

Et ego victos moneo, caveant sibi, ne tertio peccato ignis poena fiat.

Fab. CCCLXXXVII. Cuculus et Aviculae.

Cuculus parvulas aves interrogabat, Quid caussae esset, quod se fugerent. Cui illae respondere, Quia aliquando accipiter eris.

Fab. CCCLXXXVIII. Canis domicilium.

Canis hyberno frigore contractus et in se revolutus cubans, locum in quo cubabat sibi ad domum condendam designavit. Aestate autem redeunte, et tunc exporrectis membris cubans, se maiorem locum occupare animadvertit, quam quo antea iacebat; quapropter nec necessarium, nec facile opus esse sensit, tantam domum extruere.

Fab. CCCXXXIX. Lupus et Pastores.

Lupus quum videret Pastores in tentorio quodam ovem comedere, propius accedens, Quantus, inquit, tumultus exortus esset, si hoc ego fecissem.

3. Ex eodem, *Ibid.*

Μῦθος τγ'. Πολεμιστὴς καὶ Κόρακες.

[1] Ἀνὴρ δειλὸς ἐπὶ πόλεμον ἐξῄει. Φθεγξαμένων δὲ κοράκων, τὰ ὅπλα θεὶς ἡσύχαζεν. Εἶτα ἀναλαβὼν αὖθις ἐξῄει, καὶ φθεγγομένων πάλιν ὑπέστη, καὶ τέλος εἶπεν· ὑμεῖς κεκράξεσθε μὲν μέγιστον ὡς δυνατὸν, ἐμοῦ δὲ οὐ γεύσεσθε.

Μῦθος τγά. Ἥλιος καὶ Βορέας.

[2] Ὁ ἥλιος τὸν βορέαν ἐνίκησεν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος τοῦ μὲν ἀνέμου βιαζομένου τὸ ἱμάτιον ἀφελέσθαι, καὶ λαμπρὸν καταπνέοντος, μᾶλλον ἔσφιγγε, καὶ συνεῖχε τὴν περιβολήν. Τοῦ δὲ ἡλίου μετὰ τὸ πνεῦμα θερμοῦ γενομένου θαλπόμενος, εἶτα καυματιζόμενος, καὶ τὸν χιτῶνα τῷ ἱματίῳ προσαπεδύσατο.

Μῦθος τγβ'. Ὄνου σκιά.

[3] Νεανίας τις θέρους ὥρᾳ ἐμισθώσατο ἐξ ἄστεος ὄνον Μεγάραδε. Μεσούσης δὲ τῆς ἡμέρας, καὶ σφοδρῶς φλέγοντος τοῦ ἡλίου, ἑκάτερος αὐτῶν ἐβού-

1. Ex Plutarcho.

2 Ex eodem, in *Praeceptis Coniugalibus*. Exstat etiam apud Syntipam sub num. 55.

Fab. CCCXC. Bellator et Corvi.

Timidus quidam homo olim ad bellum proficiscebatur. Cui quum Corvi crocitantes occurrissent, positis armis domi se continuit. Postera die idem repetens iter, eodem auspicio territus restitit. Quapropter ille indignatus, Vos quidem quantum vultis, inquit, crocitate, sed meas carnes ne voretis.

Fab. CCCXCI. Sol et Boreas.

Sol aliquando Aquilonem vicisse traditur. Quum enim ventus adimere homini pallium vellet copioso flatu, arctius hic id contraxit atque tenuit. Sole autem post ventum calidis radiis eum urente, prae aestu simul cum pallio tunicam exuit.

Fab. CCCXCII. Asini umbra.

Iuvenis quidam aestivo tempore Asinum conduxerat, suoque ex oppido Megaram petebat. Sed quum dies in medium vergeret, et solis aestus ve-

3. Ex eodem, in Vita *Demosthenis*. Eadem haec fabella narratur etiam semel atque iterum a Suida, et exstat quoque in Proverbiis Vaticanis.

λετο ὑποδύεσθαι ὑπὸ τὴν σκιάν. Εἶργον δὲ ἀλλήλους, ὁ μὲν μεμισθωκέναι τὸν ὄνον, οὐ τὴν σκιὰν λέγων· ὁ δὲ μεμισθωμένος, τὴν πᾶσαν ἔχειν ἐξουσίαν.

Ὁ μῦθος ἐπὶ τῶν ὑπὲρ μηδενὸς χρησίμου φιλοτιμουμένων.

Μῦθος τηγ. Πένθους γέρατα.

1 Φασί τινα τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων εἰσιόντα πρὸς Ἀρσινόην τὴν βασίλισσαν, πενθοῦσαν τὸν υἱὸν, τοιούτῳ χρήσασθαι λόγῳ, φάμενον· Ὅτι καθ᾽ ὃν χρόνον ὁ Ζεὺς ἔνεμε τοῖς δαίμοσι τὰς τιμὰς οὐκ ἔτυχε παρὸν τὸ πένθος. Ἤδη δὲ νενεμημένων, ἦλθεν ὕστερον. Τὸν οὖν Δία, ὡς ἠξίου καὶ αὐτῷ τιμὴν διδόναι, ἀποροῦντα διὰ τὸ ἤδη καταναλῶσθαι πάσας τοῖς ἄλλοις, ταύτην αὐτῷ δοῦναι τὴν ἐπὶ τοῖς τελευτήσασι γιγνομένην, οἷον δάκρυα καὶ λύπας. Ὥσπερ οὖν τοὺς ἄλλους δαίμονας, ὑφ᾽ ὧν τιμῶνται, τούτους ἀγαπᾷν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ πένθος, ἐὰν μὲν αὐτὸ ἀτιμάσῃς, ὦ γύναι, οὐ προσελεύσεταί σοι, ἐὰν δὲ τιμᾶται ὑπό σου ἐπιμελῶς, ταῖς δοθείσαις αὐτῷ τιμαῖς, λύπαις, καὶ θρήνοις, ἀγαπήσει σε, καὶ ἀεί τί σοι παρέξεται τοιοῦτον, ἐφ᾽ ᾧ τιμηθήσεται παρά σου συνεχῶς.

1. Ex Plutarcho, in *Consolat. ad Apollon. et Vxor.*

hementissimus esset, tum Iuvenis, tum Asini dominus, sub eius umbra recubare volebant. Sed alter alterum pellebat, dominus quidem, se tantum Asinum non umbram locasse, contendens, alter vero in sua potestate tunc omnia esse affirmans.

Eos fabula respicit, qui pro re inutili allaborant.

Fab. CCCXCIII. Luctus prȩmia.

Aiunt quemdam veterum philosophorum ad Arsinoem reginam, quae tum filii lamentabatur mortem, accessisse, et huiusmodi sermone esse usum. Quo tempore Iuppiter honores inter Deos distribuit, forte tunc Luctus abfuit, ac omnibus iam divisis supervenit. Quumque sibi quoque tribui aliquid honoris postularet, Iuppiter omnibus iam in alios insumptis honoribus Luctui largitus est dolorem et lacrimas, quae mortuis impenduntur. Tum sic intulit: sicut ergo alii Dii eos diligunt a quibus coluntur, ita ad te quoque, regina, non accedet, si nullo honore ipsum afficias: quod si iis cum honoribus, qui ipsi sunt attributi, studiose venereris, lacrimis, inquam, et lamentis, diliget te, semperque aliquam tibi suppeditabit materiam, ob quam abs te continenter honoretur.

Μῦθος τγδ'. Ἑορτὴ καὶ Ὑστέρα.

[1] Φασὶ τὴν ὑστέραν ἐρίσαι πρὸς τὴν ἑορτὴν, λέγουσαν, ὡς ἐκείνη μέν ἐστι κοπώδης καὶ ἄσχολος, ἐν αὐτῇ δὲ τῶν παρεσκευασμένων ἀπολαύει μεθ' ἡσυχίας. Τὴν οὖν ἑορτὴν εἰπεῖν· ἀληθῆ λέγεις, ἀλλ' ἐμοῦ μὴ γενομένης, ποῦ σὺ ἦσθα;

Μῦθος τγε'. Δραπέτης.

[2] Ὁ τὸν δραπέτην ἰδὼν διὰ χρόνου καὶ διώκων, ὡς κατέφυγε φθάσας εἰς μύλωνα, ποῦ δ' ἂν, ἔφη, σὲ μᾶλλον εὑρεῖν ἐβουλήθην ἢ ἐνταῦθα;

Μῦθος τγς'. Σελήνη καὶ Μήτηρ.

[3] Σελήνη ποτὲ ἐδεῖτο τῆς ἑαυτῆς μητρὸς, ὅπως αὐτῇ χιτώνιον ὑφάνῃ σύμμετρον. Ἡ δὲ εἶπεν· καὶ πῶς σύμμετρον ὑφήνω; νῦν μὲν γὰρ ὁρῶ σε πανσέληνον, αὖθις δὲ μηνοειδῆ, ποτὲ δὲ ἀμφίκυρτον.

Οὕτω πρὸς ἄνθρωπον ἀνόητον καὶ φαῦλον οὐδέν ἐστι μέτρον οὐσίας.

1. Ex Plutarcho.

2. Ex eodem, in *Coniugal. Praeceptis*.

Fab. CCCXCIV. Festa Dies et Postridiana.

Aiunt Postridianam Diem cum Feria contendisse, eique exprobrasse, quod ipsa quidem plena negocii ac curarum esset, illa vero placide et iucunde a se paratis frui soleret. Sed Feriam ad eam respondisse ferunt, Vera sunt quae dicis; at si ego non essem, ubinam esses tu?

Fab. CCCXCV. Servus fugitivus.

Fugitivum quidam Servum, quem tamdiu quaesiverat, quum demum in pistrinum quoddam profugientem vidisset, Quo in loco, inquit, magis idoneo te deprehendere poteram?

Fab. CCCXCVI. Luna et Mater.

Luna quondam a Matre petiit, ut sibi tuniculam texeret corpori suo congruentem. Sed illa, Quomodo, ait, congruentem texere possim, dum te modo plenam, modo dimidio orbe, modo in cornua attenuatam videam?

Ita homini dementi et pravo nulla opum mensura esse potest.

3 Ex eodem, in *Conviv. Septem Sapientum*.

Μῦθος τγζ'. Ἀλώπηξ καὶ Γέρανος.

[1] Οἱ τοιαῦτα προβλήματα καθιέντες οὐδὲν ἂν τῆς Αἰσωπείου γεράνου καὶ ἀλώπεκος ἐπιεικέστεροι πρὸς κοινωνίαν φανεῖεν· ὧν ἡ μὲν ἔτνος τι λιπαρὸν κατὰ λίθου πλατείας καταχεαμένη, ἀλλὰ γέλωτα πάσχουσαν ἠνία· ἐξέφευγε γὰρ ὑγρότητι τὸ ἔτνος τὴν λεπτότητα τοῦ στόματος αὐτῆς. Ἐν μέρει τοίνυν ἡ γέρανος αὐτῇ καταγγείλασα δεῖπνον, ἐν λαγυνίδι προὔθηκε λεπτὸν ἐχούσῃ καὶ μακρὸν τράχηλον, ὥστε αὐτὴν μὲν καθιέναι τὸ στόμα ῥᾳδίως καὶ ἀπολαύειν, τὴν δὲ ἀλώπεκα μὴ δυναμένην κομίζεσθαι συμβολὰς πρεπούσας. Οὕτω τοίνυν, ὅταν οἱ φιλόσοφοι παρὰ πότον εἰς λεπτὰ καὶ διαλεκτικὰ προβλήματα καταδύντες, ἐνοχλῶσι τοῖς πολλοῖς ἕπεσθαι μὴ δυναμένοις.

Μῦθος τγη'. Σάτυρος καὶ Πῦρ.

[2] Τοῦ σατύρου τὸ πῦρ, ὡς πρῶτον ὤφθη, βουλομένου φιλῆσαι καὶ περιβαλεῖν, ὁ Προμηθεύς· τράγος, γένειον ἄρα πενθήσεις σύγε, καίει τὸν ἁψάμενον, ἀλλὰ φῶς παρέχει, καὶ θερμότητα, καὶ

1. Ex Plutarcho, in *Symposiac.* I. *Quaest.* 1.

2. Ex eodem, *De capienda ex inimicis utilitate.*

Alia quoque Aesopiarum fabularum fragmenta apud Plutarchum inveniuntur, ut de Aquila et Regulo, in libro, *An seni gerenda sit Respublica*, de Fele et Gallinis

Fab. CCCXCVII. Vulpes et Grus.

Vulpes ad coenam quum Gruem invitasset, pultem tenuem in tabula proposuit, quam ob diffluentem liquorem haec edere, aut prehendere rostro nequiret, et ita ridicula esset. Grus itaque vicissim Vulpem ad convivium vocavit, eique cibum in laguncula proposuit, quae tenue et longum collum habebat, ut ipsa per id rostro inserto cibum facile capere posset; Vulpes vero nullo modo aliquid arrodere potens, paria referret.

Ita etiam quando philosophi inter pocula subtiles et dialecticas quaestiones suscipiunt, reliquis, nihil earum intelligentibus, molestiam exhibent.

Fab. CCCXCVIII. Satyrus et Ignis.

Quum Satyrus Ignem primo visum osculari vellet et amplecti, his eum monuit Prometheus; At flebis ustam protinus barbam, Caper; etenim tangentem urit; sed lumen praebet, et ca-

aegrotantibus, nobis num. XIV. in Libro, *De fraterno amore*, de Canibus pelles in flumine positas vorare conantibus, nobis num. CCLXXXIX. in Lib. *Adversus Stoicos*, et alibi alia.

τέχνης ἁπάσης ὄργανόν ἐστι τοῖς χρῆσθαι μαθοῦσιν.

Μῦθος τμθ'. Ἔλαφος, Λέων, καὶ Ποιμήν.

[1] Ἔλαφον διώκει λέων· ἡ δὲ φεύγουσα ὑπεξάγει, καὶ καταδύεται εἰς δρυμὸν βαθύν. Ὁ δὲ λέων, ὅσα γὰρ ἀλκῇ προὔχει, τάχει λείπεται, ἐπιςὰς τῷ δρυμῷ, ἐρωτᾷ ποιμένα, εἴ πε εἶδε πτήξασαν τὴν ἔλαφον. Ὁ δὲ ποιμὴν οὐκ ἔφη εἰδέναι· καὶ ὁμοῦ λέγων, τὴν χεῖρα ἀποτείνας, ἔδειξε τὸ χωρίον. Ὤιχετο ὁ λέων ἐπὶ τὴν δειλαίαν ἔλαφον. Ἡ δὲ ἀλώπηξ πρὸς τὸν ποιμένα λέγει· Ὡς δειλὸς ἄρα καὶ πονηρὸς ἦσθα· δειλὸς μὲν πρὸς λέοντας, πονηρὸς δὲ ἐς ἐλάφες.

Μῦθος υ'. Ποιμὴν καὶ Μάγειρος.

[2] Ποιμὴν ἀνὴρ καὶ μάγειρος ἐβάδιζον ἄμφω κοινὴν ὁδόν. Ἰδόντες δὲ ἐκ ποίμνης ἄρνα εὐτραφῆ πλανώμενον, ἀπολειφθέντα τῶν συννόμων, ὥσαντο ἐπ' αὐτὸν ἄμφω. Ἦν ἄρα τότε ὁμόφωνα καὶ τὰ θηρία τοῖς ἀνθρώποις. Ἐρωτᾷ ὁ αὐτὸς, τίς ὢν ἑκάτερος ἐθέλει αὐτὸν μεταχειρίσασθαι καὶ ἄγειν. Ὡς δὲ ἐπύθετο τἀληθῆ αὐτὰ καὶ ἀμφοῖν τὴν τέ-

1. Ex Maximo Tyrio, *Dissert.* III. iuxta Davisium. Haec fabula paucis discrepat a superius relata numer. X sed hanc quoque heic ponere operae pretium duximus, ut magis magisque innotescat, quam varie a

lorem, et usus eius gnaris instrumentum est omnium artium.

Fab. CCCXCIX. Cerva, Leo, et Pastor.

Cervam insequebatur Leo: illa fuga evadit, densoque quodam abdit se in nemore. Leo vero, qui quantum robore Cervam vincit, tantum velocitate a Cerva vincitur, nemus adit, quaeritque ex Pastore, sicubi latitantem vidisset Cervam. Negat Pastor, simulque manu protensa locum ostendit; atque ita Cervam miserrimam invadit Leo. Vulpecula autem, Nae tu, inquit Pastori, imbellis simul improbusque es; coram Leone quidem imbellis, improbus vero in Cervam.

Fab. CD. Pastor et Lanio.

Pastor et Lanio idem iter habebant. Quum itaque inter eundum pinguissimum agnum seorsim e grege suo aberrantem et a ceteris relictum vidissent, ambo in illum accurrerunt. Bruta tunc temporis humana voce loquebantur; quapropter agnus, ut sciret cui se se committeret, quis uterque eorum esset exquirebat. Quod ubi intellexit,

variis Aesopiae fabulae narratae, atque mutatae sint, ut in *Prolegom.* observavimus.

2. Ex eodem, *Dissert.* XXV.

χήνω, φέρων ἑαυτὸν ἐπιτρέπει τῷ ποιμένι, λέγων πρὸς τὸν μάγειρον· σὺ μὲν γὰρ δήμιός τις εἶ καὶ μιαιφόνος τῆς ἀρνῶν ποίμνης, τούτῳ δ' ἐξαρκέσει καλῶς τὰ ἡμέτερα ἔθη.

Μῦθος υα'. Γεωργὸς πύκτης γενόμενος.

[1] Πατήρ τις ὡς ἐθεάσατο υἱὸν αὐτοῦ, ἐκπεσοῦσαν ἐκ τοῦ ἀρότρου τὴν ὕνιν πρὸς τὸ ἄροτρον καθαρμόσαι, τῇ χειρὶ ἀντὶ σφύρας χρώμενον, ἐπὶ τούτῳ πυκτεύσοντα ἐς Ὀλυμπίαν αὐτὸν ἀνήγαγεν. Ἔνθα δὲ αὐτὸς, ἅτε οὐκ ἐμπείρως ἔχων τῆς μάχης, ἐτιτρώσκετο ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιζομένων, καὶ ἡνίκα πρὸς τὸν λειπόμενον ἐξ αὐτῶν ἐπύκτευεν, ἀπαγορεύειν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν τραυμάτων ἐνομίζετο· καὶ οἱ τὸν πατέρα βοῆσαί φασιν· ὦ παῖ τὴν ἀπ' ἀρότρου. Οὕτω βιαιοτέραν ἐς τὸν ἀνταγωνιζόμενον ἐνεγκὼν τὴν πληγὴν, αὐτίκα εἶχε τὴν νίκην.

Μῦθος υβ'. Νεανίσκος καὶ Ἵππος.

[2] Νεανίσκος τις ἐφ' ἵππον ἀνέβαινε μαινόμενον. Ἁρπάσας γὰρ αὐτὸν ἔφερεν ἄρα ὁ ἵππος· ὁ δ' οὐκ ἔτι καταβῆναι, τοῦ ἵππου θέοντος, ἐδύνατο. Καί τις ἀπαντήσας ἠρώτησεν αὐτὸν, ποῖ ἂν ἄπεισιν; Ὁ δὲ εἶπεν, ὅπου τούτῳ δοκεῖ, δεικνὺς τὸν ἵππον.

1. Ex Pausania, Lib. VI.
2. Ex Luciano, in *Cynic.* Tom. III. pag. 550.

artemque utriusque percepit, Pistori statim se tradidit: Lanioni contra, Tu, inquit, carnifex es, gregisque nostri crudelis mactator: proinde mores nostri cum Pastore magis congruunt.

Fab. CDI. Rusticus factus Athleta.

Pater quidam filium suum quum vidisset vomerem de aratro forte excussum manus suae ictu tantum, quasi malleo, suum in locum restituisse, eum protinus Olympiam duxit, ut in pugilatu certaret. At ille artis imperitus ab adversariis male multabatur, quumque congressus cum eo, cui extrema obtigerat sors certaminis, vulneribus iam prope confectus succumberet, Pater id videns, Fili, inclamavit, vomerem ab aratro excussum tibi memora. His ille excitatus adeo grave in adversarium suum vulnus intulit, ut statim victoriam reportaret.

Fab. CDII. Iuvenis et Equus.

Iuvenis quidam furiosum Equum conscenderat. Equus itaque eum raptum auferebat. Ille, qui non iam descendere ab Equo currente posset, interrogatus ab eo, qui obviam forte fuerat, quorsum abiret, Equum monstrans respondit, Quorsum huic visum fuerit. Sic vos interroganti, Quorsum feramini, siquidem verum respondere

Καὶ ἄλλως ἄν τις ἐρωτᾷ, ποῖ φέρεσθε; τἀληθῆ ἐθέλοντες λέγειν, ἐροῦσιν, ἁπλῶς μὲν, ὅπουπερ ἂν ταῖς ἐπιθυμίαις δοκεῖ· κατὰ μέρος δὲ ὅπουπερ ἂν τῇ ἡδονῇ, ποτὲ δὲ ὅπου τῇ δόξῃ, ποτὲ δὲ αὖ τῇ φιλοκερδείᾳ, ποτὲ δὲ ὁ θυμὸς, ποτὲ δὲ ὁ φόβος, ποτὲ δὲ ἄλλο τι τοιοῦτον αὐτοὺς ἐκφέρειν φαίνεται.

Μῦθος υγʹ. Ἄνθρωπος ἀριθμῶν τὰ κύματα.

[1] Ἄνθρωπός τις ἐπὶ τῇ ἠϊόνι καθεζόμενος, ἐπὶ τὴν κυματωγὴν ἀριθμεῖ τὰ κύματα. Σφαλεὶς δὲ ἄχθεται καὶ ἀνιᾶται, ἄχρι δὴ τὴν κερδὼ παραστᾶσαν εἰπεῖν αὐτῷ· τί, ὦ γενναῖε, ἀνιᾷ τῶν παρελθόντων ἕνεκα; δέον τὰ ἐντεῦθεν ἀρξάμενον ἀριθμεῖν, ἀμελήσαντα ἐκείνων.

Μῦθος υδʹ. Κύων ἐν φάτνῃ.

[2] Κύων τις, ἐν τῇ φάτνῃ κατακειμένη, οὔτε αὐτὴ τῶν κριθῶν ἐσθίει, οὔτε τῷ ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπει.

Μῦθος υεʹ. Πίθηκοι ὀρχήσαντες.

[3] Λέγεται βασιλεύς τις Αἰγύπτιος, πιθήκους ποτὲ πυῤῥιχίζειν διδάξαι, καὶ τὰ θηρία,

1. Ex Luciano, in *Hermotimo*, Tom. I. pag. 829.
2. Ex eodem, in *Timone*, Tom. I. §. 14.
3. Ex eodem, in *Piscatore*, §. 36.
Hanc eamdem fabellam et in *Apol. pro iis, qui merc.*

velitis, dicatis simpliciter quidem, Quorsumcumque lubebit cupiditatibus: per partes autem, Quocumque libuerit voluptati; interdum, Quo gloriae studio, interdum, Quo lucri cupiditati: interdum vero iracundia, interdum metus, interdum aliud quiddam ex eo genere auferre vos videtur.

Fab. CDIII. Homo numerans fluctus.

Homo quidam in littore sedens, ad fluctuosum mare, fluctus numerabat. Quum vero subinde erraret, graviter id ferre et excruciari, donec adstans Vulpes ei diceret, Quid laboras, mi homo, eorum caussa, qui praeterierant? Eos qui hinc oriuntur numerare incipere, illis neglectis, oportet.

Fab. CDIV. Canis in praesepio.

Canis quidam in praesepio degens, nec ipse hordeum attingebat, nec equum esurientem attingere sinebat.

Fab. CDV. Simii saltantes.

Dicitur Rex quidam Aegyptius Simios olim docuisse saltare pyrrhicham, easque bestias, fa-

cond. serviunt, cap. 5. iterum Lucianus enarrat, quo in loco, quamquam regum nomina et nucum in ea diversa sint, non tamen diversas fabulas esse putem.

μιμηκότατα δέ ἐστι τῶν ἀνθρωπίνων, ἐκμαθεῖν τάχιστα καὶ ὀρχεῖσθαι, ἁλουργίδας ἀμπεχόμενα καὶ προσωπεῖα περικείμενα· καὶ μέχρι πολλοῦ εὐδοκιμεῖν τὴν θέαν, ἄχρι δή τις θεατὴς ἀστεῖος κάρυα ὑπὸ κόλπον ἔχων, ἀφῆκεν ἐς τὸ μέσον. Οἱ δὲ πίθηκοι ἰδόντες καὶ ἐκλαθόμενοι τῆς ὀρχήσεως, τοῦθ' ὅπερ ἦσαν, πίθηκοι ἐγένοντο ἀντὶ πυῤῥιχιστῶν, καὶ συνέτριβον τὰ προσωπεῖα, καὶ τὴν ἐσθῆτα κατεῤῥήγνυον, καὶ ἐμάχοντο περὶ τῆς ὀπώρας πρὸς ἀλλήλους.

Μῦθος υϛ'. Ζεὺς καὶ Ἔρως.

[1] Ὅτε τοὺς ἀνθρώπους ὁ Ζεὺς ἐγέννησεν, τὰ μὲν ἄλλα πάντα εἶχον ὡς νῦν κεκόσμηνται, ἔρως δὲ οὔπω ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων ἐγκατῳκίζετο, ἀλλ' ἔχων ἔτι τὸ πτερὸν ὁ θεὸς οὗτος μετάρσιον, οὐρανῷ τε ἐνωμίλει καὶ εἰς θεοὺς μόνους ἐτόξευεν· δείσας δὲ μὴ αὐτῷ ἀφανισθῇ τῶν ποιημάτων τὸ κάλλιστον, ἔρωτα πέμπει τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους ἐσόμενον φύλακα. Ὁ δὲ ταύτην ἐκ Διὸς τὴν ἐπιτροπὴν λαβὼν, τὸ μὲν ἁπάσαις ψυχαῖς ἐγκατοικίζεσθαι, ἢ πᾶν ἐπίσης ἦθος νεοτελές τε καὶ βέβηλον ἔχειν τέμενος, οὐκ ἐδοκίμαζεν· ἀλλὰ τὰς μὲν πολλὰς καὶ ἀγελαίους ψυχὰς τοῖς πανδήμοις ἔρωσι, τοῖς τῶν νυμφῶν παισὶ, ποιμαίνειν ἀπένειμεν, αὐτὸς δὲ τὰς θείας καὶ οὐρανίας ψυχὰς ἐνῳκίσατο, καὶ ταύτας ἀναβακχεύων ἐπὶ μανίαν ἐρω-

1. Ex Himerii *Oratione* X. in Prooemio.

cillime enim humanas imitantur actiones, didicisse celeriter, et saltasse in vestibus purpureis, et personatas, diuque probatum spectaculum; donec spectator aliquis urbanus, qui nuces sinu gereret, proiiceret eas in medium: tum vero Simii, visa re, obliti saltationis, repente pro Pyrrhichistis Simii, quod erant scilicet, facti, larvas contrivere, laceratisque vestibus, de fructibus invicem depugnarunt.

Fab. CDVI. Iuppiter et Amor.

Quo tempore homines Iuppiter creavit, ipsi quidem omnia quibus nunc etiam ornantur habebant; sed nondum humanis animis Amor insederat, at pennis instructus, in coelo continuo degebat, Deosque tantum suis iaculis agitabat. Ast verens Iuppiter ne homines, operum suorum pulcherrimum, perirent, Amorem demisit, ut humani generis custos esset. Ille Iovis iussa peragens omnium quidem animis insidere, aut quovis in pectore firmum ac stabile templum locare, haud pro sua esse dignitate iudicavit, sed vulgares gregariosque animos vilioribus, Nympharum filiis, amoribus subiecit, ipse vero divinos atque coelestes animos occupavit, eosque suo igne ad amorem excitans, innumeris bonis humanum genus affecit. Quando igitur ali-

τικὴν, μυρία ἀγαθὰ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος εἰργάσατο. Ὅτῳ μὲν οὖν ἴδῃς τινὰ βραδύν τε τὴν φύσιν, καὶ πρὸς φιλίαν δυσκίνητον, νόησον ὅτι τῶν ἔρωτος ἐκείνου ξενίων οὐδαμῶς οὗτος ἠξίωται· ὅτῳ δὲ ὀξὺ καὶ θερμὸν τὴν γνώμην, καὶ φλογὸς δίκην ἐπ᾽ ἐρωτικὴν φιλίαν ἄττοντα, νόησον τοῦτον εἶναι ἐκείνου ξένιον τοῦ ἔρωτος.

Μῦθος υζ΄. Πῆραι δύο.

[1] Ἄνθρωπος δύο πήρας ἕκαστος φέρει, τὴν μὲν ἔμπροσθεν, τὴν δὲ ὄπισθεν, γέμει δὲ κακῶν ἑκατέρα. Ἀλλὰ ἡ μὲν ἔμπροσθεν ἀλλοτρίων, ἡ δὲ ὄπισθεν τῶν αὐτοῦ τοῦ φέροντος. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι τὰ μὲν ἐξ αὑτῶν κακὰ οὐχ ὁρῶσι, τὰ δὲ ἀλλότρια πάνυ ἀκριβῶς θεῶνται.

Μῦθος υη΄. Χελιδόνες καὶ Κύκνοι.

[2] Ἐπέσκωπτον αἱ χελιδόνες τοὺς κύκνους, τὸ μὴ ἐθέλειν ὁμιλεῖν τοῖς ἀνθρώποις, μήτε δημοσιεύειν τὴν μουσικὴν, ἀλλ᾽ ἀμφὶ τοὺς λειμῶνας διάγειν καὶ τοὺς ποταμοὺς, καὶ τὴν ἐρημίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ βραχέα μὲν ᾄδειν, ἃ δὲ καὶ ᾄδοιεν ᾄδειν ἐν

1. Ex Themistio, *Oratione* XXI.

Occurrit etiam haec fabula in Galeno, Lib. *de cuiusque animi peccatis notitia*, nec non in Antonio et Maximo Cap. XLIX. Lib. I. Nota est vero illa Phaedri Lib. IV. 9. cuius fabulas cum nostris hisce congruentes

quem vides natura hebetem, et ad amicitiam minime pronum, pro certo habe, eum nequaquam Amoris huius muneribus dignum fuisse: contra vero, si quem prompta ac ferventi mente, et ignis ad instar ad amorem proclivem conspexeris, id praeclari huius Amoris munus esse scias.

Fab. CDVII. Manticae duae.

Omnis homo duas Manticas gestat, utramque malorum plenam, sed anteriorem quidem, alienorum, posteriorem eius qui gerit propriorum. Propterea homines suapte mala non vident, aliena vero perspicacissime contuentur.

Fab. CDVIII. Hirundines et Cycni.

Hirundines quondam Cycnos cavillis incessebant, propterea quod nec cum hominibus consuetudinem habere, nec canendi artem in publicum proferre vellent, sed circa prata solum et flumina canerent, ac solitudinem amplecterentur, nec

non semper allegavimus, propterea quod facile per se quisque, dummodo aliquantisper latinis litteris sit eruditus, earum similitudinem dignoscere poterit.

2. Ex Gregorio Nazianzeno, in *Epist.* ad Celeusium Praesidem.

σφίσιν αὐτοῖς, ὥσπερ αἰσχυνομένας τὴν μουσικήν. Ἡμῶν δὲ, ἔφασαν, αἱ πόλεις, καὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ οἱ θάλαμοι, καὶ προσλαλοῦμεν ἀνθρώποις, καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτοῖς διηγούμεθα, ταῦτα δὴ ταῦτα τὰ ἀρχαῖα καὶ Ἀττικὰ, τὸν Πανδίονα, τὰς Ἀθήνας, τὸν Τηρέα, τὴν Θρᾴκην, τὴν ἀποδημίαν, τὸ κῆδος, τὴν ὕβριν, τὴν ἐκτομὴν τῆς γλώττης, τὰ γράμματα, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν Ἴτυν, καὶ ὡς ἐγενόμεθα ἐξ ἀνθρώπων ὄρνιθες. Οἱ δὲ μόλις μὲν αὐτὰς ἠξίωσαν καὶ λόγου, τῆς ἀδολεσχίας μισήσαντες. Ἐπεὶ δὲ ἠξίωσαν· ἀλλ' ἡμῶν μὲν ἕνεκεν, ὦ αὗται, κἂν εἰς τὴν ἐρημίαν ἀφίκοιτό τις, ὥστε ἀκοῦσαι τῆς μουσικῆς, ὅταν ἀνῶμεν τῷ ζεφύρῳ τὰς πτέρυγας ἐμπνεῖν ἡδύ τι καὶ ἐναρμόνιον. Ὥστε εἰ μὴ πολλὰ καὶ ἐν πολλοῖς ᾄδομεν, ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο κάλλιστόν ἐστιν ἡμῶν, ὅτι μέτρῳ φιλοσοφοῦμεν τὸ μέλος, καὶ οὐκ ἀναμίγνυμεν θορύβοις τὴν μουσικήν. Ὑμᾶς δὲ καὶ εἰσοικιζομένας οἱ ἄνθρωποι δυσχεραίνουσι, καὶ ᾀδούσας ἀποστρέφονται, καὶ μάλα ἐν δίκῃ, αἵγε οὐδὲ ἐκτμηθεῖσαι τὴν γλῶτταν δύνασθε σιωπᾶν, ἀλλ' αὐταὶ τὴν ἀφωνίαν ὑμῶν ὀδυρόμεναι, καὶ τὸ ἐφ' ὑμῖν πάθος, ἔπειτά ἐστε λαλίστεραί τινος οὐχὶ τῶν εὐγλώττων καὶ μουσικῶν.

pauca solum canerent, sed etiam quod canerent, sibi ipsis canerent, perinde atque eos musices suppuderet. At nostrae, inquiebant, sunt urbes, nostri homines et thalami; atque apud homines garrimus, resque nostras ipsis exponimus, nimirum vetera illa et Attica, Pandionem, Athenas, Tereum, Thraciam peregrinationem, affinitatem, contumeliam, linguae exsectionem, litteras, praeterque omnia Itym, et quo modo ex hominibus in aves commutatae sumus. At Cycni, quod earum garrulitatem exosam haberent, vix quidem eas sermone dignas duxerunt. At, o praeclarae, inquiunt, caussa nostra in solitudinem quoque quispiam libens se contulerit, ut musicam audiat, quum Zephyro pennas nostras inflandas permittimus, ut suave quiddam et concinnum inspiret. Quare, si non multum, nec apud multos canimus, at illud certe in nobis pulcherrimum est, quod modum in canendo tenemus, nec musicam tumultibus permiscemus. Vos autem in aedes admissas homines fastidiunt, et canentes aversantur, idque optimo iure, quippe quae ne exscisa quidem lingua silere queatis; verum ipsae amissam vocem et calamitatem vestram lugentes, quavis alia ave profusa lingua praedita et canora loquaciores sitis.

Μῦθος υθʹ. Κεραμεὺς, Ὄνος καὶ Ὀνηλάτης.

[1] Κεραμεύς τις ἔπλαττε πολλὰς ὄρνις ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ. Ὄνος δὲ παριὼν, ἀκολουθοῦντος ἀμελῶς τοῦ ὀνηλάτου, παρακύψας διὰ τῆς θυρίδος ἀνέτρεψε τὰς ὄρνιθας, καὶ τὰ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ συνέτριψε σκεύη. Ὁ τοίνυν κύριος τοῦ ἐργαστηρίου ἐπὶ κρίσιν ἤγαγε τὸν ὀνηλάτην. Ἐρωτώμενος δὲ ἐκεῖνος παρὰ τῶν ἀπαντώντων, τίνος κρίνοιτο, ἔλεγεν, ὄνου παρακύψεως.

Μῦθος υιʹ. Λέων καὶ Ταῦρος.

[2] Λέων ποτὲ ταῦρον ὁρᾷ, καὶ τροφῆς μὲν ἐρᾷ, τὰς δὲ τῶν κεράτων δεδίττεται προσβολὰς, καὶ τὸ φάρμακον εὑρὼν, οὐ θεραπεύει τὸ πάθος· νικᾷ μὲν αὐτὸν ὁ λιμὸς, καὶ τῷ ταύρῳ κελεύει συμπλέκεσθαι, ἀλλ᾽ ἐκφοβεῖ τῶν κεράτων τὸ μέγεθος. Τέλος πείθεται τῷ λιμῷ, καὶ φιλίαν πλασάμενος εἰς ἀπάτην τὸν ταῦρον ὑπέρχεται· ὅπου γὰρ τὸ κακὸν πρόχειρον, καὶ τὸ ἀνδρεῖον πεφόβηται, κἂν ἴδοι τὸ βίᾳ κρατεῖν οὐκ ἀκίνδυνον, τὸ λάθρα σοφίζεται. Ἐγὼ γοῦν, φησιν, ἐμπαινῶ σου τὸ καρτερὸν, ὑπεράγαμαι τὸ κάλλος, ὁποῖος μὲν εἶ τὴν κεφαλὴν, ὁποῖος δὲ τὴν μορ-

1. Ex Suida in *voce*.

2 Ex Nicephoro Basilaca, in *Excerptis* Allatii p. 125.

Fab. CDIX. Figulus, Asinus, et Agaso.

Figulus quidam multas aves in officina formaverat. Asinus vero praeteriens, Agasone negligenter sequente, per fenestram inserto capite aves illas evertit, et vasa, quae erant in officina, confregit. Quum igitur dominus officinae Agasonem in iudicium adduceret, ille ab obviis interrogatus, cuius criminis caussa in ius vocaretur, respondit: Ob Asinum qui in officinam introspexit.

Fab. CDX. Leo et Taurus.

Leo aliquando Taurum intuitus, cibi desiderio capitur, sed cornuum acie ac ictibus perterretur, nec, compacta licet medicina, animo suo medetur. Ille stimulante fame urgetur, pelliturque ad congrediendum cum Tauro, sed cornuum immanitate deterritus, pugna absistit. Tandem fame suasus, et amicitiam fingens, Taurum adoritur: namque ubi malum ad manum est, fortes etiam ac viriles animi pertimescunt, et si viderint victoriam cum violentia sibi creare periculum, ad occultas fallacias convertuntur. Ego itaque, Leo ait, fortitudinem tuam admiror, pulcritudinem tuam veneror: oh quale nobis caput obiectas! quam praeclara, quam egregia forma es!

φὴν, ὅσος δὲ τοὺς πόδας, ὅσος δὲ τὰς ὁπλὰς, ἀλλ' ὅσον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρεις τὸ ἄχθος· περίελε γοῦν ἔτω ματαίαν ἐπιπλοκὴν, καί σοι καὶ κόσμος ἔςαι τῆς κεφαλῆς, καὶ βάρες ἀπαλλαγὴ, καὶ πρὸς τὸ κρεῖττον μεταβολή. Τί δὲ καὶ δεῖ σοι κεράτων, εἰρήνης ἔσης πρὸς λέοντος; Πείθεται τέως ὁ ταῦρος, καὶ τὴν ἐκ τῶν ὅπλων ἰσχὺν ἀποβαλὼν, τῷ λέοντι λοιπὸν εὐχείρωτος ἦν, καὶ δεῖπνον ἀκίνδυνον.

Ὅυτω τὸ πείθεσθαι τοῖς ἐχθροῖς, μετὰ τῆς ἀπάτης φέρει καὶ κίνδυνον.

Μῦθος υιά. Ἄνθρωπος καὶ Τέττιξ.

[1] Ἀνήρ τις, ἀκρίδας συλλέγων, καὶ ἀποκτιννὺς, εἷλε καὶ τέττιγα. Ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνον ἠβούλετο κτεῖναί, φησιν ὁ τέττιξ· ἄνθρωπε, μή με μάτην ἀνέλῃς. Ἐγὼ γὰρ ἔτε ςάχυν βλάπτω, ἔτ' ἄλλό τι τῶν ἁπάντων σε ἀδικῶ· τῇ κινήσει δὲ τῶν ἐν ἐμοὶ ὑμένων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρπων τὲς ὁδοιπόρες· φωνῆς ἔν παρ' ἐμοὶ πλέον ἐδὲν εὑρήσεις. Κἀκεῖνος, ταῦτα ἀκούσας, ἀφῆκεν ἀπιέναι.

Μῦθος υιβ'. Γυνὴ καὶ Γεωργός.

[2] Γυνή τις, προσφάτως τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα θάψασα, καθ' ἡμέραν ἀπιἕσα πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐ-

1. Ex Vita Aesopi vulgo Planudi tributa.

Quantus pedibus, quantus armaris ungulis! At vero quantum capite pondus sustollis! Inanem itaque et temere imminentem implicationem submove; sic enim et decorem capiti conciliabis, et pondere levaberis, conformaberisque in melius. Quid praeterea cornibus opus, quum nos inter duos pax sit? Dictis Taurus suadetur, armorumque submoto robore, facili negotio in potestatem Leonis redactus, coena absque ullo discrimine Leoni fit.

Non dissimili ratione, qui hostibus fidit, post insidias in discrimen adducitur.

Fab. CDXI. Homo et Cicada.

Vir quidam quum locustas caperet occideretque, cepit et Cicadam. Quum et illam vellet occidere, inquit Cicada, Homo, ne me frustra occidas: ego enim neque spicam laedo, neque in alia re quapiam iniuria te afficio; motu vero quae in me sunt membranularum suaviter canto, delectans viatores: praeter igitur vocem in me amplius nihil invenies. Et ille quum haec dixisset permisit abire.

Fab. CDXII. Mulier et Agricola.

Mulier quaedam quum recenter suum virum sepelivisset, quotidie profecta ad tumulum plo-

2. Ex eadem.

θρήνει. Ἀροτριῶν δέ τις οὐ πόῤῥω τοῦ μνήματος, εἰς ἐπιθυμίαν ἥκε τῆς γυναικὸς, καὶ καταλιπὼν τοὺς βόας ἦλθε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ μνῆμα, καὶ καθίσας συνεθρήνει τῇ γυναικί. Τῆς δὲ πυθομένης, τί δήποτε καὶ αὐτὸς οὕτως οδύρεται; ὅτι κἀγώ, φησιν, εὐπρεπῆ γυναῖκα κατώρυξα, καὶ ἐπειδὰν κλαύσω τῆς λύπης κουφίζομαι. Ἡ δὲ, κἀμοὶ τοῦτ' αὐτὸ προσγίνεται. Κἀκεῖνος, εἰ τοίνυν τοῖς αὐτοῖς περιπεπτώκαμεν πάθεσι, τί δή ποτε ἀλλήλοις μὴ σύνεμεν; ἐγώ τε γὰρ φιλήσω σε ὡς ἐκείνην, κἀμὲ σὺ πάλιν ὡς τὸν σαυτῆς ἄνδρα. Ταῦτα ἔπεισε τὴν γυναῖκα, καὶ δὴ συνῆλθον. Ἐν τούτῳ δὲ κλέπτης ἐλθὼν, καὶ τοὺς βόας λύσας ἀπήλασεν. Ὁ δὲ ἐπανελθὼν, καὶ τοὺς βόας μὴ εὑρηκὼς, κόπτεσθαί τε καὶ οἰμώζειν ἰσχυρῶς ἐνεστήσατο. Ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ ὀλοφυρόμενον εὑροῦσά, φησι, πάλιν κλαίεις; κἀκεῖνος, νῦν, εἶπεν, ἐπ' ἀληθείας κλαίω.

Μῦθος υιγ'. Ἀγροικὸς καὶ Ὀνάρια.

[1] Γεωργός τις ἐπ' ἀγροῦ γεγηρακὼς, ἐπεὶ μηδέποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκάλει τοὺς οἰκείους τοῦτο θεάσασθαι. Οἱ δὲ ζεύξαντες ὀνάρια, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι, μόνον ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. Ὁδεύοντι δὲ χειμῶνος καὶ θυέλλης τὸν ἀέρα καταλαβόντων, καὶ ζόφου γενομένου, τὰ ὀνάρια τῆς ὁδοῦ πλανηθέντα εἴς τινα κρημνὸν

1. Ex eadem.

rabat. Arans autem quidam non procul a sepulcro, amore captus est mulieris, et derelictis bobus ivit et ipse ad tumulum, ac sedens una cum Muliere plorabat. Quum illa rogaret, cur nam et ipse sic lugeret? Quoniam et ego, inquit, decentem mulierem sepelivi, et postea quam ploravero, moestitia levor. Illa autem, Et mihi id ipsum accidit. Et ille, Si igitur in eadem incidimus mala, cur nam invicem non coniungimur? Ego etenim amabo te ut illam, et tu me rursus ut tuum virum. His persuasit Mulieri, et convenerunt. Interim autem fur superveniens, et boves solvens abegit. Ille autem reversus, non inventis bobus, et plangere et lugere vehementer instituit. Profecta igitur et Mulier, et lamentantem inveniens, inquit, Iterum ploras? et ille, Nunc, ait, vere ploro.

Fab. CDXIII. Agricola et Aselli.

Agricola quidam in agro consenuit, et quum numquam ingressus esset in urbem, precabatur domesticos, ut eam videret. At illi iunctis Asellis, atque in curru eo imposito, solum iusserunt agere. Eunti tamen procella et turbine aerem occupantibus, et tenebris factis, Aselli a via aberrantes in quoddam praecipitium deduxerunt

ἐξετόπισαν τὸν πρεσβύτην. Ὁ δὲ μέλλων ἤδη κατακρημνίζεσθαι, ὦ Ζεῦ, εἶπε, τί ποτέ σε ἠδίκησα, ὅτι οὕτω παρὰ λόγον ἀπόλλυμαι, καὶ ταῦτα οὔθ' ὑφ' ἵππων γενναίων, οὔθ' ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὀναρίων εὐτελεστάτων;

Μῦθος υιδ'. Πατὴρ καὶ Θυγάτηρ.

[1] Ἀνήρ τις, τῆς οἰκείας ἐρασθεὶς θυγατρὸς, εἰς ἀγρὸν ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα, μόνην δὲ τὴν θυγατέρα ἀπολαβὼν ἐβιάζετο. Ἡ δὲ, πάτερ, εἶπεν, ἀνόσια πράττεις· εὐχόμην μέν τοι ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν αἰσχυνθῆναι, ἢ ὑπὸ σοῦ τοῦ γεννησαμένου.

Μῦθος υιέ. Κορυδός.

[2] Κορυδὸν Αἴσωπος λέγει πάντων πρώτην ὄρνιθα γενέσθαι, προτέραν τῆς γῆς, κἄπειτα νόσῳ τὸν πατέρα αὐτῆς ἀποθνήσκειν, γῆν δὲ οὐκ εἶναι, τὸν δὲ προκεῖσθαι πεμπταῖον· τὴν δὲ ἀποροῦσαν ὑπ' ἀμηχανίας, τὸν πατέρα αὐτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι.

1. Ex eadem.

2. Ex Apostol. *Proverb.* VIII. 85. Hanc fabellam Scholiastes etiam Theocriti ad *Idyll.* VII. v. 23. et Aristophanes in *Av.* v. 471. retulere, ille quidem Poetae verba ἐπιτυμβίδιοι κορυδαλίδες explicans, hic ita Avem Pisthetaerum interloquentem inducens:

senem. At ille iam praecipitandus, o Iuppiter, ait, in qua re te iniuria affeci, quod sic inique occidor, praesertimque neque ab equis generosis, neque a mulis bonis, sed ab Asellis vilissimis?

Fab. CDXIV. Pater et Filia.

Vir quidam suam deamans filiam, rus misit uxorem, solam autem filiam receptam violavit. Illa autem, Pater, ait, scelesta facis: mallem tamen a multis viris dedecore hoc affici, quam a te, qui genuisti.

Fab. CDXV. Galerita.

Aesopus ait, Galeritam avium primam omnium ante terram generatam fuisse, ac deinde patrem eius morbo extinctum, quum terra non esset, quinque dies insepultum iacuisse; illam autem quidnam ageret incertam, ob rei difficultatem, patrem denique in capite sepeliisse.

Ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς, κοὐ πολυπράγμων, οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας,
Ὃς ἔφασκε λέγων, κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα γενέσθαι,
Προτέραν τῆς γῆς· κἄπειτα νόσῳ τὸν πατέρ' αὐτῆς ἀποθνήσκειν·
Γῆν δ' οὐκ εἶναι· τὸν δὲ προκεῖσθαι πεμπταῖον· τὴν δ' ἀποροῦσαν
Ὑπ' ἀμηχανίας, τὸν πατέρ' αὐτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι.

Μῦθος υις΄. Λύκος καὶ Λέων.

[1] Λύκος ἁρπάσας χοῖρον καὶ ἀπάγων αὐτὸν, λέοντι συνήντησεν. Ὁ δὲ λέων εὐθὺς ἀπὸ τοῦ λύκου τὸν χοῖρον ἀφήρπασεν· ἀφαιρεθεὶς δὲ αὐτὸν ὁ λύκος, ἐν ἑαυτῷ ἔλεγεν· πάντως καὶ αὐτὸς ἐθαύμαζον, πῶς ἂν διέμεινε παρ᾽ ἐμοὶ τὸ ἐξ ἁρπαγῆς μοι προσγενόμενον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὡς καὶ τὰ ἀλλότρια πράγματα, πλεονεκτικῶς τισι, καὶ βιαίως ἐπικτώμενα, τοῖς ταῦτα ἁρπάζουσιν οὐκ εἰς τέλος παραμένουσι.

Μῦθος υιζ΄. Τέττιξ καὶ Ἀνήρ.

Τέττιξ ἄνδρα τινὰ θεασάμενος καταχεῖν αὐτὸν μηχανώμενον, ἔφη πρὸς αὐτόν· ἐκείνοις τοῖς ὀρνέοις ἐπέρχου, παρ᾽ ὧν σοι καὶ ὄφελός τι προσγενήσεται· ἐμὲ γὰρ εἰ κατάσχῃς, οὐδὲν ἐξ ἐμοῦ τὸ παράπαν κερδανεῖς.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὡς οὐ χρή τινα τῶν ἀχρήστων καὶ ἀνονήτων ἐφίεσθαι.

Μῦθος υιή. Γεωργὸς καὶ Ἀετός.

[2] Γεωργὸς ἀετὸν εὑρὼν ἀγρευόμενον, τὸ κάλλος αὐτοῦ θαυμάσας, ἀπέλυσεν αὐτὸν ἐλεύθερον. Ὁ

1. Haec fabula cum sequenti ad Syntipam pertinent num. 52. et 62. Incuria omissas heic restituimus.

Fab. CDXVI. Lupus et Leo.

Lupus rapuerat porcum, quem dum auferret, incidit in Leonem. Continuo ergo Leo praeda spoliavit Lupum. Tum is sic secum reputasse fertur; Ipse quoque miraturus fuissem, si quod rapina abstuleram, obtinuissem.

Qui aliena occupavit vi et avaritia, raro ea diu possidet.

Fab. CDXVII. Cicada et Homo.

Cicada quum videret ab Homine quodam fieri sibi insidias, Illas potius, inquit, capias aves, quae tibi commodum afferre possint; si enim me ceperis, nullum inde habebis lucrum.

Non appetenda sunt inutilia.

Fab. CDXVIII. Agricola et Aquila.

Agricola venatu Aquilam nactus, eius pulcritudinem admiratus, liberam dimisit. Illa vero se

2. Ex MS. Gallico, ut est in *Aesopi Fabb.* Basil. edit. 1780.

δὲ ἐκ ἄμοιρος αὐτῷ χάριτος κατεφάνη, ἀλλ᾽ ὑπὸ τεῖχος σαθρὸν καθήμενον ἰδὼν, περιπετάσας, τοῖς ποσὶν ἦρε τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ φάκελλον. Ὁ δὲ ἐξαναστὰς ἐδίωκε. Τοῦτο δὲ ὁ ἀετὸς ἔῤῥιψε, καὶ ἀναλαβόμενος αὐτὸν καὶ ὑποστρέψας, εὗρε τὸ τεῖχος συμπεπτωκὸς, ἔνθα ἐκάθητο, καὶ τὴν ἀμοιβὴν ἐθαυμάσατο.

Ὅτι τοὺς ἀγαθόν τι πεπονθότας ἀντευεργετεῖν χρή.

Μῦθος υιθ΄. Ἡρακλῆς καὶ Ἀθηνᾶ.

[1] Διὰ στενῆς ὁδοῦ ὥδευεν Ἡρακλῆς. Ἰδὼν δ᾽ ἐπὶ γῆς μήλῳ ὅμοιόν τι, ἐπειρᾶτο συντρίψαι. Ὡς δὲ εἶδε διπλοῦν γενόμενον, ἔτι μᾶλλον ἐπέθετο, καὶ τῷ ῥοπάλῳ ἔπαισεν. Τὸ δὲ φυσηθὲν εἰς μέγεθος, τὴν ὁδὸν ἐπέφραξεν. Ὁ δὲ ῥίψας τὸ ῥόπαλον ἵστατο θαυμάζων. Ἀθηνᾶ δὲ, αὐτῷ ἐπιφανεῖσα, εἶπεν· πέπαυσο, ἀδελφέ· τοῦτ᾽ ἔστι φιλονεικία καὶ ἔρις· ἄν τις αὐτὸ καταλείπῃ ἀμάχητον, μένει οἷον ἦν πρῶτον, ἐν δὲ ταῖς μάχαις οὕτως οἰδεῖται.

Ὅτι αἱ μάχαι καὶ ἔριδες αἰτίαι μεγάλης βλάβης ὑπάρχουσιν.

1. Ex eodem.

beneficii non immemorem ostendit; sed quum eum sub muro iam iam casuro sedentem vidisset, advolans, fascem lignorum, quem capite impositum gestabat Agricola, unguibus arreptum sustulit. Ille excitatus persequitur Aquilam, quae statim fascem ex unguibus deiecit. Quem quum ille iterum sibi imposuisset, eo reversus, parietem, sub quo antea quiescebat, humi lapsum invenit, eamque sibi ab Aquila gratiam relatam fuisse est admiratus.

Qui nos beneficiis affecere, omnino remunerandi sunt.

Fab. CDXIX. Hercules et Minerva.

Per arctam viam Hercules incedebat; in qua quum aliquid malo simile humi positum vidisset, omni vi diffringere conabatur. Sed quum illud duplo maius factum animadverteret, maiori nisu institit, et clava atterere studebat. At mirum, arbor illa repente in immanem magnitudinem excrevit, totamque viam obstruxit. Quapropter clava abiecta, mira rei novitate perculsus ac stupefactus restitit. Sed Minerva illi apparens, Desine, ait, mirari, frater; quod enim vides contentio et lis est; quae quidem, si quis sine pugna reliquerit, nullius momenti sunt, at contra si lacessiverit, magis magisque crescunt.

Fabula monet, quod iurgia ac lites maxima damna ferunt.

Μῦθος υκ΄. Δρύες καὶ Ζεύς.

[1] Αἱ δρύες κατεμέμφοντο τοῦ Διὸς, λέγουσαι, ὅτι μάτην παρήχθημεν ἐν τῷ βίῳ, ὑπὲρ πάντα γὰρ τὰ φυτὰ βιαίως τὴν τομὴν ὑφιστάμεθα. Καὶ ὁ Ζεὺς, ὑμεῖς αὐταὶ αἴτιοι τῆς τοιαύτης ἑαυταῖς καθεστήκατε συμφορᾶς· εἰ μὴ γὰρ τοὺς στειλειοὺς ἐγεννᾶτε, καὶ πρὸς τεκτονικὴν, καὶ γεωργικὴν χρήσιμοι ἦτε, οὐκ ἂν πέλεκυς ὑμᾶς ἐξέκοπτεν.

Αἴτιοί τινες ἑαυτοῖς τῶν κακῶν καταστάντες, τὴν μέμψιν ἀφρόνως τιθέασι τῷ Θεῷ.

Μῦθος υκα΄. Κάλαμοι καὶ Κυπάριττοι.

[2] Κάλαμοι παρεφυτεύοντο κυπαρίττοις, καὶ τὸ αὐτῶν ἀνεκρίζωτον διὰ τὸ ἐγκλίνειν ἐνορομένοις ἀνέμοις. Κυπάριττοι δὲ σφοδρῶς ἐπέκειντο ταῖς καλάμοις, πῶς ἡμεῖς, λέγουσαι, τὴν ἐκρίζωσιν ἀθρόαν δεινῶς ὑφιστάμεθα, ὑμεῖς δὲ ἅπασαι διαδρᾶν τὸν κίνδυνον εὐχερῶς μεμαθήκατε; τί οὖν αἱ κάλαμοι; ταῖς ὑπερτερούσαις ἡμῶν δυναστείαις μὴ ἀντιβαίνειν μεμαθηκέναι, ἀλλὰ ταύταις ῥᾳδίως τὸν τράχηλον ὑποκλίνουσαι, τὴν αἴτιον τοῦ ἀφανισμοῦ καταδρῶμεν ἐκρίζωσιν.

Ὅτι τοῖς κρατοῦσιν οὐ δεῖ ἀνθίστασθαι, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπείκειν.

1. Ex Cod. Biblioth. Parisiensis. Vide *Notices et Extr. des MSS.* Tom. II.

Fab. CDXX. Quercus et Iuppiter.

Quercus Iovem accusabant, aientes, Nos quidem vitam miserrimam ducimus, nam prae aliis arboribus universis violenter caedimur. At Iuppiter, Vosmetipsae, respondit, huiusce calamitatis caussa estis: nisi enim securibus manubria ferretis, atque ad fabrilia et georgica opera peragenda utiles essetis, haud profecto vos securis caederet.

Ita nonnulli suorum malorum caussa quum sint sibi, stulte incusant Deum.

Fab. CDXXI. Calami et Cupressi.

Calami iuxta Cupressos adnati erant, et leves quum essent, ac ventis cederent, numquam evellebantur. Quapropter Cupressi his dictis Calamos aggrediebantur: Qua caussa nos continuo e radicibus nostris evellimur, vos vero omne periculum facile effugere didicistis? Tum Calami respondere: Nos quidem maioribus viribus non resistere, sed iis cervicem flectere edocti, numquam labefactamur, et omne excidium effugimus.

Fabula monet, non debere potentioribus opponi, sed potius cedere.

2. Ex eodem. Sed heic aliquid intercidisse videtur.

Μῦθος υκβ'. Ποταμὸς ϗ Βύρσα.

[1] Ποταμὸς, δι' αὐτοῦ βύρσαν φερομένην ἰδὼν, ἠρώτησε τίς καλεῖται. Ἡ δὲ εἶπε, ξηρά. Ἐπικαχλάσας δὲ τῷ ῥεύματι, εἶπεν· ἄλλό τι ζήτει καλεῖσθαι· ἁπαλὴν γὰρ ἐγὼ ἤδη ταχὺ ποιήσω σε.

Μῦθος υκγ'. Κλέπτης ϗ Πανδοχεύς.

[2] Κλέπτης κατέλυσεν ἔν τινι πανδοχίῳ· διέμενον δὲ ἐκεῖ ἡμέρας τινὰς προσδοκῶν κλέψαι τι· ὡς δὲ οὐκ ἐδύνατο τοῦτο ποιῆσαι, μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἰδὼν τὸν πανδοχέα ἐνδυθέντα χιτῶνα ὡραῖον ϗ καινὸν, ἦν γὰρ ἑορτὴ, ϗ καθεζόμενον πρὸ τῆς πύλης τοῦ πανδοχίου, ϗ οὐδένα ἄλλον τυχόντα ἐκεῖ, ἀπελθὼν καὶ ὁ κλέπτης ἐκάθισεν πλησίον τοῦ πανδοχέως, καὶ ἤρξατο διηγεῖσθαι μετ' αὐτοῦ, καὶ διηγούμενοι ὥραν ἱκανὴν, ἐχασμήσατο ὁ κλέπτης, καὶ ὁμοῦ μετὰ τὸ χασμᾶσθαι ὠρυᾶτο ὥσπερ λύκος· ὁ δὲ πανδοχεύς φησι πρὸς αὐτόν· τί οὕτως ποιεῖς; καὶ ὁ κλέπτης ἀπεκρίθη· νῦν ἀναγγέλλω σοι, ἀλλὰ δέομαί σου ἵνα φυλάξῃς τὰ ἱμάτιά μου, ἐνταῦθα γὰρ καταλείψω. Ἐγὼ,

1. Ex MS quodam iuxta Ed. Basil. paullo ante citatam.
2. Ex Cod. 30. Plutei LVII. Biblioth. Laurentianae.

Fab. CDXXII. Fluvius et Pellis.

Fluvius quum Pellem secum deferri animadvertisset, eam interrogavit, quo nomine appellaretur. Cui illa quum se Aridam vocari dixisset, Fluvius cum murmure currens, Aliud, inquit, tibi nomen impone, nam ego te mollem quamprimum faciam.

Fab. CDXXIII. Fur et Caupo.

Fur quidam quum in diversoriam tabernam divertisset, nonnullos ibi dies, aliquid nempe furandi consilio, moratus est. Id vero quum efficere tuto non posset, quadam die Cauponem nova pulcraque veste indutum videns, dies enim festa erat, et solum ante ianuam diversorii sedentem, ad eum accessit, et secum colloqui coepit. Quum autem sermo longius protraheretur, Fur primum hiare, postea vero in lupi morem fremere coepit. Quapropter Caupo ad eum, Quid hoc, inquit, rei est? Cui Fur, Id quidem tibi mox indicabo, sed primum ut meas vestes serves abs te peto, eas enim heic relinquam. Ego vero nescio, undenam mihi huiusmodi hiatus oriatur; utrum sit ob mea peccata, an alia de caussa, prorsus ignoro. Hoc autem scio, quod si tertia vice hiaverim, repente lupus fio, et homines de-

κύριέ μου, οὐκ οἶδα πόθεν μοι ἐπέρχεται τὸ χασμᾶσθαι οὕτως, ἢ διὰ τὰς ἁμαρτίας μου, ἢ διὰ ποίαν αἰτίαν οὐ γινώσκω· ὅταν οὖν χασμηθῶ τρεῖς βολὰς, γίνομαι λύκος ἐσθίων ἀνθρώπους. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐχασμήσατο ἐκ δευτέρου, καὶ πάλιν ὠρυᾶτο καθάπερ καὶ τὸ πρῶτον. Ἀκούσας οὖν ταῦτα ὁ πανδοχεὺς καὶ πιστεύσας, τῷ κλέπτῃ ἐφοβήθη· καὶ ἀναστὰς ἠβούλετο φυγεῖν· ὁ δὲ κλέπτης δραξάμενος αὐτὸν τοῦ χιτῶνος, παρεκάλει αὐτὸν λέγων· ἀνάμεινον, κύριέ μου, καὶ λαβὲ τὰ ἱμάτιά μου, ἵνα μὴ ἀπολέσω αὐτά· καὶ παρακαλῶν αὐτὸν, ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἤρξατο χασμᾶσθαι ἐκ τρίτου· ὁ δὲ πανδοχεὺς φοβηθεὶς μήπως φάγῃ αὐτὸν, κατέλιπεν τὸν ἑαυτοῦ χιτῶνα, καὶ εἰσελθὼν δρομέως εἰς τὸ πανδοχίον, κατησφαλίσατο εἰς τὸ ἐνδότερον, καὶ ὁ κλέπτης λαβὼν τὸν χιτῶνα ἀπῆλθεν.

Οὕτω πανθάνουσιν οἱ τὰ μὴ ἀληθῆ πιστεύοντες.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.

---

vero. Vix ea fatus erat, quum iterum os aperire, ac ut antea fremere coepit. His Caupo auditis, fideque adhibita, Furem pertimuit, surgensque fugam arripere volebat: sed Fur tunica eum detinens, Siste, precor, aiebat, vestesque meas cape, ne eas dilacerem. Interim vero os aperire, ac tertium hiare coepit. Tum Caupo timens ne ab eo devoraretur, relicta penula, effusa fuga in abditissimum diversorii locum ingressus, ibi se tutum servavit. At Fur eius penula rapta discessit.

Haec illis accidunt, qui falsis rebus adhibent fidem.

FINIS SECVNDAE PARTIS.

ΣΥΝ ΘΕΩ.

IMPRESSVM FLORENTIAE
IN OFFICINA CARLIANA
ANNO M. DCCC. IX.

INDEX VETERVM AVCTORVM

qui de Aesopo eiusque Fabulis mentionem faciunt.

Aelianus, *Variar. Histor.* X. 5. iuxta Edit. Perizonii.
Anthologia, Lib. IV. ἐπ' εἰκόνα Αἰσώπου.
Antonius, *Meliss.* Lib. I. cap. 49.
Aphrodisiensis Alex. in *Meteorol.* pag. 118. Edit. Venet. 1527.
Aphthonius, in *Progymnasm.* eiusque Anonymus Commentator.
Aristides Tom. I. pag. 153. Edit. P. Steph.
Aristophanes, *Plut.* v. 1125. *Av.* 14. 440. 471. 652. 1251. 1437. *Pac.* 128. eiusque Scholiastes citatis locis, et in *Vesp.*
Aristoteles, *Rhetoric.* Lib. II.
Augustinus S. in Libro *contra mendacium*, et *de consensu Evangelistarum.*
Avienus, in *Praefat. ad Theodosium.*
Aulus Gellius, *Noct. Attic.* Lib. II.
Basilius S. *Aesopi Lupus agnum arguens: Epist.* 80. *Cancer.* 180.
Cedrenus, pag. 156. Edit. Paris.
Clemens Alexandrinus, pag. 718. b. quae est 516. Edit. Heins. Lugd. Batav. 1616. memorat Fab. *de Suis clamore.*
Dion Chrysostomus, *Orat.* LXXII.
Galenus, Tom. II. pag. 149. Edit. Graec. Basileensis, Tom. VI. pag. 521. Edit. Paris.
Heraclides Ponticus, pag. 75. b. et 76. b. Edit. Princ. quae cum Aeliano prodiit Romae 1545.
Hermogenes, pag. 506. iuxta Edit. Genev. 1614. et Commentar. Graec. in eumdem, pag. III. IV. VII. Ed. Aldin.
Herodotus, *Hist.* Lib. II.
Hesiodi Graecus Interpres 2. b. 89. a. 159. b. 167. a. iuxta Edit. Plantin. Raphelen g. 1603.

Irenaeus S. Aesopi Fab. innuit *de Cane umbram captante pro pane*, aliis, *carnis umbram, dum fluvium transiret*, Lib. II. 12. Edit. Paris.

Iulianus, in *Caesaribus*, et in *Orat.* VIII.

Laertius in *Chilone*.

Lucianus, Tom. I. pag. 123. 600. 829. Tom. II. pag. 115. et alibi. Vide Indic. Edit. Amst. 1748.

Macrobius, in *Somn. Scipionis*, Lib. I. cap. 2.

Maximus S. Tom. II. pag. 625. 640. 647. iuxta Edit. Combefisianam, et pag. 581. Fab. *Duarum Manticarum*.

Maximus Tyrius, *Dissertat.* XXXII.

Nicephorus Gregora, Aesopi Phrygii dictum, *ex terra lacrymis macerata hominem formatum*, XVI. c. 4. Fab. *de Lupo et Agno*, pag. 640. 650. iuxta Edit. Boivin.

Nicetas Choniates, *Aesopicus Canis*, pag. 260. Fab. *de Culice*, qui post Leonem oppugnatum araneae filo implicitus omnem gloriam amisit. 317. *De Leone sub Asini pelle* 41. iuxta Edit. Paris.

Olympiodorus in *Commentariis ad Meteorolog.* Act. vel Lectione 18. Fab. *de Charybdi, quae reducto spiritu ex mari fecerit eminere primum montium iuga, deinde insulas*.

Phaedrus, Lib. I. II. V.

Philostratus, in *Imaginibus*, in *Vita Apollonii*.

Photius, in *Bibliotheca*, Cod. 190.

Plato, in *Phaedone*, et in *Alcibiade*.

Plutarchus, *Vit.* 564. c. 795. f. 1041. c. 1045. b. *Moral.* 14. 79. 155. 157. 158. 490. 500. 556. 609. 614. 645. 790. 806. 871. 1067. iuxta Edit. Francof. et Paris.

Porphyrogen. Constantinus, de *Thematibus*, Lib. I.

Proverbiorum Graec. Collectio. Vat. III. 99. D. I. 64. A. II. 1. et 5. A. VIII. 85. A. IX. 16. A. XII. 41. Vid. Fabric. Lib. IV. c. 9. *Bibl. Graec.*

Ptolemaeus Hephaestio. *Aesopus Delphis interfectus vitam recepisse traditur*, Lib. VI. *Ab Idmone hero suo Θῆτα appellatus*. 5. In Photii *Bibliotheca*.

Quinctilianus, *Instit.* Lib. I.

Seneca, *Consol. ad Polyb.* c. 27.

Stobaeus, in *Sermonibus* saepe.

Suidas, in vocibus Αἴσωπος, Βαβρίας, ἔωσεν, εἰ τὸ μέσον, μᾶλλον ὁ Φρύξ, Σωκράτης, Φαιδριάς.

Syncellus, pag. 239. Edit. Paris.

INDEX AVCTORVM

qui in hac Fabularum Aesopicarum Collectione citantur.

Numerus minor indicat pag. Numerus maior Partem Secundam.

INDEX RERVM NOTABILIVM.

Numerus maior, ubi nullus minor se se offert, Prolegomena indicat: ceteri, ut in indice antecedenti.

INDEX FABVLARVM.

Numerus indicat earumdem ordinem.

FINIS.

